

TIOMNA NUADH

AR

DTIGHEARNA

AGUS AR

SLANUIGHEORA IOSA CRIOSD:

AR NA

THARRUING GO FIRINNEACH

AS

GREIGIS GO GAOIDHEILG.

RE HUILLIAM O DOMHNUILL.

A Shacklewell:

Ar na chur a Gcló da ngírar Stereotype le T. Rutt,
an bhlia: daóis an Tigh.

1815.

LEABHAIR NA TIOMNA NUAIDH

AGUS A

CCAIBIDLEACHA.

San Tsein T. leabhair 39. San T. N. 27.

AN SOISGEUL DO REIR MHATHA.

CAIB. I.

Sinsiorrachd, 18 geineamhuin, 21 & ministeadh ainm Chriosd.

LEABHAR geinealuigh Iósa Críosd mhic Daibhi, mhic Abrahaim.
2 Do ghein Abraham Isaac. Agus do ghein Isaac Iacob. Agus do ghein Iacob Iúdas agus a dhearbhráithre.
3 Agus do ghein Iúdas Pháres agus Sára ó Thamar. Agus do ghein Pháres Esrom. Agus do ghein Esrom Aram.
4 Agus do ghein Aram Aminadab. Agus do ghein Aminadab Náason. Agus do ghein Náason Salmon.
5 Agus do ghein Salmon Boos ó Rachab. Agus do ghein Boos Obed ó Rút. Agus do ghein Obed Iesse.
6 Agus do ghein Iesse Dáibhi an Rí. Agus do ghein Dáibhi an Rí Solomon ón mnáoi do bhi ag Urías.
7 Agus do ghein Solomon Robóam. Agus do ghein Robóam Abía. Agus do ghein Abía Asa.
8 Agus do ghein Asa Iósaphat. Agus do ghein Iósaphat Ióram. Agus do ghein Ióram Osías.
9 Agus do ghein Osías Ióatam. Agus do ghein Ióatam Achas. Agus do ghein Achas Esechias.
10 Agus do ghein Esechías Manasses. Agus do ghein Manasses Amon. Agus do ghein Amon Iosias.
11 Agus do ghein Iosías Iechonías agus a dhearbhráithre ag bruid na Babilóne.
12 Agus tar éis bhruide na Babilóne do ghein Iechonias Salatiel, agus do ghein Salatiel Sorobabel.
13 Agus do ghein Sorobabel Abiúd. Agus do ghein Abiúd Eliachim. Agus do ghein Eliáchim Asor.
14 Agus do ghein Asor Sádoc. Agus do ghein Sadoc Achim. Agus do ghein Achim Eliúd.
15 Agus do ghein Eliúd Eleasar. Agus do ghein Eleasar Mátan. Agus do ghein Mátan Iácob.
16 Agus do ghein Iácob Ióseph fear Mhuire as ar geineadh Iósa, da ngoirthear Críosd.
17 Uime sin a nuile gheineaiach ó Abraham go Dáibhi is ceithre geinealuigh dég iad; agus ó Dháibhi go bruid na Babilóne ceithre glúine dég; agus ó bhruide na Babilóne go Críosd ceithre glúine dég.
18 Agus is mar so do bhí geineamhuin Iosa Críosd, óir

tar éis daingin do thabhairt
eidir a mhathair Muire agus
Ioséph, ní is táosga na thanga-
dar a ngar dá chéile fríoth torr-
ach í ón Spiorad náomh.
19 Achd ar mbeith do Ióseph
a fear na dhuine comhthruim,
agus nar bháill leis isiomplair
do dhéanamh dhi, bá mían ris
a cur úadha ós íseall,
20 Agus ag smuaineadh na
neithise dhó, féuch do fhoill-
sigh aingeall an Tighearna e
féin dó a naislinn, ag rádh, A
Ióseph mhic Dáibhi, na bíodh
eagla ort do bhean fein Muire
do ghabháil chugad, oir an ni
atá ar na gheineamhuin innte,
is ón Spiorad náomh é.
21 Agus béaruidh sí mac, ag-
us do bhéaruidh tú Iósa dainm
air, óir sláineochadh sé a phu-
bal fein ó na bpeacuighibh.
22 Agus do rinneadh so uile
do chum go gcoimhlíonfuighthe
an ní a dubhairt an Tighearna
tré san bhfaidh, ag rádh,
23 Tabhair dod aire, bíaidh
maighdean torrach agus beac-
uidh sí mac, agus do bhéar-
uidh tú Emmanuel dainm air
is ionann sin ré radha, ar na
mhíniughadh, agus, Día maille
rinn.
24 Agus ar músgladh do Ió-
seph as a chodladh, do rinne
sé, mar do aithin aingeal an
Tighearna dhe, & do ghabh
sé chuige a bhean.
25 Agus níor aithin sé í no
go rug sí a céudmhac, agus tug
sé Iósa dainm air.

CAIB. II.

Donoruigh na draoithe Críos...
Theich Ióseph leis don Egipt,
mharbh Ioruaith na leanba.

AGUS an tan do ru...
Iósa a Mbetleem ...
Iúdaighe a laithibh Iorúait...
rí, Féuch, tangadar Dráoit...
náird shoir go Híarusalem...
2 Ag rádh, Ca háit ...
bhfuil an Rí úd na Niúdt...
eadh atá ar na bhreith? ói...
chunncamáirne a réalt san...
shoir, agus tangamar dá ó...
ughadh.
3 Achd an tráth do chuál...
an rí Ioruath sin, bhí sé a...
bhfuaidhreadh, agus Iárusa...
uile maille ris.
4 Agus ar gcruinnigh...
úachdarán na sagart uile ...
agus sgriobuidheagh an ...
bail, do fhíafruigh sé dhi...
Cía a náit ann a mbéart...
Críosd.
5 Agus a dubhradarsan ...
Mbeitleem thíre Iúdaighe,...
is mar so atá sé sgríobhth...
an bhfaigh:
6 Agus tusa a Bheitleem...
amh Iúda, ni tú is lugha ...
dhúibhcidhibh Iúdah: ói...
asad tiocfas an duibhce sdí...
óchus mo phubal Israel.
7 Agus ann sin do ghoir ...
rúaith na dráoithe ós í...
chuige, agus do fhíafruigh...
dhíobh go roighér cía a na...
sear ionar foillsigheadh an ...
8 Agus agá gcur go Beitl...
dhó, a dubhairt sé, Imthi...
agus iárruigh an náoidhe...
dítchiollach, agus tar éi...

fhaghala dháoibh, innsigh
dhamhsa é, do chum go rach-
ainnsi féin, agus go dtiobhruinn
onóir dhó.

9 Agus ar gcluinsin an ríogh
dhóibh do imthigheadar: &
féuch, an rélt do chunncadair
sa náird shoir, do chuáidh sé
rompa no go dtáinic sé agus
gur chomhnaigh sé ós cionn a
nionuid ann a raibh an náoidh-
eanán.

10 Agus ar bhfaicsin na réilte
dhóibh, do ghabh gáirdeachus
romhór iád.

11 Agus ar ndul a steach don
tigh fúaradar an náoidhe a
bhfochair a mhathar Muire:
agus agá léigean *air a nglúin-
ibh*, dhóibh, do onóruigheadar
é, agus ar nosgladh a gcisdeagh,
tugadar tioghluicthe dhó, ór,
agus túis, agus mirr.

12 Agus ar bhfagháil teaguisg
ó Dhía a naisling gan casadh
dionsuighe Iorúaith, do fhillea-
dar a slighe eile da dtir féin.

13 Agus ar nimtheachd air a
nais dóibh, feach, do toibh-
readh aingeal an Tighearna a
mbrionglóid do Ióseph, ag
radh, Eirigh & gabh a náoidh-
eanán & a mhathair chugád,
agus teith do Néigipt: agus bi
ann sin no go labhruidh misi
riot, óir íarrfuidh Iorúaith an
náoidhe do chum a mhillte.

14 Agus ar néirghe dhósan
do ghabh sé an náoidhe chuige
agus a mhathair ann sa noidh-
che, & do imthigh sé do Néi-
gipt.

15 Agus do bhí se ann sin
go bás Iorúaith: do chum go
gcoimhlíonfuighthe an ní a
dubhairt an Tighearna leis an
bhfaigh, a deir, Do ghoir mé
mo mhac féin as a Néighipt.

16 Ann sin an tan do chunn-
airc Iorúaith go ndearnadar
na dráoithe fonómhad fáoi, do
las sé lé feirg: agus ar gcur
luchd dicheanta úadh do
mharbh sé a raibh do lean-
baibh-fear a Mbetleem, agus
ann a tóraunaibh uile ó áois a
dhá mblíadhan nó fáoi, do reír
na haimsire dfoghluim sé go
dithchiollach ó na dráoithibh.

17 Is annsin do coimhlíonadh
an ní a dubhairt Ieremías an
fáigh, a deír,

18 Do chlos guth a Ráma,
cáoi agus gul, agus úallfurtach
romhór, Rachel a cáoineadh a
cloinne, & níor bháil le sólás
do ghlacadh, tré nach rabha-
dar *na mbeathaidh*.

19 Agus an tan fúair Iorúaith
bás, féuch do toibhreadh aing-
eall an Tighearna a mbrióng-
lóid do Ióseph sa Néighipt.

20 Ag rádh, Eírigh, gabh
chugad an leanabh & a mhath-
air, & imthigh go talamh Iós-
raél, óir fúaradar *an dream* do
bhí ag iárruidh anma an lein-
ibh, bás.

21 Agus do eírigh seisean,
agus do ghabh sé an leanabh
& a mhathair chuige, & tainic
sé go talamh Iósraél.

22 Agus an tan do chúaluidh
sé Archeláus do bheith na Rí
attír Iúdaighe a nionadh Io-
rúaith a athar, do bhí eagla

meal Shabulon agus Neaph-
tailim.

14 Do chum go gcoimhlion-
fuidthe an ní a dubhairt Esaias
Fáigh, noch a deir,

15 Talamh Sabulon, agus
talamh Nephtalim, slighe na
fairge, ar an dtáobh thall do
Iórdan, Galilé na gcineadh-
ach:

16 An pubal do bhí na
shuidhe a ndorchadas, do
chunnairc sé soillse mhór, ag-
us atá solus ar neirghe do na
dáoinibh atá na suidhe a gcrich
agus a sgáile an bháis.

17 O sin a mach do thionns-
gain Iósa seanmóir do dhéan-
amh, ag rádh, Déanuidh aith-
righe, oír dhruid an rioghachd
neamhdha ribh.

18 Agus ag siobhal Dióśa ré
táobh fhiarge na Gaililé, do
chunnairc sé dias dearbhrathár,
Símon da' ngoirthear Peadar,
agus Aindrías a dhearbhrathair,
ag teilgean lín san bhfairge *oir*
dob iasgairighe iád.

19 Agus a deir sé ríu, Lean-
aigh misi, agus do dhéana mé
íasgairighe air dháoinibh dhibh.

20 Agus ar bhfagbhail a líon-
tadh air ball *dóibh*, do leanadar
eisean.

21 Agus ar nimtheachd as sin
dó, do chunnairc sé días eile
dearbhrathar, Seúmas mhac
Sébedé, agus Eóin a dhear-
bhráthair, a mbád a bhfochair
Shebedé a 'nathar, ag córugh-
ádh a líontadh: agus do ghoir
sé iád.

22 Agus ar bhfagbháil an
bháid & a nathar *féin* dh
sean, do leanadar é.

23 Agus do ghabh Ió
dtimcheall na Galilé ui
teagasg ann a Sionagóg
agus ag seanmóir shoisgé
rioghachda, & ag slánag
gach tinnis & gach éagcrú
measg an phubail.

24 Agus do chúaidh a
feadh na Síria uile: agus t
dar chuige gach áon da n
easlán, águs ar na gcuibhr
lé gálruighthibh agus le p
túibh, *éugsamhla*, agus
mbidis deamhain ionnta,
do bhíodh tinn lé goin na
& luchd pailirise, agus
shlánuigh sé iád.

25 Agus do lean cuideac
mhór, é, ón Ghaililé, agu
Dhecapólis, agus ó Iarusal
agus ó Iudéa, agus ó na c
chaibh atá don táobh thall
Iórdán.

CAIB. V.

Seanmóir Chriosd ar an tsléibh,
bhfuil na hocht beannuighcadh
míniughadh an reachd.

AGUS an tan do chunn
Iósa an slúagh, do c
áidh sé suás ar shliabh, a
ar suighe dhó, tangadar
dheisgiobuil chuige.

2 Agus ar nosgladh a bh
dó, do theagaisg sé iád,
rádh:

3 Is beannuighthe na boic
a sbioruid, óir is leó ríoghac
neimhe.

4 Is beannuighthe na daói
do ní dobrón: óir do gheab
siád sólás.

5 Is beannuighthe na daóine
ceannsuighe: óir bíaidh oigh-
reachd na talmhan aca.
6 Is beannuighthe an dream
air a bhfuíl ocras agus tart na
córa: óir sáiseochthar iád.
7 Is beannuighthe na daóine
trócaireacha; óir do gheabhna
siád trócaire.
8 Is beannuighthe na dáoine
atá glan ná gcroidhe: oír do
chífid siád Dia.
9 Is beannuighthe luchd na
siothcána do dhéanamh: óir
goirfidhthear clann Dé dhiobh.
10 Is beannuighthe an dream
fhuilngeas dochar ar son na có-
ra: óir is léo ríoghachd neimhe.
11 Is beannuighthe bheithí
an tan, imdheargfuid dáoine
sibh, agus dhíbeoruid sibh, &
a déuruid gach uile dhroch-
fhocal ribh go bréugach, ar
mo shonsa.
12 Biodh gáirdeachas agus
luáthghháir óruibh, óir is mór
bhur lúaidheachd ar neamh;
óir is mar sin do ghérleanadar
na faidhe thaínic romhaibh.
13 Is sibhsi salann na talmh-
an: gidheadh, dá mbé an sal-
ann gan bhlas, creúd lé a saill-
fidhthear é? ni bhfuil féidhm
air ó sin súas, achd a thilgean
a mach, agus a shailtart fá
chosaibh dáoine.
14 Is sibhsi solus an domh-
ain: ní héidir cathair atá ar
na suighiughadh ar shlíabh-
dfolach.
15 Agus ní lasaid dáoine coin-
neal do chum go gcuirfidis fa
bhéul buiséal í, achd a gcoin-
nléoir agus do ní sí solas dá a
mbíonn a stigh.
16 Go madh mar sin dhealr-
róchus bhur soillsi a bhfiagh-
nuisi na ndáione, a gcruth go
bhfaicfid siád bhur ndeaghoib-
righthe, agus go dtiobhruid
glóir dá bhar nathair atá ar
neamh.
17 Na measaidh go dtaínic
misi do sgáoileadh an dlighidh
nó ná bfáigheann; ní dá sgaoil-
eadh thainic mé, achd dá
gcoimhlíonadh.
18 Oir a deirim ribh go fírin-
neach, no go ndeachaidh neamh
agus talamh thort, ní rachaidh
én iota na áonphunc don dligh-
eadh thort, nó go gcoimhlíon-
tar gach éin ní.
19 Ar a nadhbharson giodh
bé neach bhrisfeas áonaithne
do na haitheantaibh roibheaga-
so, agus theagaisgfeas na dáoi-
ne mar sin, goirfidhthear dhe,
an duine is lugha a rioghachd
neimhe: achd giodh bé neach
dhéanas & theagaisgfeas *iád*
goirfidhthear duine mór dhe a
rioghachd neimhe.
20 Oír a deirim ribh, Muna
sáruighidh bhur bhfíreant-
achdsa fíreantachd na Sgríob-
uigheadh agus na Bhphairisí-
neach, nach rachdaói a steach
sa bhflaitheas neamhdha go
bráth.
21 Do chúalabhair go ndu-
bhradh ris na seinnsearaibh,
Na déuna dúnmharbhadh, &
gidh bé do dhéanas dúnmhar-
bhadh, biaigh sé ciontach ó
bhreitheamhnas.

22 Achd a deirimsi ribh, gach neach do ní fearg re na
dhearbhráthair gan adhbhar,
budh ciontach don bhreith-
eamhnus é: & giodh bé neach
a déuruidh ré na dearbhráth-
air, Raca, budh cionntach do
bhreith na comhairle é: &
giodh bé a déuridh, A ama-
dain, budh cionntach é do
theinigh ifeirn.
23 Uime sin ma thugann tú
do thabhartus do chum na
haltóra, & go gcuimhneoch-
aidh tú ann sin go bhfuil ní
ar bith ag ad dhearbhrathair
ad haghaidh.
24 Fágaibh do thabhartus
ann sin a bhfiadhnuisi na hal-
tóra, agus imthigh, & ar tus
réidhigh réd dhearbhrathair,
& tar éis sin ar dteachd duit
tabhair uait do thiodlaeadh.
25 Réidhigh go lúath réd
easgcaruid, an feadh bhiás tú
na fhochair sa tslighe: deagh
go dtiobhradh teascara don
bhreitheamh thú, agus do dtio-
bhradh an bhreitheamh thú
don mháor, agus go dteilgfidh-
thi a bpriosún tú.
26 A deirim riot go fírin-
neach, nach rachaidh tú as sin
a mach, nó go níoca tú an
fheórling dheigheanach.
27 Do chúalabhair go ndú-
bhradh ris na seinsearaibh, Ní
dhéana tú adhaltrannas.
28 Achd a deirimsi ribh,
giodh bé neach fhéuchas air
mhnáoi chum a sanntaighthe,
go ndearnuidh sé adhaltrannas
lé cheana ann a chroidhe.

29 Ar a nadhbharsoi
cointach do shúil . d
hoilbhéim dfaghbháil duit,
suad í, & teilg uait í:
fearr dhuit, aenbhall dod
laibh do dhul a mugha,
chorp uile do theilgea
hifearn.
30 Agus má bheir do
dheas aganail dhuit,
dhiot í, agus teilg uait í.
is fearr dhuit aonbhall
bhallaibh do dhul a mug
do chorp uile theilgean g
fearn.
31 Agus a dubhradh, G
bé leighfeas a bhean ph
tabhradh sé leitir dhealai
dhi.
32 Achd cheana a dei
ribh, Giodh bé neach léi
a bhean-phósda féin (ach
áin ar son adhaltrannais
dtugann sé uirrthe adhal
nas do dhéunamh, & an t
bhéaraidh an bheansoin
léigeadh, do ní sé adhal
nas.
33 Mar an gceudno do c
abhair go ndubhradh ri
seinnsearaibh, Ní thiobhr
tú léitheach: achd do dh
tú do mhóid *go maith*
Tighearna.
34 Achd a deirimsi ribh,
tabhruidh mionna ar mh
ar bith: ní tabhruidh nea
óir a sé cathir Dé é.
35 Na tabhraidh an tala
óir a sé sdól a chos é: na
bhruidh Iarusaléim, óir
cathair an Ríogh mhóir í.
36 Na tabhair do cheann

nír mhionna, óir ní héidir riot
ionruibhe geal na dubh do
dhéanamh.
37 Achd go madh é bhús
comhrádh dhaoibh, A seadh,
a seadh, ni headh, ni headh:
achd gidh bé ní bhías as á
gcionn so, is ó olc atá sé.
38 Do chúalabhair go ndu-
bhradh, Súil ar son súile, agus
fíacail ar son fíacaile.
39 Achd cheana a deirimsi
ribh, Na cuiridh a naghaidh a
nuilc: achd giodh bé neach
bhúailfeas tú air do ghíall deas,
iompóigh chuige an gíall oile.
40 Agus an té lér ab aill túis
bhreitheamhnuis do chuir ort,
agus do chóta do bhúain diot,
léig leis do chlóca fós.
41 Agus giodh bé bhéunfas
leis ar feadh míle ar éigin tú,
imthigh leis ar feadh dhá
mhíle.
42 Tabhair ní don té iarrfus
ort é, agus giodh bé le nab
mían airleagadh d'fagháil uáid,
na fill uáid é.
43 Do chúalabhair go ndu-
bhradh, Gráidheóchuigh tú do
chomharsa, bíadh fúath agad
dod námhaid.
44 Achd a deirimsi ribh,
Bíogh grádh agaibh dá bhur
naimhdibh, beannaighidh na
dáoine mhallaigheas sibh, déu-
naidh maith do na dáoinibh air
ar beag sibh, agus déunaidh
urnaighthe ar son na muinn-
tire bhuaidhreas, agus ghí-
breas sibh.
46 Do chum go mbeidh sibh
bhur gcloinn ag bhur nathair
féin atá air neamh, óir do bheir
seisean fá deara go néirgheann
a ghrían féin air na droch-
dhaoinibh & air na deagh
dhaoinibh, & do ní sé fearth-
ainn air na fíreunachaibh &
air na neimhfhíreunachuibh.
46 Oir ma bhíonn grádh ag-
aibh don mhuinntir agá bhfuil
grádh dháoibh; creúd é an
luaidheachd do ghéubhthaói?
a né nach déunaid na Pub-
liocáin an ní ceúdna.
47 Agus ma chúirthí fáilte
rómh bhur ndearbhraithre féin
amháin creud do níthí do
bhárr air chách? á né nach
deúnuid na puibliocáin féin
mar a gcéudna?
48 Ar a nadhbharsoin bídh-
idhsi deangmhálta, mar atá
bhur nathair atá air neamh
deangmhálta.

CAIB. VI.

Leanaidh an tseanmóir ar dhaghnacht 5 *Urnaighe.* 16 *Throsgadh.* 19 24 *Shaidhbrios,* 33 *Righeachd Dé.*

TABHRAIDH bhur naire
nach déuntáoi bhur ndeirc
á bhfíadhnuisi dáoine, do chum
go bhfaicfidís sibh: nó ní
bhfuighthí luaidheachd ó bhur
nathair atá air neamh.
2 Ar a nadhbharsoin a núair
do ní tú déirc, na cuir gall-
trompa dha sheinm romhad,
mar do ní luchd an fhúarch-
ráibhaigh ann sna sionagógaibh
agus ann sna sraideannaibh, do
chum go bhfuighidís glóir ó
dhaóinibh: go fírinneach a
deirimsi ribh, go bhfuil a dtu-
arasdal aca.

3 Achd cheana an tan do ní túsa deírc, na biodh a fhios agad laímh chli creúd do ní do lámh dheas.

4 Do chum go mbiadh do dhéirc a bhfolach: agus do bhéaruidh hathair do chí a bhfolach luaidheachd dhuit ós áird.

5 Agus an tan do ní tú urnuighe, na bi mar luchd an fhúarchrábhaigh; oír is ionmhain léo urnuíghthe dheúnamh sna sionagógaibh, agus a gcomhrac na ród na seasamh, do chum go bhfaicfidis na dáoine iád: go deimhin a deirimsi ribh, go bhfuíl a dtúarusdal aca.

6 Achd *cheana* an tan do ni tusa urnúighe, imthigh a sdeach ann do sheómra, agus ar dhunadh do dhoruis duit, guidh hathair féin ata a bhfolach: & do bhéaraidh hathair do chí a bhfolach luáigheachd ós áird duit.

7 Achd *cheana* ag déunamh urnuighe dháoibh, na bithi rochainnteach mar na cineadhacha, óir saoílidh siád go neisdfidhthear riu ann a niomad bríathar.

8 *Uime sin* na samhlaighthear sibh riu: oír atá a fhios ag bhur nathair *féin* cía bíad na na neithe atá duireasbhaigh oruibh, ní is táosga na iárfuighthí air iád.

9 Air a nadhbharsoin déanaidhsi bhur nurnuíghe mar so. Ar nathaír atá ar neamh, náomhthar hainm:

10 Tigeadh do riog
Deúntar do thoil ar a
amh, mar do nithear ar
11 Ar narán laéath
tabhair dhúinn a niu.
12 Agus maith dhúi
bhfiacha, mar mhaith
dar bhféitheamhnuibh *fé*
13 Agus na léig sinn a
ughadh, achd sáor inn
Oir is leachd féin an
achd, & an cumhachd,
an ghloír go siórruighe
men.
14 Oir ma mhaithti a g
ta do dháonibh, maithfidh
nathair neámhdha dá
mar an gcéadna.
15 Achd muna maitht
gcionta do na dáoinib
mhaithfidh bhur nathair
dáoibhsi bhur gcionta.
16 Agus an tan do nithi
gadh, na bidhidh grúama
luchd an fhúarchabhaidh
dorchuidhid siád a nai
do chum go madh follus
dáoinibh iád do throsgad
deirimsi ribh go fírriunn
go bhfuil a ttúarasdal ac
17 Achd *cheana*, an ta
dheana tusa trosgadh, cui
ar do cheann, & ionnail
aidh.
18 Do chum nach budh
las dona dáoinibh go ndéa
tú trosgadh, achd dod a
atá a bhfolach: agus do b
raidh hathair do chí a b
lach, luáidheachd dhui
aírd.
19 Na cruinnighidh ionn
ar an ttalamh, mar a ttr

leann an léoghan agus an
mheirg é, agus mar a ttoch-
laid agus mar a ngoidid na
biothamhnuigh.
20 Achd cruinnighidh ion-
mhas dháoibh féin air neamh,
ós ann nach dtruáilleann an
míol críon ná an mheirg, agus
nach tochlaid agus nach goidid
na gaduidhthe.
21 Oír giodh bé ball iona
bfuil bhur nionnmhas, is ann
sin bhiás bhur gcroidhe mar
an gcéadna.
22 Sí an tsúil solas an chuirp;
uime sin ma bhíonn do shúil
glan, biáidh do chorp uile soill-
seach.
23 Achd dá raibh do shúil
go holc, biaidh do chorp uile
dorcha: air a nadhbharsoin
ma atá an solus atá ionnad na
dhorchadus, créud é méud an
dorchaduis sin?
24 Ní héidir lé neach air bith
seirbhis do dhéunamh do dha
thighearna, óir bíaidh fúath
aige do dhuine aca, & grádh
don duine eile: nó ceangal-
fuigh sé do neach aca, agus
do bhéuraidh sé tarcuisne ar
an dara fear: ní héidir libh
seirbhis do dhéunamh do Dhía
agus do Mhammon.
25 Ar a nadhbharsoin a dei-
rimsi ribh, Na bidhidh lán do
chúram a ttimcheall bhur
mbeatha, créud íosdáoi nó
iobhtháoi: na a ttimcheall
bhur gcuirp, creúd chuirfí um-
aibh. A né nach mó an ta-
nam na an bíadh, agus an corp
ná an téudach?
26 Féachaigh ar éunlaith a
naiéir: oír ni chuirid síol, ag-
us ní bheanuid siád, agus ní
chruinnighid siád ann a agío-
bólaibh; gidheadh beathaigh-
idh bhur nathair neamhdhasa
iád: a né nach fearr sibhsi go
mór na iádsan?
27 Agus cía agaibh lé na
iomad cúruim fhéadas áon-
bhannlamh do chur lé na aírde
féin?
28 Agus créud fa a bhfuiltí
rochúramach a ttimcheall bhur
gculadh? foghlomaidh cionnas
fhásaid lilighe an mhachuire:
ní dhéunaid siád saóthar, agus
ní shníomhaid siád.
29 *Gidheadh* a deirimsi ribh,
nach raibh Solomh féin gon a
uile ghlòir, ar na eúdughadh
mar aón díobh so.
30 Agus ma eúduigheann Día
mar sin luibh an mhachairé áta
a niugh ann, agus a márach ar
na theilgein sa númhain, a né
nach mó na sin sibhsi, A dhaói-
ne beigchreidmheacha?
31 Uime sin na bídhidh lán
do chúram, ag rádh, Créd íos-
am? no créd iobhom? no créd
chuirfeam umainn?
32 (Oír a siád so uile íárruid
na cinidheacha) óir áta a fhios
ag bhur nathair neamhdha sa
go bhfuil a ríachdanas so uile
oraibh.
33 Achd íarraigh ar tús flaith-
eas Dé, agus a fhiréuntachd-
san & teilgfidhthear na neithe-
si uile chugaibh.
34 Uime sin na bíodh rochú-
ram oraibh timcheall an laói

máruigh, oír bíaidh a sháith cúruim air an lá a márach timcheall a neithe féin: is lór don lá a olc féin.

CAIB. VII.

Crioch nuigh an tecemnóir um bhreath dhían, 6 gan ní naomhtha chur a neamhshuim, 15 & fhéigh aithnighadh ar thrall a bheathaidh.

NA beiridh breath, do chum nach béarthaói breath oraibh.

2 Oír is do réir na breithe bheirthí bheárthar breath oruibh: Agus is leis an miosúr thombaistí toimheósfuidhthear dháoibh a rís.

3 Achd créd fá a bhfaiceann tú an broth atá a súil do dhearbhráthar, agus nach ccuireann tú á numhail an tsail atá ann do shúil féin?

4 Nó cionnas a deúra tú réd dhearbhráthair, Fulaing dhamh an broth do bhúain as do shúil, agus féuch an tsail ann do shúil féin?

5 A fhir an fhúarchrábhaidh, bean an tsail ar tús as do shúil féin, agus an sin budh léir dhuit an broth do bhúain as súil do dhearbhrathar.

6 Na tabhraidh an ní naomhtha do mhadruighibh, agus na teilgidh bhur gclocha úaisle a bhfíadhnuisi na muc: air eagla go saltcóraidís orrtha lé na gcosuibh, agus ar bhfilleadh dhóibh go ndtarrongaidís sibh féin as a chéile.

7 Iarruigh agus do bhéurtar dhaoibh: iarruidh agus do gheabhthaói: búalidh an do agus oisgéolthar dháoibh.

8 Oír gach uile neach iárr glacuidh sé: agus giodh Iarrgaiteas, do ghéibh sé: a is don té bhúaileas an do oisgéoltar.

9 Oír cía an duine agaibh ma atá go niarrfuigh a mh arán, do bhéuraidh clo dhó?

10 Agus mas iásg iárrfus an nathair neimhe do bhéurai sé dhó?

11 Ar a nadhbharsoin ma a a fhios agaibhsi atá olc, tiog laiethe maithe do thabhairt d bhur gcloinn, a né nach m ná sin do bhéuraidh bhur n thairse atá air neamh, neith maithe don dreim iárrus ai iád?

12 Uime sin gach uile ní budh mían libh daoine do dhéunamh dháibh, déanaidhsi a leithéid dhóibhsean mar an gcéudna oír a sé so á dligheadh agus na faighe.

13 Isathighidh a sdeach sa dorús chumhann: óir is fairsing an dorus, agus is leathan an tslighe thréoraigheas do chum damanta, agus is mór théid a sdeach thríthe.

14 Achd is cumhann an dorus, agus is caól an tslighe thréoraigheas chum na beatha, agus is beag do gheibh eólus uirrthe.

15 Tuilleadh eile, coimhéadaigh sibh féin ar na fáighean-naibh bréige, thig chugaibh a gculaidhibh caórach, agus á tá

lith a sdigh na madruidhibh
ila fhuáduigheachda.
16 Air a ttórrthaibh aithéon-
taoi iad, an gcrunnighid daóine
caóra fíneamhna do dhriseach,
no fígighe do na fothannan-
aibh?
17 Is mar sin do bheir gach
uile chrann maith tórtha maithe,
achd do bheir an drochchrann
drochthórrtha.
18 Ní héidir leis an gcrann
maith drochthórtha diomchar,
na leis an gcrann gcríon tórtha
maithe do thabhairt.
19 Gach uile chrann nach
iomchrann toradh maith gearr-
thar é, agus teilgthear san tei-
nidh é.
20 Ar a nadhbharsoin is air
a ttórthaibh aitheontaói iad.
21 Ní é gach uile neach a
deir rionsa, A thighearna, A
thighearna, rachas a sdeach sa
ríoghachd neamhdha, achd an
té do ní toil mhatharna ata air
neamh.
22 As iomdha daóine a deu-
raidh rium annsa la úd, A
thighearna, a thighearna, a né
nach ad hainmsi do rinneamar
fáighendóireachd, & ad hainm-
si do theilgeamar a mach na
deamhain, & do rinneamar io-
mad míorbhaileadh?
23 Achd cheana aidmhéoch-
uidh misi *ós aird* dhóibh an
tansoin, Níor aithin mé a riamh
sibh, imthighidh uáim a luchd
déanta na heugcóra.
24 Ar a nadhbharsoin gach
uile neach do chluinn na bría-
thrasa agamsa agus do ní iad,
samhléochaidh mé sé duine
glic é, neach do thóg a thigh
air chárraig.
25 Agus do thuirling an fhear-
thainn agus tangadar na tuilte,
agus do shéideadar na gaótha,
águs do bhuaileadar ar an ttigh
úd, agus níor thuit sé: óir do
bhí a fhuinnimédh air charraig.
26 Agus gach uile neach do
chluin mo bhriathrasa, agus
nach coimhlíonann iad, samh-
léochthar é le duine leamh,
neach do thógaibh a thigh air
ghaineamh.
27 Agus do thuirling an fhear-
thainn agus tangadar na tuilte,
agus do shéideadar na gaótha,
agus do bhuaileadar air an ttigh
úd, agus do thuit sé, agus bá
mór a thuitim.
28 Agus tárla an tan do chrí-
ochnaigh Iósa na bríathrasa,
gur ghabh úathbhas an pobal
tré na theagasgsan.
29 Óir do theagaisg sé iad
mar neach agá raibh cumhachd-
da, agus ní mar na Sgríobuighe.

CAIB. VIII.

Do leighis Iosa an lobhar, &c. 23 choisc sé an anfa. 28 & dfhuadaigh sé na deamhain as na daoinibh.

AGUS tar éis teachda núas
don tsliabh dhó, do lea-
nadar cuideachda mhór é.
2 Agus féuch, tainic lóbhar
chuige & do shléachd sé dhó,
ag rádh, A thighearna, mádh
áill leachd, is éidir leachd misi
do ghlanadh.
3 Agus ar sineadh a láimhe
do bhean Iosa ris, ag rádh, Is

aill; bí glan: & ar an mball
do bhí a lobhradh ar na ghla-
nadh.

4 Agus a deir Iósa ris, Ta-
bhair dod aire gan a innisin
do dhuine ar bhioth: achd im-
thigh, taisbean thú féin don
tsagart, *& beir chuige* an tiodh-
lacadh do aithin Máoisi, mar
fhíadhnuisi dhóibh.

5 Agus ar ndul Díosa a sdeach
go Capernáum táinic Seantú-
rion chuige dá ghuidhe.

6 Agus ag rádh, A thighearna
atá móglach na luighe a sdigh
a bpairilis, agus ar na phíánadh
go ró iomarcach.

7 Agus a deir Iósa ris, A
teachd dhamhsa slainéochaigh
mé é.

8 Agus ar bhfreagra don
chaiptin, a dubhairt sé, a Thi-
ghearna, ní fíu misi thusa do
theachd a sdeach fam chleith,
achd a mháin abair an focal,
agus sláinéochthar mhóglách.

9 Oír is duine misi *féin* atá
fá chumhachdaibh, ága bhfui-
lid saighdíuirigh fúm; agus a
deirim ris an bhfearso, Imthigh,
agus imthighidh sé: agus ris
an bhfear oilesi, Tarr, agus tig
sé: agus rém shearbhfhaunt-
aigh, Déuna so, & do ní se é.

10 Achd ar na cluinsin *so* Dí-
osa, do ghabh iongantas é, agus
a dubhairt sé ris an muinntir
do bhí na dhiáigh, Go fírin-
neach a deirim ribh, nach
bhfúair mé a noireadsa do
chreideamh a Níosráel *féin*.

11 Agus a deirim ribh, go
ttiocfuidh morán ó náird shoir
agus ó náird shíar, agus su
fid a bhfochair Abraham
Isaac agus Iácob sa riogha
neamhdha.

12 Agus teilgfidhthear c
na ríoghachda sa dorcha
atá léith a muigh: biáigh
sin gul agus gearradh fíac

13 Agus a dubhairt Iósa
an gcaiptín, Imthigh rom
agus biodh dhuit do réir
do chreid tú; agus do slánu
eadh a shearbhfoghantaidh
a núair sin.

14 Agus an tan tháinic
go tígh Pheadair, do chunn
sé mathair a mhná ná luig
agus í a bhfíabhrus.

15 Agus do bhean sé ré
láimh, agus do fhágaibh
fíabhrus í: agus do éirigh
agus do rinne sí friothóla
dhóibh.

16 Achd an tan do bhí d
eadh an táoi ann, tuga
chuige morán ann a rabha
deanmhain, agus do theilg
na spioraidighe a mach lé
fhocal, agus do shlánaighe
gach uile dhuine dá ra
easlán.

17 Do chum go gcoimhli
fuighthe an ní a dubhairt E
as a faigh, a deir: Do gha
seisean ar néagcrúaisne air,
us do iomchair sé ar ngalrui
the.

18 Agus an tan do chunna
Iósa slúagh mór na thimchea
do aithin sé dul don táoi
oile.

19 Agus ag teachd do Sgrí
bu airighe, a dubhairt sé ri

A mhaighisdir, leanfuigh misi
thu giodh bé ar bhith ball ann
a rachaidh tú.
20 Agus a deir Iósa ris, Atáid
fúachaisighe ag na sionnchaibh
agus neid *ag* eanlaithibh a
naiéir: achd ní bhfuil áit ag
mac an duine ann a gcúirfeadh
sé *a* cheann *fáoi*.
21 Agus a dubhairt fear eile
dá dheisgiobluibh *féin* ris: A
thighearna, léig dhamhsa imth-
eachd *ar tús*, agus máthair
daghlacadh.
22 Achd à dubhairt Iósa ris,
Lean misi, agus léig dona márbhuibh a mairbh *féin* daghla-
cadh.
23 Agus an tan do chúaigh
sé a luing do leanadar a dheis-
giobuil é.
24 Agus Féuch, do éirigh
sdoirm mhór ar an bhfairge,
ionnus gur fholaigheadar na
tonna an long: achd do bhí
seisean na chodladh.
25 Agus ar ndul *chuige* dá
dheisgiobluibh, do dúisgeadar
é, ag radh, A thighearna, sa-
bháil inn; a támáoid air fág-
bháil.
26 Agus a deir seisean ríu,
Créud fá a bhfuiltí eaglach, a
luchd an chreidimh bhig? ar
néirghe dhósan *an tansoin* do
bhagair sé air an ngáoith, agus
air an bhfairge, agus thainic
ciúnas mór ann.
27 Agus do ghab iongnadh
na daóine, ag rádh, Créud é
an fearso, agá bhfuilid na gáo-
tha agus an fhairge ag umh-
lughadh dhó.

28 Agus an tan thainic sé
don táoibh eile go tír na Ngeir-
gésineach, tárrladar días do
dhúoinibh air, ann a rabhadar
deamhain, ag teachd as na tuá-
maighibh, agus do bhí rofhi-
ochmhar, ionnas nar bhéidir
do dhuine ar bhith an tslighe-
sin do ghabhail.
29 Agus Féuch, do éimhgh-
eadar, ag rádh, Créud é ar
gcuídne dhiót a Iósa mhic Dé?
an dtainic tú ann so dhár géu-
sadhne roimhe a naimsir?
30 Agus do bhí sealbh mhòr
mhuc a bhfad úatha ag inghilt,
31 Agus do iarradar na de-
amhain athchuinghídh airsean,
ag rádh, Ma theilgeann tú a
mach sinn, léig dhúinn dul sa
tréud muc úd.
32 Agus a dubhairt seisean
ríu, Imighe: agus ar nimth-
eachd dóibh do chúadar ann
so tréud muc, agus Féuch, do
thuit an tréud uile do náill a
ndiáigh a gcinn sa bhfairge,
agus fuáradar bás ann sna huis-
gidhibh.
33 Agus do theitheadar na
búachuilllighe, agus do chúa-
dar don chathraigh, agus do
inniseadar na neithesi úile, ag-
us fós na neithe do éirigh don
luchd ann a rabhadar na dea-
mhain.
34 Agus Féuch, do chúaidh
an chathair uile a mach do
theagmháil air Iósa: & an tan
do chunncadar é, do iarradar
air imtheachd as a ttórannaibh
féin.

CAIB. IX.

Do shaor Criosd daóine ó peacadh, ó Phairilisi, & iomdha galar. Se Diarr se fós, Dia ghuidhe do chur buachailla umach dha Bagluim.

AGUS ar ndul a loing dhó, do chúaigh sé tar uisge, agus thainic se da chathraigh féin.

2 Agus Féuch, tugadar fear pairilise na luighe air a leabaidh chuige: agus an tan do chunnairc Iósa a gcreideamh, a dubhairt sé re fear na pairilisi, Bíodh meinighin mhaith agad, a mhic, atáid do pheacaigh ar na maitheamh dhuit.

3 Agus Féuch, a dubhradar cuid airighe dona sgríobaighibh ionta féin. Atá an fearso *a labhairt* blasphéime.

4 Agus an tan do chunnairc Iósa a smúaintighthe, a dubhairt sé, Créud fá smúaintighthisi uilc ann bhur gcroidhthibh?

5 Oir cía is usa a rádh, Atáid do pheacaigh ar na maitheamh dhuit: nó a rádh, Eirigh agus siobhail?

6 Achd do chum go mbeith a fhios agaibh go bhfuil cumhachda ag mac an duine peacaigh do mhatheamh ar an ttalamh (a deir sé an tansoin re fear na pairilise) Eirigh, tógaibh do leabaigh, agus imthig dod thigh.

7 Agus *ar* néirghe *dhósan* do chúaigh sé dhá thigh féin.

8 Achd an tan do chunnairc an pobal *an nisi* do ghabh iongantas íad, agus tugadar glóir do Dhia thug a leithed chumhachdaibh do dhá[...]

9 Agus an tan do c[...] Iósa as a naitsin, do ch[...] sé oglach na shuighe a[...] an chusdum, dar bhain[...] tha, agus a dubhairt [...] Lean misi, agus ar néirg[...] do lean sé é.

10 Agus tainic chum [...] ar suidhe dhósan chum[...] san tigh, Féuch, tangad[...] mad puiblíocánach agus [...] thach, & do shuigheadar[...] *bidh ma raon* ré Hiosa a[...] na dheisgiobluibh.

11 Agus an tan do chu[...] dar na Phairisinigh sin, [...] bhradar ré na dheisgiobl[...] sean, Créud fa nitheann [...] maighisdirsi a bhfochai[...] bpuibliocánah agus na b[...] ach?

12 Agus an tan do chua[...] Iósa *so* dubhairt sé ríu, [...] an muinntir a tá slán atá fé[...] ar an liaigh, achd ag an n[...] ntir a tá easlán.

13 Achd imthigh, agus [...] fóghlaigh a chiall *so:* Tró[...] is áill leam, agus ní hiódhb[...] oir ní thainic misi do gh[...] na bhfíreunach, achd na bp[...] ach do *chum* aithrighe.

14 Ann sin tangadar deis[...] bail Eóin chuige, ag r[...] Créud fa a ndeunmaóidne [...] us na pharisinigh iomad trio[...] agus nach troisgid do dheis[...] ball sé?

15 Agus a dubhairt Iósa [...] A néidir lé cloinn tseomra [...] fhir nuaphosda bheith dobr[...]

ach an feadh bhíos an té do
pósadh na bhfochair? achd
cheana tiocfuidh lá ann a dtói-
gtabhthar an fear núaphósda
uátha, agus ann sin do dhéu-
naid síad troscadh.
16 Agus ní chuireann duine
ar bith preabán éudach gan
chórughadh air sheanéadach, óir
beanaidh sé a lán féin as a
néadach, agus do níthear an
briseadh ní is measa.
17 Agus ní chuirid daóine
fíon núa a seanbhuidéulaibh,
nó bristear na buidéil agus
dóirtear an fíon, agus téid na
buidéil a mugha: achd cuirid
síad fíon núa a mbuidéulaibh
nuadha, agus bíd síd raon
slán.
18 Agus ag labhairt na neithe-
eannso dhó, ríu, Féuch, ar
tteachd dúachdarán úrighthe
chuige do onóruigh sé é, ag
rádh, Fúair minghean bás ar
an mball, ach tarrsa agus cúir
do lámh uirrthe, agus biaidh
sí béo.
19 Agus ar néirghe Díosa
do lean sé féin & a dheisgio-
bail é.
20 (Agus Féuch táinic bean
ar a raibh dórtadh fola le dhá
bhliághain déag taobh fhiar dhe,
agus do chumail sí lé imeal a
éudaigh.
21 Oír a dubhairt sí inte
féin, Ma bheanaim lé na eú-
dach a mhaín, biaidh mé
slán.
22 Agus ar bhfilleadh Díosa
agus ar na faicsin dó, a
dubhairt sé, Bíodh muinighin
agad, a inghean, do
shlánaigh do chreideamh thú,
agus do bhí an bhean slán ó a
nuáirsin a mach.)
23 Agus an tan tháinic Iósa
go tigh a tuachdaráin, agus
do chunnairc se an luchd ceóil
agus an chuideachda ag déu-
namh míoshúaimhnis,
24 A deir sé ríu, Imthighidh
romhaibh: óir ní bhfuil an
cailín marbh, achd na cod-
ladh, agus do rinneadarsan fo-
nómhad faoi.
25 Agus an tan do cuireadh
an chuideachda a mach, do
chúaidh sé a steach agus rug
sé air láimh uirrthe, agus do
éirigh an cailín.
26 Agus do chúaigh an tásg-
sa a mach ar feadh na talmh-
ansóin uile.
27 Agus an tan do imthigh
Iósa as sin do leanadar días
dall é, ag éimhghe agus ag
rádh, Déuna trócaire orainn a
mhic Dháibhi.
28 Agus an tráth tháinic sé
a steach don tigh, tangadar na
doill chuige, agus a deir Iósa
ríu, An gcreidtí gur ab éidir
leamsa so do dhéanamh? a
deirid siádsan ris, Creidmíd, a
Thighearna.
29 Ann sin do bhean sé re
na shúilibh, ag rádh, Teag-
mhadh dháoibh do réir bhur
gcreidimh.
30 Agus do hosgladh a súile:
agus do bhagair Iósa go géur
orrtha ag rádh, Tabhraidh dha
bhur naire nach bhfuighe duine
ar bith a fhios so.

CAIB. IX.

Do shaor Criosd daoine ó peacadh, ó Phairilisi, & iomdha galar. 35 Diarr se fós, Dia ghuidhe do chur buachailla amach dha Bhaghtim.

AGUS ar ndul a loing dhó, do chúaigh sé tar uisge, agus thainic se da chathraigh féin.

2 Agus Féuch, tugadar fear pairilise na luighe air a leabaidh chuige: agus an tan do chunnaire Iósa a gcreideamh, a dubhairt sé re fear na pairilisi, Bíodh meanmighin mhaith agad, a mhic, atáid do pheacaigh ar na maitheamh dhuit.

3 Agus Féuch, a dubhradar cuid airighe dona sgríobaighibh ionta féin. Atá an fearso *a labhairt* blasphéime.

4 Agus an tan do chunnairc Iósa a smúaintighthe, a dubhairt sé, Créud fá smúaintighthisi uilc ann bhur gcroidhthibh?

5 Oír cía is usa a rádh, Ataid do pheacaigh ar na maitheamh dhuit: nó a rádh, Eirigh agus siobhail?

6 Achd do chum go mbeith a fhios agaibh go bhfuil cumhachda ag mac an duine peacaigh do mhatheamh ar an ttalamh (a deir sé an tansoin re fear na pairilise) Eirigh, tógaibh do leabaigh, agus imthig dod thigh.

7 Agus *ar* néirghe *dhósan* do chúaigh sé dhá thigh féin.

8 Achd an tan do chunnairc an pubal *an nisi* do ghabh iongantas íad, agus tugadar glóir do Dhia thug a leithede *si* chumhachduibh do dhaoin

9 Agus an tan do chúa Iósa as a naitsin, do chunn sé oglach na slighe ag b an chusduim, dar bhainm 1 tha, agus a dubhairt sé Lean misi, agus ar néirghe d do lean sé é.

10 Agus tainic chum crí ar suidhe dhósan chum bi san tigh, Féuch, tangadar mad puibliocánach agus pe thach, & do shuigheadar *ch bídh ma raon* ré Híosa agus na dheisgiobluibh.

11 Agus an tan do chunn dar na Phairisinigh sin, a d bhradar ré na dheisgioblu1b sean, Créud fa nitheann bh maighisdirsi a bhfochair n bpuibliocánah agus na bpea ach?

12 Agus an tan do chualaig Iósa *so* dubhairt sé ríu, Ní a an muinntir a tá slán atá féidh ar an liaigh, achd ag an mui ntir a tá easlán.

13 Achd imdhigh, agus fogl lomaigh a chíall *so*: Trócair is áill leam, agus ní híodhbuirt óir ní tháinic misi do ghairm na bhfíreunach, achd na bpeac ach do *chum* aithrighe.

14 Ann sin tangadar deisgio bail Eóin chuige, ag rádh Créud fa a ndéunmaóidne ag us na pháirisinigh iomad troisge agus nach troisgid do dheisgio ball sé?

15 Agus a dubhairt Iósa ríu, A néidir lé cloinn tseómra an fhir nùaphosda bheith dobron-

ach an feadh bhíos an té do
...ésadh na bhfochair? achd
cheana tiocfuidh lá ann a dtói-
...eabhthar an fear núaphósda
uátha, agus ann sin do dhéu-
naid síad troscadh.
16 Agus ní chuireann duine
ar bhith preabán éudach gan
chórughadh air sheinéudach, óir
beanuidh sé a lán féin as a
néadach, agus do níthear an
briseadh ní is measa.
17 Agus ní chuirid duóine
fíon núa a seanbhuidéulaibh,
nó bristear na buidéil agus
dóirtear an fíon, agus téid na
buidéil a mugha: achd cuirid
síad fíon núa a mbuidéulaibh
núadha, agus bíd síad raon
slán.
18 Agus ag labhairt na neith-
eannso dhó, ríu, Féuch, ar
tteachd uachdarán áirighthe
chuige do onóruigh sé é, ag
rádh, Fúair minghean bás ar
an mball, ach tárrsa agus cuir
do lámh uirrthe, agus biáidh
sí béo.
19 Agus ar néirghe Díosa
do lean sé féin & a dheisgio-
bail é.
20 (Agus Féuch táinic bean
ar a raibh dórtadh fola le dhá
bhliághain dég táobh fhiar dhe,
agus do chumail sí lé imeall a
eudaigh.
21 Óir a dubhairt sí innte
féin, Ma bhenaim lé na éu-
dach a mháin, biaídh mé
slán.
22 Agus ar bhfilleadh Díosa
agus ar na faicsin dó, a
dubhairt sé, Bíodh mhinighin
mhisnith agad, a inghean,
shlánaigh do chreideamh t
agus do bhí an bhean slán
nuáirsin a mach.)
23 Agus an tan tháinic Í
gó tigh a uachdaráin, a
do chonnaire se an luchd c
agus an chuideachda ag d
tamh mioshúaimnis,
24 A deir sé ríu, Páthigh
romhaibh: óir ní bhfuil
cailín marbh, achd na c
ladh; agus do rinneadarsan
nómhad faoi.
25 Agus an tan do cuire
an chuideachda a mach,
chuaidh sé a steach agus
sé air láimh uirrthe, agu
éirigh an cailín.
26 Agus do chuaigh an
sa a mach ar feadh na t
ansóin uile.
27 Agus an tan do im
Iósa as sin do leanadar
dall é, ag éimhghe ag
rádh, Déuna trócaire orn
mhic Dáibhi.
28 Agus an tráth thá
a steach non tigh, tánga
doill chuige, agus a de
ríu, An gcreidti gur a
leamsa so do dhéanai
deirid siádsan ris, Crei
Thighearna.
29 Ann sin do bhea
na shúilibh, ag rádh
mhadh dháoibh do r
gcreidimh.
30 Agus do hosgladh
agus do bhagair Iósa
orrtha ag rádh, Tabh
bhur naire nach bhfui
ar bith a fhios so.

31 Achd ar ndul a mach dhóibhsean, do leathnuigheadar a chlúsan fan ttalamhsoin uile.

32 Agus an tan do chúadarsan a mach, Féuch, tugadar duine balbh chuige ann a raibh deamhan.

33 Agus tar éis an deamhuin do theilgean a mach, do labhair an balbhán, & do ghabh iongantas an pubal, ag rádh, Ní facas a leithéide so a Níosráel ríamh.

34 Achd a dubhradar na Phairisinigh, Tre phrionnsa na ndeamhan theilgeas sé a mach na deamhain.

35 Agus do ghabh Iósa timcheall gach uile chathrach agus bhaile, ag teagasg ann a sionagógaibh, agus ag seanmòir shoisgéil na rioghachda, agus a slánughadh gach uile easláinte éagcruáis a measg an phubáil.

36 Agus an tan do chunairc sé an slúagh, do ghabh truáighe ghér dhóibh é, ar son go rabhadar curtha, ar na leathnughadh & ar na sgaradh, mar cháorcha ag nach bhfuil tréadaighe.

37 A deir sé an tansoin re na dheisgioblaibh, Go deimhin is mór an fóghmhar agus is beag an luchd oibre.

38 Uime sin, guidhidh Tighearna an fhóghmhair, luchd oibre do chur a mach chum a fhóghmhair *féin*.

CAIB. X.

Gairm, 5 ménadh, 16 & coomhacht an dá Dheisciobail déag.

AGUS ar ngairm a dheisgióbal dég, tu cumhachda dhóibh a nagh na spiorad neamhghlan, chum go tteilgfeidis a n íad, agus go slánaochaidis g uile easlainte agus éagcrúa

2 Agus a síad so anmann dá easbal déug: an cheadd dhíobh Síomón da ngoirtl Peadar, agus Aindrías a dh bhráthair Séumas mhac bedé, agus Eóin a dearbh thair.

3 Philip agus Bartalome Tomás agus Matha fear cru nighthe an chusduim, Séum mhac Alpheus agus Lebé dara comhainm Tádéus.

4 Siomòn ó Chánaan, ag Iúdas Iscariótes, an té fós bhraith eisean.

5 Do chuir Iósa an da fhe dhéugso a mach, a tabha aitheantadh dhóibh ag rád Na gabhaidh go slighe na gci eadhach, agus na heírghigh sdeach a gcathuir na Samaı tánach.

6 Achd go madh táosga rac táoi chum cáorach thighe I rael atá ar ndul a mugha.

7 Agus ar nimtheachd dhá ibh, déunidh seanmóir ag radh Do dhruid ríoghachd neimh ribh.

8 Slánaighidh na daóine éug crúaidhe, glanaigh na lobhai dúisgidh na mairbh, teilgidh mach na deamhain. A nais

ridh fuarabhair, tabhruidh
aibh a naisgidh.
9 Na soláthruigh ór, na air-
gead, na umha in bhur gcrea-
saibh.
10 Ná mala chum na sligh-
eadh, na dhá chóta, na bróga,
na bata: óir is fíu an fear
oibre a chuid *dfhághail.*
11 Achd giodh bé ar bith
cathair, no baile ann a rach-
uidhe a sdeach, fiafruighidh
cia bhías deangmhalta innte,
& fanaidh ann sin, nó go bhfág-
tháoi *í.*
12 Agus ar ndul a sdeach
don tigh dháoibh, beannuigh-
idh dhó.
13 Agus mas fíu an tighsin é,
go bhfoghnuigh bhur mbean-
nughadh dhó: agus muna fíu,
go bhfillidh bhur mbeannugh-
adh chugaibh féin a rís.
14 Agus giodh bé neach nach
géubhaidh sibhsi, agus nach
éisdfidh bhur mbriathar, ar
ndul a mach as an teagh, nó
as an geathruighsin dibir, crai-
thidh *dhíbh* luaithreadh bhur
gcos.
15 A deirim ribh go deimhin,
go madh socamhluidhe do thal-
amh luchd Shodóm, agus Gho-
morra a ló an bhreithleamhnus,
nó don chathruighsin.
16 Féuch, cuirimse sibhse mar
cháorchaibh a measg mhadradh
állta: ar a nadhbharsoin bídh-
idh *glic* mar na naithreacha
neimhe, agus neamhurchóid-
each mar na colamna.
17 Achd bídhidh ar bhur
gcoimhéd ar na dáoinibh: óir
do bhéuraid síad a láimh sibh
do chomhairleachaibh, agus
sgiursfuid sibh ann a sionagó-
gaibh.
18 Agus fós béarthar sibh
chum uachdarán agus chum
rioghtheadh ar mo shonsa, mar
fhínné dhóibhsean agus do na
cineadhachuibh.
19 Achd an tan do bhéaraid
síad tatha a láimh sibh, na
bíodh na rochás oruibh cion-
nas, no créd laibhéorthaói, óir
do bhéarthar dháoibh ar a
nuarsin *féin* ar ní laibhéor-
tháoi.
20 Oír ní sibhsi labhrus, achd
spiorad bhur nathar *féin* labh-
rus ionnaibh.
21 Agus do bhéaruidh an
dearbhrathair a dhearbhrathair
chum báis agus an tathair, an
mac; agus éireochuidh an
chlann a naghaidh a naith-
reach, & a maithreach, agus
do bhéuraidh fa *deara* a gcur
chum báis.
22 Agus biaidh fuath ag gach
uile dhuine dhíbh ar son mhan-
masa: achd giodh bé fhuil-
éongas go dtí deireadh, a sé so
shlainéochthar.
23 Agus an tan ghéarleanfuid
síad sibh sa ccathruighsi, teith-
idh go *cathruigh* eile; oir go
dearbhtha, a deirimsi ribh,
Nach géubhtháoi timcheall
chaithreach Israel suil thioc-
fas mac an duine.
24 Ní bhfuil an deisgiobal
ós cionn a mhaighisdir, ná an
searbhfhóghantuighe ós cionn
a thighearna.

25 As lór don deisgiobal bheith mar a mhaighistir, agus don tshearbhfhoghantuidhe bheith mar a thighearna: má ghoireadar Beelsébub d'fhear an tighe, a né nach mó ná sin ghoirfid é dá mhuinntir?

26 Ar a nadhbharsoin na bíodh a neagla oraibh: óir ní bhfuil ní ar bith folaighthe nach dtiocfuidh chum soillsi: agus ní bhfuil énní ar ceilt nach aithneoctar.

27 An ní a deirimsi ribh ann sa dorchadus, abruidhsi é ann sa tsolus: Agus an ní do chluintí in bhar gcluais foillsighe é air mhullach na dtighe.

28 Agus na bíodh oraibh eagla na muinntire mharbhas an corp, agus leis nach éidir an tanam do mharbhadh: Achd go madh mó bhías eagla an tí ud oraibh lenad éidir an corp agus an tanam do mhilleadh a nifrionn.

29 A né nach reacthar dhá ghealbhann ar fhéorling, agus ní thuitfidh éon aca ar an dtalamh gan bhur nathaire?

30 Achd cheana atá gruag bhur gceinnse uile ar na comhaireamh.

31 Ar a nadhbharsoin na bíodh eagla oraibh; is fearr sibhsi ná mórán gealbhann.

32 Ar a nadhbharsoin giodh bé aidmhéochas misi a bhfíaghnuisi na ndáoine aidmheoguidh misi eision a bhfíaghnuisi mathair atá ar neamh.

33 Agus gidh bé shéanfas misi a bhfíaghnuisi na ndáoine,

na, séanfuidh misi eisean a bhfíaghnuisi mathar a t
neamh.

34 Ná saoilidh go dtá
misi do chur shíothcana a
dtalamh: ní do chur shíó
chána tháinic mé, achd do c
chloidhimh.

35 Oír tháinic misi do c
dhuine a naghaidh a athar,
ust na hinghine a naghaidh
mathar, agus nuá an mhi
naghaidh a mathar a céile.

36 Agus budh naimhde
dhuine a luchd éintighe féi

37 Agus giodh bé gradhuigh
eas a athair, na a mhathair,
is mó na misi, ní fíu é mi
agus giodh bé ghradhaigh
a mhac nó a inghean ó
chionnsa, ní fíu é misi.

38 Agus an té nach gaba
a chros, agus nach leana
misi, ní fíu é misi.

39 Giodh bé gheabhas a a
am, caillfidh sé é: agus gidh
bé chaillfeas a anam air m
shonsa do gheabhaidh sé é.

40 An té ghabhas sibh
chuige, gabhaidh sé misi, ag
giodh bé ghabhas misi, gabh
uidh sé an té do chuir ua
mé.

41 An té ghabhas fáidh
nainm fáidhe, do gheabhaidh
sé tuarasdal fáidhe: agus gi
odh bé ghabhas fíréun a nain
fhíréin, do gheabhaidh sé tuar
asdal fhíréanaigh.

42 Agus giodh bé bhéara
cupán duine fhuar amháin
ré dá ól do na dáoinibh
bheaga a nainm deisgiobuil

a deirimsi ribh go fírinneach;
nach ccaillfidh sé a lúaidh-
eachd.

CAIB. XI.

Teachdaireacht Eóin go hÍosa, 20 & searmóin shearbh do dhaoinibh doith-eagtaic, 28 achd mhuirneach, do ńirisiol, umhal.

AGUS táris a nuair da
chriochnuigh Íosa aith-
eanta do thabhairt dá dhá
dheisgiobal déug, gur imthigh
sé as sin do sheanmóir, agus
do theagasg ann a gcaithreach-
aibh súd.
2 Agus an tan do chúalaigh
Eóin ann a bpriósún gníomh-
artha Chríosd, ar gcur deisi
dá dheisgiobluibh *úadh*.
3 A dubhairt sé ris, An tusa
an té úd do bhi chum teachda,
nó an mbía súil againn réd
atharrach?
4 Agus ar bhfreagra Díosa a
dubhairt sé ríu, Imthighidh &
innisigh Déoin na néithe do
chluinntí & do chithí:
5 Do gheibhid na doill radh-
arc, agus siobhluid na bacaigh,
glantar na lobhair, agus do
chluinid na bodhair, dúisgthear
na mairbh, agus a tá an sois-
géul dá sheanmóir do na bochd-
aibh.
6 Agus is beannuighthe an té
nach bhfuighe scandail ionn-
amsa.
7 Agus ar nimtheachd dóibh-
sion, do thionnsgain Íosa teachd
thar Eóin ris an gcoimthionól,
ag rádh, Créd é an ní agá
ndeachabhair a mbach fan
fhásach dá fhéachain? an giol-
cach dá bhogadh ag an ngáo-
ith?
8 Achd créd é an ní agá
ndeachabhair a mach dá
fhéuchain? duine a tá ar na
éadughadh go héaduighibh
míne? Féuch, an mhuintir
chaitheas éaduighe míne ionn-
pa, is a a dtighthibh na rígh-
theadh bhíd síad.
9 Achd créd é an ní ag a
ndeachabhair a mach da
fheuchain? fáidh? a deirim
ribh go deimhin, an ní as mó
ná fáidh:
10 Oir a sé so an té air a
sgriobhthar; Féuch, cuirimsi
mo theachdaire romhad, neach
uillmhéochdas do shlighe ro-
mhad.
11 A deirim ribh go fírin-
neach, nach ar éirghidh eidir
chlannaibh na mban neach is
mó ná Eóin baisde: ach cheana
giodh bhé is lugha ann sa rí-
oghachb neamhdha, is mó é
ná eisean.
12 Agus ó láethibh Eóin
baisde gus a nois a tá foir-
éigean dá dhéanamh ar an
ríoghachd neamhdha, agus fú-
aduighid luchd fhoiréigin í.
13 Oir do rinneadar na fáighe
uile agus an dligheadh fáigh-
eadóireachd go Héoin.
14 Agus mas toil libh a gha-
bháil, sé so Elías do bhí chum
teachda.
15 Giodh bé agá bhfuil clú-
asa chum éisdeachda, eisdeadh
sé.
16 Achd cía lé a samhlóch-
uidh mé an geinealachso is

coimhéad é ré garlachuibh
shuigheas ar na marguidhibh,
agus eimhgheas ar a gcompá-
nachoibh.
17 Agus a deir, Do rinneamar
céol dáoibh, agus ní dhearn-
ámhair dámhsa: do cháoinea-
mar dháoibh, agus ní dhear-
námhair gul.
18 Oír tháinic Eóin ní ag
ithe ná ag ól, & a deirid síad
A tá deamhan ann.
19 Tháinic mac an duine ag
ithe agus ag ól, agus a deirid,
Féuch, an duine cráosach agus
pótaire fíona, cara na bpuiblio-
cánach agus na bpeacthach:
gidhead a tá a glíocas ar na
sáoradh ó na cloinn féin.
20 Do thionnsgain sé an tan-
soin milleán do thabhairt do na
cathrachaibh ann ar foillsigh-
eadh a mórán dá shubhailcidh-
ibh, ar son nach dearnadar
aithríghe.
21 Is anáoibhinn duit a Cho-
rasin, is anáoibhinn duit a
Bheitsáida; óir da madh a
Ttírus & a Sídon do dhéan-
tuidhe na miorbhuile do rin-
neadh ionnaibhsi, is fada ó
shoin do dhéindís aithrighe a
néadach róin & a lúaith.
22 Achd cheana a deirimsi
ribh, Go madh socamhluighe
do Thírus & do Shídon a ló
an bhreitheamhnus, na dháo-
ibhsi.
23 Agus tusa a Chapernáum,
a tá ar do thógbháil súas go
neamh, téilgfidhthear sìos go
hifrionn thú, óir dá madh a
meas glucha Shodoim do dhéan-
tuidhe na míorbhuile
neadh ionnatsa, do anf
sgrios gus a níu.
24 Achd cheana a
ribh, Go madh socar
do dhuthaidh luchd S
a ló a bhreitheamhn
dhuitsi.
25 Do fhreagair Iósa
sin & a dubhairt sé, D
im buidheachas dhuit,
a Thighearna neimhe
mhan, ar son gur fhol
ná neithese ó dhaoni
nuidhe & tuigseanacha,
nocht tú iad do leanba
26 A seadh athair, do b
gur ab mar sin do b
dheaghthoilse.
27 A tá gach uile ní
thabhairt dhamhsa ó m
& ní háithnidh déinne
mac achd do náthair:
háithnidh deinneach an
achd don mhac, & dá
áon dár ab áill leis an
fhoillsiughadh.
28 Tigidh chugamsa
bhfuiltí tuirseach, agus f
álach, & do bhéaraidh m
radh dháoibh.
29 Tógbhuidh mo ch
oraibh, & foghlamuigh
óir a táim ceannsaighe &
al a gcroidhe: & do gh
tháoi súaimhneas dá bhur
maibh.
30 Oir a tá mo ch
sóiomchuir, & a tá mú
éadtrom.

CAIB. XII.

Gur fearr tròcaire no iodhbairt, 22 gur chuir Crioosda naghaidh na ndeamhan, mar fhúath riu, 31 & gur ro bhaoghlach bith tarcuisneach ar an Spiorad naoimh.

DO chúaidh Íósa fá námsoin an sá tsáoire thríd na gortaibh : & do bhí ocaras air a dheisgióbluibh, & do thionnsgnadar déasach do bhúain, & a nithe.

2 Agus an tan do choncadar na Pháirisinigh so, a dubhradar risean, Féuch, do ní do dheisgiobail ní nach cóir do dhéanamh ann sá tsáoire.

3 Agus a dubhairt seision ríu, A né nár léaghabhair créd do rinne Dáibhi an tan do bhí ocaras air féin, & ar an muinntir do bhí ná fharradh?

4 Ciondas do chúaidh sé a sdeach go Tigh Dé, & do ith sé aráin ná híodhbartha, nar cheaduightheach dhó féin, ná don droing do bhí na fhochair dithe, achd do na sagartaibh a mháin?

5 No a né nár léaghabhair ann sa dligheadh, go mbrisid na sagairt ann sa tteampoll an tsáoire lá na sabboíde, agus go bhfuilid neimhchiontach?

6 Achd a deirim ribh, Go bhfuil neach is mó na an teampoll ann so.

7 Agus da mbeith a fhios agaibh créd is cíall dó so, Is trócaire is aill leam agus ní híodhbairt, ní dhaimnéochadh sibh na daóine neimhchionatacha.

8 Oír a sé mac ann duine Tighearna na sabbaide *féin*.

9 Agus tar éis imtheachda as sin dó, táinic sé dá sionagóig súd.

10 Agus Féuch, do bhí duine ann ag a raibh lamh sheargthuighe: agus do fhiofruigheadar dhe, ag rádh, An ceaduightheach leigheas do dhéanamh annsá tsáoire iónus go gcuirfidis cuis air.

11 Achd a dubhairt séisean ríu, Cía agaibhsi duine agá mbíadh áoncháora a mháin, agus dá dtuiteadh sí air an tsaoire a bpoll, nach béaradh uirrthe, agus nach dtògeabhadh a níos í?

12 A né nach mór is fearr duine na cáora? ar a nadhbharsoin is ceaduightheach maith do dhénamh air an tsáoire.

13 Ann sin a deir seisean ris an duine agá raibh an lámh sheargthuighe, Sín a mach do lámh, & do shín: agus do bhí sí ar na haiseag slán mar an láimh eile.

14 Agus ar ndul a mach do na Pharisineachaibh, do chúadar a gcomhairle na aghaidhsean, do chum go millfidís é.

15 Agus an tan do aithin Íósa so, do imthigh sé as sin, agus do lean slúagh mór é, agus do shlánaigh sé iad uile.

16 Agus do rinne sé bagar orrtha do chum nach déanaidís follus é.

17 Do chum go gcoimhlíonfuidhthe an ní a dubhradh tré Esaías faidh, a deir:

18 Féuch mo shéarbhfhogh-
antuidhe féin, do thogh mé,
mo ghrádh féin dá bhfuil toil
mhór ag mhanam: cuirfidh mé
mo spiorad féin air, & mueó-
suidh sé breitheamhnus do na
cineadhachaibh.
19 Ní dhéanaidh sé ceann-
airc, ní dhéanaidh sé éimh-
ghe, agus ní chluinfidh neach
ar bith a ghuth air na sráidibh.
20 Ní bhrisfidh sé giolcach
brúite, agus ni mhúchaidh sé
líon do ní deatach, nó go dtu-
guidh sé breitheamhnus chum
búadha:
21 Agus is ann a ainmsean
bhiás muinidhin ag na cineadh-
achuibh.
22 Tugadh chuige an tansoin
duine ann a raibh deamhan,
do bhí dall, agus balbh: agus
do shlánaigh sé é, ionnus gur
labhair an balbhán, agus go
bhfacuidh an dall.
23 Agus do ghabh iongantus
an pubal uile, agus a dubhra-
dar, A né nach é so *Críosd*
mac Dháibhi?
24 Agus an tan do chualadar
na Phairisinigh *so*, a dubhradar,
Ni theilgeann an *féarso* na dea-
mhain amach, achd tré, Bheil-
sebub prionnsa na ndeamhan.
25 Achd an tan do aithin Iósa
a smúaintighthe, an dubhairt
sé riu, Gach rioghachd atá
roinnte na haghaigh féin, bi-
áidh sí na fásach: agus gach
uile chathair, nó teagh, a tá
roinnte na aghaidh féin, ní
sheasfuidh sé.
26 Agus ma theilgeann di-
ábhal, díabhal a mach, a
roinnte na aghaidh féin:
nadhbharsoin cionnus a
ríoghachd na seasamh?
27 Agus mas le cum
daibh Bheilsebub theilg
mach na deamhain, cí
dteilgid bhur gclannsa a
iad? air a nadhbharsoi
siadsan na mbreithea
oraibhse.
28 Achd más lé spioru
theilgimsi a mach na dea
tháinic riogachd Dé chu
si go deimhin.
29 No cionnas is éidir l
neach dul go tigh dhuine
& a airnéis tighe dfúadac
muna gceangluidh sé ar
duine láidir, agus ann si
fuidhe sé a thigh.
30 Giodh bé nach
leamsa, a tá sé a magh
agus giodh bé nach
nigheann leamsa, scabui
31 Air a nadhbharsoin
rim ribh, Go maithfid
gach peacadh agus gach
pheíme do na dáoinibh:
eadh ní maithfidhthear
dáoinibh, blaspheíme a
aidh an spiorad *naóimh*.
32 Agus giodh bé n
déaraidh focal a naghaid
an duine, maithfidhthe
é: achd giodh bé neach
éoras a naghaidh an s
naóimh, ní maithfidhthe
é ann sa tsháoghalso, n
sa *tsáoghal* a tá a teach
33 Ceachdar do dha n
naidh an crann maith, &
radh maith: no déanai

crann lobhtha agus a thoradh lobhtha: óir is as *a* thoradh aithéantar an crann.

34 A shliochd na naithreach neimhe, cionnas is éidir libh neithe maithe do labhairt, ó a tá sibh féin go holc? óir is as anlán an chroidhe labhrus an béul.

35 Do bheir an duine maith neithe maithe as cisde maith a chroidhe: agus do bheir an drochdhuine droichneithe as a dhroichchisde.

36 Achd a dierim ribh, Go dtiobhraid na dáoine cúntas iatha lá an bhreitheamhnuis ar son gach aóinbhreithre díomhaóinighe dá laibhéoraid síad.

37 Oir is as do bhriathruibh sháorfuidhthear thú, agus is as do bhríathruibh daiméontar thú.

38 Ann sin do fhreagradar dream do na Sgríobuidhibh agus do na Phairisíneachaibh, ag rádh, A Mhaighisdir is míau linn comharta dfaicsin úait.

39 Achd ar bhfreagra dhósan, a dúbhairt sé ríu; Iarruidh an geinealach olc agus adhaltrannach, comhartha: agus ní tiobharthar comhartha dhóibh, achd an comhartha úd Iónas an faidh.

40 Oír mar do bhí Ionás a mbroinn an mhíl mhóir trí lá agus trí hoidhche, is mar sin bhías mac an duine a gcroidhe na talmhan tri lá agus trí hoidhche.

41 Eiréochaidh luchd Niniué a mbreitheamhnus leis an ngeinealachso, agus daimneochaid síad é: oír do rinneadarsan aithrigh ag seanmoir Iónás: agus féuch a tá neach is mó ná Iónás an so.

42 Eíreochuidh bainríoghan an fáoibhe bhudh dheas a mbreitheamhnus leis an ngeinealachso, agus daimnéochaidh sí é: óir tainic sisí ó leithimealuibh na talmhan déisdeachd re heagna Sholaimh: agus féuch, a tá neach as mó ná Solamh ann so.

43 Achd cheana tar eís dul don spioraid neamhghlain as an duine amach, síobluidh se trí ionadaibh tíorma, ag íarraidh suáimhnis: agus ni fhaghann.

44 A deir sé an tansoin, Fillfidh mé dom thigh féin, as a ttainic mé. Agus tar éis teachda dhó, do gheibh sé folumh, sgúabtha, deaghmhaiseach é.

45 Imthighidh sé an tansoin, agus do bheir sé seachd spioraide eile is measa ná *é* féin leis: agus ar ndul a sdeach áitrighid síad ann sin, agus is measa críoch dheigheanach an duine úd ná a thosach: agus is mar sin teigeamhas don droichgheinealachso.

46 Agus ar mbeith dhó fós ag labhairt ris an bpubal, féuch do sheasadar *a* mhathair, & a dhearbhbraíthreacha a muigh íarraidh labhartha ris.

47 Agus a dubhairt neach eigin ris, Féuch, a tá do mhathair agus do dhearbhbraith-

reacha na seasamh a muigh
ag íarraidh labhartha riot.
48 Agus ar bhfreagra dhó-
san a dubhairt sé ris an té do
innis so dhó, Cía hí mo mha-
thair, agus cía hiad mo dhear-
bhraithreacha?
49 Agus ar síneadh a láimhe
chum a deisciobal dó, à du-
bháirt sé, Féuch mo mhathair-
si, & mo dhearbhraithreacha.
50 Oír giodh be neach do
dhéanaidh toil matharsa a tá
air neamh, a sé so mo dhear-
bhrathairsi, & mo dheirbh-
shiur, agus mo mhathair.

CAIB. XIII.

Seanmóir um an tsioladóir, 18 *ar na foillsiughadh;* 53 *& Iósa fa neimh-chion, amháin ag muintir a thír féin.*

AGUS ar nimtheachd Dí-
osa a mach as an dteach
an lásoin do shuigh sé láimh
ris an bhfairrghe.
2 Agus do chruinnigheadar
sluaighthe móra chuige, ionnas
ar ndul a sdeach a luing gor
shuidh sé: agus do sheas an
sluagh uile ar an dtráigh.
3 Agus do labhair sé móran
ríu a gcosamhlachduibh, ag
rádh, Féuch, do chuaidh síol-
adóir a mach, do chur shíl:
4 Agus ag cur an tsíl dó, do
thuit cuid dhe chois na sligh-
eadh: agus tangadar u néan-
laith, agus a dithadar é.
5 Agus do thuit cuid eile dhe
a bhfearan chlochach mar nach
raibh móran úire aige: & do
fhás sé go luath do bhrígh
nach bhfúair sé doimhn
na talmhan.
6 Agus ar néirghe don
do dóidheadh é, & ar so
raibh fréumh aige, do
sé.
7 Agus do thuit cui
dhe eidir mhuineach, ag
éirghe an muineach súas
do mhuch sé é.
8 Agus do thuit cuid ei
a dtalamh mhaith, agus
toradh, cuid céud, agu
trì fichid, agus cuid
deich fichead.
9 Gidh bé agá bhfuilli
asa chum éisdeachda, éis
sé.
10 Agus tangadar a
ciobuil chuige agus a d
dar ris: Créd fa labhra
ríu a gcosamhlachduibh
11 Agus ar bhfhreagr
san a dubhairt sé ríu, Do
gur ab daóibhsi tugad
rúindíomhra na ríogh
neamhdha do bheith a
agus níor tugadh dhóibh
12 Oír giodh bé nea
bhfuil sí, is dó do bhé
& biáidh go léor aige
giodh bé neach a tá g
toígéabhthar úadh fós a
tá aige.
13 Air a nadhbhars
bhraim ríu a gcosam
daibh, óir giodh a tá n
aca ní fhaicid síad, agus
a tá éisdeachd aca, ní el
síad, agus ní thuigid sía
14 Agus cóimhlíontar
fáigheadóireachd Esaiás,
Le héisdeachd do chlui

& ní thuigfidhe: agus ag amh-
arc do chífidhe, agus ní budh
léir dhaóibh.
15 Oír a tá croidhe an phu-
builsi ar na reamhrughadh agus
do chùaladar go bodhar *lé na*
gclúasaibh, agus do chaocha-
dar a súile, deagla go bhfaic-
fidis lé *na* súilibh, agus go
gcluinfidis lé *na* gclúasaibh,
agus go dtuigfidís le *na* gcro-
idhe, águs go bhfillfidis, agus
go leighéosainnse íad.
16 Achd as beannaighthe
bhur súilesi, do bhrígh go
bhfaicid síad, agus bhur gclú-
asa, do bhrígh go gcluinid
síad.
17 Oír a deirimsi ribh go
fírinneach, Gur ab iomdha
faidhe & fíréanuigh lé ar mhían
na neithesi do chithisi dfhaic-
sin, agus ní fhacadar; & na
neithe do chluinti do chloisdin
agus ní chúaladar.
18 Air a nadhbharsoin éis-
digh ré cosamhlachd an tsíola-
dóra.
19 Coimhmionça agus éisdeas
duine bríathar na ríoghachda,
agus nach dtuigeann sé é tig
an droichspiorad, agus fúad-
uighe se an ní do cuireadh
ann a chroidhe ag so an duine
úd ann ar cuireadh an síol
chois na slígheadh.
20 Agus an té úd ann ar
cuireadh an síol a bhfearann
chlochach, a sé sud an té do
chluin an bhríathar, agus gha-
bhas chuige é do láthair maille
re gáirdeachas.
21 Achd ní bhfuil fréamh
aige ann féin, achd fanuidh sé
ar feadh tamaill: agus an tan
thig triobulóid nó búaidhreadh
ar son na bréithre, air ball do
gheibh sé oilbhéim.
22 Agus an neach úd ann ar
cuireadh an síol a measg an
mhuinigh, ag so an té do chluin
an bhríathar: & múchaidh ró-
chúram an tsaoghailsi, & meall-
tóireachd an tsaidhbhris an
bhríathar, agus bí sé gan to-
radh.
23 Agus an té úd ann ar
cuireadh an síol a bhfearann
maith, a sé so an té do chluin
agus thuigeas *an* bhríathar, ag-
us iomchras toradh, agus do
bheir cuid céud, cuid trí fich-
id, agus cuid eile a deich fich-
ead.
24 Do chuir sé cosamhlachd
eile chuca, ag rádh, Is cosmhail
ríoghachd neimhe ré duine do
chuir síol maith ann a fhear-
ann.
25 Agus an tan do bhádar
dáoine na gcodladh, táinic a
námhaid agus do chuir sé co-
gal thríd an gcruithneachd,
agus do imthigh sé roimhe.
26 Agus an tan do fhás an
geamhar, agus tug sé a tho-
radh, ann sin do fhoillsigh an
cogal é féin.
27 Achd ar dteachd do
shearbhfhóghantaóibh fhir an
tighe, a dubhradar ris: A thi-
ghearna, a né nach síol maith
do chuir tú ann tfearann? air a
nadhbharsoin, cáit as a bhfagh-
ann sé an cogal?
28 Agus a dubhairt seision

ríu, Easgcara éigin do rinne so; agus a dubhradar na searbhfhoghantuidhe ris, A náill leachd air a nadhbharsoin go ndeachmáoisne & go gcruinneochamaois a bhfochair a chéile íad ?

29 Agus a dubhairt seisean ríu, Ní háill: air eagla ag cruinneaghadh an chogail daóibh go mbeanfadh sibh an chruithneachd as a fréumhaibh a naóinfheachd ris.

30 Fuilngidh dhóibh a râon fás no go dtí an fóghmhar, agus a naimsir an fóghmhair déara misi rém luchd búana, Cruinnighidh ar tús an cogal, & ceangluidh é na phunnannaibh, do chum a loisgthe, agus cruinnighidh an chruithneachd dom sgioból.

31 Do chuir sé cosamhlachd eile chuca ag rádh: Is cosmhuil ríoghachd neimhe ré gráinne musdaird do ghabh neach chuige, agus do chuir sé ann a fhearann.

32 A sé go deimhin as lugha do na huile shíoltuibh: gidheadh an tan fhásas sé, a sé is mó do na luibheannaibh, & do nithear crann de: ionnas go ttigid éanlaith a naiéir, & go ndèanaid a nid ann a ghéagaibh.

33 Do labhair sé cosamhlachd eile ríu: as cosmhail ríoghachd neimhe ré laibhín do ghlac bean, & do fholaigh sí a dtrí pheice mine, nó gur ghabh an tiomlán laibhín.

34 Do labhair Iósa na neithesi uile ris an bpubal a samhlachdaibh: & níor lal sé ríu achd a gcosamh daibh.

35 Do chum go gcoimh fuidhthe an ní a dubhrad an bhfáidh, a deir, Oisgéo mé mo bhéul tré chosam daibh: nochdfuidh me na tha a tá foluighthe ò th an domhain.

36 Air léigean an tsh úadh an tansoin, táinic Ió sdeach a dtigh: & tangad dheisciobail chuige, ag r Mínigh dhúinne cosamhl chogail an fhearainn.

37 Agus air bhfreagra san, a dubhairt sé ríu, A chuireas an síol maith, mac an duine é.

38 Agus a sé an fearan domhan, agus a sé an maith, clann na ríoghacl agus a sé an cogal, clan droichspioraid.

39 Agus an námhaid do c é, a sé an díabhal é: agus an fóghmhar, a deireadh tsáoghail, agus a síad na nuidhe, na haingil.

40 Agus amhail mar ch nighthear an cogal, & l thear é lé teinidh: is ma bhías a ndeireadh an tso ailsi.

41 Cuirfidh mac an dui aingil féin, agus cruinneoc síad as a ríoghachd gach scandail, agus an dream d éagcóir:

42 Agus teilgfid íad a mhain air dearglasadh:

a mbía gul agus gíosgán fiá-
cal.
43 Soillséochaid na firéanaigh
an tansoin mar an ngréin, a
ríochachd a nathar féin; giodh
bé agá bhfuilid clúasa chum
eisdeacha, éisdeagh sé.
44 Mar an gcéudna, is cosmh-
ail ríoghachd neimhe lé cisde ar
na fholach a bhfearann: noch
tar éis a fhagbhála do fholuigh
duine, agus tríd an ngáirdea-
chus do bhí air ar a shon, im-
thighidh sé agus reacaidh sé a
bhfuil aige uile, agus ceannuidh
sé an fearannsoin.
45 A rís is cosmhail ríoghachd
neimhe le ceannuighe áirighthe,
iárras clocha úaisle.
46 Agus ar bhfágháil áon
mhórlúaighe dhú, do imthigh
sé agus do reac se a raibh aige
uile, agus do cheannaigh sé í.
47 A ris is cosmhail ríoghachd
neimhe ré líon ar na theilgean
ann sa bhfairge, & chruínnigh-
eas da gach uile shórt *éisg*:
48 Noch an tan do líonadh
do thairrngeadár *na híasgair-
ighe* chum na trágha & ar
suidhe dhóibh, do chruunigh-
eadar *na héisg* mhaithe a soi-
thighibh, achd do theilgeadar
na droichéisg amach.
49 Is mar sin bhías a ndei-
readh an tsáoghail: rachaid
na haingil a mach, agus dea-
lóchuid na drochdháoine as
lár na bhfíréanach.
50 Agus teilgfid íad a núa-
mháin théineadh: mar a mbiá
gul agus gíosgán fiácal.
51 A deir Iósa ríu, Nár thui-
geabháir na neithese uile? a
deiridsion ris, Do thuigeamar,
A thighearna.
52 Agus a dubhairt seisean
ríu, Ar a nadhbharsoin gach
uile Sgrioba atá foghlomtha
chum ná ríochachda neamdha,
is cosmháil é ré fear tighe, do
bheir as a chisde neithe núadha
& sean.
53 Agus an tan do chríoch-
náigh Iósa na cosamhlach dasa
tárla dhó, gur fhág sé a mait-
sin.
54 Agus an tan tháinic sé dá
dhuthuidh féin: do theagaisg
sé íad ann a Sionagoig: ionnas
gur ghabh iongnadh mór íad,
& go ndubhradar, Cáit a bfhú-
air an *fearso* a neagnaso, & *ná*
subháilce.
55 A né nach é so mac an
tsáoir? a ne nach dá mhathair
ghoirthear Múire, a né nach
íad a dhearbhraithreacha Seú-
mas, & Ióses, & Símon, & Iú-
das?
56 Agus a né nach bhfuilid
a dheirbhsheathracha uile éa-
druinne? air a nadhbharsóin
cáit ann a bhfúair sé íad so
uile?
57 Agus fúarardar óilbhéim
annsan: achd a dubhairt Iósa
ríu, Ní bhfuil faidh fá neimh-
chion, achd ann a dhuthaidh
féin, & ann a thigh féin.
58 Agus ní dhearnuidh sé
mórán miorbhuileadh ann sin
air son a míchreidimh.

CAIB. XIV.

Baramhail Iorùaith ar Iosa, 3 Dicheannadh Eoin Bhaisde arson a cheart-theagasc, 15 & tuille miorbhuilte Coriosd.

FA a námsoin, do chúalaidh
Iórúaith an Téatrarca clú
Iósa.
2 Agus a dúbhairt sé ré na
shearbhfhóghantuidhibh, A sé
so Eóin baísde: déirigh sé ó
mharbhaibh, & is dá bhrígh
sin a táid subháilcighe ag oibreaghadh
ann.
3 Oír do ghlac Iorúaith Eóin,
& do cheangáil sé é, & do
théilg sé a bpríosún é ar son
Heródias, mhna Philib a
dhearbhráthar féin.
4 Oír a dubhairt Eoín ris,
Ní dlightheach dhuit a beith
agad.
5 Agus an tán do budh mían
leis a chur chum báis, do bhí
eagla an phubal air, óir do bhí
meas fáidhe aca air *Eóin*.
6 Agus an tan do bhí sóllamain
an láoi ann a rugadh Iorúaith,
dá dhéanamh, do rinne
ínghean Heródias damhsa na
bhfíadhnuisi: & do thaitin sí
ré Hiorúaith:
7 Ionnas gur gheall sé maille
lé mionaíbh go dtiobhradh sé
dhí giodh bé ar bhith ní do
íarrfadh sí.
8 Agus air bhfagháil teagaísg
ó ná mathair dhisi, a dubhairt
sí, Tabhair dhamh ann so ceann
Eóin baisde air mhéis.
9 Agus do ghabh doilgheas
an Rí: achd ar son a mhionn
& ná muintire do bhí na suidhe
ná chuibhreann, do áithin
thaibhairt *di*.
10 Agus ar gcur *fhir*
eanta úadh, do bhean
cheann Déoin ann sa phrí
11 Agus tugadh a chean
mhéis, & tugadh don cl
é, & tug sisi dá mathair é
12 Agus tangadar a c
ciobáil an tansoin, & ru
a chorp léo, & do adhla
é, & tangadar & do innis
sin Díosa;
13 Agus an tan do chú
Iósa so, do chúaidh sé as
luing a nionad fhásamha
leith: & an tan do chúa
an pubal sin, do leanad
gcois é ó na caithreachai
14 Agus ar ndul a mac
osa, do chonnairc sé coin
onól mór, & do gabh trú
mhór dhóibh é, & do shlá
sé na dáoine easlána.
15 Agus an tan tháini
readh an láoi, tangadar a
ciobuil chuige, ag rádh
fhásamhail so, & do ch
a naimsear thearainn *ch*
léig úait an slùagh, do
go niméochaidís do na
tibh, & go gceannoc
bíadh dhóibh féin.
16 Achd a dubhairt Iós
Ní rigid síad a leas imthe
tabhruidhsi dhóibh ní
ithe.
17 Agus a dubhradarsa
Ní bhfuil againn ann s
cúig aráin & dá íasg.
18 Achd a dubhairt s
ríu, Tabhraidh chugam
ann so.

19 Agus ar na áithne don phu-
bal suidhe air an bhféur & ar
nglacadh ná gcúig narán & an
dá íasg, ag féachain súas air
neamh, do bheannaigh sé, &
ar ná mbriseadh tug sé ná ha-
rain do ná deisciobhlaibh, &
tugadar ná deisciobail don
tslúagh *íad*.
20 Agus a dithadar uile *ní*,
& do sásuigheadh íad: & do
thogbhadar lán dhá chlíabh
dhég don bhíadh bhrisde do
bhi dfoigheall aca.
21 Agus an mhuinntir do bhí
ag ithe, do bhádar a dtimcheall
chúig mhíle fear, leith a muigh
do mhnáibh & do leanbaibh.
22 Agus air ball do chuir
Iósa dfhiachaibh ar a dheis-
ciobluibh dhul a luing & dul
roimhe féin don táoibh oile,
no go léigeadh sé an pubal
úadh.
23 Agus an tan do léig sé an
pubal úadh, do chúaidh sé
súas air shlíabh ná áonar do
dhéanamh urnuighthe, & an
tan do bhí deireadh an láoi
ann, do bhí sé an sin ná
áonar.
24 Agus do bhí an long fá a
námsoin a meadhón ná fairge,
dá teilgean a nunn & a nall ag
na tonnaibh: óir do bhí an
ghaoth na naghaidh.
25 Agus a gcionn an ceath-
ramhadh faire do noidhche do
chúaidh Iósa na nionnsaidh ag
siobhal air an bhfáirge.
26 Agus an tan do chunnca-
dar a dheisciobail é ag siobhal
air an bhfairge, do bhádár air
na mbuaidhreadh, ag rádh, Is
gósda é: & do éimhgheadar lé
heagla.
27 Agus do labhair Iósa ríu
air a mball ag rádh, Bíódh
meisneach maith agaibh: is
misi a tá ann, ná bíodh eagla
oraibh.
28 Agus tug Peadar freagra
air, & a dubhairt sé, a Thi-
ghearna, más tu atá ann áithin
díomsa dul ad choinne air na
huisgidhibh.
29 Agus a dubhairt seisean,
Tárr: & an tan do chúaidh
Peadar sios as a luing do shio-
bhail se ar na huisgidhibh, do
chum teachd go Hiósa.
30 Achd an tan do chonnairc
sé an ghaoth laidir, do ghabh
eagla e: agus a núair do thi-
onnsgain sé dul a níochdar, do
sgread sé, ag rádh, A thigh-
earna, fóir orum.
31 Agus ar síneadh a láimhe
ar an mball Diósa, rug sé air,
agus a deir sé ris, A fhir an
chreidimh bhig, créd far ghabh
cuntabhairt thù.
32 Agus an tan do chúadar a
sdeach ann sa luing, do choisg
an gháoth.
33 Agus tangadar an luchd
do bhí sa luing, agus donó-
ruigheadar é, ag rádh, Go fír-
inneach is tusa mac Dé.
34 Agus an tan do chúadar
tar ùisge, tangadar go talamh
Genesaret.
35 Agus an tan do aithnidh-
eadar luchd na háitesin é, do
chuireadar fios air feadh na
tíresin uile ar gach táobh

dhíobh: agus tugadar gach a
raibh easlán chuige.
36 Agus do chuireadar im-
pidhe air, go mbáinfidís lé
himeal a éaduigh amháin: ag-
us an mhéid díobh do bhean,
dó slánaigheadh íad.

CAIB. XV.

Gur hé peacadh do shalchas duine.
21 agus gu dfuáir greim dhaingion chreidimh na mná ó Chanaan, a hiarratus di.

ANN sin tigid Sgríobuighe
agus Phairisínigh ó Ie-
rusalem go Hiósa, ag radh,
2 Créd fá a sáruighid do
dheisciobailsi gnáthughadh na
sinnsear? oír ní ionnluid siad
a lámha a núair ithid arán.
3 Agus ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé ríu, Créd fá sá-
ruigheann sibhsi leis, aithne
Dé, lé bhur ngnáthughadh
féin?
4 Oír tug Dia áithne, ag radh,
Onóruigh hathair agus do mha-
thair: Agus giodh bé mhal-
luigheas a athair nó a mhathair,
cuirthear chum báis é.
5 Achd a dheartháoisi giodh
bé neach a déara re *na* athair
nó ré *na* mhathair, gach tabh-
artus dá dtuguimsi uaim, rach-
aidh sé a dtarbha dhuitsi: agus
ni onórfuidh sé a athair nó a
mhathair.
6 Agus *mar sin* do chuire-
abhair a neimhmbrigh aithne
Dé tré bhur ngnáthughadh
féin.
7 A luchd an fhúarchrábh-
aidh, is maith do rinne Esaías
fáigheadóireachd bh
cheall, ag rádh.
8 Druididh an pub
sa lé na mbéul, agus o
me lé na bpusuibh: a
na is fada úaim atá a
9 Achd is a ndío
onòruighid síad misi,
asg aitheanta na ndá
theagasg.
10 Agus ar ngairm an
a dubhairt sé ríu, Eisd
tuigidh.
11 Ní hé an ní théid
ann sa mbéul shaluig
duine, achd an ní thi
mbeul, a sé so shaluig
duine.
12 Ann sin thangadar
ciobuil chuige, agus a d
dar ris, A né nach dt
tú go bhfúaradar na F
nigh do chuala an glór
bhéim *ann?*
13 Agus ar bhfreagra d
a dubhairt sé, Gach uile
ta nach ar chuir mathair n
dhasa, beanfuighthear
fhréamhach é.
14 Léigidh dhóibh *fé*
éoluighthe dalla a gcion
íad, agus ma thréoruig
dall dall éile, tuitfid a ra
díg.
15 Agus ar bhfreagr
Pheadar, a dubhairt sé
Mínigh dhúinne an chos
lachdsoin.
16 Agus a dubhairt Iósa
bhfuiltísi leis fós ainbhfeas
17 A ne nach dtuigthísi
giodh bé ní theid a sdeach
sa mbéul, go dtéid sé sa mb

agus go dtéilgthear as sin don chamra é?

18 Achd na neithe theid a mach as an mbéal, is as an gcroidhe thigid síad, & is siad sin shaluigheas an duine.

19 Oír is an gcroidhe thigid na drochsmuaintighthe, dúnmarbhadh, adhaltrannas, strípachas, gaduidheachd fíaghnuisighe brèige, blaisphemighe.

20 Is íadso na neithe shalchas an duine: achd bíadh dithe lé lámhuibh gan ionnladh, ní shaluigheann sé an duine.

21 Agus ar ndul Diósa as sin, do chúaidh sé go leithimlibh Thírus, agus Shídon.

22 Agus féuch, táinic bean do Chánaan ó na críóchaibh sin, agus do éigh si ag rádh ris, Déana trócaire oram A thighearna, a mhic Daibhí, a tá mhinghean ar na búaidhreadh go mór ó dheamhan.

23 Achd ní thug seisean freagra ar bith uirthe, agus tangadar a dheisciobail chuige, agus do iárradar air, ag rádh, Cuir úainn í: oír a tá sí ag éighmhe ar ndíaigh.

24 Agus ar bhfreagra dhósan, a dubhairt sé, Niór cureadh misi achd do chum cáorach thighe Israel do chúaidh ar seachrán.

25 Gidheadh táinic sisi agus do rinne sí sléachdain dó, ag rádh, A thighearna fóir orum.

26 Agus ar bhfreagra dhósan, a dubhairt sé, Ní coír arán na cloinne do ghlácadh, agus do thelgean chum na ngadhar.

27 Achd a dubhairt sisi, Is fíor sin a thighearna: gidheadh fós, ithid no coilén cuid don sbrúighleach thuiteas ó bhórd a dtígheatnadh *féin*.

28 Ar bhfreagra Diósa an tansoin, a dubhairt sé ría; O a bhean, is mór do chreideamh, teagmhadh dhuit mar is toil leachd: agus do bhí a hinghean slán ò a núairsin *a mach*.

29 Agus ar nimtheachd Diósa as sin, taínic sé láimh ré fairrge na Gailele: & an tan do chúaidh sé súas ar shliabh, do shuidh sé ann.

30 Agus do chúadar slúaighte móra chuige, agá rábhadar bacuigh, doill, balbháin, dáoine ciorthuimeacha, agus móran eile: agus do theilgeadar fá chosaibh Iósa íad: agus do shlánaigh sé íad.

31 Ionnas gur ghabh iongantus an-slúagh, an tan do chonncadar na balbháin ag labhairt, *agus* na dáoine ciorthuimeacha slán, na bacaigh ag siobhal, agus a radharc ag na dallaibh: agus tugadar gloír do Dhía Israel.

32 Agus ar ngairm a dheisciobal chuige Diósa a dubhairt sé, A tá trúaighe agam don tslúagh: oir do fhanadar a nois ré trí lá am fhocair, agus ni bhfuil ní acá do iósaidis: agus ni háill leam a leígean úaim na dtrosgadh, deagla go racháidis a nanbhfainne ar a tslighe.

33 Agus a deirid a dheisciobail ris, Cía a naít as a bhfuigh

camáois ar an bhfasach a noir-
cadsoin darán, lé a saíseóchą-
máois a chomhmór do shlúagh?
34 Agus a deir Iósa ríusan,
Gá mhéad arán a tá agaibh?
agus a dubhradarsan, A seachd,
agus beagan diásgaibh beaga,
35 Agus do aithin seisean don
tsluagh suidhe siós ar an dtal-
amh.
36 Agus ar nglacadh na seachd
narán agus na níasgsoin dó, ag
tabhairt buidheachais, do bhris
sé *iad*, agus tug sé dhá dheis-
ciobluibh féin; & *tugadar* na
deisciobail don tslúagh *iad*.
37 Agus do itheadar uile *ní*,
agus do sasuigheadh iád: &
do thógbhadar lán sheachd
gcliabh dfuigheall do bhiádh
bhrisde.
38 Agus do bhádar an luchd
a dúaidh *é* ceithre mhíle fear,
leith a muigh do mhnáibh agus
do leanbaibh.
39 Agus ar léigean an tslúaigh
úadh, do chúaidh sé a luing,
agus tanic sé go leithimlibh
Mhagdala.

CAIB. XVI.

Droch theagasc na Bparisineach, insheachanta; 16 admhail ghlór-mhar Pheadair; 24 & gu bfuil dfhiachaibh ar lucht leanmhuin Chríosd an nainmhain do chreasadh.

AGUS ag teachd do na
Pharisineachaibh agus
do na Saduichíneachuibh, a
cur chathuighthe air, do iárra-
dar air comhartha do thais-
béanadh ó neamh dhóibih.
2 Agus ar bhfreaga dhósan
a dubhairt sé ríu, An tráth thig

deireadh an láoi a dea
biaidh sé na shoininn: *ói*
an taiér dearg.
3 Agus ar maidin, *b*
drochaimsear ann a níu;
tá an taier ag deargadh
ag dorchughadh. A luc
fhúarchrábhaigh, is éol d
gnúis a naiér do bhreathr
adh: achd a né nach édir
comharthuidhe na naimsea
do thuigsin?
4 Iárraidh an droichchin
adhaltrannach comhartha
ní tiobharthar comhartha
achd comhartha Iónás an f
agus ar ndealughadh ríu
imthigh sé.
5 Agus an tráth thangad
dheisciobail a dtir ann sa p
thall, do dhearmadar arán
bhreith *léo*.
6 Agus a dubhairt Iosa
Tabhruidh dá bhur naire
coimhheaduigh sibh ó lai
na Bhpairisíneach agus na
duichineach.
7 Agus do thagradarsin
torra féin, ag rádh, Is ar
nach dtugamar arán linn.
8 Agus ar na thuigsin sin
ósa a dubhairt sé ríu, ó lu
an chreidimh bhig, créd f
dtagarthaoi eadraibh féin,
ab ar son nach dtugabhair a
libh?
9 A né nach dtuígthí *fós*,
nach ccuimhnighthí na c
aráin na gcúig mhíle fear, a
ga mhéd clíabh do thógabha
10 Nó na seachd naráin
gceithre mhíle *fear*, agus
mhéd clíabh do thógabhair

11 Cionnas nach ttuigthí nach
a dtimcheall aráin a dubhairt
mé ribh, bhur naire do thabh-
airt dháoibh ar laibhin na
Bhpairisíneach, & na Saduich-
ineach?
12 Ann sin do thuigiodar cion-
nas nach díarradh orra aire do
thabhairt dóibh ar loibhín an
aráin, achd ar theagasc na
Bhpairisineach & na Saduich-
ineach.
13 Agus ar dteachd Díósa go
críochaibh Shesária Philippí,
do fhíafruidh sé dá dheiscio-
bluibh, ag rádh, Créd a deir
na dáoine, cía misi mac an
duine?
14 Agus a dubhradarsan, A
deirid cuid dhíobh, gur ab tú
Eóin baisde, & cuid eile Elías,
agus cuid eile Ieremias, nó áon
do na faidhibh.
15 A deir seisean ríu, Achd
créd a deir sibhsi cía mé?
16 Agus ar bhfreagra do Shí-
món Peadar a dubhairt sé, Is
tusa Críosd, mac Dé bhí.
17 Agus ar bhfreagra Díósa
an tráthsoin a dubhairt sé ris:
As beannuighthe thú, a Shí-
moin mhic Ióna, óir ní féoil
ná fuil do fhoillsigh *sin* duit,
achd mathairsi a tá air neamh.
18 Agus a deirimsi riot, gur
ab tusa Peadar, agus gur ab
ar an gcarruicsi thóigeabhus
misi méagluis *féin*: & nach
béaruid geatuidhe ifeirn búaidh
uirrthe.
19 Agus do bhéara me dhuit
eochracha na ríoghachda
neamhdha, agus giodh bé ní
cheingéolus tú ar talamh, bí-
áidh sé ceanguilte ar neahm:
agus giodh bé ní sgáoilfeas tú
ar talamh, biáidh sé sgáoilte
ar neamh.
20 Ann sin do aithin sé dá
dheisciobluibh gan innisin déin
neach, gur bhé *féin* Iósa
Criosd.
21 O a núairsin amach do
thionnsgain Iosa a fhoillseágh-
adh dhá dheisciobluibh gur ab
éigin dó dhul go Híarusaléim
agus mórán dfulan ó na sinn-
searuíbh agus ó úachdaránaibh
na sagart, agus ó na Sgriobuidh-
ibh, agus bás dfulang, agus
eiséirghe an treas lá.
22 Achd do ghabh Peadar é;
agus do thionnsgain sé ach-
mhusan do thabhairt dó, ag
rádh: A bhfad uaidse sin, a
Thighearna? ní theigeobha so
dhuit se.
23 Achd ar gcasadh dhósan
a dubhairt sé ré Peadar, Im-
thigh am dhiaigh a Shátain, is
scandail dhamh thú; oír ní
thuigeann tú na neithe *bheanas*
ré Diá achd na neithe *bheanas*
ré dáoinibh.
24 A dubhairt Iosa an tan-
soin ré na dheisciobluibh, Más
áill le neach teachd am dhiagh-
si, díultadh sé dhó fein, agus
tógbhadh sé a chros, agus lea-
nadh se misi.
25 Oír giodh bé neach lé nab
mían a anam féin do chumh-
dach caillfidh sé é, agus giodh
bé neach chaillfeas a anam ar
mo shonsa, do gheabha sé é.
26 Oír créd é a tharbha do

37

dhuine da ngodhuigheadh sé
an domhan uile, agus a anam
féin do leígean a mugha? no
créd ì an mhalairt do bheuradh
duine ar son anma féin?
27 Oír tiocfuidh mac an duine
a nglóir a athar *féin* maille lé
na ainglibh: & do bhéara sé
an tráthsoin dá gach neach do
réir a ghniomharthadh.
28 Go fírinneach a deirimsi
ribh, go bhfuil cuid don luchd
a tá na seasamh ann so, nach
blaisfidh bás no go bhfaicid
mac an duine ag teachd ann a
rioghachd *féin*.

CAIB. XVII.

Athrughadh agus dealbrughadh cruth Chriosd. 22 a thairrgir um a cheasadh. 24 agus iocadh an chanacais.

AGUS a gcionn shé lá beir-
idh Iósa Peadar agus
Séumas agus Eóin a dhear-
bhráthair, agus tréoruighidh sé
íad ar leith go slíabh árd.
2 Agus do háthruigheadh a
chruth an a bhfiadhnuisi, agus
do dheallruigh a aghuidh mar
an ngréin, agus do rinneadh a
éuduighe geal mar an solas.
3 Agus féuch, do taidhbhrigh-
eadh dhóibh Máoise, agus Elí-
as, a comhrádh ris.
4 Agus ar bhfreagra do Phea-
dar a dubhairt sé ré Híosa, A
thighearna is maith dhúinn
bheith ann so: mas áil leachd,
déanam trí botha ann so, both
dhuitsi, both do Mháoisi, agus
both Dhelías.
5 Suil do sguir seisean do
labhairt, féuch, do theil
soillseach sgáile orrtha
feuch, *táinic* guth as a
ag rádh, Ag so an mac
ach úd agamsa, an a bh
thoil mhaitha: Eisdigh
6 Agus an tráth do ch
na deisgiobuil *so*, do thu
air a naghuidh agus do
eagla romhór íad.
7 Agus ar dteachd Di
bhean sé ríu, agus a d
sé, Eirghidh, agus na
eagla oruibh.
8 Agus ar dtogbháil
dóibh, ni fhacadar éin
achd Iósa na áonar.
9 Agus an tráth thang
núas don tslíabh, do aith
dhióbh, ag rádh, Na hi
dhéinneach an ní do
bhridheadh dháoibh,
néirghe mac an duine ó
bhaibh.
10 Agus do fhiafruig
a dheisciobail dheisea
rádh, Maseadh cred fa
bruid na Sgriobhuidh
ab éigin Elías do theac
tús?
11 Agus ar bhfreagra
a dubhairt se ríu, Tio
Elías gó fírrinneach a
agus aiseocuidh sé gac
ní:
12 Achd a deirimsi ri
dtáinic Elías cheana, &
ar aithnigheadar é, ac
ndearnadar a dtoil féin
mar sin fhuiléongas m
duine mar an gcéadna ú
13 Do thuigeadar na d
buil ann sin gur ab a

cheall Eóin baisde do labhair
sé riú.
14 Agus an tan tangadar a
gceann an choimhthionóil, do
chuaidh neach airighe chuige,
ag sléuchduin ar a ghlúinibh
dhó.
15 Agus ag rádh, A Thigh-
earna déana trocaire ar mo
mhac, oir bhídh sé tinn lé goin
na Ré, & is mor dolc fhuil-
ngeas sé : óir tuitidh sé a dte-
nidh go minic, agus a nuisge
go minic.
16 Agus do thairg mé dod
dheisciobluibhsi é, & níor
fhéadadar a leigheas.
17 Agus ar bhfreagra Diosa
a dubhairt sé, A chineadh
dótheaguisg gan chreideamh,
gá fad fós bhías mé bhar bhfo-
chair? gá fad fos fhuiléongas
mé sibh? tabhruidh chugamsa
ann so é.
18 Agus do spreag Iósa an
deamhan, agus do imthigh sé
as: agus do bhí an leanabh slán
ó núairsin a mach.
19 Ar dteachd do na deiscio-
bluibh chum Iósa an tráthsoin
fa leith, a dubhradar, Créd é
an fáth nach ar fhéadamairne
súd do theilgean a mách?
20 Agus a dubhairt Iósa riú,
Ar son bhur míchreidimh ; oir
a deirim ribh go fírinneach:
dá mbeith oiread re gráinne
musdaird do chreideamh ag-
aibh, a déartháoi ris an slíabh
so, Athruigh as so ann súd a
nunn: agus athrrochuidh sé:
agus ní bhía ní ar bith nach
budh éidir libh.
21 Achd cheana ni théid an
sórt *deamhanso* a mach, achd
lé hurnuighthe agus lé tros-
gadh.
22 Agus ar ndéanamh comh-
nuighe ann sa Ghalilé dhóibh,
a dubhairt Iósa ríu, Do bhéar-
thar mac an duine, a láimhaibh
na ndáoine.
23 Agus muirfid síad é, achd
an treas lá éirochaidh sé: agus
do ghabh dobrón romhór íad-
san.
24 Agus ar dteachd dhóibh
go Capernáum, tangadar luchd
na cióschána do ghlacadh, go
Peadar: agus a dubhradar,
Nach íocann bhur maighisdirsi
an cióscháin?
25 A deir seisean, Iócuidh:
agus an tráth do chúaidh sé a
sdeach don tigh, do labhair
Iòsa risean ar tús, ag rádh,
Créd í do bharamhuilsi, a Shí-
móin? cía ar a dtógbhuid
ríghthe na talman cios, nó
cánáchas? an ó ná gcloinn
féin? nó ó choimhthighe?
26 A deir Peadar ris, O
choimhthighe: a dubhairt Iósa
ris, ar a nadhbharsoin A táid
an chlann sáor.
27 Achd ionnas nach dtiobh-
ramáois oilbhéim dhóibh, im-
thighsi chum na fáirge, agus
teilg *innte* dubhán: & tóg an
cédiasg thiocfas a nios: agus
ar nosgladh a bhéoil, do ghea-
bha tú pióse airgid: glac sin
agus tabhair dhóibh é ar mo
shonsa agus ar do shon féin.

CAIB. XVIII.

Ìsìmheachd & neimh-dhioghaltas na leanba inleanmhuinne. 15 & ordughadh smachta na Heaglusi.

ANUAIRSIN tangadar a
dheisciobuil chum Iósa,
ag rádh, Cía is mó ann sa riogh-
achd neamhdha?
2 Agus ar ngairm léinibh bhig
chuige Diósa, do chuir sé an a
lársan é.
3 Agus a dubhairt sé, Go
fírinneach a deirim ribh, muna
fhilltí, agus muna bheithí mar
leanbána, nach rachdaoi a
sdeach don rioghach neamh-
dha.
4 Ar a nadhbharsoin giodh
bé ísléochus é féin mar an
leanbanso, a sé sin is mó a
rioghachd neimhe.
5 Agus gidh bé neach ghea-
bhus chuige énleanbán da lei-
thid so am ainmsi, gabhuidh sé
misi chuige.
6 Agus gidh bé neach bhéa-
ras oilbhéim déinneach don
mhuinntir bhigsi chreideas
ionnamsa, do bfhearr dhó
cloch mhuilinn do chroch-
adh fa na mhuinél, agus a
bháthadh a ndubhaigén na
fairge.
7 Is mairgneach don domhan
ar son oilbhéimeann, oír is éi-
gin do na hoilbhéimeannaibh
teachd: achd cheana is anáoi-
bhin don duine tré a dtig an
toilbhéim.
8 Achd má bheir do lámh
no do chos adhbhar oilbhéime
dhuit, gearr dhiót & teilg uaít
iad: is fearr dhuit dul a sdeach
don bheathaidh ar leatl
nó ar leathláimh, ná dhá
agus dá chois do bheítl
agus do thèilgean ann sa
shíórruidhe.
9 Agus má bheir do
adhbhar oilbhéime dhuit
asad & teilg uáit í: is
dhuit dul don bheathái
leathshúil, na dhá shú
bheith agad agus do the
a dteinidh ifeirn.
10 Tabhruidh dá bhu
nach dtabharthaoi tarcui
éinneach don mhuinntir l
oír a deirim ribh go bhf
naingilsion aír neamh do g
aghaidh mbatharsa a
neamh.
11 Oír táinic mac an
do shabháil an neithe d
aidh a mugha.
12 Créd do chithear dh
dá mbeith céad cáora a
duíne, agus go rachadh
cháora dhíobh ar seach
né nach bhfúigeadh sé n
gcáoiridh déag & ceithr
id, & nach rachadh sé
sléibthibh diárruidh *na c*
do chúaidh air seachrán
13 Agus ma theagmh
bhfaghann sé í, a deirim
go fírinneach gur ab
lúathghháir tríthe, ná ar
náoi gcáorach ndég & cl
fichid nach deachuidh ar
rán.
14 Mar an gcéadna ní
bhur natharsa a tá ar n
go rachadh éinneach
dúoinibh beagasa a mug
15 Achd ma pheacuig

do dhearbhrathair ad aghuidh,
imthigh & spreag é eadrad féin
agus é féin amháin: agus má
éisteann sé riot, do ghnodhuigh
tú do dhearbhráthair.
16 Agus muna éisde sé riot,
beir leachd fós duine no días
eile: do chum go mbíodh gach
ǽinní seasmhach a mbéul deisi
no triur dfíadhnuisibh.
17 Agus ma dhíultann sé iád-
san déisdeachd, innis do neag-
luis: & ma dhíultann sé a
neagluis déisdeachd, bíodh
meas pagánuigh & puibliocáin
agad air.
18 Go fírinneach a deirimsi
ribh, Gidh bé ar bith neithe
cheangóltáoi ar talamh, biáidh
síad ceangailte ar neamh, agus
gidh bé ar bith neithe sgáoil-
fidhe ar talamh, bíaidh sgáoilte
ar neamh.
19 A rís a deirim ribh Má
theagmhann días agaibh ar áon
fhocal ar talamh, a dtimcheall
gach uile ní íarruid síad, go
bhfuighid síad é ó mathairse a
tá ar neamh.
20 Oir gidh be aít ann a
bhfuilid días nó tríur ar ná
gcruinneaghadh am ainmsi, a
táimsi ann sin ann a lár siád.
21 Ar, ndul do Pheadar na
ionnsaidh an tráth soin, a du-
bhairt sé, A thighearna, gá a
mhionacachd do dheana mo
dhearbhráthair coir a magh-
aidh, & mhaithfeas mé dhò?
an go nuige an seachdmhadh
húair?
22 A deir Iósa ris, Ni abruim
riot gus an seachdmhadh húair
a mháin, achd go soithe seachd-
mhoghad seachd nuáire.
23 Ar a nadhbharsoin is cos-
mhuil ríoghachd neimhe ré Rí
áirighthe, lér bháill cùntas do
dhéanamh ré na shearbhfogh-
antuidhibh.
24 Agus an tráth dó thionns-
gain sé cùntas do dhéanamh,
tugadh chuige neach dár dhligh
sé deich míle talann.
25 Agus an tan nar bhèidir
leis na fiáchaso íóc, do aithin
a thighearna, é féin agus a
bhean, agus a chlann, agus a
raibh aige do ntsaoghal do
reic, do chum na bhfíach do
dhíol.
26 Ar a nadhbharsoin ag déa-
namh úmhla don tsearbhfhogh-
antuighe sin, do íarr sé ath-
chuinghidh air, ag rádh, A
thighearna, déana foighid riòm,
agus do bhéara mé an tiomlán
dhuit.
27 Ann sin ar ngabhail trú-
aighe moíre tighearna a nó-
gláoich úd, do léig sé úadh é,
agus do mhaith sé na fíacha
dhó.
28 Agus ag dul a mach don
tsearbhfhogantuigh úd, fuáir
sé áon dá choimhshearbhfhogh-
antuidhibh féin, dar dhligh sé
céd pighinn: & ar na fhosd-
adh, rug sé ar sgórnuigh aír ag
rádh, Díol rium an ní dhligh-
eas tú.
29 Agus ag tuitim da chomh-
shearbhfhoghantuidhe agá cho-
súibhsean, do ghuidh sé é, ag
rádh, Deana foighid riom, agus
do bhéara mé an tiomlan duit.

30 Achd nior bháill leisean
sin: achd ar nimtheachd dó,
do theilg sé a bpriosún é, no
go níocadh sé na fíacha.
31 Agus an trath do chonn-
cadar a choimhshearbhfoghan-
tuidhèsion na neithe do rin-
neadh, do ghabh doilgheas
romhór íad, & thangadar, &
do fhoillsigheadar dá dtigh-
earna gach ní dá ndearnadh
ann.
32 Annsin do chuir a thigh-
earna fios airsean agus a deir
sé ris. A dhroichshearbhfhogh-
antuidh, do mhaith mé na
fíacha úd uile dhuit, do bhrígh
gur chuir tú impidhe oram:
33 Agus a né nar chóir dhuit-
si trócaire do déanamh ar
do choimhshearbhfoghantuidh
féin, amhail & mar do rinne
misi trócaire ortsa?
34 Agus ar ngabháil feirge a
thighearna, tug sé do na céasa-
dóiribh é, no go níócadh sé a
fhíacha uile ris.
35 Agus is mar sin do dhéana
máthair neamhdhasa ribhsi,
muna maithfe gach áonduine
agaibh da dhearbhrathair ó
bhur gcroidhthibh, a gcionnta.

CAIB. XIX.

A ttimchioll Dhealughadh, 10 *phósadh & gheanmnaòidheacht;* 10 *& gu ttoirmiscionn grádh shaidhbhris, duine ó righeacht Dé.*

AGUS tarla an tráth do
chriochnuigh Iòsa na
comhraítesi. gur sgáoil sé a
luing on Ghalilé, agus táinic
sé gr Iúdéa tar
Iór

2 Agus do lean cui
mhór é: agus do shlá
íad ann sin.
3 Tangadar na pha
chuige an tráthsoin
cathuigh air, agus ag r
An ceaduightheach do
a bhean do léigean t
uile adhbhar?
4 Agus ar bhfreagra
a dubhairt sé ríu, A
léaghabhair, an té do
uighe *íad* ó thús, gur f
bean do rinne sé íad?
5 Agus go ndubhairt
a nadhbharsa fúigfidh
athair agus a mhathai
ceangalfuidh sé dhá n
agus bèid a ràon na ne
a mhain.
6 Ar a nadhbharsoin n
lid feasda na ndis, a
néinfhéoil: uime sin, a
cheanguil Día, ná sgá
duine é.
7 A dubhradarsan ris
eadh créd far aithin
leitir dhealuighte do tha
agus ise do léigean?
8 A deir seisean riu, D
luing Máosi dháoibhsi
cruáis bhur gcroidheadh
mná do léigean: achd
ní mar sin do bhí se ó t
9 Achd a deirimsi ribh
bé neach léigfeas a bhean
ar son striopachuis ag
bhéara bean eile, go nd
sé adhaltrannas: agus g
phósas an bhean do légei
ndéanann sé adhaltranna
10 A deirid a dheis
risean, Ma sé sin is co

fhior ré na mhnáoi, ní maith
an posadh ré a dhéanamh.
11 Achd a dubhairt seisean
ríu, Ní hé gach áonduine ghabhus an glórsa, achd an dream
dár tugadh é.
12 Oir a táid dáoine coillte
boch a rugadh mar sin as broinn
a mathar: agus a taíd cailltéanuigh ag ar bheanadar dáoine
asda: agus a táid cailltéanuigh
do bhean asda féin ar son na
ríoghachda neamhdha: gidh
bé fhéadus a ghabháil, chuige,
gabhadh.
13 Tugadh chuige an tráthsoin, leinibh bheaga, do chum
go gcuirfeadh sé a lámha orrtha, agus go ndéanadh sé urnighe: agus do spreagadar na
deisciobuil íad.
14 Agus a dubhairt Iosa,
Fuilngidh do na leanbaibh, agus na bacuidh dhióbh teachd
chugamsa, oír is lé na leithidibh sin rioghachd neimhe.
15 Agus tar éis a lámha do
chur ortha, do imthigh sé as
sin.
16 Agus féuch a dubhairt
neach áirighthe ag teachd
chuige, ris, A mhaighisdir
mhaith, créd í an mhaith do
dhéana mé, do chum go
bhfuighinn an bheatha mharthanach?
17 Agus a dubhairt seisean
ris, Créd fá a ngóireann tu
maith dhíomsa? ní bhfuil éinnach maith ach amháin Día?
achd mas mían leachd dul
chum na beatha, coimhéd na
haitheanta.
18 A deir seisean ris, Cía
híad? agus a dubhairt Iósa,
Ní dhéana tú dúnmharbhadh,
ní dheana tú adhaltrannas, ní
dhéana tú gaduidh e achd, ní
dhéana tú fiadhnuisi bhréige.
19 Onóruigh hathair agus do
mhathair agus grádhuigh do
chomharsa mar thú féin.
20 A deir an tógánach ris,
Do choimhéd mé na neitheisi
uile ó moíge, créd a tá duireasbhuidh oram fós?
21 A dubhairt Iósa ris, Mas
áill leachd bheith diongmhala,
imthigh, reac a bhfuil agad, &
tabhair do na bochduibh *é*:
agus do gheabha tu ionnmhas
ar neamh, agus tarr, lean misi.
22 Agus an tráth dó chúalaidh an tógánach an comhradhsoin, do imthigh sé go dobrónach: oír do bhí iomad
saidhbhris aige.
23 Agus a dubhairt Iósa ré
na dheisciobluibh, A deirim
ribh go fírinneach gur ab docomhlach rachas duine saidhbhir a sdeach a ríoghachd
neimhe.
24 Agus a rís a deirim ribh,
gur ab usa do chámhall dul
tré chró na snáthuide, ná do
dhuine shaidhbhir dul a sdeach
go flaitheamhnus Dé.
25 Agus ar na chlos so dá
dheisciobluibh, do ghabh iognadh mór íad, ag rádh; Ar a
nadhbharsoin cía is éidir do
shláunughadh?
26 Agus ar bhféachain Dióssa
orrtha a dubhairt sé ríu, Ní
bhfuil so ar cumas do na dáoi-

30 Achd nior bháill leisean sin: achd ar nimtheachd dó, do theilg sé a bpriosún é, no go niocadh sé na fíacha.

31 Agus an trath do chonncadar a choimhshearbhfoghantuidhesion na neithe do rinneadh, do ghabh doilgheas romhór íad, & thangadar, & do fhoillsigheadar dá dtighearna gach ní dá ndearnadh ann.

32 Annsin do chuir a thighearna fios airsean agus a deir sé ris. A dhroichshearbhfhoghantuidh, do mhaith mé na fíacha úd uile dhuit, do bhrígh gur chuir tú impidhe oram:

33 Agus a né nar chóir dhuitsi trócaire do déanamh ar do choimhshearbhfoghantuidh féin, amhail & mar do rinne misi trócaire ortsa?

34 Agus ar ngabháil feirge a thighearna, tug sé do na céasadóiribh é, no go niócadh sé a fhíacha uile ris.

35 Agus is mar sin do dhéana máthair neamhdhasa ribhsi, muna maithfe gach áonduine agaibh da dhearbhrathair ó bhur gcroidhthibh, a gcionnta.

CAIB. XIX.

A ttimchioll Dhealughadh, 10 ph... sadh & gheanmnaidheacht ... gu ttoirmiscionn grádh s... duine ó righeacht Dé.

AGUS tarla a... chriochnuig... comhraítesi. gur... luing on Ghali... sé go críochu... Iórdan.

2 Agus do *lean cuideach* mhór é: *agus do shlánuigh* íad ann sin.

3 Tangadar na phairisín... chuige an tráthsoin *do ch*... cathuigh air, agus ag rádh ... An ceaduigh*theach do dhu*... a bhean do léigean trí gac... uile adhbhar?

4 Agus ar bhfreagra *dhósa* a dubhairt sé ríu, A ne na léaghabhair, *an té do chruth*uighe *íad* ó thús, gur fear agus bean do rinne sé íad?

5 Agus go ndubhairt *sé*, A... a nadhbharsa fúigfidh duine a athair agus a *mhathair*, agus ceangalfuidh sé dhá *mhnáoi*: agus bèid a ràon na neinfhéoil a mhain.

6 Ar a nadhbharsoin ní bhfuilid feasda na *ndis*, achd na néinfhéoil: uime sin, an *ní* do cheanguil Día, ná sgáoileadh duine é.

7 A dubhradarsan ris, Máseadh créd far aithin Máoisi leitir dhealuighte do thabhairt, agus ise do léigean?

8 A deir seisean ríu. D... luing Máosi dhá... cruáis bhur g... mná do l...

... agus gidh bé ...

...ior ré na mnmáoi, ní maith
...posadh ré a dhéanamh.
11 Achd a dubhairt seisean
...a, Ní hé gach áonduine gha-
...as an glórsa, achd an dream
...r tugadh é.
12 Oir a táid dáoine coillte
...ch a rugadh mar sin as broinn
...mathar: agus a taíd cailltéan-
...igh ag ar bheanadar dáoine
...da: agus a táid cailltéanuigh
...a bhean asda féin ar son na
...ióghachda neamhdha: gidh
...é fhéadus a ghabháil, chuige,
...abhadh.
13 Tugadh chuige an tráth-
...in, leinibh bheaga, do chum
...o gcuirfeadh sé a lámha orr-
...a, agus go ndéanadh sé ur-
...nighe: agus do spreagadar na
...deisciobuil íad.
14 Agus a dubhairt Iosa,
...Fulaingidh do na leanbaibh, ag-
...s na bacuidh dhióbh teachd
...hugamsa, oír is lé na leith-
...idibh sin ríoghachd neimhe.
15 Agus tar éis a lámha do
...har ortha, do imthigh sé as
...in.
16 Agus féuch a ...
...ach áirighthe ...
...chuige, ris, A ...
...maith, créd ...
...

18 A deir seisean ris, Cía
híad? agus a dubhairt Iósa,
Ní dhéana tú dúnmharbhadh,
ní dheana tú adhaltrannas, ní
dhéana tú gaduidh e achd, ní
dhéana tú fiadhnuisi bhréige.
19 Onóruigh hathair agus do
mhathair agus grádhuigh do
chomharsa mar thù féin.
20 A deir an tógánach ris,
Do choimhéd mé na neitheisi
uile ó moíge, créd a tá duir-
easbhuidh oram fós?
21 A dubhairt Iósa ris, Mas
áill leachd bheith diongmhala,
imthigh, reac a bhfuil agad, &
tabhair do na bochduibh é:
agus do gheabha tu ionnmhas
ar neamh, agus tarr, lean misi.
22 Agus an tráth dó chúal-
uidh an tógánach an comh-
radhsoin, do imthigh sé go do-
brónach: oír do bhí iomad
saidhbhris aige.
23 Agus a dubhairt Iósa ré
na dheisciobluibh, A deirim
ribh go fírinneach gur ab do-
comhlach rachas duine saidh-
bhir a sdeach a ríoghachd
neimhe.
24 Agus a rís a deirim ribh,
gur ab usa do chámhall dul
tré chró na snáthuide, ná do
dhuine shaidhbhir dul a sdeach
go flaitheamh... Dé.
25 Agus ... os so dá
dheisci... nabh iog-
nadh ... dh; Ar a
nad... s éidir do
sl...
... éachain Diósa
... airt sé ríu, Ní
... umas do na dáoi-

nibh : achd *cheana* a tá gach
uile ní ar cumas do Dhía.
27 Ar bhfreagra do Pheadar
an tráthsoin, a dubhairt sé ris,
Féuch, do thrégeamairne gach
uile ní, agus do leanamar thu-
sa : ar a nadhbharsoin créd do
gheabham ?
28 Agus a dubhairt Iòsa riu,
A deirimsi ribh go deimhin, an
tráth shuidhfeas mac an duine
a gcaithír a ghlóire féin, go
suidhfidhe sibhse, do lean misi
ann sa naithgheineamhuin mar
an gcéadna ar dhá chaithir
dhéag, ag breith bhreithe ar
dhá threibh dhéag Israel.
29 Agus gidh bé neach do
thréig tighthe, nó dearbhráith-
reacha, nó deirbhsheathracha,
nó athair, nó mathair, nó bean
phósda, nó clann, nó dúthuidh
ar son mhanmasa, do gheabha
sé a gcead oirid, & an bhea-
tha mharthanach mar oidh-
reachd.
30 Achd cheana a tá mórán
ar tosach, bhías fa dheireadh :
agus fa dheireadh, bhiás ar
tosach.

CAIB. XX.

An Eaghuis ar na samhlughadh re fíneamhuin, 20 & iarratus uáibhreach mhathar chloinne Shebedei, ar na chur far ccùl.

OIR is cosmhuil an ríoghachd neamhdha ré fear
tighe áirighthe, do chuaidh a
mach lé héirghe an láoi do
chur luchd oibre ar túarasdal
ann a fhineamhuin.
2 Agus tar éis réidhighe ris
an luchd oibre ar phighinn sa
lό, do chuir sé ann a
mhain iad.
3 Agus ar ndul a m
timcheall an treas
chonnairc sé drong
mháoineach na seasam
margadh.
4 Agus a dubhairt
Imdhighsi leis don fh
uin, & gidh bé ní bh
do bhéara mé dhíbh
5 Agus do imdhighe
A rís ar nimtheachd
dhó, timcheall an sei
an náomhadh húair,
sé mar an gcéadna.
6 Agus ar ndul a ma
dtimcheall an áonmha
déag, fúair sé dream
seasamh díomháoinea
deir sé ríu, Créad fá
bhar seasamh an so
láoi díomháoineach ?
7 A deirid siádsan ri
nar chongaimh duine
ar túarasdal sinn. A
sean ríu, Imdhighsi
gcéadna don fhínean
gidh bé ní bhus *coir* do
tháoi *é*.
8 Agus ar dteachd d
nóna a deir tighearna
eamhna ré na sdíobha
an luchd oibre, agus
dhóibh a dtúarasdal,
ughadh ón luchd th
dheireadh, go soithe
dáoine.
9 Agus ar dteachd do
ùd *tháinic* a dtimcheal
mhadh húair déag, fúa
duine dhióbh pighinn.
10 Agus ar dteachd do

dreim do sháoileadar go bhfui-
ghedis féin ní budh mó: achd
cheana fúair gach áon díobh,
mar an *gcéadna*, pighinn.
11 Agus ar na ghlacadh
dhóibh, do rinneadar monabh-
ar a naghuidh fhir an tighe.
12 Ag rádh, An dreamso
tháinic fa dheireadh, ni dhear-
nadar obair *achd* aonúair a
mháin, agus do chuirisi íad a
gcoimhmeas rinne, diomchuir
muiridhin agus teasbhach an
láoi,
13 Agus ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé ré fear dhíobh,
A chompánuigh, ní bhfuilim ag
déanamh éagcóra ortsa; a né
nár réidhigh tú ríom ar phigh-
inn?
14 Tógaibh leachd do chuid
féin, agus imdhigh, a si mo
thoilsi a thabhairt don tési
tháinic fa dheireadh mar *thug*
mé dhuitsi.
15 A né nach ceaduigheach
dhamhsa an ní is toil leam féin
do dhéanamh rém chuid féin?
an bhfuil do shúilsi go holc air
son go bhfuilimsi maith?
16 Is mar sin béid na dáoine
deighionach air dtosach: &
na *céad* dáoine air deireadh,
Oir a ta mórán, ar na ngairm,
agus beagan ar na dtogha.
17 Agus ag dul súas Diosa
go Hiárusalém, rug sé an dá
dheisciobal déag leis fa leith
ann sa tslighidh, agus a dubh-
airt sé ríu,
18 Féuch a támáoid ag dul
súas go Hiarusaleim, agus do
bhéarthar mac an duine dúach-
daránaibh na sagart agus do na
Scríobuighibh, agus béaruid
síad breath bháis air;
19 Agus do bhéaruid síad do
na cineadhachuibh é do chum
go ndéindís fonámhad fáoi, &
go sgiursfaidís agus go groch-
faidís é: achd an treas lá éi-
réochaidh sé a rís.
20 Tainic máthair chloinne
Shebedei chuige an tráthsoin,
maille ré na cloinn, dá onó-
rughadh agus ag íátruidh nei-
the áirighe air.
21 Agus a dubhairt seisean
ría, Créd í do thoil? a deir sisi
ris, *Abair* go suidhfid an dís
macso agamsa, fear aca ar do
láimh dheis, agus fear eile ar
do láimh chlé, ad ríoghachd.
22 Agus ar bhfreagra Díósa
a dubhairt sé, Ni bhfuil a fhios
agaibh créd íarrtháoi, a neidir
libh an cupán iobhas misi dhól,
agus bhur mbaisdeadh leis an
mbaisdeadh le a mbaisdear
misi? a dubhradarsan ris, Is
éidir.
23 Agus a deir seisean riu,
Iobhtháoi go deimhin dom
chupánsa agus baisdfidhthear
sibh leis an mbaisdeadh lé a
mbaisdear misi: achd suighe
ar mo láimh dheis agus chlé,
ní leamsa a thabhairt, achd
bheirar don dreim dá bhfuil sé
ar na ullmhughadh ó mathair.
24 Agus an tráth do chúala-
dar an deichneabhar *eile so*,
do bhí neimhchion aca ar an
días dearbhráthar.
25 Agus ar na ngairm chuige
Diosa, a dubhairt sé, Atá a

nuighe, má chreidti, do gheabh-
tháoi *iad*.
23 Agus an tráth thainic sé
don teampoll, tangadar úach-
daráin na sagart agus sinnsear
an phobuil chuige agus é ag
teagasg, ag rádh *ris*, Créd é
an tughdarrás ré a ndéanann
tusa na neithesi? agus cía thug
na cumhachdasa dhuit?
24 Agus ar bhfreagra Díósa
a dubhairt sé ríu, Fiafróchuidh
misi mar an gcéadna dhíbhsi
ní áirighthe: agus dá ninnisdi
dhamh é, innéosuidh misi
dháoibhsi mar an gcéadna cía
an tughdarás ré a ndéanaim
na neithesi:
25 Ga-háit as a dtáinic bais-
deadh Eóin? ó neamh, nó ó
dháoinibh? achd do smuain-
eadarsan ionnta féin, ag rádh,
Má deirmíd, O neamh: a déa-
ra sé rinn, Ar a nadhbharsoin
créd fá nar chreideabhairse
dho?
26 Agus má deirmid, O
dháoinibh: a tá eagla an pho-
bail oruinn: óir a tá méas
fáidhe ag gach uile dhuine ar
Eóin.
27 Agus ag tabhairt freagar-
tha ar Íósa a dubhradar, Ní
bhfuil a fhios aguinn: & a
dubhairt seisean ríu, Ní mó
innéosadsa dháoibhse cía an
tughdarrás ré a ndéanuim na
neithesi.
28 Achd créd do cíthear
dháoibhsi? do bhádar días
mac ag duine áirighe: agus ag
teachd dionnsuighe an chéd-
mhic, a dubhairt sé, A mhic,
imdhigh, déaná obair a.ni
fhíneamhain.
29 Agus ar bhfreagra dh
a dubhairt sé, Ní dhéa
achd na dhiáigh sin an t
do ghabh aithreachas *é*, do
dhigh sé.
30 Agus ag teachd gus
dara mac, a dubhairt sé
an gcéadna. Agus ar bhf
gra dhósan a dubhairt sé,
dhéan a Tighearna; gidhe
niòr imdhigh sé.
31 Cía don dísse do ri
toil a athar? a deiridsean
An *céadfhear*. A deir I
riusan, a deirimse ribh go
rinneach, go dtéid na pui
cáin agus na sdríopacha ror
aibhsi go flaitheas Dé.
32 Oír táinic Eóin chuga
a slighe na córa, agus n
chreideabhair dhó: achd
chreideadar na puiblicain ag
na sdríopacha dhó: achd
do chonncabhairsi *so*, ní dhe
nabhair aithrighe na dhíai
sin, do chum go gcreidfeac
sibh dhó.
33 Eísdigh ré cosamhlacl
eile, do bhí féar tighe áirightl
ein, Do chuir fíneamhuin, a
us do chuir sé fál na timcheal
agus do thochail sé ionad brt
ighte an fhíona innte, agus d
thogaibh sé tor agus tug sé d
sgológaibh ar chiós í, agus d
imthidh sé féin a gcoigcrích.
34 Agus an tráth do dhrui
aimsear na dtórtha ríu, d
chuir sé a shearbhfhoghan
tuidhe chum na sgológ, d
ghlacadh na dtórtha.

35 Agus rugadar na sgológa
ar a shearbhfhoghantuidhibh,
agus do ghabhadar ar fhear
dhiobh, agus do mharbhadar
fear eile, agus do ghabhadar
do chlochaibh ar fhear eile.
36 A ris do chuir sé searbh-
fhoghantuidhe eile úadh búdh
lia na an chéadchuideachda:
agus do rinneardarsan mar an
gcéadna ríu.
37 Agus fa dheireadh do chuir
sé a mhac féin chuca, ag rádh,
Do bhéaruid síad onóir dom
mhac.
38 Agus ar bhfaicsin an mhic
do na sgológaibh, a dubhradar
eatorra féin, A sé so an toíghre,
tigidh, marbham é, agus cong-
bham a oidhreachd.
39 Agus a mbreith air, do
theilgeadar as an bhfíneamhuin
a mach é, agus do mharbha-
dar é.
40 Ar a nadhbharsoin an tráth
thiocfas Tighearna na fíneamh-
na, créu do dhéana sé ris na
sgológaibh úd;
41 A deiridsean ris, Sgrios-
faidh sé go díoghaltach na
drochdháoine úd: agus do
bhéara sé a fhíneamhuin air
chíos do sgológaibh eile, do
bhéara na tórtha *dhó* an a
naimsearaibh féin.
42 A deir Iósa ríu, Nar légh-
abhair a ríamh ann sna sgriop-
túraibh, An chloch do dhiúl-
tadar na sáoir, a si a tá ar na
déanamh na ceann ann sa chú-
ainne? a sé an Tighearna do
rinne so, agus a tá sé iongan-
tach ann ar súilibhne.
43 Ar a nadhbharsoin a dei-
rim ribh Go dtoigéobthar ri-
oghachd Dé úaibhsi, agus go
dtiobharthar í do chineadh
bhéaras toradh úatha.
44 Agus gidh bhé neach thuit-
feas ar an gcloichse, brisfithear
é: agus giodh bé ar a dtuitfi
sí, do dhéana sí mionluaith-
readh dhe.
45 Agus an tráth do chúala-
dar úachdaráin na sagart agus
na Phairisinigh an chosmhal-
achd sin, do aithnigheadar gur
ab na dtimcheall féin da labh-
air sé.
46 Agus an tráth do shan-
tuigheadar breith air, do bhí
eagla an phobail orrtha: óir
do bhí meas fáidhe aca air
sean.

CAIB. XXII.

Cuireadh chum banais pósda Mhic an Rígh mhóir. 15 agus frágartha, iona ccéastannaibh craiplidheach.

AGUS ar bhfreagra Diósa,
do labhair sé a rís ríu a
gcosmhalachdaibh, ag rádh.
2 Is cosmhuil an flaitheas
neamhdha ré righe áirighthe,
do rinne banais phósda dhá
mhac féin.
3 Agus do chuir sé a shearbh-
fhoghantuidhe do ghairm na
muinntire fúair cuireadh chum
na bainnse: achd nior báill
leósan teachd.
4 A rís do chuir sé searbh-
fhoghantuidhe eile chuca, da
rádh, Abruidhsi ris an muinntir
úd dár tugadh cuireadh, Féuch,
do ullmhuigh mé mo dhínnéir,

D

á táid mo dhaimh agus mhain-
mhinntighe bíadhta ar na mar-
bhadh, agus a tá gach uile ní ul-
lamh: tigidh chum na bainnse.
5 Achd tugadarsan failleighe
an so, agus do imthigheadar,
fear dhíobh dá fhearann féin,
agus fear eile chum a chean-
nuigheachda.
6 Agus rugadar an chuid eile
dhíobh ar a shearbhfhoghan-
tuidhibhsean, *agus* tugadar
easonóir *dhóibh*, agus do mhar-
bhadar *iad*.
7 Agus an tan do chúalaidh
an rí *so* do ghabh fearg e:
agus ar gcur a shlúaghthe
úadh, do sgrios sé an luchd
dùnmharbhtha úd, agus do
loisg sé a gcathair.
8 A deir sé an tansoin ré na
shearbhfhoghantuíghibh, Go
fírinneach a tà an bhanuis ul-
lamh, gidheadh an dream fúair
an cuireadh, níór bhfiú iád é.
9 Ar a nadhbharsoin imdhigh-
si a gcombrac na ród, agus
gidh bé ar bith *dúoine* do
gheabhtáoí ann, goiridh chum
na bainnse *iad*.
10 Agus ar ndul a mach do
na searbhfoghantuídhibh ar na
slighthibh, do chruinnigheadar
gach uile *dhuine* da bhfuara-
dar, eidir olc agus mhaith: ag-
us do líonadh teagh na bainnse
do dháoinibh do shuidh chum
bídh.
11 Agus ar ndul a sdeach
don rígh dféachain ar a luchd
cuiridh, do chonnairc sé duine
ann ag nach raibh éadach
bainnse uime:

12 Agus a deir sé
chompánuigh, cionnas
tusa a sdeach ann so g
dach bainnse umad? a
raibh áonfhocal aigesea
13 A dubhairt an Rí
ghiollaidhibh an tráths
gceangal a chos agus
súd, tóguidh é & teilgi
sa dorchadus a muich
a mbía gul agus gíosg
cal.
14 Oír atá mórán
ngairm, agus beagán
dtogha.
15 Ag imtheachd an
na Pharisíneachaibh,
adar a gcomhairle cio
ghéabhadis é iona bría
16 Ar a nadhbharsoi
síad a ndeisceobuil féi
maille ré muinntir Ior
rádh, A mhaighisdir,
fhios aguinn gur ab d
inneach thusa, agus g
asgann tú slíghe De
neach, agus nach bh
ugad a náonnduine;
fhéachann tú do phea
ndáoine.
17 Ar a nadhbhars
dúinne créd do chíthe
an cóir cíos do thab
Shéasar, no gan a tha
18 Agus ar naithne
Diósa a dubhairt sé,
gcuirthí cathughadh
luchd an fhúarchrábh
19 Taisbéanuidh d
gead an chíosa, agus
san, pighinn chuige.
20 Agus a dubhai
Cía dár ab íomháigh

ía ré a mbeanann an sgríbhinn
so *na timcheall ?*
21 A deiridsean ris, ré Séasar.
A deir seasean ríu an tráthsoin,
Ar a nadhbharsoin tabhruidh
do Shéasar na neithe is lé Séa-
sar, agus na neithe is lé Día,
do Dhía.
22 Agus ar na chluinsin *so*,
do ghabh iongantus íad: agus
ar sgur dhe, do imdhigheadar.
23 An lásoin féin tangadar na
Saduisínigh, a deir nach bhfuil
eiseirghe ann chuige: agus do
chuireadar ceisd air.
24 Ag rádh, A mhaighisdir,
a dubhairt Máoisi, dá bhfagh-
adh aonduine bás gan chloinn
aige, pósfuidh a dhearbhrathair
a bhean *do dhligheadh comh-
thoguis*, & tóigeabhuidh sé
síol dá dhearbhráthair.
25 Agus do bhádar móirshei-
sear dearbhráthar eadrainne:
agus tar éis mhná do thabhairt
don chéaduine, fúair sé bás:
agus an tan nach rabh sliochd
aige, do fhágaibh sé a bhean
agá dhearbhráthair.
26 Agus déirghe mar an
gcéadna don dara, & don treas
dearbhráthair go soithe an
seachdmhadh *dearbráthair*.
27 Agus na ndiágh úile fúair
an bhean bás.
28 Ar a nadhbharsoin ann sa
neiséirghe, cía don mhóirshei-
sear dá madh bean í? óir do
bhí sí aca uile.
29 Agus ar bhfreagra Díósa
a dubhairt sé ríu, A tá sibh ar
seachrán, gan éolus na Sgriop-
túr, na chumachd Dé agaibh.

30 Oír ann sa neiséirghe, ní
thabhruid fir mná, agus ní tug-
thar mná dfearaibh: achd a
táid síad mar ainglibh Dé ar
neamh.
31 Achd a né nach ar léagh-
abhair an ní a dubhairt Día
ribh a dtimcheall éiséirghe ná
marbh, ag rádh,
32 Is misi Día Abraham, ag-
us Día, Isáac, agus Día Iácob?
ni hé Día, Dia na marbh, achd
na mbéo.
33 Agus an tráth do chúal-
uidh an pobal sin, do ghabh
iongnadh íad tré na theagasg-
san.
34 Agus an tán do chúaladar
na Phairisínigh gur chuir sé
na Saduisínigh na dtochd, do
chruinnigheadar a gceann a
chéile:
35 Agus do chuir dectúir
dlighe áirighthe dhióbhsan
ceisd air dá theasdughadh ag-
us ag rádh,
36 A Mhaighisdir, cía hí a
naithne is mó sa dligheadh?
37 Agus a dubhairt Íósa ris,
Gráidheóchuidh tú do thigh-
earna Día léd chroidhe uile,
agus léd anam uile, agus léd
smuáintiughadh uile.
38 A sí so an chéadaithne,
agus a naithne mhór.
39 Agus is cosmhuil an dara
háithne ría so, Gráidheóchuidh
tú do chomharsa mar thú féin.
40 Is ann sa dá aithnese atá
suim an dlighe, agus na bhfáidh-
eadh.
41 Agus an tan do bhádar na
Pharisínigh cruinn a bhfochair

a cheile, do fhiafruidh Iósa
dhíobh,
42 Ag rádh, Créd do chithear
dhíbse a dtimcheall Chriósd?
cía dhár mac é? A deiridsean
ris, *Mhac* Dháibhí.
43 A deir seisean ríu, Ma
seadh cionnas ghoireas Daibhí
san spioruid Tighearna dhe?
ag rádh,
44 A dubhairt an Tighearna
rém Thighearna sa, Suidh ar
mo láimh dheis no go gcuire
mé do náimhde na sdol fád
chosuibh.
45 Ar a nadhbharsoin ma
ghoireann Dáibhí Tighearna
dhe, cionnas a tá sé na mhac
aige?
46 Agus níor bhéidir lé háonn-
duine freagra ar bith do thabh-
airt air: agus níor lamh éin-
neach ón lásoin suás ní ar bith
dfíafruighe dhe.

CAIB. XXIII.

Teagasg & caitheamh beatha na Bpharisineach, ar na mion-fheill-siughadh.

DO labhair Iósa an tráth-
soin ris an bpobal agus
ré na dheisceobluibh féin,
2 Ag rádh, A táid na Sgrío-
buidhe & na Phairisínigh na
suidhe a gcaithír Mháeisi:
3 Ar a nadhbharsoin gach uile
ní a' déarnid síad ríbh do
choimhéad, coimhéaduidh ag-
us déanaidh *íad:* achd ná déa-
nuidh do réir a noibrighthe:
Oír a deirid síad, agus ni dhéa-
nuid.
4 Oír ceangluid úalaighe tro-
ma dóiomchuir, agus cuirid
ar shlinnéanuibh na ndáo
gidheadh ní háill léo féin
do chur dhíobh ré háon
méaruibh.
5 Achd cheana is do c
go bhfeachfaidís dáoine ór
do níd síad a noibrighthe
óir do níd síad a bhpic
térighe leathna, agus do
síad imeal a neaduighe
taidhbhseach.
6 Agus as ionmhuin léo
céadionad suidhe ann sna f
duidhibh: agus na céadcha
íreacha annsna coimhthio
luibh.
7 Agus fáiltighe dfaghbháil
na marguidhibh, agus dáoine
ghairm Rábbi, Rabbi, dhío
8 Achd ná goirthear Rá
dhíbhsi: oír is áonmhaighis
a tá agaibh, Críosd: & is de
bhráithreacha dhá chéile si
féin uile.
9 Agus na goiridh bhur na
air do dhuine ar bith ar talam
oír is áonathar a tá agaib
noch a tá ar neamh.
10 Na goirthear doctúirid
dhíbh: óir is áondoctúir a
agaibh, Críosd.
11 Achd an té is mó eadruib
biodh sé na óglach aguibh.
12 Oír giodh bé áirdeochu
é féin ísleochthar é, & giod
bé ísleochas é féin, áirdeoc
thar é.
13 Ach is anáoibhinn dáoibh
si a Sgríobuidhe & a Fhpha
rísíneacha, a lachd an fhuarc
rábhuidh, do bhrígh go ndruic
thí ríoghachd neimhe rés n

dháoinibh: oír ní théighthí féin
a sdeach, agus ní fhuilngthí
don luchd a tá ag dul a sdeach,
dul ann.
14 Is anáoibhínn dáoibh a
Sgríobuidhe & a Fhphairisí-
neacha, a *luchd* an fhúarchrá-
bhaidh, oír ithtí tíghe na mbain-
treabhach, & sin fós ar sgáth
a neith go fada ag urnnighe: ar
a shon so do geabhtháoi an
breitheamhnus is truime.
15 Is anáoibhinn dáoibh á
Sgríobuighe & a Fhphairisí-
neacha, a luchd an fhuarchrá-
bhaidh, oír gabhtháoi timcheall
mara & tire do chum go ndéu-
nadh sibh áonnduine ar bhar
ttaghail féin, & an tráth bhíos
sé déanta, do níthí mac ifeirnn
de ní sa mho fá dhò ná dhíbh
féin.
16 Is anáoibhinn dáoibh a
threóruighthe dalla, a deir,
Gidh bé duine bhéaras an
teampoll mar mhionna, ni ní
ar bíth é: achd gidh bé bhéa-
ras ór an teampoill mar mhion-
na, a ta sé cionutach.
17 A dháoine leamha, dalla:
an mó an tór ná an teampoll
naomhas an tór?
18 Agus gidh bé duine bhéa-
ras a naltór mar mhionna; ni
bhfuil éfeachd ann: achd gidh
bé duine bhéaras an tiodhlaca-
dh atá uirrthe mar mhionna,
do ní sé coir.
19 A dháoine leamha dalla,
an mó a nòthráil ná a naltóir
naomhas a nothráil?
20 Ar a nadhbharsóin gidh
bé bheir a naltóir mar mhionna,
do bheir sé í féin, & gach ní
dhá bhfuil uirrthe mar mhion-
na.
21 Agus gidh bé bheir an
teampoll mar mhionna, do
bheir sè é féin, & an té a tá
na chomhnuidhe ann, mar
mhionna.
22 Agus gidh bé neach do
bheir neamh mar mhionna, do
bheir sé caithír Dé & an tí
a tá na shuidhe uirrthe, mar
mhionna.
23 Is anáoibhinn dáoibh a
Sgríobuidhe & a Fhphairisí-
neacha, a luchd an fhúarchrá-
bhaidh, oír gabhtháoi deach-
mhuidh an mhionntais, & na
hainíse, & an choimin: & leig-
thí tharuibh an chuid is tábh-
achduigh don dligheadh, comh-
throm, & trocaire, & fírinne:
do budh cóir dháoibh íad so
do dhéanamh, & gán íad súd
dfágbháil gan déanamh.
24 A threoruighthe dalla,
sgagus an mhíoltóg, & shluig-
eas an cámhall.
25 As anáoibhinn dáoibh a
Sgríobuidhe & a Fhphairisí-
neacha, a luchd an fhúarchrá-
bhaidh, oír glantáoi an chuid
a muigh don chupán & don
mhéis, achd a táid síad táobh
a sdigh lán do shracaireachd
& déagcóir.
26 A Fhphairisínigh dhoíll,
glan ar tús an chuid a sdigh
don chupan agus don mhéis,
do chum go mbiadh an táobh
a muigh dhíobh glan mar an
gcéadna.
27 Is anáoibhinn dáoibh a

D 5

Sgríobuidhe agus a Fhphairisí-
neacha, a luchd an fhuarchra-
bhuidh, oír is cosmhuil sibh
ré túamidhibh fionnáolta a tá
deaghmhaiseach don taóbh a
muich, agus a tá a sdígh lán
do chnámhaibh dáoine marbh,
agus dá gach uile shalchar.
28 Is niar an gcéadna a táth-
áoisi leith a mûich a bhfiadh-
nuisi na ndáoine bhar bhfírean-
chuibh, achd don táobh a sdigh
a táthaoi lán dfúarchrábhadh
& déagcóir.
29 Is anáoibhinn dáoibh a
Sgríobuidhe, agus a Fhphairisí-
neacha, a luchd an fhúarchrá-
bhuidh, oír do nithí tùamuidhe
do na Fáidhibh, & deaghmhai-
sighthí leachduighe na bhfír-
éanach:
30 Agus a deirtí, Da mbémis
ann a láithibh ar naithreach, ní
bhémis pairteach ríu a bhfuil
na bhfáidheadh.
31 Agus is mar sin do níthì
fíadhnuisi bhar naghuidh féin,
gur ab sibh clann na muintire
úd do mharbh na fáidhe.
32 *Agus* líonuidhsi *mar an
gcéadna* miosúr bhar naith-
reachd *féin.*
33 A naithreacha neimhe, a
shiól na naithreach neimhe,
cionnas is éidir libh teacheadh
ó dhamnughadh ifeirn?
34 Ar a nadhbharsoin, féuch
cuirimse chugaibh fáidhe, agus
daoine glioca, agus Sgríobu-
idhe, agus cuirfidhísi chum
báis, agus crochfuidthí cuid
dhíobh, agus sgiúrsfuithi cuid
éile ann bhur síonagogaibh,
agus díbéorthaoi íad ó ch
air go cathair.
35 Do chum go dtioc
oruibh gach uile fhuil fhír
dar dóirteadh ar an dtal
ó fhuil Abél fhíréanta go
Shacharías mhic Barac
noch do mharbhabhairsi
an teampoll & a naltóir.
36 Go fírinneach a de
ribh, go dtiocfuid na ne
uile ar an dínesi.
37 A Iárusaléim, a Iérus
mharbhus na fáidhe, agu
bhus do chlochuibh ar an
chuirthear a ttíonsaidh,
mhionca do budh áill le
chlann do chruinníughad
chruinnigheas an chearc a
cuigh fa na sgiathánai
níor bháill leachd?
38 Féuch, fágfuithear
dtigh agaibh na fhásach
39 Oír a deirimsi ribh
bhfaicfithí misi feasda,
nabarthaoi, Is beannuig
tí thig a nainm an Tigh

CAIB. XXIV.

*Comharthadha roimh scrio
lem. 29 & roimh dheireac
mhain.*

AGUS ar bhfagb
teampuill Diósa
thigh sé: agus tangadar
ciobuil chuige do thais
oibreach an teampuill
2 Agus a dubhairt
An bfaicthí íad so
fírinneach a deirimsi ri
bfúigfidhthear cloch
chloiche ann so, nac
fidhthear.

3 Agus ar suidhe dhó ar
shlíabh na noluidheadh, do
chuadar a dheisciobuil chuige
go priobháideach, ag rádh,
Innis dúinne, gá húair thioc-
fuid na neithesi chum criche,
& créd é comhartha do theachd-
dasa, & dheiridh an tsáoghail?
4 Agus ar bhfreagra Díósa a
dubhairt sé riu, Tabhruidh dá
bhar naire nach meallfa eín
neach sibh.
5 Oír tiocfuid móran am main-
msi ag rádh, Is misi Críósd,
agus meallfuid móran.
6 Do chluinfithí cogthuidhe,
agus túarasgbháil cogthadh:
tabhruidh dá bhur naire gan
búaidhreadh do bheith oruibh:
Oír is éigin na neithesi uile do
theachd chum críche: achd ní
bhfuil deireadh ann fós.
7 Oir éiréochuidh cineadh a
naghaidh cinidh, & ríoghachd
a naghaidh ríoghachda; &
beíd górta, & pláigheanna, &
crioth talmhan a móran dái-
tibh.
8 Achd ní bhfuil ionnta so
uile achd tosach amhgar.
9 Ann sin do bhéaruid síad
sibhsi dá bhur gcéasadh, agus
muirfid sibh: agus bíaidh fúath
ag na huile chineadhachuibh
dháoibh ar son mhanmasa.
10 Ann sin do gheabhuid
móran adhbhar oilbheime, &
braithfid dáoine a chéile, &
bíaidh fúath aca dhá chéile.
11 Agus éiréochuid mórán
dfáidhibh fallsa, & meallfuid
mhórán.
12 Agus do bhrigh go mbía
a néagcóir ar na meadughadh,
fúairéochuidh carthannachd
mhóráin.
13 Achd gidh bé bhías seas-
mhach go deireadh, a sé shlái-
neochthar.
14 Agus do dhéantar an sois-
gèulsa na ríoghachda, do shean-
móir ar feadh an domhain uile,
mar fhíadhnuisi do na huile
chineadhachuibh: & ann sin
tiocfuidh an deireadh.
15 Ar a nadhbharsoin an
tráth do chífidhe adhúatn-
mhuireachd an Léirsgris air ar
labhair Dániel fáidh, na seas-
amh ann sa nionad choisearga:
(tuigeadh an té léaghas).
16 Ann sin an luchd bhíás
a *ttir* Iúdaighe, teitheadh síad
fá na sléibhtibh:
17 An té a tá ar mhullach an
tighe, na tigheadh sé a níos do
bhreith neithe ar bith leis as a
thigh.
18 Agus an té a tá ar an
machaire, na filleadh sé ar ais
do thógbháil a éaduigh *léis*.
19 Agus budh trúagh do na
mnáibh torrcha, agus don *luchd*
do bheir cíche *úatha* ann sna
laithibsin.
20 Agus guidhidh gan bhur
dteitheadh do bheith ann sa
ngeimhreadh, na sa tsaboid.
21 Oír bíadh amhgar mór
ann an tráthsoin, amhail nach
raibh ann ó thús an domhain
gus a nois, agus nach bia go
bráth.
22 Agus muna ngearruighthí
na laéthe úd, ní rachadh séoil
ar bith as: achd gearrfuigh-

thear na laéthe úd ar son na
ndáoine toghtha.
23 Ann sin ma deir áonduine
ribh, Féuch a tá Críosd ann
so, nó ann súd, ná creididh é.
24 Oír eiréochuidh Críosd-
anna fallsa, agus fáidhe fallsa,
& do dheánuid comharthuidhe
& miorbhuile móra: ionnas go
meallfuid síad (dá madh éidir
é) na dáoine toghtha féin.
25 Féuch, tug mé sgéula
dháoibh roimhe *a naimsir*.
26 Ar a nadhbharsoin dá
nabruid síad ribh, Féuch a tá
sé an bhfásach, na himdhigh
amach: Féuch ata sé a seómr-
ruidhibh úaigneacha, na creid-
idh *sin*.
27 Oír do réir mar thig téinn-
teach ó a náird shoir, agus do
cíthear í go soithe a náird
shíar: mar sin bhías teachd
mhic an duine.
28 Oír gidh bé ball ann a
mbía an conablachd, is ann sin
chruinneochthar na hioluir.
29 Ar an mball a ndíaigh trio-
blóide na laitheadh úd, bíaidh
an ghrían ar na dorchughadh,
& ní thiobhra an ghealach a
soillsi *úaithe*, agus tuitfid na
réulta do neamh, agus craith-
fidhthear subháilcidhe neimhe.
30 Ann sin do chífidhthear
comhartha mhic an duine ar
neamh: agus ann sin caóifid
treabha na talmhan uile, agus
do chífid mac an duine, ag
teachd a néullaibh neimhe
maille ré cumhachdaibh, agus
ré glóir mhóir.
31 Agus cuirfidh sé a aingil
le trompa agus lé guth
agus, cruinneochuid sía
dháoine toghthasan ó na
thre gáothaibh, ó leithi
neimhe go soithe an leithi
eile dhe.
32 Agus foghlomuidh
amhlachd ón chrann fíge
núair bhíos a ghéag máot
fhásas a dhuilleabhair, á
antar gur ab fogas an sa
radh.
33 Mar a geéadna bítl
fhios agaibhsi, an tráth
chífidhe na neithisi uile,
bhfuil sé a ngar dháoibh,
sna doirsibh.
34 A deirim ribh go fír
neach, nach racha an dín
thoruinn nó go ndéantar
neithe si uile.
35 Rachuidh neamh agus t
amh thort: achd ní rachu
mo bhríathrasa thort *go brá*
36 Achd ni bhfuil fios an lá
ná na húaire úd ag duine
bith, ná fós, ag ainglibh neimh
achd ag mathairse amháin.
37 Agus amhuil laéthe Ná
is mar sin bhías teachd mh
an duine.
38 Oír mar do bhádar an
sna laéthibh ré ndílinn ag ith
agus ag ol, ag pósadh *ban*
ag tabhairt *ban dfearuibh*, g
soithe an lá an a ndeachuid
Naói a sdeach ann sa Naírc:
39 Agus ni raibh a fhios ac
nó go dtáiníc an díle, & gu
thógaibh sí lé íad uile; is ma
sin bhías teachd mhic an duine
40 Béid días ar an machair
an tráthsoin: géubhthar lé fea

aca, agus fuigfidhthear an *fear* eile.
41 Béid días ban ag meilt ann
sa mhuileann: géubhthar lé
mnáoi aca, & fuigfidhthear an
bhean eile.
42 Ar a nadhbharsoin déan-
uidhsi faire: oír ní bhfuil a
fhios agaibh gá húair thiocfas
bhur Dtighearna.
43 Achd bíodh a fhios so
agaibh, dá mbeath a fhios ag
fear an tighe cía an uair a
dtíocfadh an gaduidhe, go dei-
mhin do dhéanadh sé faire, ag-
us ní fhuileongadh sé a thigh
do thochailt tríd.
44 Agus ar a nadhbharsoin
bithísi ullamh: oír is ann sa
núair nach sáoilti thiocfas mac
an duine.
45 Uime sin cía a tá na óg-
lach fhírinneach ghlic, noch
do chuir a Thighearna ós cionn
a mhuinntíre do thabhairt bhídh
dhóibh na am féin?
46 Is beannuighthe an tóg-
lach úd, á bhfuighe a Thigh-
earna ag teachd, é dhá dhéan-
amh mar sin.
47 Go fírinneach a deirimsi
ribh, go gcuirfe sé os cionn a
bhfuil aige é.
48 Achd má a deir an droch-
shearbhfhoghantuidhe úd anna
chroidhe, A tá mo Thighearna
ag cur a theachda a righneas.
49 Agus má thionnsgnann sé
a chomhshearbhfhoghantuidhe
féin do bhúaladh, agus fós
bheith ag ithe agus ag ol a
bhfochair luchd meisge:
50 Tiocfuidh Tighearna a
nógláoich úd ann sa lá nach
bhfuil súil aige rís, & ann sa
núair nach bhfuil a fhios aige:
51 Agus roinnfidh sé é, & do
bhéara sé a chuid dó a bhfo-
chair luchd an fhúarchrabh-
aidh, mar a mbía gul agus
gíosgán fíacal.

CAIB. XXV.

Cosmhalacht na ndeichneabhar maigh-dean, 14 *na ttallanna,* 31 & *foirm an mhoir-bhreitheamhnuis.*

ANN sin budh cosmhuil
rioghachd neimhe ré
deichneabhar maighdean do
ghlac a lampuidhe, & do chú-
aidh a mach do theagmháil ar
an bhfear núaphósda.
2 Agus do bhí cúigear dhíobh
glic, & cúigear eile óinmhi-
deach.
3 Agus an chuid do bhí oin-
mhideach, at nglaçadh a lam-
puidhe ní rugadar ola léo;
4 Achd an chuid do bhi glic,
rugadar ola ann a soithighibh
léo ré cois a lampuidhe.
5 Agus ar déanamh moille
don fhior núaphósda, do thuit
smédearnach chodalta orrtha
uile, agus do chodladar.
6 Agus ann sa meadhón oidh-
che, do rinneadh gáir, Féuch,
a tá an fear nuaphosda ag
teachd, imdhighidh a mach do
theagmháil air.
7 Ann sin do eirgheadar na
hógha uile, & do dheasuigh-
eadar a lampuidhe.
8 Agus a dubhradar na hoin-
mhide ris an gcuid nglic, Tabh-
ruidh dhúinne cuid da bhur

nola: oír a tád ar lampuidhene
ar ndul as.
9 Achd do fhreagradar an
cuid ghlic, ag rádh, Areagla
nach biadh ar sáidh aguinn
féin, & aguibhsi; imdhighsi ní
as táosga chum na gceannuigh-
theadh, agus ceannchuighe *ola*
dhíbh féin.
10 Agus an feadh dò bhádar
ag dul do cheannach, táinic an
fear nùaphósda: & an chuid
úd do bhí ullamh, do chúadar
leis a sdeach chum an phósda,
& do híadhadh an dorus.
11 Agus na dhíaighsin tánga-
dar na hógha eile, ag rádh, A
Thighearna, a Thighearna os-
guil dùinne.
12 Agus ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé, Go fírinneach a
deirim ribh, nach bhfuil a fhios
agam cía sibh.
13 Ar a nadhbharsoin déan-
uidh faire, oír ní bhfuil fios an
láoi ná na húaire agaibh an a
dtiocfuidh mac an duine.
14 Oír amhuil as do ghoir
duine ag dul a gcoigcrích, a
shearbhfhoghantuidhe *chuige*
& tug sé a shaidhbhreas dóibh:
15 Agus tug sé cúig tallanna
do dhuine aca, & do dhuine
eile a dó, agus a háon do
dhuine eile: do gach neach
do réir a acfuinne: agus ar an
mball do imthigh sé gcoig-
críoh.
16 Agus do imthigh an té
fúair na cúig talanna, agus do
rinne sé ceannuigheachd léo,
agus do ghnodhuigh sé cúig
tallanna eile leó.
17 Agus ar nós gcéadn
té fúair an dá thallainn
ghnodhuigh séisean da
luinn eile.
18 Achd do imthigh a
úd fúair a náontallunn,
do rinne sé tochuilt an
talamh, agus do fholuig
airgead a thighearna ann.
19 Agus tar éis aimsire f
táinic tighearna na sea
fhoghantuidheadh úd, agu
ní sé cúntus ríu.
20 Agus ar dteachd do
fúair na cúig tallana, tug
cúig tallanna eile leis, ag rá
A thighearna, cúig tallanna
tú dhamhsa: féuch, do ghno
uigh mé cúig tallanna eile
21 Agus a dubhairt a thi
earna ris, Is maith sin, a shea
fhoghantuidhe mháith fhí
nigh, do bhí tu ionnruic
bheagán, cuirfidh mé ós cio
mhóráin thú: imthigh a sdea
a ngáirdeachus do thighea
féin.
22 Agus ar dteachd chu
don té úd fúair an dá thalla
a dubhairt sé, A thighearna,
dá thallann tug tú dhamhs
féuch do ghnodhuigh mé d
thallann eile léo.
23 A dubhairt a thighea
ris, Is maith sin, a shearbhf
ghantuidhe mhaith ionnru
do bhí tu ionnruic am beag
cuirfidh misi ós cionn mhor
thú, imthigh a sdeach a ngá
deachas do thighearna *féin*,
24 Agus ar dteachd don té
fúair a náontallon a dubha
sé, A thighearna, do bhí

fhios agam gur dhuine crúaidh
thú, bhéanus ann sa náit nár
chuir tú *siól*, agus chruinnigh-
eas ann sa náit nach ar eath-
nuigh tú:
25 Uime sin do ghabh eagla
misi, & do imthigh mé agus
do fholuigh mé do thallánn
ann sa talamh: féuch, ag sin
do chuid féin agad.
26 Agus ar bhfreagra dhá
thighearna, a dubhairt sé ris,
A dhroichshearbhfhoghantui-
dhe fhallsa, do bhí a fhios
agad go mbeanuimsi ann sa
náit nach dearna mé siólchur,
agus go gcruinnighim ann sa
náit nar leathnuigh mé:
27 Uime sin do budh cóir
dhuitsi mo chuid airgid do
thabhairt do luchd iomluit,
agus ag teachd damh do ghea-
bhuinn mo chuid féin maille
lé biseach.
28 Ar a nadhbharsoin bean-
uigh dhe an tallann, agus tabh-
ruigh é don tí ùd aga bhfuilid
na deich dtallanna.
29 (Oir do bhéarthar do gach
duine agá bhfuil *ní* aige, agus
bíaidh a sháith aige: achd an
té a tá gan ní aige, toigeabh-
thar úadh fós an ní a tá aige.)
30 Agus teilgidh an searbh-
fhoghantuidhe neamhtharbh-
ach ann sa dorchadus a tà leith
a muich mar a mbía gul agus
gíosgan fíacal.
31 Agus an tráth thiocfas mac
an duine an a ghlóir *féin*, agus
na haingil náomhtha uile maille
ris, ann sin suidhfidh sé ar
chaithír a ghlóire *féin*.
32 Agus cruinnéochthar na
huile chinidheacha an a fhíadh-
nuisi: agus dealóchuidh sé ó
chéile íad, mar dhealuigheas
an táoghaire na cáoirigh ó na
meannáin.
33 Agus cuirfidh sé na cáoir-
igh ar a láimh dheis, agus na
meannáin ar a láimh chlé.
34 Ann sin a déara an Rí ris
an luchd bhías air a láimh
dheis, Tigidh a dháoine beann-
uighthe mhatharsa, gabhuidh
chugaibh oighreachd na rígh-
achda a tá ar na hullmhughadh
dháoibh ó thosach an do-
mhuin.
35 Oír do bhí ocarus oram,
agus tugabhair ní ré a ithe
dhamh: do bhí tart oram, ag-
us tugabhair deoch dhamh: do
bhí mé am dhuine coigcríche, &
tugabhair áoidheachd dhamh.
36 *Do bhí mé* lomnochd, &
do chuireabhairsi éadach um-
am: do bhí mé tinn, & tanga-
bhair dom fhéachuin: do bhí
mé a bpríosún, & tangabhuir
dom ionnsaidh.
37 Ann sin freagóruid na fír-
éanuigh é, ag rádh, A Thigh-
earna, gá húair do chonca-
mairne ocaras ort, & do shása-
mar thu? nó tart ort, agus
tugamar deoch dhuit.
38 *Agus* gá húair do chonn-
camar ad choigcrích thú, agus
tugamar áoidheachd dhuit? nò
lomnochd, agus do chuireamar
éadach umad?
39 Nó gá húair do chonnca-
mar tinn, no a bpríosún thú,
agus tangamar chugad?

40 Agus freagóruidh an Rí,
& a déara sé riu, A deirim ribh
go fírinneach, an feadh, do
rinneabhair é don duine is
lugha do na dearbhráithreach-
aibhsi agumsa, go ndearnabhair
dhamhsa é.
41 Ann sin a déara sé mar
an gcéadna ré luchd na láimhe
clí, A dháoine malluighthe, im-
thidhidh úaim ann sa teinidh
shiorruídhe, atá ar na hull-
mhughadh don diabhal agus
dá ainglibh:
42 Oír do bhí mé ocrach, ag-
us ní thugabhair bíadh dhamh:
do bhí tart oram, & ní thuga-
bhuir deoch dhamh.
43 Do bhí mé coigeríche, ag-
us ní thugabhair áoidheachd
dhamh: do bhí mé lomnochd
& níor chuireabhair éadach
umam: do bhí me éagcrúaidh
& a bpríosún, & ní thanga-
bhair dom fhéachuin.
44 Ann sin do bhéaruid siád-
san mar an gcéadna freagra
air, ag rádh, A Thighearna,
gá húair do chonncamaire oca-
rach, nó tartmhar, ná ad dhéo-
ruigh, no lomnochd, nó éag-
crúaidh, no a bpríosún tú,
agus nach dearnamar friothól-
amh dhuit?
45 Ann sin do bhéara seisean
freagra orrtha, ag rádh, A
deirim ribh go fírinneach, an
mhéid nach dearnabhair é
dhéinneach don mhuinntir
roibhigsi, nach dearnabhair
dhamhsa é.
46 Agus iméochuid so a
bpeannuid shíorruidhe: achd
iméochuid na fíréanuigh
bheathuigh mharthanuigh

CAIB. XXVI.

Na preafáide ar pháis Chriosd.
ordughadh na comainigh naom

AGUS tárla an tan
chríochnuigh Iósa
bríathrasa uile, go ndubh
sé ré na dheisciobluibh.
2 A tá a fhios agaibh
bhfuil an Cháisg tair éis
lá, & go dtiobharthar mac
duine dá chrochadh.
3 Ann sin do chruinnighea
úachdaráin na sagart &
Sgríobuidhe agus seinnsir
phobuil go halla a nárd
gairt, dà ngoirthior, Cáiapl
4 Agus do rinneadar co
airle ré chéile, do chum
mbéaraidís ar Iósa a bhf
agus go muirfidís é.
5 Achd a dubhradar,
déanam é ann sa bhféas
deagla go mbíadh búaidhrea
a measg an phobuil.
6 Agus an tráth do bhí I
a Mbetánia a dtigh Shim
an lóbhair.
7 Tainic bean chuige a
raibh boxa dola rouásuil,
do dhóirt sí é ar a cheannsa
& é na shuidhe ar an mbórd
8 Agus ar na fhaicsin sin
dheisciobluibhsean, do rinne
dur mícheudfuidh, ag rád
Créd da bhfoghnann an dío
bhoilai?
9 Oír do béidir a nolasa
reic ar mhórán, & a tabhai
do na bochduibh.
10 Agus an tan do aithin Ió

so, a dubhairt sé ríu, Créd fa
gcuirthí búaidhreadh ar an
mnáoi? oír do rinne sí obair
mhaith am thimchealsa.
11 Oír béid boichd do ghuáth
agaibh: achd ní bhía misi do
ghnâth bhur bhfochair.
12 Oír ar ndórtadh na holasa
ar mo chorpsa dhi, is fa chomh-
air madhluice do rinne sì é.
13 A deirim ribh go fírin-
neach, gidh bé ar bith ball ar
feadh an domhuin a ndéantar
an sóisgéulsa do sheanmóir, go
naithréosdar mar an gcéadna
an nisi do rinne an bheansa,
mar chuimhne uirrthe.
14 Ann sin do imthigh fear
don dá fhear dhég, dar ab
ainm Iúdas Iscairiótes, chum
úachdarán na sagart.
15 Agus a dubhairt sé ríu,
Créd do bhéarthaoi dhamhsa
agus braithfidh mé dháoibh
é? agus do mheadhuigheadar
dhó deich bhpíosa fhichead
airgid.
16 Agus ó sin a mach, do
iarr sé úain airsean do bhrath.
17 Agus an céad lá a naráin
gan laibhín, tangadar a dheis-
ciobuil chum Iósa, ag rádh
ris, Cía a náit an a toil leachd
sinne do dhéanamh ullmhuigh-
the dhuit do chaitheamh na
Cásga.
18 Agus a dubhairt seisean,
Imdhigh don chathruigh go
duine áirighe, agus abruidh
ris, A deir an maighisdir, A tá
maimsear ag drud riom, is ad
thighsi do dhéana mé fein, ag-
us mo dheisciobuil an Cháisg.
19 Agus do rinneadar na deis-
ciobuil mar do aithin Iôsa
dhíobh: agus do ullmuighea-
dar an Cháisg.
20 Agus an tan do bhí deir-
eadh an láoi ann, do shuidh sé
a bhfochair an dá fhear dhég.
21 Agus ar mbeith ag ithe
bídh dhóibh, a dubhairt sé, A
deirim ribh go fírinneach, go
mbraithfi fear dhíbh, misi.
22 Agus do ghabh dobrón
romhór íadsan, agus do thionn-
sgain gach duine aca fá leith a
rádh ris, An misi é a Thigh-
earna?
23 Agus ar bhfreagra dhósan,
a dubhairt sé, An té thumas a
lámh ann sa méis am fhochair-
si, a sé bhraithfeas misi.
24 Go deimhin a tá mac an
duine ag imtheachd do réir
mar sgríobhthar air, achd is
anáoibhinn don té lé mbraith-
tear mac an duine: do budh
maith dhó nach béarthaoi é.
25 Agus ar bhfreagra do Iú-
das, do bhraith eisean, A du-
bhairt sé, an misi é, a mháigh-
isdir? a dubhairt seisean ris,
A dubhairt tú *é*.
26 Agus ar mbeith ag ithe
bídh dhóibh, do ghlac Iósa
arán, agus tar éis a bhean-
nuighthi, do bhris, & tug sé
dhá dhéisciobluibh *é*, agus a
dubhairt sé, Glacuidh, ithidh,
a sé so mo chorpsa.
27 Agus ar mbreith ar an
gcupan dó, agus ar dtabhairt
bhuidheachuis, tug sé dhóibh
é, ag rádh, ibhidh uile as so.
28 Oír is í so mfuilsi na

tiomna núaidhe dhoírtear ar
son mhóráin chum maitheamh-
nuis na bpeacadh.
29 A deirim ribh, Uadh so
súas, ni íobha mé don toradh-
sa na fíneamhna, go soithe an
lá úd an a niobha mé é go nuá
máille ribhsi a ríoghachd ma-
thar.
30 Agus a núir do chanadar
salm, do chuadar a mach go
slíabh na noluidheadh.
31 Ann sin a deir Iósa ríu,
Do gheabtháoi uile oilbhéim
ionnamsa a nochd: Oír a tá
sgríobhtha, Buailfidh mé an
táodhuire, agus scabfuidhthear
cáoirigh an tréada.
32 Agus tar éis misi eiseirghe,
rachuidh mé romhuibh don
Ghalilé.
33 Agus ar bhfreagra do
Pheadar, a dubhairt sé ris, Da
mbeith go bhfuighidis cách uile
oilbhéim ionnad, ní bhfuighe
misi oilbhéim ionnad go bráth.
34 A dubhairt Iósa risean, A
deirim riot go fírinneach, suil
ghláoidhfeas an coileach a
nochd, séanfa tú mé trí húaire.
35 A deir Peadar ris, Go
deimhin más éigin damh bás
dfulang ad fhóchair, ní shéan-
fa mé thu: agus a dubhradar
na deisciobuil uile mar an
gcéadna.
36 Do chúaidh Iósa léo an
trathsoin do nionadh dà ngoir-
thear Gédsémane: agus a deir
sé ré na dheisciobluibh, Suidh-
ighsi ann so, go ndeachá misi
do dhéanamh urnuighthe ann
súd *a nunn*.

37 Agus ar mbreith Phead
agus deisi mac Sebedeí leis,
thionnsgain sé bheith go d
brónach agus go rothuirseac
38 Ann sin a deir sé ríu,
tá mhanám lán do dhobhr
go soithe an bhás: fanuidh
ann so, agus déanaidh faire a
fhochair.
39 Agus ar nimtheachd
beagán *as sin* do leig sé é fé
siós ar a aghuidh ag déanan
urnuighe, agus ag rádh,
athair, mas éidir é, gabhac
an cupánsa thoramsa, ach
cheana na bíodh sé már is t
leamsa, achd már is áill leats
40 Agus tig sé chum a dhei
ciobal, & do gheibh sé
gcodladh íad, agus a deir
ré Peadar, An mar sin n
bhéidir libh faire do dhéanam
áonuáir a mháin am fhochai
si?
41 Déanuidh faire & urnuig
the, do chum nach ttuitfead
sibh a gcathughadh, A tá a
spiorad go deimhin ullam
achd a tá an cholann anb
fann.
42 Do imthigh sé an dar
húair, & do rinne sé urnuigh
thi, ag rádh, A athair, má t
nach éidir leis an gcupánsa du
thoram gan mé dhá ol, deanta
do thoilse.
43 Agus ar dteachd dhó, fúai
sé a ris na gcodladh íad. Oí
do bhádar a súile tróm.
44 Agus ar na bhfagbháil, d
imthigh sé a rís, agus do rinn
sé urnuighe an treas úair, a
rádh na mbríathar gcéadna.

45 Anu sin tig sé chum a
dheisciobal, agus a deir sé ríu,
Codluidh feasda, agus comh-
nuighidh: féuch do dhruid a
núair rinn, agus a tá mac an
duine agá thabhairt a lámh-
aibh na bpeacach.
46 Eírghidh, bíom ag im-
theachd, féuch, is fogus *duinn*
an té bhraitheas misi.
47 Agus an feadh do bhí sé
ag rádh ná mbríatharsa, féuch,
táinic Iúdas duine don dá fhear
dhég, & cuideachda mhór na
fhochair maille lé cloidhmhibh
& lé batuidhibh, ó úachdarán-
uibh na sagart, agus ó shinn-
searuibh an phobail.
48 Achd tug an fear do bhrath
é comhartha dhóibhsean, ag
rádh, Giodh bé neach dhá
dtiobhra misi póg, a sé sin é:
beiridh air.
49 Agus ar an mball a núair
tháinic sé chum Iósa, a dubh-
airt sé, go mbeannuighthear
dhuit a mhaighisdir; agus tug
sé póg dhó.
50 Agus a dubhairt Iósa ri-
sean, A chara, créd fá dtaínic
tú? tangadarsan an tráthsoin,
agus do chuireadar lámh a
Nióśa, agus do ghabhadar é.
51 Agus féuch, ar síneadh a
láimhe dfior don mhuintir do
bhí a bhfochair Iósa, do thar-
raing sé a chloidheamh a mach
& ar mbúaladh shearbhfho-
ghantuighe a nárdshagairt do
bhean sé a chlúas de.
52 Ann sin a deir Iósa ris,
Cuir do chloidheamh a rís an
a ionad féin: Oír gach uile
dhuine ghlacus cloidheamh, is
le cloidheamh thuitfeas sé.
53 A né nach saoileann tú
gur ab éidir leamsa mathair do
ghuidhe a nois, & do bhéaradh
sé dhamh do láthair ní sa mhó
ná dhá léghión dég dainglibh?
54 Achd cionnas do coimh-
líonfuidhthe mar sin na sgriop-
túirí, gur ab mar so is éigin a
bheith.
55 A dubhairt Iósa ris a
tslúagh a núairsin, Tangabhair
a mach amhuil chum bioth-
umhnaigh le cloidhmhe agus lé
batuidhe dom ghlacadhsa; do
bhíun am shuidhe gach áon lá
eadruibh sa teampoll ag teag-
asg, & ní rughabhair oram.
56 Achd táinic so uile chum
críche, ionnas go gcoimhlion-
fuidhthe sgrioptúiridhe na
bhfáidheadh. Ar na thréigean
dá dheiscíobluibh uile ann sin,
do theitheadar.
57 Agus ar mbreith ar Iósa
dhóibhsean, rugadar léo chum
Caipháis an tárdshagart *é*, mar
a rabhadar na Sgriobuidhe ag-
us na sinnsir cruinn.
58 Agus do lean Peadar a
bhfad úadh é, go halla a nard-
shagairt: agus ar ndul a sdeach
dhó, do shuidh sé a bhfochair
na searbhfhoghantuidheadh,
do chum go bhfaicfeadh sé an
deireadh.
59 Agus do iarradar úach-
daráin na sagart & na seinnsir
& an chomhairle uile fiadh-
nuisi bhréige a naghuidh Iósa,
ionnas go gcuirfidis chum
báis é.

60 Agús ní fhúaradar; agus
fós gé thangada mórán dfíadh-
nuisibh fallsa, ní fhúaradar.
Agus fa dheireadh ar dteachd
do dhiás dfíadhnuisibh bréa-
gacha,
61 A dubhradar, A dubhairt
an fearso, Is éidir leamsa team-
poll De do leagadh, agus a
thógbhail a dtrí lá.
62 Agus ar neírghe do nárd-
shagart, a dubhairt sé ris, Créd
fá nach ttugann tú freagra éi-
gin úait? créd fa bhfuilid so
ag déanamh fíadhnuisi ad agh-
uidh:
63 Gidheadh níor labhair
Iósa áonfhocal. Agus do
fhreagair an tárdshagart, agus
a dubhairt sé ris, Cuirim ort a
luchd Dé bhí, innisin dúinn,
an tú Críosd mac Dé.
64 A deir Iosa ris, A dubh-
airt tusa *é:* achd cheana a
deirimsi ribh, Na dhiaigh so
do chifidhe mac an duine na
shuidhe ar deas láimh chumh-
achd Dé, agus ag teachd a
néullibh neimhe.
65 Ann sin do réub an tárd-
shagart a éaduighe, ag rádh,
Gur labhair sé blaisphéime:
créd í a nuireasbhuidh fiadh-
nuisi a tá oruinn ní sa mó?
féuch do chúalabhair a nois a
bhlaisphéime.
66 Créd do cìthear dháoibh-
si? agus ar bhfreagra dhóibh-
sean, a dubhradar, Do thuill
sè bás.
67 Ann sin do ghabhadar do
sheilidhibh an a éadan, & do
ghabhadar do bhasuibh air:
& do ghabhadar dream eile d
shlataibh air,
68 Ag rádh, Deuna faidhea
doíreachd dhúinn a Chríosd
cía bhúail thú.
69 Agus do bhí Peadar n
shuide a muigh ann sa halla
agus táinic cailin aíridhe chuige
ag rádh: Do bhí tusa leis a
bhfochair Iósa an Galiléach.
70 Achd do shéan seisean a
bhfíadhnuisi cháich uile, ag
rádh: Ní fhidir mé créd a
deir tú.
71 Agus ar ndul a mach dhó
ann sa phóirsi, do chonnairc
cailín eile é, agus a dubhairt
sí rís an luchd do bhí a lathair:
Do bhí an fearsa leis a bhfo-
chair Iósa Násardha.
72 Agus do shéan sé a rís
maille ré mionnaibh, Ní haith-
ne dhamh an duinesin,
73 Agus tamall na dhíaigh sin
tangadar an dream do bhí na
seasamh a láthair, agus a du-
bhradar ré Peadar, Go fírin-
neach is díobh súd féin thusa:
óir a tá do chainnt féin dod
bhrath.
74 Ann sin do thionnsgain
sé bheith ag mallughadh, agus
ag mionnughadh, Ní haithne
dhamh an duine: agus ar an
mball do ghláoidh an coileach.
75 Agus ann sin do chuimh-
nigh Peadar ar bhríathruibh
Iósa a dubhairt ris, Suil ghoir-
feas an coileach, séanfuidh tú
mé trí húaire. Agus ar ndul
a mach dhó do ghuil sé go
gér.

CAIB. XXVII.

Eachdardha a ttáobh pháis, 50 Bháis, 66 & Adhlaicthe Chríosd.

AGUS ar tteachd na maidne, do chúadar na hárdshagairt, & sinnsir an phobuil uile a ccomhuirle a naghuidh Iósa, ionnas go ccuirfidis chum báis é.

2 Agus ar na cheangal dóibh tugadar léo é, agus thugadar do Phóinnsius Piláit an túachdarán é.

3 Ann sin mar do chonnairc Iúdas do bhraith é, gur damnuigheadh é, do ghabh aithreachas é, & do aisig sé na deich bpiósa fhichead airgid do na hárdshagartuibh, agus do na sinnsearuibh:

4 Ag rádh, Do pheacaigh mé ag brath na fola neimchiontaigh: achd a dubhradarsan, Créd é sin dúinne? féuch féin *dó sin.*

5 Agus ar dteilgean na bpíosadh airgid úadh ann sa teampoll do dhealuigh sé ríu, agus ar nimtheachd, do thachd sé é féin.

6 Achd ar nglacadh an airgid do na hárdshagartuibh a dubhradar, Ní coír a gcur ann sa chisde, oir is lúach fola iad.

7 Agus ar ndêanamh comhairle dhôibhsean, do cheannchadar léo fearann do bhí ag fear soighthigheadh críadh do dhéanamh, do chum eachdrann dadhlucadh ann.

8 Ar a nadhbharsoin goirthear don fhearunn úd, Fearann na fola, gus a niugh.

9 (Ann sin do coimhlíonadh an ní a dubhradh tré Ieremías fáidh, ag rádh, Do ghabhadar chuca na deich nairgid fhichead, lúach an tê do measadh, do bhí ar nà mheas ó chlannuibh Israél.

10 Agus tugadar íad ar fhearann fhir na soidhthigheadh gcríadh do dhéanamh, mar dórduigh an Tighearna dhamhsa.)

11 Agus do sheas Iósa á bhfíadhnuisi an úachdaráin, agus do fhíafruigh an túachdarán de, ag rádh, An tusa an rí úd na Niúdaighe? agus a dubhairt Iósa ris, A deir tusa *sin.*

12 Agus an tan do éligheadar na hárdshagairt agus ná sinnsir é, níor fhreagair sé én ní.

13 A deir Pioláit ris an tansin, An né nach ccluin tú créd a líonmhuireachda táid so do dhéanamh dfíadhnuisi ad aghaidh?

14 Agus ní thug sé freagra ar éanfhocal do, ionnus gur ghabh iongantus mór an túachdarán.

15 Achd cheana do chleachdadh an túachdarán bráighe do leígean a mach lá an fheusda chum an phobuil, an té budh áill léo.

16 Agus do bhí aca an tan soin braíghe roóirdheirc dar bhainm Barabbás.

17 Ar a nadhbharsoin ar na gcruínniughadhsan a dubhairt Pioláit rui, Cia is toil libh do léigean chugaibh, Barabbas, nó Iósa, ré nabarthar Críosd.

18 Oír do bhí a fhios aige
gur ab tré thnúth tugadar
úatha é.
19 Agus ar suidhe dhôsan
an a ccaithír bhreitheamh-
nuis, do chuir a bhean teach-
duireachd chuige, ag rádh, Ná
biodh búain agad ris an bhfir-
éun úd: óir is mór do fhuiling
misi a níugh a mbrionglóid ar
a shon.
20 Achd cheana tugadar
úachdaráin na sagart agus na
sinnsir fá deara don phobal
Barabbás diarruigh, agus Iósa
do chur chum báis.
21 Agus ar bhfreagra don
úachdarán a dubhairt sé ríu,
Cía don días úd is míán libh
do leígean chugaibh dhamh?
achd a dubhradarsan, Barab-
bás.
22 A dubhairt Pioláid ríu,
Ar an uadhbharsoin créd do
dhéana me ré Hiósa, re na-
barthar Críosd? a dubhradar-
san uile ris, Crochthar é.
23 Agus a dubhairt an túach-
darán Créd é an tolc do rinne
se? achd is móide do èigh-
mheadarsan, ag rádh, Croch-
thar é.
24 Agus ar bhfaicsin do Phi-
óláid nach raibh tarbha dhó an
én ní achd gur mó an bhuáirt
tháinic dhe, ar ngabháil uisge
chuige do ionnail sé a lámha a
bhfíadhnuisi an phobail, ag
rádh, A táimsi nemhchiontach
ó fhuil an fhireanuigh so,
féuchuidhsi dhibh féin.
25 Agus ar bhfreagra don pho-
bal uile a dubhradar, Biodh
a fhuil oruinne agus air a
gcloinn.
26 Do léig sé chuca an ta
soin Barabbás, agus ar sgiúr-
adh Iósa tug sé chum a croch-
da é.
27 Ann sin rugadar saighdiúi
an úachdaráin Iósa léo do
hálla choitchionn, agus d
chrunnigheadar an chuideach
da shaighdíur uile na thim
cheall.
28 Agus do nochdadar é, ag
us do chuireadar brat córcr
uime.
29 Agus do fhígheadar co
roín spíne, agus do chuireada
fá na cheann í, agus slat ghiol
cuigh an a láimh dheis, agu
do léigeadar ar a nglúinibh n
fhiadnuisi íad, agus do rinnea
dar fónamhad fáoi, ag rádh
Día do bheatha, a Rí na Niud
aigheadh.
30 Agus an tan do ghabhada
do sheilighibh air, do ghlaca
dar an tslat ghiolcuigh, & d
bhúaileadar an a cheann é.
31 Agus an tan do rinneada
fonámhad, fáoi, do bheanada
an róba dhe, & do chuireadar a
éuduighe féin uime, & rugada
a mach é chum a chrochda.
32 Agus ar ndul a mach
dhóibh, fúaradar óglach ó
Shíréne dar bhainm Símón,
agus do chuireadar dfíachuibh
air dul leis do chum a chroiche
diomchar.
33 Agus an tan tangadar gus
an ionad dar ab ainm Golgótá
(is ionnan sin ré rádh, agus áit
na cloigne,)

34 Tugadar bhíneigre agus
domblas tri na chéile ré nol
dó, agus an tan do bhláis sé é
níor bháill leis a ól.
35 Agus a ndiáigh a chrochda
dhóibh, do roinneadar a éad-
uighe ag cur cranchuir *orrtha*
ionnas go gcomhlíonfuidhe an
ní a dubhradh ón fháidh: Do
roinneadar méaduighe dhóibh
féin, agus do cuireadar crann-
char ar mo chuluidh.
36 Agus ar suidhe dhóibh,
do choimhéad siad é ann sin.
37 Agus do chuireadar a choir
bháis sgríobhtha ós a chionn:
IS E SO IOSA RI NA NIU-
DAIGHEADH.
38 Do crochadh días gad-
uidhe maille ris an tan soin,
fear ar a dheis, agus fear ar a
láimh chlí.
39 Agus an mhuintir do gha-
bhadh tháiris do imdheargaidís
é ag crothadh a gceann.
40 Agus ag radh, Thusa lea-
gus an teampoll agus chuirios
súas a dtrí lá é fóir ort féin:
mas tú mac Dé tárr a núas as
an gcroich.
41 Agus mar an gcéadna a
dubhradar úachdaráin na sag-
art maille ris na Sgríobuidhibh,
agus ris na sinnsearuibh ag fo-
námhad fáoi,
42 Do fhóir sé ar dháoinibh
eile, & ní héidir leis é féin
dfhóirighin: más é Rí Israél
é, tigeadh sé a núas a nois as
an gcroich & creidfiomáoidne
dhó.
43 Do bhí a dhóchus a Ndía,
saoradh sé é a nois mas áill
leis é, óir a dubhairt sé, Is
misi mac Dé.
44 Agus tugadar na gaduigh-
the do chrochadh maráon ris,
an *scannail* chéadna dhó.
45 Agus do bhí dorchadas
ar an dtalamh uile ón seiseadh
húair go soithe an naomhadh
húair.
46 Agus timcheall an náomh-
adh húair do éigh Iósa do
ghuth ard, ag rádh, Elí, Elí,
lamá Sabactáni: sé sin re rádh,
Mo Dhía, mo Dhia, créd far
thréig tú mé.
47 Agus ar na chloisdin sin
a dubhradar cuid dá raibh na
seasamh a láthair an sin, Atá
an fearso, ag gairm Elías.
48 Agus do rith fear dhiobh
ar an mball agus ar nglacadh
spuinc, agus ar na líonadh do
bhinéigre, agus ar na chur a
dtímcheall shlaite ghiolcaigh,
tug sé *deoch* dhó ré nól.
49 Achd a dubhradar an
chuid eile, Léig dhó, faiceam
an dtiocfa Elías dá sháoradh.
50 Agus ar néigheamh a rís
Díosa do ghuth mhór, do chú-
aidh a spiorad as.
51 Agus féuch do réub brat
roinnte an teampoíll na dhá
chuid ó úachdar go híochdar,
& do críothnuigh an talamh &
do sgoilteadar na cairgeach.
52 Agus dosgladar na tuám-
aidhe, & déirgheadar morán do
chorpuibh na *ndáoine* náomh-
tha do bhí na gcodladh.
53 Agus ar ndul a mach as
na tuámuidhibh dhóibh a ndi-
aigh a eiséirgheseau, do chú-

adar a sdeach don chathuir
náomhtha, agus do fhoillsigh-
eadar íad féin do mhórán.
54 Achd ar bhfaicsin an chrea-
tha talmhon & na neitheadh
do éirigh ann, don Chaptín &
dá raibh na fhochair ag coimh-
éad Iósa, do ghabh eagla mhór
íad, ag rádh, Go fírinneach
dob é so mac Dé.
55 Agus do bhadar ann sin
móran ban, ag féachain air, a
bhfad úadh, noch do lean Iósa
ón Ghalilé, ag déanamh seirbh-
íse dhó.
56 Eidir a raibh Muire Mág-
dalén, agus Muire mathair
Sheamuis, agus Iosé, agus má-
thair chloinne Sebedei.
57 Achd an tan do bhí deir-
eadh an láoi ann táinic duine
saidhbhir ó Arimatéa dár bainm
Ióseph, do bhí fós na dheis-
ciobal ag Iósa.
58 Agus do chúaidh sé dion-
suighe Phioláid, agus díarr sé
corp Iósa. Ann sin a dubhairt
Pioláid, an corp do thabhairt
do.
59 Agus an tan fúair Ióseph
an corp, do fhill sé línéudach
glan na thimcheall:
60 Agus do chuir sé an a
thuáma nuá féin é, noch do
thochuil sé a gcarruig, agus
ar niompodh leice móire dhó
air dhoruis an túama, do imh-
thigh sé *roimhe.*
61 Agus do bhí Muire Mag-
dalén, agus an Mhuire eile ann
sin na suidhe as comhair an
túama.
62 Agus an lá an díaigh a noll-
mhuighthe, do chruinnigh-ea[...]
úachdaráin na sagart, agus
Phairisínigh go Pioláid,
63 Ag rádh, A thighearna,
cumhain linn an tan do bhí
mealltóir úd béo, go ndubha[...]
sé, Eireóchuidh mé tair [...]
thrí lá:
64 Ar a nadhbharsoin aith[...]
coimhéad do chur ar a ttúam[...]
go ceann an treas lá: ar eag[...]
go dtiucfaidis a dheisciob[...]
annsa noidhche, agus go ngoi[...]
fidis é, agus go naibéoradís [...]
an bpobal, Do éirigh sé [...]
mharbhuibh: agus bíaidh a[...]
seachrán dheigheanach ni [...]
measa ná an céud *sheachrán.*
65 A dubhairt Pioláit rí[...]
Atá faire agaibhsi: imthighidh[...]
daingnighidh mar is éol dáoib[...]
féin é.
66 Agus ar nimtheachd dóibh[...]
sean do dhaingniodar an túam[...]
ar gcur comhartha ar an gloich[...]
maille ré faire.

CAIB. XXVIII.

Eiseirghe Chriosd, 19 *le órdughad[...] an Bhaise, & na Nabsdal.*

AGUS a ndeireadh na sáb[...]
baide, an tan do shoill[...]
sigh an céud *lá* don tseachd[...]
mhuin, táinic Muire Mhagda[...]
lén, & an Mhuire eile, dféach[...]
ain an túama.
2 Agus féuch, do bhí crith[...]
mór talmhan ann: Oír ag tuir-
ling daingeal an Tighearna a[...]
núas ó neamh, táinic sé, agus
diomlait sé an chloch ón dorus
agus do shuigh sé uirrthe.
3 Agus do bhí a ghnúis mar

mar theintreach, & a éadach
geal mar shneachda.
4 Agus do chriothnuigheadar
an luchd coimhéada ar a eag-
lasan, agus do bhádar a riochd
mhairbh.
5 Achd ar bhfreagra do nain-
geal a dubhairt sé ris na
mnáibh, Ná bíodh eagla or-
uibhsi: óir atá a fhios agam
gur ab é Iósa do crochadh a
táthaoi d'iarruigh.
6 Ní bhfuil sé ann so: óir do
éirigh sé mar a dubhairt sé,
tigidh, féachaidh a náit an a
raibh an Tighearna na luighe.
7 Agus ar nimtheachd dáoibh
go luath, innsidh dá dheiscio-
bluibh, gur éirigh sé ó mhar-
bhuibh, & féuch atá sé ag dul
romhuibh don Ghalilé: do chí-
fidhe ann sin e: Féuch, a dubh-
airt misi ribh *é*.
8 Agus ar nimtheachd ón
tuama go deithneasach dhóibh
maille ré heagla, & ré gáird-
eachus mór, do riothadar dá
fhoillsiughadh sin dá dheiscio-
bluibhsion.
9 Agus an tan do imthigh-
eadar do chum go bhfoillseó-
chaidis sin dá dheisciobluibh-
sion: féuch, táinig Iósa orrthá,
ag rádh, Go mbeannuighe Dia
dháoibh. Achd tangadarsan,
& rugadar ar a chosaibhsion
agus do onóruigheadar é.
10 A deir Iósa an tansoin riu,
Ná bíodh eagla oruibh, im-
thighidh, beiridh sgéula chum
mo dhearbhraithreach do chum
go rachaidis don Ghalilé: agus
do chífid misi ann sin.

11 Agus ar nimtheachd dóibh-
sean: féuch, tangadar cuid don
luchd faire don chathair, & do
innisidear dúachdaránuibh na
sagart gach uile ní dá ndear-
nadh ann.
12 Agus do chruinnigheadar
a gceann a chéile maille ris na
sinnsioruibh, agus ar ndéan-
amh comhairle dhóibh, tuga-
dar mórán airgid do na saigh-
diúiribh.
13 Ag rádh, Abruidh, Tan-
gadar a dheisciobuil annsa
noidche, agus do ghoideadar
é, an feadh do bhámuirne ar
gcodladh.
14 Agus má chluin an túach-
darán an ní so, do bhéaruimne
fa deara dhó, nach bía gúas-
achd ar bith oruibhsi.
15 Agus ar nghabháil an air-
gid dóibhsion, do rinneadar
mar do múineadh dhóibh, agus
aithrisdior an glorsa a measg
na Niuduigheadh go soithe an
lá a niugh.
16 Achd do imthigheadar an
táoindeisciobail dég don Gha-
lilé chum a tsléibhe mar an
órduigh Iósa dhóibh.
17 Agus an tan do chonnca-
dar é, do onóruigheadar é:
achd do bhí amharus ag cuid
dióbh air.
18 Agus ar dteachd Diosa
do labhair sé riu, ag rádh;
Thugadh dhamsa gach uile
chumhachda ar neamh, & ar
talamh.
19 Ar a nadhbharsoin imthigh-
idhsi, teagaisgidh na huile chi-
neadhacha, da mbaisdeadh a

nainm a nathar, agus an mhic,
agus an Spiorad náoimh.
20 Agus teaguisgidh íad gach
uile ní dár aithin misi dhibh
do choimhéud: & féuc
táimsi bhur bhfochair g
éanlá go dteireadh an tsa
ail. Amen.

AN SOISGEÚL DO REIR MHARCUIS.

CAIB. I.

Beatha chrúaidh, & seanmóir Eóin um leasughadh beatha, 14 *le Soisgeúl aoibhinn Chríosd a ttaobh shàoradh na nanmann.*

TOSACH shoisgeil Íósa
Chríosd mhic Dé:
2 Mar atá scríobhtha annsna
fáidhibh, Féuch, cuirim mo
theachdaire romhad, noch uill-
mheochas do shlighe romhad.
3 Guth an tí éimhgheas ar
an bhfásach, Ollmhuighidh
slighe an Tighearna, déanuidh
a chasáin díreach.
4 Do bhí Eoin ag baisdeadh
ar an bhfásach, & ag sean-
móir bhaisdigh na haithrighe
do chum maithmheachuis na
bpeacadh.
5 Agus do chuaidh tír Iú-
daighe uile, & luchd Iárusa-
léim a mach chuige; & do
baisdeadh leis íad uile a sruth
Iordáin, ag admháil a bpeac-
adh.
6 Agus do bhí Eóin ar na éad-
ughadh do rúaínneach cámhall,
agus crios leathair timcheall a
leasruigh, agus a sé bíadh do
itheadh sé, lócuisdighe, agus
mil choilteamhail.
7 Agus do rinne sé seanmóir,
ag rádh, Tig am dhiáighsi
neach is neartmhuire na m
ag nágh fíu mé cromadh,
íallach a bhróg do sgáoilea
8 Go deimhin do bhaisd n
sibh lé huisge, achd che
baisdfidh seision sibh leis
spioraid náomh.
9 Agus tárla ann sna laéthi
sin go dtainic Iósa ó Nasa
na Galilé, agus gur baisdea
é a Iórdan lé Héoin.
10 Agus ar ndul súas dó
an mball as a nuisge, do ch
nairc *Eóin* neamh ar ná sgol
adh ó cheile, agus an Spior
ag tuirrling air sion a rioc
choluim.
11 Agus táinic guth ó neam
Is tusa mo mhac grádhach
an a bhfuil mo mhór thoil.
12 Agus ar an mball do tha
ruing an spiorad é ar an bh
sach.
13 Agus do bhí sé ann sin
an bhfásach dhá fhichead l
ág fulang chathhuighthe
Shátan: & do bhí sé a bhf
chair na mbeitheach allta:
do bhí na haingil ag miona
drálachd dó.
14 Agus tar éis Eóin do chu
a bpriosún, táinic Iósa do
Ghalilé, ag seanmóir soisgé
ríoghachda Dé:

15 Agus ag rádh, Do coimhlíonadh a náimsir, agus do dhruid ríoghachd Dé rinne: déanuigh aithríghe, agus creidigh don tsoisgéul.

16 Agus ar siubhal dó láimh ré fairge na Galilé, do chonnairc sé Síomón, agus Aíndrias a dhearbhráthair ag teilgean lín ann sa bhfairge, (óir do budh íasguireadha iad.)

17 Agus a dubhairt Iósa ríu, Leanaidh misi, agus do dhéana mé íasguireadha ar dháoinibh dhíbh.

18 Agus ar bhfagbháil a líontadh ar an mball dóibhsion, do leanadar é.

19 Agus ar nimtheachd dó beagan as sin, do chonnairc sé Séumas mhac Sebede, & Eoin a dhearbhráthair, agus íad a luing ag córughadh a líontadh:

20 Agus do ghoir sé íad ar an mball: agus ar bhfagbháil Sebedé a nathar dhóibhsion an sa luing maille ris an luchd tuarasdail, do leanadar é.

21 Agus tíaghuid a sdeach go Capernáum, Agus ar an mball fa tsabóid do chúaidh Iósa don tsionagóig, agus do theaguisg sé ann.

22 Agus do ghabh iongnadh íadsan fá na theagasg: óir do theaguisg sé íad mar neach agá raibh cumhachda, agus ní mar na sgríobuighe.

23 Agus do bhí an a sionagóigsion neach an a raibh spiorad neamhghlan, agus do éigh sé.

24 Ag rádh, O créd í an bhúain atá aguinne riotsa, a Iósa Nasardha? an dtáinic tú dár sgriosne? a tá a fhios agamsa cía thù, Neach náomhtha Dé.

25 Agus do bhagair Iósa air, ag rádh, Bí ad thochd, agus tárr a mach as.

26 Agus do réub an spioraid neamhglan é, agus ag éimhghe do ghuth árd, táinic se a mach as.

27 Agus do ghabh úathbhás cách uile, ionnus gur fhíafruigheadar eatorra féin, ag rádh, Créd é so? créd é an teagusg núa so, go gcuireann sé smachd maille ré cumhachduibh ar na spioraduibh neamhghlana, & go númhluighid dho?

28 Agus do chúaidh a chlúsan ar an mball ar feadh, na tíre uile a dtimcheall na Galilé.

29 Agus mar is lúaithe do chuádar as an tsionagoig, tangadar go tigh Shíomóin, agus Aindriáis ma ráon ré Séumas agus ré Héoin.

30 Agus do bhí mathair mhná Shíomóin na luighe a bhfiabhrus, & do labradarsan do láthair risean na timcheall.

31 Agus táinic seision na cionn, agus do thóg sé í, ag breith ar láimh uirrthe: agus do dhealuigh an fíabhrus ría ar an mball, agus do rinne si friothólamh dhóibh.

32 Agus an tan do bhí deireadh an láoi ann, ar ndul don ghréin fáoi tugadar chuige gach

áon dá raibh easlan, agus an a
rabhadar deamhain.
33 Agus do bhí an chathair
uile ar gcruinniughadh chum
an doruis.
34 Agus do shlánuigh sé mó-
rán ar a rabhadar easláinteadha
ilghnétheacha: & do theilg sé
amach mórán deamhan, & níor
fhulaing sé do na deamhnuibh
a rádh, go raibh éolus aca air.
35 Agus ar maidin go romh-
och ar néirghe dhò a ndeireadh
na hoidhche, do chuaidh sé
amach, agus do imthigh sé go
háit fhásamhuil, agus do rinne
sé urnaighthe ann sin.
36 Agus do lean Siómon é,
agus an dream do bhí na fho-
chuir.
37 Agus an tan fúaradar é,
a dubhradar ris, Atá gach áon-
duine dod iarruigh.
38 Agus a deir seision riu,
Déanam do na bailtibh beaga
so láimh rinn, do chum go
ndéanuinn seanmoir an sin leis:
óir is chuige so tháinic me a
mach.
39 Agus do rinne sè seanmoir
an a sionagógaibh ar feadh na
Galilé uile, agus do theilg sé
na deamhain a mach:
40 Agus tig lobhar chuige,
dá léigean ar a ghlúinibh dhó,
& dá rádh ris, Más toil leachd,
is éidir leachd misi do ghla-
nadh.
41 Agus ar ngabháil truaighe
móire Díosa dhó, agus ar si-
neadh a láimhe, do bhean sé
ris, agus a dubhairt sè ris, Is
toil: bí glan.

42 Agus ar labhairt dósan
imthigh an lubhra úadh ar b
agus do bhí sé ar na ghlana
43 Agus tar éis bagar air,
chuir sé ùadh é do *láthair*
44 Agus a dubhairt sé
Tabhair dod aire nach inné
tú déinneach é: imdhigh t
ben thú féin don tsagart, ag
iodhbair ar son do ghlanta,
neithe do aithin Máoise, n
fhíadnuisi dhóibh.
45 Agus ar nimtheachd dós
a mach do thionnsgain sè mór
dfhoillsiughadh, agus an ní
chur ós aird, ionnas nach rai
neart ag Íosa dul a sdeach
gcathruigh ós aird: achd bhe
a muigh a nionaduibh fásam
la: agus tangadar chuige
gach uile áird.

CAIB. II.

*Íosa ag teighe chum bidh le pea
chuibh, 18 do ghabh sé leithsgeu
dheisciobal.*

AGUS a gcionn beagá
aimsire na dhíaigh si
do chuaidh sé a rís go Cape
náum, agus do clos eisean
bheith a dtigh.
2 Agus ar an mball do chrui
nigheadar mórán a gceann
chéile ionnas nar thuilleada
ann sna hionadaibh a dtin
cheall ann doruis: agus d
rinne sé an bhriathar do shea
moir dhóibh.
3 Agus tangadar chuige drea
ag iomchar fhir pairilisi, ag
raibh ceathrar dá iomchar.
4 Agus do bhrigh nár béidi
leo teachd a ngar dhó ó
tslúagh, do nochdadar mullac

a tighe an a raibh sé: agus
ar na pholladh dhóibh do léi-
geadar síos lé téudibh an lea-
buibh ann a ribh fear na pairi-
lisi na luighe:
5 Agus an tan do chonnairc
Iósa a gcreideamh, a dubhairt
sé ré fear na pairilisi, A mhic,
a táid do pheacaidh ar na mai-
theamh dhuit.
6 Achd do bhádar drong áir-
ighe do na Sgríobuidhibh na
suidhe ann sin, & íad ag smuain-
tiughadh an a gcroidhthibh
féin.
7 Créd fá labhrann an fear
so blaispheimighe mar so? cia
fhéudus peacuigh do mhaith-
eamh achd Día na áonar?
8 Agus ar an mball ar na
aithne Diósa an a spioraid féin,
go rabhadarsan ag smuáinti-
ughadh mar sin ionnta féin, a
dubhairt sé ríu, Créd fá smuáin-
tisi na neithesi an bhur gcroidh-
thibh?
9 Cía is usa a rádh ré fear
na Pairilisi, A táid do pheac-
uigh ar na maitheamh dhuit:
na a rádh, Eirigh agus tóguibh
do leaba, agus siobhail?
10 Achd ionnas go mbeith a
fhios agaibh go bhfuil cumh-
achda ag mac an duine peac-
aigh do mhaitheamh ar an dtal-
amh, (a deir sé ré fear na pai-
rilisi)
11 A deirimsi riot, Eirigh, &
tóguibh do leabuidh, & im-
thigh dod thigh.
12 Agus do éirigh seisean ar
an mball, & ar dtógbháil a
leabtha, do chuaidh sé a mach
na bhfíadhnuisi uile: ionnas
gur ghabh úathbhás íad uile,
agus go dtugadar glóir do Dhía,
ag rádh, Ní facamairne, a leith-
eid so a ríamh.
13 Agus do chúaidh sé a mach
a rís chum na fairge: agus tái-
nic an slúagh uile chuige, agus
do theaguisg sé íad.
14 Agus ag gabháil tháiris
dó, do chonnairc sé Lébhi *mac*
Alphéi na shuidhe ag bórd an
chusduim: agus a dubhairt sé
ris, Lean misi.
15 Agus ar néirghe dhósan,
do lean sé é, agus tarla an tan
do shuidh Iósa chum bídh an
a thigh súd, gur shuigheadar
mórán puiblicán, & peacach
fós ma ráon ré Hiósa, & ré na
dheisciobluibh: óir do bhádar
móran do lean é.
16 Agus an tan do chonnca-
dar na Sgríobuidhe, & na Phai-
risínigh eision ag caitheamh
bídh a bhfochair na bpubliocán
& na bpeacach, a dubhradar
ré na dheisciobluibh, Créd fá
nítheann, & fá nibheann bhur
maighisdir a bhfochair na
bpubliocán & na bpeacach?
17 Agus an tan do chualuidh
Iósa so a dubhairt sé ríu, Ni
bhfuil ríachdanus ag na *dáoin-
ibh* slána ré líaigh, achd ag na
dáoinibh easlán. Ní tháinic
misi do ghairm na bhfiréunach,
achd na bpeacach chum aith-
righe.
18 Agus do throisgeadar deis-
ciobail Eóin, agus na Bhpairsí-
neach: agus tigid agus a deirid
risean, Créd fá dtroisgid deis-

ciobail Eóin agus na Bhpairisí-
neach, agus nach déunaid do
dheisciobailsi trosgadh ?
19 A dubhairt Íósa ríu an
tan sin, A néidir lé clóinn
tséomra an fhir núaphósda, an
fad bhías an fear nuaphósda na
bhfochair, trosgadh do dhéan-
amh ? án fad a tá an fear núa-
phósda aca na bhfochair ní
héidir leo trosgadh do dhean-
amh.
20 Achd tiocfuid na laéthe
an a mbéurthar úatha an fear
núaphosda, agus ann sin do
dhéanuid trosgadh ann sna
laéthibh sin.
21 Agus ní fhúaigheann neach
ar bith preabán déudach núa
lé seinéudach : nó beanuidh an
prebán núa úd euid don tsein-
eudach, & is móide an bris-
eadh.
22 Agus ní chuireann neach
ar bith fíon núa a seanbhuid-
éuluibh : nó brisidh an fíon
núa na buidéil, agus dóirtear
an fíon, agus téid na buidéil a
mugha : achd is a mbuidéul-
uibh núadha is cóir fíon núa
do chur.
23 Agus tárla ag gabháil tré
ghortuibh dhó fein tsabóid,
gur thionnsgnadar a dheiscio-
bail ag siobhal na slágheadh
déusa do bhúain.
24 Agus a dubhradar na
Phairisinigh ris, Féuch, créd
fá ndéanuid síad sa tsabaid
an ní nach ceaduighthteach ?
25 Agus a dubhairt seisean
ríu, An né nar léughabhair a
ríamh cré do drinne Dáibhi,
an tan do bhí ríachdanus
& do bhí ocrus air féin, &
an muintir do bhí maille r
26 Cionnas do chúaidh
sdeach a dtigh Dé sin tan
bhí Abiathar na árdshag
agus do ith sé arán na fía
núisi, nach ar cheaduighthe
dithe achd do na sagartuil
agus fós tug sé é don dréim
bhí maille ris ?
27 Agus mar an gcéadna
dubhairt sé ríu, Is ar son
duine do hórduigheadh an ts
bóid, agus ní ar son na s
bóide an duine.
28 Ar an adhbharsoin
Tighearna mac an duine a
tsabóid féin.

CAIB. III.

Do Leighis Íosa gach tinneas, 1
thogh sé da deisciobail déug.

AGUS do chúaidh Íós
sdeach a rís don tsio
gòig : agus do bhí neach a
sin agá raibh a lámh ar
seargadh :
2 Agus do bhíadar agá bhra
an slánéochadh sé é san tsa
óid, ionnas go gcuirfidís c
air.
3 Agus a deir sé ris an dui
agá raibh an lámh sheargthaig
sheasuidh a meadhón cháic
4 Agus a dubhairt sé riusa
An ceaduighthteach maith
olc do dhéanamh san tsa
óid ? anam do shlánughad
nó do mharbhadh ? achd
ísdeadarsan.
5 Agus ar bhféachain go fe
gach orrthasan na thimchea

ngabháil doilghis chuige ar
n chrúais a gcroidheadhsan,
dubhairt sé ris an duine, Sín
mach do lámh, & do shín:
do haiseagadh a lámh slán
ar an láimh eile.
6 Agus ar ndul a mach do
a Phairisíneachuibh do rinn-
adar comhairle ar an mball
e muintir Iorúaith na aghaidh-
ion, cionnas do mhillfidís é.
7 Achd do chúaidh Iósa
maille ré na dheisciobluibh do
ath táoibh chum na fairge;
& do lean slúagh mor on Gha-
ilé, agus ó *thír* Iúdaighe é.
8 Agus ó Ierusaléim, agus ó
Idumea, agus ón táobh thall
do Iórdán, agus an dream do
áitreabh timcheall Tírus agus
Sidon, an tan do chúaladar
méud na neitheadh do rinne,
tangadar chuige buidhan mhór.
9 Agus a dubhairt seisean ré
na dheisciobluibh, long bheag
do bheith do ghnáth ag feith-
eamh air ón tslúagh, ionnus
nach brúidhfidís é.
10 Oír do shlánuigh sé mó-
rán, ionnus gur lingeadar air
an mhéid ar a rabhadar easláin-
teadha do chum go gcuiméo-
laidís ris.
11 Agus an tan do chidís na
spioraidighe neamhghlana é,
do shléachdaidís do, agus do
ighmhidís, ag rádh, Is tusa
mac Dé.
12 Achd do bhagair séisean
go mór orrtha, do chum nach
nfoilseochaidís é.
13 Agus do chúaidh sé súas
a tansoin ar shliábh, agus do
ghoir sé chuige an dream do
budh toil leis: agus tangadar
chuige.
14 Agus do órduigh sé dhá
fhear dhéug do bheith na fho-
chair, do chum go cuirfeadh
sé do dhéunamh seanmóra iad:
15 Agus go mbíadh aca cumh-
achda easláinteadh do leigheas;
agus deamhain do theilgean
amach.
16 Agus air Shíómon tug sé
Peadar mar ainm.
17 Agus Séumas mac Sebede,
agus Eóin dearbhrathair Shéu-
muis, (agus tug sé Boanérges
danmannaibh orrtha, is ionann
sin ré rádh, agus Clann na
túirmíghe.)
18 Agus Aindriás, agus Phi-
lip, agus Bartoloméus, agus
Matha, agus Tomás, agus Séu-
mas mac Alphéi, agus Tadéus,
agus Sióman an Canánach.
19 Agus Iúdas Iscáriot, an
tí do bhraith é, agus tangadar
don tigh.
20 Agus do chruinnigheadar
an tslúagh a rís, ionnus nar
bhéidir léo fíu an bhídh do
chaitheamh.
21 Agus an tan do chúaladar
a cháirde so, tangadar a mach
do bhreith air: óir a dubhra-
dar go raibh sé ar mícheill.
22 Agus a dubhradar na
Sgríobuidhe tháinic a núas ó
Iarusaléim, go raibh Beelséhub
ann, agus gur ab tré phrionnsa
na ndeamhan do chuireadh sé
na deamhain ámach.
23 Agus do ghoir sé chuige
iad, agus a dubhairt sé a

gcosamhlachduibh ríu, Cionnas is éidir lé Sátan, Sátan do theilgean a mach ?
24 Agus ma bhíonn ríoghachd roinnte na haghaidh féin, ní héidir leis a ríoghachd sin seasamh :
25 Agus ma bhíonn tigh roinnte na aghaidh féin, ní héidir leis a tigh sin seasamh :
26 Agus is amhluigh sin, má éirgheann Sátan na aghaidh féin, agus go mbía sé roinnte, ni héidir leis seasamh, achd atá deireadh aige.
27 Ní héidir le neach ar bith dul a sdeach go tigh duine láidir, agus a airnéis tighe dhfúadach leis muna ccuibhrighe sé ar tús an duine láidir ùd : agus am sin sladfuidh sé a thigh.
28 A deirim ribh go fírinneach, Gò maithfithear na huile pheacadh do chlannuibh na ndáoine, agus gach blaisphéime dá laibhéoruid :
29 Achd gidh bé déaras blaisphéime a naghaidh an spioraid náoimh, ní fhághann sé maithfeachus choidhche, achd atá sé cionntach ón bhreitheamhnus shíorruighe.
30 Oir a dubhradar, Is spiórad neamhghlan atá aige.
31 Uime sin tangadar a dhearbhráithre agus a mhaithar : agus ar seasamh a muigh dhóibh, do chuireadar fios chúigesion, dá ghairm.
32 Agus do shuidh an slúagh na thimcheall agus a dubhradar ris, Féuch, atá do mhathair agus do dhearbhráithre a mu[...] ad iárruidh.
33 Agus ar bhfregra dhói[...] dubhairt sé : Cia hí mo mh[...] air nó mo dhearbhraithre ?
34 Agus ar bhféachain a[...] muintir do bhí na suidhe thimcheall a deir sé, Féuch mhathairsi, agus mo dhea[...] raithre.
35 Oír gidh bé neach dhéana toil Dé, is é so dhearbhráthair, agus dheirbhshiúr, agus mo mh[...] air.

CAIB. IV.

Cosmhalacht, ar an tsioladóir, fhás an tsíl ón tsíol, gan fhios nas.

AGUS do thionnsgai[...] teagasg do dhéan[...] láimh ris an bhfairge : agu[...] chruinnigh slúagh mór chu[...] ionnas go ndeachuidh s[...] sdeach a luing, agus gur sh[...] sé ar an bhfhairge : agus bhí an slúagh uile ar tír a n[...] na fairge.
2 Agus do theaguisg sé [...] rán dóibh a gcosamhlachdu[...] agus a dubhairt sé riu a[...] theagasg :
3 Eisdigh tabhruigh dá [...] naire : do chúaidh an síola[...] amach do chur shíl :
4 Agus tárla ag cur an[...] dó, gur thuit cuid de choi[...] sligheadh : agus tangadar [...] laich an aiéir, agus ditheadh[...]
5 Agus do thuit cuid [...] dhe a náit clochaidh, mar [...] raibh doimhne thalmhan a[...]
6 Agus ar néirghe don gh[...]

do dóigheadh é le teasbhach, agus do bhrígh nach raibh fréumh aige, do shearg sé.

7 Agus do thuit cuid eile dhe eidir mhuineach: agus deirgheadar an muineach súas, agus do thachdadar é, agus ní thug sé toradh úadh.

8 Agus do thuit cuid eile dhe a dtalamh mhaith: agus tug sé toradh úadh déirigh súas agus dfás, agus tug cuid dhe a deich fichead, agus cuid trí fichid, agus cuid eile céud:

9 Agus a dubhairt sé riu, Gidh bé agá bhfuilid clúasa chum éisdeachda, éisdeadh sé.

10 Agus an tan do bhí sé na áonar, do fhíafruigheadar an mhuinntir do bhi na fhochair maille ris an dá fhear dhéug, an chosamlachd dhe.

11 Agus a dubhairt sé ríu, Is dáoibhsi a tugadh éolus ar sheicréid ríoghachda Dé: achd ris an dréim atá leith a muigh deirthear gach éinní a ccosamhlachduibh.

12 Ionnas ag féachain dóibh go bhfacfidis, agus nach tiubhraidís dá naire: Agus ag cloisdin dóibh go gcluinfidis, agus nach dtuicfidis: deagla go bhfillfidis uáir ar bith, agus go maithfighe a bpheacuigh dhóibh.

13 A rís a dubhairt sé ríu, An bhfuil ainbhfios na cosamhlachda so oruibh? Agus *ma a tá*, cionnas thuigfídhe a nuile chosamlachd?

14 An sioladoir úd, is í an bríathar shíolchuireas sé.

15 Agus is ìad so an drong a tá láimh ris a tslighe, ann a gcuirthear an bhríathar, agus tar éís a cloisdean, tig Sátan ar an mball, & tógbhuidh sé úatha an bríathar do sióladh an a gcroidhthibh.

16 Agus mar an gcéudna is íad so an dream an ar cuireadh, an síol, a bhfearann chlochach, nocha éisdeas an bhriathar, agus ghabhus chuca í do láthair maille ré gáirdeachus.

17 Agus ní bhfuil fréumh aca ionnta féin, achd fanuid ar feadh tamuill: & na dhiáigh sin an tan éirgheas trioblóid, & buáidhirt tríd an mbréithir, ar an mbáll do gheibhid síad oilbhéim.

18 Agus is íad so an dream ghabhus an síol chuca an sa muineach, nocha éisdeas ris an mbreithir,

19 Achd téid rochúram an tsáoghail so, agus mealltóireachd an tsaidhbhris, agus míanghus na neitheadh eile a steach, agus tachduid an bhríathar, agus bhí sí neamhthoruigheach.

20 Agus is íad so an dream an ar cuireadh an síol ann sa talamh maith, nocha éisdeas agus ghabhus chuca an bhríathar, agus do bheir toradh úatha, áon a deich fichead, áon trí fichid, agus áon eile céud.

21 Agus a dubhairt sé ríu, An dtig an choinneal dá cur fáoi bhéul soighthigh nó fáoi leabuigh? an né nach do chum go gcuirfidhe a gcoinnléoir í?

22 Oír ní bhfuil ní ar bith
foluighthheach nach bhfoillseó-
char, na seicréideach nach
dtiocfa chum soluis.
23 Gidh bé neach agá bhfui-
lid clúasa chum éisdeachda,
éisdeadh sé.
24 Agus a dubhairt sé ríu,
Tabhruidh dá bhur naire créd
é an ní ad chluintí: gidh bé
miosúr ann a dtoimheósdáoi
toimheósdar chugaibh é, & do
bhéurthar tuilleadh dháoibhsi
atá ag éisdeachd.
25 Oír gidh bé neach agá
bhfuil ní, do bhéurthar dhó:
agus gidh bé neach a tá gan
ní aige, toigéubhthar úadh an
ní a tá aige.
26 Tuilleadh eile a dubhairt
sé ríu, Is amhluigh a tá ríogh-
achd Dé, mar do chuirfeadh
neach síol a bhfearann.
27 Agus do choidéoladh sé,
agus do éireóchadh sé sa noidh-
che, agus ann sa lá: agus do
fhásadh an síol, agus do
áirdéochadh sè, ar cruth nach
raibh a fhios aigesion.
28 Oír is dá dheóin féin do
bheir an talamh toradh, ar tús
an geamhar, agus na dhíaigh
sin déus, agus na dhíaigh sin
arbhar iomlán sa déis:
29 Agus an tan thaisbéunas an
toradh é féin, ar an mball cuir-
idh sé corrán ann, do bhrígh go
bhfuil an fóghmhar do láthair.
30 Agus a dubhairt sé, Créd
é an ní ré a ndéanam ríoghachd
Dé do shamhlughadh? nó créd
é an bhatamhail ré samhuil-
fmís é?

31 Is cosmhail é re grái
mustaird: noch an tan cl
thar ann sa talamh, is
lughá don uile shíol dá bh
ar talamh:
32 Achd tar éis a chora,
saidh sé súas, agus is mó é
éunluibh do na luibheannai
agus fásaid géuga móra
ionnus go bhféadaidís éunl
an aiéir nid do dhéanamh a
sgáth.
33 Agus do labhair sé
bhríathar ríu a mórán dá le
éidibh sin do chosmhala
daibh, do réir mar do bé
léo a chloisdin.
34 Agus níor labhair sé
achd a gcosmhalachdaib
achd cheana do mhínidh
gach uile ní dá dheisciobl
féin ar leith.
35 Agus a dubhairt sé a
sin ríu ar mbeith deighion
dhó: Déanam don táobh
nunn.
36 Agus ar bhfágbháil
choimhthionóil, rugadar eis
mar do bhí sé ann sa luin
agus do bhádar fós longa be
eile na fhochair.
37 Agus do éirigh sdoi
mhór ghaoithe, ann: agus
lingeadar na tonna ann sa lui
ionnas go raibh sí a nois ar
líonadh.
38 Agus do bhí seisean ar
dtiloadh na chodladh ar che
chaill: agus dúisighid síad
agus a deirid ris, A mhaig
dir, nach misde leachd
bhfuilmid a dul a mugha?
39 Agus ar néirghe dhó

ag sé achmhasan don ghaóith,
agus a dubhairt sé ris an
bhfairge, Coisg, bí balbh. Ann
sin do chíunaigh an ghaóth,
agus do bhí súaimhneas mór
ann.
40 Ann sin a dubhairt sé ría,
Créd fá bhfuiltí coimheaglach
as sin? créd fá nach bhfuil
creideamh aguibh?
41 Agus do ghabh eagla mhór
iadsan, & a dubhradar ré cheile,
Cía hé an fear so, agá ndéanann
an ghaóth féin, & an fhairrge
fós umhlachd dó?

CAIB. V.

Do chagular 6666 deamhan annsa tréud muc.

AGUS tangadar dón táoibh
éile don fhairge go tír
na Ngadarénach.
2 Agus ar ndul a mach dhó
as an luing, ar an mball tárla
duine na a raibh spiorad neamh-
ghlan air, ag teachd as na tuám-
uighibh.
3 Agá raibh a áit chomh-
nuighe ann sna tuamuighibh,
& nár bheidir lé neach ar bith
a cheangal lé slabhradhuibh
féin:
4 Do bhrígh ar mbeith ceán-
guilte go meinic dhó lé geimh-
libh & lé slabhradhuibh, go
mbriseadh sé na slabhruidhe,
agus go mionbhruigheadh sé
na geimhleacha: agus níor
bhéidír lé neach ar bith a
smachdughadh.
5 Agus do bhíodh sé do
ghnáth, dó ló agus doidhche
ar na sléibhtibh, agus annsna
túamuighibh ag éimhghe, agus
da ghearradh féin ré eloch-
aibh.
6 Agus ar bhfaicsin Iósa dhó
a bhfad úadh, do rith sé, agus
do shléuchd sé dhó:
7 Agus ag eimhghe do ghuth
árd a dubhairt sé, Créd í mo
chuidsi dhíot a Iósa a mhic
Dé roáird? cuirim a huchd
Dé ort gan mo phianadh.
8 (Oír a dubhairt sé rís, A
spiorad neamhghlan, tárr a
mach as an duine.)
9 Agus do fhiafruigh sé dhe,
Créd is ainm dhuit? agus do
fhreagair seisean ag rádh, Lé-
ghíon is ainm dhamh: óir a
támáoid mórán ann.
10 Agus do íarr sé go roi-
ghéur air gan a gcur a mach
as an dúthaidh sin.
11 Agus do bhì tréad mór
muc ann sin air na sléibhtibh
ag ingheilt.
12 Agus do íarradar na dea-
mhuin uile air, ag rádh, Cuir
sinne ann sna mucúibh, do
chum go rachmáois a sdeach
ionnta.
13 Agus tug Iósa cead dóibh
ar an mball: agus ar ndul a
mach do na spioradaibh neamh-
ghlana sin do chúadar ann sna
mucaibh: agus do thuit an
tréd a ndiáigh a gcinn ris an
aill san bhfairge, (agus do bhá-
dar timcheall dhá mhíle muc
ann) agus do múchadh íad ann
sa bhfairge.
14 Agus do theitheadar búach-

agus an né nach bhfuilid a
dheirbhsheathracha ann so eadruinne? agus fúaradar oilbhéim
ann.
4 Achd a dubhairt Iósa ríu,
Ní bhfuil fáidh gan mheas ach
an a thír féin, agus eidir a'
dháoinibh gáoil, & an a thigh
féin.
5 Agus níor bhéidir leis sùbhailcighe ar bith do dheunamh
ann sa náit sin, achd ag cur a
lámh ar bheagán dò dáoinibh
éugcrúaidhe, do shlánaigh sé
iad.
6 Agus do bhí iongnadh aige
an a neamhchreideamh súd:
agus do thimchealluidh sé na
bailte *fá gcúairt*, ag teagusg.
7 Ann sin do ghoir sé an dá
fhear dhéug, agus do thionnsgain sé a gcur na ndís: agus
na ndis: agus tug sé cumhachda dhòibh ar na spioraduibh
neamhghlana.
8 Agus do áithin sé dhíobh
gan ní ar bith do bhreith léo
chum na sligheadh, achd slat
amháin, gan mhála, gan arán
gan ionnmhus iona gcrios.
9 Achd a mbróga do chur
orra: agus gan dá chóta do
bheith iompa.
10 Agus a dubhairt sé riu,
Gidh bé áit ar bith an a rachdáoi a sdeach a dtigh, fanuidh
ann sin nó go nimdhighthí as
an mball sin.
11 Agus gidh bé ar bith nach
géubha sibh, agus nach éisdfi
ribh, ar nimtheachd dibh as
sin, craithidh an lúaithreadh
bhías fá bhur gcosaibh mar
fhíadhnuisi na naghuidh.
fírinneach a deirimsi ribh,
fá socamhluighe do Shodo
do Ghomorra a ló an bh
eambhnuis, ná don chath
sin.
12 Agus do imthigheada
agus dfhúagradar aithrígh
dhéunamh.
13 Agus dò theilgeadar
rán deamhan a mach: ag
ungadar mórán do dhao
tinne lé hola, agus do
nuigheadar *iad*.
14 Agus do chúalaidh a
Iorúaith so, (óir do chú
ainm oirdheirc airsion) ag
dubhairt sé, Gur éirigh
baisde ó mharbhuibh, ag
bhrígh sin a táid subháil
ag oibriughadh ann.
15 A dubhradar dream
gur bhé Eliás é. Agus a d
radar dream eile, gur bh
é, nó mar áon do na fáid
16 Achd ar na chluinsín
rúaith a dubhairt sé, Is
Eóin do dhicheann misi:
igh sé ó mharbhuidh.
17 Oír ag cur dháoine
Diorúaith, dò ghabh sé
agus do cheangail sé a bpr
é, ar son Heródias mhná
Philip a dhearbhráthar féi
bhrígh gur phós sé í.
18 Oír a dubhairt Eói
Hiorúaith Ní ceaduighth
dhuit bean Phòsda dó d
bhráthar *féin* dò bheith a
19 Achd do bhí Heródi
a thísean, agus bá mían
mharbhadh: achd níor
dir lé.

20 Oír do bhí eagla Eóin ar
Iorúaith, ar mbéith a fheasa
aige gur dhuine comhthrom
náomhtha é, & do choimhéd
sé é: agus ar néisdeachd ris,
do níodh sé mórán, agus do
éisdeadh sé ris go toileamhail.
21 Agus an tan do bhí lá
iomchubhaidh ann, an a ndear-
na Iorúaith suipér dá uaislibh,
& dá cháiptínibh, agus dúach-
daránuibh na Galilé, *comhainm*
a láoi fá rugadh é:
22 Do chúaidh inghean He-
ródías a sdeach, & do rinne sí
damhsa, agus do thaitin sí ré
Hiorúaith, agus ris an guí-
deachda do bhí ar an mbórd
na fhochair, agus a dubhairt
an Rí ris an gcailín, Iarr oram-
sa gidh bé ní is áill leachd,
agus do bhéura mé dhuit é.
23 Agus tug sé mionna dhí,
Gidh bé ní íarrfus tú oram, do
bhéura mé dhuit é, go leath
mo ríoghachda.
24 Achd ar nimtheachd a
mach dhisi a dubhairt sí ré na
mathair, Créd íárfas mé? agus
a dubhairt sisi, Ceann Eóin
baisde.
25 Agus táinic sisi ar an mball
a sdeach chum an ríogh maille
ré deithbhir, agus do íarr sí
ag rádh, Is sí mo thoil thú do
thabhairt chinn Eóin baisde
dhamh a nois ar mhéis.
26 Agus do bhí an Rí lán
do dhoilgheas, achd ar son a
mhionn, agus na druinge do
bhí na suidhe na fhochair,
níor bháill leis isi do dhiul-
tadh.
27 Agus ar gcur fhir dichean-
ta a mach don Righ do láthair,
do aithin sé a cheannsan do
thabhairt a sdeach: agus do
imthigh seisean, agus do dhí-
cheann sé é ann sa phríosún:
28 Agus tug se a cheann leis
ar mhéis agus tug sé don chai-
lín é, agus tug an cailín é dá
máthair.
29 Agus an tan do chúaladar
a dheisciobuilsion *so*, tangadar
agus do thógbhadar a chorp,
agus do chuireadar a dtuama é.
30 Agus do chruinnigheadar
na heasbuil chum Iósa, agus do
fhoillsigheadar dhó na huile ní,
agus gach ní dá ndearnadar,
agus gach ní dar mhuineadar.
31 Agus a dubhairt sé ríu,
Tigidhsi ar léith go hionad
úaigneach, agus deunaidh
suáimhneas támall beag. Oír
do bhádar mórán ag teachd,
agus ag imtheachd: agus ní
fhuaradar am ar bhíadh a
mháin dithe.
32 Agus do chúadar a luing
ar leith go hionad fhásamhuil.
33 Agus do chonnairc an
slúagh íadsan ag imtheachd:
& do aithneadar móran eisean:
& do ritheadar dá gcois as na
caithreachuibh uile ann sin, ag-
us do bhádar rompasan, agus
do chruinnigheadar chuigesion.
34 Agus ar ndul a mach Ió-
sa, do chonnairc sé an slúagh
mór, agus do ghabh trúaighe
mhór dhóibh é, óir do bhádar
mar cháorcha gan áodhaire
aca: agus do thíónnsgain sé
mórán do mhúnadh dhóibh.

35 Agus an tan tháinic mó-
rán don lá, do chúadar a dheis-
ciobuil chuigesion ag rádh, A
tá an tionadh na fhásach, agus
tháinic móran don lá:
36 Lèig úait íad, ionnus go
rachaidis fán dtír, agus fá na
bailtibh na dtimcheall, do
cheannach aráin dóibh féin:
óir ní bhfuil ní aca do íosaidís.
37 Achd ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé ríu, Tabhruidhsi
dhóibh ní ré na ithe, agus a
dubhradarsan ris, An rach-
máois do cheannach lúach dhá
chéud pighinn daránuibh, do
chum go dtiobhramáois ní
dhóibh ré na ithe.
38 Agus a dubhairt seisean
ríu, Gá mhéud arán atá agaibh?
imthighidh, & féachuidh: agus
ar bhfagháil a fheasa *sin dóibh-
sion*, a dubhradar, Cúig *aráin*
agus dá íasg.
39 Agus do aithin sé dhíobh
cách uile do chur na suidhe
na gcomhlánuibh ar a bhféur
ghlas.
40 Agus do shuigheadar síos
na mbuidhnibh as comhair a
chéile, na géuduibh, agus na
gcáogaidibh.
41 Agus ar ngabháil na gcúig
narán chuige, agus an dá íasg,
ar bhféachain súas ar neamh
dhó, do bheannuigh sé, agus
do bhris sé na haráin: agus
tug sé dá dheisciobluibh íad
do chum go gcúirfidís na
bhfiadhnuisision *íad*; agus do
roinn sé an dá íasg orrtha
uile.
42 Agus do itheadar cách
uile, agus do sathuighead
íad.
43 Agus do thógbhadar d
chlíabh dhéug lán do bhría
bhrisde, agus do na híasguib
44 Agus do bhádar an drea
a dúaigh an tarán, a dtimche
chúig mhíle fear.
45 Agus do chuir sé dhfí
chuibh ar'a dheiscióbluibh d
láthair dul a luing, agus d
roimhe don táoibh a nunn g
Betsaida, nó go léigeadh sé *féi*
an slúagh úadh.
46 Agus an tan do chuir s
úadh íad, do chúaidh sé a
shlíabh do dhéanamh urnuigh
the.
47 Agus an tan do bhí deir
eadh an láoi ann, do bhí an
long a lár na fairge, agus ei-
sean ná áonar ar tír.
48 Agus do chonnairc sé íad-
san ag cur sháothair *mhóir
orrtha féin* ag iomradh: (oír
do bhí an gháoth na naghuidh)
agus táinic sé chuca timcheall
an ceathramhadh faire don
oidhche, ag siobhal ar an
bhfairge: agus do mheadhuigh
sé dul thárrsa.
49 Achd ar na fhaicsin dóibh-
sion ag siobhal ar an bhfairge,
do sháoileadar gur thádhbhás
é: agus do éighmheadar:
50 (Oír do chonncadar uile é,
agus do bhádar ar na mbúaidh-
readh) agus do labhair sé ríu
ar an mball, agus a dubhairt
sé ríu, Bíodh meisneach maith
aguibh, misi a tá ann, na bíodh
eagla oruibh.
51 Ann sin do chúaidh sé

ras chuca ann sa luing: agus
do chiúnaigh an gháoth: agus
as móide go mór do bhí uáth-
bhás agus iongantus orrthasan
sin.

52 Oír ní thugadar da naire
an ní *do rinneadh* ris na harán-
uibh: óir do bhí a gcroidhe
crúaidh.

53 Agus an tan do chúadar
thairis, tangadar gó talamh
Geinesaret, agus tangadar a
dtír.

54 Agus tar éis teachda a
mach as an luing dhóibh, ar an
mball do aithnigheadar eisean.

55 Agus do ritheadar luchd
na tíre sin uile fá gcúairt, agus
do thionnsgnadar na dáoine
tinne diomchar ar leaptha-
chuibh, dá gach áit na gcluin-
dis eision do bheith.

56 Agus gidh bé bailte, nó
caithreacha, no dúthaigh, an
a ndeachuidh sé a sdeach, do
chuirdís na dáoine tinne ar na
sráidibh, agus do iárraidís air
cumailt ré himeal a éuduigh a
mháin: agus an mhéid do chu-
mail ris, fúaradar a slainte.

CAIB. VII.

Gan àithne Dé chur ar gcùl, le fùar-ghnáthuighthibh na sean.

AGUS do cruinnigheadar
na Phairisínigh chuige,
agus cuid do na Sgríobuidhibh
tháinic ó Iarusaléim.

2 Agus ar bhfaicsin dóibh go
ndithadar cuid dá dheiscio-
bluibhsion arán lé lamhuibh
coitchionna (adhón gan ionn-
ladh) do rinneadar gearán.

3 (Oír ní ithid na Phairisínigh
agus na Iúduighe uile bíadh,
muna nionnlaid síad a lámha
go minic, ag coimhéd órduigh-
the na sinnsior.

4 Agus *ar dteachd* ón mhar-
gadh, muna nionnlaid, ni ithid
siád, & a táid móran do neith-
ibh eile do ghabhadar orra do
choinihéud *már a tá* níghe na
gcopan, & na bpotadh, agus
na soightheach práis, agus na
leabthach.

5 Do fhiafruigheadar na
Phairisinigh, agus na Sgrío-
buidhe dhe tar éis sin, Créd fá
nách siubhluid do dheiscio-
builsi do réir órduighthe na
sinnsior, achd ithid arán lé
lamhuibh gan ionnladh?

6 Agus do fhreagair seision,
agus a dubhairt sé ríu, Go fír-
inneach is maith do rinne Isaías
fáidheadóireachd bhar dtim-
cheall, a luchd an fhúarchra-
bhuidh mar a tá sgríobhtha,
Onóruighid an pobal so mé
le na bpusuibh, achd a tá a
gcroidhe a bhfad úaim.

7 Achd is díomháoineach do
níd seirbhís damhsa, ag teagasg
aitheantadh na ndaoine mar
theagasg.

8 Oír air dtréigean áithne
Dé, gabhuidh sibh órdughadh
na ndáoine *mar a tá* nighe na
bpotadh agus na gcopan: agus
do níthí mórán dó neithibh
eile is cosmhail ríu so.

9 Agus a dubhairt sé ríu, Is
maith churtháoi ar gcúl aithne
Dé, ionnas go gcoimhéudfadh
sibh bhur ngnáthughadh féin.

10 Oír a dubhairt Máoisi,
Onóruigh hathair agus do
mhháthair féin, agus gidh bé a
déara olc ré na athair nó ré
na mháthair, cuirthear chum
báis é.
11 Achd a deirthísi Dá na-
bradh éin neach ré na athair
nó ré na mháthair, Corbàn
(adhón, an tiodhlacadh) do
bheirimsi úaim, rachaidh sé a
dtarbha dhuitsi.
12 Agus ní léigtí dhó as sin
a mach ní sa mó do dhéunamh
dá athair no dhá mháthair
féin:
13 Ag cur bhréithre Dé ar
gcúl leis an ngnáthughadh do
órduigheabhair féin: & is mór
dá leitheidibh so do níthí.
14 Agus ar ngairm an tslúaigh
uile *chuige dhó*, a dubhairt sé
ríu, Eisdigh riumsa uile, agus
tuigidh.
15 Ní bhfuil ní ar bith ar an
dtáobh a muigh don duine
théid a sdeach ann lé nab éidir
a shalchadh: achd na neithe
thig as a mach, as íad sin na
neithe shalchas an duine.
16 Gidh bé agá bhfuilid
clúasa chum éisdeachda, éis-
deadh sé.
17 Agus an tan do chúaidh
sé a sdeach a dtigh ón tslúagh,
do chuireadar a dheisciobuil
ceisd air, a dtimcheall na cos-
amhlachda.
18 Agus a dubhairt sé ríu,
An bhfuiltísi leis mar an gceud-
na gan tuigse? an ne nach
dtuigthí gidh bé ní don tàobh
a muigh théid a sdeach sa
duine, nach éidir *leis* eise
do shalchadh?
19 Oír ní théid sé a sdea
ann a chroidhe, achd ann
bholg: & téid sé a mach
chamra, ghlanus a nuile bhíad
20 Achd a dubhairt sé, A
ní théid amach as an duine,
é sin shalchus an duine:
21 Oir is ón táobh a sdigh,
chroidhe na ndáoine, thigid
drochsmúaintighe, adhaltra
nas, sdríopachus, dúnmharbh
tha:
22 Goid, saint, aingídh
eachd, mealltóireachd, míó
áire, drochshúil, blaisphéim
úabhar, amadanachd.
23 Tigid na huilesi uile
táobh a sdigh, & salchuid a
duine.
24 Agus ar néirghe dhó
sin, do chúaidh sé go críoch
aibh Thírus & Shídon: & a
ndul a sdeach a dtigh dh
nír bháill leis duine ar bit
dfagháil a fheasa: gidhead
nír bhéidir leis bheith a bhf
lach.
25 Oír an tan do chúalaid
bean da *tháoibh* agá raib
spiorad neamhghlan an a *hin*
ghin, táinic sí & do léig sí
féin síos agá chosaibh:
26 (Do budh Gréugach a
bhean, Sirophenissa do chinéul
& do ghuidh sí é an deamha
do theilgean a mach as a hin
ghin.
27 Achd a dubhairt Iósa ría
Fulaing ar tús an clann d
shàithiughadh: oír ní híom
chubhuigh arán na cloinne d

ghlacadh, & a theilgean chum
na gcoiléun.
28 Achd do fhreagair sisi, &
a dubhairt sí ris, Is fíor sin a
Thighearna, gidheadh ithid na
cuiléin fáoi an mbórd ní do
sbrúileach na leanabh.
29 Agus a dubhairt seisean
ríasi, Ar son na cainnti so im-
thigh romhad: do chúaidh an
deamhan a mach as hinghin.
30 Agus do chúaidh sí dhá
tigh, & súair sí an deamhan ar
nimtheachd, & a hinghean na
luighe ar a leabuidh.
31 Agus do fhill sé a ris ó
thórannuibh Thíruis & Shídon,
& táinic sé go fairge na Galilé,
tré lár chríóchaibh Dhecapo-
lis.
32 Agus tugadar duine bodhar
balbh chuige: & do íarradar
air a lámh do chur air.
33 Agus ar na bhreith leis fó
leith òn phobal dó, do chuir
sé a mhéir ann a chlúasaibh:
& ag seileagh dhó, do bhean
sé ré na theanguidh.
34 Agus ar bhféachain súas
ar neamh dhó, do léig sé os-
nadh as, & a dubhairt sé ris,
Ephphatha, adhón, Bí osgailte.
35 Agus ar an mball do hos-
gladh a chlúasa: & do sgáoil-
eadh cuibhreach a theangadh,
& do labhair sé go ceart.
36 Agus do aithin sé dhíobh
gan sin dinnisin déainneach:
achd ní bhfuil dá mhéud dá
dtoirmíosgadh seisean, nach
móide go mór dfoillsighidí-
sion é.
37 Agus do ghabh iongantus
romhór íad, & a dubhradar:
Do rinne sé gach uile ní go
maith: do bheir sé fá deara
go gcluinid na bodhair, & go
labhruid na bailbh.

CAIB. VIII.

Mírbhuilte na 7 naráin, 27 & admhail Íosa gur bé féin an Críosd íad bhi ré teachd, 38 um nach cóir náire do ghabhail.

ANN sna láethibh sin ar
gcruinniughadh do pho-
bal romhór, agus gan ní aca
do íosaidis, ar ngairm a dheis-
ciobal Díosa chuige, a dubh-
airt sé ríu:
2 A tá trúaighe romhór agam
don phobal: do bhríogh gur
fhanadar a nois trí lá am fho-
chair, & nach bhfuil ni ar bith
ré a ithe aca.
3 Agus dá léige mé na dtros-
gadh dhá dtighibh féin íad,
rachaid síad a nanbhfainne ar
slighe, óir tháinic cuid aca a
bhfad.
4 Agus do fhreagradar a
dheisciobuil é, Ga háit as a
bhféadfadh duine ìad so do
shásadh lé harán ann so ar an
bhfásach?
5 Agus do fhíafruigh seisean
díobh, Ga mhéud arán a tá
agaibh? & a dubhradarsan,
A seachd.
6 Agus do aithin seision don
tslúagh suidhe síos ar an dtal-
amh: agus ar nglacadh na
seachd narán dó, tar éis bhuidh-
eachuis do thabhairt, do bhris
sé, & tug sé dá dheisciobluibh
íad do chum a gcura ann a
bhfíadhnuisi: & do chuireadar-

san a bhfíadhnuisi an tslúaigh
íad.
7 Agus do bhádár beagán
díasgaibh beaga aca: & an tan
tug sé buidheachus, a dubhairt
sé íad soin fós do chur na
bhfíadhnuisi.
8 Agus do itheadar, agus do
sásadh íad: & do thógbhadar
seachd gcléibh do bhiadh bhris-
de do bhí dfuighleach aca.
9 Agus do bhí an luchd do
chaith an biadh a dtimcheall
cheithre míle: & do léig sé
úadh íad.
10 Agus ar an mball ar ndul
a luing dhó maille ré na dheis-
ciobluibh, táinic sé go rann
Dalmanúta.
11 Agus tangadar na Phairi-
sínigh a mach, & do thionns-
gnadar connspóid do chur air,
ag íarruigh comhartha ó neamh
air, dha theasdughadh.
12 Agus ar ndéunamh osna
dhósan an a spioraid, a dubh-
airt sé, Créd fá níarrann an
cineadh so comhartha? a dei-
rim ribh go fírinneach, nach
dtiobharthar comhartha don
chineadh so.
13 Agus ar na bhfagbháil dó,
ar ndul a luing a rís, do chúaidh
sé don táoibh eile.
14 Agus do dhearmadar na
deisciobuil arán do bhreith
leó: agus ní raibh aca achd
áon arán amháin ann sa luing.
15 Agus do aithin sé dhíobh,
ag rádh, Féuchaidh, coimhead-
aigh sibh ó laibhín na Bhpairi-
síneach, & ó laibhin Iorúaith.
16 Agus do thagradarsan ea-
torra féin, ag rádh, Is tré na
bhfuilid aráin aguinn *a tá sé*
17 Agus ar ná áithne sin D
osa, a dubhairt sé ríu, Créd d
bheir ag diosbóireachd sibh
ar son nach bhfuilid aráin ag
uibh? né nach fios díbh fó
agus nach dtuigthí? an bhfuili
croidheadh crúaidhe aguibh
fos?
18 O a táid súile aguibh, Créd
fá nach bhfaicthí? & ó táid
clúasa aguibh, Créd fá nach
ccluintí, agus nach ccuimhnigh
thí?
19 An tan do bhris me na
cúig aráin ar na cúig mhíle
ga mhéud clíabh lán do bhíadh
bhrisde do thógabhair? a dei-
ridsean ris, Dhá chlíabh dhéug.
20 Agus a núair *do bhris* mé
na seachd naráin ar na ceithre
mhíle fear, gá mhéud clíabh
lán do bhíadh bhrisde do thóg-
abhair? agus a dubhradarsan,
A seachd.
21 Agus a dubhairt seisean
ríu, Cionnas nách dtuigthí *na
neithesi?*
22 Agus táinic sé go Betsai-
da: agus tugadar dall chuige,
agus do íarradar air búain ris.
23 Agus ar mbreith ar láimh
an doill dó, do threóruigh sé
as an mbaile a mach é: agus
ar gcur a sheile ar a shúilibh,
agus ar gcur a lámh air, do
fhíafruigh sé dhe an bhfacuidh
sé én ní.
24 Agus ar dtógbhail a shúl
súas *dósan*, a dubhairt sé, Do
chím dáoine ag siobhal mar
chranna.

25 Na dhíaigh sin, do chuir
sé a lámha a rís ar a shúilibh,
agus tug sé *fá deara* dhó, a
shúile do thógbhail súas: agus
do haiseagadh *a radharc dhó*,
agus do chonnairc sé cach uile
go soilléir.

26 Agus do chuir sé dhá
thigh féin é, ag rádh, Na him-
thigh don bhaile úd a sdeach,
agus ná hinnis *so* déanduine sa
bhaile.

27 Agus do chúaidh Iósa
agus a dheisciobail a mach go
bailtibh Sesária Philippi: agus
do chuir sé ceisd ar a dheis-
ciobluibh ar a tslighe, ag rádh
ríu, Cred a deirid na ndáoine
cía misí?

28 Achd do fhreagradarsan,
A deir cuid díobh gur ab tú
Eóin baisde: & cuid eile Elias:
agus cuid eile, áon do na fáidh-
ibh?

29 Agus a dubhairt seisean
ríu, Achd cred a deirthísi cía
mé? ar bhfreagra do Pheadar,
a dubhairt sé ris, As tú Críosd.

30 Agus do bhagair sé orr-
tha, gan innse deinneach dá
thóobh féin.

31 Agus do thionnsgain sé a
dteagasg, gur ab éigin do mhac
an duine morán dfhulang, agus
a dhíultadh ó na sinnsearuibh,
agus ó úachdaránuibh na sag-
art, & ó na sgríobuidhibh, agus
a mharbhadh, & éirghe a rís a
gcionn trí lá.

32 Agus do labhair sé an
glórsa ós áird. Agus ar mbreith
do Pheadar air, do thionnsgain
sé achmhusán do thabhairt dó.

33 Achd ar gcasadh dhósan,
agus ar bhfhéachain ar a dheis-
ciobluibh, do imdhearg se Pea-
dar, ag rádh, Imthigh am
dhíaigh a Shatáin: óir ni thui-
geann tú na neithe bheanas ré
Día, achd na neithe bheanas
ré dáoinibh.

34 Agus ar ngairm an tslúaigh
agus a dheisciobail chuige dhó,
a dubhairt sé ríu: Gidh bé lé
nab aill misi do leanmhuin,
díultadh sé dhó féin, agus tóg-
bhadh sé a chros, agus leanadh
sé misi.

35 Oír gidh bé neach lé nab
áill anam féin do choimhéd,
caillfidh sé é; agus gidh bé
neach chaillfeas anam féin ar
mo shonsa, agus ar son an
tsoisgéil, coimhéudfaidh sé é.

36 Oír créd é an tarbha do
neach ar bith, dá ngnodhuighe
sé an domhan uile, agus anam
féin do cháill?

37 Nó créd í mhaluirt do
bhéuradh éinneach ar son an-
ma *féin*.

38 Oir gidh bé neach lér nár
misi, agus mo bhriathra ann
sa chineadh adhaltrannach &
pheacthach so, budh nár lé
mac an duine eisean mar an
gceadna, an tan thiocfas sé a
nglóir athar *féin*, maille ré na
ainglibh náomhtha.

CAIB. IX.

Athrughadh cruth Iosa, 33 ré a theagasc ar úmhla, 38 & ar seirce.

AGUS a dubhairt sé ríu,
Go fírinneach a deirim-
si ribh, go bhfuil cuid dá bhfuil

na seasamh ann so *do lathair*,
nach blaisfi bás, no go bhfaicid
síad ríoghachd Dé ag teachd
maille ré cumhachduibh.
2 Agus a gcionn sé lá na
dhíaighsin, rug Íósa Peadar, &
Séumas, agus Eóin leis, & do
thréoruigh sé íad na náonar fá
leith, go slíabh ro árd: agus
do háthruigheadh a chruth na
bhfiadhnuisi:
3 Agus do bhádar a éaduighe
dealruigheach, roigheal mar an
sneachta, a gcruth nách éidir
lé háon ghlanadóir *éaduighe*
ar talamh a ngealadh.
4 Agus do taidhbhreadh
dhóibh Elías maille ré Máoisi,
& do bhádar ag comhrádh ré
Híosa.
5 Agus ar bhfreagra do Phea-
dar, a dubhairt sé ré Híosa, A
mhaighisdir, is maith sinne do
bheith ann so: ar-a nadhbhar-
sin déunam trí botha, both
dhuitsi, agus both do Mháoisi,
agus both Délías.
6 Oír ní raibh a fhios aige
créd do laibhéoradh sé: óir
do bhádar ar *crith* ré heagla.
7 Agus do éirigh néull do
chur agáile na dtimcheall: ag-
us táinic guth as an néull, ag
rádh, Ag so mo mhac gradh-
achsa, éisdigh ris.
8 Agus ar bhféachain na dtim-
cheall go hobann dóibh, ní
fhacadar éin-neach as sin súas,
achd Íósa na áonar na bhfo-
chair.
9 Agus ag teachd dóibh a
núas on tslíabh, do áithin sè
dhíobh gan na neithe do chonn-
cadar dinnisin déin neach,
go neiséirgheadh mac an dui
ó mharbhuibh.
10 Agus do chongmhadar
glór sin aca féin, dá fhiafruig
dhá cheile, Créad is cíall
súd, eiseirghe ó mharbhaibh
11 Agus do fhíafruighead
dheisean ag rádh, Créd fá n
bruid na Sgríobuidhe, gur
éigean Elías do theachd
tús?
12 Agus ar bhfreagra dhés
a dubhairt sé ríu, Tig Elías
deimhin ar tús, & aiséochai
sé gach uile ní: agus mar a
sgríobhtha a dtimcheall mh
an duine, Go gcaithfeadh
mórán dfulang, & bheith
neimhchion.
13 Achd a derimsi ribh, G
dtáinic Elías, & go ndearnad
ris gidh bé ní do thograda
mar a tá sgríobhtha air.
14 Agus ar dteachd dó chu
a dheisciobal, do chonnairc
slúagh mór ná dtimcheall,
ná Sgríobuidhe ag díospói
eachd ríu.
15 Agus ar an mball a bhfa
aidh an slúagh uile é, do ghab
úathbhás íad: agus ag rit
chuige do chuireadar fail
roimhe.
16 Agus do fhíafruigh sé d
na Sgríobuidhibh, Créd é a
ní so thagartháoi eadruibh
féin?
17 Agus ar bhfreagra d
neach don tslúagh, a dubhair
sè, A mhaighisdir, tug mé m
mhac chugad, ag a bhfuil spio
rad balbh.

18 Agus gach uile bhall a
mbeireann sé air, tairngidh sé
'sa chéile é: & cuiridh sé cu-
bhar thar a bhéul, & do ní sé
díosgarnach lé na fhíacluibh,
& téid sé a seirgtheachd: & a
dubhairt mé réd dheiscio-
bluibhsi a cur a mach, as achd
cheana níor fhéudadar.
19 Agus ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé ris, A chíneadh
gan chreideamh, gá fad bhías
mé eadruibh? & gá fad fós
fhuiléongus mé sibh? tabh-
ruidh chugamsa é.
20 Agus tugadar chuige é.
Agus an tan do chonnaire sé
é; do tharraing an spiorad as
a chéile é ar ball: agus ar
dtuitim ar an dtalamh dhó, do
bhí sé dhá únfairt ag cur chu-
bhair *as a bhéul.*
21 Agus do fhiafruigh *Íosa*
dhá athair, Gá fad deimsir ó
thárla so dhó? achd a dubhairt
seision, O bhí sé na leanabh:
22 Agus is minic do theilg sé
a dteinidh & a nuisge é, do
chum go millfeadh sé é. Achd
má a tá cumhachd ar bith
agadsa, bíodh trúaighe agad
dhúinn, & fóir oruinn.
23 Achd a dubhairt Íosa ris,
Más éidir leachd so do chreid-
eamhuin, a tá gach én ní soidh-
éanta don té chreidios.
24 Agus ar néigheamh dath-
air an bhuachalla ar an mball
maille ré deoruibh, a dubhairt
sé, Creidim a Thighearna, fóir
mo mhíchreideamh.
25 Agus an tan do chonnaire
Íosa an sluagh uile ag coimh-
rith chuige, do imdhearg sé an
spiorad neamhghlan, ag rádh
ris, A spiorad bhailbh & bho-
dhair, aithnimsi dhíot, imthigh
a mach as, & na héirigh a
sdeach ann ní as mhó.
26 Agus ar néigheamh dhó,
& ar na tharraing as a chéile
go ro úathbhásach, do chúaidh
sé a mach as: & do bhí sé a
riochd mhairbh, ionnus go adú-
bhradar mórán, go bhfúair sé
bás.
27 Achd ar mbreith Íosa
ar a láimh, do thógaibh sé súas
é: agus déirigh seision.
28 Agus an tan do chúaidh
sé a sdeach a dtigh, do fhía-
fruigheadar a dheisciobail de
go seicréideach, Créd fá nár
fhéadamairne an *spiorad* úd
do theilgean a mach?
29 Agus a dubhairt seisean
ríu, Ní héidir an ghné *dhea-
mhan* so do dhul a mach lé ní
ar bith, achd tré úrnnighthe,
& tré throsgadh.
30 Agus ar nimtheachd dóibh
as sin, do chúadar tríd an Nga-
lilé: agus níor bháil leis a
fhios do bheith ag éinneach.
31 Óir do theagaisg sé a
dheisciobáil *féin*, & a dubhairt
sé ríu, Do bhéurthar mac an
duine a lámhuibh na ndáoine,
& cuirfid chum báis é: & tar
éis bháis dfagháil dó, éiréo-
chuidh sé an treas lá.
32 Achd níor thuigeadar an
comhrádhsa, & do bhí eagla
orrtha a fhíafruighe dheiseun.
33 Agus táinic sé go Caper-
náum: & air mbeith a dtigh

dhó, do fhíafruigh sé dhíobh, Créd do bhí aguibh dhá thagra eadruibh féin air a tslighe?
34 Achd do thochdadarsan: óir do bhádar ag tagra a naghaidh a chéile air a tslighe, Cía aca budh mhó.
35 Agus ar suidhe dhó, do ghoir sé an dá fhear dhéug chuige, & a dubhairt sé ríu, Gidh bé neach lé nab mían bheith a dtosach, búdh é bhus déighionuigh do chàch uile, & bhus seirbhíseach dhóibh uile.
36 Agus ar mbreith ar leanabh dhó, do chuir sé ann a lár é: & ar na ghabháil ann a uchd, a dubhairt sé ríu,
37 Gidh bé neach ghéubhus chuige áon dá leitheidibh so do leanbuibh am mainmsi, gabhuidh sé misi chuige, & gidh bé neach ghéubhus misi chuige, ni misi ghabhus sé chuige, achd an té do chuair úadh mé.
38 Achd do fhreagair Eóin é, ag ràdh, A mhaighisdir, do chonncamair neach ag cur deamhan a mach ad ainmsi, nach leanann sinne: & do chuireamar toirmeasg air, ar son nách leanann se sinn.
39 Agus a dubhairt Íósa, Ná toirmeasguidh é: óir ní bhfuil éinneach do dhéana míorbhuile tré mainmsi, agus fhéadùs olc do rádh ríum ar an mball.
40 Oír gidh bé neach nach bhfuil ar naghuidh, a tá sé air ar son.
41 Oír gidh bé neach do bhéura cupán usge ré na òl dáoibhsi am mainmsí, tré gur ab lé Críosd sibh, a deirim ribh go fírinneach, nach léig sé a lúaidheachd a mugha.
42 Agus gidh bé bhéuras adh bhar oílbhéime dáoin neach d na dáoinibh beaga so chréidea ionnamsa, do bhfearr dhó g mór go gcuirthí cloch mhuilin fá na bhrághuid, & go dteilg thí é ann sa bhfairge.
43 Agus más ciontach d lámh ré hoilbheim dfaghá duit, gearr dhíot í: is fear dhuit dul ar leathláimh do bheathaidh, ná dhá láimh d bheith agad, & dul go hifearnn a dtéinidh nach éidir do mhú chadh:
44 A náit nach éugann bpéisd, agus nách múchtar dteine.
45 Agus más ciontach d chos ré hoilbhéim dfaghái duit, gearr dhíot í: is fear dhuit dul don bheathuidh *mharthanuigh* ar leathchois ná dhá chois do bheith aga & do theilgean go hifearnn ann sa teinidh nách éidir d mhúchadh:
46 A náit nách éugann bpéisd, & nach múchtar dteine.
47 Agus más ciontach d shúil ré hoilbhéim do thabh airt duit, teilg asad í: is fear dhuit dul a sdeach go riogh achd Dé ar éunsúil, ná dh shúil do bheith agad, & d theilgean go teinidh ifeírn:
48 A náit nách éugann bpéisd, & nach múchtar dteine,

49 Oír saillfithear gach áoin
each le teinidh: agus saill-
ithear gach aóin iodhbairt lé
salann.
50 Is maith an salann: achd
cheana má bhìonn an salann
gan bhlas, Créd lé a ndéuntáoi
leaghbhlasda é? bíodh salann
agaibh ionnaibh féin, & bíodh
síodhcháin aguibh ré chéile.

CAIB. X.

Um thréigean na mban, 13 *& bheannughadh na leanabh mhaoth lé Criosd.*

AGUS ar néirghe, as sin
dó, táinic sé go críoch-
uibh Iúdea, trés an dtáobh
thall do Iórdan: & do chruin-
nigheadar slúaighte a rís
chuige: & mar budh ghnáth
leis, do theaguisg sé íad a rís.
2 Agus ar dteachd do na
Phairisíneachuibh chuige, do
fhíafruigheadar dhé, dá theas-
dughadh, Nar cheaduigheach
dfior a bhean do léigean.
3 Achd ar bhfregra dhósan,
a dubhairt sé ríu, Créd do
aithin Máoisi dhibh?
4 Agus a dubhradarsan, Dfu-
laing Màoisi leitir dhealaighthe
do sgríobhadh, agus a leigean.
5 Agus ar bhfreagra Díosa a
dubhairt sé ríu, Is ar son
chrúais bhur gcroidhesi do
sgríobh sé a naithnesi dhíbh.
6 Gidheadh ó thósach an
chruthaighthe, fear & bean do
rinne Día íad.
7 Ar a nadhbharsoin fúicfidh
neach a athair féin, & a mhath-
air, & ceangalfuigh sé dha
mhnaoi phósda.
8 Agus béid a ráon na náoin
fhéoil: ionnas nach días íad
as sin a mach, achd éin fhéoil
amháin.
9 Ar a nadhbharsoin gidh bé
ní do cheangail Día ré chéile,
na sgáoileadh duine é.
10 Agus a stigh a rís do
chuireadar a dheisciobuil ceisd
fán ní céudna sin air.
11 Agus a dubhairt seision
ríu, Gidh bé ar bith duine
léigfios a bhean féin, & bhéu-
ras bean eile, do ní se adhal-
trannus na haghaidh.
12 Agus má leigeann bean a
fear féin, & go bpósfadh sí ré
fear eile, do ní sí adhaltrannas.
13 Agus tugadar chuige leí-
nibh, do chum go mbeanfadh
sé ríu: & do imdheargadar a
dheisciobail an mhuintir thug
léo íad.
14 Achd an tan do chonnairc
Iósa *sin*, do bhí míchéudfaidh
aige orrthá, & a dubhairt sé
ríu: Leigidh do na leanbaibh
teachd chugamsa, & na toir-
measgaidh íad: Oir is lé na
leithéidibh súd flaitheas Dé.
15 A deirim ribh, go fírin-
neach, gidh bé nach géubha
ríoghachd Dé chuige mar lean-
abh, nach racha sé a sdeach
go brath innti.
16 Agus an tan do ghabh sé
chuige íad an a uchd, ar gcur
a lámh orrtha, do bheannaigh
sé íad.
17 Agus an tan do chùaidh
sé a mach ar a tslighidh, do
rith òglach chuige, & do léig
sé ar a ghlúinibh dhó é, & do

fhiafruigh sé dhe: a mhaighisdir mhaith, Créd do dhéuna mé, do chum go bhfuighinn an bheatha mharthanach doighreachd?
18 Agus a dubhairt Iósa ris,
Crèd fá ngoireann tù maith
dhíomsa? ní bhfuil éinneach
maith, ach Día amhain.
19 A tá fios na naitheantadh
agad, Ná déuna adhaltrannus,
Ná ndéuna dunmharbhadh, Ná
déuna goid, Ná déuna fíadhmuisi bhréige, Na déuna mealltóireachd, Onóruigh thathair *féin* & do mháthair.
20 Achd ar bhreagra dhósan,
a dubhairt sé ris, A mhaighisdir, do choimhéud mé iad so uile ó móige.
21 Achd ar bhféuchain Díósa
air, tug sé gradh dó, & a
dubhairt sé ris, A tá én ní
duireasbhuidh ort: imthigh,
reac a bhfuil agad, & tabhair
do na bochdaibh: & do ghéubha tú eisde ar neamh: &
tarr tóg do chros, & lean misi.
22 Agus do ghabh doilgheas
eisean ar son an chomhráidhsin, & do imthigh sé go tuirseach: óir do bí iomad saidhbhris aige.
23 Agus an tan do fhéuch
Iósa na thimcheall, a dubhairt
sé ré na dheisciobluibh, Crèd é
a dhocamhluighe don mhuinntir agá bhfuil saidhbhrios, dul
a sdeach go flaitheas Dé?
24 Agus do bhí úathbhás ar
a dheisciobluibh tré na bríathruibh. Agus ar bhfreagra Díosa a rís, a dubhairt sé riú: A
chlann, Créd é dhoerachd do mhuinntir chuireas a ndóigh saidhbhreas, dul a sdeach go flaitheas Dé?
25 As usa do chámhiall dul
tré chró snáthaide, ná do dhuine
shaidhbhir dul a sdeach go
flaitheas Dé?
26 Achd do ghabh barr úathbháis íadsan, ag rádh eatorra féin, Máseadh cía is éidir do shlánughadh?
27 Agus ar bhféuchain Díosa orrtha a dubhairt sé, Ni
bhfuil so air cumas do dháoinibh, achd a tá sé ar cumas do
Dhía, óir a táid na huile neithe
soidhéunta do Dhía.
28 Agus do thionnsgain Peadar a rádh ris, Féuch, do
thréigeamairne gach uile ní, &
do leanamar thusa.
29 Achd ar bhfreagra Díosa,
a dubhairt sé, A deirim ribh
go fírinneach, nach bhfuil éinneach fhuigfeas a thigh, nó
a dhearbhráithreacha, nó a
dheirbhsheathracha, nó a athair, nó a mháthair, nó a bhean,
nó a chlann, nó a dhúthaidh,
ar mo shonsa & ar son an tsoisgéil:
30 Nach bhfuighe sé a chéud
oiread a nois ann sa naimsirso,
tighthe, & dearbhreachracha,
& deirbhsheathracha, & máithreacha, & clann, & dúthaidh
maille ré hannró, & ann sa
tsáoghal a tá ag teachd, an
bheatha mharthannach.
31 Achd a táid móran ar tus,
bhías fá dheireadh: agus ar
deireadh, bhías ar tús.

32 Agus do bhádar ar a
tslighe ag dul súas go Híeru-
saléim: & do bhí Iòsa rompa:
& do ghabh iongantus íad, &
agá leanmhuin do ghabh eagla
íad. Agus ar mbreith an dá
fhear dhéug dhó fá leith leis a
rís, do thionnsgain sé na neithe
do theigéumhadh dhó, dinnisin
dóibh.
33 Oír féuch, a tamaóid ag
dul súas go Híarusaléim, & do
bhéarthar mac an duine dúach-
daranuibh na sagart, & do
na Sgríobuidhibh, & béuruid
breith bháis air, & do bhéaruid
do na cineadhachuibh é:
34 Agus do dhéunaid fonó-
mhad fáoi, & sgíursfuid é, &
géabhaid do shéilidhibh air, &
cuirfid chum báis é: achd
éiréochuidh sé a rís an treas lá.
35 Agus tangadar Séumas &
Eóin, mic Shebedé, chuige, ag
rádh, A mhaighisdir, is sí ar
dtoil go ndéantá dhúinn gidh
bé ní iarrfam ort.
36 Achd a dubhairt seisean
ríu, Créd as áill libh misi do
dheunamh dhíbh?
37 Agus a dubhradarsan ris,
Aontaigh dhúinn go suidhfigh
fear aguinn ar do láimh dheis,
& fear eile ar do láimh chli,
ad ghlóir *féin*.
38 Achd a dubhairt Iósa ríu,
Ni fios dàoibh créd iarthaoi.
A néidir libh an cupán ibhimsi,
dól, & bhur mbaisdeadh leis
an mbaisdeadh, lé a mbais-
dear misi?
39 Agus a dubhradarsan ris,
Is éidir. Achd a dubhairt Iósa
ríu, Go deimhin an cupán
ibhimsi iobhthaoisi é: & an
baisdeadh lé a mbaisdear misi,
baisdfithear sibhsi leis:
40 Achd suidhe ar mo láimh
dheis, & ar mo láimh chli, ní
leamsa a thabhairt *uaim*, achd
don dream dar hullmhuigh-
eadh é.
41 Agus an tan do chúala-
dar an deichneabhar *so*, do
thionnsgnadar míchéadfaidh do
dhéunamh ar Shéumas agus
air Eóin.
42 Agus ar na ngairm chuige
Díosa, a dubhairt sé ríu: A tá
a fhios aguibh an mhuinntir
agá bhfuil cumhachda ar na
cineadhachaibh, go bhfuil Ti-
ghearnus aca orrtha: & go
mbid a ndáoine mórá, tréun
orrtha.
43 Achd cheana ní mar sin
bhías sé eadruibhsi: achd gidh
bé lé nab mian bheith na dhuine
mhór bhur meásgsa, bíaidh sé
na óglach aguibh:
44 Agus gidh bé aguibh lé
nab mían bheith a dtosach,
bíodh sé na sheirbhíseach ag
cách uile.
45 Oír ní tháinic mac an
duine ionnas go ndéantuigh
seirbhís dó, achd do dhéanamh
seirbhísi, & do thabhairt anma
féin mar éiric ar son mhórain.
46 Agus tangadar go Iericó:
agus ar nimtheachd dósan &
dá dheisciobluibh, & do bhui-
dhin mhóir as Iericó, do shuidh
an dall Bartiméus, mac Thi-
méus, ar a tslighe ag iarruidh
déirce.

47 Agus an tan do chúaluidh sé gur be Iósa Nasardha do bhí ann, do thionnsgain sé éighmhe, & a rádh, A Iósa mhic Daibhí, déana trócaire orum.

48 Agus do imdheargadar mórán é, do chum go mbíadh sé na thochd: achd is móide do éighmheadh seision *sin*, A mhic Dhaibhí, déuna trócaire oram.

49 Agus ar seasamh Díosa a dubhairt sé, eisean do ghairm chuige. Agus do ghoireadarsan an dall, dá rádh ris, Bíodh dóchas maith agad, éirigh: a tá sé dod ghairm.

50 Agus ar dteilgean a bhruit úadh *dhosan*, do éirigh se; agus táinic sé chum Iósa.

51 Agus ar bhfreagra Díosa a dubhairt sé ris, Créud is mían leachd misi do dhéunamh dhuit? achd a dubhairt an dall ris, A mhaighisdir, mo radharc aiseag dhamh.

52 Agus a dubhairt Iósa ris, Imthigh, do shlánuigh do chreideamh thú. Agus ar an mball fúair sé a radharc, agus do lean sé Iósa sa tslighe.

CAIB. XI.

Do Chothuigh & scag Críosd an teampall, 20 & labhair sé um neart an Chreidimh.

AGUS an tan tangadar a bhfogus do Ierusaleim, Betpháge agus go Betánia go slíabh na Noluidheadh, do chuir sé días dá dheisciobluibh úadh,

2 Agus a dubhairt sé ríu, Imthighidh dón bhaile úd thá as bhur gcomhair. Agus ma ráchtáoi a sdeach ann, d gheubhthtáoi searrach cea guilte, ar nár shuidh éunduin ríamh: sgáoilidh é agus tabl ruidh *libh é*.

3 Agus má deir èinneach ribl Créud fá ndéuntáoi so? al ruidh, go bhfuil a ríachdanu ar an Dtighearna: & cuirfid se úadh ann so ar ball é.

4 Achd do imthigheadarsa agus fúáradar an searrach cea gailte ag an dorus don táoibh muigh a ccomhrug dhá shligl eadh: & do sgáoileadar é.

5 Agus a dubhradar drea áirighthe don mhuinntir do bh na seasamh ann sin ríú, Cré do níthí ag sgáoileádh an tsea ruigh?

6 Achd a dubhradarsan ri mar do aithin Iósa: agus d leigeadar úatha íad.

7 Agus tugadarsan an sea rach chum Iósa agus do thei geadar a mbruit air, agus d shuidh sé air.

8 Agus do leathnuigheada mórán a mbrait ar a tsligh & do ghearradar drong ei géuga do na crannuibh, & d chroitheadar ar a tslighe *íad*.

9 Agus an luchd do bhí ron pa, & na ndíaigh do éighmhe dar ag rádh, Hosanna, is bean aighthe an té thig a nainm a Tighearna.

10 Is beannuighthe ríoghach ar nathar Dáibhí, thig a nain an Tighearna: Hosanna a sna hárdaibh.

11 Agus do chúaidh Íósa a
steach go Híarusaléim, agus
an teampoll: agus ar bhféu-
chain na thimcheall ar gach én
ní dhó, ar mbeith don tráth
nóna ann, do chúaidh sé a
mach go Betánia maille ris an
dá *fhear* dhéug.
12 Agus ar la na dhiáigh sin,
an tan do chúadar a mach as
Betánia, do ghabh ocrus é.
13 Agus an tan do chonnairc
sé crann fíge a bhfad úadh ar
a raibh duilleabhar, táinic sé
dhá fhéuchain an bhfuigheadh
sé éin ní air: agus an tan thái-
nic sé chuige, ní bhfúair se éin
ní achd na duilléoga: óir nír
bhí aimsir na bhfigidhe í.
14 Agus ar bhfreagra Díosa,
a dubhairt sé ris an *gcrann*
fíge, O so súas nár ithe duine
ar bith toradh dhíot go bráth.
Agus do chúaladar a dheiscio-
bail é.
15 Agus tangadar go Híaru-
saléim: agus ar ndul a steach
don teampoll Díosa, do thionn-
sgain sé an dream do bhí ag
reic, agus ag ceannach ann
sa teampoll da chur a mach,
agus do theilg sé air lár buird
luchd malarta an airgid, &
cathaireacha luchd reaca na
gcolum.
16 Agus ní fhuilngeadh sé
go niomchoradh duine ar bith
soightheach thríd a teampoll.
17 Agus tug sé teagasg úadh,
ag rádh riú, An né nach bhfuil
sgríobhtha, go ngoirfithear tigh
úrnuighthe dom thighse, ag na
huile chineadhachuibh? achd
do rinneabhairsi tuinidhe bhio-
thamhnach dhé.
18 Agus do chúaladar na
sgríobuidhe, & úachdárain na
sagart *so*, agus do bhádar ag
íarruidh cionnus do mhillfidís
é: Oír do bhí eagla orrtha,
do bhrígh go raibh iongantus
ag an tslúagh uile an a thea-
gasg.
19 Agus an tan tháinic an
tráthnóna, do chúaidh sé a
mach as an gcathruigh.
20 Agus ag gabháil thairis
ar maidin dóibh, do chonnca-
dar an crann fíge ar ná chríon-
adh as a fhréumhach.
21 Agus ar gcuímhniughadh
do Pheadar, a dubhairt sé ris,
A mhaighisdir, féuch, an crann
fíge *úd* do mhalluigh tú, a tá
sé ar gcríonadh.
22 Agus ar bhfreagra Díosa a
dubhairt sé riú, Bíodh creid-
eamh Dé aguibh.
23 Oír go fírinneach a deir-
imsi ribh, Gidh bé neach a
déura ris an slíabh so, Tog-
thar thú, agus teilgthear ann
sa bhfairge thú: agus nách bía
cunntabhairt aige an a chroi-
dhe, achd go gcreide sé go
dtiucfaid na neithe a deir sé,
chum críche, teigéumhaidh dhó
gach ní a déura sé.
24 Ar a nadhbharsoin a dei-
rim ribh, Gidh bé ní íarrtháoi
an tan do níthí úrnuighthe,
creididh go bhfuighthí: agus
do ghéubhtháoi é.
25 Agus an tan bhéithí bhur
seasamh ag déanamh úrnuigh-
the, maithidh má tá ní ar bith

aguibh a naghuidh áonduine:
ionnas go maithfèadh bhur na-
thairsi a tá air néamh, bhur
ccionta féin dhaoibhsi mar an
gcéudna.
26 Oír muna maìthtísi, ní
mhaithfi bhur nathair a tá air
neamh bhur ccionta féin *dhíbh-
si.*
27 Agus tangadar a rís go
Híarusaléim: agus ar mbeith
ag siobhal sa teampoll dòsan,
tangadar úachdaráin na sagart,
agus na sgríobuidhe, agus na
sinnsir chuige:
28 Agus a deirid ris, Créd é
an túghdarrás lé a ndéunann
tusa na neithesi? & cía thug
na cumhachda so dhuit, do
chum na neitheadh so do dhéu-
namh?
29 Achd ar bhreagra Díosa
a dubhairt sé ríu, Fiafróchaidh
misi éin ní a mháin díbhsi, &
tabhruidh freagra oram, & in-
nèosaidh mé dhíbh cía an tugh-
darás lé a ndéunuim na neithe
so?
30 An ó neamh tháinic bais-
deadh Eóin nó ó dhaóinibh?
tabhruibh freagra orum.
31 Agus do bhádarsan ag
diosbóireachd eatarra féin, ag
rádh, Má deirmid ó neamh: a
déura sé, Ar a nadhbharsin
créd fá nár chréideabhairsi
dhó?
32 Achd má deirmid, O
dháoinibh a tá eagla an pho-
buil oruinn: oír do bé a meas
uile ar Eóin, gur bhfáidh é go
fírinneach.
33 Agus ar bhfreagra dhóibh-
sion a dubhradar re Híosa,
bhfuil a fhios againn. Ag
ar bhfreagra Díosa, a dubha
sé riú, Ní mó innéosus m
dhibhsi cía an tughadarrás
a ndéunaim na neithe so.

CAIB. XII.

*Gu tteilgthear na Hinduíghe, n
sgolaguíbh mio-choinghiollach, sa
tach, fuilteach.*

AGUS do thionnsgain
labhairt ríu a gcosam
lachdaibh, ag rádh: Do ch
duine áirighthe fíneamhu
agus do chuir sé fál na ti
cheall, agus do thochuil
ionad brúighte an fhióna, ag
do thóg sé tor, agus tug sé
chiós do sgológaibh í; agus
chúaidh sé *féin* a goigcrích.
2 Agus do chuir sé searb
fhoghantuidhe chum na sgol
na am *féin*, go chum go bhf
gheadh sé ní do thoradh
fíneamhna ó na sgológuibh.
3 Achd ar mbreith air dhóib
sean do bhuaileadar agus
leigeadar úatha folumh é.
4 Agus a ris do chuir sé cl
ca searbhfhoghantuighe ei
agus ar ngabháil do clochai
ar *an bhfear* soin, do bhrisea
a cheann, agus do chuirea
úatha fá mhíomhodh é.
5 Agus a rís do chuir
neach eile *chuca:* agus
mharbhadar an *fearsin:* a
mórán eile, ag buáladh c
aca, agus ag marbhadh c
eile.
6 Achd do bhí aige fós
mhac a mháin ionmhuin, a

do chuir sé éisean chuca fá
dheireadh, ag rádh, Do bhéur-
jid síad onóir dom mhac.
7 Achd a dubhradar na sgol-
óga eatorra féin, Is é so an
toidhre: tigidh, mharbhum é,
agus budh linn féin an oidh-
reachd.
8 Agus ar mbreith air do
mharbhadar é, agus do theil-
geadar as an bhfíneamhain a
mach é.
9 Ar a nadhbharsin créud do
dhéana Tighearna na fíneamh-
na? tiocfaidh sé, & sgriosfuidh
sé na sgológa, & do bhéura sé
an fhíneamhuin do *dháoinibh*
eile.
10 An né nár léughabhair an
sgriobtúir so? An chloch do
dhiultadar na sáoir, is í atá
air na déanamh na ceann sa
chúainne.
11 Is é an Tighearna do rinne
so, agus is iongnadh é ann ar
súilibhne.
12 Agus do iarradarsan breith
air, achd do bhí eagla an pho-
bail orrtha: oír do thuigeadar
gur ab na naghaidh féin a
dubhairt sé an chosamhlachd
soin, & ar na fhagbhail do im-
thigheadar rompa.
13 Agus do chuireadar chuige
dream airighe do na Phairisí-
neachuibh, agus do mhuintir
Iorúaith, do chum go ngrea-
móchaidís é an a chaint.
14 Agus an tan tháinic síad
á dubhradar ris, A mhaighis-
dir, a tá a fhios aguinne go
bhfuil tusa firinneach agus nach
bhfuil cás agad a náonduine:
óir ní fhéuchann tú ar phear
suinn na ndáoine, achd múinidh
tú slighe Dé do réir ná fírinne:
An ceaduigheach cíos do thabh-
airt do Shéasar, nó gan a thabh-
airt? an dtiubhrum, no nach
dtiubhrum?
15 Agus ar naithne a cceilge
dhósan, a dubhairt sé riú, Créd
fá ccurthái cathughadh oram?
Tabhruidh chugam pighinn dá
féuchain.
16 Agus tugadarsan *sin* léo.
Agus a dubhairt seision riu,
Cía dár ab iomháigh so, agus
cía *ré a mbeannan* an sgrí-
bheann? agus a dubhradar ris,
Ré Séasar.
17 Agus ar bhfreagra Díosa
a dubhairt sé ríu, Tabhraidh
do Shéasar, na neithe is lé Séa-
sar, agus do Dhía, na neithe is
lé Dia. Agus do biongnadh
léo é.
18 Agus tangadar na Sadui-
cínigh chuige, a deir nách
bhfuil eiséirghe ann: agus do
fhíafruigheadur dhe ag rádh,
19 A mhaighisdir do sgríobh
Máoisi dhuinn, dá bhfaghadh
dearbhráthair dhuine ar bith
bás, & go bhfúigfeadh sé a
bhean, & nach bhfúigfeadh sé
clann, a dhearbhráthair do
ghabháil a mhná súd chuige,
do thógbháil sleachda dhá
dhearbhráthair.
20 Do bhádar móirsheisior
dearbhbhráthar ann: & tug an
cédfhear dhíobh bean, & ar
bhfaghail báis dó, nír fhág sè
sliochd.
21 Agus do ghabh an dara

fear chuige í, agus fúair sé
bás, & níor fhág seision fós
sliochd: & an treas fear mar
an gcéudna.
22 Agus tugadar an móir-
sheisear í: & nír fhagbhadar
sliochd: & tair cháich uile
fúair an bhean bás mar an
gcéadna.
23 Ar a nadbharsin ann sa
neiséirghe, an tan do dhéunuid
eiséirghe, cía aca da madh
bean í? oír do bhí sí ag an
móirsheisior na mnáoi.
24 Agus ar bhfreagra Díosa
a dubhairt sé riú; Nach uime
so a tá sibh ar seachrán, tré
nách bhfuil éolus na sgriob-
túirigh aguibh, na cumhachd
Dé?
25 Oír an tan éiréochuidh
síad ó mharbhuibh, ní tabhruid
fir mná, & ni tabharthar mná
dfearuibh: achd a táid mar na
hainglibh a tá ar neamh.
26 Achd a dtimcheall na
marbh, go néireochuid síad a
rís, an né nár léughabhair a
leabhar Mháoisi, cionnas do
labhair Día ris ann sa sceich,
ag rádh, Is misi Día Abraham,
& Día Isaac, & Día Iacob?
27 Ní hé Día na marbh é,
achd Día na mbéo: ar a nadh-
bhársin a tá sibhsé ar seachrán
go mór.
28 Agus tháinic neach do na
Sgríobuidhibh *chuca* do chúa-
laidh ag diosbóireachd iad, &
mar do chonnairc sé gur maith
do fhreagair sé íad, dfíafruigh
sé dhe, Cía an chéudaithne do
na haitheantuibh uile?

29 Agus do fhreagair Iósa
gurab í an chéudaithne do n
huile aitheantuibh; Eísd a I
raél, ar Dtighearna Día, is áo
Tighearna é:
30 Ar a nadhbharsin Gráid
eóchuidh tú an Tighearna d
Dhía féin, as do chroidhe uil
agus as thanum uile, agus
thintinn uile, agus as do bhríg
uile: ag so an chéudaithne.
31 Agus is cósmhuil ría so a
dara haithne; Gráidhéochuid
tú do chomharsa mar thú féin
ní bhfuil áithne eile *ann*, is m
ná iad so.
32 Agus a dubhairt an Sgrí
buidhe ris, Is maith, a mhaigh
isdir, a dubhairt tú an fhírinne
as éin Día a tá ann, agus
bhfuil atharrach ann achd
féin:
33 Agus a ghrádhughadh a
a gcroidhe uile, agus as a tuig
sin uile, agus as a nanum uile
agus as a mbrígh uile: agu
an chomharsa do ghrádhugh
adh mar é féin, is mó si
ná na huile íodhbhartha agu
ofráil.
34 Agus an tan do chonnair
Iósa gur thuigseach do fhrea
gair sé, a dubhairt sé ris, N
fada ó fhlaitheas Dé atá tú
Agus níor lamh éinneach ó si
súas ceisd do chur air.
35 Agus ar bhfreagrá Díos
a dubhairt sé, ag teagasg an
sa teampoll; Cionnas a deiri
na Sgríobuidhe gur ab é Crios
mac Dháibhi?
36 Oír a dubhairt Dáibh
féin tríd an spíorad náomh; a

hairt an Tighearna rém
ghearnasa, Suidh ar mo
ih dheis, no go gcuire mé
námhaid na sdól fád cho-
bh.
7 Ar a nadhbharsin goiridh
ibhí féin a Thighearna dhe:
us cionnas a tá sé na mhac
ge? agus do éisd cuideachda
hór go fonnmhar ris.
38 Agus a dubhairt sé ríu
a theagasg; Coimhéuduidh
bh ó na Sgríobuidhibh lé nab
mhuin siobhal a gculadhaibh
da, agus fáiltighe dfagháil ar
a margaidhibh:
39 Agus na céud ionuid sui-
ibe ann sna Sinagógaibh, agus
is suidhe súas ar na féusdaigh-
bh.
40 Noch shluigeas tighe na
mbaintreabhach, agus sin fós
ar sgáth bheith go fada ag úr-
nuighe: do gheubhuid so an
breitheamhnus is truime.
41 Agus an tan do shuidh
Iosa as comhair ionad coimh-
eúda an chisde, tug sé dhá aire
cionnas do chuireadh an pobal
iomhuis ann, & do chuireadar
mórán do dhaoinibh saidhbhre
mórán ann.
42 Agus ar dteachd do bhain-
treabhaigh bhochd áirighe, do
heilg sí ann dhá phíosa bheaga
o ní feóirling.
43 Agus ar ngairm a dheis-
giobail dó, a dubhairt sé riu,
Go fírinneach a deirimsi ribh,
gur ab mó do chuir an bhainn-
treabhach bhochd so ann sa
chisde, ná cách uile do chuir
ní ann.
44 Oír is don ní do bhí dio-
marcaigh aca do chuireadarsan
uile ann: do chuir so ann dhá
dáibhreas féin, a ráibh aice,
adhon a beatha féin uile.

CAIB. XIII.

Is fioghair, scrios Ierusalem, 24 ar dheire an domhain.

AGUS an tan do chuáidh
sé a mach as a tteam-
poll, a dubhairt neach dhá
dheisciobluibh féin ris, A
mhaighisdir, Féuch créd é an
sórt clochsa, agus créd é an
sórt fairgnithe so.
2 Agus ar bhfreagra Díosa a
dubhairt sé ris, An bhfaiceann
tú na hoibreacha móraso? ní
fúicfidhear cloch ar muin
chloiche *dhíobhso*, nach sgar-
fuidhear ó cheile.
3 Agus ar mbeith na shuidhe
dhó ar shlíabh na Noluigh-
eadh, as comhair an teampuill,
do fhiafruigh Peadar, agus
Séumas, agus Eóin, agus Ain-
drías ós íseall de.
4 Innis dúine gá tráth theig-
éumhuid na neithe so, agus
créd é an comhartha bhías an
tan chríochnóchthar na neithe
so uile.
5 Agus ag fregra dhóibh, do
thionnsgain Iósa a rádh, Tabh-
ruidh dá bhur naire nach meall-
fuidh éinneach sibh.
6 Oír tiucfuid mórán am
ainmsi, ag rádh, Gur misi é;
agus meallfuid mórán.
7 Achd an tan do chluinfidhe
coguidh, agus túarasgbhála
cogthadh, ná bíodh triobloid

oruibh: óir is éigin íad so do
theachd. Achd ní deireadh é
fós.
8 Oír éiréochuidh cineadh a
naghaidh cinidh, agus ríogh-
achd a naghaidh ríoghachda:
agus bíaidh crith talmhan a
nionaduibh iomdha, agus biáidh
gorta & buáidhreadh *ann*: ag
so tosach amhgar.
9 Achd tabhruidhsi bhur
naire ribh *féin*: óir béuruid
síad sibh a láthair oireachdas
agus coimhthionól: sgiúrs-
fuidhear sibh, agus béarthar
sibh a bhfíadhnuisi úachdaran,
agus ríogh ar mo shonsa, mar
fhíadhnuisi dhóibh.
10 Agus is éigin an soisgéul
do sheanmóir do na huile chi-
neadhachuibh ar tús.
11 Agus an tan bhéuruid síad
a láimh sibh, na biodh na ro-
chás oruibh roimhe láimh créd
a déurtháoi, agus ná smúainidh
air: achd gidh bé ní do bhéar-
thar ar a núairsin, díbh, ab-
ruidh é. Oír ní sibhsi labhrus,
achd an Spiorad náomh.
12 Achd cheana do bhéura
an dearbhráthair an dearbhrá-
thair *éile* chum báis, agus an
tathair an mac: agus éireoch-
uid an chlann a naghaidh a
naithreach agus a maithreach,
agus cuirfid chum báis íad.
13 Agus biaidh fúath ag gach
uile dhuine dháoibh ar son
mhanmaso: achd gidh bé an-
fus go búan go deireadh, as é
shlánéochar.
14 Achd an tan do chífidhe
adhúathmhuireachd an léir-
sgris, air ar labhair Daniel a
fáidh, na sheasamh ann sa ni
nad nár chóir, (tuigeadh an
léaghas) ann sin teitheadh
mbíaidh a ttír Iúdaighe, fá n
sléibhtibh:
15 Achd an té bhías air mhu
lach an tighe, na tigeadh sé
núas ann a thighe, & ná himigh
eadh sé a sdeach do thógbhá
neíthe ar bith as a thigh.
16 Agus an té bhías ar a
machaire, ná casadh sé tar
ais, do thógbháil a éuduigh:
17 Achd budh trúagh dó n
mnáibh torrcha agas do n
mnáibh do bhéura cíoch
úatha ann sna laéthibh sin.
18 Achd guidhidhsi gan bha
dteitheadh do bheith ann s
gheimhreadh.
19 Oír biáidh annsna laéth
ibhsin amhgar, amhail nach
raibh a leithéid ann ó thú
cruthaighe na neitheadh d
chruthaigh Día, go soithe so
agus nách bía *go bráth*.
20 Agus muna ngerruigheadh
an Tighearna na laéthe úd, n
rachadh éin fhéoil as: ach
ar son na ndáoine toghtha,
thogh sé, do ghearraidh sé
laéthe úd.
21 Agus ann sin dá nab
neach ar bith ribth, Féuch,
tá Críosd ann so, nó, féuch,
tá sé ann súd, na creididh *é*.
22 Oír éiréochuid Críosd
na fallsa, agus faidhe falls
agus do dhéunuid comhar
uidhe agus míorbhuile,
mhealladh na ndáoine toght
féin, dá madh éidir é.

23 Achd tabhruidhsi bhar naire ribh: féuch, dinnis mé dhíbh gach uile ní roimh a *naimsir*.

24 Achd ann sna laéthibhsin, tar éis a námhghair úd, dorchóchthar an ghrían, agus ní thiobhra an ghealach a soillsi *féin úaithe*.

25 Agus tuitfid réultanna neimhe, & béid na cumhachda a tá ann sna neamhdhaibh ar crith.

26 Agus ann sin do chifid síad mac an duine ag teachd ann sna néulluibh maille ré cumhachdaibh móra, agus ré glóir.

27 Agus cuirfidh sé a aingil an tansoin, agus cruinnéochuidh sé a dháoine toghtha *féin* ó na ceithre gáothaibh, ó leithimeal na talmhan go leithimeal neimhe.

28 Agus foghlomuidh cosamlachd ón chrann fíge: an tráth bhíos a ghéag máoth, & fhásas a dhuilleabhar, a tá a fhios agaibh gur ab fogus an samhradh:

29 Agus mar an gcéudna sibhsi, an tan do chífidhe ná neithesi ar na ndéanamh, bíodh a fhios agaibh go bhfuil sé a ngar dhàoibh ann sna doírsibh.

30 A deirimsi ribh go firinneach, nach racha an dínesi thoruinn, nó go ndéuntar na neithesi uile.

31 Rachuidh neamh agus talamh thort, achd ní rachaid mo bhríathrasa thort *go bráth*.

32 Achd ni bhfuil fios an láoi úd, ná na húaire ag neach ar bith, ná fós ag na hainglibh a tá ar neamh, ná ag an mac, achd ag a nathair.

33 Féuchuidh, déanuidh faire agus urnuighe: oir ní bhfuil a fhios agaibh gá tráth *thiocfas* a naimsir úd.

34 Amhail duine ag dul a gcoigcrích, dfág a thigh, agus tug cumhachda dhá shearbhfhóghantuibh, agus a obair féin do gach áonduine, agus do aithín dá dhoirséoir faire do dhéanamh.

35 Ar a nadhbharsin déannuidhsi fáire: (oír ní bhfuil a fhios aguibh gá ham thiocfas fear an tighe, an tráth nóna, nó a meadhón oidhche, nó a ngairm an choiligh, nó air maidin.)

36 Deagla ar dteachd go hobann dó go bhfuigheadh sé ribhsi bhar gcodladh.

37 Agus na neithe a deirim ribhsi, a deirím ré a nuile dhuine *iád: Déunidh* faire.

CAIB. XIV.

Comh-chogar dhaóine anaghaidh mhac Dé.

AGUS a gcionn dá lá na dhiáigh sin, do bhí an Cháisg agus sollamuin a naráin gan laibhín ann: agus díarradar úachdaráin na sagart agus na Sgríobuidhe, cionnas do bhéuraidís a bfeill airsean, do chum a mharbhtha.

2 Achd a dubhradar, Ná *déanam é* sa tsollamuin, ar

  F 4

eagla go néiréochadh búaidh-
readh a measg an phobuil.
3 Agus ar mbeith dhó a Mbe-
tánia, a dtigh Shimóin an lobh-
air, ar suidhe dhó ar an mbord,
táinic bean agá raibh boxa ola,
do spícnárd mhórlúaighe: agus
ar mbriseadh an bhoxa dhi, do
dhóirt sí ar a chéann é.
4 Agus do rinneadar dream
aca michéadfuidh an a ninntinn
féin, agus a dubhradar, Créud
fá ndéantar an diombhailsi air
a nola?
5 Oír do béidir so do reic ar
níos mo ná trí chéd pighin,
agus a thabhairt do na boch-
daibh. Agus do bhádar ro-
dhiomdhach dhi.
6 Agus a dubhairt Iósa, Léi-
gidh dhi: créd fá gcuirthí
búaidhreadh uirrthe? do rinne
sí obair mhaith oramsa.
7 Oír a táid boichd bhar
bhfochair do ghnáth, agus gidh
bé huar bhus toil libh, is éidir
dháoibh maith do dhéanamh
dhóibh: achd ní bhía misi do
ghnáth agaibh.
8 A ní dob éidir lé, do rinne
sí *é:* tháinic sí roimhe láimh
dungadh mo chuirpsi chum a
adhluice.
9 A deirimsi ribh go fírin-
neach, Gidh bé ar bith ball ar
feadh an domhain uile an a
ndéantar an soisgéulsa do sheanm-
móir, go ninnéosdar an nísi do
rinne sisi *leis,* mar chuimhne
uirrthe.
10 Agus dimthigh Iúdas Is-
cáriot, éon don dá fhear dhég,
chum úachdarán na sagart,
ionnas go mbraithfeadh sé é
sean dóibh.
11 Agus ar na chluinsin si
dóibhsean, do ghabh gáirde-
chus íad: agus do gheallad-
go dtíobhraidís airgead dó
agus do íarr seision am ion
chubhaidh ar a bhrath dhóibh
12 Agus an céad lá do sho
lamain a narán gan laibhín, a
tan do ghnáthaighdís an *túa*
Cásg do mharbhadh, a dubhra
dar a dheisciobail ris, Gá ha
ar toil leachd sinne do dhu
dullmhughadh, do chum g
níosdá *úan* na Cásg?
13 Agus do chuir sé días d
dheiscioblaibh, agus a dubh
airt sé ríú: Imthighidh do
chathraigh, agus téigeamhaidh
neach oraibh ag iomchar soi
thigh uisge: leanaidh é:
14 Agus gidh bé ar bith tigh
a racha sé a sdeach, abraidh
ré fear an tighe, go nabair an
maighisdir, Cáit a bhfuil an
séomra an a níosa mé an *túan*
Cásg, a bhfochair mo dheiscio-
bal?
15 Agus taisbéanuidh seision
dhíbh séomra árd, fairsing,
deaghmhaiseach, ullumh: ull-
mhuighidh é dháinn ann sin.
16 Agus do imthigheadar a
dheisciobail, agus tangadar don
chathraigh, agus fúaradar mar
a dubhairt seision ríú: agus do
ullmhuigheadar an Cháisg.
17 Agus ar dteachd don tráth-
nóna, tháinic seision maille ris
an dá fhear dhéug.
18 Agus an tan do shuidh-
eadar agus do chaitheadar

ithiadh, a dubhairt Íósa, A deirim ribh go fírinneach, go mbraithfi fear dhíbh misi, noch a tá ag ithe bídh am fhochair.
19 Agus do thionnsgnadarsan bheith go dubhach, agus ag rádh ris a ndíaigh a chéile, An misi é? agus fear eile, An misi é?
20 Agus ar bhfregra dhósan, a dubhairt sé ríu, Is fear don dá fhear dhéug é, thumas maráon riumsa sa meis.
21 A tá mac an duine ag imtheachd go fírinneach mar a tá sgríobhtha air: achd is anaoibhinn don fhear úd lé a mbraithtear mac an duine: do bfearr do nfearsin nách beirthí e ríamh.
22 Agus ar mbeith ag caitheamh bídh dhóibhsean, do ghlac Íósa arán, agus tar éis a bheannaighthe, do bhris sé, agus tug sé dhóibhsean é, agus a dubhairt sé; Glacaidh, ithidh: is sé so mo chorpsa.
23 Agus ar nglacadh an chopáin dó, an tan rug sé buidheachus, tug sé dhóibhsion é, agus do ibheadar uile as.
24 Agus a dubhairt sé ríu, Ag so mfuilsi na Tiomna núaidhe, dhóirtear air son mhóráin.
25 A deirim ribh go fírinneach, nach iobha mé feasda do thoradh na fíneamhna go nuige an lá úd an a niobha mé núa é a ríoghachd Dé.
26 Agus an tan do chanadar salm, do chúadar a mach go sliabh na Nolaigheadh.
27 Agus a dubhairt Íósa ríú, Do ghéubhtháoi uile oilbhéim ionnamsa a nochd: oir a tá sgríobhtha, Búailfidh mé an táodhaire, agus spréighfighthear na cáoirigh.
28 Achd tar éis misi eiséirghe, rachaidh mé romhaibhsi don Ghalilé.
29 Achd a dubhairt Peadar ris, Má gheibhid cách uile oilbhéim ionnad, ní bhfuighe misi é.
30 Agus a dubhairt Íósa rissean, A deirim riot go fírinneach, A niugh, ann sa noidhche nochd féin, ní is táosga ná ghoirfeas an coileach fá dhó, go séanfa tú mé trí húaire.
31 Achd is móide a dubhairt seision, Dá madh éigean damh bás dfulang ad fhochair, ní shéanfa mé thú go bráth: & a dubhradar cách uile mar an gcéadna.
32 Agus tangadar don ionad dar ab ainm Gedsémane: ann sin a dubhairt seisin ré na dheisciobluibh, Suidhigh ann so go ndeûna mé urnuighe.
33 Agus rug sé Peadar agus Séumas, & Eóin leis: agus do thionnsgain sé bheith go crith-eaglach brónach.
34 Agus a dubhairt sé riû, A tá mhanam tuirseach go dtí an bás: fanaidhsi ann so, agus déanaidh faire.
35 Agus ar nimtheachd roimhe dhó beagán, do thuit sé ar talamh: agus do rinne sé urnuighe, ionnus da madh éidir é, go rachadh an úair thairis.

F 5

36 Agus a dubhairt sé, Abbá,
a athair, a tá gach ní soidh-
éanta dhuitsi: cuir an cupánso
thoramsa: gidheadh nár ab é
an ní bhus toil leamsa, achd an
ní bhus toil leachdsa.

37 Agus táinic sé, & fúair sé
íadsan na gcodladh: & a dubh-
airt sé ré Peadar; A Shimóin,
an bhfuil tú ad chódladh? an
né nar béidir leachd faire éan
úaire do dhéunamh?

38 Déunaidh faire agus ur-
nuighe, do chum nách dteig-
eamhadh a ccathughadh sibh:
a tá an spiorad ullamh go dei-
mhin, achd a tá an cholann
anbhfann.

39 Agus ar nimtheachd úatha
a rís, do rinne sé urnaighe,
ag rádh na mbríathar gcéud-
na.

40 Agus ar bhfilleadh dhó,
fúair sé a rís na gcodladh íad,
(óir do bhádar a súile trom) &
ní raibh a fhios áca cionnas do
bhéuraidís freagra air.

41 Agus táinic sé an treas
úair, agus a dubhairt sé riû,
Codluidh a nois agus comh-
nuighidh: is lór sin, thainic an
úair: feuch, do bheirthear mac
an duine a lámhuibh na bpeac-
thach.

42 Eírghidh, imthigheam:
féuch, is fogus *dúinn* an té
bhraitheas misi.

43 Agus ar an mball, an feadh
do bhí sé ag cainnt, tháinic
Iùdas áon don dá fhear dhéug,
& slúagh mór na fharradh,
maille ré cloichmhibh & lé
batuidhibh, ó úachdaránuibh
na sagart, & ó na sgriobui
ibh, & ó na sinnsioruibh.

44 Agus tug an té do bhra
é combartha dhóibhsean,
rádh; Gidh bé neach d
dtiobhra misi póg, is é sin
beiridh air, & tabhraidh lib
go coimhéudach.

45 Agus ar dteachd dhó,
chúaidh sé air ball chuigesi
agus a dubhairt sé, Go mbea
uighthear dhuit, a mhaighisd
agus tug sé póg dhó.

46 Agus do chuir siadsan
lámha annsan: agus do ghab
adar é,

47 Achd ar dtarrang a chloid
imh a mach dfior don mhuin
tir do sheas a láthair, do bhú
sé óglach an árdshagairt, ag
dó bhean sé a chlúas de.

48 Agus ar bhfreagra Ío
a dubhairt sé ríu, An dtang
bhair a mach dom ghlacadhs
amhuil chum biothamhnaigh
lé cloidhmhibh & lé batuidh
ibh?

49 Do bhí mé gach éan
aguibh sa teampall ag teagasg
agus níor ghlacabhuir mé
Achd is éigin na sgríobtuirid
do choimhlíonadh.

50 Agus ar na thréigean san
do theitheadar *a dheisciobui*
uile.

51 Agus do lean óganach
áirighe é, agá raibh línéudach
ag folach a lómnochdaighe
agus rugadar na hógánaigh air

52 Agus ar bhfagbháil an
línéadaigh dhósan, do theith
sé lomnochd úatha.

53 Agus rugadar Iósa léo

chum an árdshagairt: agus do chruinnigheadar ann sin úachdaráin na sagart uile, agus na sinnsir; agus na sgriobuidhe.
54 Agus do lean Peadar a bhfad úadh é nó go raibh sé a sdigh a halla a nárdshagairt: agus do bhí sé na shuidhe a bhfhochair na searbhfhoghantaidheadh, agus dá ghoradh ag an teinidh.
55 Agus do bhádar úachdaráin na sagart agus an chomhairle uile ag íarraidh fíadhnuisi a naghaidh Iósa, ionnas go gcuirfidís chum báis é: agus ní fhúaradar.
56 Oír do rinneadar mórán dáoine fiadhnuisi bhréige na aghaidh: achd ní thangadar a bhfíadhnuisidhe le chéile.
57 Agus déirgheadar dáoine áirighe, agus do rinneadar fíadhnuisi bhréige na aghaidh, ag rádh,
58 Do chúalamairne é ag rádh, Brisfidh mé sios an teampollso déunta lé láimhaibh, agus a dtrí lá tóigeabhaidh mé teampoll éile gan obair lámh.
59 Achd mar sin féin ní raibh a bhfíadhnuisi ag teachd lé chéile.
60 Agus ar néirghe na sheasamh a lár cháich don ardhshagart, do chuir sé ceisd ar Iósa, ag rádh, An né nach dtabhair tú freagra ar bith úait? créd fá ndéunaid so fíadhnuisi ad aghaidh?
61 Agus do thochd seision, agus níor fhreagair sé én ní. Do fhíafruigh an tárdshagart de a rís, agus a dubhairt sé ris, An tusa Críosd mac *Dé* bheannuighthe?
62 Agus do fhreagair Iósa, Is mé: agus do chífidhesí mac an duine na shuidhe air deis chumhachd *Dé*, agus ag teachd lé néulluibh neimhe.
63 Agus do réub úachdaran na sagart a éudach, ag rádh, Créd é an feidhm a tá aguinn ar fhíadhnuisibh feasda?
64 Do chúalabhair an bhlaisphéime: créd dó cíthear dháoibhsi? agus rugadarsan uile breith na aghuidhsean, gur thuill sé bás.
65 Agus do thionnsgnadar dream áirighe gabháil do sheilidhibh air, agus a aghaidh dfolach, agus dórna do bhúaladh air, agus a rádh ris, Déana fáidheadóireachd: agus do ghabhadar na seirbhísigh do bhasuibh air.
66 Agus ar mbeith do Pheadair ann sa halla shíos, tháinic áon do chailínibh an ardshagairt:
67 Agus ar bhfaicsin Pheadair dá ghoradh dhi, tug sí dha haire é, agus a dubhairt sí, Do bhí tusa fôs a bhfochair Iósa Nasardha.
68 Achd do shéan seisean sin, ag rádh, Ni thuigim, agus ní bhfuil a fhios agam créd a deir tú. Agus do chúaidh sé a mach don phóirsi: agus do ghoir an coileach.
69 Agus do chonnairc an cailin é a ris, agus do thionnsgain sí a rádh ris an druing

do bhí na seasamh a láthair; Is díobh súd an fearso.

70 Agus do shéan seisean a rís. Agus fá cheann beagáin na dhíaighsin a rís a dubhradar an mhuinntir do bhí na seasamh a láthair ré Peadar, Go fírinneach is díobh súd thusa: óir is Galiléeach thú, agus is cosmhail hurlabhra *ríu*.

71 Achd do thionnsgain seisean mallughadh, agus mionnughadh, Ní haithne dhamh an duinesi a deirthí.

72 Agus do ghoir an coileach an dara húair, agus do chuimhnigh Peadar ar a bhfocal a dubhairt Iósa ris, Ní is táosga na ghoirfeas an coileach fá dhó, séanfuidh tú misi trí húaire: & ar ndul a leathtáoibh dhó, do guil sé.

CAIB. XV.

Fulang, 39 bás, 42 & adhlacadh onórach Iosa Chríosd mhic Dé bhí.

AGUS go moch ar maidin ar ndéanamh comhairle dhóibh, rugadar na hárdshagairt, maile ris na sinnsearaibh, & ris na sgríobuidhibh, agus ris an gcomhairle uile, Iósa ceangailte léo, agus tugadar do Phioláit *é*.

2 Agus do fhiafruidh Pioláid dheisean, An tusa Rí na Níuduigheadh? & ar bhfreagra dhósan a dubhairt sé ris, A deir tusa *sin*.

3 Agus do chuireadar úachdaráin na sagart mórán na aghaidh, achd níor fhreagair seisean éinní.

4 Agus do fhiafruidh Pioláid dhe a rís, ag rádh, An né nach dtugann tú freagra éigin úait? féuch, gá mheid ann a ndéanaid so fíadhnuisi ad aghaidh.

5 Agus níor fhreagair Iósa ní ar bith ó shin a mach, ionnas gur ghabh iongantus Pioláid.

6 Agus ann sa tsollamain do sgáoileadh sé dhóibh én phríosúnach a mhain, gidh bé air bith a díarradáois.

7 Agus do bhí neach áirighe dar bhainm Barabbás ceangailte a bhfochair a chompánach ceannairce, noch do rinne marbhadh a gceannairc.

8 Agus ag éighmhe don phobal, do thionnsgnadar íarruidh air do réir mar do níodh sé dhóibh a gcomhnuidhe.

9 Do fhreagair Pioláid dhóibh, ag rádh, A náill libh go sgáoilinn dáoibh Rí na Níuduigheadh?

10 (Óir do bhí a fhios aige gur ab tré thnúth do thoirbhir úachdaráin na sagart é.)

11 Agus do ghlúaisiodar úachdaráin na sagárt an pobal, do chum go madh táosga sgáoilfeadh sé Barabbás chuca.

12 Achd ar bhfreagra do Phíoláid, a dubhairt sé ríu a rís; Ar a nadhbharsin créd as áill libh do dhéunamh dhamh ris an tési dá ngoirthi Rí na Níuduigheadh?

13 Agus do éighmheadarsan a rís, Croch é.

14 Achd a dubhairt Pioláid ríu, Créd é an tolc do rinne

sé? agus is moide do ghàir-
eadarsan sin, Croch é.
15 Agus do brígh gur mhían
lé Píolaid toil an phobail do
dhéunamh, do sgáoil sé Barab-
bás dóibh, agus tar éis Iósa
do sgiúrsughadh, tug sé úadh
chum a chrochda é.
16 Agus rugadar na saigh-
díuiridh a sdeach don halla é,
adhon go cúirt a núachdaráin,
agus do ghoireadar an chuid-
éachda uile a bhfochair a
chéile:
17 Agus do chuireadar *éad-
ach* purpuir uime, agus ag fighe
corona spíne dhóibh, do chuir-
eadar air í:
18 Agus do thionnsgnadar
beannughadh dhó, ag rádh,
Go mbeannaighe Día dhuit, a
Rí na Níuduigheadh.
19 Agus do bhúaileadar é an
a cheann lé giolcach, agus do
ghabhadar de sheilidhibh air,
agus ar léigean a nglún *fútha*,
do rinneadar umhla dhó.
20 Agus an tan do rinneadar
fonámhad fáoi, do bheanadar
an *téadach* purpair dhe, agus
do chuireadar a éaduighe féin
uime: agus tugadar a mach é,
do chum go grochaidís é.
21 Agus dó chuireadar dfia-
chuibh ar *oglach áirighthe* do
bhí ag gabháil thárrsa *dar
bháinm* Símòn Siréanach (ath-
air Alexander agus Ruphus)
tháinic ón túaith *a muich*, a
chroch diomchar.
22 Agus rugadar léo é do
nionad *dar ab ainm* Golgota,
is sé sin re na éidirmhíniúgh-
adh, Ionad na cloigne.
23 Agus tugadar fíon air ar
cuireadh mirr, ré na ól, dó:
achd níor ghabh seisean é.
24 Agus an tan do chrochadar é, do roinneadar a éad-
uighe, air dteilgean crannchuir
orrtha, cred do thóigfeadh gach
neach dhíobh.
25 Agus do bhí an treas úair
ann, agus do chrochadar é.
26 Agus do bhí tiodal a
choire air na sgrìobhadh ós a
chionn, RI NA NIUDUIGH-
EADH.
27 Agus do chrochadar días
gaduidheadh na fhochair; fear
ar a láimh dheis, agus fear ar
a láimh chlí.
28 Ann sin do coimhlíonadh
an sgríobtuir a deir, Agus a
measg dhaoine coirtheach do
comháireadh é.
29 Agus an dream do ghabh-
adh thairis, do bhéirdis aithis
dó, ag erathadh a gceann, agus
ag rádh; O a fhir úd leagas
an teampoll, agus thógbhas é
a dtrí laéthibh.
30 Fóir ort féin, agus tárr a
núas as an gcroich.
31 Agus is mar an gcéudna
a dubhradar úachdaráin na
sagart agus na sgriobuidhe ré
chéile, ag fonámhad fáoi, Do
fhóir sé ar dháoinibh eile, agus
ní héidir leis é féin dfóirighin.
32 Tigeadh Críosd Rí Israél
a núas a nois as an gcroich,
do chum go bhfaicfimís, agus
go gcréidfimís. Agus na dáoine
do crochadh na fhochair, tu-
gadar aithis dó.

33 Agus an tan tháinic an seiseadh húair, do bhí dorchadar feasadh na talmhan uile go sóithe an náomhadh húair.

34 Agus ann sa náomhadh húair do éigh Iósa do ghuth árd, ag rádh, Eloi, Eloi, lámá sabachtàni? a se sin ar na eidirmhíniughadh, O mo Dhía, mo Dhía, créd far thréig tú mé?

35 Agus a dubhradar cuid dá raibh na seasamh a lathair an tan do chúaladar *sin*, Féuch a tá sé gairm Elías.

36 Agus do rioth fear dhíobh, agus ar líonadh sboinc dfinegre dhó, agus ar na chur a dtimcheall giolcuigh, tug sé deoch dhó, ag rádh, Leigidh dhó: féacham an dtiocfa Elias dá leagadh a núas.

37 Agus ag éighmhe Dìosa, do ghuth mhór, do chúaidh a spiorad as.

38 Agus do réubadh brat rointe an teampuill na dhá chuid, ó úachdar go híochdár.

39 Agus an tan do chonnairc an Senturion do bhí na sheasamh as a chomhair go ndeachuidh a anam as ag éigmhe mar sin, a dubhairt sê, Go fírinneach do bé an duine so Mac Dé.

40 Agus do bhádar mar an gcéudna mná a bhfad úadh ag féachain: eidir a raibh Muire Mhagdalén, agus Muire mathair Shéumuis bhig agus Ióses, agus Salómé:

41 Noch do lean é an tan do bhí sé fós sa Ghalile, agus do bhí ag miniosdrálachd dó: agus mórán do mhnáibh e[illegible] do chúaidh a néinfheachd [illegible] súas go Híarusaléim.

42 Agus a nois ar dteac[illegible] don tráth nóna, (do bhrigh g[illegible] bhé lá an ullmhuighthe é, ad[illegible] ón, an lá roimh an tsabbóid.

43 Táinic Ióseph ó Arimatè[illegible] comhairleach onórach, a[illegible] raibh fôs súil ré ríoghach[illegible] Dé, agus do chúaidh sé [illegible] sdeach go dána dionnsuig[illegible] Phíoláid, agus do íarr sé co[illegible] Iósa.

44 Agus do biongnadh [illegible] Píoláid go mbiadh sé chea[illegible] tair éis bháis: agus do gho[illegible] sé an Sentúrion, agus do fhí[illegible] fruigh sé dhe, An fada ó fúa[illegible] sé bás.

45 Agus ar bhfagháil fhio[illegible] òn Sentúrion, do bhronn sé [illegible] corp do Ióseph.

46 Agus do cheannuigh *I[illegible] seph* línéadach, agus do le[illegible] sé a nuas é, agus do chuir [illegible] an línéadach uime, agus [illegible] chuir sé é a dtúama do bhí [illegible] na thochailt a mach as carrai[illegible] agus do iomluit sé léac ar dh[illegible] rus an túama.

47 Agus do bhí Muire Mha[illegible] dalén, & Muire mathair Iós[illegible] ag féuchain gá háit a gcui[illegible] fidh é.

CAIB. XVI.

Eiserge Chríosd, 12 *a thaisbeana[illegible] fein,* 19 *& a ghabhala súas neamh.*

AGUS ar ndul don tsa[illegible] bóid thárrsa, do chean[illegible] uigh Muire Mhagdalén ag[illegible]

Muire mathair Shéumuis, agus
Shalóme, Spíosradh deaghbha-
luidh, chum go dtiocfaidis agus
go nungfaidis é.
2 Agus tangadar go romh-
och ar maidin an céd lá don
tseachdmhuin chum an túama,
lé héirghe na gréine.
3 Agus a dubhradar eatorra
féin, Cía iompobhas dhúinn an
leac ó dhorus an túama?
4 Agus ar bhféachain dóibh,
do chonncadar an chloch ar
na hiomlat: óir do bhí si
romhór.
5 Agus ar ndul sdeach ann
sa túama dhóibh, do chonnca-
dar ógánach na shuidhe ar a
láimh dheis, iomá raibh éudach
glégheall: agus do ghabh úath-
bhás íad.
6 Agus a dubhairt seisean
ríu, Ná bíodh eagla oraibh, a
táthaói ag íarruidh Iósa Na-
sardha do céasadh: do éirigh
sé, ní bhfuil sé ann so: féuch
a náit an ar chuireadar é.
7 Achd imthighidh, innisidh
dá dheisciobluibh, agus do
Pheadar, go bhfuil sé ag dul
romhuibh don Ghalilé: do
chifidhe ann sin é, mar a dubh-
airt sé ribh.
8 Agus ar nimtheachd dóibh-
sean a mach go deithniosach,
do theitheadar ón túama: óir
do bhí críth agus úathbhás
orrtha: agus níor labhradar
ní ar bith ré héinneach: óir
do bhí eagla orrtha.
9 Agus ar neiséirghe Díosa ar
maidin an céd lá don tseachd-
mhuin, do thaisbén sé é féin
ar tús do Mhuire Mhagdalén,
as ar theilg sé seachd ndea-
mhain.
10 Agus ar nimtheachd disi
do fhoillsigh sí sin don druing
do bhí na fhochair sean, do
bhí ag gul agus ag caói.
11 Agus an tan do chúaladar-
san eisean do bheith béo, agus
go bhfacuidh sisi é, nir chreid-
eadar.
12 Achd tar éis so, do thais-
bén seisean é féin do dhías aca
a gcruth eile, agus íad ag dul
fan dtuáith.
13 Agus do imthigh siadsan,
agus do fhoillsigheadar sin
do chuid eile, gidheadh níor
chreideadar íadsan fós.
14 Fa dheiridh ar mbeith ar
áonbhall do naóinfhear dég,
do thaisbén sé é féin dóibh,
agus do chuir sé na naghaidh
a míchreideamh, agus a gcrúas
croidhe: tré nár chreídeadar
don druing do chonnairc é ar
neiséirghe.
15 Agus a dubhairt sé ríu,
Imthighidh ar feadh an do-
mhain uile, déanuidh an Sois-
géul do sheanmóir do gach uile
chreatúir.
16 Gidh bé chreidfeas agus
bhaisdfithear, slainéochthar é:
achd gidh bé nach ccreidfi,
daiméontar é.
17 Agus leanfuid na comh-
arthuighesi an dream de chreid-
feas, Sgriosfuid síad deamhuin
tré mainmsi: laibhéoruid lé
teangthuibh núadha:
18 Tóigéubhaid naithreacha
neimhe; agus má ibhid ní

marbhthach ar bith, ni ghoir-
téocha sé íad ; cuirfid lámha
ar na daónibh éagcruaidhe,
agus béid síad slán.
19 Agus tar éis an Tighearna
do labhairt ríu, do gabhadh
súas ar neamh *a rís é*, agus do
shuidh sé ar deis Dé.

20 Agus ar ndul a ma
dhóibhsean do rinneadar sea
móir ann gach uile áit,
mbeith don Tighearna ag com
oibriughadh ríu, agus ag tab
airt brígh dá mbríathruib
leis na comharthaidhibh
lean íad. Amén.

AN SOISGEUL DO REIR LUCAIS.

CAIB. I.

Geinéadh Eóin Bhaisde, 39 le ffáigh-eadoireacht Elisabet, 46 Mhuire, 67 & Sacharias.

DO bhrígh gur ghabhadar
mórán do láimh, sdair
do sgríobhadh air na neithibh
agá bhfuil a sáirfhios aguinne.
2 Do réir mar thugadar na
dáoine do chonnairc lé na súi-
libh féin ó thús, & do bhí ag
miniosdrálachd na bréithre,
dhúinne *íad:*
3 Do chonncas damhsa mar
an gcéudna, a Theophilus ro
oírdheirc, ar bhfagháil féasa
gach uile neithe ó na bhfíor-
thosach dhamh, a sgríobhadh
chugadsa a nórdughadh.
4 Do chum go mbía deimhin
na mbriathar do múineadh
dhuit, agad.

5 RE linn Iorúaith Rí *thíre*
Iúdaighe, dó bhí sag-
art, áirighe dár bhainm Sacha-
rías, do sheal Abía: agus a
bhean dingheanuibh Aaróin,
agus Elísabet do bainm dhi.
6 Agus do bhádar a ráon ná
ndáoinibh fíreanta a bhfíadh
nuisi Dé, ag siobhal go neimh
chiontach ann uile aitheantuib
agus órduighthibh an Tighear
na.
7 Agus ní raíbh sliochd orr
tha, do bhrígh go raibh Elisá
bet aimrid, agus go raibh áoi
mhór aca ar áon.
8 Agus tárla, an tan do bh
sé ag déanamh oifige an tsag
airt a bhfiadhnuisi Dé, ann a
sheal féin.
9 Do réir ghnáthuighthe oi-
fige an tsagairt, go ráinic dhó
an túis do losgadh, tar éis dul
a sdeach go teampoll an Tigh-
earna dhó.
10 Agus do bhí coimhthionól
an phubail uile ag déanamh
úrnuighe a muigh, a naimsir
na túise.
11 Agus do taidhbhreadh dhó
aingeal an Tighearna, na shea-
samh ar an dtáoibh ndeas dal-
tóir na túise.
12 Agus ar na fhaicsin do
Shacharías do bhí sé ar na
bhúaidhreadh, agus do ghlac
eagla é.

13 Achd a dubhairt an taingeal ris, Ná bíodh eagla ort a Shacharías: óir do héisdeadh húrnuighe: agus béaruidh do bhean Elisábet mac dhuit, agus do bhéara tú Eóin mar ainm air.

14 Agus budh gáirdeachus agus lúathgháire dhuit é, agus biaidh lúathghaire ar mhóran fá na bhreith.

15 Oír bíaidh sé na dhuine mhór a bhfíadhnuisi an Tighearna, agus ni íobha sé fíon na deoch láidir: agus fós bíaidh sé lán don Spiorad náomh ó bhroinn a mháthar.

16 Agus fillfidh sé mórán do chlannuibh Israél chum an Tighearna a Ndía féin.

17 Oír géubhaidh seisean roimhesan a spioraid agus a subháilce Elías, dfilleadh chroidheadh na naithreach chum na cloinne, agus na neasumhal chum gliocuis na ndáoine gcomhthrom: agus dullmhughadh phobuil dhiongmhála don Tighearna.

18 Agus a dubhairt Sacharías ris an aingeal, Cionnas bhías a fhios so agamsa? óir a táim arsuidh, agus a tá áois mhór ag am mhnáoi.

19 Agus ar bhfreagra don aingeal a dubhairt sé ris, Is misi Gabríel sheasas a bhfíadhnuisi Dé: agus do cuireadh mé do labhairt riotsa, agus dinnsin na núaidheachd maith so dhuit.

20 Agus feuch, bíaidh tú gan urlabhra, agus ní bá héidir leachd labhairt, go soithe an lá an a dtiocfaid na neithe so chum críche: do bhrígh nár chréid tú dom bhríathraibhsi, noch coimhlíonfuighear na nam féin.

21 Agus do bhí an pobal ag fuireach ré Sacharías: agus do biongnadh léo a fad do fhan sé sa teampoll.

22 Agus ar ndul a mach dhó, nír bhéidir leis labhairt riú: agus do aithnigheadar go bhfacaidh sé taidhbhsi sa teampoll: óir do sméid sé orrtha, agus do fhan sé balbh.

23 Agus tárla dhó, an tan do coimhlíonadh laéthe a mhiniosdrálachda, go ndeachaidh sé dhá thigh féin.

24 Agus tar éis na laethesi, do toirrcheadh Elísabet a bheansan: agus do fholaigh sí í féin ar feadh chuig míos, ag rádh,

25 Oír is mar so do rinne an Tighearna rium, ann sna laethibh an ar fhéuch sé oram, do thógbháil mo neimhcheana dhíom a measg na ndáoine.

26 Agus an sa seisiodh mí, do cuireadh an taingeall Gabríel ó Dhía go cathruigh don Ghalilé dár ainm Násaret,

27 Dionnsuighe óighe ar a raibh ceart ag fear do thigh Dháibhí, dár ainm Ióseph: agus do bé do bainm do nóigh, Muire.

28 Agus ar ndul a sdeach dá hionnsuighe do naingeal, a dubhairt se: Día do bheatha *a ógh* roghrásamhuil: a tá an

Tighearna maille riot: is bean-
nuighe thú eidir na mnáibh.
29 Agus an tan do chonnaire
sí é, do bhí sí ar na búaidh-
readh fá na bhríathraibh: ag-
us do bhí sí ag smúaineadh
créd an ghné bheannughthea-
so.
30 Agus a dubhairt an tain-
geal ría, Ná bíodh eagla ort,
a Mhuire: óir fúair tú grása
ó Dhía.
31 Agus féuch, bíaidh tú tor-
rach, agus béaraidh tú mac:
agus do bhéara tú Iósa dainm
air.
32 Bíaidh sé *na dhuine* mhór,
agus goirfidhear Mac an té is
Airde dhe, agus do bhéura an
Tighearna Día caithír Dháibhí
athar féin dó.
33 Agus bíaidh sé na rígh ar
thigh Iácob go bráth, agus ní
bhía deireadh ar a ríoghachd.
34 Agus a dubhairt Muire
ris a naingeal; Cionnas bhías
so, óir ní bhfuil fios fir agam-
sa.
35 Agus ar bhfreagra[illegible] nain-
geal a dubhairt se ría, Tuir-
léonguidh an Spiorad náomh
ort, & foiléochaidh cumhachda
an té as airde thú: uime sin an
ní náomhtha bhéaras tú, goir-
fighear Mac Dé dhe.
36 Agus féuch, Elísabet do
shiur, a tá sisi leis torrach air
mhac ann a hárrsuigheachd;
& is sé so an seisiodh mí don
mhnáoi úd dá ngoirthear *bean*
aimrid.
37 Oír ní bhía ní ar bith
doidhéunta do Dhía.
38 Agus a dubhairt Mui
Féuch, banóglach an Tighea
na, teagmhadh dhamhsa,
réir do bhréithrisi; agus
imthigh an taingeal úaithe.
39 Agus an tan do éiri
Muire ann sna laéthibh sin,
chúaidh sí go dheíthneasa
chois sléibhe go cathrai
Iúda.
40 Agus do chúaidh sí
steach go tigh Shacharías, a
us do bheannaigh si Délisabe
41 Agus tárla mar do chú
laidh Elisabet beannughad
Mhuire, gur bhíog an náoid
eanán ann a broinn: agus d
bhí Elisábet air na líonadh do
spiorad naomh.
42 Agus do éigh sí do ghut
mhór, agus a dubhairt sí;
beannaighthe thú eidir n
mnáibh, agus is beannaigh
toradh do bhronn.
43 Agus cionnus do éirigh s
dhamsa, go dtiocfadh mathái
mo Thighearna *féin* chugam.
44 Oír féuch, comhlúath i
tháinic fúaim do bheannaighth
am chlúasaibh, do bhíog a
náoidheanán lé gáirdeachus an
mo bhroinn.
45 Agus is beannaighe a
bhean do chreid: óir coimh-
líonfuidhear na neithe do gheal
an Tighearna dhi.
46 Agus a dubhairt Muire
Adhmolaidh mhanam an Tigh-
earna.
47 Agus do ní mo spiorad
gáirdeachus a Ndía mó shlá-
nuightheóir.
48 Do bhrígh gur fhéuch sé

r umhla a bhanóglaighe *féin*. [Ó]ir féuch, ó so súas goirfid [a]a huile dhine beannuighthe [d]híom.
49 Oír do rinne an té a tá [c]umhachdach neithe móra [d]hamhsa, agus is náomhtha a [a]inm:
50 Agus a tá a thrócaire ó [g]hine go díne don dréim ar a [b]hfuil a eagla.
51 Do rinne sé gníomh láidir lé na láimh: do spréigh sé na [d]áoine úaibhreacha a smúaintighe a gcroidheadh féin.
52 Do tharruing sé na dáoine [c]umhachdacha as a gcaithíribh, agus do árduigh sé na dáoine [u]mhla.
53 Do líon sé na dáoine ocracha lé neithibh maithe, agus do chuir sé úadh na dáoine saidhbhre folumh.
54 Do thóg sé súas Israél a shearbhfhoghantuidhe féin, do chuimhniughadh ar a thrócaire.
55 (Mar do labhair sé ré ar naithreachuibh, Abraham, agus ré na shíol go bráth.)
56 Agus do fhan Muire na fochair timcheall thrí míos: agus do fhill sí dhá tigh féin.
57 Agus táinic ionbhuidh Elísabet: agus rug sí mac.
58 Agus do chúaladar a comharsain agus a dáoine gáoil, gur fhoillsigh an Tighearna a thrócaire mhór féin di: & do rinneadar gáirdeachus má ráon ría.
59 Agus tárrla, go dtangadar air a nochdmhadh lá, do chum go ndéanaídís an náoidhe do thimcheallghearrádh, agus do ghoireadar Sacharias de, do reir anma a athair.
60 Achd ar bhfreagra dhá mháthair a dubhairt sí; Ní hámhluidh *bhías*: achd Eóin goirfidhear dhe.
61 Agus a dubhradar ría, Ní bhfuil éannduine dod chineadh dá ngoirthear an tainmsi.
62 Agus do rinneadar comhartha dhá athair, créd an tainm bá mían leis do thabhairt air.
63 Agus ar níarruidh cláir dhosan, do sgríobh sé, ag rádh, Is Eóin is ainm dhó; agus do ghabh iongantus íad uile.
64 Agus ar an mball do hosgladh a bhéulsan, agus a theanga, agus do labhair sé, ag moladh Dé.
65 Agus do ghabh eagla a gcomharsuin uile: agus do haithriseadh na neithe so uile chois tsléibhe thíre Iúdaighe uile.
66 Agus gach uile dhuine dhá gcúalaidh sin, do chuireadar a dtaisgidh an a gcroidhthibh *féin iad* ag rádh; Créd é an sórt leinibh bhias so? agus do bhí lámh an Tighearna maille ris.
67 Agus do bhí Sacharías athair, lán don Spíorad náomh: agus do rinne sé faidheadóireachd ag rádh,
68 Go madh beannaighe an Tighearna Día Israel, ar son gur fhiosruigh sé, agus gur fhúasgail sé a phobal *féin*.
69 Agus do thóg sé súas adharc na sláinte dhúinne, a dtigh

Dháibhi a shearbhfhoghantuidhe *féin.*

70 Do réir mar do labhair sé tré bhéul a fháidheadh náomhtha *féin* do bhí ann ó thús an domháin:

71 Go gcuimhdéochadh sé sinn ó ar naimhdibh, agus ó láimh gach uile *dhuine* agá bhfuil fúath dhúinn.

72 Go ndéanadh sé trócaire air ar naithreachuibh, agus go gcuimhnéochadh sé a thiomna náomhtha *féin.*

73 Agus ar an mionna lé a dtug sé móid Dábrahám ar nathairne, go dtiubhradh sé dhúinn.

74 Go mbémís gan eagla air ar sáoradh ó láimh ar námhad, do chum seirbhisi do déanamh dhó *féin.*

75 A náomhthachd & a bhfíréantachd na fhíadhnuisisean, a laéthibh ar mbeatha uile.

76 Agus tusa a leinibh, goirfithear diot, Faídh an té as áirde: óir rachuidh tú roimh aghaidh an Thighearna dullmhughadh a shligheadh.

77 Do thabhairt éolus na sláinte dá phobal, tré mhaitheamhnus na bpeacadh.

78 Tré thrócaire ro mhóir ar Ndía *féin,* lér fhiosruígh sé sinn ag éirghe ón *ionad* árd:

79 Do thabhairt soillsi don droing do bhí na suidhe a ndorchadas, agus a sgáile an bháis, agus do dhíorghadh ar gcos a slighe na síothchána.

80 Agus do fhás an leanabh, agus do neartuigheadh é a spíoruid: & do bhí sé ar na fásuighibh, go soithe an lá an ar fhoillsigh sé é féin Dísrael.

CAIB. II.

Beirthe Chríosd, 13 moladh na naingil, 28 & Shimeon, 36 ré fáighcadoireacht Anna.

AGUS tárla ann sna láethibh sin, go ndeachuidh áithne ó Shéasar Augustus, an domhan uile do mheas.

2 (Ag so an céudmheas do rinneadh, an tan do bhí Sirénius na úachdarán ar Shíria.)

3 Agus do chúadar uile dhá meas, gach áon fá leith dhá chathruigh féin.

4 Agus do chúaidh Ióseph mar an gcéudna súas ón Ghalilé, as an gcathraigh Nazarét, go tír Iúdaighe, go cathruigh Dhaibhi, dá ngoirthear Bétleem, do bhrígh go raibh sé do thigh agus do shliochd Dáibhí:

5 Ionnus go measfuigh é maille ré Muire do bhí ar na ceangal ris mar mhnáoi, ar mbeith dhi torrach.

6 Agus tárla ar mbeith dhóibh ann sin, go dtangadar laéthe a hionbhuidhsean.

7 Agus rug sí mac, a céudduine cloinne, agus do chuir sí giobuil cheangail na thimcheall, agus do chuir sí na luighe a mainnséur é: do bhrígh nach raibh áit aca sa tigh ósda,

8 Agus do bhádar áodhairidhe sa dúthche sin na gcomhnuidhe a muigh, & ag déanamh faire oidhche ar a dtréd.

9 Agus féuch, do sheas aingeal an Tighearna láimh léo, agus do shoillsigh ghlóir an Tighearna na dtimcheall: & do ghabh eagla mhór íad.
10 Agus a dubhairt an taingeal riú, Na bíodh eagla oruibh: óir a táim ag soisgéulughadh dhíbh gáirdeachus mór, noch bhías do gach uile phobal.
11 Oír rugadh an slánuightheóir dháoibh a niu (adhon, Críosd an Tighearna) a gcathruigh Dháibhí.
12 Agus ag so comhartha dhíbh; Do ghéubhtháoi an leanabh ceanguilte a ngiobluibh, na luighe a mainnséur.
13 Agus do bhí go hobann cuideachda mhór do shlúagh neamhdha a bhfochair an aingil, ag moladh Dé, & ag rádh,
14 Glóir do Dhía ann sna hárduibh, agus síodhcháin ar an dtalamh, deaghthoil do na dháoinibh.
15 Agus tárla, mar do imthigheadar na haingil úatha ar neamh, go ndubhradar na háodhairidhe ré chéile, Imthigheam don Bhetléem, agus féucham an ní so do rinneadh, noch do fhoillsigh an Tighearna dhúinn.
16 Agus tangadar go deithneasach, agus fuaradar Muire agus Ióseph, agus an náoidhe na luighe a mainnséur.
17 Agus an tráth do chonnacadar sin, do aithriseadar an ní a dubhradh riú a dtimcheall an leinibhsin.
18 Agus na huile dháoine da gcúalidh so, do ghabh iongantus íad, fá na neitheibh a dubhradar na háodhairidhe ríu.
19 Achd do thaisgidh Muire na bríathrasa uile, dá mbreathnughadh ann a croidhe.
20 Agus do fhilleadar na háodhairidhe ag tabhairt glóire, & ag moladh Dé, tré gach ní dá gcúaladar, agus da bhfácadar, mar a dubhradh riú.
21 Agus an tan do coimhlíonadh ochd lá, chum an leinbh do thimcheall-gherradh, tugadh Iósa mar ainm air, adhon, an tainm do ghoir an taingeal de, suil do geineadh a mbroinn é.
22 Agus an tan do coimhlíonadh laéthe glanta Mhuire do réir reachda Mháoisi, rugadar léo go Hiarusaléim é, da thaisbéanadh don Tighearna,
23 (Mar a tá scríobhtha a reachd an Tighearna, Gach céudghein mhic thuismheas brú, bíaidh sé náomhtha don Tighearna.)
24 Agus do thabhairt ofrála, do réir mar a dearthar a reachd an Tighearna, cúpla turtair nó dhá gheirrceach colum.
25 Agus féuch, do bhí duine a Hiarusaléim, dár bhainm Símeon: agus do bhí an fearso comhthrom, díadha, agus a shúil ré comhfhurtachd Israél: agus do bhí an spíorad náomh ann.
26 Agus do fhoillsigh an spiorad náomh dhó, nach bhfaicfeadh sé bás, nó go bhfhaic-

feadh sé Criosd an Tighear
na.
27 Agus táinic sé maille ré
tréoir na spioraide don team-
poll: agus an tan tug a athair
agus a mháthair an leanabh
Iósa, do chum go ndéanaídis
ar a shon do réir gnáthuighthe
an dlighe:
28 Ann sin do ghabh seision
chuige an a uchd é, agus do
mhol sé Día, agus a dubhairt
sé:
29 A Thighearna, a nois lei-
geas tú do shearbhfhoghantui-
dhe a síodhchain, do réir tfho-
cail *féin*.
30 Oír do chonncadar mo
shúile do shlánughadhsa:
31 Noch do ullmhuigh tú a
bhfíadhnuisi na nuile phobal.
32 Solus do dhéunadh soillsi
do na cineadhachuibh, agus
glóir do phobuil *féin* Israél.
33 Agus do ghabh iongantus
Ióseph agus a mháthairsion fá
na neithibh a dubhradh na
thimcheall.
34 Agus do bheannuigh Sí-
meon iad, agus a dubhairt sé
ré Muire a mhathairsion;
Féuch, a tá sé so ar na ór-
dughadh do chum tuitme agus
eiséirghe mhóráin a Nisraél,
agus na chomhartha agá gcuir-
fithear na aghaidh:
35 (Agus fós rachaidh cloidh-
eamh tré thanamsa) do chum
go nochdfuidhe smúaintighthe
as mórán do chroidhibh.
36 Agus fós do bhí Anna,
banfhaidh, inghean Phánuel,
do thréibh Aser: do bhí áois
mhór aiceso, tár éis seach
mblíadhna do chaitheamh dh
ag fear a ndiáigh a maigh
deanuis.
37 Agus ar mbeith na bain
treabhuigh a dtimcheall chei
thre mblíadhan agus cheithr
fichid dhi, níor fhág sí a
teampoll, achd ag déunaml
seirbhísi do Dhía do ló agu
doidhche, le trosgadh agus l
húrnuighthe.
38 Agus táinic so do láthai
ar an úair gcéudna, agus dad
mhuigh sí an Tighearna m
ráon riú, agus do labhair s
na thimcheall ré gach áon ag
raibh súil ré fúasgladh an Ia
rusaléim.
39 Agus mar do chríoch
nuigheadar gach uile ní d
réir reachda an Thighearna
do fhilleadar don Ghalilé, d
gcathruigh féin Násarét.
40 Agus do fhás an ma
cáomh, agus do neartuighead
é a spioraid, & do bhí sé lá
deagna: agus do bhí grása D
maille ris.
41 Agus do ghnáthuighead
a athair agus a mhathair du
gách a blíadhna go Híarusa
léim a sollamuin na Cásg.
42 Agus ar mbeith dh
bhliadhan déug dho, do chúa
dar súas go Híarusaléim, d
réir ghnáthuighthe na sollam
na:
43 Agus ar gcríochnughad
na láetheadh sin, an tan d
fhilleadarsan, dfan an leanab
Iósa a Níarusaléim: gan fhio
do Ióseph, ná dhá mháthair,

44 Agus an tan do shaóileadar go raibh sé na gcuideachda, do shiobhladar asdar laòi, agus d'iarradar é a measg a ndaóine gaóil agus aitheanta.
45 Agus an tan nach bhfúaradar é, do fhilleadar go Hiarusaléim, dhá iarruigh.
46 Agus tárla trí lá dhá éis sin, go bhfúaradar é ann sa teampoll na shuidhe a measg na ndoctúireadh, ag éisdeachd riu, agus ag cur cheasd orrtha.
47 Agus do ghabh iongnadh gach uile dhuine dá gcúalaidh é, fá na thuigsin, agus fá na fhreagarthaibh.
48 Agus ar na fhaicsin dóibh, do ghabh úathbhás íad, agus a dubhairt a mhathair ris, A mhic, créd fá ndéarna tú mar so rinn? féuch, do bhí misi & t'athair lán do dhobrón dod lorgaireachd.
49 Agus a dubhairt seision ríu, Créd fá rabhabhair dom lorgaireachdsa? an né nach raibh a fhios agaibh gur bhéigin damhsa bheith ag déanamh gnóthaighthe mathar?
50 Achd níor thuigeadarsan na bríathra do labhair se ríu.
51 Agus do chuáidh sé léo síos, agus táinic sé go Násarét: agus do bhí sé umhal dóibh: Agus do thaisgidh a mháthair na bríathra so uile an a croidhe.
52 Agus dó bhí Iósa ag fás an eagna, agus a naóis, agus a ngean ag Día agus ag daóinibh.

CAIB. III.

Seanmoir & Teasdas Eóin um Chriosd, 21 Teasdas Dé uime; 23 & a Shinnsiorrachd thaoibh Ioseph.

AGUS an cúigeadh blíadhan déug dimpireachd Thibérius Séasar, ar mbeith do Phonsius Phioláid na úachdarán a *ttir* Iúdáighe, agus Ioruáith na Théatrarc sa Ngalilé, agus Philib a dhearbhrathair na Théatrarc air Ituréa agus air chrích Thraconítis, agus Lìsánias air Abiléne.
2 An tan do bhí Annas agus Caiphás na nárdshagartuibh, táinic bríathar Dé chum Eóin mhic Sacharías, air an bhfásach.
3 Uime sin tháinic sé ar feadh na dúithche a dtimcheall Iórdan, ag seanmóir bhaisdigh na haithrighe chum maithmheachuis na bpeacadh:
4 Mar a tá sgríobhtha a leabhar comhráidhteagh Esaías fáidh, a deir; Guth an té éighmheas ar an bhfásach, Ullmhuighidh slighe an Tighearna, déanuidh a chasáin díreach.
5 Líonfuidhear gach uile ghleann, agus ísleochthar gach uile shliabh agus chnoc: agus béid na neithe cama díreach, agus na slighthe garbha mín.
6 Agus do chífi gach uile fheoil slanughadh Dé.
7 Uime sin a dubhairt sé rís a tslúagh tháinic a mach do chum go mbaisdfeadh seisean íad: A shliochd na naithreach neimhe, cía thug rabhadh

dhaóibh teitheadh ón fheirg a
tá ag teachd ?
8 Ar a nadhbharsin tabh-
raidh tórrtha bhus iomchubh-
aidh don naithrige úaibh: agus
ná tionsgnaidh a rádh ionnaibh
féin, A tá Abraham na athair
aguinn: Oír a deirimsi ribh,
gur ab éidir lé Día clann do
dhúsachd as na clochuibhse
féin D'abraham.
9 Agus a tá an tuágh a nois
fós ar na cur chum fréimhe na
gcrann: ar a nadhbharsin gach
uile chrann nach dtabhair to-
radh maith, gearrthar é, agus
teilgthear sa teinidh é.
10 Agus do fhíafruigh an
slúagh uile dhe, ag rádh, Ar a
nadhbharsin créud do dheu-
nam ?
11 Agus ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé ríu, An té agá
bhfuil dá chóta, roinneadh ris
an té ag nach bhfuil: & gidh
bé agá bhfuil bíadh, déanadh
sé mar an gceudna.
12 Agus tangadar na puiblio-
cáin mar an gceudna, ionnus
go mbaisdfidhe íad: agus a
dubhradar ris; A mhaighisdir,
créud do dhéunáimné ?
13 Agus a dubhairt seision
ríu, Na déunuidh ní sa mhó ná
do horduigheadh dhaóibh.
14 Agus do chnireadar na
saighdiúirígh fós ceisd air, ag
rádh; Agus créud do dhéu-
nuimne ? agus a dubhairt sei-
sean ríu; Ná déunaidh foi-
réigean ar dhuine ar bith, agus
ná hagraidh duine ar bith, go
héugcórach: agus go madh
lór libh bhur dtúarasdal *féin*.
15 Agus ar mbeith ag feith-
eamh don phobal, & ag smúai-
niughadh dhóibh uile an a
gcroidhthibh a dtimcheal
Eóin, nar bheisean Chríosd,
16 Do fhreagair Eóin, ag
rádh ríu uile; Baisdeamsa sibh
go deimhin lé huisge: achd a
tá neach is neartmhaire ná mis
ag teachd, ag nach fiu mi
fallach a bhróg do sgáoileadh:
baisdfidh seision sibh leis an
Spiorad náomh, agus lé tein-
idh:
17 Aga bhfuil a chríathar an
a láimh, agus glanfaidh sé a
urlár *féin*: agus cruinnéoch-
uidh sé an chruithneachd dá
sgiobol *féin*, achd loisgfidh sé
an cháith lé teine nách éidir a
mhúchadh.
18 Agus ag teagasg mhóráin
eile fós dó, dó mhinigh sé an
soisgéul don phobal.
19 Agus ar gcur an aghaidh
Iorúaith an Téatrarca dhó, fá
Heródías bean Philip a dhear-
bhrathar, agus fá gach uile olc
dá ndearna Iorúaith,
20 Do chuir sé so leis do
bhárr ar gach ní, gur dhúin sé
ar Eóin a bpríosún.
21 Agus tárla an tan do bais-
deadh an pobal uile, agus do
bhí Iósa agá bhaisdeadh, agus
ag déanamh úrnaighthe, gur
hosgladh neamh:
22 Agus gur thuirrling an
Spiorad náomh a bhfioghair
chorpardha mar cholum air:
agus go dtáinic guth ó neamh
ag rádh; Is tú mo mhac grá-

dhachsa, is ionnadsa a tá me
dheaghthoil.
23 Agus do bhí Iosa féin a
dtimchioll a dheich mbliadhan
fichead dáois, 'ar mbeith (do
réir bhreathnuighthe na ndáoi-
ne) na mhac ag Ióseph, mhic
Héli,
24 Mhic Matthat, mhic Lé-
bhi, mhic Melchi, mhic Ianna,
mhic Ioseph,
25 Mhic Matatías, mhic A-
mos, mhic Náum, mhic Esli,
mhic Nagge,
26 Mhic Máat, mhic Mata-
tías, mhic Sémei, mhic Ióseph,
mhic Iúda,
27 Mhic Ioanna, mhic Résa
mhic Sorobâbel, mhic Salatíel,
mhic Néri.
28 Mhic Melchí, mhic Addi,
mhic Cósam, mhic Elmodam,
mhic Er,
29 Mhic Iése, mhic Eliéser,
mhic Iórim, mhic Matthat,
mhic Léui,
30 Mhic Siméon, mhic Iúda,
mhic Ióseph, mhic Iónan, mhic
Eliácim,
31 Mhic Meléa, mhic Mainán,
mhic Matata, mhic Nátan, mhic
Dáibhì.
32 Mhic Iessé, mhic Obéd,
mhic Boós, mhic Salmon, mhic
Náasson,
33 Mhic Aminadab, mhic A-
ram, mhic Esron, mhic Phâres,
mhic Iûdah,
34 Mhic Iácob, mhic Isaac,
mhic Abraham, mhic Tará,
mhic Náchor,
35 Mhic Sáruch, mhic Rágu,
mhic Phálec, mhic Héber,
mhic Salá,
36 Mhic Cáinan, mhic Ar-
phaxad, mhic Sem, mhic Noé,
mhic Lámech,
37 Mhic Matúsala, mhic E-
noch, mhic Iáred, mhic Ma-
leléel, mhic Cáinan,
38 Mhic Enos, mhic Séth,
mhic Adhaímh, mhic Dé.

CAIB. IV.

Troiscthe Chriosd, 13 bhúadhaigh sé ar an deamhan làmh ar láimh. 14 A sheanmóir, 41 & admhail na deamhan féin uime.

AGUS ar mbeith Díosa
lán don Spiorad náomh,
do fhill sé tar a ais ó Iórdan,
agus do trèoruigheadh *leis* an
spioruid ar an bhfásach é,
2 Feadh dhá fhichead lá an
díabhal ag cur chathuighthi
air: & níor ith sé ní ar bith
ann sna laéthibh sin: achd ar
na gcríochuughadh, ann sin do
ghabh ocras é.
3 Agus a dubhairt an Día-
bhal ris, Más tú mac Dé, abair
ris an gcloichsi bheith na ha-
rán.
4 Agus do fhreagair Iósa é,
ag rádh, A tá sgríobhtha, nach
lé harán a mháin mhairfios an
duine, achd lé gach uile bhréi-
thir Dé.
5 Agus an tan do thréoruigh
an Díabhal é ar shlíabh árd,
do thaisbén sé ríoghachda na
talmhan uile dhò, a móimeint
daimsir.
6 Agus a dubhairt an Día-
bhal ris, Do bhéara misi na
cumhachda so uile dhuit, & a
ngloír: óir do tugadh dhamsa

í, & do bheirim í don tí as toil
leam.
7 Ar a nadhbharsin má adh-
rán tusa dhamhsa, budh leachd
íad uile.
8 Agus ar bhfreagra Díosa,
a dubhairt sé ris, Imthigh úaim
a Shátain; óir a tá sgríobhtha,
Do dhéana tú do Thighearna
Día féin dadhradh, agus is dó
na áonar do dhéana tú seirbhís.
9 Agus do thréoruigh sé é
go Híarusaléim & do shuighidh
sé é ar bheinn an teampoill: &
a dubhairt sé ris, Mas tú mac
Dé, teilg thú féin sios as so.
10 Oír a tá sgriobhtha; Do
bhéura sé áithne dhá áinglibh
ad thimcheall, thusa do choi-
mhéud:
11 Agus toigéubhuid eidir
a lámhuibh thú, deagla go
mbuailfea do chos fá chloich
úair ar bith.
12 Agus ar bhfreagra Díosa
a dubhairt sé ris; A dubhradh,
Ní chuirfe tú eathughadh air
an Dtighearna da Dhía *féin.*
13 Agus ar ccur chríche ar
a chathuighthibh uile don Día-
bhal, dfág sé eisean ar feadh
tamuill.
14 Agus do chas Iósa maille
ré cumhachdaibh na spíoruide
don Ghalilé: agus do chúaidh
a chlú ar feadh na tire na
thimcheall.
15 Agus do theaguiag sé an
a Síonagógaibh súd, ag fagháil
glóire ó gach uile *duine.*
16 Agus táinic sé go Násaret
mar ar hoileadh é: agus do
chúaidh sé a steach mar budh
gnath leis, lá na sáboide, don
tsinagóig: agus do éirigh sé na
sheasamh do leughthoireachd.
17 Agus tugadh leabhar E-
sáias fáidh dhó, agus an tan do
osgail sé an leabhar fúair sé
an tionad an a raibh sgríobh-
tha;
18 Ta spíorad an Tíghearna
oramsa, tré gur ong sé mé: do
chuir sé *úadh* mé do sheanmóir
an tsoisgél do na bochdoibh,
do shlánughadh na ndáoine
agá bhfuilid croidhthe brúidh-
te, do sheanmóir fúasgalta do
na braighdibh, agus do na
dalluibh aisioc a radhairc, ag-
us do thabhairt sáoirsi don
mhuinntir a tá ar na gcom-
brûghadh.
19 Do sheanmóir bliadhna
fhorbháiltigh an Tighearna.
20 Agus ar ndûnadh an lea-
bhair dhó, agus ar na thabhairt
don ghiolla, do shuidh sé: ag-
us do bhádar súile a raibh ann
sa tsínagoig uile ag féachain
air go géur.
21 Agus do thionnsgain sé a
rádh riu, A niugh a tá an
sgriobtúirso ar na choimhlíon-
adh an bhur gclúasuibhsi.
22 Agus do rinneadar uile
fíadhnuisi leis, & do bhí ion-
gantus aca ann sna comhráitibh
grásamhla do thigeadh as a
bhéul, agus a deirdís, An né
nach é so mac Ióseph?
23 Agus a dubhairt sé ríu,
Déara sibh ríum gan amharus
an seanfhocalsa, A líaigh, lei-
ghis thú féin: leitheid na nei-
theadh do chúalamar do rinne

tá a Gcapernáum, déana mar
an gcéudna ann so ad dhúith-
che féin *iad*.
24 Agus a dubhairt seision,
A deirim ribh go deimhin, nách
bhfuil cion ar fháidh ann a
thír féin.
25 Achd go fírinneach deir-
msi ribh, Go rabhadar mórán
baintreabhach a láethibh Elías
a Nísraél, an tráth do bhí an
fhiormámeint druite trí blíadh-
na agus sé mhí ionnas go raibh
gorta mhór ar feadh na tal-
mhan uile:
26 Achd níor cuireadh Elías
dionnsuighe áon *bhaintreabh-
aighe* aca *súd*, achd go Sarepta
na Sídónia, chum mná do bhí
na baintreabhaigh.
27 Agus do bhádar mórán
lobhar a Nísraél, ré linn Elí-
séus an fáidh: & níor glanadh
éin neach aca, achd Náamán
an Sírianach.
28 Agus do líonadh a raibh
ann sa tsíonagóig dfeirg, an
tan do chúaladar na neithesi.
29 Agus ar néirghe na seas-
amh dhóibh, do theilgeadar as
an gcathruigh a mach é: agus
rugadar léo é ar mhaluidh an
tsléibhe ar a raibh a gcathair
ar na togbháil, do chum go
dteilgfidís síos a ndíaigh a
chinn è.
30 Achd ar ngabháil dósan
tré na lár, do imthigh sé.
31 Agus do chúaidh sé síos
go Capernáum, cathair don
Ghalilé, & do bhíodh sé dhá
dteagasg ann sna sábóidibh.
32 Agus do bhí úathbhás
acasan an a theagasg, óir do
bhí a chomhrádh maille ré
hughdarrás.
33 Agus do bhí neach ann sa
tsíonagóig an a raibh spiorad
deamhnaighe neamhghlan, &
do éigh sé do ghuth mhór,
34 Ag rádh, Úch, créud í an
bhúain atá aguinne riot a Iósa
Nasardha? an dár sgrisne
tháinic tú? a tá a fhios agum-
sa cía thú, Neach náomhtha
Dé.
35 Agus do imdhearg Iósa é,
ag rádh, Bí ad thochd, agus
tárr a mach as. Agus do im-
thigh an deamhan as, ar na
thrasgairt go lár, gan díogh-
bháil ar bith do dhéanamh
dhó.
36 Agus do ghabh crith cách
uile: agus do labhradar ré
chéile ag rádh, Créud é an
níse, go náithnigheann sé do
na spioradaibh neamhghlana lé
cumhachdaibh, agus lé neart,
agus go dtigid síad a mach?
37 Agus do chúaidh a thúar-
asgbháil an gach uile ionad
don tírsin timcheall.
38 Agus an tan do éirigh Iósa
as an tsínagóig, do chúaidh sé
a steach go tigh Shímóin: ag-
us do bhí fíabhrus romhór ar
mháthair mhná Shímóin: agus
do chuireadar impidhe airsean
air a son.
39 Agus ar seasamh dhósan
ós a cionn, do imdhearg sé an
fíabhrus: agus dfág an fíabh-
rus í: agus ar néirghe dhisi
do *láthair*, do rinne sí friotho-
lamh dhóibh.

40 Agus ar ndul don ghréin
fáoi, gach áon ága rabhadar
dáoine éugcrúaidh ó thinnea-
saibh éugsamhla, tugadar chui-
gesean íad: agus ar gcur a
láimh dhósan ar gach áon
díobh, do shlánuigh sé íad.
41 Agus fós do imthighidís
na deamhain as mórán, ag
éighmhe, agus ag rádh, Is tusa
Críosd mac Dé. Achd dá
nimdheargadh dhósan, ní léi-
geadh sé dhóibh a rádh, go
raibh a fhios aca gur bhé féin
Críosd.
42 Agus ar néirghe don lá
do imthigh sé a mach, agus do
chúaidh sé a nionad fhasamh-
áil, agus do bhí an slúagh agá
lorgaireachd, agus tangadar
chuige; & do bhádar dá chong-
bhail, do chum nách rachadh
sé úatha.
43 Achd a dubhairt seision
ríu, Go fírinneach is éigin
damhsa flaitheas Dé do shean-
móir do chaithreachaibh eile
leis: óir is chuige so do cuir-
eadh mé.
44 Agus do bhíodh sé ag
deanamh seanmóra a síonago-
gaibh na Galilé.

CAIB. V.

Déin mhiorbhuille an tacháir éisc, 10 do lean Siomon, Séumas & Séon, Críosd.

AGUS tárla an tan do ling
an pobal air, déisdeachd
ré bhréithir Dé gur sheas seision
láimh ré loch Ghenesarét:
2 Agus do chonnairc sé dhá
luing do bhí ar an loch: achd
do imthigheadar na híasgair-
eadha asda, agus do bhíodar
ag nighe a líontadh.
3 Agus ar ndul dósan a luing
dhíobh do budh lé Símón, do
íarr sé air dul beagán ón tír:
agus ar suidhe dhó do theag-
aisg sé an pobal as a luing.
4 Agus mar do sguir sé do
labhairt, a dubhairt sé ré Sí-
món: Déunuigh romhaibh ar
an ndubhaigéun, agus leigidh
síos bhur líontadh chum gabh-
ála.
5 Agus ar bhfreagra do Shí-
mon a dubhairt sé ris; A mhai-
ghisdir, do thuirrsigheamar sinn
féin feadh na hoidhche uile,
agus níor ghabhamair éin ní:
achd cheana ar do bhreithir se
cuirfe mé síos an líon.
6 Agus an tan do rinneadar
so do íadhadar ar iomarcuigh
éisg; ionnus gur briseadh a
líon.
7 Agus do sméideadar ar a
gcompánachuibh do bhí ann
sa luing eile, do chum go dtioc-
faidís chuca do thabhairt chun-
gann dhóibh, & thangadarsan,
& do líonadar an dá luing
ionnos go rabhadar a ninnmhe
a mbáidhte.
8 Agus an tan do chonnairc
Símon Peadar *so*, do shléuchd
sé ag glúinibh Iósa, ag rádh,
Imthigh úaim a Thighearna,
óir is duine peacthach mé.
9 Oír do ghabh eagla é féin,
& a raibh na fhochair uile ar
son na gabhála, éisg do ghabh-
adar:
10 Agus mar an gcéudna

Séumas & Eóin, clann Shebe-
dei, do bhí na gcompánachuibh
ag Símon: & a dubhairt Iósa
ré Símon na bíodh eagla ort;
as so a mach bíaidh tú ad íás-
gaire ar dháoinibh.

11 Agus an tan tugadarsan a
longa chum tíre, ar bhfágbháil
an uile neithe dhóibh, do lean-
adar eisean.

12 Agus tárla an tan do bhí
sé a ccathruigh áirighe, Féuch,
óglach lán do lubhra: agus ar
bhfaicsin Iósa dhó, do léig sé
é féin síos ar aghaidh, agus
do ghuidh sé é, ag rádh; A
Thighearna, más toil leachd é,
is éidir leachd misid do ghlan-
adh.

13 Agus ar sineadh a láimhe,
do bhean sé ris, ag radh, As
toil, bí glan: & dfág an lubhra
é ar an mball.

14 Agus do aithin sé dhe gan
a innisin do dhuine ar bith:
achd imthigh taisbéin thú féin
don tsagart, & íodhbair ar
son do ghlanta, mar do ai-
thin Máoisi, mar fhíadhnuisi
dhóibh.

15 Achd is móide do leath-
nuigh a thúarasgbháil sin: ag-
us do chruinnigh slúagh mór
déisdeachd ris, agus dfagháil
fóirighne a dteinneas úadh.

16 Achd do chúaidh seisean
fá leith ar an bhfásach, agus
do rinne sé urnuighe.

17 Agus tárla go raibh sé lá
áirighe ag teagasg: agus go
rabhadar na Phairisínigh, agus
doctúirí an dlighe na suidhe a
láthair, noch tháinic as gach
uile bhaile don Ghalílé, agus
do thir Iúdaighe, agus ó Ieru-
saléim: agus do bhí cumh-
achda an Tighearna chum a
slánuighthe:

18 Agus féuch, do iomchra-
dar dáoine a leabuidh, óglach
do bhí a bpairilis & do íarra-
dar a thabhairt a sdeach, & a
chur na fhíadhnuisisean.

19 Agus an tráth nach bhfúa-
radar cáoi ar a thabhairt a
sdeach, tré mhéud ná cuid-
eachda, do chúadar súas ar a
tigh, & da léigeadar é féin, &
a leabuidh síos tríd an slinn-
teach ar lár, a bhfíaghnuisi
Iósa.

20 Agus ar bhfaicsin a gcrei-
dimh dhósan, a dubhairt sé
ris; A dhuine, a táid do
pheacuidh ar na maitheamh
dhuit.

21 Agus do thionnsgnadar na
sgríobuidhe, & na Phairisínigh
díosbóireachd do dhéunamh,
ag rádh; Créd é an fearsa labh-
ras blaisphéimighe: cía fhéu-
dus peacuigh do mhaitheamh,
achd Día ná áonar?

22 Achd ar naithne a smúain-
tighe Díosa, do fhreagair sé,
& a dubhairt sé ríu; Créd é
an ní so smuaintighthísi an
bhur gcroidhthibh?

23 Cía is usa a rádh, A táid
do pheacuidh ar na maitheamh
dhuit: ná a rádh, Eirigh, agus
siobhail?

24 Achd do chum go mbeith
a fhios agaibh, go bhfuil cumh-
achda ag mac an duine, peac-
uidh do mhaitheamh ar an

dtalamh, (a dubhairt sé ré
fear na pairilisi) A deirimsi
riot, éirigh, tóg do leabuidh,
agus imthigh dod thigh.
25 Agus ar néirghe dhósan
ar an mball an a bhfíadhnuisi,
do thóg sé an leabuidh an a
raibh sé na luighe, & do
chúaidh sé dhá thigh, ag mo-
ládh Dé.
26 Agus do ghabh úathbhás
cách uile, & do mholadar Día:
agus do líonadh deagla íad, ag
rádh; Do choncamair neithe
doichreite a niugh.
27 Agus tar éisi so do chúaidh
Iósa a mach, agus do chonnairc
sé puíbliocán dár bháinm Lé-
bhi, na shuidhe ag bord an
chusduim, agus a dubhairt sé
ris; Lean misi.
28 Agus ar bhfágbháil gach
éin neithe dhósan, déirigh sé,
agus do lean sé eisean.
29 Agus do rinne Lébhi féus-
da mór dhó an a thigh féin: &
do bhí cuideachda mhór phuib-
liocán, agus dháoine eile do
shuidh na bhfochair.
30 Agus do rinne cuid díobh
do bhí na sgríobuidhibh, agus
na Bhphairisíneachuibh mona-
bhar a naghaidh a dheisciobal-
san, ag rádh, Créud fá nithtísi
agus fá nibhthí a bhfochair na
bpuibliocán, agus na bpeac-
thach?
31 Agus ag freagra a dubh-
airt Iósa ríu, Ní bhfuil ríach-
danus leágha ar na dáoinibh
slána, achd ar na dáoinibh
tinne.
32 Ní tháinic misi do ghairm
na bhfiréunach, achd na bpeac
thach chum aithrighe.
33 Achd a dubhradarsan ris
Créud fá dtroisgid deisciobai
Eóin go minic, agus créd fá
ndéunuid síad urrnaighe, agus
mar an gcéudna deisciobail na
Bhpairisíneach: achd ithid ag-
us ibhid do dheisciobailsi.
34 Agus a dubhairt seision
ríu, An bhféadtáoisi a thabh-
airt air chloinn tséomra an
fhir núa phósda trosgadh do
dhéunamh, an feadh bhías sé
féin na bhfochair?
35 Achd tiocfaid na láethe
an tan bhéurthar an fear núa
phósda úatha, ann sna láethibh
sin do dhéunuid síad tros-
gadh.
36 Agus a dubhairt sé fós tré
chosamhlachd ríu; Ní chui-
reann neach ar bith preabán
éuduigh núa air sheanchulaidh,
nó brisidh an téudach núa é
agus ní thig an preabán núa-
éuduigh leis a tseinéudach.
37 Agus ní chuireann duine
ar bith fíon núa a seanbhuid-
éuluibh, nó brisfidh an fíon
núa na buidéil, agus dóirt-
fidhear an fíon, agus rachuid
na buidéil a mugha.
38 Achd fíon núa is cóir do
chur a mbuidéuluibh núadha,
agus béid síad ar áon slán.
39 Agus ní bhfuil duine ar
bith ibheas seinfhíon, lér ab
áill fíon núa ar ball: óir a
deir sé, Is é an seinfhíon is
folláine.

CAIB: VI.

Fuascaltá na ceisde um na Sáoire, 20 le searmóin um Shonas & Anreath, 27 & ghrádh dar negcairdibh.

AGUS tárla ag ghabháil trí ghortuibh dhósan an dara sábóid don tsollamain, gur bheanadar a dheisciobail déusa, agus tar éis a gcuimealta eidir a lámhuibh dhóibh, dúadar íad.

2 Achd a dubhradar cuid do na Pharisineachuibh ríu: Créd fá ndéuntáoi ní nach indéanta ann sa tsáoire?

3 Agus ar bhfreagra Díosa a dubhairt sé ríu; An né nár leughabhuirsi an ní so do rinne Dáibhi, an tan do bhí ocrus air féin, agus ar an muintir do bhí na fharradh:

4 Cionnus do chúaidh sé a sdeach go tígh Dé, agus do ghlac sé arán na fíadhnuisi, agus a dúaigh sé é, agus tug sé fós don mhuintir do bhí na fhocair é: noch nár chóir ithe, achd do na sagurtuibh amháin?

5 Agus a dubhairt seisean ríu; As Tighearna don tsábóid féin mac an duine.

6 Agus tárla fós a sábóid eile, go ndeachuidh seisean a sdeach don tsinagóg, agus gur theaguisg sé, agus do bhí óglach ann sin agá raibh a lámh dheas ar na seargadh.

7 Agus do bhí coimhéud ag na sgríobuidhibh agus ag na Pharisineachuibh airsean, dá fhéuchain an ndéanadh sé leigheas ann sa tsábóid, do chum go bhfuighidís adhbhar gearáin air.

8 Achd daithin seisean a smúainthighthe: agus a dubhairt sé ris an duine agá raibh an lámh sheargthuigh: Eirigh, agus seas a lar *cháich*. Agus do éirigh seision agus do sheas sé.

9 Ann sin a dubhairt Íósa ríusan, Fíafróchaidh misi dhíbhsi ní áirighe, An cóir maith nó olc do dhéunamh sá tsábóid: anum do shábháil nó do sgrios?

10 Agus an tan do fhéuch sé orrtha uile na thimcheall, a dubhairt sé ris a nóglach, Sín amach do lámh: agus do rinne seisean mar sin: agus do haiseagadh a lámh slán mar an lámh eile.

11 Agus do líonadh íadsan do chuthach: agus do lúaidheadar ré a chéile, Créd do dheunaidis ré Híosa.

12 Agus tárla ann sna láethibh sin, go ndeachuidh seisean amach ar shlíabh, do dhéunamh úrnaighe: agus do chaith sé an oidhche ag guidhe Dé.

13 Agus ar néirghe don lá, do ghoir sé a dheisciobail chuige, agus do thogh sé dhá fhéar dhéug asda, dár ghoir se Absdail:

14 Simon dár ghoir sé fós Peadar, & Aindrías a dhearbhráthair, Séumas agus Eóin, Philip, agus Bartoloméus.

15 Matha agus Tomás, Séumas *mac* Alphei, agus Símon da ngoirthear Selótes.

16 Iudás *dearbhrúthair* Shéu-
muis, agus Iudás Iscariót, (an
té fós do bhráth eision.)
17 Agus táinig sé a núas léo,
agus do sheas sé ar mhachuire
réidh, agus a choimhthionól
deisciobail, agus mórán mór do
phobal ó thír Iúdaighe uile,
agus ó Iárusalem, agus ó chois
fairrge Thírus agus Shídon,
noch tháinig déisdeachd lei-
sion, agus dfagháil leighis ar a
neasláintibh:
18 Agus a raibh ar ná gciorr-
bhadh ag spioraduibh neamh-
glana, agus do leighiseadh íad.
19 Agus do bhí an slúagh uile
ag íarruidh cuimealta ris, óir do
bhídh subhailce ag dul úadh,
agus do shlánuidh sé íad uile.
20 Agus ar dtógbháil a shúl
súas dósan air a dheisciobluibh,
a dubhairt sé: As beannaigh-
the *sibhsi* a dháoine bochda
óir as libh flaitheas Dé.
21 As beannaighthe sibh a
dháoine atá ocrach a nois: óir
sáiséochthar sibh: As beann-
aighthe sibhsi cháoidheas a
nois: óir do dhéuntáoi gáire.
22 As beannaighthe bheithí
an tráth fhúathóchuid dáoine
sibh, agus chuirfid síad as a
gcuideachda sibh, agus im-
dheargfuid sibh, & chuirfid
bhur nainm amach, mar olc,
ar son mhic an duine.
23 Déunuidh gáirdeachus an
lá sin, & éirghidh a náirde ré
lúthgháire, óir féuch, as mór
bhur lúaidheach ar neamh:
Oír as mar sin do rinneadar a
naithreacha ris na fáibhibh.

24 Achd as anáoibhinn dáoibh
si a dháoine saidhbhre: óir at
bhur sólás aguibh.
25 As anáoibhinn dáoibh
dháoine atá sáitheach: ó
biáidh ocras orúibh. As a
áoibhinn dáoibh, a dháoine at
a gáirighe a nois: óir cáo
fidhe, agus goilfidhe.
26 As anáoibhinn dáoibh a
tráth a déunuid na huile dháo
ne maith ribh: óir as mar si
do rinneadar a naithreacha ri
na fáidhibh fallsa.
27 Achd a deirim ribhsi, at
ag éisdeachd, Grádhuighid
bhur námhuid: déunuidh maith
don dreim air ar fúadh sibh:
28 Tabhruidh bhur mbeann-
achd don dreim mhalluigheas
sibh: agus déunuidh urrnaighe
ar son na muintire do ní bhur
ndíoghbháil.
29 An té bhúaileas tú air a
ngíall, iompó chuige an gíall
eile: agus an té bheanus do
chlóca dhíot, ná bac dhe do
chóta fós *a bhreith leis*.
30 Agus tabhuir do gach
neach íarrus ort: agus ón te
thógbhús do chuid úait, *ná*
híarr air ais é.
31 Agus mar as toil libh dáoi-
ne do dhéunamh dhíbh, deun-
uidhsi mar an gcéudna dhóibh-
sion.
32 Oír má tá grádh aguibh
don mhuinntir ghrádhuigheas
sibh, créud é an buidheachus
bhías oruibh? óir grádhuighid
ná peacthuigh féin na dáoine
ghrádhuigheas íad.
33 Agus má níthí maith don

mbuintir do ni maith dhíbh, créud é an buidheachus bhías oruibh? óir do níd na peacthuidh féin an gcéadna.

34 Agus dá dtugthaoi áirleagadh do na dáoinibh ó a sáoltí a fhagháil a rís, créud é an buidheachus bhías oruibh? óir do bheirid na peacthaidh áirleagadh dó na peacthachaibh, do chum go bhfuighdís a leithéid a rís.

35 Ar a nadhbharsin grádhuighidh bhur námhuid, agus déunuidh maith, & tabhruidh áirleagadh úaibh, gan súil ré héinní: agus budh mór bhur lúaidheachd, agus beithí bhur gcloinn ag an té as áirde: Oír bí seisean cinealta les na dáoinibh dombuídheacha agus saithe.

36 Ar a nadhbharsin bíthísi trócaireach, mar atá bhur nathuir trócuireach.

37 Agus ná beiridh breath, agus ní bhéurthar breath oruibh: ná damnuighe, agus ní daiméontar sibh: maithidh, agus maithfithear dháoibh.

38 Tabhruidh úaibh, agus do bhéurthar dháoibh: agus do bhéuruid dáoine an bhur nuchd miosúr maith, dingthe, craithte, agus ag dul thairis: Oír as leis an miosúr an a dtoimhéosdáoi, toimhéosdar mar an gcéudna dháoibh.

39 Agus do labhuir se cosamhlachd ríu; An bhféudann an dall *éolus do dhéunumh* do dhall eile? an ne nach duitfid arion sa díg?

40 Ní bhfuil an deisciobal ós cionn a mhaighisdir, achd gidh bé neach bhus diongmhála, bíaidh sé mar a mhaighisdir.

41 Agus créud fa a bhfaiceann tú an broth beag a súil do dhearbhráthar, & nach dtugair dod aire an tsail atá ad shúil féin?

42 Nó ciomus as éidir leachd á rádh réd dhearbhráthuir; A dhearbhrathuir, léig dhamh an broth atá ad shúil do bhuáin aisde: agus nách bhfaiceann tú an tsail atá ad shúil féin? a fhir an fhúarchrábhuidh, ar tús teilg amach an tsail as do shuil féin, agus an sin bhus léir dhuit, an broth atá a súil do dhearbhráthar do bhúain aisde.

43 Oír ní maith an crann iomchras drochthoradh, agus ní holc an crann iomchras toradh maith.

44 Oír is a thoradh aitheantar gach uilé chrann: Oír ní chruinnighid dáoine fígidhe do dheilgneach; na cáora fíneamhna do dhriseach.

45 Do bheir an duine maith, ní maith as cisde maith a chroidhe féin: agus do bheir an droch dhuine droch ní as droch chisde a chroidhe fein: Oír is as iomarcuidh an chroidhe, labhrus an béul.

46 Achd creud fá ngoirthísi, A Thighearna, a Thighearna dhíomsa, agus nach déuntáoi na neithe a deirim?

47 Gach uile neach thig chúgamsa, agus éisdeas rém bhría-

thruibh, agus do ní dhá reir: foillséochuidh mé dháoibhsi cía ré ar cosmhuil é.
48 As cosmhuil é ré neach
do thóg a thigh, agus do tho-
chail, agus do chúaidh go do-
mhuin a dtalumh, agus do
chuir a *shocrughadh* ar char-
ruig: agus mar tháinig an tuile,
do bhúail an sruth fán dtigh
úd, achd níor bhéidir leis a
chorrughadh: óir do bhí sé
socrughthe ar charruig.
49 Achd gidh bé chluin,
agus nach déun, as cosmhuil
é ré neach do thóg a thigh
air thalamh gan socrughadh
air ar bhúail an tuile: agus do
thuit sé do láthair, & ba mór
tuitim an tighe sin.

CAIB. VII.

Shárruigh an Caiptín paganach na Hiuduighe a ccreideamh. 36 Bhí Críosd na charaid don pheacach irisil.

AGUS an tráth do chríochnuigh sé a bhríathra uile a néisdeachd an phobail, do chúaidh sé a sdeach go Capernáum.
2 Agus do bhí óglach Caiptin
áirighe go bréoite a riochd
bháis, air a raibh cion mór
aige.
3 Agus an tan do chúaluidh
sé tuarasgbháil Iósa, do chuir
sé sinnsir na Niuduighe chuige,
ag íarruidh air, teachd & a
shearbhfhoghantuidhe shlán-
ughadh.
4 Agus an tan thangadar so
chum Iósa, díarradar air go
díthcheallach, ag rádh, Gu
bhfíu é so do thabhuirt dó.
5 Oír atá grádh áige dha
gcineadhne, agus do thóg s
sionagóg dháinne.
6 Agus do chuaidh Iósa léo
Agus an tan do bhí sé a nga
don tigh, do chuir an caiptín
a cháirde chuige, ag rádh ris
a Thighearna, Ná cuir buaidh
readh ort féin: óir ní fíu mis
go rachfá a sdeach fá chléith
mo thighe.
7 Ar a nadhbharsin níor
mheas mé gur bhfíu mé féin
dul ad ionnsuighe: achd abuir
a bhfocal, agus bíaidh móglach
slán.
8 Oír as duine misi féin atá
fáoi chumhachdaibh, aga bhfui-
lid saighdíuirigh fum, & a
deirim ris an bhfearso, Imthigh,
& imthighe sé: agus ré fear
eile, Tárr, & thig sé: agus rem
shearbhfhoghantaidhe, Déuna
so: agus do ní sé é.
9 Agus ar ná gcloisdin so
Díosa, do bhi iongnadh aige
ann, & ar bhfilleadh dhó, A
dubhairt sé ris a tslúagh do
lean é; A deirim ribh, nach
bhfuair mé a Nisrael féin a
chomhmór so do chreideamh.
10 Agus ar bhfilleadh a steach
do na teachduiribh do cuireadh
chuige, fúaradar an searbhfogh-
antaidh do bhí tinn, slán.
11 Agus tárla an lá na dhiáigh
sin, go ndeachaidh sé don chath-
ruigh, dá ngoirthear Náin: &
do chúadar mórán dá dheis-
ciobluibh leis, & buidhean
mhór.

12 Agus an tan tháinig sé a
ngar do dhoras na caithreach,
féuch, do bhí duine marbh agá
bhreith amach, do bhí na áon
mhac agá mhátbair, & í na
baintreabhaigh: agus do bhí
coimhthionól mór ón chath-
ruigh na fochair.
13 Agus ar na faicsin don
Tighearna, do ghabh trúaighe
mhór dhi é, agus a dubhairt
sé ría; Na guil.
14 Agus táinic sé, agus do
bhean sé ris an gcomhraidh,
(agus do sheasadar an luchd
do bhí agá iomchar) agus a
dubhairt sé; A ógánaigh, a
deirim riot, éirigh.
15 Agus déirigh an duine
marbh na shuidhe, agus do
thionnsgain sé labhairt: agus
tug sé dhá mháthair féin é.
16 Agus do ghabh eagla íad
uile, agus tugadar glóir do
Dhía, ag rádh: Déirghe fáidh
mór an ar measg, agus dféuch
Día ar a phobal féin.
17 Agus do chúraidh an túar-
asgbháil so amach air féadh
thíre Iúdaighe uile, agus air
feadh gach éintíre timcheall.
18 Agus dinnseadar a dheis-
ciobail na neithe so uile Déoin.
Agus ar ngairm Deóin deisi áir-
ighe dhá deisciobluibh chuige,
19 Do chuir sé dionsuighe
Iósa íad, ag rádh: An tusa an
té do bhí chum teachda, nó
an bhfuilmid ag feathamh ré
neach eile?
20 Agus an tan thangadar na
firsi chuigesean, a dubhradar;
Do chuir Eóin baisde sinne
chugad, ag rádh: An tusa an
té do bhí chum teachda, nó
an bhfuilmid ag feathamh ré
neach eile?
21 Agus ar an uár sin fein do
shlánuigh seisean mórán daóine
ó easláintibh, agus ó phláigh-
ibh, agus ó dhroch spiorad-
uibh: agus thug sé á radharc
do mhórán dall.
22 Agus ar bhfreagra Díosa,
a dubhairt sé ríu; Ar nim-
theachd díbh innisidh Deóine,
na neithe do chonncabhair, &
do chúalabhair: go bhfaicid
na daill, go siubhlaid na bac-
uidh, go nglantar na lobhair,
go gcluinid na bodhair, go
néirghid na mairbh, go bhfuil
an soisgéul dá sheanmóir do
na bochdaibh.
23 Agus as beannaighthe an
té nach bhfuighe oilbhéim
ionnumsa.
24 Agus an tráth do imthigh-
cadar teachdairighe Eóin, do
thionnsgain seision a rádh ris
an bpobal a dtimcheall Eóin;
Créud é an ní agá ndeach-
ubhuir dhá fhéuchain amach
ar an bhfásach? an giolcach
ar na bhogadh ag an ngaoith?
25 Achd créud é an ní agá
ndeachubhair amach dá fhéu-
chuin? duine atá ar na éud-
ughadh a neuduighibh míne?
féuch, an luchd bhíos a néud-
aighibh onóracha agus a sai-
mhe, is a bpálásuibh na ríogh
bhíd siad.
26 Achd créd é an ní agá
ndeachubhair amach dhá fhéu-
chuin? Fáidh? a deirim ribh

go fírinneach, & ni as mó ná fáidh.

27 Ag so an te ar a bhfuil sgríobhtha, Féuch, cuirim mo theachdaire romhad, oillmhéochus do shlighe romhad.

28 Oir a deirim ribh, Nach bhfuil éidir chlannuibh na mban, faidh as mó ná Eóin baisde. Achd cheana an té as lugha a ríoghachd Dé, as mó é na eisean.

29 Agus ar na gcloisdin so, do mholadar an pobal uile, agus na puibliocáin, Día, do bhí ar na mbaisdeadh ré baisdeadh Eóin.

30 Achd tugadar na Phairisínigh & an luchd dlighe tarcuisne ar chomhairle Dé na naghuídh féin, gan a bheith ar na mbaisdeagh úadhsan.

31 Agus a dubhairt an Tighearna, Cía ré saimhéola mé daóine an chinidh so? agus cía ré ar cosmhuil íad?

32 As cosmhuil íad re leanbuibh na suidhe ar áit an mharguidh, agus éighmheas ar á chéile, & a deir: Dó rinneamair píobaireachd dhaóibh, & ní dhearnabhair damhsa: do rinneamair caói dhaóibh, & ní dhearnabhair gul.

33 Oír tháinig Eóin baisde, ní ag ithe aráin, ná ag ol fíona, & a deirthísi, Atá deamhan ann.

34 Tháinic mac an duine ag ithe, & ag ól, agus a deirthí, Feuch, an duine cráosach, cara na bpuibliocán agus na bpeacthach.

35 Achd atá an eagna a na sáoradh ó na cloinn *féin* uile.

36 Agus do íarr duine áirighe do na phairisíneachaibh air, *bíadh* ithe na fhochair. Agus ar ndul a sdeach go tigh an phairisínigh dhó, do shuidh sé sios chum bídh.

37 Agus féuch, an tráth fúair bean don chathraigh, do bhí na peacthach, a fhios go raibh sé na shuidhe ag bíadh a dtigh an Fhphairisinigh, tug si boxa ola lé.

38 Agus ar seasamh agá chosuibh don táobh shíar dhe *ag* gul, do thionnsgain sí a chosa dionnladh lé na déuruibh, & a dtiurmughadh lé gruáig a cinn, agus do phóg sí a chosa, agus do ong sí léis an ola *íad*.

39 Agus an tan do chonnairc an phairisíneach tug an cuireadh dhósan sin, do smuáin sé na inntinn, ag rádh, Dá madh fáidh an fearso, daithnéochadh sé, cía agus gá hionnus an bheanso bheanus ris, óir as peacthach í.

40 Agus ar bhfreagra Díosa a dubhairt sé ris; A Shiomóin, atá ní agam ré rádh riot: agus a dubhairt seision; A mhaighisdir, abuir romhad.

41 Do bhádar días dféitheamhnuibh ag fear áirligthe *do* thabhairt úadh, do dhligh sé cúig chéud pighinn dfior aca, agus cáogad don dara fear.

42 Agus an tráth nach raibh díoluigheachd ag ceachdar dhíobh ré na thabhairt dó, do

mhaith sé dhóibh aráon: uime
sin innis damhsa, cia aca léir
ab annsa é?
43 Agus ar bhfreagra do Shí-
món a dubhairt sé; Measuim
gur leis an té dhár mhaith sé
an tsuim as mó. Agus a dubh-
airt seision ris, As maith an
bhreath rug tú.
44 Agus ar bhfilleadh dhó
chum na mná, a dubhairt sé
ré Símón; an bhfaicean tú an
bhean so? tháinic misi a sdeach
dod thighsi agus ní thug tú
uisgi chum mo chos díonladh,
achd do nigh an bhean so mo
chosa lé na déuruibh, & do
thiormuigh sí iád lé grúaig a
cinn.
45 Ní thug tusa póg dhamh:
achd ó tháinig mé a sdeach,
níor choisg sisi do phógadh
mo chos.
46 Níor ong tú mo cheann
lé hola, achd do ong an bhean
so mo chosa ré huinnement.
47 Ar a nadhbharsin a deirim
riot, Go bhfuilid a hiomad
peacaidh ar na maitheamh
dhi: óir as mór do grádhuigh
si. Achd gidh bé dá maith-
tear beagan as beg grádhui-
gheas sé.
48 Agus a dubhairt sé ria;
Atáid do pheacuidh ar na mai-
theamh dhuit.
49 Agus do thionnsgnadar an
líon do bhí na suidhe na fho-
chair air an mbórd, a rádh
ionnta féin, Cía an fear so mai-
theas na peacuidh?
50 Agus a dubhairt sé ris an
mnáoi; Do shlánuigh do chréi-
deamh thú, imthigh a síoth-
cháin.

CAIB. VIII.

Na mna do chaith a maöin re Criosd, 4 le Cosamhlacht um an tsioladoir, 22 & mirbhuileadh Iósa mhic Dé.

AGUS tárla na dhiáigh so,
gur shiobhuil seisean tré
gach cathair, & gach baile, ag
seanmórughadh, agus ag sóis-
géultughadh ríoghachda Dé;
agus an dá fhear dhég na fhó-
chair:
2 Agus mná áirighe do leigh-
easadh ó dhroichspioraduibh,
agus ó easláintibh, Muire dá
ngoirthí Mhagdalén, as a ndea-
chadar seachd ndeamhain,
3 Agus Ioanna bean Chúsa
fheadhmanmuigh Iorúaith, ag-
us Susanna, agus mórán eile
do chaith risean dá mâoin
féin.
4 Agus an tan do chruinnigh
buidhean mhór, agus tangadar
as gach uile chathruigh chui-
gesion, do labhair sé a gcos-
amlachd *riú*.
5 Do chúaidh síoladóir áir-
ighe amach do chur a shíl
féin; agus ag cur an tsíl dó,
do thuit cuid de chois na sligh-
eadh, agus do brughadh fá
chosaibh *dáoine* é, agus ditha-
dar énlaith a naiéir é:
6 Agus do thuit cuid eile ar
charraic, agus ar bhfás dó, do
shearg sé, do bhrígh nach raibh
taisleach aige:
7 Agus do thuit cuid eile
a measg deilgnigh: agus ar
bhfas don deilgneach a náoin-

fheachd ris, do thachdadar é:
8 Agus do thuit cuid eile a
ndtalamh mhaith: agus an tan
do fhás sé, tug sé toradh céad-
ach úadh. *Agus* ar na rádh so
dhó, do éigh sé, gidh be agá
bhfuilid clúasa chum éisdeach-
da, éisdeadh sé.
9 Agus do fhiáfruigheadar a
dheisciobuil de, ag rádh, Créd
é an chosamhlachdsin?
10 Agus a dubhairt seisean:
Is dáoibsi tugadh rúndiamhra
rioghachda Dé daithniughadh,
achd do chách eile a ccosamh-
lachduibh, ionnus ag faicsin
dóibh nach bhfaicfidís, agus
ag cluinsin dóibh nach dtuig-
fidís.
11 Ag so an chosamhlachd:
a sé an síol, bríathar Dé:
12 Agus an dréam úd chois
na sligheadh, a síad éisdeas:
na dhiáigh sin tig an díabhal,
agus tógbhuidh sé an bhriáthar
as a gcroidhe, deagla go gcreid-
fidís, agus go sláinéochtháoi
iád.
13 Agus an dream úd air an
gcarruic, an tan do chluinid,
gabhuid chuca an briathar
maille lé gáirdeachus: achd ní
bhfuil fréumh aca so, noch
chreideas feadh tamuill, agus
fhilleas ar a nais a naimsir an
chathaighthe.
14 Achd an ní úd do thuit a
measg na ndeilgneach, a siád
so do éisd: achd ar nimtheachd
dóibh, múchtar íad lé cúram,
agus lé saidhbhreas, agus lé
sáimhe na beatha, agus ní tha-
bhruid toradh úatha.

15 Achd an ní *do thuit* ann
sa talamh mhaith, a síad súd
éisdeas ris an mbreithir, agus
chungmhas é a gcroidhe shoc-
raidh mhaith, agus do bheirid
toradh úatha a bhfoighid.
16 Achd ní bhfuil neach ar
bith lasas coinneall, fholchas
fáoi shoightheach í ná chuireas
fáoi leabuidh í; achd cuiridh
sé a gcoinnleóir í, do chum go
bhfaicfheadh an luchd théid
a sdeach, an solas.
17 Oír ní bhfuil éin ní foluigh-
theach, nach déuntar follas:
na secréideach, nach bhfuigh-
thear a fhios, agus nach dtioc-
faidh chum soillsi.
18 Ar a nadhbharsin tabh-
ruidh bhur naire ribh cionnas
éisdeas sibh: oír gidh be neach
agá bhfuil, is dó do bhéarthar
agus gidh bé neach ag nach
bhfuil, béarthar úadh an ní fós
sháoiltear do bheith aige.
19 Agus tangadar a mhathair
agus a dhearbhraithreacha
chuige, agus níor bhéidir leó
dul a ngar dhósan ón tslúagh.
20 Agus do hinniseadh dhó,
ag rádh: Atá do mhathair ag-
us do dhearbhraithreacha na
seasamh a muigh ag iarruidh
tfáicsin.
21 Agus ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé riú; A siád so
mo mhathairse, & mo dhear-
bhráithreacha, noch éisdeas
bríathar Dé, & do ní dá réir.
22 Agus tárla lá áirighe go
ndeachaidh seisean agus a
dheisciobuil a luing: agus a
dubhairt sé riú, Déanam ar an

táobh úd a nunn don loch.
Agus do sdiúradar rompa.
23 Agus ag luingseóracħd
dóibh do thuit a chodladh air-
sean: agus do éirigh sdoirm
gháoithe ar a loch: agus do
líonadh súas íad, agus do bhá-
dar a ngábhadh.
24 Agus ar ndol chuigesean
dóibh do dhúisgeadar é, ag
rádh; A mhaighisdir, a mhai-
ghisdír, a támaoid ar fágbháil,
Agus ar neirghe dhósan do
bhagair sé ar an gaoith agus ar
thonnghail a nuisge: agus do
choisgeadar, agus tainic ciúnas
ann.
25 Agus a dubhairt sé riú,
Cáit an a bhfuil bhar gcreid-
eamh? & ar mbeith air crith
le heagla dhóibhsion do ghabh
iongnadh íád, ag rádh ré chéile;
Cia hé so, a deir ris na gáoth-
aibh, agus ris a nuisge fós
bheith na dtochd, agus umh-
luighid siad dó?
26 Agús do rinneadar loing-
seóracħd go crich na Ngada-
rénach, atá as comhair na
Galilé a nunn.
27 Agus ar ndol a dtír dhó-
san, tárla óglach áirighe as an
gcathruigh air, ann a rabhadar
deamhuin re haimsir fhada,
agus ag nach bíodh éadach
uime, agus ní comhnuigheadh
sé a dtigh achd an sna tuá-
maidhibh.
28 Agus ag faicsin Iósa dhó,
agus ag éighmhe, do theilg sé
é féin siós aga chosaibh, agus
a dubhairt sé do ghuth ard:
Créd é mo chuidsi dhiót a
Iósa a mhic Dé ro áird? iar-
ruim ort gan mo phiánadh.
29 Oir do aithin sé don spio-
rad neamhghlan dol as a duine:
Oír is iomdha uáir do bheir-
eadh sé siothadh air: agus do
ceangluidh le slabhraidhibh
agus do coimhéaduidh lé
géimhleachuibh é: agus ar
mbriseadh na gcuibhreach
dhósan do thiománadh an
deamhan fá na fásaighibh é.
30 Agus dfiafruidh Iósa dhé,
ag rádh, Créd is ainm dhuit?
agus a dubhairt seision, Léi-
ghión: do brígh go ndeachá-
dar mórán deamhan a sdeach
ann.
31 Agus diárradar air gan a
chur dfiachaibh ortha dul ann
sa dubhaigen.
32 Agus do bhí tréd mór
muc ann sin ag inghilt ar a
tslíabh: agus diárradar air a
léigeau dóibh dul ionnta: agus
dfulaing seision sin dóibh.
33 Agus ar ndul do na deamh-
nuibh as a duine, do chúadar
ann sna mucaibh: agus do rith
an tréd muc ris a naill ann sa
loch, agus do múchadh iád.
34 Agus an trath do chunn-
cadar na háodhairidhe an ní
do rinneadh ann, do theithea-
dar: agus ar nimtheachd
dóibh, dinnseadar *sin* ann sa
chathruigh agus ar na mach-
airibh.
35 Agus do chúadarsan amach
dféachain an neithe do rinn-
eadh: agus tangadar dionn-
suighe Iósa, agus fúaradar an
duine as a ndeachadar na

deamhuin ar na éadughadh, agus é ar deaghcheill na shuidhe ag cosaibh Iósa, agus do ghabh eagla iad.

36 Agus an dream do bhí dhá fhéachain, dinnsigheadar dhóibsion, cionnas do slánaigheadh an tí iona rabhadar na deamhuin.

37 Agus diárradar luchd chríche na Ngadarenach uile airsion, imtheachd úatha, oír do bhí eagla ro mhór orrtha: agus ar ndol dósan ann a luing dfill sé tar ais.

38 Agus díarr an fear as a ndeachadar na deamhuin air, é fein do bheith na fhochair: achd do léig Iósa úadh é, ag rádh,

39 Fill dod thigh féin, agus innis meud na neitheann do rinne Día dhuit. Agus do imthigh seision ar feadh na caithreach uile, ag innisin créd íád na neithe do rinne Iósa dhó.

40 Agus tárla an tan do fhill Iósa tar ais, gur ghabh an slúagh chuca é: oír do bhádar uile ag feitheamh ris.

41 Agus féuch, táinic neach áirighe dar bhainm Iáirus do bhí na úachdarán ar a Tsinagóig; & an tan do shléuchd sé ag cosaibh Iósa, diárr sé dathchuinghidh air, dul leis dá thigh féin.

42 Do bhrígh go raibh éinghein inghine aige timcheall a dá bhlíadhan dég, & í fagháil bhais. Achd ar mbeíth ag imtheachd dhó do bhí an slúagh dha bhrughadh.

43 Agus bean do bhí a bhfluxa fola dá bhliadhuin dég, agus do chaith a raibh aice le leaghaibh, agus nar béidir le héinneach a leigheas;

44 Do chúaidh sí táobh shíar dheision, agus do chumail sí ré himeal a bhruit: agus do sguir a dórtadh fola ar an mball.

45 Agus a dubhairt Iósa, Cía so do bhean rium? agus ar na shéana do chách uile, a dubhairt Peadar, & an dream do bhí na fharradh; A mhaighisdir, atá an slúagh ad bhrughadh, & ad phlúchadh, agus a nabair tú, Cía bhean rium:

46 Agus a dubhairt Iósa, Do bhean duine éigin riom: Oír do mhothuigh mé subhailce dul asam.

47 Agus an tráth do chonnaire an bhean gur hairigheadh í, táinic si ar crith, & ag sléuchdain dósan, dfoillsigh sí dhó a bhfíadhnuisi an phobuil uíle créd é an tádhbhar far chumail sí ris, agus cionnus do leigheasadh í ar an mball.

48 Agus a dubhairt seisean ría; Bíodh muinighin mhaith agad, a inghean, do shlánuigh do chreideamh thú: imthigh romhad a síothcháin.

49 An feadh do bhí seision ag labhairt, táinic neach áirige ó úachdarán na Sinagóge, da rádh ris: Fúair hinghean bás: ná cuir buaidhreadh ar an maighisdir.

50 Agus ar na chluinsin *so* Díosa, do fhreagair sé é, ag

rádh; Na bíodh eagla ort: creid amhain, agus sláineóchthar í.

51 Agus ar ndul a sdeach don tigh dhó, níor fhuiling sé neach ar bith do dhul a sdeach, achd Peadar, & Séumus, agus Eóin, agus athair agus máthair an chailín.

52 Agus do bhádar cách uile a gul, & dá cáoineadhsa: achd a dubhairt seision, Ná guilidh; ní bhfuil sí marbh achd na codladh.

53 Agus do rinneadarsan fonomhad fáoi tré go raibh a fhios aca go raibh sí marbh.

54 Agus ag cur cháich uile amach dhósan, agus ag breith ar a láimh, do éigh sé ag rádh; A chalín éirigh.

55 Agus táinic a spiorad a rís innte, agus déirigh sí ar an mball: agus do aithin sé bíadh do thabhairt dí.

56 Agus do ghabh úathbhás a hathair agus a mathair: gidheadh do áithin seision díobh gan an ní do rinneadh dinnísin do dhuine ar bith.

CAIB. IX.

Uír na nccos do chrathadh anaghaidh dhaoine do theagaisc. 51 *Gan bhéith dioghaltach.* 57 *& gan Chríosd do leanmhuin ar scáth sceimhe, nó arson éadala & onoir.*

AGUS ag gairm a dhá dheisciobal dég dhó, tug sé neart & cumhachda dhóibh ar na huile dheamhnuibh, agus ar easláintibh do leigheas.

2 Agus do chuir sé iád do sheanmoír ríoghachda De, agus do leigheas na ndáoine easlán.

3 Agus a dubhairt sé riú, Ná beiridh ní ar bith libh chum na slígheadh, bataighe, ná tiách lóin, ná arán, ná áirgead: ná biodh, dá chóta aguibh.

4 Agus gidh bé ar bith teach an a rachtáoi a sdeach, gur ab ann sin fhanfáoi, & gur ab as rachtái amach.

5 Agus gidh bé nach gcubhuidh chuca sibh, ar bhfagbháil na caithreachasin dáoibh, craithidh fós an luaithreabhán dá bhur gcosaibh mar fhiadhnuisi na naghaidh.

6 Agus do imthigheadarsan, agus do ghabhadar timcheall na mbailteadh ag déanamh seanmóra agus ag leigheas ann gach uile bhall.

7 Agus do chualuidh Ióruáith an Tétrarca gach uile ní dá ndearnuidh seision, agus do bhí sé a namharus, do brígh go ndubhradar dáoine áirighe, gur éirigh Eóin ó mharbhuidh.

8 Agus dáoine eile, Gur fhoillsigh Elías é *féin*; & dáoine eile, Gur eiséirigh fáigh éigin do na seanfháighibh.

9 Agus a dubhairt Ioruaith, Do bhean misi a cheann Deóin: agus cia hé so ar a gcluinim a leithéde so? agus diarr sé eision dfaicsin.

10 Achd ar bhfilleadh do na habsdaluibh dinnseadar dhósan gach ní dhá ndearnadar, & ar na mbreith leis dó, do chuaidh sé fá leith ar fhásach na caith-

reacha dá ngoirthear Betsáida,
11 Agus an tan do aithin an
pubal sin, do leanadar e: agus
ar na ngabháil chuige dhó, do
labhair sé riú a dtimcheall
rioghachda Dé, agus do shlán-
aigh sé an chuid díobh ar a
raibh úireasbhuidh leighis.
12 Agus do bhí an lá ag dol
thárrsa, agus tangadar an dá
fhear dhég chuigesion, agus a
dubhradar ris, Léig uáit an
slúágh ionnus go niméochaidís
fa na bailtibh, agus fan tír do
leathnughadh, agus dfagháil
bídh: oír a támáoid ann so a
náit fhásamhuil.
13 Achd a dubhairt seision
riú, Tabhruidhsi ní lé na ithe
dhóibh. Agus a dubhradar-
san, Ní bhfuil ní is mó aguinn
ná cúig aráin, agus dá iásg,
achd muna dteímis do cheann-
ach bídh don phobal so uile.
14 Oír do bhádar a dtim-
cheall chuig míle fear: achd a
dubhairt seisión ré na dheis-
ciobluibh, Cuiridh na suidhe
iád na gcaogadaibh *agus na
gcáogadaibh.*
15 Agus do rinneadarsan amh-
laidh, & do chuireadar na sui-
dhe iád uile.
16 Agus ar ngabháil na gcúig
narán agus an dá iásg dhósan,
agus ar bhféachain súas ar
neamh, do bheannuigh sé iád,
agus do bhris sé, agus tug sé
dhá dheisciobluibh *iád* do
chum go gcuirfidís a bhfíadh-
nuisi an phubail *iád.*
17 Agus a dithadar, agus do
sasaigheadh iad uile: agus do
tógbhadh dhá chliabh dhég d
bhíadh bhriste do bhí dhfuil
ghioll aca.
18 Agus tárla an tan do bh
sé na áonar ag déanamh ur-
nuighe, go rabhadar a dheis-
ciobuil na fhochair: agus gu
fhíafruidh sé dhíobh, ag rádh;
Créd a deir an slúagh, cía
misi?
19 Agus do fhreagradarsan
agus a dubhradar; Eóin baisde:
& cuid eile Elías: agus cuid
eile, gur éirghe fáigh éigin do
na seanfháighibh a rís.
20 Agus a dubhairt seision
riú, Achd créd a deárthaoisi,
cía mé? agus ar bhfreagra do
Pheadar a dubhairt sé: Críosd
Dé.
21 Agus ar ndéanamh bagair
orrtha dhó, do aithin sé iad
gan so dinnisin do dhuine ar
bith:
22 Ag rádh gur ab éigin do
mhac an duine mórán dfulang,
agus a dhiúltadh ó na sinnsea-
ruibh, agus ó úachdaránuibh
na sagart, agus ó na sgríobuidh-
ibh, agus bás dfulang, agus
éirghe an tres lá.
23 Agus a dubhairt sé riú
uile; Madh áill ré héinneach
misi do leanmhuin, díultadh sé
dhó féin agus tógbhadh sé a
chros gach láoi, agus leanadh
sé misi.
24 Oír gidh bé lér ab aill a
anam do shlánughadh, caill-
fidh sé é: agus gidh be chaill-
feas a anam ar mo shonsa, a sé
so shláineochas é.
25 Oír créd a tharbha do

dhuine dá ngnoghuigheadh sé an domhan uile, agus go gcaillfeadh sé, nó go léigfeadh sé a mugha é féin?
26 Oír gidh bé le budh nár
misi agus mo bhriathra, budh nár le mac an duine eision, an tráth thiocfas sé ann a ghloír féin, agus athar, agus na naingeal náomhtha.
27 Agus a déirim ribh go
fírinneach, Go bhfuilid cuid don mhuinntir ata á láthair ann so, nach blaisfidh bás nó go bhfaicfid rioghachd Dé.
28 Agus tárla, a dtimcheall
ochd lá tar éis na mbriatharsa, ar mbreith Pheadair, agus Eóin, agus Shéumuis leis dó, go ndeachaidh sé súas ar shlíabh do dhéanadh urnuighe.
29 Agus tárla ag déanamh
urnuighe dhó, gur hathruigheadh fioghair a aighthe, agus go ndearnadh a éadach geal dealruigheach.
30 Agus féuch, do bhádar
días fear ag combrádh ris, mar atá Máoisi agus Elías.
31 Noch do chonncas a ngloír,
agus dfoillsigh a bhás, do fhuileongadh sé a Níarusalem.
32 Agus do bhí codladh trom
ar Pheadar agus ar a ndroing do bhí na fharradh, agus an tan do dhúisgeadar, do chunncadar a ghloírsion, agus an días fear do bhí na seasamh na fhochair.
33 Agus tárlá agá fhagbháil
doibh, go ndubhairt Peadar ré Híosa, A mhaighisdir, is maith sinne do bheith ann so: agus déanam trí botha, both dhuitsi, agus both do Mháoisi, agus both Dhelías: gan fios aige créd a dubhairt sé.
34 Agus an tan a dubhairt
sé só, táinic néull agus do theilg sé sgáile orrtha: & do ghabh eagla iádsan an tan do chuádar ann sa néull.
35 Agus táinic guth as a
néull, ag rádh: Ag so mo mhac gradhachsa, éisdigh ris.
36 Agus ar teachd don ghuth-
sin, do fríoth Iósa na áonar: agus do bhadarsan na dtochd, agus nior innsiodar dáonduine ann sna laéthibhsin ní ar bith dhá bhfacadar.
37 Agus tárla an lá na dhiáigh-
sin, ar ndul síos don tslíabh dhóibh, go dtárla slúagh mór airsion:
38 Agus féuch, do éigh neach
don tslúagh, ag rádh: A mhaighisdir, iárruim ort, feuch ar mo mhac: oír a sé méinghein é.
39 Agus féuch, beirídh an
spiorad air, agus éimhigh sé go hobann, agus tairrngidh sé as as a cheile é, ag cur chubhair amach, agus is ar éigin fhágfas sé é tar éis a chomhmbrúghadh.
40 Agus diárr mé ar do dheis-
cioblaibhsi a cur as: achd níor fhéadadar.
41 Agus ar bhfreagra Díosa
a dubhairt sé; A chineadh míchreidmheach, cláon, ga fad fós bhiás mé eadruibh, & fhuileongas mé sibh? tabhuir do mhác leachd an so.
42 Agus ag teachd chuige

dhó, do bhúail an deamhan
fán talamh é, & do tharruing
sé as a cheile é: achd do im-
dhearg Iósa an spiorad neamh-
ghlan, agus do leighis sé an
leanabh: agus thug sé dhá
athair fein é.
43 Achd do ghabh úathbhás
cách uile trí mhórdhachd Dé.
Agus ar mbeith ag déanamh
iongantus dóibh uile ann gach
uile ní da ndearnuidh Iósa, a
dubhairt sé ré na dheisció-
blaibh.
44 Taisgidh na bríathrasa ann
bhar gcluasaibh: óir tiocfuidh
chum chríche go dtiobharthar
mac an duine a lámhuibh na
ndaóine.
45 Achd níor thuigeadarsan
an comhrádhsa, agus do bhí
sé ar na fholach úatha, ionnas
nar airigheadar é, agus do bhí,
eagla orrtha ceisd do chur air-
sion a dtimcheall an chomh-
ráidh sin.
46 Agus déirigh diospóir-
eachd eatarra, Cía dhíobh *féin*
budh mó.
47 Agus ar bhfaicsin smuain-
tighe a gcroidhe Díosa, do
ghabh se leanabh chuige agus
do chuir sé na aice *féin* é.
48 Agus a dubhairt sé riú;
Gidh bé ghéubhas chuige an
leanabh so a mainmsi, is misi
ghabhas se chuige: agus gidh
bé ghéubhas misi chuige, gabh-
uidh sé chuige an té do chuir
úadh mé: Oír gidh bé is
lugha eadruibhsi uile, bíaidh
se mór.
49 Agus ar bhfreagra Déoin
a dubhairt sé; A mhaighi[...]
do chunncamaoimne duine
ighe ag teilgean deamha[...]
mach ad ainmsi, & do tho[...]
easgamar é, ar son nach l[...]
ann sé dhínne.
50 Agus a dubhairt Iósa r[...]
Ná toirmeasguidh é: oir g[...]
bé nach bhfuil ar naghui[...]
atá sé linn.
51 Agus tárla an tan [...]
coímhlíónadh laéthe a ngla[...]
faidh súas é, gur chuir [...]
roimhe dul go Hiárusaléim.
52 Agus do chuir sé teach[...]
airighe roimhe: agus ar *uin*[...]
theachd dóibh do chuadar [...]
sdeach a mbaile na Samáritá[...]
ach, do chum go ndéanaidh[...]
ullmhughadh roimhesion.
53 Achd níor ghabhadarsa[...]
chuca é, ar son go raibh [...]
agháidh mar bhiadh sé dul g[...]
Híarusalém.
54 Agus an tráth do chunca
dar a dheisciobuilsion Séuma[...]
agus Eóin so, a dubhradar; A
Thighearna, a naill leachd go
nabramáois teine do theachd a
núas ó neamh dá losgadh *súd*,
mar do rinne Elías *leis?*
55 Agus ar gcasadh orrtha
Díosa, do imdhearg sé iad, ag-
us a dubhairt sé; Ní bhfuil a
fhios aguibh, créd é an spiorad
dhár de sibh.
56 Oír ní thainic mac an
duine do sgrios anmann na
ndáoine, achd dá slánughadh.
Agus do chúadar as sin go
baile eile.
57 Agus tárla ar mimtheachd
dóibh, go ndúbhairt neach áir-

ghe rision ar a tslighe; Lean-
uidh misi thú, gidh bé háit
nn a racha tú, a Thighearna.
58 Agus a dubhairt Iósa ris;
taid fúachaisighe ag na sionn-
haibh, & neíd ag éanlaith a
aiéir: achd ní bhfuil áit ag
ac an duine ann a gcurfeadh
a cheann *fáoi*.
59 Agus a dubhairt sé ré
each eile; Leansa misi: achd
dubhairt seision; A Thigh-
rna, leig dhamh imtheachd
r tús agus math air da ghlac-
dh.
60 Achd a dubhairt Iósa ris;
eig do na marbhuibh a
airbh féin daghlacadh: achd
nthighsi, agus déana riogh-
chd Dé do sheanmoír.
61 Agus mar an gcéadna a
ubhairt neach eile: Leanfuidh
isi thú, a Thighearna. Achd
ig dhamh ar tús, mo chead
o ghabháil ag am mhuintir.
62 Achd a dubhairt Iósa ris;
idh bé nach chuireas a lámh
r an gcéuchd, agus fhéachas
a dhiaigh, ní bhfuil se iom-
ubhaidh do ríoghachd Dé.

CAIB. X.

...bhar aóibhnis na 70 disciobal; 23 ...ar comharsan gach diol trúaighe; ...1 & clú Mhuire oscionn Mhartha.

AGUS na dhiaigh so, dór-
duigh an Tighearna mar
n gcéadna deithneabhar agus
rí fichid eile, agus do chuir sé
a ndís agus na ndís roimhe
in iád dá gach uile chath-
uigh agus ionnadh ann a raibh
theachd.
2 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt sé riú; Is mór an fogh-
mhar, achd is beag an luchd
oibre: uime sin guidhidh Tigh-
earna an fhoghmhuir, luchd
oibre do chur amach chum a
fhóghmhair *féin*.
3 Imhighidh, féuch, ataimse
dá bhur gcur úaim mar úana
a measg mhadradh allta.
4 Ná hiomchruidh sbarán, ná
tiach loín, ná bróga: agus ná
beannaighidh do neach ar bith
sa tslighe.
5 Agus gidh bé tigh iona rach-
táoi a sdeach, abruidh ar tús,
Go raibh siótháin don tigh-
se.
6 Agus má bhíonn mac na
siótheána annsin, do dhéan-
uidh bhur siótháinsi comh-
nuighe air: achd muna *raibh*,
fillfidh sí chugaibh féin a rís.
7 Agus fanaidh an sa tighsin
ag ithche agus ag ól na neithe-
ann atá aca: óir is fiú an toi-
brigh a thuárasdal. Ná himi-
ghidh ó thigh go tigh.
8 Agus gidh bé cathair ann
a rachtáoi a sdeach, agus go
ngéubhaid siád sibh, ithidh na
neithe chuirfid siád ann bhar
bhfiadhnuisi.
9 Agus slánaghaidh na heas-
laín bhias innte, agus abruidh
riú, Do dhruid ríoghachd Dé
ribh.
10 Agus gidh bé cathair ann
a rachtáoi a sdeach, agus nach
ngéubhuid siád sibh, ar nim-
theachd dáoibh amach ar na
sraidibh, abruidh:
11 Craithmíd dhínn an bhur

naghaidh go fiú an luaithridh
do lean dínn as bhur gcath-
ruigh: achd cheana bíodh a
fhios so aguibh, gur dhruid
rioghachd Dé ribh.
12 Agus a deirím ribh, Go
madh socamhluighe do na So-
domachaibh an lá úd ná don
chathraighsin.
13 Is anáoibhinn duit a Cho-
rásin, as anáoibhinn duit a
Bhetsáida; oír dá madh a Dtí-
rus & a Sídon do dhéantáoi na
miorbhuile do rinneadh ionn-
aibhsi, is fada ó do dhéanaidís
aithrighe na suidhe a néadach
roín, agus a luaithreagh.
14 Ar a nadhbharsoin budh
socamhluighe do Thírus agus
do Shídon ann sa bhreitheamh-
nus na dháoibhsi.
15 Agus tusa a Chapernaum
atá ar do thógbháil súas go
neamh, teilgfidhthear siós go
hifearnn thú.
16 Gidh bé éisdeas ribhsi, is
riomso, éisdeas sé: agus gidh
bé bheir neimhchion oruibhsi,
is oramsa do bheir sé neimh-
chion: agus gidh bé bheir
neimhchion oramsa, is ar an
té do chuir úadh mé do bheir
sé neimhchion.
17 Agus do fhilleadar an
deithneabhar agus trí fichid
maille lé gáirdeachas ag rádh;
A Thighearna, ataíd na dea-
mhuin féin fá smachd aguinne
tréd ainmsi.
18 Agus a dubhairt seision
ríu; Do chonnairc mé Sátan
marr theinnteach ag tuitim ó
neamh.

19 Féuch do bheirim dhí
cumhachda, saltairt air
haithreachaibh nimhe agus
na scorpiónuibh, agus ar u
neart namhad, agus ní gho
teochaidh éin ní sibh.
20 Achd cheana na bíoc
gáirdeachas oraibh ar son g
bhfuilid na spioraididhe fá bh
smachd: achd go madh n
bhiás gáirdeachas oruibh
go bhfuilid bhur nanmann
sgríobhtha ar neamh.
21 Ar a núairsion féin d
ghabh gáirdeachas iona spi
raid Íósa, agus a dubhairt sé
Do bheirim buidheachas du
a athair, a Thighearna neimh
agus talmhan, trí gur fholuig
tú na neithesi ó dháoinibh ea
nuidhe agus glioca, agus gu
nochd tú iad do naoidheanái
nibh; a seadh athair, tré gu
ab mar sin do budh toil leach
féin é.
22 Ataid na huile neithe a
na dtabhairt dhamhsa óm ath
air: agus ní bhfuil a fhios a
éinneach ciá hé an mac, ach
ag a nathair: agus ciá hé a
tathair, achd ag an mac, agu
an té dá dtoighéora an mac a
nochdughadh.
23 Agus ar bhfilleadh chun
a dheiscíobal, a dubhairt sé f
leith ríu, Is beannaighthe n
súile do chí na neithe do chi
thísi.
24 Oír a deirim ribh, Gu
ab iomdha fáighe agus righth
lér mhián na neithe do chithís
dfaicsin, & ní fhacadar: & n
neithe do chluintí do chluinsi

agus ní chúaladar.
25 Agus féuch, déirigh fear
dlighe áirighe na sheasamh, ag
cur chathaighthe airsion, agus
ag rádh: A mhaighisdir, créd
do dhéana mé ionnus go bhfui-
ghinn an bheatha mharthan-
ach doighreachd?
26 Achd a dubhairt seision
ris; Créd a tá sgríobhtha ann
sa dligheadh? cionnas léaghas
tú?
27 Agus ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé; Gráidheochuidh
tú do Thighearna Día féin as
do chroidhe uile, agus as tanam
uile, & as do bhríoghuibh uile,
agus as da smúaintighthibh
uile: agus do comharsa mar
thu féin.
28 Agus a dubhairt seision
ris, As díreach do fhreagair
tú. Déanasa so, agus maír-
idh tú.
29 Achd ar mbeith dhósan
tunnmhar a fhiréantachd féin
da thaisbéanadh, a dubhairt
sé re Híosa; Maseadh ciá hé
mo chomharsa?
30 Agus ar bhfreagra Díosa
a dubhairt sé; Do chúaidh
duine áirighe siós ó Iérusalem
go Iérico, agus tárla a measg
bhiothamhnach é, do shlad ag-
us do loit é, agus do imthigh
rompa ar na fhagbháil leath-
mharbh.
31 Agus tárla tré chinneamh-
ain gur ghabh sagart áirighe
síos sa tslighe 'sin: & ar na
fhaicsinsion dó, do ghabh sé
thairis don táobh eile don
tslighe.
32 Agus mar an gcéadna
Leuita a teachd chum a nion-
aid sin, ar na fhaicsin dó, do
ghábh sé tháiris don táobh
eile.
33 Agus ar mbeith ag gabháil
na sligheadh do Shamaritánach
áirighe, tháinic sé mar a raibh
seision, & ar na fhaicsin, do
ghabh truáighe ghér dhó é.
34 Agus ar ndrud ris do
cheangail sé a chneadha, ag
dortadh ola agus fíóna ionnta:
agus ar na chuir air a ain-
mhidhe féin dó, rug sé leis go
tigh ósda é, agus do ghabh sé
cúram na thimcheall.
35 Agus ag imtheachd dó
lá ar na mhárach, do bhean
sé dá phighinn amach & tug
sé don ósdoír iád, agus a dubh
airt sé ris; Bíodh curam agad
fan fhearso: & gidh bé caith-
feas tú as a chionn so, an
tráth fhillfeadsa, do bhéara me
dhuit é.
36 A nois cía don triúrsa
bhreathnaigheas tusa do bheith
na chomharsain ag an tí úd
thárla a measg na mbiothamh-
nach?
37 Agus a dubhairt seision,
An tí ud do rinne trocaire air.
Ar a nadhbharsoin a dubhairt
Íósa ris: Imthighsi, agus déana
mar an gcéadna.
38 Agus tárla ag imtheachd
dóibh, go ndeachaidh seision
go baile áirighe: agus go rug
bean áirighe dar bhainm Martá
dá tigh féin é.
39 Agus do bhí deirbhshiúr
aicesi dá ngoirthí Muire, agus

ar suidhe dhi ag cosaibh Iósa,
do bhí sí ag éisdeachd lé na
bhríathraibh.
40 Agus do bhí Martá lán
do chúram lé hiomad friothol-
uimh: agus ag seasamh dhi a
dubhairt sí: A Thighearna, an
é nach meisde leachd mar dfág
mo dheirbhshiúr misi am áonar
ag friotholamh? ar a nadhbhar-
sin abair riá cungnamh riom.
41 Agus ar bhfreagra Díosa
a dubhairt sé ría: A Mhartá,
a Mhartá, atá tú ro chúramach,
agus buaidhridh tú thú féin fá
mhóran do neithibh:
42 Achd cheana ein ní a
mháin atá riachdanach: rug
Muire an chuid mhaith do ro-
ghain, nach béarthar uáithe.

CAIB. XI.

Shéol Críosd do bheith gnathach, seasmhach a nguidhe. 28 & gur aoimhed bhríathar De, do ni beannuighte, & nach seáil chrábhoidh.

AGUS tárla an tan do bhí
sé ag déanamh urnaighe
a náit áirighe, mar do sguir sé,
go ndubhairt fear áirighe dá
dheisciobluibh ris; a Thigh-
earna múin dúinne urnuighe do
dhéanamh, amhuil agus mar do
mhúin Eóin dá dheisciobluibh
féin:
2 Agus a dubhairt seision
ríu; A núair do dhéantáoi ur-
nuighe, abraidh: Ar nathair atá
ar neamh, naomhthar hainm:
tigeadh do rioghachd: déantar
do thoil ar an talamh, mar atá
ar neamh.
3 Ar narán laétheamhuil ta-
bhair dhúinn gach láoi.

4 Agus maith dhuinn a
bpeacaigh, óir maithmídne d
gach áon air a bhfuil fiach
aguinn: agus na leig sinn
ccathughadh, achd sáor inn
olc.
5 Agus a dubhairt sé ríu, Cí
agaibhsi agá mbíadh cara, ag
us go rachadh sé chuige a
meadhón oidhche, agus go nai
beóradh sé ris; A chara, ta
bhair trí haráin damh air iás
achd;
6 Oír tháinic cara dhamh as
a tslighe am ionnsuighe, agus
ní bhfuil éinni agam do chuir-
fion na fhiadhnuisi?
7 Agus go bhfreigeóradh sei-
sion a sdigh, agus go naibeór-
adh sé: Na cuir buaidhreadh
oram: atá glas air á ndoras a
nois, & ataíd mo chlann am
fhochair sa tseómra: ní fhéa-
duim éirghe agus a dtabhairt
dhuit.
8 A deirim ribh, ar néirghe
dhó, dá mbeith nach dtiobh-
radh sé sin úadh, ar son gur
chara dhó é; gidheadh go fír-
inneach ar son a liosdachda
do éiréochadh sé, & do bhéar-
adh sé dhó an mhéid do bhiadh
do riachdanus air.
9 Agus a deirimsi ribh, Iarr-
aidh & do bhéarthar dháoibh:
Iurgairigh agus do gheabh-
tháoi: buailidh *an doras*, &
osgéoltar dháoibh.
10 Oír gidh bé iárras, glac-
aidh sé: & gidh bé do ní lurg-
aireachd, do gheibh sé: agus
osgéoltar don té bhúaileas *an
doras*.

11 Agus cía agaibhsi athair
ar a niarrfadh a mhac arán, do
bhéaradh cloch dhó? nó dhá
niárradh sé iásg, do bhéaradh
nathair nimhe a nionad éisg
dhó?
12 Nó mar an gcéadna dá
niárradh sé ugh, an dtiobhradh
se scorpión do?
13 Ar a nadhbharsin más eól
dáoibhsi air mbeith go holc,
tiodhluíce maithe do thabhairt
da bhur gcloinn, an é nach mó
ná sin bhéaras bhur nathairse
ó neamh an Spiorad náomh
don druing íarrfas air é?
14 Agus do bhí sé ag teilgean
deamhain amach do bhí balbh:
agus tárla ar ndul don deamhan
amach, gur labhair an balbhán,
& do ghabh iongnadh an
slúagh?
15 Agus a dubhairt dream
acasan, Is trí Bheelsébub pri-
omsa na ndeamhan theilgeas
sé amach na deamhuin.
16 Agus dream eile ag cur
chathaighthe air, do iárradar
comhartha ó neamh air.
17 Agus ar bhfaicsin a smuain-
tighthe dhósan, a dubhairt sé
riú, Gach rioghachd bhíos
roinnte na haghaidh féin, do
nithear fásach dhi: agus an
tigh bhíos roinnte na aghaidh
féin, tuitidh sé.
18 *Agus mar an gcéadna* dá
raibh Sátan roinnte na aghaidh
féin, cionnas fhanfas a riogh-
achd na seasamh? oír a deir-
thísi gur ab trí Bheelsébúb
theilgimsi amach na deamh-
ain.
19 Agus más trí Bheelsébub
sgriosaimsi na deamhuin, cía
tré sgriosaid bhur gclannsa
iád? ar a nadhbhairsin béid
siádsan na mbhreitheamhnaibh
oraibhsi.
20 Achd cheana más le méur
Dé theilgimsi amach na dea-
mhain, gan chunntabhairt thái-
nic rioghachd De chuguibhsi.
21 An tan choimhéadas duine
láidir armálta a chúirt féin,
atá a bhfuil aige a siothchaín:
22 Achd an tráth thig duine
is neartmhaire ná é, beiridh sé
búaidh air, & tóguidh sé leis
a uile armáil ann ar chuir sé
a mhuinighinn, agus roinnidh
sé a éadáil.
23 An té nach bhfuil leamsa,
atá sé am aghaidh: agus gidh
bé nach ccruinnigheann leam-
sa, scabuighidh sé.
24 An tráth imthigheas an
spiorad neamhghlan as duine ar
bith, imdhigh sé trí ionaduibh
tiorma, ag iárruidh suáimhnis:
& an tráth nach bhfaghann
sé sin, a deir sé, Fillfidh mé
dom thigh féin ó dtáinic mé.
25 Agus ar dteachd dó, do
gheibh sé ar na sgúabadh agus
ar na dheaghmhaisioghadh é.
26 Imthighidh sé an sin agus
beiridh sé leis seachd spioraide
eile is measa ná é féin, agus ar
ndol a sdeach dhóibh, do níd
comhnaidhe ann sin: & is
measa deireadh an duine sin
ná a thosach.
27 Agus tárla agá rádh so
dhó, gur árduigh bean áirighe
don tsluágh a guth, agus go

ndubhairt si; As beannaighe
an bhroinn do iomchuir thú,
na cíocha do dhiughail tú.
28 Agus a dubhairt seision;
Achd as beannaighe an dream
eisdeas briáthar Dé, agus choi-
mhéadus é.
29 Agus an tan do chruinnidh
an sluágh chuige, do thions-
gain sé a rádh; As olc an
cineadh so: iárraidh sé comh-
artha agus ní tiubharthar comh-
artha dhó, achd comhartha
Iónas fáidh.
30 Oír amhail dó bhí Iónas
na chomhartha do mhuinntir
Niníve, as mar sin bhiás mac
an duine mar an gcéudna don
chineadhso.
31 Eiréochuidh bainrióghan
an táoibhe ó dheas a mbreith-
eamhnus maille ré dáoinibh an
chinidhsí, & daimneóchaidh
si iád: oír tháinic sisi ó leith-
imlibh na talmhan déisdeachd
ré heagna Sholaimh: & féuch
atá *duine* as mó ná Solamh
ann so.
32 Eireóchaid luchd Niníve
a mbreitheamhnus maille ris an
gcineadhso, & daimneóchaid
é: oír do rinneadarsan aith-
righe ag seanmóir Iónas: agus
féuch atá *duine* as mó ná Iónas
ann so.
33 Ní lasann duine ar bith
coinneall chum a cur a bhfo-
lach, ná fáoi bhuiseúl, achd a
gcoinnleóir. ionnus go bhfaic-
fidís an dream thig a sdeach,
an solus.
34 A sí an tsúil solus, an
chuirp: ar a nadhbharsin a
núair bhías do shúil glan, biá*id*
do chorp uile soillseach: ach
dá raibh do shúil go holc
biáidh do chorp mar an gcéad
na dorcha.
35 Dá bhrígh sin tabhai
haire riot nach biáidh an solu
atá ionnad na dhorchadus.
36 Ar a nadhbharsin dá raib*h*
do chorp uile soillseach gan
éanchuid dhe dorcha, biáidh
an tiomlán soillseach, amhai
mar dheallruigheas coinnea
thú ré na soillse.
37 Agus tar éis na mbriáth
arsa do labhairt dhó, do chui
Phairisíneach airighe impídh
air, a dhínnér do chaitheamh
na fhochair: & ár ndul a sdeach
dhósan do shuigh sé chun
bídh.
38 Agus an tan do chonnair
an Phairisíneach *sin*, dob iong
nadh leís nár ionnail sé ar *tú*
roimh dhínnér.
39 Agus a dubhairt an Tigh
earna rís; Go deimhin do n
sibhse a Fhphairisineacha a
táobh amuigh don chupan &
don mhéis glan: achd atá a
táobh a sdigh dhíbh lán d
shracaireachd & dolc.
40 A dháoine gan chéill, a n
nách é an tí do rinne an táob
a muigh, do rinne an táob
a sdigh mar an gcéadna?
41 Ar a nadhbharsin tábh
ruidh deírc uáibh do na neith
ibh atá a láthair aguibh: agu
féuch, biaidh na huile neith
glan díbh.
42 Achd is anáoibhinn dáoib
a Fhphairisíneacha, do bhrígh

go ngabhtháoi deachmhaidh
an mhiontuis, & na ruibhe, &
na uile luibheann : achd gabh-
tháoi thar bhreitheamhnus &
ghrádh Dé : Do bhúdh cóir iád
so do dhéanamh, & gan iád
súd do leígean gan déunamh.
43 As anáoibhinn dáoibh a
Fhphairisíneacha: oír as ion-
mhuin libh an céud ionad
suidhe ann sna Sionagogaibh,
agus fáilteadha ar na márguidh-
ibh.
44 As anáoibhinn dáoibh a
sgriobuidhe & a Fhphairisí-
neacha a luchd a nfúarchrábh-
aidh; oír atátháoi mar thuám-
uidhibh nách bhfaicthear; &
nách aithne do na dáoinibh
shíubhlus ortha.
45 Agus ar bhfreagra do
dhuine áirighe don luchd dlighe
a deir sé rís; A mhaighisdir,
agá rádh so dhuit, do bhéir tú
masla dhuinne fós.
46 Achd a dubhairt seision;
As anáoibhinn dáoibhsi leis, a
luchd dlighe, oír curtháoi úal-
uidhe dóiomchuir ar na dáoi-
nibh agus ní bheantháoi féin
ris na húaladhaibh lé háon da
bhur méuraibh.
47 As anáoibhinn daoibh:
oír tógtháoi túamuidhe na
bhfáidheadh, agus a siád bhur
naithreacha do mharbh iád.
48 Go deimhin do níthi fiádh-
nuisi go moltáoi gníomhartha
bhur naithreach: oír do mhar-
bhadarsan iád, agus do níthíse
túamuidhe dhóibh.
49 Ar a nadhbharso a dubh-
airt eagna Dé, Cuirfé mé fáidhe
& absdail chuca, agus muirbh-
fid siád agus géarleanfuid cuid
díobh.
50 Do chum go leanfuidhe ar
an gcinneadhsa fuil na bhfáidh-
eadh uile do dóirteadh ó thús
an domhain.
51 O fhuil Abéil go fuil Sha-
charías do marbhadh éidir a
naltóir agus an teampoll: go
fírinneach a deirim ribh go
leanfuighear é ar an gcineadh-
so.
52 As anáoibhinn dáoibh a
luchd dlighe: oír rugabhair
libh eochair a néolais, ní dhea-
chabhair féin a sdeach, & do
thoirmisgeabhair an dream do
bhí ag dul a sdeach.
53 Agus a nuáir dubhairt sé
na neithese riú, do thionnsgna-
dar na sgriobuidhe agus na
Phairisínigh consbóid ghéur
do dhéanamh ris, agus a tha-
bhairt air labhairt ar mhórán
do neithibh;
54 Ag luigheachan air, agus
ag iárraidh neithe éigin do
ghreamughadh as a bhéul, ann
a naigeóraidís é.

CAIB. XII.

Iarfa Chriosd an fhirinn a theagasc gan fhaitchios, 36 bé deas fa chomhair buille an bháis, 54 & gur baoghlach, reiteach & uáir an ghrús, do leigeann thort gan turbha.

FA a námsin ar mbeith do
phubal ro mhór ar na
ccomhchruinniughadh, ionnus
go rabhadar ag saltairt ar a
chéile, do thionnsgain sé a radh
re na dheisciobluibh ar tús:
Comhéaduigh sibh féin ar

laibhin na Bhpairsíneach, eadhon an fúarchrabhadh.

2 Oír ní bhfuil einní foluightheach nach dtiocfuidh chum sóillsi; ná seicreideach, nach bhfuighthear a fhios.

3 Ar a nadhbharsin gidh bé neithe do labhrabhair a ndorchadas, cluinfidthear iád sa solus: agus gidh bé ní do labhrabhair a gcluáis a seómruidhibh uaigneacha, do dhéantar a ghairm ós na tighthibh.

4 Agus a deirim ribhse a cháirde, Ná bíodh eagla na muintire oraibh mhárbhus an corp, & na dhiáigh sin leis nach éidir ní sa mhó do dhéanamh.

5 Achd foillséochaidh mé dháoibh cía ré a mbía bhur neagla: bíodh eagla an tí úd oraibh, agá bhfuil cumhachda, tair éis *duine* a mharbhadh, a theilgean go hifrion: a seadh, a deirim ribh, bíodh eagla so oraibh.

6 A né nach cceannaighthear cúig ghealbhain ar dhá fheórling, & ni bhfuil áon aca ar dearmad a bhfiághnuise Dé?

7 Achd fós atá gruág bhar gcinnse uile ar na comhaíreamh: ar a nadhbharsin, na bíodh eagla oraibh: as fearr sibhse ná morán gealbhan.

8 Agus a deirim ribh, Gidh bé ar bith aidmheóchus misi a bhfiádhnuise na ndáoine: aidmheóchaidh mac an duine mar an gcéadna eisean, a bhfiadhnaisi aingeal Dé.

9 Achd gidh bé shéanfus mise a bhfiadhnuise na ndáoine, séanfuighear eisean a bhfiadhnuise aingeal De.

10 Agus gidh bé laibheóras focal a naghaidh mhic an duine, maithfighthear dhó é: achd ní maithfighear don tí laibheóras blaisphéime a naghaidh an Spiorad náoimh.

11 Agus an tan do bhéaruid siád sibh chum na Sinagóg & na nuachdarán, & na ndáoine gcumhachdach, na bíodh na ro chúram oraibh cionnas no créd fhreagórtháoi, nó créd a déartháoi.

12 Oír múinfidh an Spiorad náomh dháoibh ar a nuársin féin, na neithe is coír dháoibh do rádh.

13 Agus a dubhairt óglach áirighe don tslúagh ris; A mhaighisdir, abair rem dhearbhrathair a noighreachd do rionn rium.

14 Agus a dubhairt séision ris; A dhuine cía chuir misi ós bhur gcionn am bhreitheamh, nó am rannadóir?

15 Agus a dubhairt sé riú; Feachaidh & seachnuidh sibh ar a tsaint: Oír ní a niomarcuigh an tsaídhbhris atá ag duine air bith, atá a bheatha.

16 Agus a dubhairt sé cosamhlachd riú, ag rádh: Tug fearann dhuine sháidhbhir áirighe torad mór.

17 Agus do smuáin sé ann féin, ag radh: Créd do dhéana mé? oír ní bhfuil áit agam ann a gcruinneócha mé mo thórthuighe.

18 Agus a dubhairt sé, Do

dhéana mé so: leagfuidh mé
mo sgiobóil, agus toigeabhuidh
mé sgiobóil bhus mó ná íad:
agus cruinnéochaidh mé mo
thórtha uile, & mo mháoin
ionnta:
19 Agus a déara mé rém an-
am féin; A anaim, ata mórán
máoine agad ar na gcur a
ltaisge fa chomhair mhórán
bliadhan: fan ad chomhnuidhe,
ith, ibh, bí go súgach.
20 Agus a dubhairt Diá ris;
A amadáin, a nochd féin iár-
ruid síad hanam ort: & cía
dhus leis na neithe dó sholáth-
air tú?
21 Is mar sin atá an té chruin-
nigheas ionmhas dó féin, agus
nach bhfuil sáidhbhir a Ndiá.
22 Agus a dubhairt sé ré na
dheisciobluibh; Uime so a
deirim ribhsi, Ná bídhidh ro
chúramach fá bhur mbeatha,
créd é an ní iosdáoi; ná fá
bhur gcorp, créd é an ní churfí
umuibh.
23 As mó an tanam ná an
biádh, & an corp ná an téad-
ach.
24 *Tabhraidh* dá bhur naire
ná préachain, oír ní chuirid siád
síol, agus ní bhéanuid siád:
agus ní bhfuil tigh sdórúis na
na sgioból aca, agus beathaigh
Diá íad: agus a né nach fearr
ibhsi go mór ná a néanlaith?
25 Achd ciá agaibhsi lé na
smuad cúruim fhéadas áon
bhannlamh a mháin do chur
ar áirde féin.
26 Ar a nadhbharsin muna
bhfuil ar bhur gcumas an ní
as lugha, créd fá bhfuil cúram
na neitheann eile oraibh?
27 Tabhraidh dá bhur naire
na lilidhe, ciondas fhásaid
siád: ní dhéanuid siád sáothar,
agus ní shníomhuid siád; achd
a deirim ribh, nach raibh Sol-
amh féin ann a ghlóir uile ar na
éadughadh mar áon díobh so.
28 Agus má éaduigheann Diá
már sin an fér atá a niu ar an
machaire, agus chuirthear a
márach ann sa núamhaidh: a
nê nach mó ná sin do dhéana
sé dhíbhse, a luchd an chreid-
imh bhig?
29 Ar a nadhbharsin, ná fiá-
fruidhidhsi créd iósdáoi, nó
créd iobhtháoi: & na bíthí
amharusach.
30 Oír a siád na neithesi uile
iárraid cinidheacha an domh-
ain: achd atá a fhios ag bhur
nathairse go bhfuil a ríach-
danas so oraibh.
31 Achd cheana, Iárruidhsi
rioghachd Dé agus teilgfidh-
thear na neithesi uile chuguibh.
32 Ná bíodh eagla ort, a
thréd bheag: oír a si toil
bhur nathar rioghachd do
thabhairt dáoibh.
33 Racaidh a bhfuil aguibh,
agus tabhruidh déirc uáibh:
déanuidh sparáin dhíbh féin,
nach racha a narsaidheachd,
cisde ar nach racha caitheamh,
ar neamh, a náit nach dtig
gaduidhe a ngar dhó, & nach
dtruáilleann an míol críon.
34 Oír gidh bé áit iona bhfuil
bhur ccisde, is ann sin fós bhías
bhur gcroídhe.

35 Bíodh bhur leasrach ceangáilte timchioll, & bhur lóchráinn ar lasadh:
36 Agus sibh féin comhchosmhuil ré dáoinibh ag fuireach ré na Dthighearna, gá húair do fhillfeadh sé ón phósadh, ionnas ar dteachd & ar mbuáladh an doruis dó, go noisgeolaidís gan fhuireach.
37 Is beannaighe na searbhfhoghantaidhe úd, do gheibh an Tighearna ag déanamh faire an tan do thig sé: a deirim ribh go fírinneach, Go gceangalfuigh sé é féin timchioll & go gcuirfidh se iádsan na suidhe, & ar dteachd amach dhó go ndéanuidh sé fríothólamh dhóibh.
38 Agus má thig sé sa dara faire, & má thig sé sa treas faire, & go bhfuighe sé mar sin *iád*, is beannaighe na searbhfoghantuighe sin.
39 Achd bíodh a dheimhin só aguibh, dá mbeith a fhios ag fear an tighe, cía a núair a dtiocfadh an gaduighe, go ndéanadh sé faire, agus nach bhfuileóngadh sé a thigh féin do thollodh thríd.
40 Agus ar a nadhbharsin bithísi ullamh: oír is ar a núair nach saoiltí, thiocfus mac an duine.
41 Agus a dubhairt Peadair ris; A Thighearna, an linne a deir tú an chosamhlachd so, nó fós ré each uile?
42 Agus a dubhairt an Tighearna, Cía atá na fheadhmannach fhírinneach ghlic, chuirfeas an Tighearna ós cionn a mhuintire féin, ionnus go dtiobhradh sé a miosúr cruithneachd dhóibh na am féin?
43 Is beannaighe an searbhfhoghantuidhe úd, agá bhfuighe a thighearna an tan thiocfus sê, dhá dhéanamh mar sin.
44 Go fírinneach a deirim ribh, Go gcuirfe sé ós cionn a bhfuil aige é.
45 Achd má deir an searbhfhoghantuighe úd ann a chroidhe féin, Cuirfidh mo Thighearna a theachd a ríghneas: & go dtionnsgónuidh sé gabháil ar na buáchailidh & ná cailínidh, & bheith ag ithe agus ag ól, agus ar meisge:
46 Tiocfa Tighearna an tsearbhfhoghantuighe úd sa lá nach saoileann sé é, & ann sa núair nach bhfuil a fhios aige: & dealóchaidh sé *uaidh* é, & do bhéara sé a chuid dhó a bhfochair na ndaoine gan chreideamh.
47 Achd an searbhfhoghantuidhe úd agá raibh fios tola a Thighearna féin, & nar ullmhuidh é féin, agus nach dearna do réir a thola, géubhthar mórán air.
48 Achd an tí úd ag nach raibh a fhios, agus fós do rinne na neithe do thuill builleidhe, buáilfithear beagán air: oír gidh bé dár tugadh mórán iárrfuidhthear morán air, agus gidh bé dár tugadh morán a dtaisge, iárrfuidhthear ní is mhó air.

49 Taínic misi do chur tein-
eadh air a talamh, & créd eile
diárrfuinn ma atá sí ar na la-
sadh cheana ?
50 Achd is éigin damhsa mo
bhaisdeadh lé baisdeagh, agus
créd a mhéd chuibhrighthear
mé, no go gcríóchnuighthear
é ?
51 An sáoilti gur ab chum
siótbchána do thabhairt ar an
dtalamh thaínic misi ? a deirim
ribh nach eadh, achd ceann-
airce.
52 Oír ó so amach, béid
cúigear a néintigh ar na roinn,
triúr a naghuidh deisi, agus
diás a naghuidh trír.
53 Biáidh an tathair an nagh-
uidh an mhic, & an mac a
naghuidh a nathair: an mhath-
air a naghuidh na hinghine, &
a ninghean a naghuidh na
mathar: & mathair an fhir
phósda a naghuidh a mhná,
agus an bhean phósda a nagh-
uidh mathar a ir.
54 Agus a dubhairt sé mar
an gcéadna ris an bpubal: An
tan do chíthi néull ag éirghe
ón táoibh a nsiár a deirthí ar
ball, Atá cioth ag teachd: &
is amhluidh bhíos.
55 Agus an tráth *do chithí*
an gh// / /

an gháoth ó dheas ag séideadh,
a deirthí, Bíaidh teasmhach
ann: & bí sé mar sin.
56 A luchd an fhuárchrabh-
uigh, as éol dáoibh aghaidh
neimhe agus talmhan do
bhreathnughadh: achd cionnas
nach breathnuighthí a naim-
sirse ?
57 Agus créd fá nach breath-
nuighthí úaibh féin créd is cóir
ann ?
58 Agus fós an tan téid thú
réd easgcaruid chum a núach-
daráin, déana do dhícheall ar
slíghe, air thú féin do reíteach
úadh: deagla go dtarrongadh
sé chum an bhreithimh thú;
agus go dtiobhradh an bhreith-
eamh don tsirríam thú, agus
go dteilgfeadh an sirríam thú,
a bpríosún.
59 A deirim riot nách dtioc-
fa tú a mach as sín, nó go
nióca tú an fheóirlinn deigh-
eanach.

CAIB. XIII.

*Sompla ag brosdughadh go Aith-
reachus: 24 & gur deacrach sáor-
adh an anam re fhaghail.*

AGUS fá namsin féin tan-
gadar dáoine áirighe
chuige ag innisin sgéul dó
thaobh mhuintir na Galilé, ag
ar mheasg Píoláit a bhfuil
thríd a niódhbartuibh.
2 Agus ar bhfreagra Díosa a
dubhairt sé riú; An sáoiltisí
gur ab mó na peacthaigh na
Galiléeanuighsi ná an chuid
eile do na Galiléeanachuibh,
ar son gur fhuilngeadar a leí-
théide só ?
3 A deirimsi ribh, nach mó:
achd muna ndéantáoisi aith-
righe, go sgríosfuidhthear sibh
uile mar an gcéadna.
4 Nó an sáoiltí na hochd bhfir
dhég úd, air ar thuit an tor a
Síloam, agus ag ar mhárbh sé
iád, gur mhó na peacthaigh

iád ná gach áon nduine eile dá
raibh na gcomhnuidhe a Niá-
rúsalém :
5 A deirím ribh nach ar mhó :
achd muna ndéarntáoisi aith-
righe, go sgriosfuidhthear sibh
uile mar an gcéadna.
6 Agus a dubhairt sé an chos-
amhlachdsa ; Do bhí crann
fíge ag duine áirige curtha ann
a fhíneamhain : & táinic sé
diárruidh toraidh air, agus ní
fhuáir.
7 Agus a dubhairt sé ris an
ngárradóir ; Féuch, atáim ré
trí bliádhnuibh ag teachd diár-
ruidh toruidh ar an gcrann fí-
gisi, agus ní faghaim: gearr é:
créd fá gcungmhann sé an fear-
ann go neamhtharbhach ?
8 Agus ar bhfreagra dhósan
a dúbhairt sé ris ; A Thigh-
earna, leíg dhó ar an mbliadh-
ainsi mar an gcéadna, nó go
romhraidh mé na thímcheall,
agus go gcuire mé áoileach
fáoi :
9 Agus má bheir sé toradh,
léigfidh tú dhó : achd muna
dtuga, géarrfuidh tú far éisi
sin é.
10 Agus do bhí sé ag teagasg
a Sinagóig áirighe lá na sáb-
oid.
11 Agus féuch, do bhí bean
a láthair, agá raibh spioraid
éagcrúais lé hochd mbliadhna
dég : agus do bhí sí crotach
agus niór bhéidir lé í féin do
dhíorughadh air éanchor.
12 Agus an tráth do chunn-
airc Iósa í do ghoir sé chuige
í, agus a dúbhairt sé ría ; A
bhean, ata tú sgáoilthi ód éag
cruas.
13 Agus do chuir se a lámha
uirre : agus do rinneadh díreach
ar ball í, & tug, sí glóir do
Dhía.
14 Agus ar bhfreagra duach
darán na Sinagóge, ar mbeith
diomghach dhó fá Iósa do
dhéanamh leighis ann sa tsab-
oid, a dubhairt sé ris an bpu-
bal : Atáid sé laéthe ann an
cóir obair do dhéanamh ; ar a
nadhbharsin gur ab ionnta sin
thiocfas sibh dhá bhur leigheas,
agus nar ab a lá na saboide.
15 Uime sin do fhreagair an
Tighearna dhó, agus a dubh-
airt sé ; A fhir an fhúarchrábh-
uidh, a né nach sgáoileann gach
áon nduine agaibh féin a dhamh
nó a asal ón mhainnsér lá na
sábboide, & nach bereann sé
chum uisge é ?
16 Agus an bheansa atá na
hinghin ag Abraham, noch do
chuibhrigh Sátan a nois le
hochd mbliadhna dég : a né
nar chóir a sgáoileadh ón
chuibhreachsa a lá na sáboide ?
17 Agus an tan a dubhairt sé
na neithesi, do ghabh náire
gach aon nduine dá raibh a
cur na aghaidh : achd do bhí
gáirdeachas ar a tslaugh uile
tré gach uile ní glórmhar dá
ndéarnuidh seision.
18 Agus a dubhairt sé ; Cía
lér cosmhuil ríoghachd Dé,
agus cía ré samhlóchaidh mé
í ?
19 Is cosmhuil ré gráinne
musdaird í, do ghabh duine

chuige agus do chuir sé ann a
ghárrdha: agus dfás sé, agus
dó rinneadh crann mór dhe,
agus do rinneadar éanlaith a
naiéir néid ann a ghéaguibh.
20 Agus a dubhairt sé a rís,
Cia ré samhlóchaidh mé riogh-
achd Dé?
21 Is cosmhuil í re laibhín
do ghabh bean chuice & dfo-
luigh sí a dtrí bheice mine, nó
gur ghabh an tiomlán laibhín.
22 Agus do chúaidh sé tri
gach cathair agus gach baile
ag teagasg agus ag gábháil na
sligheadh go Hiérúsalem.
23 Agus a dubhairt duine
áirighe ris; A Thighearna, an
beag do shlánuighthear? agus
a dubhairt seision ríu:
24 Déanuidh bhur ndithcheall
ar dhul a sdeach sa doras chu-
mhann: óir a deirim ribh, Is
iomdha dáoine iárrfas dul a
sdeach, agus nach búdh éidir
leó:
25 O a nuáir fá néireóchaidh
fear a tighe, agus fá a ndúnfa
sé a dhoras, & thionnsgannidh
sibhsi seasamh a muich agus
an doras do bhualadh, ag rádh;
A Thighearna, a Thighearna,
osguil dúinne: agus ar bhfrea-
gra dhósan a déara sé ribh,
Ní bhfuil a fhios agam cia
has dáoibh.
26 Ann sin toiseóchtháoisi a
rádh; Do bhímis ag ithe agus
ag ól ad fhiadnuisi, agus do
bhiothá ag teagasg ann a sráid-
ibh.
27 Agus a déaraidh sé; A
deirim ribh, ní bhfuil a fhios
agam cia has dáoibh: imdhigh
úaim uile a luchd déanta na
héagcóra.
28 An sin bhiás gul agus
gíosgán fíacal, a nuáir do chifi
Abraham, agus Isaac, & Iácob,
agus na fáidhe uile a bhflaith-
eas Dé, agus sibh féin dá bhur
dteilgean amach.
29 Agus tiocfuid *mórán* ó
nárd shoir, agus ó naird
shiár, agus ó thúaidh agus ó
dheas: agus suidhfid síos a
rioghachd Dé.
30 Agus féuch, ataíd dáoine
ar deireadh bhiás a dtosach,
agus atáid a dtósach bhiás ar
deireadh.
31 An lasin féin tangadar
cuid airighe do na Phairisí-
neachuibh chuige, ag radh ris;
Imthigh amach, agus fág a
náitsi: óir is mián ré Híoruáith
do mharbhadh.
32 Agus a dubhairt seision
ríu; Ar nimtheachd dáoibh,
abruidh ris a tsionnachsin,
Féuch, teilgimsi deamhain am-
ach, agus dó ním leigheas a
niu, & a márach, agus críoch-
nóchar leam an treas lá.
33 Achd cheana is éigin damh
a niu, agus a márach, agus a
noirrthíor a bheith ag siubhal:
oír ní héidir fáigh bás dfagháil
táobh amuich do Iárusalém.
34 O a Iárusalém, Iarusalém
mharbhas na fáige, agus ghabh-
as do chloehaibh ar na dáoi-
nibh churthar chugad, gá
mhioncachd bá mían leam do
chlann do chruinniughad, mar
chruinnigheas an chearc a

gearrcuigh fá na sgiotháuuibh, agus níor bháill libh?

35 Féuch fágthar bhur dtigh na fhásach aguibh. Agus a deirimsi ribh go fírinneach, nach bhfaicfí misi no go dtí a núair a naibeórtháoi, Is beannaighe an té thig a nainm an Tighearna.

CAIB. XIV.

Leighiosadh an jorupuis; 7 caint bhrioghmhar Chríosd ré am cuireadh. 26 & rabhadh ar bheith aireach trá, cred chosdus a sheirbhis dúine.

AGUS tarla ar dteachd dhó, go tigh dhuine áirighe dúachdaránuibh Bhpairísíneach a lá na sáboide do chaitheamh bídh, go rabhadar a coimhéd air.

2 Agus féuch, do bhí duine áirighe a nioropuis ná fhiádhnuisi.

3 Achd ar bhfreagra Díosa do labhair sé ris an luchd dlighe & ris ná Phairisíneachaibh, ag rádh; An ceaduigheach leigheas do dhéanamh lá na tsáboide?

4 Achd do thochdadarsan. Agus ar mbreith ar a nóglach dhósan do leighis sé é, agus do leig sé úadh é.

5 Agus ag freagra dhóibhsean a dubhairt sé; Ciá aguibhsi agá dtuitfeadh a asal nó a bhó a ndíg, nachd toígeabhadh a níos é a lá na sáboíde?

6 Agus níor bheídir léo freagra do thabhairt air, ann sna neithibhsi?

7 Agus do labhair sé cosamhlachd ris an muintir thainic a cuireadh, ar na thabhairt d aire mar do bhádar ag togh an chedionuid shuighe, ag rád riú:

8 An tan do ghéabha tú cuireadh ó neach ar bith chun bainnsi, ná suidh ann sa chéad aít: ar eagla go bhfúair duin as onóruighe ná thusa cuireadh úadh mar an gcéadna:

9 Agus go dtiocfadh an t do ghoir thusa, agus eisio agus go naibéoradh sé riot Tabhair ionad dó so: & an sin do thoiseóchthá maille l náire suidhe ann sa nionad i ísle.

10 Achd an tan ghoirfidh thear thú, imthigh, & suidh ann sa nionad is ísle, ionnu an tan thiocfas an tí thug cuireadh dhuit, go naibeóradh s riot; A chara, suidh ní is áird suás ná sin. Ann sin do ghea bha tú onóir a bhfiadhnuisi a mbiá na suidhe ar an mbord.

11 Oír gidh bé árduigheas é féin, ísleóchthar é: agus gidh bé ísligheas é féin, áirdeóchthar é.

12 Agus fós a dubhairt sé ri an té thug cuireadh dhó; A tráth do dhéanas tú dinnér nó suipér, ná goír do cháird ná do dhearbhraithre, ná d dháoine gáoil, ná do chomh arsanna saidhbhre: ar eagl go dtiobhradh siadsan fós cuireadh dhuitse, agus go bhfuigh theá an chomáoin chéadna.

13 Achd an tan do ní t féasda, goir na boichd, n

dáoine ciorthuimeacha na bacaigh, agus na doill :

14 Agus biáidh tú beannuighe: do bhrigh nach bhfuil acfuinn aca an chomáoin cheadna do thabhairt dhuit, óir do bhéarthar a luáidheachd dhuit a neiséirghe na bhfíréun.

15 Agus an tan do chúalaidh duine áirighe dá raibh ar áonbhord ris, na neithesi, a dubhairt sé ris: Is beannaighe an té itheas arán a bhflaitheas Dé.

16 Achd a dubhairt seision ris; Do rinne duine áirighe suipér mhór, agus do ghoir sé mórán:

17 Agus do chuir sé a shearbhfhoghantaidh a nam suipéir dá rádh ris an muintir fuáir cuireadh; Tigidh, óir atáid na huile neithe a nois ullamh.

18 Agus do thionnsgnadar uile dáonghuth a leithsgéul do ghabháil. A dubhairt an céadduine ris, Do cheannaigh mé fearann, agus is éigin damh dhul amach, agus a fhéachain: íarruim ort, gabh mo leithsgéul.

19 Agus a dubhairt fear eile, Do chéannuigh mé cúig cuingealuigh do dhamhuibh, agus atáim ag dul dá ndearbhadh: íarruim ort gabh mo leithsgéul.

20 Agus a dubhairt fear eile, Do phós mé bean ar a nadhbharsin ní fhéaduim teachd.

21 Agus ar dteachd don tsearbhfhoghantuidhe, dinnis sé na neithesi dhá Thighearna. Ann sin ar ngabháil feirge dfear an tighe, a dubhairt sé ré na óglach; Imthigh go tapuidh fá shráidibh & fá chúileannibh na caithreach, & tabhair leachd a sdeach annso na boichd, agus na dáoine ciorthuimeacha, agus na bacaigh, agus na doill:

22 Agus a dubhairt an searbhfhoghantuidhe; a Thighearna, do rinneadh mar a dubhairt tú: gidheadh atá áit ann fós.

23 Agus a dubhairt an Tighearna ris a nóglach; Imthigh fá na slighthibh & fá na fáltuibh, agus coimhéignidh íad do theachd a sdeach, do chum go líonfuidhe mo thigh.

24 Óir a deirim ribh, Nach blaisfidh áon nduine do na fearuibh úd, fuáir cuireadh, dom shuipéarsa.

25 Agus do bhí slúagh mór na chuideachda, agus ar bhfilleadh dhó a dubhairt sé ríu:

26 Gidh bé thig chugamsa, agus nách bhfúathuigheann sé a athair, agus a mhathair, agus a bhean, agus a chlann, agus a dhearbhraithreacha, agus fós a anam fein, ní héidir leis bhéith na dheisciobal agamsa.

27 Agus gidh bé nach iomchrann a chros féin, & nach leanann mise, ní héidir leis bheith ná dheisciobal agamsa.

28 Óir cía agaibhsi duine lé madh mían tor do dhéanamh, nach suidhfeadh ar tús do theilgean cuntais an chosdúis, an mbíadh acfuinn aige chum críche do chur air?

29 Ar eagla, déis na funnda-

H 6

meinte do chur dhó, & gan cumas aige críoch do chur air, go dtoiséochadh gach áon nduine dhá bhfaicfeadh é, fonombad do dhéanamh faói,

30 Ag rádh; Do thionnsgain an fearsa obair do chur ar siobhal, agus níor fhéd sé críoch do chuir uirrthe.

31 Nó cia an Rí rachadh do dhéanamh coguidh a naghaidh Rígh eile, nach suidhfeadh ar tús do dhéanamh comhairle, Nar bhéidir leis lé deich míle, teagmháil don té thig na aghaidh lé fichthe míle?

32 Nó, ar mbeith dhósan fós a bhfad úadh, cuiridh sé teachdaireachd chuige, agus iarruidh sé siothcháin.

33 Mar an gcéadna gach uile dhuine agaibhsi nach díultann dhá bhfuil aige, ní héidir dhó bheith na dheisciobal agamsa.

34 Is maith an salann, achd má bhíonn an salann gan bhlas, créd lé gcuirfidh blas air?

35 Ní bhfuil féidhm air chum na talmhon, ná chum a naóiligh: teilgid daóine amach é: gidh bé agá bfuilid clúasa chum éisdeachda, éisdeadh sé.

CAIB. XV.

Cosamhlachta, um an cháora chuaidh a mugha: 8 um an bhoinn airgid: 11 & an mac an-caithteach.

AGUS tangadar na Puibliocáin uile, agus na peacthaigh chuige, déisdeachd ris:

2 Agus do rinneadar na Phairisínigh agus na sgríobuidhe munmhar, ag rádh; Gabhuidh an fearso peacthaigh chuige, agus ithidh sé bíadh na bhfochair.

3 Achd do labhair seision an chosamhlachd sa ríu, ag rádh;

4 Cía agaibhsi duine agá bhfuil céad cáora, agus do léigfeadh áon díobh a mugha, nach bhfágann na naói gcaóiridh déug agus ceithre fichid ar an bhfásach, agus nach dtéid a ndiáigh na cáorach úd do chuaidh a mugha, nó go bhfaghann sé í?

5 Agus ar na fagháil do, cuiridh sé go luathgháireach í ar a ghuáillibh:

6 Agus ar dteachd dá thigh dhó, goiridh sé a cháirde agus a chomharsain a gceann a chéile, ag rádh ríu; Déanuidh luathgháire leamsa: óir fuair mé mo cháora do chuaidh a mugha.

7 A deirim ribh, gur ab mar sin bhías forbhfáilte ar neamh ar son éin pheacthach do ní aithrighe, ní is mó ná ar son naói bhfiréin dég & cheithre fichid ar nach bhfuil riachdanas aithrighe.

8 Nó cía an bhean agá mbíadh deich mboinn, agus do léigfeadh sí áon bhonn díobh a mugha, nach lasfadh solus agus nach sguaibéochadh an tigh, agus nach íarrfadh go dithcheallach, nó go bhfághadh sí é?

9 Agus air na fhagháil, goiridh sí a banchairde agus a banchombharsain a gceann a chéile, ag rádh; Déanuidh

gáirdeachas léamsa: óir fuair
mé mo bhonn do léig mé a
mugha.
10 Mar an gcéadna, a deirim
ribh, Bí gáirdeachas ar ainglibh
Dé trí éin pheacthach amháin
do ní aithrighe.
11 Agus a dubhairt sé fós,
Do bhádar días mac ag duine
áirighe.
12 Agus a dubhairt an ti dob
óige aca ré na athair: Athair,
tabhair dhamh an chuid roithe-
as misi dod mhaóin. Agus do
roinn seision a mhaóin eatorra.
13 Agus tar éis bheagáin aim-
sire, ag gcruinninghadh a choda
uile don mhac dob óige, do
chuaidh sé air coigrigh a dtal-
amh imchían: agus do dhiom-
bail sé ann sin a mhaóin lé na
bheathaidh bháoth-chaithfigh.
14 Agus tar éis a choda uile
do chaitheamh dhó, déirigh
gorta romhór ann sa tír sin:
agus do thosaigh seision ar
bheith a ríachdanus.
15 Agus do imthigh sé roimhe,
agus do cheangal sé do cháth-
ruightheóir don tír sin: noch
do chuir fá na dhúitche a mach
é do bhúachuilleachd muc.
16 Agus bá mhián leis a bholg
do líonadh do na féithléoguibh
do ithdís na muca: agus ní
thugadh éunduine dhó *iad*.
17 Agus an tan do chuimh-
nigh sé air féin, a dubhairt sé;
Gá mhéd do luchd túarasdail
mathar sa agá bhfuil iomarcaidh
aráin, agus misi ag dul a mugha
lé gorta.
18 Eiréochaidh mé, agus rach-
aidh mé dionnsuighe mathar,
agus déaruidh mé ris; A athair,
do pheacaigh mé a naghaidh
neimhe agus ad fhíadhnuisisi:
19 Agus ní fíu mé feasda do
mhacsa do ghairm dhióm:
déana mé mar áon dod luchd
thúarasduil.
20 Agus déirigh sé, agus do
chuáidh sé dionnsuighe a athar,
agus ar mbeith fós a gcían úadh
dhó, do chonnairc a athair é,
agus do ghabh truáighe mhór
dhó é, agus ag rith dhó, do
chrom sé fá na bhrághuid, agus
do phóg sé é.
21 Agus a dubhairt an mac
ris; A athair, do pheacaigh
mé a naghuidh neimhe & ad
fhiadhnuisisi, & ní fiú mé
feasda do mhacsa do ghairm
dhíom.
22 Achd a dubhairt an tath-
air ré na shearbhfhoghantaibh,
Tabhruidh an chuluidhsin is
fearr libh, agus cuiridh uime í,
agus cuiridh fáinne air a láimh,
agus bróga air a chosaibh:
23 Agus tuguidh libh agus
marbhuidh an láogh bíadhta:
agus caitheam bíadh agus bíom
go súgach.
24 Oír fuáir mo mhac ann so
bás, & do aithbhéodhuigh sé:
& do chuáidh sé a mugha, &
fríth é. Ar a nadhbharsin do
thionnsgnadar bheith go sú-
ach.
25 Achd do bhí an mac búdh
seine aige air an machaire am-
uich: agus ar dteachd a ngar
don tigh dhó, do chúaluidh sé
an céol agus na damhsaidhe.

26 Agus ar ngairm aóin do
na searbhfhoghantuibh chuige
dhó, dfiáfruidh sé dhe Créd
íad na neithesi ?
27 Agus a dubhairt seision
ris, Do dhearbhráthairsi tháinic : agus do mharbh hathair
an láogh bíadhta: ar son go
bhfuáir sé slán a rís é.
28 Agus do ghabh fearg eision, agus nior bháill leis dul a
sdeach : uimesin tháinic a athair amach, agus do ghoir sé
chuige é.
29 Achd ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé ris an athair:
Féuch, a táimsi ag déanamh
seirbhísi dhuit a noireadso do
bhlíadhnuibh, agus níor shár-uigh mé haithne a ríamh, gidh-eadh ní thug tú fíu an mheann-áin dhamh ariamh, ionnus go
mbéinn go súgach rém cháirdibh:
30 Achd an tan tháinic an
macsa agad do shlug do mhaóin
a bhfochair mheirdreach, do
mharbh tú an láogh bíadhta
dho.
31 Achd a dubhairt seision
ris: A mhic, atá tusa do ghnáth
am fhochair, agus na huile
neithe is leamsa, is leachdsa
íad.
32 Achd do budh cóir dhúinn
sugachas & forbháilteachas do
dhéanamh, tré go raibh an
dearbhrathairsi agadsa tar éis
bháis, agus gur aithbhéodh-uigh sé : agus go ndeachaidh
sé a mugha, agus gur fríth a
rís é.

CAIB. XVI.

Inntleacht an fheadhmannaigh éagcorach, 19 & *dioghla an tsaidhbhir, dhoithchiollach, bholgach.*

AGUS a dubhairt sé fós
ré na dheisciobluibh :
Do bhí duine saidhbhir áirighe
ann, aga raibh sdíobhard : agus do rinneadh casaóid ris air,
gur dhiombail sé a mhaóin.
2 Agus ar na ghairm chuige
dhó, a dubhairt sé ris: Créd
é so do chluinim ort ? tabhair
cunntas do sdíobhardachda
uáit, oír ní héidir dhuit bheith
ad sdiobhard ní as faide.
3 Agus a dubhairt an sdíobh-ard ris féin ; Créd do dhéana
mé, oír atá mo Thighearna ag
buáin na sdíobhardachda dhióm ? ní héidir leam roghmhar
do dhéanamh, & is nair leam
déirc íarruidh.
4 Atá a fhios agam créd do
dhéana mé, ionnus an tan cuir-fighthear as an sdíobhardachd
me; go ngéubhuidh síad chuca
mé dá dtighthibh *féin.*
5 Agus ar ngairm gach aóin
fá leith dar dhligh a Thighearna fíacha, a dubhairt sé ris
an gcéd fhear: Gá mhéad a
dhligheas mo Thighearna dhíot ?
6 Agus a dubhairt seision,
Céd miosúr ola: agus a dubhairt seision ris, Gabh chugad
do sgríbhinn, agus suidh go
lúath, agus sgríobh, a deich
& dá fhithchead.
7 Agus a dubhairt sé na
dhiáigh sin ré duine eile, Créd

dhlighthear dhiotsa? agus a
dubhairt seision, Céd míosúr
cruithneachda: agus a dubh-
airt seision ris, Gabh chugad
do sgríbhinn, agus sgríobh,
ceithre fithchid.
8 Agus do mhol an Tighearna
sdíobhard na héugcóra, do
bhrígh go ndearnuidh sé ní
glic: Oír is glíoca clann an
tsáoghailsi, ná clann an tsolais
iona gcinél féin.
9 Agus a deirimsi ribh, Déan-
uidh cáirde dhíbh féin lé sáidh-
bhreas na héagcóra: ionnus an
tráth bhías uireasbhuibh or-
uibh, go nglacfuidh sibh ann a
lóisdínibh síorruidhe.
10 An tí atá ionnruic sa ní is
lúgha, atá sé ionnruic a mó-
rán: & gidh bé atá éagcórach
sa ní is lugha, atá sé éagcórach
a mórán mar an gcéadna.
11 Ar a nadhbharsin muna
rabhabhairse fírinneach ann sa
tsaidhbhreas bhréagach, cía
tháobhthas an saidhbhreas fír-
inneach ribh?
12 Agus muna fríoth ionnruic
sibh a gcuid duine eile, cía
bhéaradh dhaóibh an ní is
libh féin?
13 Ní héidir le séarbhfhogh-
antuidhe ar bith seirbhís do
dhéanamh do dhá Thighearna:
óir biáidh fúath aige do neach
aca, & grádh don dara fear:
nó ceangalfuigh sé do dhuine
aca, agus do bhéara se tar-
cuisne ar an dara fear: ní
héidir libh seirbhís do dhéan-
amh do Dhía agus do Mham-
mon.

14 Agus do chúaladar fós na
Phairisínigh sanntacha na nei-
thesi uile: agus do rinniodar
fonomhad faóision.
15 Agus a dubhairt seision
ríu: Is sibhsi an dream sháor-
us sibh féin a bhfíadhnuisi na
ndaoine: achd is aithnid do
Día bhur gcroidhthe: óir an
ní atá fá mhóirchion a bhfiádh-
nuisi na ndaóine, atá sé gráin-
camhuil a bhfíadhnuisi Dé.
16 *Do bhí* an reachd agus
na faighe ann go teachd Eóin:
ó shin a leith atá ríoghachd Dé
dhá shoisgéulughadh, agus atá
gach uile dhuine ag déanamh
foiréigin air.
17 Achd as usa neamh agus
talamh do dhul thort, ná áon-
phunc don dligheadh do thui-
tim.
18 Gidh bé neach léigeas a
bhean, agus phósus bean eile,
do ní sé adhaltrannas: agus
gidh bé bheir an bheansin do
leigeadh, do ní sé adhaltran-
nas.
19 Achd do bhí duine saidh-
bhir áirighe ann, & is é bá
héadach dhó purpuir & síoda,
agus do théigheadh sé chum
bídh go roshóghamhuil gach
laói.
20 Agus do bhí duine bochd
áirighe ann, dar bhainm Lása-
rus, do bhí na luidhe agá
gheatasan, lán do chréachd-
uibh:
21 Agus ler mhían é féin do
shásadh leis an sbruileach do
thuiteadh do bhórd an duine
saidhbhir: agus do thigdís na

madruidhe, agus do ligheidís a chréachda.

22 Agus tárla go bhfuáir an duine bochd bás, agus gur iomchradar na haingil go huchd Abrahám é: agus mar an gcéadna fuáir an duine saidhbhir bás, agus do hadhluiceadh é.

23 Agus ar mbeith dhó a nifearn a bpíanuibh, do thóg sé a shúile súas, & do chunnaire sé Abraham a bhfád úadh, agus Lásarus ann a uchd.

24 Agus ar néimhghe dhósan an tansin a dubhairt sé; A athair Abraham, déana trócaire oram, agus cuir Lásarus do thumadh bárr a mheóir a nuisge, agus dfúaradh mo Theangtha: óir atáim dom roiphíanadh an sa lasairsi.

25 Achd a dubhairt Abraham: A mhic, cuimhnigh gur ghlac tusa neithe maithe lé linn do bheith béo, agus Lásarus mar an gceadna droch neithe: achd atá sólas aigesion a nois dá fhagháil, & atá tusa dod phíanadh.

26 Agus do bhárr orrtha so uile, atá fodhomhain mhór ar na cur eadruinne, agus sibhsi, ionnas nach éidir leis na daoínibh lé budh mían é, dul as so chugaibhsi, na teachd as sin chuguinne.

27 Agus a dubhairt seision; Maseadh íarruim ort a athair, eision do chur go tigh matharsa.

28 Oír atáid cúigear dearbhrathar agam, do thabhairt sgéul dóibh, ionnus nach dtiocfaidh síadsan mar an gcéadna ann sa nionadsa na péine.

29 A deir Abraham ris; Atáid Maóisi, agus na fáighe aca: éisdeadh síad ríusan.

30 Achd a dubhairt seision, Ní hamhluidh atá, a athair Abraham: achd dá ndeachadh duine ó na marbhuibh chuca, do dhéaindis aithrighe.

31 Agus a dubhairt Abraham ris; muna néisdidh síad ré Maóisi agus ris na fáighibh, dá néirgheadh duine ó mharbhuibh *féin*, ní chredidís dó.

CAIB. XVII.

Nach bfuil Día na fhéicheamh ag aon duine, 22 & go tiocfaidh Críosd a nam nach saoilthear.

AGUS a dubhairt sé ris na deisciobluibh, Ní héidir nach dtiocfuid sgannalacha: achd is trúagh don tí tré a dtigid síad.

2 Do bfearr dhó cloch mhuilinn do chur fá na mhuinéul, & a theilgean an sa bhfairrge, ná éon don mhuinntir bhigsi sgannlachadh.

3 Tabhruidh bhur naire dhíbh féin. Má pheacaigheann do dhearbhrathair ad aghaidh, imdhearg é: agus má ní sé aithrighe, tabhair maitheamhnus dó.

4 Agus má pheacaigheann sé ad aghaidh seachd nuáire sa ló, agus go bhfillfe sé chugad seachd nuáire sa ló, ag rádh; Atá aithreachas oram: tabhair maitheamhnus dó.

5 Agús a dubhradar na heas-
buil ris: A Thighearna, méud-
uigh ar gcreideamh.
6 Agus a dubhairt an Tigh-
earna; Dá mbeith oiread
ghráinne musdaird do chreid-
eamh aguibh, déaradh sibh ris
a gcrann Sicaminso, Eirigh as
do fhréamhach, & curthar an
sa bhfairge thú; & do umh-
lochadh sé dhaóibh.
7 Agus cía aguibh agá bhfuil
searbhfhoghantuidhe a treabh-
adh, no a coimhéd tréada, lé a
naibéoradh sé ar an mball, an
tan do thiocfadh sé ón bhfear-
ann; Imthigh agus suidh sios
ar an mbord?
8 Achd a né nach aibéora sé
ris, Ullmhuigh an ní íosas mé
ar mo shuiper, & cuir do chrios
thort, & fritheóil damhsa no go
nithe mé & go nibhe mé: agus
tar éisi sin, ithsi, agus ibh?
9 An mbía buidheachas aige
ar a tsearbhfhoghantuidhe úd,
do bhrígh go ndearna sé na
neithe do haithneadh dhe? Ni
shaóilim *go mbía.*
10 Agus is mar sin daóibhsi,
an tan do dhéantaói gach uile
ní dár haithniughadh dhíbh,
abruidh; Is searbhfhoghan-
tuidhe neamhtharbhacha sinn:
óir do rinneamar an ní do bhi
dfíachaibh oruinn do dhéan-
amh.
11 Agus tárla ag dul súas
dó go Hierúsalém, gur ghabh
sé trí lár na Samária agus na
Galilé.
12 Agus an tráth do chuáidh
sé a sdeach go baile áirighe,
tárladar deithneabhar lóbhar
air, do sheas a bhfad úadh.
13 Agus do árduigheadar a
nguth, ag rádh; A Iósa a
mhaighisdir, déana trócaire
oruinn.
14 Agus an tan do chunnairc
sé *iad*, a dubhairt sé ríu; Im-
thighidh, foillsighidh sibh féin
do na sagartuibh: agus tárla
ag imtheachd doibhsion gur
glanadh iad.
15 Achd fear aca mar do
chunnairc sé é féin ar na shlán-
ughadh, dfill sé air ais, ag
moladh Dé do ghuth mhór.
16 Agus do thuit sé ar a
aghuidh agá chosaibhsean, ag
breith bhuidheachais ris: agus
budh Samaritánach an fearso.
17 Agus ar bhfreagra Diósa
a dubhairt sé; A né nach
bhfuilid deithneabhar ar na
nglanadh? agus a náonbhar
cáit a bhfuilid?
18 Níor fríth ag filleadh do
thabhairt gloíre do Dhía, achd
an coigcrigheachso.
19 Agus a dubhairt sé *ris*;
Eirigh, imthigh rombad; do
shlánuigh do chreideamh thú.
20 Agus an tan dfiafruigh
na Phairisinigh dhe, Cía an
tráth thiocfadh ríoghachd Dé:
do fhreagair sé iád, agus a
dubhairt sé, Ní thiocfa riogh-
achd Dé, ré coimhéd *do bheith
airrthe:*
21 Agus ní abeóruid siád,
Féuch ann so, nó, féuch ann
súd: oír féuch, atá ríoghachd
Dé aguibh an bhur measg.
22 Agus a dubhairt sé ré na

dheisciobluibh, Tiocfuidh a naimsir, an a mbía míangus oruibh áon do laéthibh mhic an duine dfaicsin: agus ní fhaicfithí.

23 Agus a déarúid siád ribh; Féuch ann so, nó, féuch ann súd: *achd* ná himdhigh, agus na leanuidh *iád*.

24 Oír amhuil agus mar dheallruigheas an tinnteach shoillsigheas ó náird go chéile fáoi neamh: is mar sin bhiás mac an duine mar an gcéudna ann a lá féin.

25 Achd is éigin dó ar tús mórán dfulang, agus a dhiultadh ón cineadhsa.

26 Agus mar do tharla a laéthibh Náoi, is mar sin fós bhiás a laéthibh mhic an duine.

27 Do bhádar ag ithe, ag ibhe, ag posadh, agus ag tabhairt chum pósda, gus an lá ann a ndeachaidh Náoi do Náirc; agus táinic an díle, agus do sgris sí iád uile.

28 Agus ar a nós gcéadna mar tharla a laéthibh Lot: do bhádar ag ithe, ag ibhe, ag ceannach, ag reic, ag plantughadh, ag tógbhail tighthe:

29 Achd an lá ann a ndeachaidh Lot amach as Sodom, do fearadh teine agus ruibh ó neamh, agus do sgrios sé iád uile:

30 Is da réir so bhias an lá an a bhfoillseochthar mac an duine.

31 Ann sa lá sin an té bhiás ar a tigh, agus a mháoin ann sa tighsin, ná tuirlingeadh sé chum a dtógbhála: agus an tí atá ar an machaire, na casadh sé tar a ais mar an gcéadna.

32 Cuimhnighe ar mhnáoi Lot.

33 Gidh bé neach iárrfas a anam *féin* do shabháil, caillfidh sé é: agus gidh bé chaillfeas é, beodhfuidh sé é.

34 A deirim ribh, béid diás a náoinleabaigh ann sa noidhche úd: géubhthar lé háon aca, agus fúigfighthear an féar eile.

35 Beid diás *ban* ag bróinteórachd a náoinfheachd, géubhthar lé mnáoi aca, agus fuigfighthear an dara bean.

36 Beid diás *fear* ar an machaire: géubhthar lé háon aca, & fuigfighthear an fear eile.

37 Agus ar bhfreagra dhóibhsion a deirid ris: Gá háit a Thighearna? agus a dubhairt seision riú, Gidh bé ball a *mbía* an corp, is ann sin fós chruinneochthar na hiolair.

CAIB. XVIII.

Fuair an bhaintreabhach a gnodhuighe le iarratas dhúthrachtach, 9 *& an Puibliocanach le urnuighe uirisiol.*

AGUS a dubhairt sé fós cosamhlachd riú, gur ab éigin urnuighthe dhéanamh do ghnáth, agus gan a bheith leisgeamhuil.

2 Ag rádh; Do bhí breitheamh *áirighe* a gcathraigh *áirighe,* air nach raibh eagla Dé, agus ag nach raibh onoír do dhuine:

3 Agus do bhí baintreabhach
áirighe ann sa chathruighsin
noch tháinic chuige, ag rádh;
Cóirigh mé air measgearuid.
4 Agus niór bháill leision ar
feadh tamuill: achd tar éis sin
a dubhairt sé ris féin; Ge nach
bhfuil eagla Dé oram, agus
nach bhfuil onoír agam do
dhuine;
5 Gidheadh do bhrígh go
mbuaidhreann an bhaintreabh-
achsa mé, dioghóla mé í, do
chum nach dtiocfadh sí fá
dheireadh dom bhuaidhreadh.
6 Agus a dubhairt an Tigh-
earna, Eisdidh créd a deir
breitheamh na héagcóra.
7 A né nach déana Diá diogh-
altas ar son a dháoine toghtha
féin, éimhgheas air do lá agus
doidhche, ge atá foighid aige
na ttimcheall.
8 A deirim ribh, go ndéana
sé dioghaltas ar a son go luáth.
Achd cheana an tan thiocfas
mac an duine, an bfuighe sé
creideamh ar an dtalamh?
9 Agus fós ré dreim do sháoil
iád féin bheith na bhfíréain
agus do tharcaisnigh cách eile,
a dubhairt sé an chosamh-
lachdsa:
10 Do chúadár días do dháoi-
nibh súas don teampall do
dhéanamh urnuighe, áon aca
na Fhpairisíneach, agus araile
na phuibliocánach.
11 Ar seasamh do Fhphairi-
síneach do bhí sé guidhe mar
so leis féin: A Dhiá, beirim
buidheachas riot nach bhfuilim
mar atáid dáoine eile, na luchd
fuaduigh, éugcórach, adhal-
trannach: nó fós mar an bpuib-
liocánachsa.
12 Troisgim fá dhó ann sa
tseachdmhuin, do bheirim
deachmhuidh as gach ní dhá
sealbhuighim.
13 Agus ar seasamh don
phuibliocán a bhfád úadh, nior
bháill leis fiú a shúl do thog-
bháil suás chum neimhe: achd
do bhuaileadh sé a uchd, ag
rádh; A Dhía, déana trócaire
oramsa an peacthach.
14 A deirim ribh, go dtáinic
an tési a nuas dá thigh féin na
fhiréanach *ni is mó* na an fear
úd: óir gidh bé árduigheas é
féin, ísleochthar é: agus gidh
bé ísligheas é féin, áirdeoch-
thar é.
15 Agus fós tugadar chuige
náoidheanain, ionnus go mbean-
fadh sé ríu: agus an tan do
chuncadar na deisciobuil, so
do imdheargadar íad.
16 Achd ar ngairm na lean-
abh Díosa chuige, a dubhairt
sé; Fuilngidh na leinbh do
theachd chugamsa, agus ná
toirmeasguidh íad: óir is lé na
leitheid so rioghachd Dé.
17 A deirim ribh go fírin-
neach, gidh bé nach géubha
chuige rioghachd Dé mar
náoidheanán, nach racha sé go
bráth a sdeach innte.
18 Agus dfiafruigh úachdarán
áirighe dhe, ag rádh; A mhaigh-
isdir mhaith, créd do dhéana
mé lé a sealbhócha mé an bhea-
tha mharthanach?
19 Agus a dubhairt Iósa ris;

Créd fá ngoireann tú maith
dhiomsa? Ní bhfuil éinneach
maith achd Día amháin.
20 Atá éolus na naitheantadh
agad, Ná déana adhaltranas,
Ná déana dunmharbhadh, Na
déana goid, Ná déana fiadh-
nuisi bhréige: Onóiruigh hath-
air agus do mhathair.
21 Agus a dubhairt seision,
Do choimhéid mé na neithesi
uile óm óige.
22 Agus ar na cclos so Dío-
sa, a dubhairt sé ris: Atá éinni
fós duireasbhuidh ort, reac a
bhfuil agad, & roinn ar na
bochduibh, & bíaidh cisde ar
neamh agad: agus tárr, lean
misi.
23 Agus ar na geloinnsin so
dhósan, do ghlac tuirse mhór
é, óir do bhí sé roshaidhbhir.
24 Agus an tan do chunnairc
Iósa go ráibh sé lán do dho-
brón, a dubhairt sé, Créd é a
dheacrachd do na dáoinibh
sáidhbhre dul a sdeach a riogh-
achd Dé.
25 Oír is usa camhall do dhul
tri chro snáthuide ná do dhuine
shaidhbhir dul a sdeach a riogh-
achd Dé.
26 Agus a dubhrádar an dream
do chúaluidh so, Máseadh cía
as éidir do shlánughadh?
27 Achd a dubhairt seision,
Na neithe ata doidhéanta ag
na dáoinibh, atáid soidhéanta
ag Dia.
28 Agus a dubhairt Peadar;
Féuch, do fhágamairne na
huile neithe, agus do leanamuir
thusa.
29 Agus a dubhairt seision
riú; A deirimsi ribh go firin-
each, nach bhfuil éinneach
do fhág a thigh, ná á athair,
ná a mhathair, ná a dhearbh-
raithreacha, ná a bhéan phó-
da, ná a chlann ar son riogh-
achd a Dé.
30 Nach glacfa sé mórán n-
sa mhó ann sa naimsirso, & a
bheatha mharthanach an s-
tsáoghal atá ag teachd.
31 Agus ar mbreith an dá
fhear déag leis Diósa, a dubh-
airt sé riú; Féuch, téaghmáoid
súas go Hiárusalém, agus
críochnóchthar a dtimcheall
mhic an duine na huile neithe
atá sgriobhtha ag na fáighibh.
32 Oír do bhéarthar do na
cineadhachaibh é, agus do
dhéantar fonomhad fáoi, agus
maisfeóchthar é, agus géubh-
thar do sheligibh air.
33 Agus ar na sgiúrsadh
dhóibh, muirfid é: achd éi-
reóchaidh sé a ris, an treas lá.
34 Agus níor thuigeadarsan
éin ní dhíobh so: agus do bhá-
dar na briáthrasa foluighthe
uátha, agus níor aithnigheadar
na neithe a dubhradh ann.
35 Agus tárla an tan do
dhruid sé ré Ierico, gur shuidh
dall áirighe chois na sligheadh
ag iarruidh déirce.
36 Agus an tan do chúaluidh
sé an slúagh ag gabháil thairis,
dfiafruidh sé créd é so.
37 Agus dinniseadar dhó gur
ab é Iósa Nasardha do bhí
gabháil thairis.
38 Agus do éigh seision ag

rádh, A Iósa, a mhic Daibhi
déuna trócaire oram.
39 Agus an dream do bhí
roimhe, do imdheargadar é
ionnus go mbíadh se na thochd;
achd is moide do éighmheadh
seision sin, A mhic Dáibhi
déana trócaire oram.
40 Agus ar seasamh Díosa,
do aithin sé a thabhairt chuige:
agus an tan do dhruid sé ris,
dfíafruidh sé dhe,
41 Ag rádh; Créd is mián
leachd misi do dhéana dhuit?
agus a dubhairt seision; A
Thighearna, mo radhárc aiseag
thamh.
42 Agus a dubhairt Iósa ris;
Bíodh do radharc agad: do
shlánuigh do chreideamh thú.
43 Agus do fúair sé a radh-
arc ar an mball, agus do lean
sé eisean, ag tabhairt glóire
do Dhiá: agus an tan do
chunnairc an pobal uile so,
tugadar moladh do Dhía.

CAIB. XIX.

*Dithchioll Sachéus ar Críosd fhaic-
sin, 45 & Críosd ag ionnáin luchd
an mhio-mhodh as an Teampuill.*

AGUS ar ndol a sdeach
go Iérico Díosa, do
ghabh sé thríthe:
2 Agus féuch do bhí duine
áirighe ann dhár bhainm Sa-
chéus do bhi na úachdarán air
na publiocáin, agus do bhí sé
saidhbhir.
3 Agus do bhí fonn air fhaic-
sin cía hé Iósa: agus níor
bhéidir ris ón tslúagh, tré go
raibh sé ísiol do phearsainn:
4 Agus ag rith roimhe dhó,
do chuáidh sé súas a gcrann
Sicamor, ionnus go bhfaicfeadh
sé é: óir do bhí fáoi an tshligh-
esin do ghabháil.
5 Agus an tan tháinic Iósa
chum na háitesin, ar bhféach-
ain súas dó, do chúnnairc sé
eision, agus a dubhairt sé ris;
A Shachéus tuirrling go deif-
reach, óir is ad thigh is éigin
damhsa comhnuidhe dhéan-
amh a niu.
6 Agus ag deifriúghadh dhó-
san, do thuirrling sé, agus do
ghabh sé chuige é go luáth-
gháireach.
7 Agus an tan do chunncadar
cách uile so, do rinniodar mun-
bhar, ag rádh; Go ndeáchaigh
sé a sdeach air áoidheachd
dionnsuighe peacthaich.
8 Agus ag seasamh do Sha-
chéus a dubhairt sé ris an Tigh-
earna: Féuch, a Thighearna,
do bheirim leath mo mháoine
do na bochdaibh: agus má
mheall mé duine air bith a
néinní, do bheirim dhó a chei-
thre oirid.
9 Agus a dubhairt Iósa ris;
A niugh thárla sláinte don
tighsi, do bhrígh go bhfuil sei-
sean fós na mhac ag Abra-
ham.
10 Oír tháinic mac an duine
diárruidh agus do shlánughadh
an ní do chúaidh a mugha.
11 Agus ag éisdeachd dóibh-
sean leis so, do chuir sé leis,
agus a dubhairt sé cosamhlachd
tré go ráibh sé láimh ré Hiarú-
salem, agus gur sháoileadarsan

nach fada go bhfoillseochtháoi
rioghachd Dé.
12 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt se: Do chuaidh duine uasal
áirighe a région imchían, do
ghabháil rioghachda dhó féin,
agus dfilleadh air a ais.
13 Agus ar ngairm a dhéich-
neabhar searbhfoghantuighe
dhó, tug sé deich bpíosa *airgid*
dhóibh, & a dubhairt sé riú:
Déunuidh gnothuigh nó go
dtíg mé.
14 Achd do bhí fúath ag lúchd
a chaithreach dhó, agus do
chuireadar teachdaireachd na
dhiáigh, ag rádh; Ní háil linn
é so do rioghadh oruinn.
15 Agus tárla an tan do fhill
sé, ar ngabháil na rioghachda
chuige, gur aithin sé na searbh-
foghantaighe úd da dtug sé an
tairgead, do ghairm chuige:
ionnus go mbiadh a fhios aige
créud do ghnodhuígh gách áon
aca.
16 Agus táinic án céadduine
ag rádh; A Thighearna, do
ghnodhuigh do phiosa, deich
bpiosa.
17 Agus a dubhairt seision ris,
Is maith *sin* a shearbhfhogh-
antuighe mhaith óir do bhí tú
fírinneach ar bheagán, bíodh
cumhachda agad ar dheich
gcaithreachaibh.
18 Agus táinic an dara fear,
ag rádh: A Thighearna, do
rinne do phíosa cúig píosa.
19 Agus a dubhairtsion ris
an tesi; Bisi mar an gcéadna ós
cionn chuig gcaithreach.
20 Agus tánic fear eile chuige,
ag rádh: A Thighearna, féuch
do phiosa do bhi agamsa a ttais-
gidh an a naipcin:
21 Oír do bhi heaglasa oram,
tré gur duine forghruâma thú
tógbhuidh tú súas an ni nár
chuir tú siós, agus beanuidh tú
an Ní nar shiólchuir tú.
22 A dubhairtsion ris an
tansin, As do bhéul féin do
bheirim breith ort, a dhroich
shearbhfoghantaigh: do bhi a
fhios agad gur dhuine forgh-
rúama misi, thogbhus súas an
ni nach ar chuir mé siós, agus
bheanas an ni nach ar shíol-
chuir me?
23 Ar a nadhbharsin créd fa
nar chuir tusa mo chuid airgid
ann sa mbanc, agus ar dteachd
damhsa do thóigeubhuinn é
maille lé biseach?
24 Agus a dubhairt sé ris an
muintir do bhi na seasamh,
Tóguidh úadh an piósa, agus
tabhruidh don té úd agá
bhfuilid na deich bpiosa é.
25 (Agus a dubhradarsan ris;
A Thighearna, atáid deich
bpiósa aige.),
26 Oír a deirim ribb, Gur ab
do gach áon agá bhfuil, do
bhéarthar: agus an té ag nach
bhfuil Ní aige, beanfuighear
dhe fós an Ní atá aige.
27 Agus fos tabhruidh libh
an so na naimhde úd agamsa
le nar bháill misi do rioghadh
ós a gceann, agus marbhaidh am
fiadhnuisi *iad*.
28 Agus ar na rádh so, do
chúaidh sé rompa ag dul súas
go Hiarusaleim.

29 Agus tárla an tan do
dhruid sé lé Betpháge agus ré
Betánia, láimh ris a tsliabh da
ngoirthear slíabh na noluidhe,
gur chuir sé dias da dheiscio-
bluibh úadh,
30 Ag rádh; Imthighidh don
bhaile atá as bhur gcomhair:
ar ndul a sdeach ann dáoibh,
do gheabhtháoi searrach cean-
gailte, ar nar shuidh áon
duine riamh: sgáoilidh, &
tabhruidh libh é.
31 Agus dá bhfiafruidhe éin
neachdhibh, Créd fa sgáoiltí
é? is mar so a déartháoi ris,
Ar son go bhfuil féidhm ag an
Tighearna air.
32 Agus ar nimtheachd do na
teachdairidhibh, fuaradar mar
a dubhairt sé ríu.
33 Agus ar sgáoileadh an
tsearraigh dhóibhsion, a dubh-
radar a thighearnuidhe ríu;
Créd fá sgáoiltí an searrach?
34 Agus a dubhradarsan,
Tré go bhfuil féidhm ag an
Tighearna air.
35 Agus rugadar léo é chum
Jósa: agus ar dteilgean a
mbrat ar a tséarrach, do
chuireadar Jósa air.
36 Agus ag imtheachd dósan
do leathnuigheadar a néaduighe
ar a tslighe.
37 Agus an tan do dhruid sé
ré casaigh shléibhe na noluidh-
eadh, do thionnsgain an chuid-
eachda dheisciobal uile go
lúathgháireach, Dia do mho-
ladh do ghuth mhór ar son
gach uile subhailcighe dá
bhfacadur,
38 Ag rádh, Is beannaighe
an Rí thig a nainm an Tigh-
earna: síóthcháin ar neamh,
& glóir an sna bárduibh.
39 Agus a dubhradar Phair-
isinigh áirighe don tslúagh: A
maighisdir, tabhuir achmhasán
dod dhéiscioblaibh.
40 Agus ar bhfreagra dhósan
a dubhairt sé ríú: A deirim
ribh, má thochduid so, go
néighfid na clocha féin.
41 Agus mar do dhruid sé a
radharc na caithreach, do ghuil
sé air a son,
42 Ag rádh, O dá naitheantá
ann sa lá sa agad féin fós, na
neithe bheanas réd shiothcháin:
achd atáid síad a nois foluigh-
the ód shúilibh.
43 Oír 'tiocfuid láethe ort
ann a dteilgfid do naimh-
de diog ad thimcheall, agus
iona dtimchiollfaid agus iona
gcuibhreochaid thú gach éan-
táobh:
44 Agus do dhéanuid comh-
chothrom ris an dtalamh thú,
agus do chlann ionnad a stigh:
agus ní fhúigfid cloch ar muin
cloiche ionnad: tré nar aithin
tú aimsear thfiosruighthe.
45 Agus ar ndol a sdeach
don teampall dhó, do thionns-
gain sé an dream do bhí ag reic
agus ag ceannach ann, do chur
amach.
46 Ag rádh ríu. Atá sgriobh-
tha; Mo thighse, is tigh
urnuighe é: achd cheana do
rinneabhairsi tuinighthe bhioth-
amhnach dhe.
47 Agus do bhíodh sé teagasg

gach lá ann sa teampall. Agus díarradar uachdaráin na sagart agus na sgríobuidhe, agus cinn an phobuil eisíon do mharbhadh.

48 Gidheadh ni raibh a fhios aca créd do dhéunaidis: óir do bhi an pobal uile ro-aireach air éisdeachd risean.

CAIB. XX.

Attimcheall úghdarras Chriosd, 9 an fhineamhain, 27 & án Eiserghe.

AGUS tárla áon do na láethibh sin, an tan do theagaisg séision an pubal ann sa teampall, agus do sheanmoir sé an soisgéul, go dtangadar uachdaráin na sagart agus na sgríobuidhe, maille ris na sinnsearuibh chuige.

2 Agus do labhradar ris, ag rádh; Innis dúinne, cia an tughdarrás as a ndéanann tú na neithesi, nó cia thug an tughdarrás so dhuit?

3 Agus ar bhfreagra Díosa a dubhairt sé ríu, Fiafrochaidh misi fós aonfhocal amháin dibhse; agus tabhruidh freagra oram.

4 Baisdeadh Eóin, ann ó neamh do bhi se, nó ó dháoinibh?

5 Agus do bhádarsan ag tagra eatarra féin, ag rádh: Má deirmíd ó neamh; déara seisean, Máseadh, créd fá nar chreideabhairsi dhó?

6 Achd má deirmid, ó dháoinibh; géubhuidh an pobal uile do chlochaibh orainn: Oír is deimhin léo gur fáigh Eóin.

7 Agus do fhreagradar, Nach raibh a fhios aca *féin* gá há dó.

8 Agus a dubhairt Iósa ríu Ní mó innéosas misi dhíbhsi cía an túghdarrás as a ndéunuim na neithesi.

9 Agus do thionnsgain sé an chosamhlachdsa do rádh ris an bpobal: Do chuir duine áirighe fíneamhuin, agus tug sé amach do sgológuibh í: agus do bhi sé féin a gcoigcrích air feadh aimsire faide.

10 Agus na am *féin* do chuir sé a shearbhfoghantuighe chum na sgológ ionnus go dtiobhraidis sí do thoradh na fíneamhna dhó: achd do ghabhadar na sgológa air, agus do chuireadar folamh uátha é.

11 Agus do chuir sé searbhfhoghantuighe eile úadh a rís: achd ar ngabháil air sin leis, & ar dtabhairt easonóra dhó, do chureadar folamh uáth é.

12 Agus na cheann sin do chuir sé an treas *searbhfhoghantuighe* uadh; achd do chuireadarsan amach an tésin leis, ar na lot.

13 Achd a dubhairt Tighearna na fíneamhna, Cred do dhéana mé: cuirfidh mé mó mhac grádhach féin *chuca*; do béidir an tan do chifid é, go dtiobhraidís onóir dhó.

14 Agus ar na fhaicsin do na sgológuibh, do labhradar eatarra féin, ag rádh: A sé so an toighre, tigidh, marbham é, ionnus go mbíadh a noighreachd aguinn féin.

15 Agus ar na theilgean don
tiobh amach don fhíneamhain,
do mharbhadar é. Ar a nadh-
bharsin créd do dhéanas Tigh-
earna na fíneamhna riú súd?
16 Tiocfuidh sé agus sgrios-
fuidh sé na sgológa úd, agus do
bhéura sé a fhíneamhuin do
dháoinibh eile. Agus an tan
do chúaladarsan *so*, a dubhra-
dar: Nár léige Día *sin*.
17 Achd ar bhféachain dósan
orrtha a dubhairt sé: Máseadh
créd é an ní so atá sgriobhtha:
An chloch do dhiultadar na
saoir, is di so do rinneadh ceann
an chuáinne;
18 Gidh bé duine thuitfeas
ar an gcloich úd, do dhéantar
greamanna dhe: agus gidh bé
duine ar a dtuitfidh sí, do
dhéana sí luaithreadh dhe.
19 Agus díarradar uachdaráin
na sagart agus na sgriobuidhe
lámha do chur annsan air a
nuair sin féin: achd do bhi
eagla an phobuil orrtha: óir
do aithneadar gur ab na nagh-
aidh fein a dubhairt sé an
chosamhlachdso.
20 Agus ag tabhairt aire ris,
do chuireadar luchd bratha do
ligfeadh orrtha féin a bheith
na bhfiréin: ionnus go ngrea-
móchaidis air a chomhrádh, do
chum a thabhartha do chumh-
achd agus dughdarrás a nuách-
daráin.
21 Agus dfíafraigheadar dhe,
ag rádh; A mhaighisdir, atá a
fhios againne gur ceart labhras
tú, agus theagaisgeas tú agus
nach bhfuil cion agad ar phear-
sain áonduine, achd go dteagas-
gann tú slighe Dé do réir na
fírinne?
22 An ceaduighthеach dhúinn-
e cios do thábhairt do Shéasar,
nó gan *a thabhairt!*
23 Achd tug seisean a meabh-
ail dá aire, agus a dubhairt sé
riú; Créd fá gcurtháoi cath-
ughadh oram?
24 Taisbéanaigh dhamh pigh-
inn: cia ar leis a níomháigh
agus an sgríbhinn atá uirthe?
agus ar bhfreagra dhoibhsion,
a dubhradar; Lé Séasar,
25 Achd a dubhairt seision
riu: Ar a nadhbharsin, tabh-
ruidh do Shéasar, na neithe is
lé Séasar: agus na neithe is lé
Día, do Dhía.
26 Agus níor fhéadadar
greamughadh air a bhriathra a
bhfíadhnuisi an phobuil; &
ag déanamh iongantais ann a
fhreagarthuibhsion, do thochd-
adar.
27 Agus ar dteachd do
dhruing do na Saduceachiabh
chuige (noch shéanas a neiséir-
ghe do bheith ann) dfíafruigh-
eadar dhe.
28 Ag rádh; A mhaighisdir,
do sgríobh Máoisi dhúinn,
dá bhfaghadh dearbhráthar
dhúine ar bith bás, agá mbía
bean phósda, & go bhfuigh-
eadh sé bás gan chloinn, go
ngéubhadh a dhearbhrathair
chuige an bhean, & go tóig-
éubhadh se sliochd dá dhearbh-
rathair.
29 Ar a nadhbharsin do bhádar
móirsheisior dearbhrathar ann,

agus ar ngabháil mná chuige
don chédfhear, fuair sé bás
gan chloinn.
30 Agus do ghabh an dara
dearbhrathair chuige an bhean,
agus fúair seision leis bás gan
chloinn.
31 Agus do ghabh an treas
dearbhráthair chuige í: agus
mar an gcéadna an móirshei-
sior; & níor fhágbhadar clann,
agus fúaradar bás.
32 Agus a ndiaigh cháich uile
fúair an bhean bás mar an
gcéadna.
33 Ar a nadhbharsin ann sa
neiséirghe, cía aca súd dá madh
bean í? óir do bhi si ag an
mhóirsheisior na mnaoi.
34 Agus ag freagra, a dubh-
airt Iósa ríu: Pósaid clann an
tsáoghailsi mná, agus do beir-
thear dfearuibh íad:
35 Achd cheana an dream
mheasfuidhthear gur fiú íad an
saoghal úd, & eiséirghe ó na
marbhuibh dfagháil, ni phósaid
mná agus ní thugthar dfearuibh
íad:
36 Oír ní héidir léo bás
dfagháil ní sa mhó: Oír atáid
síad mar na haingle, agus na
gcloinn ag Día, ar mbeith na
gcloinn ag a neiséirghe.
37 Achd go néiréochadh na
mairbh, dfoillsigh Máoise leis
ag an dos, an tan do ghoireas
sé don Tighearna, Dia Abra-
ham, & Día Isaac, & Día
Iácob.
38 Oír ní hé Día na marbh
é, achd na mbéo: óir atáid síad
uile na mbeathaigh dhósan.

39 Agus ar bhfreagra d
dhruing do na sgríobuidhibh
dubhradar: A mhaighisdir, i
maith a dubhairt tú *sin*.
40 Agus níor lamhadar ó si
súas ní ar bith fhíafruigh
dhe.
41 Agus a dubhairt sé ríu
Cionnas a déirid síad gur ma
do Dháibhi Criosd?
42 Agus a deir Dáibhi féin
leabhar na Salm: A dubhair
an Tighearna rém Thighearnasa
Suidh ar mo láimh dheis,
43 No go gcuire mé do námh
uid na sdól fád chosaibh?
44 Ar a nadhbharsin goiridh
Dáibhi Tighearna dhe, &
cíonnas is mac dhó é?
45 Agus a néisdeachd an
phobuil uile, a dubhairt sé rí
na dheisciobluibh *féin*,
46 Tabhruidh aire *dháoibh*
féin ó na sgríobuidhibh, len ab
aill siobhal a róbuidhibh fada,
agus lé nab ionmhuin failtighe
ar na marguidhibh, & na céd-
ionuid suighthe ann sna coimh-
thionóluibh, & na céadchuibh-
rinn ann sna féasduidhibh:
47 Noch shluigeas tighthe na
mbaintreabhach, agus sin fós
ar sgáth bheith go fada ag ur-
nuighe: do gheabhuid so an
damnadh is truime.

CAIB. XXI.

Féile chlúthach na baintreabhaigh, 6
Sgrios Jurusalem, 25 & deireadh an
Domhain.

AGUS ag féuchain dó, do
chunnairc sé na dáoinc
saidhbhre ag cur a dtiodh-

aiceadh a náit coimhéuda an tísde.
2 Agus do chunnairc sé fós baintreabhach bochd áirighe, ag cur dhá leith fheóirlinn ann.
3 Agus a dubhairt sé, A deirim ribh go firinneach, gur ab í so do chuir an bhaintreabhach bhochdsa ann na cách uile.
4 Oir is do niomarcuidh atá aca, thugadar so uile tiodhlaice do Dhía: achd do chuir sisi da bochdachd *féin* a beatha uile ann.
5 Agus a dubhairt sé ré druing áirighe do bhi ag labhairt ar an dteampall: tré go raibh sé ar na dheaghmhaisiughadh do chlochaibh áille, agus do thiodhluicthibh.
6 Iádso do chíthise, tiocfuid laethe ann nách bhfuigfighthear cloch air chloich dhíobh, nach sgáoilfighthear ó chéile.
7 Agus dfíafruigheadar dhe, ag rádh; A mhaighisdir, cía a uair bhéid na neithesi? & créd an comhthartha *bhías ann* an tan do dnéantar íad so?
8 Achd a dúbhairt seision, Féachaidh nach meallfuighthear sibh: óir tiocfuid mórán am ainmsi, ag rádh; Is misi é: & do dhruid a naimsir linn. Ar a nadhbharsin, ná leanuidh íad.
9 Agus an tan do chluinfidhe cogtha agus búaidheartha, ná bíodh eagla oruibh: óir is éigin iad so do theachd air tús, achd ní deireadh é fós.
10 A dubhairt sé ríu an tansin; Eireochaidh cineadh a naghaidh cinidh, agus rioghachd a naghaidh rioghachda:
11 Agus béid creatha móra talmhan a mórán dáitibh, agus gorta, agus plágha, agus neithe uathbhásacha, agus comharthaighe móra ó neamh.
12 Achd rompa so uile, cuirfid síad lámha ionnuibhsi, agus géirleanfuid *sibh*, dá bhar dtabhairt do na coimhthionolaibh, agus do na príosúnuibh, da bhar mbreith chum righthe, agus chum úachdarán ar son manmasa.
13 Achd teigeamhuidh so dháoibhse mar fhíadhnuisi.
14 Ar a nadhbharsin, daingnidhidh ann bhar gcroidhthibh gan a smúaintiughadh roimhe láimh cionnas do fhreagóradh sibh *ar bhar son féin*:
15 Oír do bheara misi béul dáoibh, agus eagna nach budh héidir lé bhur neasgcáirdibh uile labhairt, ná cur na haghuidh.
16 Agus braithfidhthear sibh fós ó bhar naithreachaibh, agus ó bhar maithreachaibh, agus ó bhar ndearbhráithreachaibh, & ó bhar ngáoltuibh, & ó bhar gcáirdibh: agus do bhéaruid fá deara cuid dhibh do chur chum báis.
17 Agus biaidh fuath ag gach uile dhuine dháoibh ar son manmasa.
18 Achd ni racha rúainne do ghruaig bhar gcinn a mugha.
19 Sealbhuighidh bhar nanmanna *féin* lé bhar bhfoighid.
20 Agus an tan do chífi Ié-

rúsalem ar na timchealllughadh
ó shlúaghuibh, bíodh a fhios
aguibh an tansin gur ab fogas
a fásughadh.
21 An sin an dream bhías a
ttír Iúdáighe, teitheadh síad
fá na sléibhtibh: agus an luchd
bhías ann a lar, imdhigheadh
síad aisde: agus an dream
bhías ar na machairidhibh, ná
héirgheadh síad a sdeach innte.
22 Oír a síad so láeithe an
dioghaltuis, ionnus go gcoimh-
líonfuidhthe na huile neithe atá
sgríobhtha.
23 Agus budh trúagh do ná
mnáibh bhías torrach, agus ag
oileamhuinn ann sna láethibh
úd: Oír bíaidh riachdanas
romhór ann sa dúithche, agus
fearg ris an bpobalsa.
24 Agus tuitfid lé fáobhar an
chloidhimh, agus béarthar a
mbraighdeanas íad chum na
nuile chinidheach: & bíaidh
Iarúsalém ar na saltairt fáoi na
cindheachaibh, Nó go gcoimh-
líontar aimsearacha na gcinidh-
each.
25 Agus béid comhtharth-
uighe ann sa ngréin, agus ann
sa ngealuigh, agus ann sna
réultannuibh: agus combrúgh-
adh na gcinidheach ar an dtal-
amh tré úathbhás, ag búirfigh
don fhairge agus do na tonn-
uibh.
26 Agus rachá a nanam as
na dáoinibh tré eagla agus tré
bheith ag feitheamh ris na
neithibh thiocfas ar an domh-
an: Oír croithfithear cumh-
achda neimhe.

27 Agus ann sin do chífid
mac an duine ag teachd a
néull maille lé cumhachda,
agus lé glóir mhóir.
28 Agus an tan thionnsgón-
tar na neithesi do dhéanamh,
féachuidh súas agus tógbhaidh
bhár gcinn, óir is fogus dáoibh
bhar bhfúasgladh.
29 Agus a dubhairt sé an
chosamhlachdsa ríu; Féach-
aigh an crann fíge agus na
huile chrann.
30 An tan sgeithid *a nduilllea-
bhar* air na fhaicsin dáoibhsi,
aitheantáoi úaibh féin gur fogus
an samhradh an sin.
31 Is mar sin dáoibhsi an tan
do chífí na neithesi déanta,
bíodh a fhíos aguibh gur ab
fogus atá ríoghachd Dé.
32 A deirim ribh go fírin-
neach, nach racha an dínisi
thort nó go ndéantar na neith-
esi uile.
33 Rachaidh neamh & talamh
thort, achd ní rachaid mó
bhriathrasa thort go bráth.
34 Achd tabhruidh bhur
naire dhíbh féin, deagla go
mbíadh sibh, tromchroidh-
theach úair ar bith ó chráos
& ó mheisge, & ó rochúram-
uibh na beathasa: agus go
dtiocfadh an lá úd go hobann
oraibh.
35 Oir tiocfa sé mar dhul ar
na huile dháoine dá náitrigh-
eann ar úachdar na talmhan
uile.
36 Ar a nadhbharsin déan-
uidh faire, ag guidhe gach uile
úair ionnus go measfuigh gur

fín sibh dul as ó na neithibhsi
uile atá chum teachda, & go
seasmhóchadh sibh a bhfiadh-
nuisi mhic an duine.
37 Agus do bhíodh sé teagasg
sa ló ann sa teampall: achd
ann sa noidhche ar nimtheachd
dó amach, do chomhnuigheadh
sé ar a tslíabh dá ngoirthear
slíabh na noluidheadh.
38 Agus do thigeadh an pobal
uile chuige go moch, déis-
deachd ris ann sa tèampall.

CAIB. XXII.

Chaith an deamhan ar Iudas chum failliughadh ar Chriosd. 54 Do shéan Peadar é. 66 Achd dadaimh sé féin gur ab mac Dé é.

AGUS do dhruid féasda a
naráin gan laibhín *riu*,
dá ngoirthear an Cháisg:
2 Agus do bhí úachdarain na
sagart agus na sgríobuidhe ag
íarruidh cionnus do mhuirfidís
eision: óir do bhí eagla an
phobuil orrtha.
3 Achd do chúaidh Satan a
Níudas dar chomhainm Iscái-
riot, do bhí do nuibhir an dá
fhear dhéug.
4 Agus ar nimtheachd amach
dhó, do labhair sé ris na hárd-
shagartaibh, agus ris na húach-
daranuibh, cionnas do bhraith-
feadh sé eision dhóibh.
5 Agus do ghabh lúathgháire
íadsan: agus do rinneadar cunn-
radh ris, airgead do thabhairt
dó.
6 Agus do gheall seision *sin*,
agus díarr sé faill ar eision do
bhrath dhóibh an tan nach
mbíadh an pobal a láthair.
7 Achd táinic lá a naráin gan
laíbhín, ann ar bhéigin an *túan*
Cásg do mharbhadh.
8 Agus do chuir *Íósa* Peadar
agus Eóin úadh, ag radh:
Imdhigh, agus ullmhuighidh
dhúinn an *túan* Cásg do chum
go níosmáois *é*.
9 Achd a dubhradarsan ris,
Cía a náit ann a toil leachd
sinn dá ullmhughadh?
10 Agus a dubhairt sé ríu;
Féuch, tar éis dul a sdeach sa
chathraigh dháoibh, teigeamh-
uidh duine áirighe oruibh ag
iomchar shoighthigh uisge,
leanaidh é don tigh iona racha
sé a sdeach.
11 Agus abruidh ré fear an
tighe; A deir an Maighisdir
riot, Cáit a bhfuil an lóisdín
iona níosa mé an Cháisg maille
rem dheiscioblaibh?
12 Agus taisbéanuigh seision
dáoibh séomra mór deaghmhai-
sioch: ullmhuighidh ann sin é.
13 Agus ar nimtheachd dóibh-
sion fúaradar mar a dubhairt
seision ríu: & dullmhuigheadar
an Cháisg.
14 Agus an tráth tháinic an
tam, do shuidh sé síos, agus a
dhá dheisciobal deg maille ris.
15 Agus a dubhairt sé ríu:
Do bhí fonn romhór oram an
Cháisgse do chaitheamh maille
ribhsi suil fhuileongas mé.
16 Oír a deirim ribh, Nach
íosa mé dhe ní as mhó, nó go
gcoimhlíontar é a ríoghachd
Dé.
17 Agus ar ngabháil an chu-
pàin chuige, ar mbreith buidh-

eachais dó, a dubhairt sé;
Glacaidh so, agus roinnidh
eadruibh é.
18 Oír a deirim ribh, Nach
iobhtha mé do thoradh na fín-
eamhna, no go dtíg rioghachd
Dé.
19 Agus ar ngabháil a nárain
chuige, ar mbreith buidheach-
ais dó, do bhris, agus tug sé
dhóibhsean é, ag rádh: A sé so
mo chorpsa, do bheárthar áir
bhur sonsa: déanuidh so mar
chuimhne oramsa.
20 Agus mar an gcéadna an
cupán fós, tar éis suipéir, ag
rádh; *A sé* an cupánsa an tiom-
na núa ann mfuilsi, dhóirtear
ar bhar sonsa.
21 Achd cheana, Féuch, lámh
an té bhraitheas misi ann fhoch-
air ar an mbórd.
22 Agus imthighidh mac an
duine go deimhin, do réir mar
do hórduigheadh: gidheadh is
mairg don duine úd lé mbraith-
tear é.
23 Agus do thionnsgnadarsan
a fhíafruigh eatarra féin, Cía
aca bhíadh ar tí so dhéanamh.
24 Agus fós déirghidh im-
reasain eatarra, Cía aca meas-
fuighthe bheith ní as mó.
25 Achd a dubhairt seision
ríu; Atá Tíghearnas ag righ-
thibh na gcinidheach orrtha,
agus an dream agá bhfuil cumh-
achda orrtha, goirthear dáoine
flaitheamhla dhíobh.
26 Achd ní mar sin dáoibh-
se: achd an té as mó eadruibh,
bíodh sé mar an té is lugha,
agus an té is áirde eadruibh
mar an té do ní miniosdralach
27 Oír cía aca is mó, an t
shuigheas ar an mbórd, nó a
tí do ní friothólamh? a né mac
é an té shuigheas? achd atáim
si eadruibhse mar an té do n
friotholamh.
28 Agus is sibhsi dfan ar
fhochairsi ann mo chathuigh
thibh.
29 Ar a nadhbharsin órduigh
im dháoibhsi rioghachd, ma
do órduigh máthair féin damh
sa.
30 Ionnus go níosdáoi agus
go níobhtháoi ar mó bhórdsa
ann mo rioghachd féin, agus
go suighfí ar chaithíreachaibh
ag breith bhreithe ar dhá
threibh dhéug Israel.
31 Agus a dubhairt an Tígh-
earna; A Shímóin, a Shímóin,
Féuch, díarr Sátan sibhsi le
bhar gcáthadh, mar chruith-
neachd:
32 Achd do ghuidh misi air
doshonsa, ionnus nach dtráoith-
feadh do chreideamh: agus air
bhfilleadh úair éigin duitse,
neartuigh do dhearbhraith-
reacha.
33 Agus a dubhairt seision
ris; A Thighearna, atáim ull-
amh air dhul leachdsa chum
príosúin, agus chum báis leis.
34 Achd a dubhairt seision:
A deirim riot a Pheadair, nach
goirfe an coileach a níu, nó go
séana tú trí húaire go bhfuil
aithne agad oramsa.
35 Agus fós a dubhairt sé
ríu, An tan do chuir mé úaim
sibh gan sparán, ná mála, ná

bróga, an raibh uireasbhuigh
ín neithe oruibh? agus a dubh-
radarsan, Ní raibh.
36 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt sé ríu; Achd a nois, gidh
bé agá bhfuil sparán tógbhadh
sé é, agus a mhála mar an
gcéadna: agus gidh bé ag
nach bhfuil, reacadh sé a
bhrat, agus ceannchadh sé
cloidheamh.
37 Oír a deirim ribh, Gur ab
éigin fós an ní atá sgríobhtha
do choimhlíonadh ionnamsa;
& atá sé ar na chomhaireamh
a measg na ndáoine coirtheach:
óir na neithe úd atá am thaoibh-
se, atá deireadh aca.
38 Achd a dubhradarsan;
A Thighearna, Féuch, dhá
chloidheamh ann so. Achd a
dubhairt seision ríu; Is lór sin.
39 Agus ar nimtheachd am-
ach dhó, do chúaidh sé do
réir a ghnáthuighthe go sliabh
na noluidheadh: Agus fós do
leanadar a dheisciobuil é.
40 Agus an tán tháinic sé
chum na háite, a dubhairt sé
ríu; Déanuidh urnuighe ionn-
us nach dteigeamhadh sibh a
ccáthughadh.
41 Agus do tairrngeadh eision
úatha, a dtimcheall urchair
cloiche, agus agá léigean air a
ghlúinibh, do rinne sé ur-
nuighe:
42 Ag rádh; A athair, mas
toil leachd, cuir an cupánsa
thoram: achd cheana nar ab
í mo thoilsi, achd do thoilsi
do dhéantar.
43 Achd do taisbéanadh dhó
aingeal ó neamh dá chomh-
fhurtachd.
44 Agus ar mbeith a nanbh-
uain mhóir dhósan, do rinne
sé urnuighe ní as díthchioll-
uighe. Agus do bhí a allas
mar bhráona fola ag tuitim ar
talamh.
45 Agus an tan déirigh sé ó
urnuighe, tháinic sé chum a
dheisciobal, agus fúair sé na
gcodladh íad tré thuirsi.
46 Agus a dubhairt sé ríu,
Créd fá gcodaltáoi? éirghidh,
agus déanuidh urnuighe, do
chum nach dtuitfeadh sibh a
gcathughadh.
47 Agus ag labhairt dó fós,
Féuch an slúagh, agus an té
dá ngoirthí Iúdas, áon don dá
fhear dhéag, ag gabháil rompa,
agus do dhruid sé ré Hiosa do
thabhairt póige dhó.
48 Agus a dubhairt Iósa ris;
A Iúdais, an lé póig bhraitheas
tú mac an duine?
49 Agus an tan do chunnca-
dar au dream do bhí ná thim-
cheallsan an ní do bhí ag
teachd, a dubhradar ris; A
Thighearna, an mbuáilfeam lé
cloidheamh?
50 Agus do bhuáil fear dhíobh
searbhfhoghantuidhe a nárd-
shagairt, agus do bhean sé a
chlúas dheas de.
51 Achd do fhreagair Iósa,
agus a dubhairt: Fuilngidh go
soithe so. Agus ar mbuáin ré
na chluáis súd, do shlánuigh
sé é.
52 Agus a dubhairt Iósa ris
na hardshagartaibh, & úachda-

I 4

ránuibh an teampuill, agus na
seinnsearaibh tháinic chuige;
An dtangabhair amach le cloi-
dhimhthibh agus le batuidhibh
amhuil chum bhiothamhnuigh?
53 An tan do bhí mé gach lá
agaibh sa teampall, níor shin-
eabhair lámha dhamh: achd a
sí so bhar nuáirsi, agus cumh-
achda an dorchaduis.
54 Achd ar mbreith airsion
rugadar léo é, go tigh an ard-
shagairt. Agus do lean Peadar
a bhfad uadh *é*.
55 Agus an tráth do lasadar
teine ar lár a halla, agus do
shuigheadar na timchioll a
bhfochair a chéile, do shuidh
Peadar eatarra.
56 Agus an tan do chunnairc
cailín áirighe é na shuidhe ag
an teinidh, ar bhféachain go gér
dhí air, a dubhairt sí, Do bhi
an fearso fós na fhochair súd.
57 Agus do shéan seision é,
ag rádh; A bhean, níor bhaith-
nid damh é.
58 Agus beagán na dhiáigh
sin, ar na fhaicsin do neach
eile, a dubhairt sé; Agus is
díobh súd thusa fós: achd a
dubhairt Peadar; A dhuine,
ní díobh misi.
59 Agus a dtímcheall áon-
uáire amháin na dhiáigh sin, do
dhearbhuigh neach áirighe eile,
ag rádh; Go fírinneach do
bhí an tési leis na fhochair súd
óir is Galiléeach é.
60 Achd a dubhairt Peadar,
A dhuine ní bhfuil a fhios ag-
am créd a deir tú. Agus ar
an mball an feadh do bhí sé
ag labhairt, do ghoir an *coil*
each.
61 Agus ar gcasadh don
Tighearna dféuch sé ar Phea-
dar: agus do chuimhnigh Pea
dar ar chomhrádh an Tighear-
na, cionnas a dubhairt sé ris,
Suil ghoirfeas an coileach, séan-
fuidh tú mé trí huáire.
62 Agus ar ndol amach do
Pheadar, do ghuil sé go gér.
63 Agus na dáoine do chuinn-
igh Iósa do rinneadar fonómh-
ad fáoi, dá bhúaladh:
64 Agus an tan do fholuigh-
eadar é, do bhuáileadar a agh-
uidh, agus dfiafruidheadar dhe,
ag rádh; Déana fáigheadóir-
eachd, cía bhúail thú.
65 Agus a dubhradar mórán
do neithibh eile na aghaidh
dhá mhaslughadh.
66 Agus mar déirigh an lá,
do chruinnigheadar sinnsir an
phobuil, agus na hárdshagairt,
agus na sgríobuidhe, a bhfoch-
air a chéile, agus tugadar eision
chum a gcomhairle féin,
67 Ag rádh; An tusa Críosd?
innis dúinne. Agus a dubhairt
seision ríu: Má innisim dháoibh,
ní chreidfidhe *mé*.
68 Agus fós ma fhiafruighim
ní dhíbh ní thiobharthaoi freag-
ra oram, agus ní léigfi uáibh
mé.
69 O so amach biáidh mac
an duine na shuighe ar deis
chumhachd Dé.
70 Agus a dubhradar uile
ris; mar sin an tusa mac Dé?
agus a dubhairt seision ríu; A
deirthisi gur ab mé.

71 Achd a dubhradarsan, Créd é an riachdanus fiadhnuisi atá oruinn feasda: óir do chualamar féin as a bhéul féin é.

CAIB. XXIII.

Criosd, 11 ar na thaircaisniughadh re Ioruaidh, 24 & ar na chéasadh lé Piolait, 34 do ghuidh sé arson maitheamhnas dá naimhdibh.

AGUS ar néirghe dá ccoimhthionól uile, rugadar chum Pioláid é.

2 Agus do thionnsgnadar cúis do chuir air, ag radh; Fuaramar an fearsa ag iompódh ar gcinidh; agus ag toirmeasg cíosa do thabhairt do Shéasar, ag rádh gur ab é féin Críosd an Ri.

3 Agus dfíafruidh Pioláid dhe, ag rádh; An tusa Rí na Níudaighe? agus ar bhfreagra dhósan a dubhairt sé ris; A deir tusa sin.

4 Agus a dubhairt Píoláid ris na hárdshagartuibh agus ris a tslúagh; Ní fhaghaimsi cúis ar bith air a bhfearso.

5 Achd do theannadarsan orrtha, ag rádh; Buáidhridh sé an pobal, ag teagasg ar feadh thíre Iúdaighe uile, ag tosughadh ón Ghalilé go soithe so.

6 Agus mar do chúaluidh Píoláit teachd thar an Ngalilé, dfíafruidh sé dhe nar Ghaliléeach é.

7 Agus an tan daithin sé gur ab fá chumhachduibh Iorúaith do bhí sé, do chuir sé ar ais é chum Iorúaidh, do bhí a Níarusalém ann sna láethibh sin.

8 Agus ar bhfaicsin Iósa Díoruáidh, do ghabh lúathgháire mhór é: óir do bhí fonn air ré fada eision dfaicsin, do bhrígh go gcúaluidh sé mórán air: agus do bhí dóchas aige go bhfaicfeadh sé comhtharra éigin ar na dhéanamh leis.

9 Agus dfíafruidh sé mórán do cheasdannuibh dhe: achd ní thug seision freagra ar bith air.

10 Agus do sheasadar na hárdshagairt agus na sgríobhuidhe, ag déanamh casáoide air go dithchiollach.

11 Achd tug Ioruáidh maille ré na luchd coguidh tarcuisne air, agus do rinneadar fonómhad fáoi, agus ar na éadughadh lé héadach geal, do chuireadar chum Píoláid a rís é.

12 Agus an lásin féin, do rinneadh Ioruaith agus Píoláid na gcáirdibh dhá chéile: óir do bhádar na naimhdibh agá chéile roimhe sin.

13 Agus ar ngairm na nárdshagart agus na núachdarán, agus an phobuil do Phioláid:

14 A dubhairt sé ríu; Tugabhair chugamsa an duinesi, mar neach iompóidheas an pobal: agus Féuch, ar gceasdughadh ris damhsa ann bhar bhfiadhnuisi *féin*, ní fhúair mé coir ar bith ar an duine do na neithibh agá ndéantáoisi casáoid air:

15 Agus fós ní fhúair Ioruáidh: óir do chuir mé chuige

sibh, agus Féuch, ní dhearnuidh
ní ar bith leis do thuillfeadh
bás.
16 Ar a nadhbharsin ar na
smachdughadh, léigfidh mé
uáim é.
17 Oír dob éigean dó neach
éigin do léigean amach dhóibh
ann sa bhféasda:
18 Achd do éigh an choimh-
thionol uile ag rádh: Beir
uáinn an fearsa, agus sgáoil
dúinne Barabbas;
19 Do bhí ar na chur a
bpriosún tré cheannairc áir-
ighe, agus trí mharbhadh do
rinneadh ann sa chathraigh.
20 Ar a nadhbharsin do labh.
air Píoláid ríu a rís ar mbeith
fonnmhar dhó ar Iósa léigean
úadh.
21 Achd do éimhgheadar-
san a rís, ag rádh; Croch,
croch é.
22 Agus a dubhairt sé ríu an
treas uáir; Achd créud é an
tolc do rinne sé? ní fhuair
mísi cúis bhais ar bith air: ar
a nadhbharsin ar na smachd-
ughadh léigfidh mé amach é.
23 Achd do sheasadarsan go
cruáidh ná aghuidh lé gothann-
uibh móra, ag íarruidh eision
do chrochadh: & do bhuaidh-
eadar a ngothasan agus *gotha*
úachdarán na sagart.
24 Agus rug Píoláid do
bhreith an ní díarradarsan do
dhéanamh.
25 Agus do léig sé amach
chuca an té do teilgeadh a
bpriosún ar son cheannairce,
& marbhtha, noch do íarradar:
agus tug sé Iósa dhá dtoil
sion.
26 Agus an tan do rugadar
léo é, ar mbreith ar Shirénach
áirighe *dar bhainm* Símon, do
bhí ag teachd ón túaith, do
chuireadar an chroch air dá
hiomchar a ndíaigh Iósa.
27 Agus do lean cuideachda
mhór don phobal agus do *na*
mnáibh é, do bhí fós ag gul
agus dá cháoineadhsan.
28 Agus ar bhfilleadh chuca
a dubhairt Iósa: A ingheana
Iárusaléim, ná guilidh ar *mo*
shonsa, achd guilidh ar bhar
son féin, agus ar son bhar
geloinne:
29 Oír Féuch, tiocfaid na
láethe iona naibéoruid síad:
Is beannuighthe na mná seas-
ga, agus na bronna nach ar
thuismidh, agus na cíocha nach
dtug bainne úatha.
30 Ann sin thionnsganaid a
rádh ris na sléibhtibh; Tuitigh
oruinn: agus ris na cnocaibh,
Foluighe sinn.
31 Oír má níd síad na neith-
esi ris an ccrann úr, Créd do
dhéantar ris an ccríon?
32 Agus fós tugadh días eile
meirleach da ccur chum báis
na fhochairsion.
33 Agus an tan tangadar do
nionadh dá ngoirthear Ait na
cloigne, do chrochadar ann sin
é *féin*, agus na meirligh; fear
air a dheis, agus fear eile air a
láimh chlé.
34 Agus a dubhairt Iósa; A
athair, maith dhóibh: óir ní
bhfuil a fhios aca créd do níd

síad. Agus ag roinn a éaduigh-
sion, do theilgeadar crannchar
ortha.
35 Agus do sheas an pobal
ag fhéachain *air*. Agus do
rinneadar na huachdaráin leis
fonómhad fáoi maille ríusán
ag rádh; Dfóir sé ar dháoi-
nibh eile, foireadh sé air féin,
mas é so Criosd do thogh Dia.
36 Agus fós do rinneadar na
saighdiuirigh fonómhad fáoi,
ag drud ris, & ag tairgsin
bhinéigre dhó:
37 Agus ag rádh; Mas tusa
Rí na Níuduigheadh, fóir ort
féin.
38 Agus fós do bhí sgríbh-
neóireachd sgríobhtha ós a
chionn do litreachabh Gréigis
& Laidni, agus Eabhrais, A
SE SO RI NA NIUDUIGH-
EADH.
39 Achd do bhí áon do na
meirleachaibh do crochadh, dá
mhaslughadh, ag rádh; Mas
tú Críosd, fóir ort féin agus
oruinne.
40 Agus ar bhfreagra don
fhear eile, do spreag sé é, ag
rádh; A né nach bhfuil eagla
Dé ort, agus tú fa áondham-
nadh ris?
41 Achd sinne go deimhin go
ceart: (óir fúaramar na neithe
do thuilleadar ar ngníomh-
artha): achd ní dhearna an
tési olc ar bith.
42 Agus a dubhairt sé ré
Híosa; A Thighearna, cuimh-
nigh oramsa an tan thiocfas tú
ad ríoghachd *féin*.
43 Agus a dubhairt Iósa ris;
A deirim riot go fírinneach, go
mbía tú am fhochair a niu a
bpárrthas.
44 Agus do bhí sé a dtim-
cheall an seiseadh húair, agus
do rinneadh dorchadas ar an
dtalamh uile gus a náomhadh
húair.
45 Agus do dhorchuigheadh
an ghrían, agus do bhriseadh
brat roinnte an teampuill ann
a lár.
46 Agus ar néigheamh Díosa
do ghuth mhór, a dubhairt sé;
A athair, táobham mo spiorad
ann do lamhaibhsi. Agus an
tan a dubhairt sé na neithesi,
do chúaidh a spiorad as.
47 Agus an tráth do chunn-
airc an Caiptín an ni do rinn-
eadh, tug sé glóir do Dhía, ag
rádh; Go fírinneach budh
fíréan an duinesi.
48 Agus an pobal uile tháí-
nic a náoinfheachd dá fhéach-
ainsion, a núair do chunncadar
na neithe do rinneadh ann, ag
búaladh a nochda, do fhillea-
dar air a nais.
49 Agus do sheasadar a dháoi-
ne aitheanta a bhfád *úadh*,
agus na mná do lean é ón
Ghalilé, ag féachain ar na neith-
ibhsi.
50 Agus Féuch, tháinic fear
dar bhainm Ióseph, do bhí
na chomhairleach, na dhuine
mhaith, agus na fhírean:
51 Nach ar áontaigh dhá
gcomhairle, ná dhá ngníomh
síud, ó Arimatéa cathair do
thír Iúduighe; agá raibh súil
fós ré ríoghachd Dé:

52 Ar ndul dó so chum Pio-
láid díarr sé corp Iósa.
53 Agus ar na bhúain a nuas
dó, do chuir sé linéadach na
thimcheall, & do chuir sé a
dtúama do bhí ar na thochailt
a gcarraic é, ann nach ar cuir-
eadh áonduine roimhesion a
ríamh.
54 Agus do bé sin lá a null-
mhuighthe, agus do bhí an
tsaboid ag druid ríu.
55 Agus fós na mná do lean
é, agus tháinic leis ón Ghalilé,
do chunncadar an túama, agus
cionnas do bhí a chorpsan ar
na chur.
56 Agus ar bhfilleadh dhóibh
dullmhuigheadar spíosruidhe
deaghbhaluidh, & uinníment-
ighe; & do chomhnuidheadar
lá na sáboide do réir na háith-
ne.

CAIB. XXIV.

Soisgeul subhach na Naingéal do na mnáibh, um eiseirghe Chríosd, 36 Neach do thaisbein é féin dá Absdaluibh, 51 & chuaidh súas ar neamh.

AGUS an céadlá don tseachdmhuin tangadar go romhoch chum an túama, ag tabhairt léo na neitheadh deaghbhaluidh dullmhuigheadar: & mná áirighe *eile* maille ríu.
2 Agus fúaradar an chloch
ar na hiomlàt ón túama:
3 Agus ar ndul a sdeach
dhóibh, ní fhúaradar corp an
Tighearna Iósa.
4 Agus tárla gur ghabh úath-
bhás íad fán ní sin; agus Féuch,
do sheasadar días fear na naice
a néaduighibh dealruighthea-
cha:
5 Agus ar a ngabháil eagla
dóibsion, agus ar gcromadh a
naighthe chum na talmhan, a
dubhradarsan ríu: Créud fa
níarthái eidir na marbhuibh,
an *té* atá béo?
6 Ní bhfuil sé ann so, achd
déirigh sé. Cuimhnighidh mar
a dubhairt sé *féin* ribh an feadh
dó bhí sé fós ann sa Ghalilé,
7 Ag rádh, Is éigin mac an
duine do thabhairt a lámhuibh
dháoine peacthach, agus a
chrochadh, agus a eiséirghe an
treas lá.
8 Agus do chuimhnigheadar-
san ar a bhriathraibhsion.
9 Agus ar bhfilleadh ón túa-
ma, dfoillsigheadar na neithesi
uile don éineasbal dég, agus do
chach eile uile.
10 Achd a si Muire Mhag-
dalén, & Ióanna, agus Muire
mathair Shéumais, agus na
mná eile do bhí maille ríu,
dinnis na neithesi do na heas-
buil.
11 Agus do mheasadarsan
a mbríathra mar éadruime
cheille, agus níor chreideadar
dhóibh.
12 Agus ar néirghe do Phea-
dar do rioth sé chum an túa-
ma: agus an tan a dféuch sé
a sdeach, do chunnaire sé an
linéadach na luighe leis féin,
agus dimthigh sé ag déanamh
iongantais leis féin fán ngíomh-
sa.
13 Agus Féuch, do chúadar
días diobhsan an lásin féin go

baile atá trí fithid sdáide ó
Iérusalém, dar ab ainm Em-
máus.
14 Agus do bhádar ag labh-
airt eatarra féin ar na neithibh-
si uile tarla ann.
15 Agus tárla ar mbeith ag
comhrádh dhóibh, agus ag
ceasdúghadh ré, chéile, go
dtáinic Iósa féin, agus gur
shiubhháil sé léo.
16 Achd do cungmhadh a
súilesion, ionnus nach aith-
neochaidís é.
17 Agus a dubhairt sé ríu;
Créd íad na comhraitesi air a
bhfuiltí ag teachd eadruibh
féin, ag siobhal dibh, agus sibh
go brónach?
18 Agus ar bhfreagra do
neach, dar bhainm Cléophas,
a dubhairt sé ris: An bhfuil
tusa ad áonar ad choigcrígh-
each a Níarusalém, agus gan
fios na neitheann do rinneadh
innte ann sna láethibhsi agad?
19 Agus a dubhairt seision
ríu; Créd íad na néithe? agus
a dubhradarsan ris, Na neithe
tháobh Iósa Nasardha, do bhí
na fhaigh chumhachdach a
ngíomh agus a mbreithir a
bhfiadhnuisi Dé, agus an pho-
buil uile.
20 Cionnas tugadar na hárd-
shagairt, agus ar núachdaráinne
é chum breithe bháis do bhreith
air, agus do chrochadar é.
21 Achd do bhí ar súilne gur
bheision an té dfúaisgéoladh
Isráel: agus leith amuich
dhíobh so uile, a sé a níu an
treas lá ó rinneadh na neithesi.
22 Agus mar an gcéadna mná
áirighe dhínn féin, tháinic go
moch chum a túama, do chuir-
eadar úathbhás oruinn.
23 Agus mar nach bhfúara-
dar a chorpsan, tangadar, ag
rádh go bhfacadar féin fós
taidhbhsi aingeal a deir go
bhfuil sé na bheathaigh.
24 Agus do chúadar dream
áirighe dhá raibh maille rinne,
chum an túama, agus fúaradar
mar a dubhradar na mná, achd
ní fhacadar eision.
25 Agus a dubhairt seision
riu: O a dháoine amadánach
agus mallchroidhtheach chum
creidmhe dá gach éinni dar
labhradar na fáighe:
26 A nénar bhéigin do Chríosd
na neithesi dfulang, agus dul a
sdeach ann a ghlóir féin?
27 Agus ar dtionnsgnadh ó
Mháoisi, & ó na faighibh uile,
do eidirmhínigh sé dhoibh ann
sna huile sgriopturaibh, na
neithe bhi dhá tháobh féin.
28 Agus do dhruideadar ris
an mbaile ann a rabhadar ag
dul, agus do léig seision air go
rachadh sé ní is faide.
29 Achd do choimhéignigh-
eadarsan é, ag rádh, Fan ag-
uinne, óir atá sé na thrath
nóna, agus is deireadh láoi atá
ann. Agus do chúaidh sé a
sdeach dfuireach aca.
30 Agus tárla an tan do shuidh
sé chum bí na bhfochair, ar
mbreith ar a narán go rug sé
buidheachas, agus ar na bhri-
seadh, tug sé dhóibhsion é.
31 Agus do hosgladh a súile-

sion, agus daithnidheadar ei-
sion, agus do tógbhadh as a
namharc é.
32 Agus a dubhradarsan ea-
tarra féin: A né nach rabha-
dar ar gcroidhthe ar lasadh
ionnuinn, an feadh do bhí sé
ag labhairt rinn ar a tslighe,
agus an tan do osguil sé dhuinn
na sgrioptúiridh?
33 Agus ar néirghe dhóibh
ar a núairsin féin, dfilleadar go
Híarusalém, agus fúaradar an
téinfhear deúg cruinn a bhfoch-
air a chéile, agus an dream do
bhí maille ríu:
34 Ag rádh; Déirigh an Tigh-
earna go fírinneach, agus thais-
béanadh do Shíomón é.
35 Agus dinnisiodarsan na
neithe do *rinneadh* ar a tslighe,
agus mar do aithnidheadar é a
mbriseadh a naráin.
36 Agus agá labhairt so
dhóibhsion, do sheas Iósa féin
ann a lár, & a dubhairt sé ríu;
Siocháin maille ribh.
37 Achd ar mbeith dhóibh-
sion ar crith agus lán deagla,
do sháoileadar gur spiorad do
chunncadar.
38 Agus a dubhairt seision
ríu; Créd fá bhfuiltí ar bhar
mbúaidhreadh, agus créd fá a
néirghid smúaintighe ann bhar
gcroidhthibh?
39 Féuchaidh mó lámha agus
mó chosa: óir is misi féin atá
ann: glacaidh, agus féuchaidh
mé: oír ní bhfuil féoil na
cnámha ag spioruid, mar do
chithi agamsa.
40 Agus an tan a dubhairt sé
na neithesi, do thaisbéin s
dhóibh a lámha agus a chos
41 Achd ar mbeith míchrei
mheach dhóibhsion fós t
gháirdeachas, & ag déanam
iongantais, a dubhairt seisio
ríu; An bhfuil bíadh ar bit
agaibh ann so?
42 Agus tugadarsan dó cui
díasg rósduighe, agus cuid d
chír mheala.
43 Agus ar na nglacadh dhó
san, dúaidh sé na bhfiadhnui
sision *iad*.
44 Agus a dubhairt sé ríu
Ag so na briathra do labhai
mé ribh, a núair do bhí mé fó
bhar bhfochair: gur ab éigi
na huile neithe atá sgríobhtha
a reachd Mháoisi, agus ann sna
fáighibh, agus ann sna Salmuibh
amthimchealllsa do choimhlíon-
adh.
45 Ann sin dosguil sé a ttuig-
se, ionnus go dtuigfidís na
sgrioptúir.
46 Agus a dubhairt sé ríu,
Gur mar so do bhi sé sgríobh-
tha, agus gur mar so dob éigin
do Chríosd fulang, agus éis-
eirghe ó mharbhuibh an treas lá:
47 Agus aithrighe agus maith-
eamhnas na bpeacadh do shean-
móir na ainm do na huile chi-
nidheachuibh ag tionnsgnadh
ó Iárusalém.
48 Agus is sibhsi fiadhnuis-
eadha na neitheannsa.
49 Agus Féuch, cuirfidh misi
geallamhuin mathar féin chug-
aibh: achd fanuidh a gcath-
air Iárusalém no go gcuirthear
cumhachda a núas umuibh.

50 Agus rug sé amach go
soithe Betánia íad: agus ar
dtógbháil a lámh, do bheann-
uigh sé íad.
51 Agus tárla ar mbeith dá
mbeannughadh dho, gur sga-
radh ríu é, agus gur tógbhadh
súas ar neamh é.
52 Agus ar na ondóruighadh
dhóibhsean dfilleadar go Hía-
rusalém maille le gáirdeachus
mór.
53 Agus do bhídis do ghnáth
ann sa teampoll, ag moladh
agus ag beannughadh Dé. A-
men.

AN SOISGEUL DO REIR EOIN.

CAIB. I.

Briathar Dé ar gabhail go bi na dhuine, 15 Teasdas Eoin uime, 49 & Natanael, (an duine sin gan mheabhail.)

ANN sa tosach do bhí an
Bhriathar, agus do bhí
an Bhriathar a bhfochair Dé,
agus do bé Día an Bhríathar,
2 Do bhí so ar tús a bhfoch-
air Dé.
3 Leisean a téid na huile
neithe déunta, agus gan é ní
bhfuil éinní déunta, da ndéarn-
adh.
4 Ann san do bhí beatha,
agus doh í an bheatha solus
na ndáoine:
5 Agus soillsighidh an solus
sin ann sa dorchadas, agus níor
ghabh an dorchadas chuige é.
6 Do cuireadh duine ó Dhía
dár bhainm Eóin:
7 Táinic an té so mar fhiadh-
nuisi, do chum go ndéanadh
sé fiadhnuisi don tsolus, ionn-
us go gcreidfidís cách uile
thríd.
8 Níor bhésean an solus ud,
achd *do cuireadh é* ionnus go
ndéanadh sé fíadhnuisi don
tsolus ud.
9 Do bé so an solus fír-
inneach shoillsigheas gach uile
dhuine dá dtig ar a tsáoghal.
10 Do bhí se air a tsáoghal,
agus trídsean do rinneadh an
sáoghal, achd níor aithin an
sáoghal é.
11 Dionnsuighe a choda féin
tháinic sé, agus níor ghabhadar
a dháoine féin chuca é.
12 Achd an mhéid do ghabh
chuca é, tug sé cumhachda
dhóibh bheith na gcloinn ag
Día, *eadhon* don droing chreid-
eas ann a ainmsean.
13 Nach bhfuil ar na ngein-
eamhain ó fhuil, ná ó thoil na
colla, ná ó thoil fir, achd ó
Dhía.
14 Agus do rinneadh féoil
don Bhreithir, & do chomh-
nuigh sé eadruinne (agus do
chunncamar a ghlóirsion, mar
ghlóir éingheine *mic* ón athair)
lán do ghrásuibh agus dfír-
inne.
15 Do rinne Eóin fíadhnuisi
dhó, agus do éigh sé, ag rádh;

As é so an té air ar labhuir mé,
an té thig am dhíaigh, do bhi
sé romham: oír bá táosga é ná
misi.
16 Agus do ghabhamar uile
chugainn as a lán san, & grása
ar son grás.
17 Oír do tugadh an reachd
tré Mhaoisi: achd tháinic
grása & fírinne tré Iósa Criosd.
18 Ní fhacaidh neach ar bith
Día a riamh: an áoinghein
mhic atá an uchd a nathar, as
é dfoillsigh *é dhúinne.*
19 Agus as í so fíadhnuisi
Eoin, an tan do chuireadar na
Iúdaighe ó Ierusalém Sagairt
agus Lebhítí, do chúm go
bhfíafróchaidis de, Cía thusa?
20 Agus dadaimh seision, agus
niór shéun sé: dadaimh sé nar
bhé féin Criosd.
21 Agus dfíafruigheadar dhe,
Créd eile? an tú Elías? agus
a dubhairt seision, Ní mé. An
faídh thú? Agus do fhréagair
seision, Ní headh.
22 Ar a nadhbharsin a dubhradar
ris, Cía thú, ionnus go
dtiobhramáois freagra ar an
muintir do chuir úatha sinn?
créd a deir tú ad thimcheall
féin?
23 A dubhairt seisean, Misi
guth an té éighmheas ar an
bhfásach, Dírghidh slighe an
Tighearna, mar a dubhairt
Esaías an faidh.
24 Agus an dream do cuireadh
leis an dteachdaireachd, budh
do na Phairisineachuibh iád.
25 Agus dfíafruigheadar
dhesean, & a dubhradar ris;
Ar a nadhbharsin créd fá
ndéunann tú baisdeadh muna
tú Críosd, nó Elías, nó fáidh?
26 Do fhreagair Eóin dóibh,
ag rádh; baisdimsi lé huisge:
achd atá na sheasamh an bhur
lársa an té nach aithne dhíbh.
27 As é so an té thig am
dhíaighse, do bhí romham: ag
nach fhiú mé íallach a bhróg
do sgáoileadh.
28 Do rinneadh na neithese
a Mbetábara ar a táobh thall
do Iordán, an áit an ar bhaisd
Eóin.
29 An lá na dhíaigh sin do
chunnairc Eóin Iósa ag teachd
chuige féin, agus a dubhairt
sé; Féuch úan Dé, thógbhas
peacadh an domhain.
30 Ag so an té air ar labhair
mé, Tig am dhiáighsi neach do
bhi romham: oír bá táosga é
na misi.
31 Agus ní raibh aithne
agumsa air: achd ionnus go
mbíadh sé follus Disraél, as
uime sin tháinic mísi ag baisdeadh
lé huisge.
32 Agus do rinne Eóin fíadhnuisi
ag radh; Do chunnairc
mé spiorad ag tuirling amhail
cholam ó neamh, agus do
chomhnuidh sé airsion.
33 Agus níor aithin mísi é,
achd an té do chuir mé do
bhaisdeadh lé huisge, as é a
dubhairt rium; Gidh bé ar a
bhfaicfe tú an Spiorad ag tuirrling
agus ag comhnuighe, sé
sin an té bhaisdeas leis an
Spiórad náomh.
34 Agus do chunnairc misi,

:gus do ním fiadhnuisi gur ab : so mac Dé.

35 An lá na dhíaigh sin a rís lo sheas Eóin, agus diás dá lheiscioblaibh :

36 Agus ar bhfaicsin Iósa ag iobhal, a dubhairt sé; Féuch ian Dé.

37 Agus do chualadar an dís leisciobal é ag labhairt, agus lo leanadar Iósa.

38 Agus ar bhfilleadh Díosa, ıgus ar ná bhfaicsinsean dhá éanmhuin féin, a dubhairt sé :ú; Créud atá sibh íarraigh? ıgus a dubhradarsan ris, Rabbi ·é sin ré rádh ar na eidir-ıhíniughadh, A mhaighisdir) á a ccomhnuigheann tú?

39 A dubhairt sé riú; Tigidh ıgus féuchaidh. Tangadar agus lo chunncadar an tionad a :comhnuigheadh seisean: Agus ffanadar aige an lá sin: do hí an úair, sin, timcheall a leich.

40 Agus do bé Aindríás dear-bhráthair Shimoin Peadair fear lon dís do bhí ag éisdeachd ré Heóin, agus do lean eisean :

41 A sé so céudduine fúair a dhearbhrathair féin Síomón, ıgus a dubhairt sé ris; Fúara-mar an Messias, as sé sin ar na idirmhíniughadh, Críosd.

42 Agus rug sé chum Íósá é. Agus ar bhféuchain Díosa air, a dubhairt sé; As tusa Siomón Ióna: goirfidhear Céphas díot, dár ab ciall Carraig.

43 Ar na mhárach bá míau lé Híosa dul don Ghalilé: agus fuáir sé Philib, agus a dubhairt sé ris; Lean misi.

44 Agus do budh as Betsaída Philib, cathair Aindríás agus Pheadair.

45 Fuáir Philib Natánael agus a dubhairt sé ris; An té air ar sgríobh Máoisi ann sa reachd, agus na fáidhe, fúaramar, Iósa ó Násarét, mac Ióseph.

46 Agus a dubhairt Natánael ris; An éidir ní maith air bith bheith ó Násarét? a dubhairt Philib ris, Tar agus féuch.

47 Do chunnairc Iosa Natá-nael ag teachd chuige, agus do labhair sé; Féuch an Tisraé-lach fírinneach ann nach bhfuil meabhuil.

48 A dubhairt Natánael ris; Cionnas aithnigheas tú mé? do fhreagair Iósa, agus a dubh-airt sé ris; Ní as táosga ná ghoir Philib thú, an tráth do bhí tú fáoi an gcrann fíge, do chunnairc me thú.

49 Do fhreagair Natánael agus a dubhairt sé ris; Rabbi, as tusa mac Dé, as tú rí Israél.

50 Do fhreagair Iósa agus a dubhairt sé ris; Tré go ndubh-airt mé riot, Do chunnairc mé thú fáoi an gcrann fíge, an gcreideann tú? do chífi tú neithe as mó ná íad so.

51 Agus a dubhairt sé ris; Go deimhin, deimhin a deirim ribh, go bhfaicfidhe ó so amach neamh osgailte, agus aingil Dé ag dul súas agus ag teachd a núas ar mhac an duine.

CAIB. II.

An céud mhirbhuile ag bainis Chana,
14 do cand-ghlanadh an Teampuill,
re Hiosa, 18 nach taobhadh é fein
re daoinibh diombuan a gcreidiomh.

AGUS an treas lá do rinn-
eadh pósadh ag Cána na
Galilé: agus do bhí máthair
Iósa ann.
2 Agus do goireadh Iósa fós
agus a dheisciobail chum an
phósda.
3 Agus an tan do thréig fíon,
a dubhairt máthair Iósa ris;
Ní bhfuil fíon aca.
4 A dubhairt Iósa ría, Créud
é sin damhsa na dhuitse, a
bhean? ni tháinic múairse fós.
5 A dubhairt a mháthair ris
an luchd friothóilmhe; Gidh
bé ní déara sé ribh, déunaigh é.
6 Agus do bhádar sé soithighe
cloiche ar na gcur ann sin do
réir ghnáthaighe ghlanta na
Níudaigheadh, dhá fheircín nó
a trí do ghlacadh gach áon aca.
7 A dubhairt Iósa riú, Líon-
aidh na soithighe so duisge.
Agus do líonadar iád go soithe
a mbrúachaibh.
8 Agus a dubhairt sé riu;
Tairrngidh a nois agus beiridh
chum úachdaraín an fhéusda
é; agus rugadar.
9 Agus mar do bhlais úach-
darán an fhéusda an tuisge do
bhí déunta na fhíon, (agus ní
raibh a fhios aige créd as a
dtáinic sé: achd do bhi a fhios
ag an luchd friothóilmhe do
tharraing an tuisge:) do ghoir
úachdarán an fhéusda an fear
núa-phósda chuige.
10 Agus a dubhairt sé ri
Cuiridh gach uile dhuine
fíon maith amach ar tús, ag
an tan ibhid dáoine a sáith, a
sin an fíon as measa; achd
choimhéud tusa an fíon mai
gus a nois.
11 As é so tosach míorbhui
do rinne Iósa, a Gcána
Galilé; agus dfoillsigh sé
ghloír féin, agus do chreidead
a dheisciobail ann.
12 Na dhíaigh sin dó chúaid
sé síos go Capernáum, é fé
agus a mháthair, agus a dhea
bhráithreacha agus a dheisci
bail: achd níor fhanadar a
mórán do laéthibh:
13 Oír do bhí Cáisg na Niú
daigheadh a bhfogus. Agus d
chúaidh Iósa súas go Hierus
lém.
14 Agus fuáir sé ann sa tea
pall luchd reactha damh, agu
cáorách, agus colum, agus luch
malarta an airgid na suidhe.
15 Agus ar ndéunamh sgíurs
dhó do chórduighibh, do chu
sé amach as a teampoll iád uile
maillé ré na gcáorchaibh, agu
ré na ndamhuibh, agus d
dhóirt sé amach ionnmhu
luchd an airgid, agus do lea
sé a mbuird air lár.
16 Agus a dubhairt sé r
luchd reactha na gcolam; Tó
guidh iád sin as so, ná déunuid
tigh máthairsa na thigh ceann
uigheachda.
17 Agus do chuimhnigheada
a dheisciobailsean go raibh
sgríobhtha: Duáidh éud d
thighesi mé.

18 Ar *a nadhbharsin* do
fhreagradar na Iúdaidhe, agus a
dubhradar ris; Créd é an comh-
rtha thaisbéanas tú dhúinn,
tá ndéunann tú na neithesi ?
19 Do fhreagair Iósa agus a
dubhairt sé riú, Leagaidh síos
an teampoll so, agus tóigéubh-
aidh misi é a dtrí láethibh.
20 Ar *a nadhbharsin* a dubh-
radar na Iuduidhe; Sé bliadhna
agus dá fhichead do bhí an
teampall so dhá dheunamh,
agus an dtoigéubha tusa a dtrí
láethibh é ?
21 Achd is air theampoll a
chuirp féin do labhair seision.
22 Ar *a nadhbharsin* an tan
do éirigh sé ó mharbhaibh, do
chuimhnigheadar a dheisciobail
go ndubhairt sé so riú; agus
do chreideadar don sgriobtuir,
& don bhréithir a dubhairt
Iósa.
23 Agus ar mbeíth a Niérusa-
lem dhó fá Cháisg, lá an fhéus-
ta, do chreideadar mórán an
ainmsean, ag faicsin na gcomh-
arthadh do rinne sé.
24 Achd ní tháobhadh Iósa é
fein riú, trégur aithin sé iád uile.
25 Agus tré nach raínig sé a
leas neach ar bith do dhéunamh
fiadhnuisi air dhuine: oír do
bhí a fhios aige féin créd do
bhí ann sa duine.

CAIB. III.

[E]idhm na haith-ghineamhna, 14 & *[b]háis Chriosd,* 16 *le brídh an Tsois-[g]eil gu hathchumair.*

ACHD do bhí duine áirighe
do na Phairisíneachuibh,
dar bhainm Nicodémus, dtiach-
daránaibh na Niúdaigheadh.
2 Taínig sé so chum Iósa ann
sa noidhche, & a dubhairt sé
ris; A mhaighisdir, atá a fhios
aguinn gur ab ó Dhía tháinig
tusa ad fhear teagaisg: oír ní
heidir lé héinneach na comhar-
thaidhe so do ní tusa do dhéu-
namh, muna mbeith Día maílle
rís.
3 Do fhreaguir Iósa agus a
dubhairt sé ris; Go deimhin,
deimhin, a deirim riot, muna
gheintear duine a rís, nach éidir
leis rioghachd Dé dfaicsin.
4 A dubhairt Nicodémus ris;
Cionnas as eídir lé duine atá
arsaidh, a gheineamhuin ? an
éidir leis dul a sdeach a mbroinn
a mhathar an dara huair, agus
a aithbhreith ?
5 Do fhreagair Iósa; Go
deimhin, deimhin, a deirim riot,
muna raibh neach ar na ghein-
eamhuin ó uisge agus on Spior-
uid, ní heidir leis dul a sdeach
a rioghachd Dé.
6 An ní atá ar na gheineamh-
uin on bhfeoil, as feoil é: agus
an ni ata ar na gheineamhuin
on Spiorid, is spiorad é.
7 Ná biódh iongnadh agad go
ndubhairt misi riot, Gur ab
éigean dáoibh bhur ngeineamh-
uin a rís.
8 Séidigh an gháoth mar as
áill lé, agus do chluin tú a tor-
ann, achd ní bhfuil a fhios
agad créud as a dtig sí, nó caít
a dtéid sí: is mar sin atá gach
neach atá ar na gheineamhuin
ón Spioruid.

9 Do fhreaguir Nicodémus, agus a dubhairt sé ris; Cionnas as eidir na neithese do bheith.

10 Do fhreagair Iósa agus a dubhairt sé ris; An bhfuil tusa ad mháighisdir a Nisraél, agus gan a bhfios so agad ?

11 Go deimhin, deimhin, a deirim riot, go labhramáoid an ní as fios dúinn agus go mbeirmíd fíadhnuisi ar an ní do chunncamar: achd ní ghabhtháoisi ar bhfíadhnuisi.

12 Má dubhairt mé neithe talmhuidhe ribh, agus nach ccreidthí: cionnas chreidfidhe dá nabra mé neithe neamhdha ribh ?

13 Óir ní dheachuidh éainneach suás ar neamh, achd an té do thuirrling ó neamh, mac an duine atá ar neamh.

14 Agus mar do árduigh Máoisi a nathair neimhe ar an bhfásach, as mar sin as éigean mac an duine dárdughadh:

15 Ionnus gidh bé chreidfeadh ann, nach rachadh sé a mugha, achd go mbeith an bheatha shiórruidhe aige.

16 Oír is mar so do ghrádhuigh Día an domhan, go dtug sé a éinghein meic fein, ionnus gidh bé chreideas ann, nach rachadh sé a mugha, achd go mbeith an bheatha shiorruidhe aige.

17 Oír níor chuir Día a mhac féin air a tsáoghal, do chum go ndaimnéochadh sé an sáoghal, achd do chum go sláinéochaidh an sáoghal thrid.

18 An té chreideas ann, ni damantar é: achd an té nac ccreideann, ata sé ar na dham nughadh cheana: tré nar chréi sé a nainm áoingheine mhic Dé

19 Agus as é so an damnugh adh; do bhrigh go dtáinig an solus air a tsáoghal, agus gu mó ghrádhuigheadar na dáoin an dorchadas ná an solus; ai son go bhfuilid a noibreacha go holc.

20 Oír gidh bé do ní olc fúathaighidh sé an solus, agus ní thig sé chum an tsolais, deagla go ndíomolfuidhe a oibreacha.

21 Achd gidh bé do ní an fhirinne, thig sé chum an tsoluis: ionnus go mbeidís a oibreacha follus, tré gur ab a Ndía atáid siád ar na ndéunamh.

22 Táinig Iósa agus a dheisciobail na dhiaigh sin go tír Iúdaighe: agus do chomhnuigh sé ann sin maille riú, agus do bhaisd sé.

23 Agus fós do bhaisd Eóin, mar an gcéadna ag Aénon láimh ré Sálim, óir do bhi iomad uisge ann sin: agus tangadar agus do baisdeadh iád.

24 Oír níor teilgeadh Eóin a bpríosun fós.

25 Uime sin do éirigh ceisd eidir cuid do dheisciobluibh Eóin agus na Iúdaidhe a dtimcheall an ghlanta.

26 Agus tangadar chum Eoin, agus a dubhradar ris; A mhaighisdir, an té do bhí ad fhochair ar an dtáoibh thall de Iordán, dá ndearna tú fíadh-

nuisi, féuch baisdigh sé, agus
tigid na huile dhaoine chuige.
27 Do fhreagair Eóin & a
dubhairt sé; Ní héidir lé ć aine
ninní ghlacadh muna raibh sé
ar na thabhairt dó ó neamh.
28 A tatháoisi féin bhur
bhfiadhnuisi agamsa go ndubh-
airt mé, Ní misi Criosd, achd
gur cuireadh roimhe me.
29 An té agá bhfuil an bhean
núaphósda, as é an fear núa-
phósda é: achd cara an fhir
núaphósda noch sheasas agus
éisdeas ris, gabhuidh gairdea-
chus mór é tré ghuth an fhir
núaphósda. Ar a nadhbharsin
atá mó gháirdeachusa ar na
choimhlíonadh.
30 As éigean dosan breisadh
& damhsa laghdughadh.
31 An té thig a nuás atá sé
os cionn cháich uile: an té atá
ón talamh, atá sé talmhuidhe,
agus labhraidh sé neithe talmh-
uidhe: an té thig ó neamh,
atá sé ós cionn cháich uile.
32 Agus an ní do chunnairc
agus do chúalaidh sé do ní sé
do dfiadhnuise: achd ní ghla-
can áonduine a fhíadhnuisi.
33 An té ghlacus a fhíadh-
nuisisean do chomharthuigh sé
go bhfuil Día fírinneach.
34 Oír an té do chuir Día
uadh, labhraidh sé bríathra
De: Oír ní do réir mhiosuir
bheir Día an Spiorad *dó*.
35 Atá grádh ag an athair
don mhac, agus tug sé na huile
neithe iona láimh.
36 An té chreideas ann sa
mhac, atá an bheatha mharth-
anach aige: achd an té bhiós
easumhal don mhac, ní fhaicfe
sé an bheatha, achd comh-
nuighidh fearg Dé air.

CAIB. IV.

Comhradh Chríosd ris an mnáoi ó Shamaria, 39 & a thoradh : 46 ré leighis mhic an cháirteóir.

AR a nadhbharsin an tan
do aithin an Tighearna
go gcúaladar na Phairisínigh
gur mó do dheisciobluibh do
níodh Iósa agus do bhaisdeadh
sé ná Eóin:
2 (Bíodh nach baisdéadh Iósa
féin, achd a dheisciobail.)
3 Do fhág sé tír Iúdaighe,
agus do chúaidh sé a rís don
Ghalilé.
4 Agus dob éigean dó dul
thrid Shamária.
5 Ar a nadhbharsin thaínig sé
go cathair Shamária dá ngoir-
thear Sichar, láimh ris an
bhfearann tug Iácob dha mhac
fein Ioseph.
6 Agus do bhí tobar Iácob
ann sin: Ar a nadhbharsin ar
mbeith ćurtha Díosa ó nasdar,
do shuidh sé mar sin ar a tobar.
Agus do bhí sé a dtimcheall an
seiseadh húair.
7 Taínig bean ó Shamária
tharraing uisge: a dubhairt
Iósa ría, Tabhair deoch dhamh-
sa.
8 Oír do chúadar a dheiscio-
bailsion don chathraigh do
cheannach bígh.
9 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt an bhean Shamaritánach
sin ris; Cionnas ar mbeith

dhuitsi ad Iúdaighe, iárrus tú
deoch oramsa atá am mhnáoi
Shamaritánaigh? oír ní ghnáth-
uighid na Iúdaighe na Samari-
tánuigh.
10 Do fhreagair Iósa & a
dubhairt sé ría: Da mbeith
fios tiodhluice Dé agad, & cía
hé an té a deir riot, Tabhair
dhamh deoch: do iárrfása air,
agus do bhéuradh se uisge béo
dhuit.
11 A dubhairt an bhean ris,
A Thighearna, ní bhfuil gléus
tárronga agad, agus atá an
tobar domhain: ar a nadh-
bharsin gá háit as a bhfuil an
tuisge béo sin agad?
12 An mó thusa ná ar nathair
Iácob, tug dhúinne an tobarso,
as ar ibh sé féin, agus a chlann,
agus a áirnéis?
13 Do fhreagair Iósa & a
dubhairt ría; Gidh bé neach
ibheas as an uisge sin, biaidh
tart air arís:
14 Achd gidh bé neach ibh-
eas as an uisge do bhéura misi
dhó, ní bhia tart air go bráth:
achd an tuisge do bhéara me
dhó, bíaidh sé na thobar uisge
fhiuchaigh an chum na beatha
marrthannuighe.
15 A dubhairt an bhean ris:
A Thighearna, tabhair dhamhsa
an tuisge sin, do chum nach
bía tart oram, agus nach
dtiocfa mé ann so dá tharraing.
16 A dubhairt Iósa ría; Im-
thigh, goir thfear féin, agus tarr
ann so.
17 Do fhreagair an bhean &
a dubhairt sí ris; Ní bhfuil fear

agam. A dubhairt Iósa ría, A
maith a dubhairt tú, Ní bhfu
fear agam.
18 Oír do bhádar cúigea
fear agad: agus an té atá aga
a nois, ní hé thfear féin é. :
dubhairt tú so go fírinneach.
19 A dubhairt an bhean ris
A Thighearna, do chím gu
fáidh thu.
20 Do rinneadar ar naithr
adhra ar a tsliábh so: agus
deirthisi gur ab a Niarúsalém
atá an tionad ann ar béigea
adhra do dhéunamh.
21 A dubhairt Iósa ría; :
bhean, creid misi, tig an uái
nach adharfuighe an tathair a
a tslíabhso ná a Niárusalém.
22 Adhraigh sibhse an ní nac
fios díbh, adhramáoidne an n
as fios dúinn: oír as ó na Iú
daidhibh atá sláinte.
23 Achd tig an uáir, agus at
sí ann a nois, an tan adharfuid
an luchd adhra fírinneacha a
tathair a spioraid agus a bhfír
inne: oír go deimhin iárruid
an tathair a leitheid so d
adhradh *féin*.
24 Is spioraid Día; agus a
dream adhras é, as éigin dóib
a adhra a spioraid agus
bhfírinne.
25 A dubhairt an bhean ris
Atá a fhios agam go dtiocfa a
Messías (ré a nabarthar Críosd
an tan thiocfas sé, foillséoch
uidh sé na huile neithe dhúinn
26 A dubhairt Iósa ría; A
misi é labhrus riotsa.
27 Agus fa namsin thangad
a dheisciobuilsion, agus

ionganadh léo gur labhair sé
is an mnáoi; achd cheana
í dubhairt áoinneach, Créad
irrus tú? nó créad labhrus tú
ia?
28 Ar a nadhbharsin dfag an
hean a soitheach uisge, agus do
húaidh sí don chathraigh, agus
dubhairt sí ris na daoinibh.
29 Tigidh, féuchuidh an duine
dubhairt riumsa gach éin ní
á ndearna mé: a né nach é
o Críosd?
30 Ar a nadhbharsin do chuá-
ar amach as an gcathraigh,
gus tangadar chuigision.
31 Agus diárradar a dheisció-
ail air fá a namsin, ag rádh;
mhaighisdir, ith *bíadh*.
32 Agus a dubhairt seisean
iu; Atá biadh agamsa ré na
he, nach bhfuil a fhios
guibhsi.
33 Ar a nadhbharsin a dubh
adar a dheisciobail ré chéile,
in dtug áoinneach chuige Ní
o íosadh sé?
34 A dubhairt Iósa ríu; As
mó bhíadhsa toil an té do
huir úadh mé do dhéunamh,
a obair do chríochnughadh.
35 An é nach abarthaoisi, go
bhfuilid ceithre mhí fós, agus
o dtiocfa an fóghmhar ann
in? féuch, a deirim ribh, tó-
uidh súas bhur súile, agus
éuchuidh na réghióin: óir
táid siad geal cheana chum a
foghmhair.
36 Agus an té bheanas, gla-
aidh sé túarasdal, agus cruinn-
ghe sé toradh chum na beatha
narrthannuighe: ar chor go
mbía an té shíolchuireas & an
té bheanus, lúaghaireach a
néinnfheachd.
37 Oír as ann so atá an radh
úd firinneach, Go síolchuireann
neach, agus go mbeanann neach
eile.
38 Do chuir misi sibhsi do
bhúain an neithe nar shaoth-
rabhair: do shaothraigheadar
daoine eile, agus do chúabhairsi
a steach ann a sáothar.
39 Agus do chreideadar mórán
do Shamaritanachaibh na caith-
reacha sin ann san ar son
chomhráidh na mná, noch do
dhearbhuigh; Dubhairt sé leam
gach Ní dá ndearna mé.
40 Ar a nadhbharsin an tan
tangadar na Samaritanaigh
chuige, díarradar air fuireach
aca féin; agus do chomhnuigh
sé dhá lá ann sin.
41 Agus as ro mhó ná sin do
chreid ann, ar son a bhréithre
féin.
42 Agus a dubhradar ris an
mnáoi: Ní ar son do chomh-
ráidhse chreidmídne feasda:
óir do chúalamar féin é, agus
atá a fhios aguinn go fírinneach
gur ab é so Críosd, slánuigh-
theóir an domhain.
43 Agus tair éis dhá lá do
chúaidh sé as sin, agus dimthigh
sé don Ghalilé.
44 Oír rug Iósa féin dfíadh-
nuisi Nach bhfuil cion ar fháidh
ann a thír féin.
45 Ar a nadhbharsin an tan
tháinig sé don Ghalilé, do
ghabhadar luchd na Galilé
chuca é, íar bhfaicsin gach Ní

dá ndearna sé a Níerusalém lá
an fhéusda: óir tangadarsan
féin chum an fhéusda.
46 Ar a nadhbharsin táinig
Iósa a rís go Cána na Galilé
mar a ndéarnuidh sé fíon don
uisge. Agus do bhí Tighearna
áirighe a Gcápernáum agá
raibh a mhac tinn.
47 An tan do chúaluidh sé
so go dtáinig Iósa as tír Iú-
daighe don Ghalilé, do chúaidh
sé amach chuige, agus díarr sé
air dul síos & a mhac do shlán-
ughadh: óir do bhí sé ré huchd
bháis.
48 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iósa ris; Muna bhfaicthí
comharthuighe agus míorbh-
uile, Ní chreidfidhe.
49 A dubhairt an tighearna
ris; A mhaighisdir, éirigh síos
suil do gheabhas mo mhac
bás.
50 A dubhairt Iósa ris; Im-
thigh romhad, mairidh do
mhac. Agus do chreid an
duine don fhocal a dubhairt
Iósa ris, agus do imthidh sé.
51 Agus ar ndul síos dó do
láthair, tárladar a shearbh-
fhoghantaidhe air, agus dinn-
sigheadar *dho* ag rádh; Mair-
idh do mhac.
52 Ar a nadhbharsin dfíaf-
ruigh sé dhíobh an uáir fúair
sé fáoíseamh: & a dubhradar-
san ris, A né air an seachd-
mhadh huair dfá gan fiabhrus é.
53 Ar a nadhbharsin do
aithin an tathair gur bhé a
nuáirsin féin ann a ndubhairt
Iósa ris, Mairidh do mhac: &
do chreid sé féin & a thigh uile.
54 Ag so an dara comhartha
do rinne Iósa a rís, an tan
tháinig sé ó thír Iúdaighe don
Ghalilé.

CAIB. V.

Tuinic cobhair an duine easlain fhoighidigh fadheire ó Chríosd; 17 *dá ttug a Athair,* 32 *Eóin,* 36 *a oibreacha féin,* 39 *& an Scrioptur, fiaghnuise.*

NA dhíaigh so do bhí lá
féusda na Níuduígheadh,
agus do chúaidh Iósa súas go
Híarusalém.
2 Agus atá a Níarusalém
láimh ré margadh na ccáorách,
loch dá ngoirthear an Eabh-
rais, Betesda, agá bhfuilid cúig
calaidh.
3 Do bhádar mórán do
dháoinibh éugcrúaidhe na
luighe ionnta so, do dhalluibh,
do bhacachuibh, agus do luchd
seirglidhe do bhí ag fuireach
re corrughadh an uisge.
4 Oír do thuirlingheadh ain-
geal a naimsir áirighe ar an
loch, & do bhuáidhreadh sé
an tuisge: ar a nadhbharsin
gidh bé cédneach do théigh-
eadh síos ann, tar eis bhuáidh-
eartha an uisge, do níthi slán
é ó gach tinneas dá mbíodh
air,
5 Agus do bhí duine áirighe
ann sin, do bhí ochd mblíadh-
na déug air fhichid a nea-
sláinte.
6 An tan do chunnairc Iósa
é so na luighe, agus do aithin
sé go raibh sé tinn ré haimsir
fhada, a dubhairt sé rís; An

mían leachd do dhéunamh
slán ?
7 Do fhreagair an teaslán é;
A Thighearna, Ní bhfuil éinn-
each agam do chuirfeadh ann sa
loch mé an tan bhíos an tuisge
ar na bhuáidhreadh: achd an
gcéin bhimsi ag teachd, téid
neach eile síos romham.
8 A dubhairt Iósa ris, Eirigh,
tóg do leabuidh agus siobh-
ail.
9 Agus do rinneadh an duine
sin slán do lathair: agus do
thóg sé a leabuidh agus do
shiobhail sé. Agus do bhí an
tsáboíd ann an lá sin.
10 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar na Iúduidhe ris an té do
slánughadh; As é an tsaboid
é, Ní dlightheach dhuit do
leabuidh iomchar.
11 Do fhreagair seision dóibh;
An té do rinne slán mé, as é a
dubhairt rium, Tóg do leab-
aidh, agus siobhail.
12 Ar a nadhbharsin dfíaf-
ruigheadar dhe; Cía hé an
duine a dubhairt riot, Tóg do
leabhaidh agus siobhail ?
13 Achd ní raibh a fhios ag
an té do shlánughadh cía hé:
óir do chuáidh Iósa a leath-
táoibh, air mbeith do mhórán
ann sa náitsin.
14 Fuáir Iósa é na dhíaigh
sin ann sa teampoll, agus a
dubhairt sé ris; Féuch, do
rinneadh slan thú: na peac-
uigh ní sa mhó, deagla go
dteigéumhadh ní budh measa
dhuit.
15 Do imthigh seisean, agus
do fhoillsigh sé do na Iúdaidh-
ibh gur bé Iósa an té do rinne
slán é.
16 Agus ar a shon so do ghér-
leanadar na Iúdaidhe Iósa, ag-
us do smúaineadar a mharbh-
adh, tré go ndearna sé na
neithese sa tsáboíd.
17 Agus do fhreagair Iósa,
dhóibh, Oibrighidh Mathairsi
gus anois, agus oibrighimsi.
18 Ar a nadhbharso as móide
do smuáineadar na Iúdaidhe
eisean do mharbhadh, tré nach
é amháin gur bhris sé an tsab-
oíd, achd go ndubhairt sé fós,
Gur bé Día a Athair féin, dá
dhéanamh féin coimhionann ré
Día.
19 Ar a nadhbharsin do
fhreagair Iósa agus a dubhairt
sé riú, Go deimhin, deimhin,
a deirim ribh, Nach éidir leis
an mac éinní a dhéunamh uádh
féin, achd an ní chí sé ag a
Nathair dá dhéunamh: oír
gidh bé neithe do ní seision,
do ní fós an mac iád mar an
gcéadna.
20 Oír grádhuighidh an Tath-
air an Mac, & foillsighidh sé
na huile neithe do ní sé féin
dó: agus taisbeúnfuidh sé oib-
reacha as mó ná iád so dhó,
do chúm go mbeith iongantus
oruibhsi.
21 Oír amhuil mar dhúisgeas
& mar bheódhaigheas an Tath-
air na mairbh, as mar an
gcéudna bheódhaighea an
mac an dream as áill leis.
22 Oír ní bheireann an Tath-
air breath ar dhuine ar bith,

achd tug sé gach uile bhreith-
eamhnus don Mhac:
23 Do chum go nonórfadh
gach uile dhuine an Mac, mar
onóraid siad an Tathair: an té
nach onóruigheann an Mac,
ní onóruigheann sé an Tathair
do chuir uádh é.
24 Go deimhin, deimhin, a
deirim ribh, An té éisdeas rém
bhréithirse, agus chreideas don
té do chuir uádh mé, atá an
bheatha mharrthanach aige, &
ní thiocfá sé chum damnuigh-
the: achd datharruigh sé ó
bhás go beathaidh.
25 Go deimhin, deimhin, a
deirim ribh, Tiocfaidh a naim-
sir & atá sí a nois ann, an
tráth chluinfid na mairbh guth
mhic Dé: & an dream chluin-
feas, mairfid siád.
26 Oír mar atá beatha ag an
Athair ann féin, is mar sin tug
sé don Mhac fós beatha do
bheith aige ann féin.
27 Agus fós tug sé ughdarras
do bhreitheamhnus do dhéun-
amh, an méid gur ab é Mac an
duine.
28 Ná bíodh iongnadh ag-
uibh ann so: oír tiocfaidh an
uáir an a gcluinfid an mhéid
atá ann sna túamuidhibh a
ghuthsan:
29 Agus rachaid amach an
dream do rinne deighghníómh-
artha go heiséirghe na beatha:
agus an dream do rinne droch-
ghniomhartha go heiséirghe na
damanta.
30 Ni héidir leamsa ní ar
bith do dhéanamh uáim féin:
do réir mar chluinim, beirim
breath: & atá mó bhreith-
eamhnus ceart: oír ní iárruim
mo thoil féin, achd toil a Nath-
ar do chuir uádh mé.
31 Ma nímsi fíadhnuisi
dhamh féin, ní bhfuil mfíadh-
nuisi fírinneach.
32 Atá neach eile do ní
fíadhnuisi dhamhsa, agus atá
a fhios agam gur fírinneach
an fhiadhnuisi do ní sé am
thimcheall.
33 Do chuireabhuirsi teachd-
aireadha chum Eóin, & tug sé
fíadhnuisí don fhírinne.
34 Achd ní ó dhuine do
gheibhimsi fíadhnuisi: achd
a deirim na neithe so do chum
go slaíneochtháoi sibhsi.
35 Do bhí seisean na loch-
rann lasárrgha agus sholasda,
agus do thograbhairsi, ar feadh
tamaill gáirdeachus do dhéun-
amh ann a sholus.
36 Achd atá fíadhnuisi ag-
amsa as mó ná Eóin: oír na
hoibreacha thug an Tathair
dhamhsa ionnus go gcríoch-
nóchuinn iád, na hoibreacha
sin do nímse, beirid siád fíadh-
nuisi leam gur ab é an Tath-
air do chuir uadh mé.
37 Agus an Tathair féin do
chuir úadh mé, rug sé fíadh-
nuisi leam. Agus ní chúalabh-
airse a ghuth ríamh, & ní
fhacabhair a ghné.
38 Agus ní bhfuil a bhríath-
arsan na chomhnuighe íonn-
uibh: oír ní chreidthi don té
do chuir seision úadh.
39 Cúartuighidh na sgriob-

tuiridhe, oír do eithear dháoibh fein gur ab ionnta gheibhthí an bheatha mharrthanach: & as iad sin bheireas fiadhnuisi leamsa:

40 Agus ní háill libh teachd chugam, do chum go bhfuigheadh sibh an bheatha.

41 Ní ghabhaimse glóir ó dháoinibh:

42 Achd atá éolus agam oruibhse, nach bhfuil grádh Dé ionnuibh.

43 Tháinig misi a nainm Mathar, & ní ghlacáoise mé: má thig neach eile, ann ainm féin, géubhtháoi chugaibh é.

44 Cionnas as eídir libhsi creideamh, an tan ghabhtháoi glóir ó a chéile, & nach iárrtháoi an glóir thig ó Dhía na áonar?

45 Ná measuigh go ndéana misi casáoid oruibh ag an Athair: atá neach do ní casáoid oruibh, *eadhon* Máosi ann a gcuirtháoisi bhur ndóchus.

46 Oir dá gcreideadh sibh do Mháoisi, do chreidfeadh sibh dhamhsa: óir do sgríobh seision oramsa.

47 Achd muna ccreidtí dhá sgribheannaibh súd, cionnus chreidfidhe dom bhriathruibhsi?

CAIB. VI.

Tar éis a mhirbhuileadh, thairgeadar Críosd a dheanamh ná Rí. 26 neach dar leanadar buidhean arson sáth bigh.

NA ndiáigh so do chuáidh Iósa tar fairge na Galilé, *nó* Thibérias.

2 Agus do lean buidhean mhor é, tré go bhfacadar a chomharthuidhe do rinne sé ar na dáoinibh éugcrúaidhe.

3 Agus do chúaidh Iósa suás ar shlíabh, agus do shuidh sé ann sin maille ré na dheisciobluibh.

4 Agus do bhí an Cháisg, féusda na Níudaigheadh a bhfogus.

5 Ar a nadhbharsin an tan do thóg Iósa a shúile suás, agus do chunnairc sé go dtáinic buidhean mhór chuige, a dubhairt sé ré Philib, Ga háit as a gceinneochamáois arán do chum go níosaidís so *ní*?

6 (Achd a dubhairt sé so, da theasdughadhsan: oír do bhí a fhios aige féin créd do dhéunadh sé.)

7 Do fhreagair Philib dhó, Ní lór dhóibh luách dhá chéud pighinn daránuibh, do chum go nglacfadh gach áon aca beagán.

8 A dubhairt áon dá dheisciobluibh, Aindrías dearbhrathair Shímoin Peadair ris:

9 Atá búachoill beag áirighe ann so agá bhfuilid cúig aráin eórna agus dá iásg bheaga: achd créud iád sin eidir an uiread so?

10 Agus a dubhairt Iósa, Tábhruidh fá deara do na dáoinibh suidhe síos. Agus do bhí mórán féir ann sa náitsin. Ar a nadhbharsin do shuidheadar na dáoine siós, a nuimhir timcheall chúig míle.

11 Agus do ghlac Iósa na

harán, & ar mbreith buidh-
eachus, do roinn sé ar na deis-
ciobluibh, agus na deisciobail
ar na cuibhreannuibh iád;
agus mar an ccéudna fós do
na hiásgaibh beaga an mhéid
dob áill léo.
12 Agus an tan do sásadh
iád, a dubhairt sé ré na dheis-
ciobluibh *féin;* Cruinnighidh
an sbruileach do bhí diomarc-
uigh, do chum nach rachadh
éin ní amugha.
13 Ar a nadhbharsin do
chruinnigheadar, agus do líon-
adar dhá chlíabh dhéug do
sbrúileach do na cúig harán-
uibh éorna, do bhí dfuighleach
ag an muintir a dith.
14 Ar a nadhbharsin an tan
do chunncadar na dáoine sin
an comhartha do rinne Iósa,
a dubhradar; As é so go fír-
inneach an fáidh úd do bhí
chum teachda air a tsáoghal.
15 Ar a nadhbharsin a nuáir
do aithin Iósa go raibh síad
air tí theachd agus breith air
chum ríogh do dhéunamh dhe,
dimthigh sé a rís ar a tslíabh
na aónar.
16 Agus an tan thaínig an
tráthnóna, do chúadar a dheis-
ciobail siós chum na faírrge.
17 Agus ar ndul a luing
dhóibh, do chúadar tar fairrge
go Capernaúm. Agus do bhí
dorchadus ann a nuáirsin, agus
ní tháinig Iósa chuca.
18 Agus déirigh an fhairrge
ag séideadh do gháoith mhóir.
19 Ar a nadhbharsin an tan
do rinneadar iomramh timch-
eall a cúig no a deich fichead
do sdáidibh, do chunncadar
Iósa ag siobhal ar an bhfairrge,
& ag drud ris an luing: agus
do ghabh eagla iad.
20 Achd a dubhairt seisean
riú; Is misi ata ann, ná bíodh
eagla oruibh.
21 Ar a nadhbharsin do
ghabhadar chuca é go toil-
eamhail don luing: agus ráinig
an lung do láthair don tír ann
a rabhadar ag dul.
22 An lá na dhíagh sin do
chunnairc an slúagh do sheas
ar an dtáobh thall don fhairrge,
nach raibh long ar bith eile
ann sin, achd a náon long úd
ann a ndeachadar dheisciobail-
sion, agus nach deachaidh Iósa
lé na dheisciobluibh don luing,
achd gur imthigheadar a dheis-
ciobail na náonar.
23 Agus tangadar longa bea-
ga eile ó Thibérias láimh ris
an áit an ar itheadar an tarán,
tar éis an Tighearna bhreith
buidheachuis:
24 Ar a nadhbharsin an tan
do chunnairc an slúagh nach
raibh Iósa, ná a dheisciobail
ann sin, do chúadarsan leis a
luing, agus tangadar go Caper-
náum, ag iarruidh Iósa.
25 Agus ar na fhagháil dóibh
ar an dtáoibh thall don fhairrge,
a dubhradar ris; A mhaighis-
dir, gá húair thaínig tú ann
so?
26 Do fhreagair Iósa dhóibh,
agus a dubhairt sé: Go deimh-
in, deimhin a deirim ribh, go
niárrthaoi mé, ní tré go bhfac-

abhair na comharthuidhe, achd
tré gur itheabhair na haráin
agus gur sásadh sibh.
27 Déunaidh sáothar, ní ar
son an bhídh théid amugha,
achd ar son an bhídh mhaireas
chum na beatha síorruidhe
bhéuras mac an duine dhíbh:
oír as é so an té do chomh-
arthaigh Día an Tathair.
28 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar ris, Créud do dhéunum
ionnus go noibréochamáois
oibreacha Dé?
29 Do fhreagair Iósa agus a
dubhairt sé riú; Ag so obair
Dé, sibhsi do chreideamh ann
sa té do chuir sé uadh.
30 Uime sin a dubhradarsan
ris: Ar a nadhbharsin, créud
é an combartha do ní tusa,
ionnus go bhfaicfiomáois & go
gcreidfiomáois duit? créud é
an obair do ní tú?
31 Ditheadar ar naithrene
Manna ar an bhfásach: mar
atá sgríóbhtha; Tug sé arán
ó neamh dhóibh ré na ithe.
32 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iósa riú; Go deimhin,
deimhin, a deirim ribh, nach é
Máoise thug an tarán ó neamh
dhíbh: achd Mathairsi do
bheir dháoibh an tarán fírinn-
each ó neamh.
33 Oír as é arán Dé, an té
do thuirling ó neamh, agus do
bheir beatha don domhan.
34 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar ris; A thighearna, Tabh-
uir dhúinne an taránso a gcomh-
nuidhe.
35 Agus a dubhairt Iósa riú;
Is misi arán na beatha: an té
thig chugamsa, ni bhía ocras
go bráth air: agus an té chreid-
eas ionnam, ní bhía tart go
bráth air.
36 Achd a dubhairt mé ribh,
Do chunncabhair mé fós, agus
ní chreidtí.
37 Gach ní bheir an tathair
dhamh, tiocfaidh sé chugam:
agus an té thig chugam, ní
theilgfe mé amach é.
38 Oír do thuirrling mé ó
neamh, ní do chum go ndéan-
ainn mo thoil féin, achd toil
an té do chuir uádh mé.
39 Agus as í so toil a nathar
do chuir uádh mé, nach léig-
finn éinní amugha do nuile ní
dá dtug sé dhamh, achd go
ndúisgfinn é ann sa lá deigh-
eanach.
40 Agus as i so toil an té do
chuir misi uádh, go bhfuighe
gach áon do chí an mac, agus
chreideas ann, an bheatha
mharrthanach; agus dúiseóch-
uidh misi é an lá déigheanach.
41 Ar a nadhbharsin do rinn-
eadar na Iúdaidhe monbhar
air, tré go ndubhairt sé, As
misi an tarán do thuirrling ó
neamh.
42 Agus a dubhradar; An né
nach é so Iósa mac Ióseph,
agar ab aithnid dúinne a athair
agus a mháthair? ar a nadh-
bharsin cionnus a déir sé, Do
thuirrling mé ó neamh?
43 Ar a nadhbharsin do
fhreagair Iósa agus a dubhairt
sé riú; Ná déunaidh monbhar
eadruibh féin.

44 Ní béidir lé neach ar
bith teachd chugamsa, muna
dtairrnge an Tathair, do chuir
uádh mé, é; agus dúiséochuidh
misi é ann sa lá deigheanach.
45 Atá sgríobhtha ann sna
fáidhibh; & béid siád uile ar
na dteagasg ó Dhía. Ar a
nadhbharsin gidh bé neach
chluineas ó nathair agus fhogh-
lumas, tig sé chugamsa.
46 Ní hé go bhfacuidh éinn-
each an Tathair, achd an té
atá ó Dhía: ag so an té do
chunnairc an Tathair.
47 Go deimhin, deimhin, a
deirim ribh, An té chreideas
ionnumsa, atá an bheatha
mharrthanach aige.
48 As misi arán na beatha.
49 Ditheadar bhur naith-
reachasa Manna ar an bhfá-
sach, agus fúaradar bás.
50 Ag so an tarán do thuir-
ling ó neamh, ionnus gidh bé
itheas de, nach bhfuigheadh
sé bás.
51 Is misi an tarán béo do
thuirrling ó neamh: gidh bé
iósas don arán so, mairfidh sé
go bráth: agus an tarán do
bhéura misi úaim, as é mféoil
féin é, do bhéura mé ar son
bheatha an domhain.
52 Ar a nadhbharsin do bhí
na Iudaidhe ag tagra ré chéile,
ag rádh; Cionnas as éidir leis
an bhfearso a fhéoil do thabh-
airt dúinn ré na ithé?
53 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iósa riú; Go deimhin,
deimhin, a deirim ribh; Muna
nithí féoil mhic an duine, agus
muná nibhthí a fhuil, ní bhfuil
beatha aguibh ionnuíbh féin.
54 An té itheas mféoilsi, agus
ibheas mfuil, atá an bheatha
mharrthanach aige: agus dúis-
eóchaidh misi é ann sa lá deigh-
eanach,
55 Oír as bíadh go fírinneach
mféoilsi, & as deoch go fír-
inneach mfuil.
56 Gidh bé itheas mféoil,
agus ibheas mfuil, comhnuigh-
idh sé ionnamsa, agus misi ann
san.
57 Mar do chuir an Táthair
béo misi uádh, agus mhairimsi
trés a Nathair: as mar sin fós
gidh bé itheas misi, mairfidh sé
fós thríom.
58 Ag so an tarán do thuirr-
ling ó neamh: ní mar ditheа-
dar bhur naithresi an Manna,
agus fuáradár bás. An té
itheas an tarán so, mairfidh sé
go bráth.
59 A dubhairt sé na neithesi
ann sa tsionagóg, an tan do
theagaisg sé a Gcapernáum.
60 Ar a nadhbharsin ar na
gcloisdin so do mhórán dá
dheisciobluibhsion, a dubhra-
dar; As crúaidh an comhrádh
so: cía lér ab éidir éisdeachd
ris?
61 Agus ar na aithne Díosa
ann féin go rabhadar a dheis-
ciobail ag monbhar uime so, a
dubhairt sé riú; An ttugann
so oilbhéim dhíbh?
62 Créad cheana má chíthí
mac an duine ag dul suás ann
sa naít a raibh sé ar tús?
63 As é an spiorad bheódh-

aigheas, ní bhfuil tarbha ar bith sa bhfeóil: na bhríathra labhruimsi ribh, is spiorad & as beatha iád.

64 Achd atáid dream dhíbh-
si nach ccreideann. Oír do
aithin Iósa ó thús cía hiád an
dream nar chreid, agus cía bhí
chum a bhraithte.

65 Agus a dubhairt sé; Is ar
a nadhbharsin a dubhairt mé
ribh nach éidir lé háoinneach
teachd chugamsa, muna raibh
sé ar ná thabhairt dó ó Math-
air.

66 O sin amach do chúadar
mórán dá dheisciobluibh tar a
nais, & níor shiobhladar ní sa
mhó leis.

67 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iósa ris an dá fhear dhéug;
A náill libhsi leis imtheachd?

68 Ann sin do fhreagair Sío-
mon Peadar é: A Thighearna,
cía chuige a rachamáois? as
agadsa ataíd bríathra na beatha
marrthanuighe.

69 Agus créidmídne, agus
atá a fhios aguinn gur tusa
Críosd mac Dé bhí.

70 Do fhreagair Iósa dhóibh;
An é nar thoghasa sibhsi, an
dá fhear dhéug, agus atá fear
agaibh na dhíabhal?

71 Achd is ar Iúdas Iscariót
mhac Simoín do labhair sé:
oír do bhí fáoi so eision do
bhrath, ar mbeith na áon don
dá fhear dhéug dhó.

CAIB. VII.

Comhairle bharr-ghlórach luchd cin-idh Chriosd, 14 baramhail an tsloigh um a theagasc.

AGUS tar a éisi so do chomhnuigh Iósa ann sa Ghalilé: oír níor bhail leis comhnuighe a ttír Iúdaighe, tré gur smúaineadar na Iúdaidhe a mharbhadh.

2 Agus dó bhí féusda ná
Niúdaidheadh *eadhon* Sceno-
pégia, a bhfogus.

3 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar a bhráithreachasan ris;
Fág so, agus imthigh go tír
Iúdaighe, do chum go bhfaic-
fidis do dheisciobail fós na
hoibreacha do ní thú.

4 Oír ní dhéunann neach ar
bith éin ní a bhfolach, agus
iárrus é féin do bheith oirdh-
eirc: má ní tú iád so, foillsigh
thú féin don tsáoghal.

5 Oír níor chreideadar a
bhráithreacha féin fós ann.

6 Uime sin a dubhairt Iósa
riú; Ní tháinig maimsirse fós:
achd atá bhur naimsirse do
ghnáth ullamh.

7 Ní héidir leis a tsáoghal
sibhsi dfúathughadh: achd atá
fúath aige dhamhsa, do bhrígh
go ndéunuim fíadhnuisi air,
gur ab olc a oibreacha.

8 Imthighidhsi súas chum na
sollamnaso: ní racha misi súas
fós chum na sollamnaso, oír
niór coimhlíónadh maimsir fós.

9 An tan a dubhairt sé na
neitheso riú, dfan sé ann sa
Ghalilé.

K 4

10 Achd tar éis a bhráith-
reach imtheachd suás, do chú-
aidh seisean mar an gcédna
suás chum na sollamna, ní ós
áird, achd mar dhe ós íseal.
11 Ar a nadhbharsin diárra-
dar na Iúdaidhe é sa tsollamain,
agus a dubhradar; Gá hait a
bhfuil an fear úd?
12 Agus do bhí mónabhar
mór a measg an phobuil na
thimcheallsan; oír a dubhairt
cuid díobh, As duine maith é:
achd a dubhairt cuid eile, Ní
headh: achd mealluidh sé an
pobal.
13 Gidheadh ní tháinig áon-
duine thairis ós aírd, ar eagla
na Niúdaidheadh.
14 Achd tár éis leatha na soll-
amna do chríochnughadh, do
chuaidh Iósa súas don team-
poll, agus do theaguisg sé.
15 Agus do bhí iongnadh air
na Iúdaidhibh, ag rádh, Cionn-
as as aithnidh don fhearsa
léighionn, agus nar fhoghluim
sé?
16 Do fhreagair Iósa iád,
agus a dubhairt sé; Ní leam
féin mó theagasg, achd leis an
té do chuir úadh mé.
17 Gidh bé neach lé nab áill
a thoilsean do dhéunamh, aith-
éonaidh sé a dtimcheall an teag-
uisg más ó Dhía atá sé, no an
uáim féin labhruimsi.
18 Gidh bé labhrus uádh
féin, a sí a ghloír féin iárrus
sé: achd gidh bé iárrus glóir
an té chuireas uádh é, atá sé
fírinneach agus ní bhfuil éag-
cóir ann.
19 An ne nách dtug Máoisi
dligheadh dhíbhsi, agus ní
choimhlíonann áoinneach ag-
uibh an dligheadh? créd fá a
niárrthaoi misi mharbhadh?
20 Do fhreaguir an pobal,
agus a dubhradar, Atá an día-
bhal ionnad: cía atá ag iárr-
uidh do mharbhtha?
21 Do fhreaguir Iósa, agus a
dubhairt sé riú; Do rinne mé
éun obair a mhaín, agus atá
iongnadh oruibhsi uile.
22 Ar a nadhbharso tug Máoi-
si an timcheallghearradh dhíbh-
si (ní ar son gur ab ó Mháoisi
atá sé, achd ó na haithribh) &
do níthí duine do thimcheall-
ghearradh ann sa tsáboid.
23 Má ghlacunn duine tim-
cheallghearradh annsa tsáboid,
do chum nach brisfidhe dligh-
eadh Mháoisi, an bhfuil fearg
oruibh riumsa, ar son duine
uile do shlánughadh ann sa
tsáboid?
24 Ná beirídh breath do réir
na faicsiona, achd beiridh an
bhreath cheart.
25 Uime sin a dubhradar
dream aírighe ó Iárusalém, A
né nach é so an té iárruid siad
chum a mharbhtha?
26 Agus féuch, lábhruidh sé
ós aírd, & ní abruid éin ní ris:
an bhfuil a dheirbhfios ag na
huáchdaránuibh, gur ab é so
Críosd?
27 Achd atá a fhios aguinne
gá has dó so, gidheadh an
tan thiocfas Críosd, ní bhía a
fhios ag áonduine gá has dó.
28 Uime sin do éigh Iósa ann

'sa teampoll, ag teagasg agus ag
rádh: Atá a fhios aguibh cia
misi, agus atá a fhios aguibh
gá has damh: agus ní uaim féin
táinig mé, achd as firinneach
an té do chuir uádh mé, ar nach
bhfuil éolus aguibhsi.
29 Achd atá éolus agamsa air,
oir as uádh ataim, agus as é do
chuir úadh mé.
30 Ar a nadhbharsin do shann-
tuigheadar breith air: gidh-
eadh níor chuir éunduine lámh
ann, do bhrígh nach dtáinig a
uáir fós.
31 Agus do chreideadar
mórán don phobal ann, agus a
dubhradar; An tan thiocfas
Críosd, an ndéana sé ní sa mhó
do mhíorbhuilibh, ná do rinne
an fear so?
32 Do chúaladar na Phairi-
sínigh an pobal ag monbhar na
neitheadhso na thimchceallsan,
agus do chuireadar na Phairi-
sínigh, gus uáchdarain na sagart
máoir dhá ghlacadh.
33 Uime sin a dubhairt Iósa
riú; Bíaidh mé fós sealad beag
bhur bhfochair, agus na dhiáigh
sin imthéocha mé chum an té
do chuir uádh mé.
34 Iárrfuidhe mé, agus ní
bhfuighthí: agus a náit a mbía
mé, ní fhéadfuidhesi teachd ann.
35 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar na Iúduidhe eatarra féin;
Gá háit a racha an fear so,
nach bhfuigheamne é? an racha
sé chum na muintire atá sgartha
a measg na Ngréugach, agus
an dteagasgfuidh sé na Gréu-
gúidh?
36 Créud as cíall don chomh-
rádhso a dubhairt sé; Iárr-
fuidhe mé, agus ní bhfuighthi:
agus, an ait a mbía me, ní
fhéadfuidhesi teachd ann?
37 Agus ann sa lá mhór
dheigheanach don tsollamuin,
do sheas Iósa agus do éigh sé
ag rádh, Má tá tart ar áonduine,
tigeadh sé chugamsa, agus
ibheadh sé.
38 Gidh bé chreideas ionn-
amsa, mar a dubhairt an sgriop-
túir, lingfid srotha duisge bhéo
as a bhroinn.
39 (Do labhair sé so a dtim-
cheall na Spioraide, do ghlac-
faidís na dáoine do chreidfeadh
ann san; oír ní raibh an Spiorad
náomh *ar na thabhairt* fós, ar
son nach raibh Iósa fós ar na
ghlórughadh.)
40 Uime sin an tan do chúal-
adar mórán don phobal an
comhrádhso, a dubhradar; Go
fírinneach as é so an fáidh.
41 A dubhradar cuid eile;
As é so Críosd. Achd a dubh-
airt dream eile; An ón Ghalilé
thiocfas Críosd?
42 An né nach dubhairt an
sgriobtúir, Go dtiocfadh Críosd
do shíol Dháibhi, & as Betelém
an baile an a raibh Dáibhi?
43 Ar a nadhbharsin déirigh
connspóid a measg an phobail
ar a shonsan.
44 Agus do bhreathnuigh-
eadar cuid díobh a ghlacadh,
achd níor chuir éunduine lámha
ann.
45 Uime sin tangadar na má-
oir chum na nárdshagart, agus

na Bhphairisíneach: & dfiafruigheadarsan díobh, Créud fá nach tugabhair libh é?

46 Do fhreagradar na hoifigidh, Níor labhair duine riamh mar an duinesi.

47 Ar a nadhbharsin do fhreagradar na Phairisínigh iádsan; An bhfuiltísi mar an gcéudná ar bhut mealladh?

48 Nar chreid áoinneach do na húachdaránaibh ann, nó do na Phairisíneachaibh.

49 Achd atá an pobalso ag nach bhfuil éolas an dlighidh, mallaighe.

50 A dubhairt Nicodémus riú, (an té tháinig chuige ann sa noidhche, agus do bhí na áon díóbhsan,)

51 An ndáorann ar ndligheadhne duine ar bith, ní as táosga ná chluinfeas sé úadh, & aitheónaidh sé cred do rinne sé?

52 Do fhreagradar, & a dubhradar ris; An ón Ghalilé thusa leis? Iorgair, agus féuch, oír níor éirigh fáidh ón Ghalilé riámh.

53 Agus do imthigh gach áon dá thig féin.

CAIB. VIII.

Trócaire Chriosd don mhnáoi ghabhtha a Nadhaltrannus. 39 & a bhreath ar shiol Abraham, 44 & shiol an aithbhirseóir.

AGUS dimthigh Iósa chum shléibhe na noluidheadh.

2 Agus táinig sé go moch a rís don teampull, agus tangadar an pobal uile chuige, agus ar suidhe dhó do theagaisg sé íad.

3 Agus tugadar na sgríobuidhe, agus na Phairisínigh bean ar a rugadh a nadhaltrannus chuige: agus ar na cur a lár,

4 A dubhradar ris; A mhaighisdir, rugadh ar an mnáoisi sa ngníomh féin, ag déanamh adhaltrannais:

5 Agus do aithin Máoisi dhúinn sa dligheadh a leitheidso do bhásughadh lé clóchaibh: ar a nadhbharsin créd a deir tusa?

6 Agus as é adhbhar fá a ndubhradar sin dá theasdughadhsan, ionnus go gcuirfidís cúis air. Achd ar gcromadh síos Díosa, do sgríobh sé lé na mhéur ar a talamh.

7 Agus an tan do leanadar ag cur na ceasda sin air, déirigh sé suás, agus a dubhairt sé riú; Gidh bé aguibhsi atá gan Pheacadh, caitheadh sé an chéadchloch ría.

8 Agus ar gcromadh siós dó a rís, do sgríobh sé ar a talamh.

9 Achd mar do chúaladarsan na neithesi, agus a gcogús dá nagra, do imthigheadar amach a ndiaigh a chéile, ag tosughadh ó na sinnsioraibh gus na dáoinibh déigheanacha: agus do fágadh Iósa na áonar, agus an bhean na seasamh a lar.

10 Agus ar néirghe suás Díósa, an tan nach bhfacuidh sé áondúine achd an bhean, a dubhairt sé ría: A bhean, caít a bhfuilid

an mhuintir úd do chuir cúis
ort? nar dhamnuighe éanduine
thú?
11 A dubhairt sisi; A Thigh-
earna, níor *dhamnuighe* áond-
uine. Agus a dubhairt Iósa
riá, Ní mó dhamnuighimsi thú:
imthidh romhad, agus na peac-
uidh feasda.
12 Ar a nadhbharsin do labh-
air Iósa riú a rís, ag rádh; Is
misi solus an domhain: gidh bé
leanus misi, ní shiobhalfa sé a
ndorchadas, achd do ghéubhba
sé solus na beatha.
13 Uime sin a dubhradar na
Phairisinigh ris; Atá tú ag
deunamh fiadhnuisi dhuit féin,ni
bhfuil thfíadhnuisi firinneach.
14 Do fhreagair Iósa agus a
dubhairt sé riú; Gé nimsi fínné
dhamh féin, atá mfinné fírinn-
each: do bhrígh go bhfuil a
fhios agam gá háit as a dtáinig
mé & ga háit a dteighim: achd
ní bhfuil a fhios aguibhsi gá
háit as a dtáinig mé no ga háit
a dtéighim.
15 Do réir na féola bheirtísi
breath, ní bheirimsi breath ar
áonduine.
16 Agus fós dá mbéarainn
breath, as fírinneach mo
bhreitheamhnus: oír ní bhfuil-
im am áonar, achd misi agus an
Tathair do chuir uádh mé.
17 Agus atá sgríobhtha an
bhur ndligheadhsa, gur fíor
fíor fínné deisi.
18 Atáimse ag déanamh finné
dom tháobh féin, agus an Tath-
air do chuír úadh mé do ní sé
fíadhnuisi leam.
19 Uime sin a dubhradarsan
ris: Gá háit a bhfuil Hathair?
do fhreagair Iósa íad; Ní
haithne dháoibhse ceachdar
aguinn, misi ná Mathair: dá
mbeith éolus aguibh oramsa,
do bheith éolus aguibh ar Math-
uir mar an gcéadna.
20 Do labhaír Iósa ná bríath-
rasa a náit choimhéada an
chisde, ag teagasg ann sa team-
pall: agus níor chuir áonduine
lámh ann: óir ní thaínig a uáir
fós.
21 Na dhiáigh sin do labhuir
Iósa ríu a rís; Atáimsi ag imth-
eáchd agus íarrfuidhesi mé,agus
do gheubhthaói bás an bhur
bpeacadh: mar a dtéighimsi
ní héidir libhsi teachd.
22 Uime sin a dubhradar na
Iúdaighe; An muirbhfe sé é
féin, fá a nabair sé: Mar a
dtéighimsi ní héidir libhsi
teachd.
23 Agus a dubhairt sé ríu:
Is a nsíos dáoibhsi, agus as a
nsúas damhsa: don tsáoghalsa
sibhsi, ní don tsáoghalsa mísi.
24 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt mé ribh, Go bhfuigheadh
sibh bás an bhur bpeacaidhibh;
óir muna ccreidtí gur misi atá
ann, do gheabhthaói bás an
bhur bpeacaidhíbh.
25 Uime sin a dubhradar ris;
Cía thú féin? agus a dubhairt
Iósa ríu; An ní a deirim ribh
ó thús.
26 Atá mórán agam ré labh-
airt & ré bhreathnughadh bhur
dtimcheallsa: achd as fírinn-
each an té do chuir úadh mé:

 K 6

agus labhruim ris a tsáoghal
na neithe do chúaluidh mé
úadhsan.
27 *Achd* níor thuigeadar gur
a dtimcheall a Nathar do labh-
uir sé ríu.
28 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iósa ríu; An tan thóig-
eubhtháoi súas mac an duine,
ann sin aithéontáoi gur misi atá
ann, agus nach déunuim éinní
uáim féin, achd gur mar do
theaguisg an Tathair mé, labh-
ruim na neithesi.
29 Agus atá an té do chuir
úadh mé am fhochuir. Níor
fhág an Tathair ann áonar mé,
do bhrigh go ndéunuim do
ghnáth na neithe as mían
leision.
30 Ar labhairt na neitheadhso
dhó, do chréideadar mórán
ann.
31 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iósa ris na Iúdaidhibh do
chreid dhó; Má chomhnuigh-
thísi am bhréithirsi, go fírin-
neach beithí bhar ndeisciob-
laibh agam.
32 Agus áithéontáoi a nfírinne,
agus saorfaidh a nfirinne sibh.
33 Do fhreagradarsan é;
Síol Abraham sinne, agus ní
dhearnamar seirbhís déunduine
ríamh: cionnas a deir tusa,
Beithí sáor?
34 Do fhreaguir Iósa íad:
Go deimhin, deimhin a deirim
ribh, Gidh bé do ní peacadh
as seirbhíseach don pheacadh
é.
35 Achd ni chomhnuigheann
an seirbhíseach sa tigh go siorr-
uidhe: fanuidh an mac go
síorruidhe.
36 Ar a nadhbharsin má shá-
orann an mac sibhsi, beithí sáor
dhá ríribh.
37 Atá a fhios agam gur do
shíol Abraham sibh, gidheadh
íarrtháoi misi mharbhadh; óir
ní fhaghann mo bhríathar
ionad ionnuíbh.
38 Labhruimsi an ní do chunn-
airc mé ag Mathair, agus do
nithísi an ní do chunncabhair
ag bhur nathair féin.
39 Do fhreagradarsan, & a
dubhradar ris: As e Abraham
ar nathuirne. A dubhairt Iósa
ríu, Dá madh clann Dabraham
sibh, do dhéunadh sibh oibrea-
cha Abraham.
40 Achd íarrtháoi a nois misi
mharbhadh, noch do innis
dáoibh a nfírinne, do chúaluidh
me ó Dhía: ní dhearna Abra-
ham so.
41 Do níthísi oibreacha bhur
nathar féin. Uime sin a dubh-
radarsan ris: Ní a nadhal-
trannus rugadh sinn: atá áon
athuir aguinn, Día.
42 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iosa ríu: Dá madh é Día
bhur nathairsi, gan chunntabh-
airt do ghráidheóchadh sibh
misi: óir is ó Dhía do ghluáis
mé, agus tháinig mé: agus ní
uáim fein tháinig mé, achd
eisean do chuir úadh mé.
43 Créd fá nach dtuigtí mo
chomhrádhsa? Ar son nach
bhféudtáoi mo bhríathar déisd-
eachd.
44 As é an díabhal as athair

dháoibh, & as íad míana bhur
nathar as toil libhsi dhéunamh.
Do bhi seision na *fhear* dún-
mharbhtha ó thús, & níor
chomhnuidh sé sa bhfírinne:
óir ní bhfuil fírinne ann: a
nuair do ní sé brég, úadh féin
labhrus sé, óir as bréaguire é,
agus as sé as athair don bhréig.
45 Achd do bhrígh go labh-
ruimsi an fhírinne, ní chreidtí
mé.
46 Cía dhibhsi chuireas pea-
cadh am leith? má a deirim
a nfírinne, Créd fá nach creidtí
dhamh?
47 Gidh bé atá ó Dhía,
éisdidh sé briathra Dé: is uime
nach éisdtisi, ar son nach ó
Dhía sibh.
48 Uime sin dó fhreagradar
na Iúdaidhe, agus a dubhradar
ris; An né nach maith a deir-
míd gur Samaritánach thú,
agus go bhfuil deamhan ionn-
ad?
49 Do fhreaguir Iósa: Ní
bhfuil deamhan ionnamsa:
achd do bheirim onóir dom
athair, & do bheirthísi easonóir
dhamhsa.
50 Agus ní í mó ghlóir féin
íarruimsi, atá neach íarrus agus
bheireas breath.
51 Go deimhin, deimhin, a
deirim ribh, Gidh bé choimh-
éudfas mo bhríatharsa, ní
fhaicfi sé bás go siorruidhe.
52 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar na Iúduidhe ris; Aith-
nimíd a nois go bhfuil an díabh-
al ionnad. Fúair Abraham
agus na fáidhe bás; agus a
deir tusa, Gidh bé choimhéud-
fas mo bhríatharsa, ní bhlais-
fe sé bás go síorruidhe.
53 An mó thusa ná ar nathair
Abraham, noch fuáir bás? agus
fuaradar na faidhe bás: Créd
an neach do ní tusa dhíot fein.
54 Do fhreagair Iósa; Má
bheirimse glóir dhamh fein, ní
bhfuil tádhbhachd an mo
ghlóir: as é mathair do bheir
glóir dhamh, noch a deirthísi
gur ab é bhur Ndía féin é.
55 Agus ní bhfuil aithne
aguibhsi air: gidheadh is aithne
dhamhsa é: & má a deirim
nach aithne dhamh é, biáidh
mé cosmhuil ribhsi, bréagach;
gidheadh as aithne dhamh é,
agus coimhéuduim a bhriathar.
56 Do bhí gáirdeachus mór
ar bhur nathuirse Abraham,
fám lása dfaicsin: agus do
chunnairc sé é, agus do bhí
lúathgháir air.
57 Uime sin a dubhradar na
Iúduidhe ris; Ní bhfuil deich
mblíadhna agus dá fhichead
dáois agad fós, & an bhfacuidh
tú Abraham?
58 A dubhairt Iósa ríu; Go
deimhin, deimhin, a deirim
ribh, go bhfuilimsi ann suil do
bhi Abrahám.
59 Uime sin do thógbhadar
clocha, do chum go gcaithfidis
ris íad: achd do fholuigh Iósa
é féin, agus do chuáidh sé
amach as an teampall, ag dul
tré na lár; agus do chuáidh sé
thárrsa mar sin.

CAIB. IX.

An duine dall, do leighiseadh, 34 Ar na theilgeadh leis na Phairisineachaibh, 35 do ghabh Criosd chuige é.

AGUS ag gabháil thairis
do chunnairc Iósa duine
do bhí dall ó rugadh é.
2 Agus dfiafruigheadar a
dhéisciobuil de, ag rádh; A
mhaighisdir, cía pheacuidh, an
fearso *féin*, nó a *athair agus
a mhathair*, fá rugadh dall é?
3 Do fhréaguir Iósa: Níor
pheacuidh sé so, ná a *athair* &
a *mhathair*; achd do chum go
bhfoillséochtháoi oibreacha Dé
ann.
4 Is éigean damhsa oibreacha
an té ó dtáinig mé do dhéunamh,
an feadh as lá é; atá a
noidhche ag teachd, ann nach
bhféadann áonduine obuir a
dhéunamh.
5 An feadh atáim ar an
sáoghal, as mé solus an tsáoghail.
6 An tan a dubhairt sé so, do
chuir sé seile air an dtalamh,
agus do rinne sé láib don tseile,
agus do chumail sé an láib do
shúilibh an doill:
7 Agus a dubhairt sé ris;
Imthigh, ionnail a loch Shíloam,
noch mhínighthear, Ar
na chur. Uime sin do imthigh
sé, agus do ionnail sé, & táinig
a ris agus a radharc aige.
8 Ar a nadhbharsin a dubhradar
na comharsain, agus na
daoine do chunnairc dall é
roimhe sin; An né nach é so
an té do bhí na shuidhe ag
iarruidh na deirce?
9 A dubhradar cuid dhiobh,
as é so é; agus cuid eile, gur
cosmhuil ris é. A dubhairt sé
Féin, As misi *féin* é.
10 Uime sin a dubhradar rís;
Créd é an modh air ar hosgladh
do shúile?
11 Do fhreaguir seision, agus a
dubhairt sé; An té dár ab ainm
Iósa do rinne sé láib, agus do
chumail sé dom shúilibh í, agus
a dubhairt rium, Imthigh go
loch Shilóam, agus ionnail agus
dimthigh misi agus dionniul mé,
agus fúarus mo radharc.
12 A dubhradarsan ris ann
sin; Gá háit a bhfuil sé? a
dubhairt seision, Ní bhfuil a
fhios agam.
13 Rugadar léo chum na
Bhpairisíneach, an té so do bhí
dall roimhe sin.
14 Agus do bhí an tsábóid
ann an tan do rinne Iósa an
láib, agus dosguil sé a shúile.
15 Ar a nadhbharsin dfíafruigheadar
na Phairisínigh a rís
de, Cionnus fuáir sé a radharc?
Agus a dubhairt seisean ríu;
Do chuir se láib ar mo shúilibh,
agus dionnuil mé, agus do
chím.
16 Uime sin a dubhradar cuid
do na Phairisíneachuibh; Ní
ó Dhía an duinesi; óir ní
chongbhann sé an tsabóid: a
dubhradar cuid eile, Cionnus
as éidir lé duine peacthach, a
léithéid so do chomharthadhuibh
a dhéunamh? Agus do
bhi siosma eatorra.
17 A deirid síadsan a rís ris a
dall; Creud í do bharamhuil

don té úd, ar son gur osguil sé
do shuile? agus a dubhairt
seisean, Is fáidh é.
18 Uime sin níor chreideadar
na Iúdaidhe úadh go raíbh sé
dall, agus go bhfuáir sé a radh-
arc, nó gur ghoireadar *athair*
agus mathair an té fuair a
radharc.
19 Agus dfíafruigheadar
dhíobh, ag rádh: An né so
bhur macsa, noch a deirthí
rugadh dall? ar a nadhbharsin
cionnas do chí sé a nóis?
20 Do fhreaguir a *athair* &
a *mhathair* íad, & a dubhradar;
Atá a dheimhin aguinn gur ab
é so ar mac, agus go rugadh
dall é:
21 Achd cionnus do chí sé a
nois ní fios dúinn: nó cía dos-
guil a shúile, ní bhfuil a fhios
aguinne: Atá áois aige,
fíafruighidh dhe fein, freigeo-
ruidh sé ar a shon féin.
22 A dubhairt a *athair* & a
mhathair na bríathrasa, ar
eagla na Niudaidheadh: óir do
órduigheadar na Iúdaidhe roi-
mhe sin, gidh bé daidmhéoch-
adh gur bheisean Críosd, a chur
as an tsinagoig.
23 Ar a nadhbharsin: a
dubhradar *a athair agus a*
mhathair: atá aois aige, fiaf-
ruighidh dhe féin.
24 Ann sin do ghoireadarsan
an dara húair an duine do bhí
dall, agus a dubhradar ris:
Tabhair glóir do Dhía: atá a
dheimhin aguinne gur ab peac-
thach an duinesi.
25 Ar a nadhbharsin do fhrea-
gair seision agus a dubhairt sé:
Más peacthach é, ní bhfuil a
fhios agamsa: atá fios a náoin
neithesi agam, go raibh mé dall,
agus go bhfaicim a nóis.
26 Agus a dubhradarsan ris
arís! Créd do rinne sé riot?
cionnas dosguil sé do shúile.
27 Do fhreaguir seisean íád;
Dinnis mé dhíbh cheana, agus
níor éisdeabhuir: créud fa
niárthaoi a chloisdin a rís? an
mían libhsi leis bheith bhur
ndeisciobluibh aige?
28 Uime sin tugadar aithis
dó, agus a dubhradar: Bísi
ad dheisciobal aige: achd is
do Mháoisi is deisciobail sinne.
29 Atá a fhios aguinne gur
labhuir Día ré Máoisi: achd
ní bhfuil a fhios aguinn gá has
don fhearsa.
30 Do fhreagair seisean, agus
a dubhairt sé riú; Ata ní ion-
gantach ann so, nach bhfuil a
fhios aguibhsi gá has dó, agus
gur osguil sé mó shúilesi.
31 Achd atá a fhios aguinn
nach éisdeann Día na peacth-
aidh: achd má bheir duine
onoír do Dhía, agus má ní sé
a thoil, éisdidh sé an fearso.
32 Ní clos ó thosach an
tsáoghail, gur osguil éainneach
súile dhuine rugadh dall.
33 Muna mbíadh an fearso ó
Dhía, níor bhéidir leis ní ar
bith a dhéunamh.
34 Do fhreagradarsan, agus
a dubhradar ris; A bpeacaidh-
ibh rugadh thusa uile, agus an
dteaguisgeann tu sinne? agus
do theilgeadar amach é.

35 Do chuáluidh Iósa gur
theilgeadar amach é: agus mar
thárla sé air, a dubhairt sé ris;
An gcreideann tusa a mac
Dé?
36 Do fhreaguir seision, agus
a dubhairt sé; Agus cía hé
féin, a Thighearna, ionnus go
gcreidfinn ann?
37 A dubhairt Iósa ris, Do
chunnairc tú é: & as é an té
labhrus riot é.
38 Agus a dubhairt seision,
Creidim, a Thighearna. Agus
donóruidh sé é.
39 Agus a dubhairt Iósa;
Chum breitheamhnuis thaínig
misi ar a tsáoghalsa: ionnus
go bhfaicfidís na ndáoine nach
bhfaiceann, agus go ndallfuidhe
na dáoine do chí.
40 Agus do chúaladar cuid
áirighe do na Phairisíneachuibh
do bhí na fhochair na neithesi,
agus a dubhradar ris; An
bhfuilmídne dall leis?
41 A dubhairt Iósa riú; dá
mbeith sibh dall, ní bhíadh
peacadh oruibh: achd a nois
a deirthí, Do chímíd: ar a
nadhbharsin, fanuidh bhur
bpeacadh *oruibh*.

CAIB. X.

Tar éis Chríosd eidirdhealughadh do dhéanamh eidir an deagh áodhaire & an Tuarusdaluigh, 31 tugadar na Hiuduighe fúadh nimhneach dho.

GO deimhin, deimhin, a
deirim ribh, Gidh bé
nach dtéid a sdeach thríd an
ndorus go cró na gcáorach,
achd théid suás a dtáoibh eile,
is gaduidhe é agus biothamh-
nach.
2 Achd gidh bé théid a sdeach
air a dorus, as é áodhaire na
gcáorach é.
3 Is dó so osglas an doirr-
seóir, agus éisdid na cáoirigh
a ghuth: agus goiridh sé a
cháoirigh réir a nanmann, agus
tréoruighidh sé amach iád.
4 Agus an tan léigheas sé a
cháoirigh féin amach, siobh-
luidh sé rómpa, agus leanuid
na cáoirigh é: oír aithnighid
siád a ghuth.
5 Agus ní leanfaid siád áodh-
aire coimhthigheach, achd
teithfid uádh: do bhrígh nach
aithnid dóibh guth na gcoimh-
thigheach.
6 Do labhair Iósa an chos-
amhláchd so riú: Gidheadh
níor thuigeadarsan na bríathra
á dubháirt sé riú.
7 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iósa riú arís; Go deimhin,
deimhin, a deirim ribh, gur
misi dorus na gcáorach.
8 A dtáinig romham uile, as
gaduidhthe iád agus biothamh-
nuigh: achd níor éisdeadar na
cáoirigh ríú.
9 Is misi an dorus, gidh bé
neach rachas a steach thríom-
sa, slaíneochthar é: & rachuidh
sé a steach, & amach, agus do
ghéubha sé ginbhiur.
10 Ní thig an gaduidhe, achd
do ghoid, agus do mhárbhadh,
& do mhilleadh: tháinig misi
ionnus go mbíadh beatha aca,
& go mbíadh sí ní is fairsinge
aca.

11 As misi an táodhaire maith:
cuiridh an táodhaire maith a
anam féin ar son na gcáorach.
12 Achd an túarasdaluigh, &
an té nach bhfuil na áodhaire,
& nach leis féin na cáoirigh,
dó chí sé an mactíre ag teachd,
& fáguidh sé na cáoirigh, &
teithidh sé: & fuáduighe an
mactíre na cáoirigh, agus sca-
buighe sé iád.
13 Achd teithidh an túaras-
daluigh, ar son gur túarasdal-
uigh é, agus nach bhfuil suim
aige ann sna cáorchuibh.
14 Is misi an táodhaire maith,
agus aithnighim mo cháoirigh
féin, agus aithnighid mo cháoir-
igh féin mé:
15 Mar aithnigheas an Tath-
air misi, & aithnighimsi an
Tathair; agus do bheirim ma-
nam ar son na gcáorach.
16 Agus atáid cáoirigh eile ag-
am nach don chróso: & caith-
fidh mé iád sin leis do thabh-
airt leam, agus éisdfid siád mo
ghuth, agus biáidh áonchró
amháin, & áonáodhaire amháin
ann.
17 Ar a nadhbharso ghrádh-
uigheas Mathair misi, ar son
go gcuirim manam úaim, do
chum go nglacfuinn é arís.
18 Ní bheireann eúnduine
úaim é, achd cuirim féin uáim
féin é: atá cumhachda agam
a chur uáim, & atá cumhach-
da agam a ghábháil chugam a
rís. Fuáir mé an áithnesi ó
Mathair.
19 Ar a nadhbharsin déirigh
connspóid a rís eidir na Iúd-
uidhíbh trés na bríathraibhse.
20 Agus a dubhradar mórán
díobh; Atá diabhal ann, &
atá sé ar buile: créd fá néis-
dtí ris?
21 A dubhradar cuid eile;
Ní bríathra dhuine iona bhfuil
díabhal iád so: an bhféudann
an díabhal súile na ndáoine
dall dosgladh?
22 Agus do bhí sollamain
choimhnighthe aththógbhála
an teampoill a Níarusalem, ag-
us do bhí an geimhreadh ann.
23 Agus do bhí Iósa ag siobh-
al ann sa teampall a bpóirsi
Sholuimh.
24 Uime sin do chruinnigh-
eadar na Iúduidhe na thimch-
eall, agus a dubhradar ris; Gá
fad chuinneóchas tú sinn a
namharus? más tú Críosd, innis
dúinn é ós áird.
25 Do fhreaguir Iósa iád;
Dinniseas dáoibh, agus ní
chreidthí mé: na hoibreacha
ním a nainm Mathar, do níd
siad fínne dhamh.
26 Gidheadh ní chreidtísi:
oír ní dom cháorchaibh sibh,
mar a dubhairt mé ribh.
27 Do chluinid mo cháoir-
ighsi mo ghuth agus aithnigh-
im iád, agus leanuid síad me:
28 Agus do bheirim an bhea-
tha mbarrthanach dhóibh, agus
ni rachaid siád a mugha go
bráth, agus ní fhúaideóchaidh
éinneach as mo láimh iád.
29 Mathair noch thug dhamh-
sa *iád* as mó é ná na huile:
agus ní fhéudann éinneach a
bhfúadach as láimh Mathar.

30 Misi & an Tathair as áon
sinn.
31 Uime sin do thógbhadar
na Iúduidhe clocha a rís, chum
a gcaithte ris.
32 Do fhreagair Iósa iád;
Do thaisbéun mé mórán doib-
reachuibh maithe dháoibh ó
Mathair: cía aca obair air ar
son a ngabhtháoi do chloch-
uibh oram?
33 Do fhreagradar na Iúd-
aidhe é, ag rádh; Ní ar son
oibre maithe ghabhmóid do
chlochuibh ort, achd ar son
blaispheíme: agus air son thu-
sa agus tú ad dhuine, go
ndéunann tú Día dhiót féin.
34 Do fhreaguir Iósa iád;
An né nach bhfuil sgríobhtha
an bhur ndligheadhsa, A dubh-
airt misi, As Déé sibh?
35 Má a dubhairt sé gur Déé
na dáoine úd chum a dtáinig
briathar Dé, agus nach éidir
an sgriobtúir a sgáoileadh:
36 A nabartháoisi ris an té
do bheannuigh an Tathair, &
do chuir sé úadh air a tságh-
al; Do ní tú blaisphéime, do
bhrígh go ndubhairt mé, Gur
mé mac Dé?
37 Muna ndéunaim oib-
reacha Mathar ná creididhsi
dhamh.
38 Achd má ním, gé nach
ccreidtí dhamhsa; creididh do
na hoibreachuibh: ionnus go
naithéonadh sibh, agus go
gcreidfeadh sibh, go bhfuil an
Tathair ionnamsa, agus misi
annsan.
39 Uime sin diárradar a rís
a ghlacadh: agus dimthigh sé
as a lámhuibh.
40 Agus do chúaidh sé a rís
tar Iordán, don ionadh an ar
bhaisd Eóin ar tús: agus do
chomhnuidh sé ann sin.
41 Agus tángadar mórán
chuige, & a dubhradar; Ní
dhearna Eóin míorbhuile ar
bith: achd gach uile ní dhá
ndubhairt Eóin dá tháobh so,
dob fhíor iád.
42 Agus do chreideadar mó-
ran an sa nait sin ann.

CAIB. XI.

*Ath-dhúsgadh Lásaruis ó mharbh-
uibh, 49 & Tairrghire Chaiphas an
ainbhfios dó.*

AGUS do bhí óglach áir-
ighe tinn, dar bhainm Lá-
sarus ó Bhetánia baile Mhuire
agus Mhartá a deirbhsheath-
rach.
2 (Agus do bí Muire do ong
an Tighearna lé huinnement,
& do thiormuigh a chosa lé na
grúaig, dar dhearbhrathair Lá-
sarus do bhí tinn.
3 Uime sin do chuireadar a
dheirbhsheathracha fios chuig-
esion, ag rádh; A Thighearna
féuch, atá an té as ionmhuin
leachd tinn.
4 Agus ar na chloisdin sin
Díosa, a dubhairt sé: Ní bhfuil
an téagcruás so chum báis,
achd chum glóire Dé: do chum
go bhfuigheadh mac Dé glóir
dhá tháoibh.
5 Agus dob ionmhuin lé Hío-
sa Martá, agus a deirbhshíur,
agus Lásarus.

6 Uime sin mar do chúaluidh
sé go raibh sé éugcrúaidh, dfan
sé fós dhá lá na chomhnuidhe
ann sa'náit a raibh sé:
7 Agus tar a éisi sin a dubh-
airt sé ré na dheiscioblaibh;
Déunam a rís go tír Iúdaidhe.
8 A dubhradar a dheisciobail
ris; A mhaighisdir, a nois
diárradar na Iúdaidhe gabháil
do chlochuibh ort: agus an
bhfuil tú ag dul a rís ann?
9 Do fhreagair Iósa, An né
nach bhfuil dhá uáir dhég sa
ló? má shiobhlann duine ann
sa ló, ní fhaghann sé tuisleadh:
óir do chí sé solus an tsáogh-
ailsi?
10 Gidheadh má shiobhlánn
duine sa noidhche, do gheibh
sé tuisleadh: óir ní bhfúil so-
lus ann.
11 A dubhairt sé na neithese,
agus na dhiáighsin a dúbhairt
sé riú; Atá ar gcara Lásarus
na chodladh: achd atáimse ag
dul dá dhúsachd as a chod-
ladh.
12 Ann sin a dubhradar a
dheisciobail; A Thighearna,
má tá sé na chodladh, biáidh
sé slán.
13 Gidheadh, as a dtimcheall
a bháis do labhuir Iósa: achd
do sháoileadarsan gur a dtim-
cheall a shúain chodalta do
labhair sé.
14 Uime sin a dubhairt Iósa
an tan sin ós áird riú; Fúair
Lásarus bás.
15 Agus atá lúathghair oram
air bhur sonsa, (do chum go
gcreidfeadh sibh) nach raibh
mé a lathair ann sin: achd
déanam chuige.
16 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Tomás, ré ráidhthear Di-
dimus, ré na choimhdheisciob-
luibh; Déanaimne leis dfagháil
bháis na fhárradh.
17 Uime sin tháinig Iósa, ag-
us fúair sé é ar gcaitheamh
cheithre lá cheana ann sa túa-
ma.
18 Agus do bhí Betánia a
bhfogus Díarusalém a ttim-
cheall chuig sdáide dég.
19 Agus tangadar mórán do
na Iúdaidhibh chum Martá
agus Muire dá gcomhfhurtachd
fá na ndearbhráthair.
20 Agus mar do chúalaidh
Martá go raibh Criosd ag
teachd, do chúaidh si na airr-
cis: achd do fhan Muire na
suidhe a sdigh.
21 Uime sin a dubhairt Marta
ré Iósa; A Thighearna, dá
mbeitheása ann so ní bhfuigh-
eadh mo dhearbhráthairsi bás:
22 Achd atá a dheimhin ag-
am a nois mar an gcéadna,
gidh bé ní íarrfus tú ar Dhía,
go ttiobhra Día dhuit é.
23 A dubhairt Iósa ria; Eir-
éochuidh do dhearbhráthair a
rís.
24 A dubhairt Martá ris, atá
a fhios agam go néiréocha sé
ann sa neiseirghe, an iá déigh-
eanach.
25 A dubháirt Iósa ría; Is
misi a neiséirghe agus an bhea-
tha: gidh be chreideas ionn-
am, dá mbeith go mbiadh sé
tár éis bháis, mairfidh sé:

26 Agus gidh bé mhaireas,
agus chreideas ionnamsa: ní
bhfuighe sé bás go bráth: an
gcreideann tú so?
27 A dubhairt sisi ris; Creid-
im a Thighearna; do chréid
mé gur tusa Críosd mac Dé,
tháinic air an tsáoghalso.
28 Agus an tan a dubhairt sí
so, dimthigh sí, & dó ghoir sí a
deirbhshiúr Muire a nuáigneas,
ag rádh; Tháinic an maíghis-
dir, agus atá sé dod iarruidh-
si.
29 An tan dó chúaluidh sisi
sin, déirigh si go tapaidh, &
tháinig sí chuige.
30 (Oír ní tháinig Iósa fá
namsin don bhaile: achd do
bhí sé ann sá náit ann a dtárla
Martá dhó.
31 Uime sin na Iúdaidhe do
bhí a bhfochair Mhuire a stigh,
dá comhfhurtachd, an tan do
chunncadar ag éirghe go tap-
uidh í, & ag dul amach, do
leanadar í, ag rádh; Atá sí ag
dul chum an túama, do cháoin-
eadh ann.
32 Ar a nadhbharsin an tan
tháinig Muire sa náit a raibh
Iósa, agus do chunnairc sí é,
do theilg si í féin fá na chos-
aibh, agus a dubhairt si ris; A
Thighearna, dá mbeithéasa ann
so ní bhfuígheadh mo dhear-
bhráthairsi bás.
33 Ar a nadhbharsin an tan
do chunnairc Iósa ag gul í,
agus na Iúdaidhe tháinig le ag
gul mar an gceadna, do rinne
sé osna ann a spioraid, agus
do bhúaidhir sé é féin.

34 A dubhairt sé; Gá hái[...]
ar chuireabhair é? a dubhra[...]
dar ris; A Thighearna, tár[...]
agus féuch.
35 Agus do ghuil Iósa.
36 Uime sin a dubhradar n[...]
Iúdaidhe, Féuch cionnus d[...]
ghrádhuigh sé é.
37 A dubhradar cuid díobh[...]
A né nach bhféudfadh an t[...]
so dosgail súile an doill, [...]
thabhairt fá deara mar an[...]
gcéadna, nach bhfuigheadh an[...]
fearso bás?
38 Uime sin tháinig Iósa, &
é a rís ag osnaidhe ann féin,
chum an túama: agus dob[...]
uáimh mór é, agus cloch ar na[...]
cur ós a chionn.
39 A dubhairt Iósa, Tóguidh
an chloch. A dubhairt Martá
deirbhshíur an duine mhairbh
ris; A Thighearna, atá droch-
bhaladh a nois air: óir atá
ceithre lá ó fúair sé bás.
40 A dubhairt Iósa ría; Nach
dubhairt mé riot, má chreid-
eann tú, go bhfaicfe tú glóir
Dé?
41 Uime sin do thógbhadar
an chloch don áit a raibh an
duine marbh curtha. Agus do
thóg Iósa a shúile súas, agus a
dubhairt sé; A Athair, do
bheirim buidheachus duit, do
bhrígh gur éisd tú rium.
42 Agus atá a dheimhin, ag-
am, go gcluin tú mé do ghnáth:
achd ar son an phobail atá
na seasamh am thimcheall, a
dubhairt mé so, ionnus go
gcreidfidís gur tusa chuir uáit
mé.

43 Agus tar éis so do rádh
dhó, a dubhairt sé do ghuth
ard: A Lásaruís tárr amach.
44 Agus ar an mball tháinig
an duine marbh amach, agus a
lámha agus a chosa ceanguilte
ris a naiséadach, & a aghaidh
ceanguilte ré naipcin. A dubh-
airt Iósa ríu; sgáoilídh é, agus
leigidh dhó imtheachd.
45 Uime sin mórán do na
Iúduighibh tháinig chum Muire
mar do chuncadar na neithe
do rinne Iósa, do chreideadar
ann.
46 Agus do imthigheadar cuid
aca chum na Bpairisíneach, ag-
us dinniseadar dhóibh na nei-
the do rinne Iósa.
47 Ar a nadhbharsin do
chruinnigheadar uáchdaráin na
sagart agus na Phairisínigh
comhairle, agus a dubhradar;
Créd do dhéanam? óir as iom-
dha míorbhuile do ní an fear
so.
48 Má fhuilngemíd é mar só,
creidfidh na huile dháoine ann,
agus tiocfaid na Rómhánuigh
agus sgriosfuid síad ar náit,
agus ar gcineadh.
49 Ann sin fear áirighe
dhíobhsan Cáiphas, ar mbeith
dhó na árdshagart an bhlíadh-
uinsin, a dubhairt sé ríu; Ní
thuigthísi ní ar bith:
50 Agus ní smuáintighthí gur
ab oireamhnach go bhfuigh-
eadh áonduine amháin bás ar
son an phobuil, & gan an cin-
eadh uile do sgrios.
51 Gidheadh ní úadh féin a
dubhairt sé so: achd an mbeith
dhó na árdsagart an bhlíadh-
uinsin, do thairrghir sé go
bhfuigheadh Iósa bás ar son
an chinidh.
52 Agus ní ar son an chin-
idhsin amháin, achd do chum
go gcruinneochadh sé a cceann
a chéile clann Dé do bhí ar
na leathnughadh.
53 Uime sin ón lá sin amach
do bhádar ag comhairliughadh
ré chéile eisean do mharbh-
adh.
54 Ar a nadhbharsin níor
shiobhail Iósa ó sin súas go
follus a measg na Níudaidh-
eadh, achd do chuáidh sé as
sin don tír do bhí a bhfogus
don fhásach go cathruigh ré a
ráidhtear Ephrem: agus do
chomhnuidh sé ann sin a
bhfochair a dheisciobal.
55 Agus do bhí Cáisg na
Níuduidheadh a bhfogas
dóibh, agus do imthigheadar
mórán as a tírsin suas go Híar-
usalém roimh Cháisg dá ngla-
nadh féin.
56 Uime sin díarradar Iósa,
agus do labhradar eatarra féin,
na seasamh annsa teampoll;
Créd chithear dháoibhse, tré
nach dtig sé chum an fhéus-
da?
57 Agus tugadar na hárd-
shagairt agus na Phairisínigh
áithne, gidh bé ar bith do
geabhadh a fhios gá háit a
raibh sé, a innisin, do chum
go mbéuraidís air.

CAIB. XII.

Do ghabh Iósa leithsgeul Mhuire Mhagdalén iomá mhinnemêid, 27 & atá a anam ar na chrádh a Niarúsalem.

AR a nádhbharsin tháinig
Iósa sé lá roimh Cháisg
go Bethánia, mar a raibh Lá-
sarus marbh, noch do dhúisigh
seisean ó mharbhuibh.
2 Uime sin do rinneadar sui-
per dhó ann sin, agus do bhí
Martá ag friothólamh: achd
do bhí Lásarus na áon don
mhuinntir do shuidh na fharr-
adh ar an mbórd.
3 Ann sin do ghlac Muire
ponta duinnement náird fhír-
innigh roúasail, & do ung si
cosa Iósa, & do thiormuigh sí
a chosa lé na grúaig: & do bhí
an teach ar na líonadh do bhal-
adh na huinnemeinte.
4 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt áon dá dheisciobluibhsean,
Iúdas Iscáriot *mhac* Simóin,
noch do bhí ar tí eision do
bhrath;
5 Créd fá nar díoladh a
nuinnementse ar thrí chéud
pighinn, agus a dtabhairt do
na bochduibh?
6 Gidheadh a dubhairt sei-
sion so, ní hé go raibh suim
aige ann sna bochdaibh, achd
ar son gur ghaduidhe é, agus
gur ab aige do bhí an sparán,
agus gur ab é diomchradh an
ní do chuirthí ann.
7 Uime sin a dubhairt Iósa,
Léig dhi; fá chomhair láethe
madhluice do thaisgidh sí so.
8 Oír atáid na boichd bhur
bhfarradh do gnáth, achd ní
bhía misi do ghnáth agaibh.
9 Agus do bhí a fhios ag
cuid mhóir do na Iúdaidhibh
go raibh sé ann sin: agus tan-
gadár, ní ar son Chríosd ámh-
áin, achd do chum go bhfaic-
fidís Lásarus fós noch do dhúi-
sigh seision ó mharbhuibh.
10 Uime sin do rinneadar na
hárdshagairt do chomhairle,
Lásarus fós do mharbhadh:
11 Do bhrígh gur imthiodar
mórán do na Iúdaidhibh air a
shonsan, agus gur chreideadar
a Níosa.
12 Achd ar na mhárach mó-
rán dá dtáinig chum an fhéus-
da, an tan do chuáladar go
raibh teachd Iósa go Hiarusa-
lém,
13 Do ghlacadar géuga, pail-
me, agus do chuádar a mach
do theagmháil air, & do éigh-
mheadar, Hosanna, as beann-
aighthe an té thig a nainm an
Tighearna, Israél.
14 Agus ar bhfagháil asail
[illegible] do shuidh [illegible], mar
atá sgríobhtha,
15 Ná bíodh eagla ort, a
inghean Shióin: féuch, atá do
Rí ag teachd, na shuidhe ar
searrach asail.
16 Achd níor thuigeadar a
dheisciobail na neithe so ar tús:
gidheadh an tan do ghlórugh-
adh Iósa, ann sin do chuimh-
nigheadar go [illegible]adar na
neithe [illegible] sgríobhtha air, agus
go ndéarnadar [illegible] neithe so
dhó.
17 Uime sin do rinne an pobal

do bhí na fharradh, fíadhnuisi
dhó, do bhrígh gur ghoir sé
Lasarus as an uáigh, & gur
dhúisigh sé é ó mharbhuibh.
18 As tríd sin tháinig an pobal
do theagmháil air, do bhrígh
go ccualadar go ndéarna sé an
míorbhuilsi.
19 Ar a uadhbharsin a dubh-
radar na Phairisinigh eatarra
féin; An bhfaicthí neach feirde
dhíbh áon ní dhá ndéuntáoi?
féuch, dimthigh an sáoghal na
dhiáigh.
20 Agus do bhí dream áirighe
do na Gréugachuibh a measg
na muintire do chúaidh súas
do dhéanamh seirbhisi do Dhía
san bhféusda:
21 Agus tangadar dionnsuighe
Philib, noch do bhí ó Bhetsaida
na Galilé: & díarradar air, ag
rádh; A mhaighistir as mían
linn Iósa dfaicsin.
22 Táinig Philib agus dinnis
sé Dhaindrías: agus a rís
dinnis Aindrías agus Philib
Díosa é.
23 Agus do fhreaguir Iósa
íad, ag rádh; Tháinig an uair
ionnus go bhfuigheadh mac an
duine glóir.
24 Go deimhin, deimhin, a
deirim ribh, Muna bhfagha an
gráinne cruithneachda thuiteas
ann sa talamh, bás; fanuidh
sé na áonar: achd má gheibh
sé bás, do bhéir sé toradh mór
úadh.
25 Gidh bé ghrádhuigheas a
anam féin, caillfidh sé é: &
gidh bé fhuáthuigheas a anam
féin ar an sáoghalso, coimh-
éudfaidh sé é chum na beatha
marthanuighe.
26 Gidh bé ní seirbhís damh-
sa, leanadh sé mé: agus mar
a mbía misi, bíaidh mo sheirbh-
iseach ann mar an gcéadna:
gidh bé dhéanas seirbhís damh,
bhéura Mathair onoir dhó.
27 Atá mhanam buáidheartha
a nois: agus créd a déura me?
A Athair, sáor mé ó nuáirsi:
achd as chuige so tháinig mé
chum na huairesi.
28 A Athair, tabhair glóir
dod ainm *féin*. Uime sin tháinig
guth ó neamh, Tugas glóir,
agus do bhéur glóir *dhó* a ris.
29 Uime sin an drong do bhi
na seasamh a lathair, agus do
chúaluidh so, a dubhradar gur
toírrneach do bhi ann. A dubh-
airt cuid eile, gur baingeal do
labhair ris.
30 Do fhreagair Iósa, agus
a dubhairt sé: Ní ar mo
shonsa tháinig an guthsa, achd
ar bhur sonsa.
31 A nois atá breitheamhnus
an tsáoghailsi a lathair: a nois
teilgfidhear amach úachdarán
an tsaoghailsi.
32 Agus misi, má thógthar
súas ón talamh mé, tairéon-
gaidh mé a nuile dhuine chugam
féin.
33 (Achd a dubhairt sé so,
dha chur a gcéill, créud í an
ghné bháis do gheabhadh sé.)
34 Do fhreaguir an pobal é;
Do chúalamairne ón dligheadh,
go bhfanann Críosd go siorr-
aidhe: agus cionnus a deir
tusa, gur ab éigean mac an

duiṅe do thógbháil a nairde?
Cía hé an mac so an duine?
35 Uime sin a dubhairt Iósa
ríu; Atá an solus bhur measg
fós ar feadh tamuill bhig:
siubhlaidh an feadh bhías an
solus aguibh, deagla go mbéu-
radh an dorchadus oruibh: Oír
gidh bé shíobhlus ann sa dorch-
adus, ní feas dó gá háit a
ngabhann sé.
36 An feadh atá an solus
aguibh, creididh ann sa tsolus,
do chum go madh clann don
tsolus sibh. Do labhair Iósa
na neithesi, agus ar nimtheachd
dó do fholuigh sé é féin úatha.
37 Agus gé do rinne sé a
noirid so do mhíorbhailibh na
bhfíadhnuisi, nior chreideadar
ann:
38 Do chum go gcoimhlíon-
fuidhe briathar an fháidh
Esaías, noch a dubhairt: a
Thighearna, Cia chreid ar
nglóirne, agus cía dár noch-
dadh lámh an Tighearna?
39 As uime sin nár fhéadadar
creideamh, do bhrigh mar a
dubhairt Esaías a rís:
40 Do dhall sé a súile, agus
do chrúadhaigh sé a gcroidhe,
deagla go bhfaicfidis lé na
súilibh, agus go dtuigfidis lé
na gcroidhthibh, agus go
bhfillfidis, agus go sláineoch-
tuinn íad.
41 Do labhair Esaías na
neithe so, an tan do chunnairc
sé a ghlóirsean, agus do labhair
sé na thimcheall.
42 Achd fós do chreideadar
mórán do na huachdaránuibh
féin ann: achd ar son na Bhpai-
risineach níor admhuigheadar
é, deagla go gcuirfidhe amach
as an tsinagóig íad.
43 Oír dob annsa léo glóir na
ndáoine, ná glóir Dé.
44 Agus do labhair Iósa do
ghuth árd, agus a dubhairt se;
Gidh bé chreideas ionnamsa,
ní hionnamsa chreideas sé, achd
ann sa té do chuir úadh mé.
45 Agus gidh bé chí misi, do
chí sé an té do chuir uadh mé.
46 Táinig mé mar sholus
chum an tsáoghail, ionnus gidh
bé chreideas ionnam, *nach*
déanadh sé comhnuidhe a ndor-
chadas.
47 Agus gidh bé neach éisdeas
mo bhríathra, agus nach
ccreidfe íad: Ní dháorfa *misi*
é. Oír ní tháinig mé do dham-
nughadh an domhain, achd do
shlánughadh an domhain.
48 Gidh bé dhíultus mé, agus
nach gabhann chuige mo bhría-
thra, atá aige neach dháorus
é: an bhríathar do labhair mé,
as í dháorfus é sa ló dheigh-
eanach.
49 Oír níor labhair misi uaim
féin, achd an Tathair ó dtáinig
mé, tug sé áithne dhamh créd
as cóirdhamh a labhairt.
50 Agus atá a dheimhin
agam gur beatha mharrthanach
a áithnesion. Ar a nadhbhar-
sin na neithe a deirimsi, is amh-
luidh a deirim íad, mar a dubh-
airt an Tathair ríum.

CAIB. XIII.

[...]a Críosd no shompla iongantach [...]r Umhla, 44 & ar Ghradh ghlan.

AGUS roimh shollamain na
Cásg, ar na aithne Díosa
[...] dtáinig a uáir ann a rachadh
[...] as an sáoghalsa chum a
[...]athar; ar ngrádhughadh a
[...]huinntire féin do bhí ar a
[...]aoghal, do ghradhuigh sé go
[...]ireadh íad.
2 Agus a ndíaigh suipéir (an
[...]n do chuir an díabhal a
[...]roidhe Iúdáis Iscaríot mhic
[...]móin, eisean do bhrath.)
3 Ar na aithne Diosa go dtug
[...] Tathair na huile neithe fá
[...] lámhuibh, & gur ab ó Dhía
[...]áinig sé, agus gur chum Dé
[...]o bhí sé ag dul:
4 Déirigh sé ó shuipéir, agus
[...]o chuir sé a bhrat de: agus ar
[...]gabháil linéadaigh chuige do
[...]heanguil sé roimhe féin é.
5 Na dhiáigh sin do chuir sé
[...]isge a mbáisín, agus do thionns-
[...]ain sé cosa a dheisciobal
[...]ionnladh, agus do thiorma-
[...]hadh leis an línéadach do bhí
[...]á na úchd.
6 Ann sin tháinig sé chum
[...]imóin Peadair: agus a dubh-
[...]irt Peadar ris; A Thighearna,
[...]n bhfuil tusa ag ionnladh mo
[...]hosa sa?
7 Do fhreaguir Iósa, agus a
[...]lubhairt sé ris: Ní bhfuil a
[...]hios agadsa nois, créd do
[...]ímsi, achd biáidh a fhios agad
[...]na dhiáigh so.
8 A deir Peadar ris; Ní
[...]nighfe tú mo chosasa go bráth.
Do fhreaguir Iósa é; Muna
nighfe mé thú, ní bhía cumann
agad ríum.
9 Adubhairt Siomón Peadar
ris; A Thighearna, ní híad mo
chosa amhain, achd mo lámha
& mo cheann mar an gcéadna.
10 A dubhairt Iósa ris; Gidh
bé atá nighte, ní bhfuil duir-
easbhuidh air achd a chosa
nighe, achd atá sé glan uile:
agus atá sibhse glan, gidheadh
ní bhfuilti uile glan.
11 Oír do bhí a fhios aige
cía bhraithfeadh é: uime sin a
dubhairt sé, Ní bhfuiltí uile
glan.
12 Ar a nadhbharsin tar éis
a gcos dionnladh dhó, agus a
bhruit do ghabháil uime, ar
suidhe síos dhó a ris, a dubh-
airt sé ríu: An dtuigthí créd
do rinne mé ribh?
13 Goirthísi maighisdir agus
Tighearna dhíomsa: agus as
maith a deirthi sin: óir as mar
sin atáim.
14 Ar a nadhbharsin má
díonnail misi, atá am Thigh-
earna agus am mhaighisdir,
bhur gcosasa, as cóir dháoibhsi
mar an gceadna cosa a chéile
díonnladh.
15 Oír tug mé éisiomplair
dháoibh, do chum go déanadh
sibhsi, mar do rinne misi
dháoibhsi.
16 Go deimhin, deimhin, a
deirim ribh, Ní mó an tóglach
na a mhaighisdir, agus ní mó
an teachdaire na an té do chuir
úadh é.
17 Má thuigthí na neithesi, bía
sibh beannaighe, má níthí íad.

 L

18 Ní labhruim oruibh uile:
atá a fhios agum cía an dream
do thogh mé: achd do chum
go gcoimhlíonfuidhe an sgríob-
túir, An té ata ag ithe aráin am
fhochair, do thóg sé a shál am
aghaidh.
19 A nois a deirim so ribh,
suil thiocfus sé chum críche,
ionnas an tan do dhéuntar é, go
gcreidfe sibh, gur mé atá ann.
20 Go deimhin, deimhin, a
deirim ribh, Gidh bé ghabhus
chuige an té chuirimse uáim,
gabhuidh sé misi chuige: agus
gidh bé ghabhus misi chuige,
gabhuidh sé an té chuir úadh
mé, chuige.
21 Ar na rádh so Díosa do
bhí sé buaidheartha na shior-
aid, agus do rinne sé fínne,
agus a dubhairt sé: Go deimh-
in, deimhin, a deirim ribh, go
mbraithfi, áon dáoibh misi.
22 Uime sin dféuchadar na
deisciobail ar a chéile, ag
déunamh amharuis cía áir ar
labhuir sé.
23 Agus do bhí áon dá dheis-
ciobluibh na luidhe a nuchd
Iósa, noch dob ionmhuin leis.
24 Ar a nadhbharsin do sméid
Síomón Peadár ar an bhfear-
sin, do chum go bhfiafróchadh
se, Cia air ar labhair sé.
25 Ann sin ar gcláonadh dhó-
san a nuchd Iósa, a dubhairt
sé ris: A Thighearna cía hé?
26 Do fhreaguir Iósa: As é
an té dhá dtiobhra misi greim
aráin déis a thumtha: agus ar
na thuma tug sé an greim do
Iúdás Iscaríot mhac Símóin.
27 Agus tar éis an ghreama
annsin do chúaidh an táidh
bherseóir a steach ann san.
Ar a nadhbharsin a dubhair
Iósa ris, Gidh bé ní atá tú
dhéanamh, déuna go tapaidh é.
28 Achd níor thuig éainneach
dá raibh a dtimcheall an bhuird
Créd fá ndubhairt sé so ris.
29 Oír do sháoileadar cuid
dhíobh, do bhrígh gur ab ag
Iúdas do bhí an sparán, gur
ab é ní a dubhairt Iósa ris,
Ceannuigh dhúinn gidh bé
bhías a riachdanus oruinn
chum na sollamna: nó ní éigin
do thabhairt do na bochdaibh.
30 Agus an tan do ghlac sei-
sion an greim, dimthigh sé
amach ar ball: Agus do bhí
an oidhche ann.
31 Uime sin ar ndul amach
dhó, a dubhairt Iósa; a nois
atá mac an duine ar na ghlór-
ughadh, agus atá Día ar na
ghlórughadh ann.
32 Má atá Día ar na ghlór-
ughadh ánnsan, do bhéara Día
glóir dhósan ann féin mar an
gcéudna, agus do bhéura sé
glóir dhó ar an mball.
33 A chlann bheag, atáim
fós seal beag bhur bhfarradh:
íarrfuidhe mé, gidheadh mar a
dubhairt mé ris na Iúduidibh,
Gidh bé áit a dtéighimsi, ní
fhéudfáoisi theachd ánn: is
mar sin a deirim ribhsi a nois.
34 Do bheirim áithne núa
dhíbh, Grádhuighe a chéile:
mar do ghrádhuigh misi sibh-
si, grádhuighidh féin a chéile
amhluidh sin.

35 Air so aithéonaid na huile
dháoine gur deisciobail dhamh-
sa sibh, má bhíonn grádh ag-
aibh *féin* dá chéile.
36 A dubhairt Siomón Pea-
dar ris; A Thighearna, gá háit
a dtéid tú? do fhreaguir Iósa
é: mar a dtéighimsi, ní fheud-
ann tusa a nois mo leanmhuin:
gidheadh leanfaidh tú mé na
dhiáigh so.
37 A dubhairt Peadar ris;
a Thighearna, Créud fá nach
bhféaduim do leanmhuin a
nois? cuirfidh mé manam ar
do shon.
38 Do fhreagair Iósa é, an
gcuirfe tú thanam, ar mo shon-
sa? go deimhin, deimhin, a
deirim riot, ní ghoirfe an coil-
each, suil shéanfas tú mé trí
huáire.

CAIB. XIV.

*Geallfa Críosd (6 fior-slighe na bea-
tha) 16 an Spiorad Naomh mur
ghnáth-chuidighe da dhaóinibh.*

NA buáidhearthar bhur
gcroidhesi: creidídh
a Ndía, agus creidídh ionn-
amsa.
2 As iomdha tíaghais a dtigh
Matharsa: & muna mbeith,
dinnéosuinn dháoibh é.
3 Atáim ag dul dullmhugh-
adh áite dháoibh: agus ma
imthighim dullmhughadh áite
dháoibh, tiocfaidh mé a rís, &
géubhuidh mé sibhsi chugam
fein: ionnus mar a bhfuilimsi
go mbía sibhse fós ann.
4 Agus atá a fhios aguibhsi
gá háit a dtéighimsi, agus atá
éolus na sligheadh aguibh.
5 A dubhairt Tomás ris; A
Thighearna, ní feas dúinne gá
háit a dteid tú: agus cionnas
as éidir linn éolus na sligheadh
do bheith aguinn?
6 A dubhairt Iósa ris: As
misi an tslighe, & a nfírinne,
& an bheatha. Ní thig áon-
duine chum a Nathar, achd
tríomsa.
7 Dá madh aithnidh dháoibh
misi, dob aithne dhíbh máth-
air mar an gcéadna: & as aith-
nidh dháoibh a nois é, agus do
chunncabhair é.
8 A dubhairt Philib ris: A
Thighearna, taisbén an Tath-
air dhúinn, agus is lór linn é.
9 A dubhairt Iósa ris; An
bhfuilim a nfadsa dhaimsir
bhur bhfochair, agus nach
aithnidh dhuit mé, a Philib?
gidh bé chunnairc Misi, do
chunnairc sé an Tathair, agus
cionnas a deir tusa, Taisbén
duinn an Tathair.
10 An né nach cereideann tú
go bhfuilimsi ann sa Nathair,
agus an Tathair ionnamsa? na
briathra labhrum ribhse, ní
uáim féin labhruim íad: achd
an Tathair atá na chomhnuidhe
ionnam, as é do ní na hoibhrea-
cha.
11 Creididh mé go bhfuilim-
si ann sa Nathair, agus gan
Tathair ionnumsa: ní as lugha
dhe, creididh dhamh ar son na
noibreacha féin.
12 Go deimhin, deimhin, a
deirim ribh, Gidh bé chreidéas
ionnamsa, do dhéuna se na
hoibreacha nímsi, & do dhéu

na sé oibreacha as mó ná iad:
Oir atáimsi ag dul dionsuighe
Mathar:
13 Agus gidh bé ní iarrfuidhe
am ainmsi, do dhéuna misi sin:
do chum go ndéanfaidh an
Tathair ghlórughadh ann sa
mac.
14 Má iarrthaói ní ar bith a
mainmsi, do dhéuna misi é.
15 Más ionmhuin libh misi,
coimhéuduidh maitheanta.
16 Agus guidhfidh misi an
tathair, agus do bhéura sé comh-
fhurtuightheóir eile dhaóibh,
ionnus go bhfanfadh sé bhur
bhfochair go bráth:
17 Spiorad na fírinne, noch
nach bhféudann an sáoghal do
ghabháil, ar a nadhbhar nach
bhfaiceann sé é, & nach aith-
igheann sé é: achd aithean-
taóisi é, óir fanuidh sé aguibh,
& biaidh sé ionnuibh.
18 Ní bhfuigfe mé bhur
ndílleachduibh sibh: tiucfa
mé chugaibh.
19 Tamall beag fós, agus ní
fhaicfe an sáoghal feasda mé,
achd do chífidhísi mé: do
bhrígh go bhfuilimsi béo, bei-
thisi béo mar an gcéadna.
20 An sa lá sin aitheontaói
go bhfuilímsi sa nathair, agus
sibhsi ionnamsa, agus misi
ionnuibhsi.
21 Gidh bé agá bhfuilid
maitheantasa, & choimhéadas
iad, as é sin ghrádhuigheas
misi, gráidhéochaidh Mathaír
eisean: & gráidhéochuidh misi
é, agus foillseochad mé féin dó.
22 A dubhairt Iudás ris, Ní
bé Iscariot; A Thighearna
créd é an tadhbhar fá dtais
béantá thú féin dúinne, agu
ní don tsáoghal?
23 Do fhreagair Iósa, agus
a dubhairt sé ris; Gidh bé
ghrádhuigheas misi, coimhéud
fuidh sé mo bhriathar, agus
gráidhéochuidh Mathair é, agus
tiocfamaóid chuige, & do dhéu-
nam comhnuidhe aige.
24 Gidh bé nach grádhuigh-
eann, misi, ní choimhéudann
sé mó bhríathra: & an bhria-
thar do chúalabhair, ní leamsa
í, achd leis a Nathair do chuir
úadh mé.
25 A dubhairt mé na neithesi
ribh, air mbeith am chomh-
nuidhe aguibh.
26 Achd an comhfhurtáigh-
theóir an Spiorad náomh, noch
chuirfeas an Tathair úadh a
mainmsi, múinfidh sé na huile
neithe dhibh, & cuirfidh sé a
ccuimhne dhibh, gach uile ní
dhá ndubhairt misi ribh.
27 Fágbhuim síodhchain ag-
uibh, do bheirim mó shíodh-
cháin féin dhaóibh; ní mar do
bheir an sáoghal, do bheirimsi
dhaóibh. Ná buaidhearthar
bhur ccroidhe, agus ná bíodh
eagla air.
28 Do chualabhair go ndubh-
airt mé ribh; Imthighim agus
thigim chugaibh. Dá ngrádh-
uigheadh sibh misi, go fírinn-
each do bhíadh luathgháir or-
uibh, do bhrígh go ndubhairt
mé, Atáim ag dul chum a Na-
thar; óir as mó Mathair ná
misi.

29 Agus a nois dinnis mé *so*
dhaóibh, suil thiocfas sé chum
críche, ionnus go gcreidfeadh
sibh, an tan thiocfas sé chum
críche.
30 O so amach ní laibhéora
mé mórán ribh: oir atá úach-
darán an tsáoghuilsi ag teachd,
agus ní bhfuil ní ar bith aige
ionnamsa.
31 Achd ionnus go naithéon-
adh an sáoghal gur ab ion-
mhuin léam an Tathair: agus
amhuil mar thug an Tathair
áithne dhamh, is mar sin do
ním: éirghidh, déunam as so.

CAB. XV.

Gu bfuil leas uile na Gcreidmeach ó ghrásaibh Chriosd, mar thoradh na ngéug ó shúgh na Fineamhna.

AS misi an fhíneamhuin
fhírinneach, agus as
críadhuire Mathair.
2 Gach uile ghéug ionnam-
sa nach dtabhair toradh, gearr-
uidh sé í: agus gach uile *ghéug*
do bheir toradh, glanuidh sé í,
do chum go madh móide do
bheuradh sí toradh uáithe.
3 A nois atá sibh glan treas
an mbréithir do labhair mé
ribh.
4 Fanuidh ionnamsa, agus
misi ionnuibhsi. Amhail as
nach bhféudann an ghéug to-
radh do thabhairt uáithe féin,
muna bhfana sí sa bhfíneamh-
uin: is mar sin ní fheudfa
sibhse fós, muna bhfantaói
ionnámsa.
5 As misi án fhíneamhuin,
sibhsi na géuga: gidh bé fha-
nus ionnamsa, agus misi ann-
san, do bheir sé toradh mór:
óir gan misi ní héidir libh
éainni dhéanamh.
6 Gidh beinneach bhfansa
ionnamsa, teilgfithear amach é
mar géig, & críonfuidh sé:
annsin chruinnighid, & cuirid
sa teinidh íad, & loisgthear
íad.
7 Má fhanann sibh ionnam-
sa, & má fhanuidh mo bhríath-
rasa ionnuibhse, íarruidh gach
ní bhus áill libh, agus do
dhéuntar dhaóibh é.
8 As so do gheibh Mathairsi
glóir, sibhsi do thabhairt mó-
ráin toraidh: & bheith bhur
ndeisciobluibh agamsa.
9 Mar do ghrádhuigh an Tath-
air misi, as mar sin do ghrádh-
uigh misi sibhsi; fanuidh am
ghrádhsa.
10 Má choimhéudtaói maith-
eanta, fanfuidhe am grádh:
mar do choimhéud misi aith-
eanta Mathar, agus fanuim ann
a ghrádh.
11 A dubhairt mé na neithe
so ribh, ionnus go bhfanfadh
mo gháirdeachus ionnuibh, &
go mbiadh bhur ngairdeachus
lán.
12 As í so máithnesi, sibhsi
do ghrádhughadh a cheile, mar
do ghrádhaigh misi sibhsi.
13 Ní bhfuil grádh as mó ná
so ag éinneach, ná a anam féin
do thabhairt ar son a charad.
14 Is sibhsi mo cháirdesi ma
níthí gach ní dá náithnighim
dhíbh.
15 Uadh so súas ní ghoir-

fe mé searbhfhoghantuidhe
dhíbh, óir ní bhfuil a fhios ag
an tsearbhfhoghantuidh créud
do ní a Thighearna: achd do
ghoir mé cáirde dhibh, óir na
huile neithe do chúaluidh mé ó
mathair, do léig mé a bhfios
chugaibhsi.
16 Ní sibhsi do thogh misi,
achd misí do thogh sibhsi, &
do chuir mé sibh ionnus go
niuntheochadh sibh & go
dtiubhradh sibh toradh, agus go
bhfanfadh bhur dtoradh: ar
chor gidh bé ní íarrfuidhe a
mainmsi ar a nathair, go dtiobh-
radh sé dhibh é,
17 Aithnighim na neithesi
dhíbh, do chum grádha do
bheith aguibh féin dá chéile.
18 Má fhúathuigheann an
sáoghal sibh bíodh a fhios
aguibh gur fhúathaigh sé misi
romhuibh.
19 Da mádh don tsáoghal
sibh, do ghradhéochadh an
sáoghal a chuid féin: gidheadh
ar son nach don tsáoghal sibh,
achd gur thogh misi sibh as a
tsáoghal, ar a nadhbharsin atá
fúath ag an tsáoghal daóibh.
20 Cuimhnighidh ar an
mbreithir a dubhairt mé ribh,
Ní mó an searbhfhoghantaidh
ná a mhaighisdir; má ghér-
leanadar misi, gérleanfuid sibh-
si mar an gcéudna; má
choimhéudadar mo bhríath-
arsa, coimhéudfuid bhur mbri-
atharsa mar an gcéadna.
21 Achd do dhéunuid síad na
neithesi uile ribh, ar son man-
masa: do bhrigh nach bhfuil
fios an tí ó a dtáinig mé,
aca.
22 Muna bheith go dtáinig
mé, & gur labhuir mé ríu, ní
bhíadh peacadh orra: achd a
nois ní bhfuil leisgéul a bpea-
cuidh aca.
23 Gidh bé agá bhfuil fúath
dhamhsa, fúathuighidh sé Ma-
thair mar an gcéadna.
24 Muna dhéarnuinn oibre-
acha na measg, nach dearna
neach ar bith eile, ní bhíadh
peacadh orra: achd a 'nois do
chunncadar, agus fós do fhúa-
thuigheadar misi, agus Mathair
25 Achd *do rinneadh so*
ionnus go gcoimhlíonfuidhe an
rádh atá sgríobhtha ann a
ndligheadh féin: Do fhúa-
thaigheadar mé gan adhbhar.
26 Achd an tan thiocfas an
comhfhurtuightheóir noch
chuirfeas misi chugaibh ón
athair, Spiorad na firinne, thig
ón Athair, do dhéuna sé fiadh-
nuisi am thimchealsa.
27 Agus do dhéuntaoísi
fíadhnuisi leis, óir atáthaói am
fhochuir ó thús.

CAIB. XVI.

Críosd na Cheann-sompla dá lucht leanmhuinn, ar anshocra an tsaogh-ailsi fhúlang, 33 & buadhugha orra.

A DUBHAIRT mé na
neithesi ribh, deagla go
bhfuigheadh sibh oilbhéim.
2 Cuirfid síad as na sínagó-
guibh sibh; agus fós tig a
nuáir, gidh bé mhuirfeas sibh,
go mbhreathnóchá sé go ndéa-
nann sé seirbhis do Dhía.

3 Agus do dhéunuid síad na
neithe so ribh, ar son nach
aithne dhóibh an Tathair ná
misi.
4 Achd do labhuir mé na
neithe so ribh, ionnus an tan
thiocfas an uáir go gcuimh-
néochadh sibh na neithesi, gur
innis mé dhíbh íad. Gidheadh
níor innis mé dhíbh ó thús íad,
do bhrigh go raibh mé féin
aguibh.
5 Agus a nois atáim ag imth-
eachd chum an té do chuír
úadh mé, agus ní fhíafruigh-
eann éunduine aguibhse dhíom
Cá háit a dtéid tú?
6 Achd do bhrigh go ndubh-
airt mé na neithesi ribh, do
líon dóbrón bhur gcroidhthe.
7 Gidheadh a deirim a
nfírinne ribh, is é bhur leas
misi imtheachd. Oír, muna
nimthighe mé, ní thiocfa an
comhfhurthaightheóir chug-
aibh: achd má imthighim,
cuirfidh mé chugaibh é.
8 Agus an tan thiocfas sé,
aigeóraidh sé an domhan a
dtáobh peacuidh, agus ceirté,
agus breitheamhnuis.
9 A dtáobh Peacuidh, ar son
nach ccreidid síad ionnamsa.
10 Agus a dtáobh Ceirte, do
bhrígh go bhfuílim ag dul
dionnsuighe Mathar, agus ní
fhaicfidhesi mé ó so súas.
11 Agus a dtáobh Breith-
eamhnuis, ar son go bhfuil
úachdarán an tsáoghailsi ar na
dhamnughadh.
12 Atá mórán agam fós ré
rádh ribh, achd ní fhéudtaói
a niomchar a nois.
13 Achd an tan thiocfus
seisean, Spiorad na fírinne,
tréorochaidh sé sibh chum gach
uile fhírinne; óir ní úadh féin
laibhéoras sé, achd laibhéo-
ruidh sé na huile neithe chluin-
feas sé: agus foillséochuidh sé
dhíbh na neithe atá chum
teachda.
14 Do bhéura seisean glóir
dhamhsa, óir dom chuidse
ghlacfus sé, agus fhoillseochas
sé dhíbhsi.
15 As leamsa na huile neithe
atá ag a Nathair: ar a nadh-
bharsin a dubhairt mé gur dom
chuidse ghlacfus sé, agus
fhoillséochas sé dhíbhsi.
16 Tamall beag agus ní
fhaicfe sibh mé: agus a rís,
tamall beag, agus do chífe sibh
mé: óir atáim ag dul chum a
Nathar.
17 Uime sin a dubhradar
cuid dá dheisciobluibh ré
chéile, Cred é só a deir sé rinn,
Tamall beag agus ní fhaicfidhe
mé, agus a ris tamall beag agus
do chifidhe mé; agus oir atáim
ag dul chum a Nathar?
18 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar, Créd as cíall don ní so
a deir sé, Tamall beag? ní
thuigmíd créd a deir sé.
19 Achd do bhí a fhios ag
Iósa gur mhían léo a fhíaf-
ruighe dhe, & a dubhairt sé
ríu; An bhfuiltí dhá fhíaf-
ruighe so eadruibh fein, mar
a dubhairt mé, Tamall beag,

& ni fhaicfidhe mé: agus a rís,
tamall beag agus do chifí me?
20 Go deimhin, deimhin, a
deirim ribh, Go nguilfidhe agus
go gcáoinfidhe, & go ndéana
an sáoghal gáirdeachus: achd
beithísi dóbrónach: gidheadh
fillfidhear bhur ndóbhrón a
ngáirdeachus.
21 Ag breith leinibh do
mhnáoi, bí sí a bpéin, óir
tháinig a huáir: achd tar éis
leinibh do bhreith dhi, ní
chuimhnigheann sí a doilgheas
ní as foide, lé gairdeachus go
rugadh duine chum an tsáo-
ghuil.
22 Agus sibhsi mar an gcéad-
na, atáthaoi a nois go dóbró-
nach: gidheadh do chífe mé a
rís sibh, agus do dhéunaid bhur
gcroidhe gáirdeachus, & ní
bhéura éunduine bhur ngair
deachus uáibh.
23 Agus ann sa ló sin ní
fhiafróchtháoi éinní dhíomsa.
Go deimhín, deimhin, a deirim
ribh, Gidh bé ar bith neithe
íarruidhe ar a Nathair a mainm-
si, do bhéura sé dhíbh é.
24 Go nuige so níor íarrabh-
air ní ar bith a mainmsi:
íarruidh, agus do ghéubhtháoi,
ionnus go mbíadh bhur ngáir-
deachus lán.
25 Do labhuir mé na neithesi
ribh a mbríathruibh dorcha;
tiocfuidh a naimsir, ann nach
laibhéora mé ribh a mbría-
thruibh dorcha, achd laibhéo-
ruidh mé ribh go follus a
dtimcheall a Nathar.
26 Ann sa ló sin íarrfuidhe a
mainmsi, agus ní abruim ribh,
go nguídhfe mé an Tathair ar
bhur son.
27 Oír atá grádh ag a Na-
thair féin dáoibh, ar son gur
ghrádhuigheabhuirse misi, agus
gur chreideabhuir gur ab ó
Dhía tháinig mé.
28 Tháinig mé amach ó Na-
thair & tháinig mé air a tsáogh
al: fágbhuim an sáoghal a ris,
& téighim chum a Nathar.
29 A dubhradar a dheiscio-
bail rís; Féuch, a nois labhrus
tú go soilléir, & ní labhrann
tú cosamhlachd ar bith.
30 A nois aithneamáoid go
bhfuil fios na nuile neitheann
agad, & nach righeann tú a
leas duine ar bith do chur
cheasda ort: as so chreidmid,
gur ab ó Dhía tháinig tú.
31 Do fhreaguir Iósa íad;
An gcreidtí a nois?
32 Féuch, tiocfuidh a naim-
sir, agus tháinig sí cheana, ann
a sgarfuidhear gach áon díbh ó
a cheile, gach uile dhuine dá
ionad féin, agus fúigfidhe misi
am áonar; gidheadh ní bhfui-
lim am áonar, óir atá an Tathair
am fhochuir.
33 Do labhuir mé na neithesi
ribh, do chum go mbeith síodh-
cháin aguibh ionnumsa. Do
ghéabhtháoi trioblóid sa
tsáoghal: achd bíodh dóchus
maith aguibh; do bhúadhaigh
misi ar a tsaoghal.

CAB. XVII.

Urnuidh Iosa dhá Athar, ag iarr-uidh, 11 Aondacht, 17 Firinne, 20 & buanshonas da dhaóinibh féin uile.

DO labhair Iósa na neith-
esi, agus ag tógbháil a
shúl chum neimhe dhó, a
dubhairt sé: A Athair, tháinig
a nuáir, tabhair glóir dod mhac
féin, ionnus go dtíubhradh do
mhac glóir dhuitse mar an
gcéadna.
2 Amhail as do thug tú cumh-
achda dhósan air gach uile
fheóil, do chum go dtiobhradh
sé an bheatha mharrthanach,
do gach uile dhuine dhá dtug
tú dhó.
3 Agus as sí so an beatha
mharrthanach, go naithneóch-
aid síad thusa an táoinn Día
fírinneach, agus Iósa Críosd
do chuir tú uáit,
4 Tug misi glóir dhuitsi ar a
talamh: do chríochnuigh mé
an obair thug tú dhamh ré a
dhéanamh:
5 Agus tabhairsi a Athair, a
nois glóir dhamhsa, ad fhochair
féin, maille ris an nglóir do bhí
agam ad fhochair suil do cruth-
uigheadh an sáoghal.
6 Dfoillsigh mé thainm do na
dáoinibh thug tú dhamh as a
tsáoghal: ba leachdsa íad, &
thug tú dhamhsa íad; agus do
choimhéadadar do bhriathar.
7 A nois daithnigheadar gur
ab uáidsi atáid na huile neithe,
dhá dtug tu dhamhsa.
8 Oír tug misi dhóibh na
bríathra thug tusa dhamh:
agus do ghabhadar chuca íad,
agus daithnigheadar go deimh-
in gur ab uáitsi tháinig misi,
agus do chreideadar gur tusa
chuir uáit mé.
9 Ar a son atáimsi ag guidhe;
ní ar son an tsáoghail do ním
guidhe, achd ar son na muin-
tire thug tusa dhamh, óir is
leachdsa íad.
10 Agus as leachdsa na huile
neithe is leamsa, agus as leam-
sa na neithe as leachdsa, agus
atáim ar mo ghlórughadh ion-
tasan.
11 Agus ní bhfuilim feasda
sa tsáoghal, gidheadh atáid so
sa tsáoghal, agus atáimsi ag
teachd chugadsa. A athair
náomhtha, coimhéid ann thainm
féin an mhuintir thug tú dhamh-
sa, ionnus go mbeidís na náon,
mar atámáoidne.
12 An feadh do bhí misi na
bhfarradh sa tsáoghal, do
choimhéd mé íad ad ainmsi:
do choimhéd mé an mhuintir
thug tusa dhamh, & ní dheach-
uidh áonduine aca a mugha,
achd mac na mallachd: ionn-
us go gcoimhlíonfuidhe an
sgríobtúir.
13 Achd atáim a nois ag
teachd chugadsa, agus labh-
raim na neithesi ar a tsáoghal,
ionnus go mbíadh mo gháir-
deachas iomlán ionntasan.
14 Tug misi do bhríatharsa
dhóibh agus do fhúathuigh an
sáoghál íad, ar son nach don
tsáoghal íad, mar nach bhfuil-
imsi don tsáoghal.
15 Ní íarruim go mbéursa

íad as a tsáoghal, achd go gcoimhédfá íad air olc.

16 Ní don tsáoghal íad, mar nach don tsáoghal misi.

17 Náomhuigh íad léd fhírinne: as í do bhríatharsa an fhírinne.

18 Amhail as do chuir tusa misi chum a tsáoghail, is mar sin do chuir misi íadsan chum a tsáoghail.

19 Agus is ar a sonsan náomhaimsi mé féin, ionnus go mbéidísean mar an gcéadna ar na náomhadh sa bhfírinne.

20 Ní ar a sonsan amháin do ním guidhe, achd mar an gcéudna ar son na ndaóine chreidfios ionnam, tre na mbreithirsean:

21 Ionnus go mbéidis uile na náon, mar atá tusa a Athair ionnamsa, agus misi ionnadsa: ionnus go mbéidision mar an gcéadna na náon ionnuinne; ionnus go gcreidfeadh an sáoghal, gur tusa do chuir uáit mé.

22 Agus tug misi dhóibhsean an ghlóir thug tusa dhamhsa: ionnus go mbeidís na náon, mar atámaoidne ar náon.

23 Misi ionntàsan, agus tusa ionnamsa, ionnus go mbeidís go hiomlán na náon, agus ionnus go mbíadh a fhios ag an tsáoghal gur tusa do chuir uait mé, & gur ghrádhuigh tú íadsan, mar do ghrádhuigh tú misi.

24 A Athair, is áill leam an dream úd thug tú dhamh, do bheith am fhochair mar a bhfuilim: ionnus go bhfaicfidís mo ghlóir, noch thug tusa dhamh, óir do ghrádhuigh tú mé suil do chruthuigheadh an domhan.

25 A Athuir chomhthruim, níor aithin an sáoghal thusa, achd daithin misi thú, agus daithnigheadar so gur tusa do chuir uáit mé.

26 Agus dfoillsigh mé thainmsi dhóibh, agus foillséochaidh mé é, ionnus an grádh lér ghrádhuigh tú misi, go mbíadh sé ionntasan, agus misi ionnta.

CAIB. XVIII.

Do thaisben Críosd ach beagan dá chumhachd ó tan bhí sé a nlaimh, 36 do bhrígh nach don tsaoghalsa sa rígheacht.

AN tan a dubhairt Íósa na neithesi, do chuáidh sé féin maille ré na dheiscioblaibh tar sruth Cédron mar a raibh garrdha, an a ndeachuidh seision, & a dheisciobail.

2 Agus do bhí fios na háite sin ag Iúdas fós, noch do bhraith eisean; óir do tigdís Íósa agus a dheisciobail a néainfheachd go minic sa náitsin.

3 Uime sin a nuáir do ghlac Iúdas buidhean, & oifigidh ó na hárdshagurtuibh, & ó na Phairisíneachuibh, tháinig sé don ionadh sin lé lainndéiribh, & le tóirsibhibh, agus lé harmuibh.

4 Ann sin ar na aithne Díosa na huile neithe do theigéumhadh dhó féin, do chuáidh sé amach agus a dubhairt sé riú; Cía atá sibh íarruidh?

5 Do fhreagradar é; Iósa
Nasardha. A dubhairt Iósa
ríu, As misi é. Agus do bhí
Iúdas, noch do bhraith é, na
sheasamh na bhfochuir.
6 Ann sin mar is táosga a
dubhairt sé ríu, Is misi é; do
chúadar ar a gcúl, agus do
thuiteadar air talamh.
7 Uime sin dfiáfruigh sé dhióbh
a rís; Cía atá sibh íarruidh.
Agus a dubhradarsan, Iósa Na-
sardha.
8 Do fhreaguir Iósa, Dinnis
mé dhaóibh gur misi é. Ar a
nadhbharsin más misi íarr-
thaói, léigidh dhóibh so im-
theachd.
9 Ionnus go gcoimhlionfuidhe
an bhríathar a dubhairt sei-
sean; Níor léig mé éunduine
a mugha dhá dtug tú dhamh.
10 Ann sin Síomon Peadar,
agá raibh cloidheamh, do tharr-
uing sé amach é, & do bhuáil
sé oglach an árdshaguirt, & do
ghearr sé a chlúas dheas de.
Agus as é do bainm don óg-
lach, Malcus.
11 Uime sin a dubhairt Iósa
ré Peadar, Cuir do chloidh-
eamh an a thruáill: an né nach
íobha misi an cupán tug Math-
air dhamh?
12 Ann sin rug an bhuidhean,
agus an caiptín, agus oifigidh
na Níuduidheadh ar Iósa, &
do cheangladar é.
13 Agus tugadar a lathair
Annas ar tús é: (óir do bé
athair mhná Chaiphais é noch
dob árdshagart an bhlíadhain
sin:).
14 Agus do bé Caiphas an
té thug comhairle do na Iú-
daidhibh, Gur tharbhach éun-
duine amháin dfagháil bháis ar
son an phobail.
15 Agus do lean Siomón Pea-
dar, agus deisciobal eile Iósa.
Agus dob aithnidh don árd-
shagurt an deisciobal sin: ar
a nadhbharsin do chuáidh sé a
steach lé Híosa go cúirt an
árdshaguirt.
16 Achd do sheas Peadar ag
an dorus leith a muigh. Ar a
nadhbharsin do chuáidh an
deisciobail eile sin, noch dob
aithnidh don árdshagart, agus
do labhair sé ris an mbandoirr-
seóir, agus tug se Peadar a
steach.
17 Ann sin a dubhairt an
bhandoirrseóir ré Peadar: Nach
do dheisciobluibh an fhirsi
thusa leis? A dubhairt sei-
sion, Ní headh.
18 Agus do bhádar na searbh-
fhoghantaidhe agus na hoifig-
idh na seasamh ag an dteinidh,
óir do bhí an aimsír fúar, agus
do bhádar dá ngoradh féin.
Agus do sheas Peadar mar an
gcéudna dá ghoradh na measg.
19 An sin do chuir an tárd-
shagurt ceísd ar Iósa a dtáobh
a dheisciobail agus a theaguisg.
20 Do fhreaguir Iósa é; Do
labhair misi ós áird ris a
tsáoghal: do theagaisg mé do
ghnáth ann sa tsínagóig, agus
ann sa teampoll, mar a gcruinn-
ighid na Iúdaighe uile a gceann
a chéile, agus níor labhair mé
éinní a bhfolach:

21 Créud fa bhfiafruigheann
tú dhíomsa? fiafruigh don
mhuintir do chúaluidh créd a
dubhairt mé ríu: Féuch atá
a fhíos aca so créd a dubhairt
mé.
22 Agus an tan a dubhairt sé
na neithesi, do bhuáil óglach
do na máoruibh do bhí na
sheasamh a láthair, bas ar
Iósa, ag rádh: An mar sin
fhreagrus tú an tárdshagart?
23 Do fhreaguir Iósa é; más
olc a dubhairt mé, déana fínne
a dtáoibh an uilc: achd más
maith, Créd fá mbuáileann tú
mé?
24 Ar a nadhbharsin do chuir
Annas ceanguilte chum Cai-
pháis a nárdshagairt é.
25 Agus do bhí Siomón Pea-
dar na sheasamh agus dá gho-
radh féin: uime sin a dubhra-
darsan ris, Nach dá dheisciob-
luibh súd thusa leis? do shéan
seisean agus a dubhairt sé; Ní
headh.
26 A dubhairt fear do mhuin-
tir a nárdshaguirt, brathair don
té dár ghéarr Peadar a chlúas:
Nach bhfacaidh mé féin thú
ann sa gharrdha na fhochuir?
27 An sin do shéan Peadar a
rís; agus ar an mball do ghoir
an coileach.
28 Ná dhiáigh sin beirid siad
Iósa léo ó Chaiphás go tigh na
Cúirte, & do bhí an mhaidin
ann: agus ní dheachadar féin
don chúirt a sdeach, ionnus
nach dtruáillfidhe iad, achd go
níosfaidís *úan na* Cásg.
29 Ar a nadhbharsin do
chúaidh Pioláid a mach chu-
casan, agus a dubhairt sé;
Créd í an chúis chuirthi ar a
nduinesi?
30 Do fhreagradarsan, agus
a dubhradar ris; Muna mbiadh
sé na fhear déanta uilc, ní
thiobhramáoisne chugadsa é.
31 Ann sin a dubhairt Pio-
láid ríu, Beiridh féin libh é,
agus beiridh breath na aghaidh
do réir bhur ndlighe féin. Uime
sin a dubhradar na Iúduidhe
ris; Ní dleisdeanach dhúinne
áonduine mharbhadh:
32 Ionnus go gcoimhlíon-
fuidhe an bhríathar a dubhairt
Iósa, ag taisbéunadh créd í an
ghné bháis do gheabhadh sé.
33 Ar a nadhbharsin do im-
thigh Pioláid a rís don chúirt,
agus do ghoir sé Iósa, agus a
dubhairt sé ris; An tusa Rí na
Níudaidheadh?
34 Do fhreaguir Iósa é; an
uáit féin a deir tú sin, nó nar
inneasadar dáoine eile dhuit é
am thimcheallsa?
35 Do fhreaguir Pioláid; An
don chineadh Iúdaidhe misi?
do chineadh féin agus na hárd-
shagairt tug chugamsa thú,
Créd do rinne tú?
36 Do fhreaguir Iósa, Ní don
tsáoghalsa mo ríoghachdsa: dá
madh don tsáoghalsa mo ríogh-
achd, gan chunntabhairt do
dhéanaidís mo mhuinntir cath-
ughadh ionnus nach dtiobhar-
tháoi do na Iúduidhibh me:
achd a nois ní as so mo ríogh-
achdsa.
37 Ar a nadhbharsin a dubh

airt Pioláid ris; Má seadh an
Rí thú? do fhreaguir Iósa; A
deir tusa gur Rí mé. Is chuige
so rugadh mé, agus is chuige
tháinig mé ar a tsáoghal, ionn-
us go ndéanuinn fínné don
fhírinne: gach uile dhuine atá
ar tháobh na fírinne, éisdidh
sé mo ghuthsa.
38 A dubhairt Píoláid ris;
Cidh is firinne ann? agus aga
rádh so, do chúaidh se amach
a rís chum na Níudaidheadh,
agus a dubhairt sé ríu; Ní
fhaghuimsi cúis ar bith air.
39 Achd atá gnáth aguibhsi,
go sgáoilfinn duine éigin dhóibh
fá Cháisg: ar a nadhbharsin
an áill libh go sgáoilinn chug-
aibh Rí na Níudaidheadh?
40 An sin do thógbhadarsan
uile gáir a rís, ag rádh; Ní hé
so, achd Barabbás: agus do
badh biothamhnach an Barab-
bás so.

CAIB. XIX.

Mur mhasluigheadh, 16 chéusadh, 28 bhasuigh, 38 & dadhlaiceadh Criosd ar Tighearna.

AR a nadhbharsin do ghlac
Pioláid Iósa ann sin, ag-
us do ghabh sé do sgíursaidh-
ibh air.
2 Agus ar bhfighe coróine
spíne do na saighdiúiribh, do
chuireadar ar a cheann í, agus
do chuireadar brat purpair
uime.
3 Agus a dubhradar, Go
mbeannuighe Día dhuit a Rí
na Níudaidheadh. Agus do
ghabhadar do bhasaibh air.
4 Ann sin do chúaidh Pioláid
amach a rís, agus a dubhairt
sé ríu; Féuch, atáim dhá thabh-
airt so amach chugaibh, ionnus
go mbíadh a fhios aguibh,
nach bhfaghaim cúis ar bith
air.
5 Uime sin thainig Iósa am-
ach, agus coróine spíne air,
agus an brat purpair uime.
Agus a dubhairt *Píoláid* ríu,
Féuch an duine.
6 Ar a nadhbharsin an tan
do chunncadar na hárdshagairt
agus a muintir é, do thógbha-
dar gáir, ag rádh; Croch, croch
é. A dubhairt Píoláid ríu,
Glacuidh féin, agus crochuidh
é: Oír ní fhaghaimsi cúis air.
7 Do fhreagradar na Iúduidhe
é; Atá dligheadh aguinne, ag-
us do réir ar ndlighidh as
cóir dhó bás dfagháil, ar son
go ndearna sé mac Dé dhe
féin.
8 Ar a nadhbharsin an tan
do chúalaidh Píoláid an glór-
sa, bá móide a eagla é.
9 Agus do chuáidh sé don
chúirt a rís, agus a dubhairt
sé ré Híosa; Gá has duitsi?
achd ní thug Iósa freagra air.
10 Uime sin a dubhairt Pío-
láid ris, An ne nach ttugann
tú freagra oramsa? nach bhfuil
a fhios agad go bhfuil cumh-
achda agamsa do chrochadh,
& go bhfuil cumhachda agam
do sgaóileadh?
11 Do fhreaguir Iósa; Ní
bhíadh cumhachda ar bith
agad oramsa, muna dtugthaoi
dhuit ó neamh é: ar a nadh-

bharsin as móide peacadh an
té do thoirbhir misi dhuit.
12 Uadh sin súas bá míann lé
Pióláid a sgaóileadh : achd do
thógbhadar na Híudaidhe gáir,
ag rádh; Ma léigeann tú an
fearso as, ní cara do Shéasar
thú. Gidh bé ní Rí dhe féin,
labhruidh sé a naghaidh Shéa-
sair.
13 Ar a nadhbharsin an tan
do chúaluidh Pióláid na bríath-
rasa, tug sé Iósa amach, agus
do shuidh sé sa chathaóir
bhreitheamhnuis, sa náit dárab
ainm Litostrótos, agus a Neabh-
rais, Gabbáta.
14 Agus do bé ullmhughadh
ná Cásg é, agus a dtimcheall
an seiseadh huáir: agus a dubh-
airt seisean ris na Iúdaidhibh;
Féuchuidh bhur Rí.
15 Achd do éighmheadarsan;
Beir uáinn, beir uáinn, croch
é. A dubhairt Pioláid ríu,
An ccrochfa misi bhur Rígh-
sé? do fhreagradar na hárd-
shagairt; Ní bhfuil Rí aguinn
achd Séasar.
16 Ar a nadhbharsin tug sé
dhóibh é ann sin chum a
chrochda. Agus do ghlaca-
darsan Iósa, agus rugadar léo
é.
17 Agus ag iomchar a chroiche
dhó, do chúaidh sé amach don
áit dá ngoirthear Ait na cloigne;
dárabh ainm a Nebhrais, Gol-
gota:
18 Aít ar chrochadar é, agus
días eile maille ris, duine ar
gach táobh dhe, agus Iósa a
lár.
19 Agus do sgríobh Pióláid
fós tiodál, agus do chuir sé ós
cionn na croiche é; agus as é
do bhí sgríobhtha ann. IOSA
NASARDHA RI NA NIU-
DAIDHEADH.
20 Uime sin do léughadar
mórán do na Iúduidhibh an
tiodal so: do bhrígh go raibh
a nait ann ar crochadh Iósa
go gar don chathruigh: agus
do bhí sé sgríobhtha a Neabh-
rais, a Ngréigis, agus a Lai-
din.
21 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar árdshaguirt na Níudaidh-
eadh ré Pioláid; Ná sgríobh,
Rí na Níudúidheadh: achd go
ndubhairt sé féin, As misi Rí
na Níuduidheadh.
22 Do fhreaguir Pioláid, Gidh
bé ni sgríobh mé, do sgriobh
mé é.
23 Na dhiáigh sin a núair do
chrochadar na saighdúiri Iósa,
do ghlacadar a éudaighe (agus
do rinneadar ceithre cotanna,
cuid do gach saighdiúir) agus
a chóta. Agus do bhí an cóta
gan fhuáighéul ann, ár na
fhighe síos air fad.
24 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar ré chéile; Ná gearram
é, achd cuiream crannchar cía
agá mbía sé. Ionnus go gcoimh-
líonfuidhe an sgríobtúir, a
dubhairt; Do roinneadar méad-
aighe eatorra, agus do theilg-
eadar crannchar air mo chóta.
Agus do rinneadar na saigh-
diúrí na neithesi.
25 Agus do bhí a mhathair
na seasamh a naice chroiche

Iósa, agus deirbhshiur a mhathar, Muire, *bean* Chleophas, agus Muire Mhagdalén.
26 Agus an tan do chunnairc
Iósa a mhathair, agus an deisciobal dob ionmhuin leis na sheasamh a láthair, a dubhairt sé ré na mháthair; A bhean, Féuch do mhac.
27 Na dhiáigh sin a dubhairt
sé ris an deisciobal; Féuch do mháthair. Agus úadh sin súas, rug an deisciobal chuige féin *dá thigh* í.
28 Tar a éisi sin ar na aithne
Díosa go raibh gach uile ní ar na chríochnughadh, ionnus go gcoimhlíonfuidhe an sgríobtúir, a dubhairt sé; Atá tart oram.
29 Agus do bhí soitheach
ann lán do bhinégre. Agus ar líonadh spuinc don bhinéigre dhóibh, agus ár na chur a dtimcheall Isoip, do shíneadar chum a bheóil í.
30 Ann sin ar ngabháil an
bhínégre Díosa a dubhairt sé; Atá sé ar na chríochnughadh: agus ar gcláonadh a chinn, do thoirbhir sé a spiorad.
31 Ann sin na Iúdaighe, do
bhrígh go raibh lá a nullmhuighe ann, ionnus nach bhfanfaidís na cuirp ann sa chroich sa tsaboid, (óir ba mór an lá sin na sábóide) díarradar ar Phíoláid a luirgne bhriseadh, agus a dtabhairt a núas.
32 Uime sin tangadar na saigh-
diúiri: agus do bhriseadar luirgne an chéad duine, agus an dara duine, do crochadh a bhfochuir Iósa:
33 Achd an tan thangadar
chum Iósa, agus do chunncadar go raibh sé cheana marbh, níor bhriseadar a luirgne:
34 Achd do tholl áon do na
saidiúiribh a tháobh lé gath, agus ar an mball tháinig fuil agus uisge as.
35 Agus an té do chunnairc
sin, do rinne sé fiadhnuisi: agus as fírinneach a fhiadhnuisi: agus atá a fhios aige go nabair sé a nfírinne, ionnus go gcreidfeadh sibhsi.
36 Oír do rinneadh na neith-
esi, ionnus go gcoimhlíonfuidhe an sgríobtúir: Ní brisfidhear cnáimh dhe.
37 Agus a rís a deir sgriob-
tuir éile Do chífid síad an té do tholladar.
38 Agus tar éis so, díarr Ió-
seph ó Arimatéa (noch do bhí na dheísciobal ag Iósa, achd go foluigheach ar eagla na Níuduidheadh) air Phíoláid, go mbéuradh sé corp Iósa leis: agus tug Píoláid an cead sin do. Táinig seisean ann sin agus rug sé leis corp Iósa.
39 Agus mar an gcéudna
tháinig Nicodémus (noch tháinic air tús chum Iósa sa noidhche) agus tug sé leis a dtimcheall chéud punnta do Mhiorr agus Alóes ar na gcumasg thrí na chéile.
40 Ann sin do thógbhadarsan
corp Iósa, agus do cheangladar a linéadach é maille ré spíosraidhibh deaghbhaluidh, mar as gnáth leis na Iúdaidhibh adhlacadh do dhéunamh.

41 Agus do bhí gárrdhá ann
sa náit ann ar crochadh é, &
do bhí túama núa ann sa gharr-
dha ann nar cuireadh duine
riamh.

42 Ar a nadhbharsin tré
ullmhughadh *Cásg* na Níud-
uidheadh, do bhrígh go ráibh
an túama sin a ngar dhóibh, do
chuireadar Iósa ann.

CAIB. XX.

Mar ata Eiseirghe Chriosd ar na dheanamh, 24 & ar na dhearbhadh.

AGUS an céd lá don
tseachdmhuin tháinig
Muire Mhagdalén ar maidin
ann sa dorchadas chum an
túama, agus do chunnairc sí
an leac ar na tógbháil ón
túama.

2 Uime sin do rioth sí, agus
tháinig sí mar a raibh Síomón
Peadar, & an deisciobal eile,
noch dob ionmhuin lé Híosa,
agus a dubhairt sí ríu; Ruga-
dar an Tighearna léo as an
dtuama, agus ní bhfuil a fhios
aguinn gá háit ar chuireadar
é.

3 Ar a nadhbharsin do
chúaidh Peadar agus an deis-
ciobal eile sin amach, & tanga-
dar chum an túama.

4 Agus do ritheadar aráon a
néinfheachd: achd bá lúaithe
do rioth an deisciobal eile ná
Peadar, agus tháinig sé ár tús
chum an túama.

5 Agus ar gcromadh a sdeach
dhó, do chunnairc sé an linéa-
dach na luidhe: gidheadh ní
dheachuidh sé a steach.

6 Ann sin tháinig Símón Pea-
dar na dhiáighsean, & do
chuáidh sé a sdeach sa túama,
agus do chunnairc sé an linéu-
dach na luidhe:

7 Agus an náipcin do bhí má
cheann, ní a bhfochair an
línéadaigh, achd air leith, ar
na fhilleadh air a chéile a náon
áit amháin.

8 Ann sin do chuáidh an
deisciobal eile a sdeach mar an
gcéudna, noch tháinig ar tús
chum an túama, agus do chunn-
airc sé *sin*; agus do chreid
sé.

9 Oír ní raibh fios an sgríob-
túra fós aca; Gur bhéigin eision
deiséirghe ó mharbhaibh.

10 Ar a nadhbharsin dfillea-
dar na deisciobáil dá nárus
féin.

11 Achd do sheas Muire ag
an túama amuigh, a gul. Agus
ag gul di, do chrom sí a sdeach
ann sa túama.

12 Agus do chunnairc sí *dhá*
aingeal na suidhe a gculaidhibh
glégheala, fear agá cheann,
agus fear agá chosaibh, sa náit
iona raibh corp Iósa curtha:

13 Agus a dubhradar ría; A
bhean tréud fá a nguileann tú?
a dubhairt sise ríu; Do bhrígh
go rugadar mo Thighearna léo,
agus nach fios damh cá háit
ann ar chuireadar é.

14 Agus an tan a dubhairt sí
so, dfill sí ar a háis, agus do
chunnairc sí Iósa na sheasamh,
agus níor aithin sí gur bé Iósa
é.

15 A dubhairt Iósa ría; A

bhean, créud fá a nguileann
tú? cía atá tú-iarraigh? ar na
sháoilsin dise gur ab é an gárgh-
adóir do bhí ann, a dubhairt
sí ris; A Thighearna, má rug
tusa leachd é, innis damhsa gá
háit ann ar chuir tú é, agus
béuruidh misi leam é.
16 A dubhairt Iósa ríá; a
Mhuire. Ar niompódh dhise
a dubhairt sí ris, Rabbóni,
(ionann ré a rádh agus, a
Mhaighisdir.)
17 A dubhairt Iósa ría; Na
bean rium: óir ní dheachaidh
mé fós súas chum Mathar:
achd imthigh romhad chum mo
dhearbhraithreach, agus abair
ríu, Go bhfuilim ag dul súas
chum Mathair féin, & chum
bhur Natharsa, chum mo Dhé
féin, agus bhur Ndíasa.
18 Táinig Muire Mhagdalén
dá innisin do na deiscioblaibh,
go bhfacaidh sí an Tighearna,
agus go ndubhairt sé na neith-
ese ría.
19 Agus ar dteachd an tráth
nóna an lá sin féin, an céud lá
don tseachdmhuin, agus ar
mbeith do na dóirrsibh dúnta
mar a rabhadar na deisciobáil
cruinn deagla na Níudaigh-
eadh, tháinig Iósa, agus do
sheas sé na lár, & a dubhairt
sé ríu; Síothcháin maille ribh.
20 Agus ar na rádh so dhó,
do thaisbéin sé a lámha agus a
tháobh dhóibh. Uime sin do
bhí gáirdeachus ar na deisciob-
luibh an tan do chunncadar an
Tighearna.
21 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iósa ríu a rís; Siothcháin
maille ribh: mar do chuir an
Tathair misi úadh, cuirimsí
sibhse uáim mar an gcéudna.
22 Agus an tan a dubhairt sé
so, do shéid sé orrtha, agus a
dubhairt sé ríu; Gabhuidh an
Spiorad náomh.
23 Gidh bé dhá maithfidh
sibh a bpeacaidh, atáid síad
maithfeach aca: agus gidh bé
peacaidh choingéubhtháoi,
atáid síad congbhaithe.
24 Achd ní raibh Tomás, ré
a ráitear Didimus, áon don dá
fhear dhéug na bhfochair, a
nuáir tháinig Iósa.
25 Ar a nadhbharsin a dubh-
radar na deisciobail eile rís,
Do chunncamairne an Tigh-
earna. Agus a dubhairt seision
ríu; Muna bhfaice misi lorg
na dtairrngeadh ann a lámh-
uibh, & muna gcuire mé mo
mhéar a náit na dtairrngeadh,
& muna ccuire mé mo lámh ann
a tháobh, ní chreidfe mé.
26 Agus a gcionn ochd lá na
dhiaigh sin, do bhádar a
dheisciobail a rís a stigh, agus
Tomás na bhfochair. Táinig
Iósa ar mbeith do na dóirsibh
dúnta, agus do sheas sé ann a
lár, & a dubairt sé; Síothcháin
maille ribh.
27 Na dhiáigh sin a dubhairt
sé ré Tomás; Cuir do mhéur
ann so, agus féuch mo lámha,
agus tabhair do lámh leachd
agus cuir ann mo tháobh í,
agus na bí míchreidmheach,
achd créidmheach.
28 Agus do fhreagair Tomás

agus a dubhairt sé rís; Mo
Thighearna, agus mo Dhía.
29 A dubhairt Iósa rís; Ar
son go bhfacaidh tú mé a Tho-
máis do chreid tú: as beann-
aighthe na dáoine nach bhfa-
caidh, agus do chreid.
30 Agus do rinne Iósa mórán
do mhíorbhuilibh eile a
bhfíadhnuisi a dheisciobal féin,
nach bhfuil sgríobhtha sa
leabhar so.
31 Achd atáid so sgríobhtha,
ionnus go gcreidfeadh sibh, gur
ab é Iósa Criosd mac Dé: agus
ionnus ar gcreideadh dhíbh,
go bhfuigheadh sibh beatha tré
na ainmsion.

CAIB. XXI.

Aithne dhúthrachtach Iósa do Phea-dair, 15 iom a thréud a bheath-ughadh, 22 & ceisdeann neamh-tharbhach, uallach, do sheachna.

NA diáigh so do thaisbén
Iósa é féin a rís dá
dheisciobluibh, ag fairrge Thi-
bérias. Agus as mar so do
thaisbén sé *é féin.*
2 Do bhí Síomón Peadar,
agus Tomás da ngoirthear Di-
dimus, agus Nathanáel ó Chána
ná Galilé, agus clann Shebedéi,
agus días eile dhá dheisciob-
luibh, a bhfochair a chéile.
3 A dubhairt Síomón Peadar
ríu; Atáim ag dul diasgaire-
achd. A dubhradarsan rís;
Rachmáoidne leachd mar an
gcéudna. Do imthigheadar
rompá, agus do chúadar ar a
mball a luing: & níor ghabh-
adar ní ar bith a noidhche sin.
4 Agus a núair tháinig an
mhaidin, do sheas Iósa ar an
dtráigh: gidheadh níor aith-
nigheadar na deisciobail gurab
é Iósa do bhí ann.
5 Ar a nadhbharsin a dubh-
airt Iósa ríu; A chlann, an
bhfuil bíadh ar bith aguibh?
do fhreagradarsan é; Ní bhfuil.
6 Agus a dubhairt seision ríu;
Teilgidh bhur lion ar an dtáobh
ndeas don luing, agus do
ghéubhtháoi. Uime sin do
theilgeadar amach *a líon &* níor
bhéidir léo ar ghléus ar bith a
tharruing a steach lé híomad
éisg.
7 Ar a nadhbharsin an deis-
ciobal do bionmhuin lé Hiosa,
a dubhairt sé ré Peadar; A sé
an Thighearna atá ann. Uime
sin an tan do chúalaídh Síomón
Peadar gurab é an Tighearna
do bhí ann, do chuir sé éudach
uime, (óir do bhí sé noch-
duighthe) agus do theilg sé é
féin sa bhfairge.
8 Agus tangadar an chuid
eile do na deisciobluibh a luing,
(óir níor bhfada ó thír do bhá-
dar, achd a dtimcheall dhá
chéud bánnlamh) ag tarruing
an lín éisg.
9 Agus mar thangadar a dtír,
do chunncadar gríosach, agus
íasg ar na chuir uirthe, agus
arán.
10 A dubhairt Iósa riu;
Tabhraidh libh cuid don íasg
do gabhabhair a nois.
11 Do chuáidh Síomón Pea-
dar súas, agus do tharruing sé
an líon a dtír, lán díasguibh

mora, céud trí héisg dhéug
agus dá fhichiot: agus gé do
bhí a noiríd sin ann, níor bris-
eadh an líon.
12 A dubhairt Iósa ríu, Tag-
uidh, ithidh bhur ndínéur.
Agus níor lamh, áon do na
deisciobluibh a fhíafruighe
dhe, Cía thusa? do bhrígh
gur aithnigheadar gurab é an
Tighearna é.
13 Uime sin tháinig Iósa, &
do ghlac sé arán, agus tug sé
dhóibhsean é, agus iasg mar
an gcéudna.
14 A sé so a nois an treas
uáir do thaisbén Iósa é féin dá
dheisciobluibh, tar éis a éis-
éirghe ó mharbhuibh.
15 Ann sin ar nithe a ndinéir
dhóibh, a dubhairt Iósa ré
Síomon Peadar; A Shíomoin
mhic Ióna, a nannsa leachd
misi, ná léo so? A dubhairt
seision ris; a seadh a Thigh-
earna, atá a fhios agadsa gur
ab ionmhuin liom thu. A dubh-
airt seision ris, Beathuidh
muáin.
16 A dubhairt Iósa ris a rís
an dara huáir; A Shíomóin
mhic Ióna a nionmhuin leachd
misi? a dubhairt seision ris;
Seadh a Thighearna, atá a fhios
agadsa gur ab ionmhuin liom
thú. A dubhairt Iósa ris;
Beathuidh mo cháoirigh.
17 A dubhairt sé ris an treas
uáir; A Shíomóin *mhic* Ióna,
a nionmhuin leachd misi? do
ghabh doilgheas Peadar, do
bhrígh go ndubhairt sé ris an
treas uáir; A nionmhuin leachd
misi? agus a dubhairt sé ris;
A Thighearna, atá fios na nuile
neithe agadsa: atá a fhios
agad gur ab ionmhuin leam
thú. A dubhairt Iósa ris,
Beathuidh mo cháoirigh.
18 Go deimhin, deimhin, a
deirim riot, an tan do bhí tú
ní as óige, do churthá féin do
chrios thort, agus do shiubh-
altá mar a dtogarthá féin: achd
an tan bhías tú arrsuidh, sínfe
tú do lámha amach, agus cuirfe
duine eile do chrios thort, agus
tréoróchaidh se thú, a náit nach
áill leachd.
19 Agus a dubhairt sé so,
dhá fhoillsiughadh créd í an
ghné bháis ré a dtiobhradh se
glóir do Dhía. Agus ar na rádh
so dhó, a dubhairt sé ris; Lean
misi.
20 Agus ar bhfilleadh do
Pheadar air ais, do chunnairc
sé an deisciobal do bionmhuin
lé Híosa dhá leanmhuin, an té
do luigh a nuchd Iósa ar a
shuipér, agus a dubhairt; A
Thighearna, cía bhraithfeas
tu?
21 Ar a nadhbharsin an tan
do chunnairc Peadar eision, a
dubhairt sé ré Híosa; A Thigh-
earna, *cred dhéanas* an fear
so?
22 A dubhairt Iósa ris; Má
sí mo thoilse eision dfanmhuin
go dtiuca mé, créud é sin
duitse? leansa misi.
23 Uime sin do chuáidh an
rádh so amach a measg na
ndearbhráithreach, nach bhfui-
gheadh an deisciobal sin bás:

gidheadh ní dubhairt Iósa ris,
Ní bhfuighe sé bás: achd Má
sí mo thoillse eision dfanmhuin
go ttiuca mé, Créd é sin duit-
se ?
24 A sé an deisciobal so, do
ní fínné do na neithibhse, agus
do sgriobh na neithese: agus
atá a fhios aguinn gur fíor a
fhíadhnuisì.
25 Agus atáid móran do neith-
ibh eile noch do rinne Iósa,
agus dá mbeithdís sgríobhtha
uile, ní mheasuim go ngeubh-
adh an domhan féin a sgríobh-
tháoi do leabhruibh. Amén.

GNIOMHARTHA NA NEASBAL.

CAIB. I.

Tógbhala Iosa go flaitheas; 14 Crabh-adh na Neasbal; 24 & togha Mhat-thias a nionad Iudais.

DO rinne mé an céudleabh-
ar, a Theophilus, a dtim-
cheall, gach uile neithe do
thionnsgain Iósa do dhéanamh,
& do theagasg.
2 Go soithe an lá iona rugadh
suás é, ar dtabhairt aitheantadh
do na heasbaluibh, noch do
thogh sé, trés an Spiorad
náomh.
3 Agus dár thaisbén sé é féin
béo a ndiáigh a pháisi, maille
lé mórán do chomharthaidhibh
fírinneacha, ar feadh dhá fhi-
chead lá dá fhoillsiughadh *féin
doibh*, agus ag teachd ar na
neithibh do bhean ré ríoghachd
Dé.
4 Agus ar mbeith a bhfochair
a dheisciobal, do aithin sé
dhíobh gan dul as Iarusalém,
achd fuireach ré gealladh a
Nathar, noch *ar se* do chual-
abhair úáimsi.
5 Oir do bhaisd Eóin go
deimhin lé huisge, achd baisd-
fidhthear sibhse leis an Spiorad
náomh táobh a sdigh don bhea-
gan laitheadhsa.
6 Ar a nadhbharsin ar gcruin-
níughadh a ccean a cheile
dhóibh, dfiáfruigheadar dhe
ag rádh; A Thighearna, an ann
sa naimsirsi dhéanas tu an
ríoghachd aisioc Díosrael ?
7 Achd a dubhairt seisean
riú: Ní bhéanann ribhsi na
haimsearacha náid na seasuir
daithne, noch do chuir an Tath-
air ann a chumhachduibh féin.
8 Achd geúbthaoi subhail-
cighe chugaibh ón Spiorud
náomh, thuirrleóngas oruibh,
agus beithi bhar bhfiadhnuisibh
dhamhsa a Níarusalém, & a
ttír Iúdaighe uile, agus a Sa-
mária, agus go soithe leithi-
meal na talmhan.
9 Agus an tan a dubhairt sé
na neithesi, do tógbhadh suás
é, agus iádsan dá fheachain:
agus rug neúll as a namharc
é.
10 Agus an feadh do bhádar
ag féachuín go gér air neamh,
& eisean ag imtheachd; feuch,

do sheasadar días fear a nead-
ach geal láimh ríu:
11 Noch a dubhairt fós; A
dháoine ón Ghalilé, créd fá
seasthaoi ag féachis, air neamh?
an Tíosaso atá ar na thogbháil
úaibh air neamh, is amhluidh
thiocfas sé, mar do chunncabh-
air é ag imtheachd air neamh.
12 Ann sin dfilleadar go Híá-
rusalém ón tslíabh ré a nab-
arthar *slíabh* na noluidheadh,
noch atá láimh lé Híarusalém
asdar sabóide,
13 Agus ar a nimtheachd a
sdeach, do chuadar súas a
seomra úachdarach, mar ar
fhan Peadar, agus Séumus,
agus Eóin, agus Aindrias, Phi-
lip agus Tomás, Bartoloméus,
agus Matha, Séumus *mhac* Al-
phéi, agus Síomón Selótes, agus
Iudás *dearbhrathair* Shéumuis.
14 Do chomhnuigheadar so
uile lé héantoil amháin à nur-
nuighe, & a nguidhe maille ris
na mnáibh, agus lé Muire
mathair Iósà, & lé na bhráith-
reachuibh.
15 Agus ann sna láethibhsin
ar neirghe do Pheadar a lár
na ndeisciobal a dubhairt sé;
(agus do bhí a nuimhir anmann
do bhí ar an láthairsin a dtim-
cheall chéd agus fiche.)
16 A dháoine agus a bhráith-
reacha, dob éigin an sgrioptúr-
so a choimhlíonadh, noch do
réamhrádh an Spiorad náomh,
tré bhéul Daibhi, a dtimcheall
Iúdais, noch do bhí na éoluighe
ag an muintir do ghabh Iósa;
17 Oír do bhí sé ar na chomh-
áireamh ar measgne, agus fúair
sé cuid don mhiniosdralachd-
so.
18 Uime sin do sholáthair an
fearso fearann ré lúach éag-
cora; agus ar dtuitim dhó a
ndiáigh a chinn, do bhris sé
ann a lár, agus do sginneadar a
inne uile amach.
19 Agus fúaradar aitreabh-
uigh Ierusalém uile a fhios so,
a gcruth go ngoirthear don
fhearannsin an a dteanguidh-
sion, Aceldáma, eadhon, Fear-
an na fola.
20 Oír atá sgríobhtha a
leabhar na Salm; Go raibh a
áit chomhnuidhe na fhasach,
agus ná háitreabhadh duine ar
bith innte. Agus glacadh neach
eile a easbagoidheachd.
21 Ar a nadhbharsin is éigin
áon don mhuinntirsi do bhí má
ráon rinne, ar feadh na haim-
sire uile ann a ndeachaidh an
Tighearna Iósa a sdeach agus
amach eadruinn,
22 (Ag tosughadh ó bhaisd-
eadh Eóin go soithe an lá ann
a rugadh suas uáinn e,) go
mbíadh sé ar bhfochairne, na
fhíadhnuisi ar eiséirghesean.
23 Agus dórduigheadar diás,
Ióseph dá ngoirthi Barsabas,
dar comhainm Iustus, agus
Matthías.
24 Agus ag déanamh urnuighe
dhóibh a dubhradar; As tusa
a Thighearna, aithnidheas
croidhthe na nuile dháoine,
foillsigh cía don díasa do
thogh tú.
25 Do ghlacadh ionuid na

miniosdrálachda so agus na habsdaltachda, ó a ndeachuidh
Iúdas ar seachrán, ionnus go rachadh sé dhá ionad féin.
26 Ann sin do theilgeadar a ccrannchar, águs do thuit an
crannchar ar Mhatthías, agus do toghadh é go háontadhach
a bhfóchair a néineasbal dég.

CAIB. II.

A nam na Cingcise, tainic an Spiorad naomh a riocht teangtha sgoiltighe, ar na Heasbalaibh.

AGUS an tan tháinig lá na Cingcíse do bhádar uile dáontoil ar áonbhall.
2 Agus tháinig torann ó neamh go hobann, mar do thiocfadh
séideadh gháoithe ro aintréun, & do líon sé an tigh uile mar
a rabhadarsan na suidhe.
3 Agus do taisbéanadh dhóibh teangtha sgoiltighe mar theine,
noch do shuidh air gach áon dióbh.
4 Agus do bhádar uile ar na líonadh don Spiorad náomh, &
do thosuigheadar labhairt lé teangthuibh eile, do réir mar
thug an Spiorad labhairt dhóibh.
5 Agus do bhádar na gcomhnuidh a Niarusalém, Iúduidhe,
dáoine diadha do gach uile cheinéul dá bhfuil fáoi neamh.
6 Agus a ndul don tásgso amach, do chruinnigh an coimhthionól,
agus do bhádar buáidheartha, do bhrígh go gcúaluidh gach
áon aca iádsan ag labhairt ann a dteanguidh féin.
7 Agus do ghabh úathbhás, agus iongantas iád uile, ag rádh ré
céile; Féuch, a né nach Gaililéeanuigh íadso uile labhras?
8 Agus cionnas do chluinn sinne gach áon aguinn a theang
uidh féin an a rugadh sinn?
9 Parti, agus Médi, agus Elaníti, agus na dáoine áitigheas
a Mesopotámia, agus a Níudéa, agus a Gcappadócia, a Bpontus,
agus ann sa Násia.
10 A Bhphrígia, agus a Bpamphília, ann sa Négipt, agus a
ranntuibh Libia timcheall Chiréne, agus coigcrióchtha na
Rómha, agus Iúduidhe, agus Proseliti.
11 Luchd Chréta agus Arábia, do chluinmíd iád ag labhairt
ann ar dteangthuibh féin oibreacha mórdhálacha De.
12 Agus do ghabh úathbhás agus amharas iád úile, ag rádh,
gach fear ré a chéile; Créd is ciáll dó so?
13 Agus a dubhradar dáoine eile ag fonomhad; Is lán dfión
mhilis atáid síad so.
14 Achd ar seasamh do Pheadar a bhfochair a naóin *easbuil*
dég, dárdaigh sé a ghuth, agus do labhair sé ríu; A phobal
Iúdaidhe, agus a luchd áitighe Iarusalém uile, bíodh a
dheimhin so agaibh, agus éisdigh rém bhriathruibh.
15 Oír ní bhfuilid siad so aír misge mar mheastaóise; an tan
nach bhfuil sé achd an treas uáir don lá;
16 Achd a sé so an ní a dubhradh tré san bhfáidh Ióel,

17 Agus tiocfuigh chum
críche ann sna laéthibh déigh-
eanacha (a deir Día,) dóirt-
fidh mé dom Sforad féin air
gach uile fheóil: agus do
dhéunuid bhur mic, agus bhur
ningheana fáidheadóireachd, &
do chífid bhur nógánaigh tais-
béunta, agus bhur seandáoine
aislingthe.
18 Agus fós dóirtfidh mé dom
Spiorad féin ar mo shearbh-
fhoghantuidhibh agus air mo
bhanóglachuibh ann sna laéth-
ibhsin, agus do dheanuid faidh-
eadoireachd.
19 Agus foillseochuidh mé
iongantuis ar neamh shúas, ag-
us comharthaidhe ar a dtal-
amh shíos, fuil, agus teine, ag-
us gal deatuighe.
20 Iompóchar an ghrían a
ndorchadas, agus an ghealach
a bhfuil, sul thiocfas an lá
mór oirdheirc sin an Tighear-
na.
21 Agus tiocfuidh chum
críche, gidh bé ghuidhfeas
ainm an Tighearna sláineoch-
thair é.
22 Eisdigh na bríathrasa a
chlann Israél; Iósa Nasarrdhá,
duine dearbhtha ó Dhía ead-
ruibhsi maille lé cumhachduibh
agus lé míórbhailibh, agus le
comharthaidhibh noch do rinne
Día thrídsean eadruibhse mar
is aithne dhibh féin.
23 An fearso, ar mbeith ar
na thoirbhirt tré chomhairle
chinte, & tré réimhfheachuin
Dé, do ghabh sibhse, agus
ar na chéasadh lé lamhaibh
drochdháoine, do mharbhabh-
air é:
24 Noch do thóg Día súas
íar sgáoileadh dhoilghis an
bháis, ar a nadhbhar nar bhéi-
dir don bhás a chungbháil.
25 Oír a deir Dáibhí na thim-
cheallsan, Do chunnairc mé an
Tighearna am fhíadhnuisi do
ghnáth: óir atá sé ar mo láimh
dheis, ionnus nach ccorróch-
tháoi mé:
26 Ar a shon so do bhí mo
chroidhe go subhach, agus do
rinne mo theanga lúathgháire:
agus na cheann sin suáimh-
neóchuidh mfeóil a ndóchas:
27 Ar a nadhbhar nach
bhfúigfe tú manam a nifearn,
& ní fhuileónga tú do náomh
féin truáillidheachd dfaicsin.
28 Dfoillsigh tú dhamhsa
slighthe na beathá, líonfuidh
tú mé do ghairdeachus léd
ghnúis féin.
29 A fheara agus a bhraith-
reacha, is éidir leamsà labhairt
go dána ribh a dtimcheall an
Phatriárca Daibhí, go bhfuil
sé tair éis bháis, agus ar na
adhlacadh, agus atá a thúama
eadruinne gus an lá a niu.
30 Ar a nadhbharsin ar mbeith
na fháidh dhó, agus a fhios
aige go dtug Día móid dhó
maille lé mionnuibh, go dtóig-
feadh sé Críosd súas do shíol
a leasruighsion do réir na féo-
la, agus go ccuirfeadh sé na
shuidhe ann a chatháoirsean
é:
31 Ar na réumhfhaicsin dó,
do labhair sé a dtimcheall eis-

éirghe Chríosd, nach bhfúig-
fithi a anam a nifearn, agus
nach bhfaicfeadh a cholann
trúailleadh.
32 Do thóg Día an Tíosaso
súas agus atámáoidne uile ar
bhfíadhnuisibh air.
33 Ar a nadhbharsin ar na
bhreith suas lé láimh dheis
Dé, agus ar bhfagháil an Spio-
raid náoimh do reir gheallamh-
na a nathar, do dhóirt sé am-
ach an nísi do chíthísi a nois,
agus do chluintí.
34 Oír ní dheachuidh Dáibhi
súas air neamh: gidheadh a
deir sé: A dubhairt an Tigh-
earna rém Thighearnasa, Suidh
ar mo láimh dheis,
35 Nó go gcuire mé do
námhaid na sdól fád chosuibh.
36 Uime sin bíodh a fhios go
dearbhtha ag tigh Israél uile,
go ndearnuidh Día, Tighearna
agus Críosd do Níosasa do
chrochabhairsi.
37 Agus ar na chloinsin so
dhóibh, do goineadh ann a
gcroidhe íad, agus a dubhradar
ré Peadar agus ris an gcuid
eile do na heasbaluibh; A
fheara, agus a bhráithreacha,
Créud do dhéunam ?
38 Agus do fhreagair Peadar
íád; Déanuidh aithrighe, agus
baisdear gach áonduine agaibh
a nainm Iósa Críosd, chum
maitheamhnuis na bpeacadh,
agus géubhtháoi chugaibh
tiodhlacadh a Spioruíd naoimh.
39 Oír is dáoibhsi, do rinn-
eadh an gealladh, agus dá bhar
gcloinn, agus dá gach nduine
a ccían, eadhon gach áon
ghoirfeas ar Dtighearna Día.
40 Agus do ghuidh sé, agus
do theaguisg sé *íad* ré morán
eile do bhríathruibh, ag rádh;
Coimhéaduidh sibh féin ou
drochgheinealachsa.
41 Ann sin na dáoine do
ghabh chuca a bhríathra go
toileambail, do baisdeadh íad:
Agus do cuireadh léo an lásin
a dtimcheall thrí míle anam.
42 Agus do chomhnuidhea-
dar a dteagasg na neasbal, ag-
us ann a ccumann, a mbriseadh
aráin, agus a nurnuighibh.
43 Agus do ghabh eagla gach
uile anam: agus do rinneadh
mórán do mhíorbhuilibh agus
do chomharthuibh leis na heas-
baluibh.
44 Agus na huile dháoine do
chreid, do bhádar a bhfochair
a chéile, agus do bhádar na
huile neithe coitcheann aca:
45 Agus do reacadar a
bhfineachas agus a máoin, ag-
us do roinneadar íad ar gach
áon fá leith do réir a ríachda-
núis.
46 Agus ag fanmhuin gach
láoi déantoil ann sa teampoll,
agus ag briseadh aráin ó thigh
go tigh, do chaithdís bíadh
maille lé gáirdeachas, agus lé
simplidheachd chroidhe :
47 Ag moladh Dé, agus ag
fagháil ceana ón phobal uile:
agus do chuir an Tighearna
leis a neagluis gach láoi, an
dream do sláinéochtháoi.

CAIB. III.

Do leighis Peadar an bacach, 19 *& brosduigh sé filleadh on ole go creidimh Chríosd an Tslanaigheoir.*

AGUS do chúaidh Peadar agus Eóin a néaineachd súas don teampoll, a nam urrnuighe, a dtimcheall a náomhadh huáir.

2 Agus do hiomchradh duine áirighe do bhí na mhairtíneach ó bhruinn a mhathar: noch do chuirdís gach láoi ag dorus an teampuill, ré a ráitear Breagha, díarruidh déirce ar a ndruing do théigheadh a sdeach don teampoll.

3 An tan do chunnairc an fearso Peadar agus Eóin ar tí dul a steach don teampoll, díarr sé déirc.

4 Agus ar bhféuchain go géur do Pheadar air maille lé Heóin, a dubhairt sé: Féuch oruinne.

5 Agus tug seision aire dhóibh, a ndochus neithe éigin dfághail úatha.

6 Achd a dubhairt Peadar: Ní bhfuil airgead na ór agamsa: achd an ní atá agam do bheirim dhuitse é; A nainm Iósa Críosd Nasárrdha, éirigh, agus siubhail.

7 Agus ar mbreith air a láimh dheis dó, do thóg sé súas é: Agus ar an mball do neartuigheadh mudharnaigh agus bonnaidhe a chos.

8 Agus do léim sé súas, do sheas, & do shiubhail sé: agus do chuáidh sé ríu a steach don teampoll, ag siubhal, agus ag léimnidh, agus ag moladh Dé.

9 Agus do chunnairc an pobal uile é, ag siubhal, agus ag moladh Dé.

10 Agus daithneadar é, gur ab é do bhíodh ag íarruidh déirce na shuidhe ag geata bréagh an teampuill: agus do líonadh íad diongantas, agus dúathbhás, fá a ní sin thárla dhó.

11 Agus ag cungmháil Pheadair agus Eóin don mhairtíneach úd do slánughadh, do rioth an pobal uile chuca ag iongantus don phoirse da ngoirthear *póirse* Sholaimh.

12 Agus ar na fhaicsin sin do Pheadar, do fhreagair sé don phobal: A fheara Israél, créd fá bhfuil iongnadh aguibh ann so? nó créd fá bhfuiltí ag sírfhéachuin oruinne, amhuil as gur tré ar gcumhachdaibh féin nó tré ar náomhthachd do thugamar air an bhfearso siubhal.

13 Día Abrahám, agus Isáac, agus Iácob, Día ar naithreachne, do ghlóruighe sé a mhac féin Iósa, noch do bhraitheabhairse, agus do shéunabhair a bhfíadhnuisi Phíolaid, an tan rug sé do bhreith a sgáoileadh.

14 Achd do shéunabhairse an neach náomhtha fíréanta, & díarrabhair fear dúnmharbhtha do thiodhlacadh dhíbh:

15 Achd do mharbhabhair úghdar na beatha, noch do dhúisigh Día ó mharbhaibh, agá bhfuilmídne ar bhfíadhnuisibh.

16 Agus tré chreideamh an-

masán, do neartaidh a ainm an
fearso do chíthí & áitheantáoi:
agus an creidheamh atá dhá
tháobhsan, tug sé dhó so an
tsláinte iomlánso ann bhur láth-
airse uile.
17 Agus a nois, a dhear-
bhraithre, atá a fhios agam
gur tré ainbhfios do rinneabh-
air *na neithe so*, agus bhur
núachdaráin mar an gcéadna.
18 Achd is mar so do choimh-
líon Día na neithe do réumh-
fhoillsigh sé tré bhéul a fhaigh-
eadh uile, go bhfuilleóngadh
Críosd.
19 Ar a nadhbharsin déun-
aidh aithrighe, agus fillidh,
ionnus go sgriosfuídhe bhur
bpeacaidh, a núair thiocfus aim-
sir a nfúaraidh ó fhiadhnuise
an Tighearna,
20 Agus chuirfeas sé úadh,
Iósa Críosd, noch do seanmór-
ughadh dhíbh roimhe.
21 Dár ab éigin do neamh a
ghabháil, go teachd daimsear-
achaibh aiseagtha na nuile
neitheann, noch do labhair
Día tré bhéul a uile fháigh-
eadh náomhtha ó thús an
domhain.
22 Oír a dubhairt Máoise
ris na haithreachaibh; Toig-
éubhaidh bhur Dtighearna Día
fáidh suas díbh, dá bhur ndear-
bhraithreachaibh féin, mar mi-
si: éisdfidh sibh ris sna huile
neithibh laibheórus sé ribh.
23 Agus tiocfuidh chum crí-
che gidh bé nách éisdfidh ris
an bhfáidhsin, go sgriosfuigh-
thear é as an bpobal.

24 Agus dfoillsigheadar a
huile fhaidhe mar án gcéud
na, ó Shámuél, agus ón druin[g]
do lean é ó shoin, an mhéid d[o]
labhair dhíobh, na neithe so.
25 As sibhsi clann na bhfáigh-
eadh, & na tiomna do rinne
Día ré ar naithreachaibh, ag
rádh ré Hábraham; Agus ann
do shíolsa bheannóchthar cin-
eadhacha na talmhan uile.
26 As chuguibhse ar tús do
chuir Día a mhac féin Iósa, ar
na dhúsachd *ó mharbhaibh*,
dá bhur mbeannughadh, ionn-
us go bhfilleadh gach áon ag-
uibh ó bhur nolcaibh.

CAIB. IV.

Adhmhail dhán Pheadair, 23 urnuighe, 32 & ionnanus na Gcreidmheach.

AGUS an feadh do bhádar
ag labhairt ris an bpo-
bal, tangadar na sagairt, agus
úachdarán an teampoill, agus
na Saducíni orthа:
2 Ag doilgheas go rabhadar-
san ag teagasg an phobail, agus
ag seanmórughadh a Níosa
eiséirghe ó mharbhaibh.
3 Agus do chuireadar lámha
ionnta, agus do chuireadar a
bpríosún íad, go dtáinic ar na
mhárach, óir do bhí sé fá a
namsin déigheanach.
4 Gidheadh mórán da cuala-
uidh an bhríathar, do chreid-
eadar: agus do bhí uibhir na
ndáoine a dtimcheall chúig
míle.
5 Agus tárla ar na mhárach,
gur chruinnigheadar a nuachd-
aráin, agus a sinnsir, agus a

sgríobhuidhe a bhfochair a chéile
a Níarusalém.
6 Agus Annas an tárdshagart,
agus Cáiaphas, agus Eóin, agus
Ailexanndar, & gach a raibh
do chineul na nárdshagart.
7 Agus an tan do chaireadar
a lár íad, dfíafruigheadar;
Créud é an tughdarrás, nó an
tainm as a ndearna sibhse a
ní so?
8 An sin ar mbeith do Phea-
dar ar na líonadh don Spiorad
náomh, a dubhairt sé ríu; A
úachdaráin an phobail, agus a
shinnseara Israél,
9 O atámáoidne a niugh air
ar dtabhairt chum ceasda, a
dtimcheall na máitheasa do
rinneadh don duine éagcrúaidh
cionnus do slánuigheadh é;
10 Bíodh a fhios aguibhse
uile, agus ag pobal Israél uile,
gur tré ainm Iósa Críosd Na-
sárrdha, noch do chrochabh-
airse, noch do dhúisigh Día ó
mharbhuibh, as trídsean shea-
sus an fearso slán an bhur
bhfíadhnuisesi.
11 A sí so an chloch úd do
bhí fá neimhchion aguibhse, a
sháora; dá ndearnadh ceann
an chúinne.
12 Agus ní bhfuil slánughadh
a neach air bith eile. Óir ní
bhfuil ainm ar bith eile fáoi
neamh ar na thabhairt do
dháoinibh, lér ab éidir sinne
shlánughadh.
13 Agus an tan thugadar dhá
naire dánacht Pheadair, agus
Eóin, agus gur thuigeadar a
mbeith na ndáoinibh gan fhogh-
luim, gan éolus, do ghabh ioun-
gantus íad, agus daithneadar
go rabhadar a bhfochair Iósa.
14 Agus ar bhfaicsin a nfir
do bhí ar na shlánughadh, na
sheasamh na bhfochair; ní
raibh éainní aca ré rádh na
naghuidh.
15 Achd ar na fhógra dhóibh
dul amach as an gcomhairle,
diomraidheadar eatorra féin.
16 Ag rádh; Créud do dhéun-
am ris an muintirse? óir go
deimhin atá comhartha foill-
sightheach aca ar na dhean-
amh, agus is follus do gach
áon áitigheas á Niárusalem é,
agus ní féidir linne a shéuna:
17 Achd deagla leathnuigh-
the dhó ní as faide a measg an
phobail, toirmisgeam íad go
bagrach fá labhairt feasda sa
nainmse ré duine air bith.
18 Agus ar na ngairm dhóibh,
dáithneadar dhíobh: gan labh-
airt air éanchor, agus gan teag-
usg do dhéunamh a nainm
Iósa.
19 Achd ar bhfreagra do
Pheadar agus Deóin, a dubh-
radar ríu; Measuigh féin an
córa a bhfíadhnuise Dé, sibhsi
deisdeachd ná Día.
20 Óir ní héidir linne, gan
na neithe do chúalamar, agus
do chunncamar do labhairt.
21 Agus ar ndéanamh bagair
dhoibhsean, do léigeadar úatha
íad, mar nach bhfuaradar slighe
ar bith chum pionúis do thabh-
airt dóibh, ar son an phobail;
óir tugadar uile gléir do Dhía,
ar son a neithe do rinneadh ann.

22 Oír do bhí an té air a ndearnadh an comhartha slainte úd, ós cionn dá fhichead bhliadhan dáois.

23 Agus ar na léigean amach, tangadar chum a gcompánách, agus dfoillsigheádar gach a ndubhradar na hárdshaguirt agus ná sinnsir ríu.

24 Agus ar na chlos so dhóibhsean, do thógbhadar súas a nguth déantoil chum Dé, agus a dubhradar; a Thighearna, is tusa an Día do rinne neamh, agus talamh an fháirge, agus gach a bhfuil ionnta:

25 Noch a dubhairt sa Spiorad náomh tré béul Dáibhi do shearbhfhoghantuighe féin; Créud fár líonadar na cineadhacha dfeirg, agus fár smuáinteadar na puibleacha neithe díomháoineacha?

26 Do sheasadar ríghthe na talmhan, agus do chruinnigheadar na huachdaráin a bhfochair a chéile, a naghaidh an Tighearna, agus a naghaidh a Chríosd.

27 Oír do chruinnigheadar gan chonntabhairt a bhfochair a chéile sa chathraighse, Ioruaidh, agus Poinusius Píoláid, maille ris na cineadhachuibh, agus ré puibleachaibh Israél, a naghaidh do mhic náomhtha Iósa, noch do óng tú.

28 Do dhéanamh gach neithe dár réumhórdaigh do lámhsa, agus do chomhairle a dhéanamh.

29 Agus a nois a Thighearna, tabhair aire dá mbagur, agus tabhair dod shearbhfhoghantuidhibh féin, do bhríathar a labhairt, maille ré gach uile dhánachd.

30 Ag sineadh do láimhe amach chum leighis, & comharthadh, & miorbhuileadh, do dhéanamh, trá ainm do mhic náomhtha féin Iósa.

31 Agus ar ndéunamh urnuighe dhóibh, do chríothnuighe a náit a rabhadar a bhfochair a chéile: agus do líonadh íad uile don Spiorad náomh, agus do labhradar bríathar Dé maille ré dánachd.

32 Agus do bhí áon chroidhe agus áon anam amháin ag an druing do chreid: agus ní dubhairt éainneach aca go madh leis féin áon ní dhá raibh na sheilbh, achd do bhádar na huile neithe comhchoitcheann aca.

33 Agus tugadar na habsduil maille ré cumhachdaibh móra, fíadhnuise eiséirghe an Tighearna Iósa úatha: agus do bhádar grásá móra orrtha uile.

34 Oír ní raibh éainneach eatorra ar a riabh riachdanus; óir an mhéid do bhí na sealbhaigheóiribh fearuinn, nó tighthe, ar na réic do bheirdís a lúach leó;

35 Agus do chuirdís ag cósaibh na nabsdal é: & do ruinntí é ar gach áon do réir a ríachdanuis.

36 Agus Ióses, dar ghoireadar na habsdail Barnabas (sé sin ar na eidirmhíniughadh, Mac na comhfhurthachda) ar mbeith

dhó na Lebhíte, *agus* do
fhreimh na Sioprus.
37 Ar mbeith go raibh fear-
ann aige, do reac sé é, agus
tug sé ris an tairgead, agus do
chuir sé ag cosaibh na nabs-
dal é.

CAIB. V.

Bás úathbhasach Ananías & Shaphí-rah arson chealgoireacht, 33 & na Heasbuil, a mhaóghal bdis ar son na fírinne, do shaoradh iad tre chomhairle Ghamaliel.

AGUS do reac fear áirighe
dar bhainm Ananías,
maille ré na mhnáoi Sapphira,
fearann do bhí ann a sheilbh:
2 Agus do chonnaimh aige go
folaightheach *cuid* dá lúach
go bhfios dá mhnáoi, agus ar
dtabhairt choda éigin ris, do
chuir sé ag cosaibh na nabs-
dal é.
3 Ann sin a dubhairt Pea-
dar, A Ananías, créd fár líon
Sátan do chroidhe do dhéun-
amh bréige leis a Spiorad
naómh, & do chungbháil coda
éigin do lúach an fhearuinn go
foluidhtheach?
4 A né nár leachd féin é dá
gcongabhtha é, agus an é nach
raibh sé ad chumhachdaibh
féin, íar na reic? créd far
smúain tú a ní so ad chroidhe?
ní lé dáoinibh do rinne tú
brég, achd ré Día:
5 Agus ar gcloinsin na mbría-
tharsa Dananías, do thuit sé
síos, & do chúaidh a anam as:
agus do bhí eagla mhór ar
gach duine dhá ccúaluidh na
neithe so.
6 Agus ar éirghe do na hóg-
ánaibh, rugadar air, agus ar ná
iomchor dhóibh dadhlacadar
é.
7 Agus tárla a dtimcheall
thrí núair na dhiáigh sin, go
dtáinig a bhean a steach gan
fios an neithe do rinneadh,
aice.
8 Agus a dubhairt Peadar
ría; Innis damh, nar a nòiread
so do reacabhair an fearánn?
agus a dubhairt sise, seadh air
a noiread sin.
9 Ann sin a dubhairt Peadar
ría; Créud fár chomháontuigh
sibh cathughadh do chur ar
Spioruid an Tighearna? féuch,
atáid cosa na muinntire dadh-
luic thfear ag an dorus, agus
béuruid síad thúsa ríu.
10 Agus ar a núairsin féin do
thuit sise agá chosaibh, agus
do chúaidh a spiorad aisde:
agus ar dteachd a steach dó
na hógánuibh, fúaradar marbh
í, & ar na breith leó, dadh-
luiceadar í a naice a fir.
11 Agus do bhí eagla mhór
air a neagluis uile, agus ar na
huile dháoinibh do chúaladh
na neithe so.
12 Agus do nithí mórán do
chomharthadhaibh, agus do
mhíorbhalaibh, tré lámhuibh
na nabsdal, a measg an pho-
bail, agus do bhídis uile déan-
toil a bpóirse Sholaimh.
13 Achd don druing eile, níor
lamh éainneach aca greamugh-
adh léo: gidheadh do bhí
meas mór ag an phobal orr-
tha.

M 3

14 Achd is móide do mhéudaigh an uimhir fhear agus bhan do chreid don Tighearna.

15 Ionnus go niomchraidís amach fá na sráidibh na daoine éugcóruáidhe, agus go gcuirdís ar leapachuibh *iad*, ionnus ag teachd do Pheadar go gcuirfeadh a sgáile amháin sgáile ar neach éigin díobh.

16 Agus do thigdís morán a gceann a chéile as na caithreachaibh timcheall go Hiárusalém, ag tabhairt dháoine éagcruaidhe, agus buaidhheartha ó spioradaibh neamhghlana ríu, noch do slánuighthi uile.

17 Achd ar néirghe suas don nárdshagart, agus gach a raibh na fhochair, (mar atá airiceachd na Saducíneach) do líonadh do thnúdh íad.

18 Agus do chuireadar a lámha sna habsdalaibh, agus do chuireadar sa bpríosún choitcheann íad.

19 Achd dfosgail aingeal an Tighearna sa noidhche doirse an phríosúin, agus ar na dtreórughadh amach, a dubhairt sé,

20 Imthighidh romhaibh, agus ar seasamh sa teampall dáoibh, labhruidh ris an bpobal, na huile bhríathra na beathasa.

21 Agus ar na chloinsin so dhóibhsean, do chúadar a steach don teampall go moch ar maidin, agus do theaguisgeadar. Achd ar dteachd don árdshagart, agus don druing do bhí na fhochair, do ghoireadar comhairle, & sinnsir chloinne Israél uile a gceann a chéile: agus do chuireadar teachda ar a gceannsan chum an phríosúin.

22 Agus ar dteachd do na máoruibh ní fhúaradar íadsan sa bpríosún: agus ar bhfilleadh dhóibh dinnis eadar *sin*,

23 Ag rádh; Fúaramar go deimhin an príosún dúnta go dúthrachdach, agus an luchd coimhéuda na seasamh a muigh as comhair na ndoírrseadh: achd ar nosgladh dhúinn, ní fhúaramar áonduine a stigh.

24 Agus ar gclos na mbríatharsa do nárdshagart, agus duachdarán an teampuill, agus duachdaránaibh na sagart, do bhí conntabhairt aca na dtimcheallsan, créud do thiocfadh as so.

25 Achd ar dteachd do neach áirighe dinnis sé dhóibh, ag rádh; Féuch, na fir do chuireabhair a bpríosún, atáid síad na seasamh sa teampall, agus ag teagusg an phobail.

26 Ann sin ar nimtheachd don chaiptín, maille ris na máoruibh, tug sé leis íad, gan choimhéigneadh. (Oír do bhí eagla an phobail ortha, go ngéubhaidís do chlochaibh ortha.

27 Ar a nadhbharsin tar éis íad dhá dtabhairt leó, do chuireadar a bhfíadhnuise na comhairle íad, agus dfiafruigh an tárdshagart díobh,

28 Ag rádh; A né nar áithneamairne go ródhíthcheallach dhíbh, gan teagusg do dhéun-

amh sa nainmse? agus féuch, do líonabhair Ierusalem le bhur dteagusg, agus as mían libh fuil an duinese do thairruing oruinne.
29 Agus ar bhfreagra do Pheadar, agus do na habsdaluibh, a dubhradar; Is mó is éigin umhlughadh do Dhía, ná do dhaóinibh.
30 Do thóg Día ar naithreachne Iósa súas, noch do mharbhabhairse é, ar na chrochadh a gcrann.
31 Do thóg Día re na láimh dheis féin é so súas, na phríonnsa, agus na shlánaightheóir, do thabhairt aithrighe, & maithmheachais na bpeacadh Disraél.
32 Agus atámáoidne ar bhfíadhnuisibh dhó, ar na neíthibhse a deirmíd: & mar an gcéudna an Spiorad náomh, noch thug Día don druing umhlaigheas dó.
33 Agus ar gclos na neitheadhsa dhóibhsean, do bhádar air a ngearradh, agus do rinneadar comhairle íadsan do mharbhadh.
34 Achd ar néirghe súas Dfairisíneach áirighe sa gcomhairle, dár bhainm Gamáliel, doctúr dlighe, do bhí fá chion ag an bpobal uile, daithin sé na habsdail chur amach ar feadh tamuill.
35 Agus a dubhairt sé ríu; A fhiora Israél, tabhraidh bhur naire ribh féin, créd do dhéuntáoi a dtáobh na muinntirese.
36 Oír roimhe a naimsirse, déirghe Teudás súas, ag rádh; Go madh neach éigin mór é féin, lér cheangail uibhir dháoine, a dtimcheall cheithre gcéud: noch do marbhadh, agus an mhéid dáontuigh dhó, do spréaghadh, agus do chuireadh a neimbrígh íad.
37 Tar éis an fhirse, déirghe Iúdás an Galileánach súas, a laéthibh an dáoirchíosa, agus do tharruing sé mórán don phobal chuige féin: agus do sgriosadh an fearsa fós, agus do spréaghadh an mhéid tug a náonta dhó.
38 Agus a deirim ribh a nois, Seachnuidh sibh féin ar an muinntirse, & léigidh dhóibh: óir más ó dháoinibh thig an chomhairle, nó a nobairse, cuirfighthear a neimbrígh é.
39 Achd mas ó Dhía thig sé, ní héidir libh a chur a neimbrígh: air eagla go bhfuighthí ag troid a naghaidh Dé sibh.
40 Agus do áontuigheadar dho: & ar ngairm na nabsdal dóibh, agus ar ngabháil ortha, tugadar fógra dhóibh, gan labhairt a nainm Iósa: agus do léigeadar úatha íad.
41 Ar a nadhbharsin do imthigheadar san go lúathgháireach as amharc na comhairle, do bhrígh gur measadh gur bhfíu íad easonóir dfulang ar son anma Iósa.
42 Agus gach lá sa teampall, agus ó thigh go tigh, níor sguíreadar do bheith ag teagasg, agus ag seanmórughadh Iósa Críosd.

CAB. VI.

Seacht Deachanna ar na ndtagha, 5 dar diobh Stephanus.

AGUS an sna laéthibhsin, ag méudughadh do na deisciobluibh, déirigh monmhur na Ngréugach a naghaidh na Neabhruigheach, do bhrígh go ttugtháoi neimhchion air a mbaintreabhachuibh sa miniosdrálachd laéthеamhuil.

2 Uime sin ar ngairm iomuíd do na deisciobluibh a gceann a chéile don dá fhear dhéug, a dubhradar: Ní hiomchubhuighe dhúinne briathar Dé dfágbháil do chum na mbord do fhriothólamh.

3 Ar a nadhbharsín a dhearbhraithreacha, féuchaidh amach bhur measg féin, mórsheisear do dháoinibh deaghtheasda, lán don Spioruid náomh & deagna, noch do chuirfeam a dtimcheall na hoibreise.

4 Agus bíadhmaidne go comhnuightheach a nurnuighe, agus a miniosdrálachd na bréithre.

5 Agus dáontuigheadar an comhlúadar uile don rádh so, agus do thoghadar Steaphán, fear lán do chreideamh, agus don Spíoruid náomh, agus Philip, agus Procórus, agus Nícánor, agus Tímon, agus Parménas, agus Nicolás, neach ó Aintióchia do cheanguil é féin don neagluis.

6 Do chuireadar íad so a bhfíadhnuise na nabsdal, agus ar ndéunamh urnuighe dhóibhsean, do chuireadar a lámha orrtha.

7 Agus dfás bríathar Dé, agus do mhéudaigh uibhir na ndeisciobal go romhór a Niarusalém, agus dumhluidh cuid mhór do na ságartaibh don chreideamh.

8 Achd Steaphán lán do chreideamh, agus do chumhachdaibh, do rinne sé miorbhuile agus comharthadha móra, a measg an phobail.

9 Agus déirgheadar súas dream áirighe don tsinagóig, dar ab ainm *Sionagóg* na libertinigh, agus na Cirenianach, agus luchd Alexandria, agus Cilícia, agus na Hásia, ag diosbórachd lé Steaphán.

10 Achd níor bhféidir leó cur a naghaidh na heagna, agus na spioraide tré ar labhair sé.

11 An sin tugadar a steach dream aírighe noch a dubhairt; Do chúalamar féin é ag labhairt bhríathra masluigheacha a naghaidh Mháoise, agus Dé.

12 Agus do bhogadar an pobal, agus na sinnsir, agus na sgriobuidhe: agus ag cur chuige rugadar air, agus tugadar leó chum na comhairle é.

13 Agus do chuireadar amach fiadhnuiseadha bréugacha noch a dubhairt; Ní sguireann an fearso dá bheith ag labhairt bhríathra masluigheacha a naghaidh na háite náomhthasa, agus an reachda.

14 Oír do chúalamar é ag

ráidh, Go sgriosfáidh Iósa Násarrdhaso a naitse, agus go niompochaidh sé na hórduighthe tug Máoise dhúinne.
15 Agus gach a raibh na suidhe sa ccomhairle ag féuchuinn go friochnamhach airsion, do chunncadar a aghaidh mar aghaidh aingil.

CAIB. VII.

Freagra dhiagha Steaphain, ag foillsiughadh brigh an dlighe; 59 & aris a bhás féin aindligheach.

AN sin a dubhairt an tárdshagárt, An bhfuilid na neithese mar so?
2 Agus a dubhairt seision, A bhraithreacha, agus a aithreacha, éisdigh: dfoillsigh Día na glóire é féin dar nathair Abraham, an tan do bhí sé sa Mésopotámia, suil do chomhnuidh sé a Gcárran:
3 Agus a dubhairt sé ris; Fág do thír féin agus do chineadh, agus tárr don tír fhoillseochus misi dhuit.
4 Dimthigh sé ann sin as talamh na Gcaldéanach, agus do chomhnuigh sé a Gcárran. Agus as sin tar éis bháis a athar, dárrthuigh sé é don talamhsa ann a bhfuiltíse a nois bhur gcomhnuidhe.
5 Agus ní thug sé oighreachd dhó ann, go fíu leithead troighthe, bíodh gur gheall sé a thabhairt mar sheilbh dhó féin agus dá shíol na dhíaigh, gé nách raibh clann fós aige.
6 Achd do labhair Día, mar so: Bíaidh do shíolsa na náitreabhaidh a dtír choimhighthe, mar a ccoimeóchar íad fá dháoirse, agus fá leathtrom ceithre cheud blíadhan.
7 Achd do dhéuna misi breitheamhnus ar an gcineadh aga mbíaidh síad fá dháoirse, do ráidh Día: agus ná dhíaigh sin rachaid síad amach, agus do dhéunuid seirbhís dhamhsa sa nionadhsa.
8 Tug sé dhó mar an gcéadna connradh an timchillghearraidh, agus is mar sin do ghin Abraham Isaac, agus do thimchillghearr sé é an tochdmhádh lá: agus *do ghein* Isaac Iácob, agus Iácob an dá Phátriárca dhéug.
9 Agus ar ngabháil thnúidh do na patriarcuibh do reacadar Ióseph don Eigipt: agus do bhí Día maille ris.
10 Agus do réidhigh sé é ó nuile thrioblóid, agus tug sé grása agus eagna dhó a bhfíadhnuise Phárao Rí na Héigipte, noch do rinne uachdarán de ar a Néigipt, agus ar a thigh féin uile.
11 Agus táinig gorta go tír na Héigipte, agus Chánaan uile: ionnus nách bhfúaradar ar naithreacha beatha.
12 Agus ar na chlos do Iácob go raibh arbhar sa Néigipt, do chuir sé ar naithreacha ar tús *innte.*
13 Agus an dara húair daithneadar a dhearbhraithreacha Ióseph, agus do foillsigheadh do Phárao cineadh Ióseph.
14 Agus do chuir Ióseph fios

air Iácob a athair, agus ar a
luchd gáoil uile cúig anmanna
déug agus trí fichid.
15 Agus do chúaidh Iácob
síos don Eigipt, agus fúair sé
féin agus ar naithreacha bás;
16 Agus do hathruigheadh íad
go Síchem, agus do chuireadh
íad ann sa túama do cheann-
aidh Abraham ar a lúach air-
gid ó chloinn Emmor mhic Sí-
cheim.
17 Agus ar ndrud aimsire na
geallamhna tug Día Dhábra-
ham maille ré mionnaibh, dfás
an pobal go híomadúil sa Néi-
gipt.
18 Nó gur éirghe Rí eile
súas, ag nach raibh aithne air
Ióseph.
19 Do mheall an fearso ar
ccineadhne, agus tug sé droch-
dhíol air ar naithreachuibh,
a ccruth go dtug sé orrtha a
gclann do theilgean amach,
ionnus nách bhfasaidís.
20 Fá a namsin rugadh Máoi-
se, agus do bhí sé taitneamh-
ach ag Día: agus do hoileadh
é feadh thrí míos a dtigh a
athar.
21 Agus ar mbeith dhó ar na
theilgean amach, do thóg in-
ghean Pháraó ría é, & do oil
si é mar mhac dhi féin.
22 Agus do bhí Máoise fogh-
lomtha a nuile eagna na Né-
gipteach: agus do bhí sé cumh-
achdach a mbríathruibh agus
a ngniomharthuibh.
23 Agus ar gcoimhlíonadh
aimsire a dhá fhichead blíadh-
ân dó, táinic ann a chroidhe
dul dféuchain a dhearbhráith-
reach féin, chloinne Israél:
24 Agus ar bhfaicsin dhuine
áirighe ag fulang éugcóra, do
chosain sé é, & ar mbúaladh
a Néigiptaigh dhó, do rinne
sé dioghaltas air son an tí ar a
ndearnadh a néugcóir.
25 Oír do mhéas sé go dtuig-
fidís a dhearbhráithreacha, go
dtiubhradh Día fúasgladh, tré
na láimhsion dóibh: gidheadh
níor thuig síadsan sin.
26 Agus an lá na dhíaigh sin,
ar mbeith dhóibh ag comhrac,
do thaisbéin sé é féin dóibh
agus do bhí sé déanamh síoth-
chana eatorra, ag rádh; A
dháoine, as dearbhraithreacha
da chéile sibh; créud fá ndéun-
táoi éugcóir ar a chéile?
27 Achd do chuir an té do
rinne a neugcóir ar a chomh-
arsuin úadh é, ag rádh; Cía
rinne uachdarán agus breith-
eamh dhíotsa ós ar gcionne?
28 An mían riot misi do
mharbhadh, mar do mharbh
tú an Tégiptach a né?
29 Do theith Máoisi ann sin
ris an bhfocal sin, agus do bhí
sé na dheóraidh a dtalamh
Mhádian, sa nionadh ann a
rugadh días mac dhó.
30 Agus ar gcríochnughadh
dhá fhichead bhlíadhan, do
taibhreadh dhó, a bhfásach
shléibhe Sína, aingeal an Tigh-
earna, a lasair theineadh a
ndos.
31 Agus ar ná fhaicsin do
Mháoise, do ghabh iongnadh
fan taibhse é: agus ar dteachd

36 dhá bhreathnughadh, táinic
guth an Tighearna chuige;
32 As misi Día haithreach,
Día Abraham, agus Día Isaac,
agus Día Iácob: agus ar mbeith
do Mháoise ar críth, níor lamh
sé aire do thabhairt dó.
33 Achd a dubhairt an Tigh-
earna ris, Sgáoil do bhróga dod
chosaibh: óir is talamh náomh-
tha an tionadh ann a bhfuil tú
ad sheasamh.
34 Tug mé dom aire go frioch-
namhach, amhgar mo phobail,
noch atá sa Néigipt, agus do
chúalaidh mé a nosnadhach, ag-
us do thuirrling mé dá bhfúas-
gailt: agus a nois tárrsa a leith,
cuirfe me don Eigipt thú.
35 An Máoise so do dhíulta-
dar, ag rádh; Cía rinne uachd-
arán, agus breítheamh dhíotsa,
do chuir Día é mar uachdarán
agus mar fhear sáortha, a láimh
a naingil, do taibhreadh dhó
sa dos.
36 Tug sé so amach íad ar
ndéunamh míorbhaileadh ag-
us comharthadh a dtalamh na
Héigipte, agus ann sa muir
rúaidh, agus ann sa bhfásach,
dhá fhichead blíadhain.
37 A sé so an Máoisi úd
noch a dubhairt ré cloinn Is-
raél; Toigéubhaidh Día bhur
Dtighearna, fáidh súas dáoibh
dá bhur ndearbhraithribh, mar
misi: éisdfidh sibh ris.
38 Sé so an té do bhí sa
gcoimhthionól ar an bhfásach,
a bhfochair a naingil do labh-
air ris ar shlíabh Sína, agus ré
ar naithribhne, noch do ghlac
mar an gcéudna bríathra na
beatha chum a dtabhartha
dhúinne.
39 Dá nár bháill ré ar naith-
ríbhne umhlachd do thabhairt,
achd do dhíultadar é, agus
dfilleadar ann a gcroidhthibh
tar a nais don Eigipt:
40 Ag rádh ré Háaron, Déuna
dhúinn Dée, do racha romh-
uinn: Oír ní bhfuil a fhios
aguinn créud do éirigh don
Mháoisese, noch do threóraidh
sinn as talamh na Héigipte.
41 Agus do rinneadar láogh
ann sna laéthibhsin, agus do
fhoráileadar íodhbairt don
íodhail, agus do rinneadar
gáirdeachus as oíbrighthibh a
lámh féin.
42 Agus dfill Día, agus tug
sé íad do dhéanamh seirbhíse
do shlúagh neimhe do reir mar
atá sgríobhtha a leabhar na
bhfáigheadh; A thigh Israél,
nar fhoraileabhair dhamhsa,
beathaidh mharbha, agus iodh-
bartha ar feadh dhá fhichead
blíadhan ar an bhfásach?
43 Achd do ghlacabhair tá-
bernacel Mhóloch, agus réult
bhur Ndía féin Rémphan,
fíoghracha noch do rinneabh-
air, chum a nadhra; ar a nadh-
bharsin áthrócha mé sibh don
táobh a nunn don Bhábilóin.
44 Do bhí tábernacel na
fíadhnuise ag ar naithribhne ar
an bhfásach, do réir mar daith-
in an té labhair ré Máoisi, a
dhéunamh, do réir na heisiom-
plara do chunnairc sé.
45 Noch do ghlacadar ar

naithrene, agus tugadar leó
maille ré Híosa go seilbh na
gcineadhach, noch do theilg
Día amach as amharc ar naith-
reach, go laéthibh Dháibhi:
46 Noch fúair grása a bhfía-
dhnuise Dé, agus do shir taber-
nacel dfagháil do Dhía Iácob.
47 Gidheadh a sé Solamh do
thóg tigh dhó.
48 Achd fós ní a dteampluibh
laimhdhéanta atá an tí as áirde
na chomhnuidhe, do réir mar a
deir an fáidh:
49 Sé neamh mo chathaóir,
agus an talamh sdól mo chos.
Créd é an tigh thóigéubhus
sibh dhamh, a deir an Tigh-
earna: nó créud é mionad
comhnuighe?
50 A né nach í mo lámh do
rinne na neithesi uile?
51 A dháoine cruáidhmhuin-
eulacha, & neamhthimcheall-
ghearrtha a gcroidhe, agus a
gclúasáibh, atátháoi ag seas-
amh ríamh a naghaidh an
Spíorad náoimh, amhuil *do
rinneadar* bhur naithreacha,
as mar sin do nithíse.
52 Cía do na fáidhibh nar
dhíbreadar bhur naithreacha?
agus do mharbhadar an dream
do réumhfhoillsigh teachd a
nfiréin úd, agá rabhabhairse a
nois bhur luchd bratha, agus
dúnmharbhtha.
53 As do ghlacabhair an
reachd tré mhiniosdrálachd na
naingeal, agus níor choimhéud-
abhair é.
54 Agus ar ná gclos so dhóibh-
sion, do gonadh ann a gcroidh-
thibh íad, agus do bhádar a
cognamh a bhfíacal na agh-
aidh.
55 Achd ar mbeith do Stea-
phán lán don Spiorad náomh
agus ar bhféachain dó go gér
ar neamh, do chunnairc sé glóir
Dé, agus Íósa na sheasamh ar
láimh dheis Dé.
56 Agus a dubhairt sé; Féuch,
do chím neamh osguilte, agus
mac an duine na sheasamh ar
láimh dheis Dé.
57 Do gháireadarsan annsin
do ghuth mhór, agus do stop-
ádar a gclúasa, agus do shaith-
eadar déuntoil airsion:
58 Agus ar na theilgean am-
ach as an gcathraigh dhóibh,
do ghabhadar do chlochaibh
air: agus do chuireadar na
fiadhnuisighe a néuduighe síos
ag cosaibh ógánaidh áirighe
dar bhainm Saul.
59 Agus do ghabhadar do
chlochuibh air Steaphán, as é
ag guidhe agus ag rádh: A
Thighearna Íósa gabh mo spio-
rad chugad.
60 Agus ar na léigean féin ar
a ghlúinibh dhó, do éigh sé do
ghuth mhór; A Thighearna
na cuir an peacadhsa, na leith.
Agus ar na rádh so dhó, do
chodail sé.

CAIB. VIII.

Saul ag brughadh na Heagluisi, 13 do baisdeadh Siomon an draoi, 27 & séomradóir Chandace, ré Philib.

AGUS daontuigh Saul
chum a bhásaighe. Agus
déirigh sa ló sin gérleanmhuin

a mhór a naghaidh na heagluise
Níarusalém: agus do bhádar
uile ar na sgaradh feadh réigion
taíre Iúdaighe, agus na Samá-
ria, achd amháin na habsdail.
2 Agus do thógbhadar dáoine
cráibhtheach Steaphán ríu,
agus do cháoineadar go mór e:
3 Achd do bhí Saul ag sgrios
na heagluise, ag dul a steach
ann gach éintigh: agus ag tarr-
aing amach fhear agus bhan,
do chuireadh sé a bpriosún
íad.
4 Uime sin an dream do bhí
ar na sgaradh, dimigheadar
timcheall ag seanmórugh na
bréithre.
5 Agus ar dteachd do Philib
go cathair na Samária, do
sheanmóir sé Críosd dhéibh.
6 Agus tugadar' an pobal
déantoil aire do na neithibh do
labhair Philib, ag éisdeachd,
agus ag féuchain na gcomh-
arthadh do rinne sé.
7 Oír do chúadar spiorada
neamhghlana amach as mórán
ann a rabhadar, ag éimhghe do
ghuth mhór: agus do slánugh-
adh mórán do luchd pailiríse,
agus do bhacachaibh.
8 Agus do bhi gáirdeachus
mór sa gcathraighsin.
9 Agus do bhí roimhe sin sa
gcathraigh, duine áirighe dar
bhainm Síomón, do bhí na
dhraói, agus do mheall sé pobal
na Samária, ag rádh; Gur
dhuine mór éigin é féin.
10 Tugadar uile aire dhó ón
mbeag gus an mór, ag rádh;
A sé so mórchumhachda Dé.
11 Agus tugadar a naire dhó,
do bhrígh gur mheall sé íad
aimsir fháda lé na dhraóidhe-
achd.
12 Achd a nuáir do chreid-
eadar do Philib ag soisgéulugh
adh na neitheann *bheanus* ré
rioghachd Dé, agus ré hainm
Iósa Críosd, do baisdeadh íad,
eidir fheara agus mhná.
13 Agus do chreid Síomón
féin mar an gcéudna: Agus ar
na bhaisdeadh, do chomhnuigh
sé a bhfochair Philib: Agus ar
bhfaicsin dó na gcomharthadh
agus na miorbhaileadh móra
dhá ndéunamh, do ghabh
úathbhás é.
14 Agus ar gclos do na habs-
dalaibh do bhí a Níarusalém,
gur ghabh Samaria re bríathar
Dé, do chuireadar chuca Peadar
agus Eóin.
15 Agus ar ndul síos dóibh,
do ghuidheadar ar a son, do
chum go ngéubhaidis chuca an
Spiorad náomh.
16 (Oír níor thuirrling sé fós
ar éinneach aca, achd amháin
do baisdeadh íad a nainm an
Tighearna Iósa.)
17 Ann sin do chuireadar
lámha orrtha, agus do ghabh-
adar an Spiorad naomh chu-
ca.
18 Agus ar na fhaicsin do
Shíomón, go raibh an Spiorad
náomh ar na thabhairt tré lámh-
uibh na nabsdal do chur ortha,
do thairg sé airgead dóibh.
19 Ag rádh; Tabhraidh
dhamhsa mar an gcéudna na
cumhachdasa, go bhfuighe

gach neach ar a gcuirfe mé
lámha, an Spiorad náomh.
20 Achd a dubhairt Peadar
ris, Go dtéighe do chuid áirgid
a mugha maille riot féin, do
bhrigh go measann tú go
bhfaghthar tíodhlacadh Dé ar
airgead.
21 Ní bhfuil cuíd ná cumann
agad ann sa miniosdrálachdsa:
óir ní bhfuil do chroidhe
díreach a bhfíadhnuise Dé.
22 Uime sin déuna aithríghe
ar son a nuilcse, agus íarr ar
Dhía, más éidir smuáineadh do
chroidhe do mhaitheamh dhuit.
23 Oír do chím go bhfuil tú
a ndomlus an tsearbhuis, agus
a ndaingean na heugcóra.
24 Agus ar bhfreagra do Shío-
món a dubhairt sé; Guidhigh-
se an Tighearna ar mo shon,
gan ní ar bith do na neitibhse
a dubhrabhair do theagmhail
damh.
25 Uime sin ar ndéunamh
fíadhnuise dhóibhsion, agus ar
labhairt bhréithre Dé, dfilleadar
go Híarusalém, agus do shean-
móraigheadar an soisgéul a
mórán do bhailtibh na Samá-
ritanach.
26 Agus do labhair aingeal
an Tighearna ré Philib, ag rádh:
Eírghe, agus imthigh don
taóibh ó dheas, an tslighe síos
ó Ierusalém go Gása: Noch
atá na fhásach.
27 Agus ar néirghe dhósan,
dimthigh sé roimhe: Agus
féuch, cailltéanach áirighthe ó
Etíopia, duine cumhachdach
ré Candáce bainríoghan na
Heitíopia, noch do bhí ós cionn
à hionmhusa uile, táinic sé go
Hiarusalém dadhradh Dé:
28 Agus dfill sé tar a ais, agus
ag suidhe dhó ann a charbad,
do léigh sé Esaías fáidh.
29 Agus a dubhairt an Spiorad
ré Philib, Druid a bhfogus,
agus cuir thú féin a naice an
charbaid úd.
30 Agus do rith Philib, & do
chúalaidh sé é, ag léughadh a
nfáidh Esaías, agus a dubhairt
sé: An dtuigeann tú na neithe
léigheas tú?
31 Agus a dubhairt seision,
Cionnus is éidir leam, muna
raibh éolaighe éigin agam? agus
diarr sé ar Philib teachd a nsios,
agus suidhe na fhochair.
32 Agus a sé so an mball don
sgríobtúir do léigh sé: Mar
cháoiridh do rugadh chum báis
é: Agus amhail uáin na thochd
a bhfíadhnuise a *nfir* lomartha,
is mar sin nár osgail sé a bhéul.
33 Ann a umhlachd do hárd-
uigheadh a bhreitheamhnus:
Agus cía fhoillséochus a ghei-
nealach? óir tógthar a bheatha
don talamh.
34 Agus ag freagra air Philib,
a dubhairt an cailltéanach:
Iarruim dathchuinge ort, Cía
ré a nabair an fáidh so? an leis
féin, nó lé neach eigin eile?
35 Ann sin ar nosgladh a
bhéil do Philib, agus ag tosúgh-
adh ón sgriobtúrsa, dó shean-
móir se Iósa dhó.
36 Agus ar mbeith dhóibh
ag imtheachd an slighe, tangadar
chum uisge áirighe: agus a

dubhairt an cailltéanach: Féuch an tuisge: Créud thoirmisgeas mise bhaisdeadh?

37 Agus a dubhairt Philib: Má chreideann tú go hiomlán ó chroidhe, is éidir leachd. Ar bhfreagra dhósan ann sin a dubhairt sé; Creidim gur ab é Íósa Críosd mac Dé.

38 Daithin sé an carbad ann sin do chongmháil na chomhnuighe: agus do chúadar aráon síos sa nuisge, Philib, agus an cailltéanach a naóineachd, & do bhaisd sé é.

39 Agus ar dteachd a nés os as a nuisge dhóibh, dfúadaigh Spiorad an Tighearna Philib leis, agus ó shin amach ní fhacaidh an caillteanach é: agus dimthigh sé roimhe a ngáirdeachus.

40 Achd fríth Philib a Nasótus: & ag dul tríd an dtír dhó, do rinne sé an soisgéul do sheanmórughadh do na huile chaithreachaibh, go teachd dhó go Seasáréa.

CAIB. IX.

Iompadh Shauil chum Creideamh, 36 & Talitha ar na tógbhail ón bhás.

AGUS ar mbeith do Shaul fós ag séideadh bagair agus marbhtha a naghaidh dheisciobal an Tighearna, do chuaidh sé chum a nárdshagairt.

2 Agus díarr sé leitreacha air, go Damascus chum na sinnagóg, ionnus dá bhfaghadh sé éinneach dfior nó mhnáoi don tslighese, go dtíubhradh *sé ris* íad go Hiarusalém ceangailte.

3 Agus ag imtheachd do, tháinic sé a bhfogus do Dhamascus: agus go hobann do dheallruidh soillse neimhe mar theinnteach na thimcheall.

4 Agus ar dtuitim dhó chum na talmhan, do chúalaidh sé guth ag rádh ris; A Shaúil, a Shaúil, créud fá a bhfuil tú ag gérleanmhuin orum?

5 Agus a dubhairt seision; Cía thu féin, a Thighearna? agus a dubhairt an Tighearna; As mé Íósa, ar a bhfuil tusa ag gérleanmhuin. Is cruáidh dhuit bheith ag gabháil dod shálaibh a naghaidh dhealg.

6 Agus ar mbeith do Shául ar crith agus lán dúathbhas, a dubhairt sé; A Thighearna, Créud is áil leachd do dhéunamh dhamh? agus *a dubhairt* an Tighearna ris; Eiridh, agus imthigh a sdeach don chathruigh, & foillséochar dhuit créud is cóir dhuit a dhéunamh.

7 Mar an goédna an dream do shiúbhail má ráon ré Sául, do sheasadar go buáidheartha, ag éisdeachd ris an nguth, achd gan amharc ar éinneach aca.

8 Agus do éiridh Sául don talamh: agus ar nosgladh a a shúl dó, ní fhacaidh sé éinneach: agus ag breith dhóibhsion ar láimh air, do thréoraigheadar go Damáscus é.

9 Agus do bhí sé trí láethe gan amharc ar bith aige, agus níor ith, agus níor ibh *éinni*.

10 Agus do bhí deisciobal áirighe a Ndamáscus, dar bhainm Ananías, ré a ndubhairt an Tighearna a dtáibhse; a Ananiáis. Agus a dubhairt seision; Féuch atáim ann so, a Thighearna.

11 *Á dubhairt* an Tighearna ris an tan sin; Eiridh, agus imthigh don tsráid ré ráidhtear Díreach, agus iarr a dtigh Iúdais, an té dar ab ainm Sául ó Tharsus, óir féuch atá sé ag dhéunamh urnuighe.

12 (Agus do chonnairc sé a dtaibhse fear dar bhainm Ananias ag teachd a steach, agus ag cur a láimhe air, ionnus go nglacfadh sé a radhairc.)

13 Achd do fhreagair Ananías: A Thighearna, do chúalaidh me ó mhórán ar an bhfear so, a mhéud dolcaibh do rinne sé dod náomhaibhse a Níarusalém.

14 Agus atá cumhachda aige ann so ó na hárdshagartaibh, na huile dháoine cheangal, ghuidheas Hainmse.

15 Achd a dubhairt an Tighearna ris, Imthigh romhad: óir atá sé na shoightheach thóghtha agamsa, chum manma diomchar a bhfiadhnuise na gcineadhach, & na ríghtheadh, & chloinne Isráel.

16 Oír foillséochaidh misi dhó, Créud é méud na neitheann is éigin dó fhulang ar son manmasa.

17 Dimthigh Ananías ann sin, agus do chuaidh sé a steach don tighsin, agus ar gcur a lámh airsion, a dubhairt sé; A Shaúil a dhearbhráthair, an Tighearna Iósa do táibhreadh dhuit sa tslighe iona dtáinic tú, do chuir sé misi chum aisig do radhairc dfaghháil duit, agus do bheith líonta don Spiorad náomh.

18 Agus ar an mball do thuiteadar ó na shúilibh mar do bheith sgamail, agus fúair sé a radharc gan fhuireach: agus ar néirghe do ghabh sé baisdeadh.

19 Agus do chaith bíadh, agus do neartuigheadh é. Agus do bhí Saul láethe áirighe a bhfochair na ndeisciobal do bhí a Ndamáscus.

20 Agus ar an mball do sheanmóir sé Críosd ann sna Sinagógaibh, gur bhé so mac Dé.

21 Agus do ghabh úathbhás na huile dháoine do chúalaidh é, agus a dubhradar; A né nach é so an té úd do sgrios a Niarusalem an dream do ghuidh an tainmse. Agus is chuige tháinic sé ann so, da mbreith ris ceangailte chum na nárdshagart?

22 Achd is móide do neartuigheadh Sául, agus do chláoi sé na Iúdaighe do áitrigh a Nadamascus, ag deimhniughadh gur bé so Críosd.

23 Agus ar ndul moráin do láethibh thársa, do rinneadar na Iúdaighe do chomhairle a bhfochair a chéile, eision do mharbhadh.

24 Achd do aithin Saul a ccealg; gidheadh do bhí

coimhéud acasan ar na geat-
aidhibh do ló agus doidhche,
chum eision do mharbhadh.
25 Uime sin ar na ghabháil
chuca do na deisciobluibh sa
noidhche, do chuireadar amach
tré san mballa é, dá léigean
síos a gclíabh.
26 Agus ar dteachd do Shául
go Hiarusalém, do chuir sé
roimhe ceangal ris na deisciob-
luibh: achd do bhí faitcheas
ortha uile roimhe, agus níor
chreideadar dhó gur dheis-
ciobal é.
27 Achd ar na ghabháil
chuige do Bharnabás, rug sé
gus na habsdalaibh é, agus
dfoillsigh sé dhóibh, cionnus
do chonnairc sé an Tighearna
sa tslighe, agus gur labhaír sé
ris, agus cionnus do labhair
sé go dána a Ndamascus a
naim Iósa.
28 Agus do bhí sé na gcaid-
readh súd a Niarusalém.
29 Agus do labhair sé go
dána a naimn an Tighearna
Iósa, agus do bhíodh sé ag
diosbóireachd a naghaidh na
Ngréugach: agus do ghabha-
darsan do láimh eision do
mharbhadh.
30 Achd ar bhfagháil fheasa
do ná dearbhraithreachaibh,
do thréoraigheadar é, go Sea-
sáréa, agus do chuireadar as
sin go Tarsus é.
31 Uime sin fúair an eagluis
ar feadh thire Iúdaighe, agus
na Galilé, agus na Samária
síochain, ar mbeith dhóibh ar
na dtogbháil súas *sa gcreid-
eamh:* agus ag siubhal a neaglá
Dé, agus do bhádar ar na líon-
adh do chomhfhurtachd an
Spiorad náoimh.
32 Agus tárla ag gabháil do
Pheadar tríothadh uile, go
dtáinic sé chum na náomh do
áitrigh a Liddá.
33 Agus fuáir sé ann sin duine
áirighe dhar bhainm Enéas, do
bhí a bpailiris, agus nar éirigh
as a leabaidh feadh ochd
mblíadhan.
34 Agus a dubhairt Peadar
rís; A Enéas, do ní Iosa
Críosd slán thú: Eirigh, agus
tóg do leabaidh. Agus ris sin
féin déirigh seision.
35 Agus do chunncadar an
mhéid do áitrigh a Liddá agus
a Sáron é, noch do fhill chum
an Tighearna.
26 Agus do bhí baindeisciobal
áirighe a Níoppá, dar bainm
Tabita, (ré a ráitear ar na eidir-
mhíniughadh Dorcás) do bhí
an bheansa lán do dheaghoib-
ribh, agus do dheirce do níodh
si.
37 Agus tárla an sna láethibh
sin, go raibh sí tinn agus go
bhfuáir sí bás: agus ar na
hionnladh dhóibh, do chuirea-
dar a séomra úachdarach í.
38 Agus ar mbeith do Liddá
a bhfogus do Ioppa, ar bhfagh-
áil sgéul do na deisciobluibh
go raibh Peadar ann sin, do
chuireadar dís fear chuige, dá
íarraidh air, gan muill do
dhéanamh ré teachd chuca.
39 Ann sin ar néirghe do
Pheadar tháinic sé ríu: agus

ar dteachd dhó, rugadar suas
don tséomra uachdarach é;
agus do sheasadar na bain-
treabhacha uile na aice, ag
cáoi, agus ag taisbéanadh na
gcótadh, agus na gculaidheach
do rinne Dorcás, an feadh do
bhí sí na bhfochair.

40 Agus ar gcur amach gach
a ráibh a sdigh, ar na ligean
féin ar a ghlúinibh do Phea-
dar, do rinne sé urnaighthe
agus ar bhfiilleadh chum an
chuirp, a dubhairt sé; Eírigh
a Thabita. Agus dosgail sisi
a súile, agus ar bhfaicsin Phea-
dair dhi, déirigh sí na suidhe.

41 Tug sé a lámh dhí an tan
sin, agus do thóg sé na seasamh
í: agus ar ngairm na náomh
agus na mbaintreabhach dhó,
daisigh sé ise béo.

42 Agus do foillsigheadh so
feadh Ioppá uile, agus do
chreideadar mórán sa Tigh-
earna.

43 Agus tárla gur chomh-
nuigh Peadar mórán do laeth-
ibh a Níoppá, a bhfochair
Shímóin áirighe, fear leasaighe
leathair.

CAIB. X.

*Corneliuis Caiptín díagha do na cin-
eadhachaibh, ar na bhaisdeadh le
Peadar.*

AGUS do bhí duine áirighe
a Séasárea, dar bhainm
Cornélius, caiptín an bhanna
dhá ngoirthear *an banna* Ea-
dáilleach,

2 Duine ríaghalta ar a raibh
eagla Dé, maille ré na thigh
uile, noch do bheireadh iomad
déirce don phobal, agus do
bhíodh ag guidhe Dé do
ghnáth.

3 Do chonnaire sé go soilléir
a dtáibhse a dtimcheall a
náombadh huáir dón ló, aing-
eal Dé ag teachd a steach
chuige, agus ag rádh ris; a
Chornéliuis.

4 Agus ag féuchain dósan air
go gér, agus ag gabháil eagla,
a dubhairt sé; créd é sin a
thighearna? agus a dubhairt
seision ris; Do chuáidh húr-
naighe, agus do dhéirce súas a
gcoimhne a bhfiadhnuise Dé.

5 Agus a nois cuir dáoine go
Ioppá, agus cuir fios ar Shío-
món dar ab comhainm Peadar.

6 Atá sé ar áoídheachd a
bhfochair Shímón áirighe fear
leasaighe leathair, agá bhfuil a
thigh láimh ris an bhfairge:
foillséochaidh sé dhuit créud
is cóir dhuit a dhéunamh.

7 Agus ar nimtheachd don
aingeal do labhair le Cornéluis,
do ghoir sé chuige dís dá
mhuinntir, agus saighdiúir día-
gha don druing do bhí na
fhochair:

8 Agus ar bhfoillsiughádh a
niomláin dóibh, do chuir sé
íad go Híoppá.

9 Agus ar ná mharach ag
siubhal dóibhsean, agus ag
drud ris an gcathraigh, do
chúaidh Peadar súas ar an
dtigh do dhéanamh úrnaighe,
dtimcheall an seaséadh huáir.

10 Agus tárla gur ghabh oca-
rus romhór é, agus ba mían
ris bíadh chaitheamh: agus an

feadh do bhádarsan ag ullmh-
ughadh *neithe*, do chuaidh
sé isteach a néull.
11 Agus do chonnairc sé
neamh osgailte, agus soigh-
theach áirighe ag teachd a
nuas chuige, amhail bhraithlín
mhór, agus a cheithre beanna
ceangailte, noch do léigeadh
síos ar an dtalamh:
12 Ann a raibh gach uile
ghné bheathaidh cheathair-
chosaidh na talmhan, agus
bheathaidh allta, agus phíasd
shnámhus *an talamh*, & éun-
laith a naiéir.
13 Agus tháinic guth chui-
ge; Eirigh a Phéadair, marbh,
agus ith.
14 Achd a dubhairt Peadar,
Ní headh a Thighearna: óir
níor ith mé ríamh éinni coit-
cheann, nó neamhghlan.
15 Agus *a dubhairt* an guth
ris a rís an dara huáir; Ná
neíthe ghlan Día, ná habairse
neamhghlan íad.
16 Agus do rinneadh so fó
thrí: agus a rís do tógbhadh
an soitheach súas air neamh.
17 Agus ar mbeith do Phea-
dar ag déunamh amharuis ann
féin, Créud í an táibhsise do
chunnairc sé, Féuch na teachd-
airighe do cuireadh ó Chorné-
lius, ag íarraidh thighe Shió-
móin, agus do sheasadar ag an
dorus.
18 Agus do ghoireadar, agus
dfíafruigheadar an raibh Síomón
dar chombainm Peadar
ann sin?
19 Agus ar mbeith do Phea-
dar ag smuáineadh ar an dtáibh
se, a dubhairt an Spiorad ris;
Féuch, atá tríur fear dod íarr-
aidh.
20 Uime sin éiridh, téigh síos,
agus imthigh ríu, gan amharus
ar bith do bheith ort: óir is
misi do chuir uáim íad.
21 Ar ndul síos do Pheadar
an tan sin chum na bhfear do
cuireadh chuige ó Chornélius,
a dubhairt sé; Féuchaidh, is
misi an té atá sibhse íarraidh:
Créud é an tadhbhar fá dtang-
abhair?
22 Agus a dubhradarsan;
Cornélius an caiptín, duine
comhthrom air a bhfuil eag-
la Dé, agus fear deaghtheasda
ag an gcineadh Iúdaighe uile,
fuáir sé fógra ó Dhía tré aing-
eal náomhtha, fios do chur
ortsa dá thigh féin, agus éisd-
eachd ré briathar uaitse.
23 Ann sin do ghoir sé a
steach íad; agus tug sé áoidh-
eachd dóibh. Agus ar na
mhárach do imthigh Peadar
ríu, agus dimthigh dream áir-
ighe do na dearbhraithreach-
aibh do bhí a Níoppá ma ráon
ris.
24 Agus an lá na dhiáigh sin,
do chuadar a steach go Séasa-
réa. Agus do bhí Cornélius
ag fuireach ríu, ar ngairm a
ghaoil, agus a charad ndiong-
mhala a gceann a chéile dhó.
25 Agus tárla ré dteachd
Pheadair a sdeach, go dtáinic
Cornélius do theagmháil dó,
agus do onóraigh sé é, dhá
léigean féin síos agá chosaibh

26 Achd do thóg Peadar súas
é, ag rádh; Eiridh: Oír as
duine misi féin.
27 Agus ar mbeith dhó ag
comhrádh ris, do chuáidh sé a
steach, agus fuáir sé mórán ar
gcruinniughadh a gceann a
chéile:
28 Agus a dubhairt sé ríu;
Atá a fhios agaibhse nách
dlighthеach do Iúdaighe, é
féin do cheangal deachdrann-
ach, nó teachd dá ghoire:
gidheadh do fhoillsigh Día
dhamhsa, gan duine coitcheann
nó neamghlan do ghairm do
neach ar bith.
29 Ar a nadhbharsin tháinig
mé gan díultadh a nuáir do
cuireadh fios oram. Uime sin
fíafruighim créud é an tádh-
bhar fár chuireabhair fios or-
am?
30 A dubhairt Cornélius an
tan sin; Ré ceithre lá gus a
nuáirse do bhí mé ag déunamh
troisge, & sa náomhadh huáir
do bhí mé ag déunamh ur-
naighe ann mo thigh féin; ag-
us féuch, do sheas neach am
fhíadhnuise, a néudach dheall-
ruighthеach:
31 Agus a dubhairt sé, a
Chornélius, do héisdeadh húr-
naighe, agus do coimhnigh-
eadh do dhéirc a bhfíadhnuise
Dé.
32 Uime sin cuir fios go
Híoppá, agus goir chugad Síо-
món dar comhainm Peadar:
atá se ar aóidheachd a dtigh
Shíomóin, fhir leasaighthe lea-
thair, láimh ris an bhfáirrge:
agus an tan thiucfas sé, laibh-
eóruigh sé riotsa.
33 Ar a nadhbharsa a nuáir
sin féin do chuir me fios ortsa:
agus as maith do rinne tú
theachd. Uime sin a nois atá-
muid uile a bhfiadhnuise Dé,
chum eisdeachdа gacha uile
neithe do haithnigheadh dhíot-
sa ó Dhía.
34 Agus ar nosgladh a bhéil
do Pheadar a dubhairt sé; Do
gheibhim go fírinneach nach
bhféuchann Día do phearsann-
aibh seach a chéile:
35 Achd ann gach uile chin-
eadh, gabhuidh sé ris an tí air
ambí a eagla & do ní ceart.
36 An bhríathar noch do
fhoillsigh sé do chloinn Israél,
ag soisgéulughadh síochána tré
Iósa Críosd, noch atá na Thigh-
earna ós cionn na nuile.
37 Atá a fhios agaibhse créud
do rinneadh feadh thíre Iú-
daidhe uile, ag tosughadh ón
Ngalilé, tar éis an bhaisdigh
noch do sheanmóraidh Eóin:
38 Cionnus do ung Día Iósa
Nasárrgha ris an Spiorad náomh
agus lé cumhachdaibh, noch do
chuáidh timcheall ag déunamh
maitheasa, agus ag slánughadh
gach a raibh fá leathtrom tré
chumhachdaibh an diabhail:
óir do bhí Día maille ris.
39 Agus atámaóidne dfíadh-
nuise ar na huile neithe do
rinne sé, a ttír Iúdaighe, agus
a Niarusalém: noch do mharbh-
adar, dhá chrochadh a gcroich.
40 Do thóg Día é so súas an
treas lá, agus dfoillsigh sé é;

41 Ní don phobál uile, achd
do na fíadhnuisibh do thogh
Día roimh láimh, *eadhon* dúin-
ne, noch do ith, agus do ibh
na fhochair, tar éis a éiséirghe
ó mharbhaibh.
42 Agus tug áithne dhúinne,
seanmóir a dhéunamh don pho-
bal, agus fíadhnuise do déun-
amh, gur ab eision, do hórd-
uigheadh ó Dhía, na bhreith-
eamh ar bhéodhaibh agus ar
mharbhaibh.
43 Do níd na fáidhe uile
fíadhnuise dhó so, go bhfagh-
ann gach áon chreideas ann,
maitheamhnus na bpeacadh tré
na ainm.
44 Ar mbeith fós do Pheadar
ag labhairt na mbríatharsa, do
thuirrling an Spiorad náomh
ar gach áon da ccúalaidh an
bhríathar.
45 Agus na creidmhighe don
timcheallghearradh tháinic ré
Peadar, do ghabh uathbhás
íad, do bhrígh gur dóirteadh
fós ar na cineadhachaibh tiodh-
lacadh an Spioraid naóimh.
46 Oír do chúaladar íadsan ag
labhairt lé teangthaibh, & ag
adhmholadh Dé. Do fhreag-
air Peadar an tan sin;
47 An féidir do neach ar bith
uige do thoirmeasg, do chum
nach baisdfi íad so, noch do
ghabh an Spiorad náomh
chomhmaith rinne?
48 Agus do aithin sé dhíobh
baisdeadh ghabhail chuca a
nainm a Tighearna. Do íarr-
adar airsion an tan sin fanmhuin
na bhfochair láethe áirighe.

CAIB. XI.

Peadar ag seasmhadh cúis na ccin-eadhach, 28 do thairrgir Agabus ioma ghorta ré teachd.

AGUS do chúaladar na
habsdail agus na dear-
bhraithreacha do bhí a ttir
Iúdaighe, gur ghabhadar na
cineadhacha mar an gcéudna
bríathar Dé chuca.
2 Agus ar ndul do Pheadar
súas go Híarusalém, an drung
do bhí don timcheallghearr-
adh, do bhádar ag connspóid
ris,
3 Ag rádh; Do chuáidh tú
a sdeach gus an muinntir ar
nách raibh an timcheallghearr-
adh, agus do chaith tú bíadh
maráon ríu.
4 Agus ar dtionnsgnamh do
Pheadar, dfoillsigh sé *án tiom-
lán* a nordughadh dhóibh, ag
rádh,
5 Do bhí mé a gcathair Ióppá
ag déunamh úrnaighe: agus do
chonnairc mé an táibhsesi a
néull, Soitheach áirighe ag
teachd a núas, amháil bhraitlin
mhóir, do ligeadh a núas ó
neamh ar a cheithre bheann-
aibh, & táinic sé chugam.
6 Ar bhféachain damh go géar
air, tug mé dom aire, agus do
chonnairc mé beathaidh cheath-
airchosachd na talmhan, agus
beathaidh allta, agus na *pías-
da*, shnámhus an *talamh*, agus
éunlaith a naiéir.
7 Agus do chúalaidh mé guth
ag rádh riom; Eiridh a Phea-
dar, marbh, agus ith.
8 Achd a dubhairt misi; Ní

9 Agus ar nimtheachd amach do Pheadar do lean sé é, agus ní raibh a fhios aige gur bhfíor a ní do rinneadh trés a naingeal, achd do shaóil sé gur taibhse, do chunnairc sé.

10 Agus ar nimtheachd dóibh tré san gcéud *fhaire* agus tré san dara faire, tangadar chum an ghéata íarainn, thréoraighais chum na caithreach, noch do osgail dhóibh úadh féin: agus ar ndul amach dhóibh, do shiubhladar thríd áon tsráid amháin: agus ar an mball do imthigh an taingeal úadh.

11 Agus ar dteachd do Pheadar chuige féin, a dubhairt sé; A nois atá a fhios agum go dearbhtha, gur chuir an Tighearna a aingeal úadh, agus gur sháor sé mé ó laimh Ioruaidh, & ó uile choimhéud an phobail Iúdaighe.

12. Agus ar mbreathnughadh *a neithese* dhó, tháinic sé go tigh Mhuire mathair Eóin, dar comhainm Marcus, áit a rabhadar mórán cruinn a bhfochair a chéile, agus ag déunamh úrnaighe.

13 Agus ar mbúaladh dhorais an phóirse do Pheadar, tháinic cailín chuige dár bhainm Róde, déisdeachd *ris*.

14 Agus ar naithne ghotha Pheadair dhi, tré gháirdeachus, níor osgail sí an dorus, achd ag rioth dhi a steach, dinnis sí, go raibh Peadar na sheasamh sa phóirse.

15 Achd a dubhradarsan ría, Atá tú ar míchéill. Gidheadh do bhí sisi ag dearbhughadh go raibh sé amhluidh. Achd a dubhradarsan, a sé a aingeal atá ann.

16 Agus do lean Peadar dá bheith ag búaladh *an dorais*: agus ar nosgladh dhóibhsion, do chunncadar é, agus do ghabh uathbhás íad.

17 Agus ar sméideadh a láimhe dhósan ortha chum bheith na dtochd, dfoillsigh sé dhóibh, cionnus tug an Tighearna amach é as an bpriosun: agus a dubhairt sé, Innisigh na neitheise do Shéumus agus do na dearbhráithreachaibh. Agus ar nimtheachd as sin dó, do chuáidh sé go háit eile.

18 Agus ar néirghe don lá, déiridh buáidhirt nar bheag a measg na saighdíur, a dtimcheall créd thárla do Pheadar.

19 Agus ar ná íarraidh Dioruáidh, agus nách bhfuáir, ar cceasdughadh an luchd coimhéuda dhó, dáithin sé a mbreith amach chum pionúis. Agus ar ndul síos dó ó thír Iúdaighe go Séasáréa do chomhnaigh sé *ann sinn*.

20 Do bhí Ioruáidh an tan sin ro dhíomghach do luchd Thíruis & Shídóin: achd tangadarsan dáontoil chuige, & ar dtabhairt Bhlastuis *eadhon* séomradóir an Rí ar a dtoil, díarradar síocháin: do bhrígh go raibh a ttír dhá cothughadh tré thír an Rí.

21 Agus lá orduighe airighe ar mbeith Dioruáidh ar na éudughadh a néudach ríogha,

agus na shuidhe sa gcathaóir bhreitheamhnais, do rinne sé óráid dhóibh.
22 Agus do gháireadar an pobal: Guth Dé *so*, agus ní *guth* duine.
23 Agus a nuáirsin féin do bhuail aingeal an Tighearna e, do bhrigh nach ttug sé glóir do Dhía: agus ar na ithe do phiasdaibh, do chuáidh a spiorad as.
24 Agus do fhás bríathar Dé, agus do méudaigheadh í.
25 Agus do fhill Barnabas agus Saul ó Ierusalém, ar gcoimhlíonadh a miniosdralachda, ar mbreith fós Eóin ríu, dar comhainm Marcus.

CAIB. XIII.

Pól & Barnabas ar na ccur ar leith chum oibre an Tsoisgeil, 8 *& Elimas an draoi (ag cur na naghaidh) ar na dheanumh dall.*

AGUS do bhadar a neagluis na Hantíochia faidhe áirighe, agus luchd teaguisg, mar atá Barnabas agus Siméon da ngoirthí Niger, agus Lúcius ó Chiréne, agus Manahen comhalta Ioruáidh an Tetrarcha, agus Saul.
2 Agus ar mbeith dhóibh ag minisdrálachd don Tighearna, a dubhairt an Spiorad náomh; Cuiridh air leith dhamh Barnabas agus Sául, fa chomhair na hoibre chum ar ghoir mé íad.
3 An sin ar ndéunamh troisge agus úrnaighe dhóibh, agus ar gcur lámh ortha, do léigeadar úatha *iad.*
4 Uime sin ar mbeith dhóib sion ar na gcur amach ón Spiorad náomh, do chúadar síos go Seléucia, agus as sin do shéoladar go Cíprus.
5 Agus ar dteachd dhóibh go Salamis, do sheanmóraigheadar bríathar Dé a sinagógaibh na Níudaighe? agus do bhí Eóin aca fós mar óglach.
6 Agus ar ndul dóibh thríd a noiléun go Páphus, fúaradar draói áirighe faidh fallsa, Iúdaighe, dár bhainm Bariesus:
7 Noch do bhí a bhfochair a nuachdaráin Sergius Paulus, duine tuigsionach. Ar ngairm Bharnabais agus Sháuil dhó so chuige, díarr sé briathar Dé déisdeachd.
8 Achd do chuír Elimas an dráoi, (óir as mar so eidirmhínighthear a ainm) na naghaidh, ag iarraidh a nuachdaráin diompógh on gcreideamh.
9 Achd ar mbeith do Shaul (da ngoirthear fós Pól) lán don Spiorad náomh, ag féuchain air go gér.
10 A dubhairt sé: *Afhir* lán do mheabhail agus dolc, a mhic an díabhail, agus a namhuid na huile fhiréntachda, an é nach sguirfe tú do shlighthibh diorgha Dé do chur bunscionn?
11 Agus anois féuch lámh an Tighearna ad aghaidh: & biaidh tú dall gan amharc na gréine agad feadh sealaid. Agus ris sin féin do thuit céo & dorchadus air: & do shir sé fa gcuairt dream éigin do threoróchadh ar láimh é.

12 Ar bhfaicsin don uachdarán an tan sin a ní do rinneadh ann, do chreid sé, ag déanamh iongantuis fá theagusg an Tighearna.

13 Agus ar nimtheachd do Phól agus don druing do bhí na fhochair a luing ó Pháphus, tangadar go Pérge na Pamphília. Agus ar ndealughadh Deóin ríu, dfill sé go Hiarusalém.

14 Agus ar ndul dóibhsion ó Pheirge, tangadar go Hantióchia na Pisídia: agus ar ndul a steach dhóibh don tsinagóig lá na sabóide, do shuigheadar sios.

15 Agus tar éis léighthe an reachda agus na bhfáigheadh, do chuireadar uachdaráin na sionagóige teachdaireachd chuca, ag rádh; A fheara *agus* a dhearbhráithreacha, má atá agaibh briathar ar bith lé a dteagaisgfí an pobal, labhruidh í.

16 Ar neirghe súas do Phól an tan sin, agus ar sméideadh dhó ré na láimh chum íadsan bheith na dtochd, a dubhairt sé. A fheara Israélacha, agus sibhse ar a bhfuil eagla Dé, éisdigh.

17 Do thogh Día an phobailse Israél ar naithreacha, agus do árdaigh sé an pobal an tan do bhádar na gcomhnuighe sa Néigipt, do thréoraigh sé as sin amach íad ré láimh áird.

18 Agus a dtimcheall aimsire dhá fhichead bliadhan, do fhulaing sé a mbéasa sa bhfásach.

19 Agus ar sgrios dó na seachd gcineadhach a dtír Chánaan, do roinn sé ré crannchar a bhfearann dóibh.

20 Agus na dhíaigh sin, a dtimcheall dheich mblíadhan agus dá fhichead agus cheithre gcéud, tug sé breitheumhain dóibh, go *teachd* Shamuel an fáidh.

21 Agus na dhíaigh sin díarradar Rí, agus tug Día Saul dóibh mac Chis: fear do threibh Bheniamin, feadh dhá fhichead bliadhan.

22 Agus ar na áthrughadh súd dhó, do thóg sé súas Dáibhí na rígh dhóibh: dá ndearnaidh sé mar an gcédna fíadhnuise, ag rádh; fuáir mé Dáibhí *mac* Iesse na dhuine do réir mo chroidhe, noch do dhéunaigh mo thoil uile.

23 As dá shíol so do thóg Día súas do réir na geallamhna an slánaightheóir Iósa Diosrael.

24 Ar mbeith Deóin, roimh eision do theachd, ag seanmórughadh bhaisdigh na haithrighe do phobal Israél uile.

25 Agus ar gcóimhlíonadh a sheala Deóin, a dubhairt sé, An té sháoilti, ní misi é: achd féuch, tig neach am dhiáigh, ag nach fíu mé íallach a bhróg do sgaóileadh.

26 A fheara & a dhearbhraithreacha, chlann fine Abraham, & an mhéid agaibh ar a

bhfuil eagla Dé, is chugaibhse
do cuireadh briathar na sláin-
tese.
27 Oír an dream do áitrigh
a Niarusalém, agus a núachd-
aráin, ar mbeith dhóibh gan
éolus aca airsean na air bhriath-
raibh na bhfaigheadh, léugh-
thar gacha sábóid, air na
dhamnughadhsan dóibh do
choimhlíonadar iad.
28 Agus bíodh nach bhfuar-
adar coir ar bith bháis air,
díarradar ar Phílaid a bhá-
sughadh.
29 Agus ar gcríochnughadh
na nuile neitheann dóibh do
bhí ar na sgríobhadh na thim-
chealleasan, do leagadar a núas
as an gcroich, agus do chuirea-
dar a dtúama *é*.
30 Achd do thóg Día súas ó
mharbhaibh é.
31 Noch do taisbéunadh
feadh mhóráin do láethibh don
druing do chúaidh a náoim-
fheachd ris súas ón Ngalile go
Hiarusalém, agus atá na
bhfíadhnuisibh dhó a dtáobh
an phobail.
32 Agus soisgéulamóidne
dhíbhse an gealladh do rinn-
eadh dona haithreachaibh: gur
choimhlíon Día dhúinne a
gclann é, ar dtógbháil Íosa
súas:
33 Mar atá sgríobhtha fós
ann sa dara Salm; Is tusa mo
mhacsa, a niugh do ghein mé
thú.
34 Agus do bhrígh gur thóg
sé súas é ó mharbhaibh, agus
nach bhfillfidh air ais chum na
truáidhe, a dubhairt sé mar so;
Do bhéura mé dhíbh neithe
náomhtha díongmhala Dháibhí.
35 Uime sin a deir sé a nionad
eile; Ní fhuiléongaidh tú do
neach náomhtha féin dfaicsin
truaidhlighthe.
36 Oír go deimhin ar ndéu-
namh seirbhíse do Dháibhi
ann a gheinealach féin tré
chomhairle Dé, do chodail sé,
agus do cuireadh a bhfochair
a aithreadh é, agus do chun-
naic sé truáilleadh.
37 Achd an té do thóg Día
súas ní fhacaidh sé truáilleadh.
38 Ar a nadhbharsin bíodh a
fhios agaibh a bhraithreacha,
gur trés an bhfearso foillsigh-
thear dhibh maithfeachus na
bpeacadh:
39 Agus go bhfuil gach áon
chreideas, ar na shaoradh
thrídsion ó na huile neithibh
dá nár bhféidir sibhse do shaó-
radh a reachd Mháoise.
40 Uime sin tabhraidh bhur
naire ribh, nách dteigeumhadh
dháoibh a ní atá ar na rádh ris
na fáidhibh,
41 Féuchaidh a luchd na tár-
caisne, & bíodh iongantus
oraibh, agus leathnaighidh mar
cheó: óir oibrighim se obair
ann bhur láethibh, obair nach
ccreidfeadh sibh, dá bhfoill-
sigheadh duine dhíbh é.
42 Agus ar nimtheachd amach
as an tsionagóig do na Iúdaigh-
ibh, díarradar na cineadhaigh
dachuinghe *orrtha*, na briath-
rasa labhairt ríu féin an tsabóid
na dhiaighsin.

43 Agus ar sgaóileadh don choimhthionól, do leanadar mórán do na Iúdaighibh, & do dhaóinibh ríaghalta coigchríchthe tháinic chum creidmhe, Pól & Barnabas: noch do labhair ríu, & do chomhairligh dhóibh fuireach a ngrásuibh Dé.

44 An céudlá saboide na dhiáigh sin is beag nar chruinnigh an chathair uile a bhfochair a chéile, deisdeachd bhréithre Dé.

45 Achd ar bhfaicsin an phobail do na Iúdaighibh, do líonadh do thnúth íad, & tangadar a nághaidh na neitheann, do labhair Pol da gcoantrarghadh, & ag labhairt ortha go masluightheach.

46 Achd ar ndéunamh dánachda do Phól, agus do Bharnabas, a dubhradar; Is ribhse ar tús dob éigean bríathar Dé do labhairt: gidheadh ó churtáoi ar gcúl í, agus go mbeirthí do bhreith nach fíu sibh an bheatha mharthanach *dfaghail,* Féuch, atámaidne ag filleadh chum na gcineadhach.

47 Oír is mar sin do aithin an Tighearna dhínn, *ag rádh;* Do chuir mé thú mar sholas do na cineadhachaibh, agus mar shlánughadh go leithimlibh na talmhan.

48 Agus ar gclos na neitheannsa do na cineadhachaibh, do ghabh gáirdeachus íad, agus go ghlóraigheadar bríathar an Tighearna: agus do chreideadar an mhéid do bhí ar na nórdughadh chum na beatha marthanaighe.

49 Agus do leathnaigh bríathar an Tighearna air feadh na tíre uile.

50 Achd do bhrosdúigheadar na Iúdaighe mná ríaghalta agus mácanta, & uáisle na caithreach, agus do thógadar gérleanmhuin ar Phól, agus ar Bharnabas, agus do chuireadar amach as a dtéorannaibh íad.

51 Achd ar gcrathadh dhóibhsion luaithrigh a gcos na naghaidh, tangadar go Hicónium.

52 Agus do líonadh na deisciobail do ghairdeachas agus don Spiorad náomh.

CAIB. XIV.

Na Heasbuil ag deanamh maith ag Listra, 11 *tugadar an-barr onóir dhoibh áon la,* 19 *& ghabhadar do chlochaibh orra la eile.*

AGUS tárla a Nicónium, go ndeachadar ar áon a náoinfheachd go sionagóig na Níudaigheadh, agus gur labhradar, ar ghléus gur chreideadar buidheau mhór do na Iudaighibh, agus fós do na Gréugachaibh.

2 Achd na Iudaighthe díchreidmheacha, do bhrosdaigheadar agus do líonadar daingidheachd, inntinn na gcineadhach a naghaidh na ndearbhraithreach.

3 Uime sin dfanadar aimsear fhada ag labhairt go dána sa Tighearna, noch do rinne fíadhnuise do bhréithir a ghrás féin, agus tug fá deara comharthadha agus miorbhuileadha do dhéunamh tré na lámhaibhsion.

4 Agus tárla connspóid eidir
luchd na caithreach, ionnus go
raibh dream aca ris na Iúdaigh-
ibh, agus dream eile ris na
habsdalaibh.
5 Agus ar dtosughadh bruigh-
ne do na cineadhachaibh, agus
do na Híudaighthibh, maille
ré na núachdaranaibh, chum
íadsan do mhaslughadh, agus
gabháil do chlochaibh orrtha,
6 Ar na thuigsin *so* dhóibh-
sion, do theitheadar go Listra,
agus Derbe, caithreacha na
Licaónia, agus don regíon ar
gach táobh.
7 Agus do bhádar ag sean-
móirughadh an tsoisgéil ann
sin.
8 Fa a nám sin do bhí duine
áirighe a Listra na shuidhe, ag
nach raibh a chosa ar a chu-
mas, do bhí na mhairtíneach ó
bhroinn a mháthar, *agus* nar
shiubháil a ríamh.
9 Do chualáidh sé so Pol ag
labhairt: agus ar mbeith do
Phól ag féuchain go gér air,
agus ar mbreathnughadh dhó
go raibh creidheamh aige chúm
a shlánuighthe,
10 A dubhairt sé do ghuth
mór, Seas súas go díreach ar
do chosaibh. Agus do léim
seision súas, agus do shiubhail
sé.
11 Agus ar bhfaicsin a neithe
do rinne Pól don phobal, do
árdaigheadar a nguth, ag rádh
a dteangaidh na Licaónia, Tan-
gadar Dée a núas chugainn a
gcosamhlachd dáoine.
12 Agus do ghoireadar Iupi-
ter do Bharnabas: agus Mer-
cúrius do Phól: do bhrígh gur
bhfear labhartha é.
13 Agus ar mbeith do shag-
urt Iupiter as comhair a gcaith-
reach súd, ar dtabhairt tharbh
agus atán ris chum na ngeat-
adh, bá mian leis íodhbairt do
dhéunamh, má ráon ris an bpo-
bal.
14 Achd ar na chlos *so*, do
na habsdalaibh, Barnabás agus
Pól, ag réubadh a gculaidh-
each dhóibh, do ritheadar a
sdeach a measg an phobail, ag
éighmhe:
15 Agus ag rádh; A dháoine,
Créud fá a ndéantáoi na neith-
ese? óir is dáoine sinne féin,
cosmhail a bhfulangthaibh
ribhse, ag soisgéulughadh
dhíbh filleadh ó na neithibh
diomháoineachsa chum Dé
bhí, noch rinne neamh, agus
talamh, agus a nfháirge, agus
na huile neithe atá ionnta.
16 Noch do fhulaing sna
haimsiribh do chuáidh thor-
ainn, do na huile chineadhach-
aibh siubhal ann a slighthibh
féin.
17 Bíodh nar fhág sé é féin
gan fhíadhnuise, ag déunamh
maitheasa, ag tabhairt fearth-
anna dhuinn ó neamh, agus
seusúir thórthaigh, ag líonadh
ar gcroidheadh do bhíadh ag-
us do gháirdeachus.
18 Agus ar rádh na neith-
eannsa dhóibh, is ré héigean do
chongbhadar an pobal ó íodh-
bairt do dhéunamh dhóibh.
19 Gidheadh tangadar Iú-

 N 3

daighe chuca ó Antíochia agus ó Icóníum, noch do chomhairligh an pobal, agus ar ngabháil do chlochaibh ar Phól, do tharruing amach as an gcathruigh é, ar na sháoilsin dóibh go raibh sé marbh.

20 Achd ar mbeith do na deiscioblaibh na seasamh na thimcheall, do éiridh sé súas na sheasamh, agus do chuáidh sé a steach don chathraigh, agus ar na mhárach do imthigh sé as sin má ráon ré Barnabas go Derbe.

21 Agus ar seanmórughadh an tsóisgéil don chathraigh sin doíbh, agus ar dtarruing mhóráin do dheiscioblaibh chuca, dfilleadar go Listra agus go Hicónium, agus go Hantíochia.

22 Ag neartughadh anmann na ndeisciobal, agá dteagusg fá aumhuin sa gcreideamh, agus gur tré iomad buáidheartha as éigean dúinn dul a steach go ríoghachd Dé.

23 Agus ar nórdughadh sinnsear ann gach eagluis, agus ar ndéunamh úrnaighe dhóibh maille ré trosgadh, do chuireadar ar choimhéud an Tighearna, ionar chreideadar íad.

24 Agus ar ndul dóibh thríd Phisídia, tangadar go Pamphília.

25 Agus ar labhairt na bréithre dhoibh a Bperge, do chúadar síos go Hatália.

26 Agus do shéoládar as sin go Hantíochía, a náit as ar cuireadh ar coimhéud ghrás Dé íad, chum na hoibre do choimhlíonadar.

27 Agus ar dteachd agus ar gcruinniughadh na heagluise a a gceann a chéile dhóibh, do fhoillsigheadar méud na neitheann do rinne Día thríothadh, agus gur osgail sé doras an chreidimh do na cineadhachaibh.

28 Agus do chomhnuigheadar aimsir fhada ann sin a bhfochair na ndeisciobail.

CAIB. XV.

Priomh-Chomhairle na Neasbal ag Ierusalem, ioma ttimchillghearradh.

AGUS ar dteachd do dhruing áirighe, a núas ó thír Iudaighe, do theaguisgeadar na bráithre, *ag rádh*; Muna dtimchealllghearthar sibh do réir reachda Mháoisi, ní héidir bhur slánughadh.

2 Uime sin tair éis Pól agus Barnabas conspóid agus díosbóireachd nar bheag do dhéanamh na naghaidh, dorduigheadar Pól agus Barnabas agus cuid eile dhíobhsan do dhul súas go Híarusalem, chum na nabsdal agus na sinnsear, a dtimcheall na ceasda so.

3 Agus ar na séoladh do neagluis, do ghabhadar tré Phenice agus Shamária, ag innisin fhillte na gcineadhach, agus do chuireadar lúthgháir mhór ar ná bráithribh uile.

4 Agus ar dteachd go Híarusalém dhóibh, do ghabhadar a neagluis agus na habsduil agus

na sinnsir chuca íad, agus dinniseadarsan méud na nitheann do rinne Día thríothadh.

5 Gidheadh déirghe dream áirighe deiriceachd na Bphairisíneach do chreid, ag rádh; Go ccaithfidh a ttimcheallghearradh, agus a chur dfíachuibh orrtha dligheadh Mhaóisi choimhéud.

6 Ar a nadhbharsin tangadar na habsduil agus na seinnsir ar áonball dféuchuinn a dtimcheall a neithse.

7 Agus ar ndéunamh móráin diosbóireachda dhóibh, déirigh Peadar súas, agus a dubhairt sé ríu; A fheara *agus* a bhraithreacha, atá a fhios aguibhsi gur thogh Día eadruinne fada ó shin, go gcluinfidís na cineadhacha briathar an tsoisgéil as mo bhéalsa, agus go gcreidfidís.

8 Agus do rinne Día dar ab aithne na croidhthe fínné dhóibhsion ag tabhuirt an Spiorad náoimh dhóibh, chomhmaith linne.

9 Agus ní dhearna sé éidirdhealughadh ar bith eadruinne agus íad, ag glanadh a gcroidheadh lé creideamh.

10 Uime sin a nois créud fá bhfuiltí ag cur chathuighthe ar Dhía, ag cur chuinge ar mhuinéuluibh na ndeisciobal, nar fhéudadar ar naithreacha ná sinn féin iomchar?

11 Achd creidmíd go sláinéochthar sinn comhmaith léosan, tré ghrasuibh an Thighearna Iósa Chríosd.

12 Ann sin do thochdadar an chuideachda uile, agus tugadar éisdeachd do Bharnabas agus do Phól, ag innisin créad é méud na gcomharthadh agus na míorbhuileadh do rinne Día thríothadh féin eidir na cineadhchuibh.

13 Agus ar sgur dha dtagra dhóibh, do fhreaguir Séumus, ag rádh; A fheara *agus* a bhráithreacha, éisdigh riumsa.

14 Dinnis Simón *dáoibh* cionnus dféuch Día ó thosach chum pobail do bhuáin as na cineadhachuibh dhá ainm féin.

15 Agus tigid bríathra na bhfaidheadh leis an nisi: do réir mar atá sgríobhtha.

16 Fillfidh mé na dhiáigh so, agus téigéubhuidh mé súas a rís tábernacel Dháibhi atá ar dtuitim, agus cóiréochaidh mé an ní do thuit de, agus cuirfidh mé súas é a rís:

17 Do chum go niarrfaidís an chuid eile do na dáoinibh an Tighearna, agus na huile chineadhacha ar a ngoirthear mainm: a deir an Tighearna noch do ní na neithesi uile.

18 Atá fios a oibreacha féin uile ó thosach an tsáoghail, ag Día.

19 Uime sin measuimsi nach cóir míshuáimhneas do chur air a ndreim do na cineadhachuibh, dfill chum Dé.

20 Achd as insgríobhtha chuca, Iad féin do sheachna ar thruáillighthibh na Niodhal, agus ar Stríopthachus, agus ó

ní Teachduighthe, agus ó Fhuil.

21 Oír atáid ag Maóisi ó na seanaimsireachuibh a nall, dáoine do ni a sheanmórughadh ann gach áon chathruigh, ann sna sinagóguibh ann a léughthar gacha sábóid é.

22 Ann sin do chonncas do na habsdalaibh agus do na sinnsearaibh maille ris a neagluis uile, dáoine toghtha dhíobh féin do chur go Hantíochia lé Pól agus lé Barnabas: *eadhon* Iúdas dar comhainm Barsabas, agus Sílas, dáoine oirrdheirc eidir na bráithreachuibh:

23 Ag sgríobhadh leitreach ríu mar so: Beatha agus sláinte ó na heasbuluibh, agus ó na seinnsearuibh, & ó na bráithribh chum na mbráthar do na cineadhachuibh átá a Naintíochia, agus a Síria, agus a Cilícia.

24 Dó bhrígh go gcúalamar go ndeachadar dáoine áirighe úáinne noch do bhuaidhir sibhse lé briathruibh, agus do chláochluidh bhur ninntinne, dá rádh ribh bheith ar bhur dtimchealllghearradh, agus an reachd do choimhéud; dá nach dtugamar *a leitheid sin* dáithne:

25 Do chonncas dúinn air tteachd déuntoil a gceann a chéile dáoine thoghtha do chur chugaibhsi má ráon ré ar *mbráithribh* grádhacha Barnabas & Pól.

26 Daóine thug a nanmanna féin ar son anma ar Dtighearna Iósa Críosd.

27 Ar a nadhbharsin do chuireamar chuguibh Iúdas agus Sílas, noch ínnéosas na neithesi as béul mar an gcédna.

28 Oír do chonncas don Spiorad náomh agus dúinne, gan ni as mó dúalach do chur oruibh, ná na neithe ríachdanachaso.

29 Go seachna sibh sibh féin ar neithibh do nítear ofráil diodhaluibh, & ar fhuil, & ar ní teachduighe, & ar striopthachus: má chongbhuithí sibh féin úatha so, is maith do dhéuntáoi é. Slán libh.

30 Agus ar na léigeansan air siubhal taugadar go Hantíochia: agus ar gcruinniughadh don phobal a gceann a chéile túgadar an leitir úatha.

31 Agus an tan do léigheadarsan an leitir, do ghabh gáirdeachus íad tres an ccomhfurtachd.

32 Mar an gcéadna ar mbeith do Iúdas agus do Shílas na bhfáidhibh, do theaguisgeadar & do neartuigheadar na bráithre lé mórán bríathar.

33 Agus tair éis íad fhuireach ann sin ar feadh tamuill, do leigeadar na bráithre íad a siothcháin úatha chum na nabsdal.

34 Achd do chonncas do Shilás comhnuighe ann sin.

35 Achd do fhan Pól agus Barnabas a Naintíochia, ag teagusg agus ag soisgéulughadh bhreithre an Tighearna, máráon fós ré mórán eile.

36 Achd a ndiáigh láetheadh áirighe a dubhairt Pól ré Bar-

a bas, Filleam dféuchain ar
na bráithreach atá ann gach áon
chathruigh ann a ndearnamar
briathar an Tighearna do shean-
móir, cionnus atáid síad.
37 Agus do shánntuigh Bar-
nabas Eóin dá ngoirthear Mar-
cus, do bhreith léo.
38 Achd níor bháill lé Pól
an té dó chúaidh úatha as Pam-
philia, agus nach deachaidh ríu
chum na hoibre, do bhreith na
gcuideachda.
39 Uime sin do éirigh éasáon-
ta eatorra, a gcruth gur sgara-
dar ré chéile: achd rug Bar-
nabas Marcus leis, agus dō
chúaidh sé a luing go Cíprus:
40 Achd dó thogh Pól Silas
dó féin, agus do imthigh sé
roimhe, ar na chur ar comairce
ghrás Dé do na bráithribh.
41 Agus do shiobhail sé ar
feadh Shíria agus Chilícia ag
coimhneartughadh na néagluis-
eadh.

CAIB. XVI.

Siobhal & Saothair Phóil. 14 Croidhe Lidia ar na osgladh 34 & Coimh-éuduigh an phriosuin ag creideamh a Ndia.

ANN sin táinic sé go Der-
be, agus go Listra: agus
féuch, do bhí deisciobal áir-
ighe ann sin dar bhainm Timo-
téus, mac mhná áirighe dheagh-
chreidmhighe don chineadh Iú-
duidhe, agus bá Gréugach a
athair,
2 Ar a dtugadar na bráithre
do bhí a Listra agus a Níconi-
um, teisd mhaith.
3 Do ghabh fonn Pól an fear-
so do bhreith leis na chuideach,
da: agus ar na bhreith leis dó
do thimcheallighearr sé é, ar son
na Níudaidheadh do bhi ann
sna háitibh sin: óir do bhí a
fhios acá uile gur Ghréugach
a athair.
4 Agus mar do shiobhladar
ar na caithreachaibh, tugadar
dhóibh ré a gcoimhéud na
hordaighthe do órduigheadar
na habsduil agus na sinnsir do
bhí a Niarusalém.
5 Uime sin do bhádar na
heagluiseadha ar na ndaing-
niughadh ann sa chreideamh,
agus do bhi a nuimhir ag méud-
ughadh gach éun lá.
6 Agus ar ngabháil tré Phrí-
gia agus tré chrich na Galátia
dhóibh, do thoirmisg an Spio-
rad náomh íad an bhríathar do
labhairt sá Násia.
7 Agus ar dteachd go Mísia
dhóibh, do chuireadar rómpa
dul go Bitínia: achd níor fhu-
laing Spiorad Iósa dhóibh.
8 Ar a nadhbharsin ar ngabh-
áil tré Mhísia dhóibh, do chúa-
dar sios go Tróas.
9 Agus do chonncas do Phól
a dtaidhbhsi sa noidhche, duine
áirighe ó Mhacedónia na sheas-
amh, dá ghuidhe agus ag rádh;
Tárr go Macedónia, agus tabh-
uir cabhuir dhúinne.
10 Agus mar do chonnuirc sé
an taidhbhsi, do shantuigheá-
mar ar an mball dull go Mace-
dónia; óir do thuigeamar gur
bhé an Tighearna do ghoir sinn
chum an tsoisgéil do shean-
móir dhóibh.

11 Uime sin ag seóladh dhúinn ó Thróas tangamar go díreach go Samotrácia, agus lá ar na mhárach go Neápolis.

12 Agus ann sin go Philippi príomhchathuir na coda sin don Mhacedónia, agus colamhuin. Agus dfanamur ann sa chathruigh sin suim éirighe do laethibh.

13 Agus do chúamar a mach as an gcathruigh lá na sáboide chois a tsrothá mar a ngnáthuighthí urnaighe do dhéunamh: Agus ar suidhe dhúinn ann sin, do labhramur re mnaibh do bhí ar cruinniughadh ann.

14 Agus bean éirighe dár bhainm Lídia, reacadóir purpuir a gcathruigh na Dtiatirach, noch do onóruigheadh Día, déisd sí rinn: Ag ar osguil an Tighearna a croidhe chum aire do thabhuirt do na neithibh a dubhairt Pól.

15 Agus ar ngabháil bhaisdidh dhi féin agus do luchd a tighe, do ghuidh sí *sinn*, ag rádh: Má mheasdáoi go bhfuilim díleas don Tighearna, tigidh do dhéunamh comhnuidhe dom thigh. Agus do choimhéigin sí sinn.

16 Agus tárla ag dul dúinn do dhéunamh urnaighe, go dtárla cailín éirighe cruinn agá raibh spiorad faisdine, fúair sábhaltus mór dá tighearnuibh féin lé faisdine do dhéunamh.

17 Do lean sí so Pól agus sinne, agus do éigh sí ag rádh; Is seirbhísigh don Día ro árd na dáoinesi, noch shoisgéulas dáoibh slighe na sláinte.

18 Agus do rinne sí so mórán do laethibh: achd do ghoill sin ar Phól, agus dfill sé air ais, agus a dubhairt sé ris a spiorud: Aithnighim dhíot a nainm Iósa Críosd teachd amach aisde. Agus ar a núair sin do imthigh an spiorad aisde.

19 Agus an tan do chunncadar a tighearnuidhesi gur imthigh mainighin a bhfábhaltuis féin, do chuireadar lámh a Bpól, agus a Sílas, & rugadar léó don mhargadh iad chum na núachdarán.

20 Agus ar na dtairgsin do na húachdaránuibh, a dubhradar; Búaidhrid na dáoinesi ar gcathuirne, óir is dón chineadh Iúdaidhe iad.

21 Agus máinid síad órduighe nach dleisdeannach dhúinne do ghabháil, na do leanmhuin, dó bhrígh gur Romhánuigh sinn.

22 Agus do éiridh an pobal a náoinfheachd na naghuidh: agus ar réubadh a néuduigheadh do na hoifigibh, do áithneadar gabháil do shlatuibh *orrtha*.

23 Agus ar ngabháil orrtha go romhór dhóibh, do chuireadar a bpríosún iad, dá áithne dfear coimhéuda an phríosúin a gcoimhéud go ró dhaingean.

24 Agus ar bhfagháil na háithne sin dóisan, do theilg sé iad ann sa phríosún dob fhaide a steach, agus do dhaingnigh sé a gcosa a gceap.

25 Agus a dtimcheall mheadhóin oidhche ar ndeunamh urnaighe do Phól, agus do Shílas, do chanadar salm dadhmholadh Dé: agus do chúaladar na príosúnuigh íad.

26 Agus go hobann do éirigh crith mór talmhun ann, a gcruth go raibh fúindiment an phríosuin ar bogadh: agus ar an mball do bhádar na doirrsi uile osguilti, agus a ngeimhleacha uile sgáoilte.

27 Agus ar músgladh do choimhéduidhe an phríosuin, agus ar bhfaicsin doirrseadh an phríosúin osguilte dhó, ar dtarrung a chloidhimh amach, do smúain sé é féin do mharbhadh, óir do sháoil sé gur éulóigheadar na braighde:

28 Achd do éigh Pol do ghuth mhór, ag rádh; Na déuna olc ar bith dhuit féin: óir atamaóide uile ann so.

29 Agus ar ngairm ar sholus dósan, do sháith sé a steach, agus ar mbeith dhó ar coimhchrith, do thuit sé síos a bhfíadhnuise Phóil agus Shílais.

30 Agus ar na mbreith leis amach dhó, a dubhairt sé: A mhaighisdrighe, créd chaithfeas misi dheunamh do chum go slaineóchthaoi mé?

31 Agus a dubhradarsan: Creid ann sa Tighearna Iósa Críosd, agus sláineóchthar thú féin agus do thigh.

32 Agus do rinneadar bríathar an Tighearna do sheanmóir dhó féin agus dá raibh ann a thigh uile.

33 Agus a nuáir sin féin do noidhche do ghlac se íad, agus do nigh sé a ccréachda: & ar an mball do ghlac sé féin agus a thigh uile baisdeadh.

34 Agus ar na mbreith leis dó dhá thigh féin, do chuir sé bórd na bhfíadhnuisi, agus do rinne sé gairdeachus, é féin agus a thigh uile ag creideamh a Ndía.

35 Achd ar néirghe don lá do chuireadar na húachdaráin máoir úatha da rádh; Léig na daóine sin amach.

36 Agus dinnis coimhéudaidhe an phriosúin na bríathraso do Phól, gur chuireadar na húachdaráin síos úatha bhur léigean amach: uime sin siobhluidh romhuibh a nois, & imthighidh a síothchain.

37 Achd do fhreaguir Pól dóibhsean; Tar éis gabháil oruinn go puiblidhe, & sinn neímhchiontach, agus ar Rómhanachuibh, do theilgeadar a bpríosún sinn, & an né budh áil léo a nois ar gcur amach ós íseal? ní headh go firinneach: achd teaguid féin, agus beirid amach sinn.

38 Agus dinniseadar na maóir na bríathraso do na húachdaránuibh: agus do ghabh eagla íadsan an tan do chúaladar gur Rómhanuigh íad.

39 Agus ar dteachd dóibh do chuireadar impídhe orrtha, agus ar na dtabhuirt amach, do guidheadar íad fá imtheachd amach as an gcathruidh.

40 Agus ar nimtheachd as an

bpriosún dóibhsion, do chúadar a steach go Lídia, agus ar bhfaicsin na mbráthar, tugadar comhfhurtachd dóibh, agus do imthigheadar rompa.

CAIB. XVII.

Do sheanmòruigh Pól an Soisgeul ag Tessalonica, 15 & ag Cathair na Haithne.

AGUS ar nimtheachd tré Amphípolis agus tré Apollonia dhóibh, tangadar go Tessalónica mar a raibh sinagóg ag na Iúduidhibh.

2 Agus mar bá gnáth ré Pól, do chúaidh sé a steach chuca, agus do rinne sé diosbóireachd ríu as na sgriobtúiribh, ar feadh thrí lá sáboide,

3 Ag miniughadh agus ag dearbhughadh gur bhéigin do Chríosd fulang, agus éirghe a rís ó mharbhuibh: agus gur ab é so Críosd, an Tíosa do nímsi sheanmóir dháoibh.

4 Agus do chreideadar cuid áirighe dhíobh; agus do leanadar do Phól agus do Shílas, agus mar an gcéadna mórán do Ghréugachaibh cráibtheach, agus do mhnáibh uáisle.

5 Achd do ghabh iomthnúdh na Iúdaidhe nár chreid, & ag cruinniughadh dhrochdháoine airighe & chorra-marguidh do rinneadar cuideachda mhór, & do bhuáidhreadar an chathuir, agus tangadar a dtimcheall tighe Iásoin ag íarruidh íadsan do thabhairt amach chum an phobuil.

6 Agus an tan nach bhfúaradar íadsan, do thairngeadar Iáson, agus cuid áirighe dona braithribh chum úachdarán na caithreach, ag éighmhe; Iad so do chuir an sáoghal bun as cionn, thangadar an so mar an cceadna.

7 Noch dhá dtug Iáson áoidheachd: & atáid síad uile ag cur a naghuidh órduighthe Shéasair, ag rádh, Go bhfuil Rí eile ann *eadhon* Iósa.

8 Agus do bhuaidhreadar an pobal & úachdaráin na caithreach, ar gclos na neitheadhso dhóibh.

9 Agus ar ngabhail urraidhe ó Iáson agus ón chuid eile, do léigeadar úatha íad.

10 Agus ar an mball do chuireadar na bráithre sa noidhche úathadh Pól, agus Sílas go Beréa: agus ar dteachd dóibh *ann sin*, do chúadar a steach go sinagóig na Níuduidhe.

11 Agus dob uáisle na Híuduidhe sin, na an mhuintir do bhí a Dtessalonica, agus do ghabhadar an bhríathar go ro lúthgháireach chuca, ag cúartughadh na sgríobtúireadh gach éun lá, dá fhéuchuin an mar sin do bhádar na neithesin.

12 Uime sin do chreideadar mórán díobh, agus mar an gcéudna mórán ban úasal do na Gréugachuibh, agus fear leis.

13 Agus an tan fuáir na Iúdáidhe do bhí a Dtessalonica, fios go ndearna Pól bríathar Dé sheanmóir ag Beréa leis, do chúadar ann sin mar an

gcéudna do chur buaidheartna
ar an bpobal.
14 Achd do chuireadar na
bráithre Pól úatha ar an mball,
amhail as go rachadh sé ar
fairrge, achd dfan Sílas, agus
Timotéus ann sin na gcomh-
nuidhe.
15 Agus an chuideachda do
chuáidh lé Pól, do thréoraigh-
eadar é go *cathuir* na Haithne:
agus ar bhfaghàil áithne dhóibh
chum Sílais agus Thimotéus,
do chum go dtiocfaidís mar is
luáithe do fhéudfaidis chuige,
dimthigheadar rompa.
16 Achd ar mbeith do Phól
ag fuireach ríusan a ccathair
na Haithne, do bhí a spiorad
air na bhuaidhreadh ann tré
go bhfacuidh sé an chathuir
lán diodhaladhradh.
17 Ar a nadhbharsin do rinne
sé diosbóireachd ann sa tsíon-
agóig ris na Iúduighibh, agus
ris na dáoinibh riaghalta, agus
ré gach áon dá dteagmhadh dhó
ar an margadh gach éun lá.
18 Agus do rinneadar feall-
samhnuighe áirighe do na He-
picúrachuibh agus dona Stoic-
ibh, connspóid ris: agus a
dubhradar cuid dhíobh, Créd
as áill leis an bhfear mbriosg-
ghlórachso do rádh? Agus *a
dubhradar* cuid eile; As cos-
mhuil ris bheith na sheaumón-
tuidhe ar Dhéeibh coimhigh-
theacha, ar son gur sheanmóir
sé Iósa agus a néiseirghe
dhóibh.
19 Agus ar mbreith air, ruga-
dar go Hareopágus é, ag rádh;
An bhféudmáoid a fhios dfagh-
áil créd é an teaguisg núa so
labhrus tusa?
20 Oír atá tú ag cur neith-
eadh núa airighe ann ar gclúas-
aibhne; ar a nadhbharsin as
mían linn a fhios dfagháil créd
as cíall dóibh.
21 (Oír ní raibh aire ar ní ar
bith eile ag luchd chathair na
Haithne, agus ag coimhthighe
tháinig dáitreabhadh na measg,
achd ar nuáidhéachd éigin din-
nisin, nó deisdeachd.)
22 Agus ar seasadh do Phól
a meadhón Areopágus a dubh-
airt sé; A luchd chathair na
Haithne, do chím go bhfuiltí
go huilidhe ródhithcheallach
a níodhaladhradh.
23 Oír an tan do shiobhail
mé ó áit go háit, agus do
chunnairc mé bhur neithe
náomhtha, fuáir mé altóir áir-
ighe ann a raibh sgriobhtha,
DON DIA ANAITHNIDH.
Ar a nadhbharsin as é an Día
sin onórtháoi, as gan a fhios
agaibh cía hé, atáimsi do shean-
móir dhibh.
24 Oír ní dheanann an Día
do rinne an domhan, agus gach
uile ní dhá bhfuil ann, ar
mbeith dhó na Thighearna ar
neamh agus talamh, comh-
nuidhe a dteampluibh láimh-
dhéanta.
25 Agus fós ní tugthar onóir
dhó lé lamhuibh dáoine, mar
do bhíadh ríachdanus éinneithe
air, óir is é féin do bheir bea-
tha, agus anál, agus gach uile
ní do na huile neithibh.

26 Agus do rinne sé a nuile cheinél dáoine déunfhuil amháin, do chum go naitéochaidís ar druím na talmhan uile, agus do chinn sé aimseara reumhórduighe, agus tóranna a náitreabhaidhsan:

27 Do chum go niarrfaidís an Tighearna, da madh éidir léo a fhaghail ré a ghlacadh: gé nach fada ó éunduine aguinn é.

28 Oír is annsan mhairmíd, & chorruighemíd, agus atámúoid: do réir mar a dubhradar cuid dá bhur bhfileadhaibhsi; Oír is dá chinéulsan fós sinn.

29 Ar a nadhbharsin ar mbeith dhúinn do chinéul Dé, ní cóir dhúinn a bhreathnughadh gur cosmhuil án díaghachd ré hór, ná ré hairgead, ná ré cloich ar na grabháil lé healuidhia nó lé hinntleachd dháonda.

30 Uime sin ar léigean aimseara a nainbhfisi thairis do Dhía, do bheir sé a nois fúagra do nuile dhuine ann gach áonáit aithreachas do dhéanamh.

31 Ar an adhbhar gur órduigh sé lá an a mbéura sé breath chomhthrom ar a tsáoghal, tres an bhfear úd do órduigh sé: *agus* mar dhearbhadh ar so do nuile dhuine, do thóg sé súas ó mharbhuibh é.

32 Achd an tan do chúáladarsan eiséirghe na marbh, do rinneadar cuid díobh fonámhad, achd a dubhradar cuid eile, Eisdfeam riot a rís dhá tháobh so.

33 Agus as mar sin do imthigh Pól amach as a lár.

34 Achd cuid aca ag céangal ris, do chreideadar: eidir a raibh Dionísius Areopagíta, agus bean dár bhainm Damaris, agus dream eile maille ríu.

CAIB. XVIII.

Chuaidh Pól ar chuairt d'fhiosrughadh na Neagluise. 24 & thangaic Acuila le na mhnaoi an Soisgeul Dapollos ni is soillier.

TAR éisi so ar bhfagbháil chathair na Haithne do Phól, táinic sé go Córintus.

2 Agus fuáir sé Iúdaidhe áirighe ann sin dar bhainm Acuilas noch rugadh a Bpontus, táinic go déigheanach ó Neadáille, é féin agus a bhean Priscilla, (ar a nadhbhar gur aithin Claudius do na Iúduidhibh uile imtheachd as a Róimh) *agus* do chuáidh sé dhá nionnsuighe.

3 Agus do bhrígh go raibh sé dáoincheird ríu, dfan sé na bhfochair, agus do bhá sé ag obair: óir a seadh bá ceird dhóibh paillíúin do dhéanamh.

4 Agus do níodh sé díosbóireachd sa tsinagóig gach éun lá sábbóide, ionnus gur tharraing sé na Iúduidhe agus na Gréuguidh, ar á sdaid féin.

5 Agus mar tháinic Silas agus Timotéus ó Mhacedónia, do las Pól an a spioruid, ag dénamh fínné do na Iuduidhibh gur bhé Iósa an Críosd.

6 Agus an tráth do chuireadarsan na aghuidh, agus do labhradar blaspheime, ar gcrothadh a éudaigh dhésan a dubhairt sé riu; *Bíodh* bhur bhfuil ar bhur gceann féin: atáimsi glan, ó so súas rachuidh mé chum na geineadhach.
7 Agus ar nimtheachd dó as sin, do chuáidh sé go tigh dhuine áirighe dár bhainm Iustus; duine air a raibh eagla Dé, agus agá raibh a thigh láimh ris a tsionagóig.
8 Agus do chreid Crispus úachdarán ná sinagóige, maille ré luchd a thighe uile ann sa Tighearna: agus mórán do na Corintianachuibh ag éisdeachd ris do chreideadar, agus do baisdeadh íad.
9 Agus a dubhairt an Tighearna sa noidhche a dtaidhbhsi ré Pól; Na bíodh eagla ort, achd labhuir, agus na bí ad thochd:
10 Oír atáimsi maille riot, agus ní thiocfa duine ar bith ort do dhéunamh uilc dhuit: óir atá pobal mór agamsa an sa chathraigh so.
11 Agus dfan seisean blíadhuin agus sé mhí, ag teagusg bhréithre Dé na measg.
12 Agus an trath do bhí Gallio na úachdarán a Nachaía, do éirgheadar na Iuduidhe déuntoil a naghuidh Phóil, & rugadar go cathaóir an bhreitheamhnuis é.
13 Ag rádh, Táirrngidh an fear so lé na bhríathraibh na daoine, chum Dé onorughadh a naghaidh an dlighe.
14 Agus an tan do shantuigh Pól a bhéul dosgladh, a dubhairt Gallio ris na Iuduidhibh; Dá madh éagcoir ar bith nó droch ghníomh é, budh cóir go niomchórainn libh.
15 Gidheadh más a dtimcheall bhríathar, agus anmann, & bhur ndlighe atá bhur gceisd, féuchuidh féin dé: óir ní háill leamsa bheith am breitheamh ar a leitheid sin do neithibh.
16 Agus do chuir sé ón chathaóir bhreitheamhnuis íad.
17 Ann sin ar mbreith do na Gréugachuibh uile ar Shostenes úachdarán na sinagóige, do ghabhadar air a bhfíadhnuisi chathaóireach an bhreitheamhnuis; achd níor chuir Gallio suim a ní ar bith do na neithibhsin.
18 Achd tar éis Pól fhuireach fós mórán do láethibh, do ghlac sé a chead ag na bráithribh, agus do chuáidh sé a luíng go Síria, agus do chuáidh Priscilla agus Acuilas leis, tar éis a chinn do bhearradh dhó a Gcenchreas: óir do bhí móidghealladh air.
19 Agus táinic sé go Héphesus, agus dfág sé ann sin íad gidheadh do chuáidh sé féin a steach don tsinagóig, agus do thaguir sé ris na Iúduidhibh.
20 Agus an tan díarradar air fuireach na bhfochair ní as faide, níor áontaigh seisean.
21 Achd dfag beannachd aca,

ag rádh; Is éigin dámhsa go deimhin an tsollomuin so chugainn do dhéunamh a Niarusalém: achd más toil lé Día é, fillfidh mé chuguibhsi a rís. Agus do shéol sé ó Ephesus.

22 Agus ar ndul dó síos go Séasaréa, do chuáidh sé súas agus ar mbeannughadh do neagluis dó, do chuáidh sé síos go Hantíochia.

23 Agus ar nfanmhuin dó ar feadh tamuill, do imthigh sé roimhe, agus do shiobhuil sé a nórdughadh ar feadh chríche na Galátia, agus Phrígia, ag neartughadh na ndeisciobal uile.

24 Agus táinig Iúdaighe áirighe go Hephesus dár bhainm Apollos, rugadh a Nalexándria, fear deaghlabhartha do bhi cumhachdach ann sna sgríobtúiribh.

25 Do bhí an fear so ar na theagusg a slighe an Tighearna, agus ar mbeith dhó ar fiuchadh sa spioruid, do labhuir, agus do theaguisg sé go dithcheallach neithe a dtimcheall an Tíghearna, agus gan déolus aige achd baisdeadh Eóin amháin.

26 Agus do thionnsgain sé labhuirt go dána ann sa tsinagóig. Agus an tráth do chúaluidh Acuilas agus Priscilla é, rugadar léo chuca féin é, agus dfoill sigheadar slighe an Tighearna dhó ní as diongmhála.

27 Agus an tan do báil leis dul go Hachaia, do sgriobhadar na bráithre chúm na ndeisciobal, dá mbrosdadh air eision do ghabháil chuca: agus ar dteachd dhó *ann sin*, tug sé furtachd mór don líon do chreid tré ghrásuibh.

28 Oír do rinne sé diosbóireachd mhór shaoithreach a bhfíadhnuisi an phobuil ris na Iúduighibh, dá fhoillsiughadh as na sgríobtúiribh gur bhé Iósa, an Críosd.

CAIB. XIX.

Leabhair na ndraói ar na loscadh, 35 *& do chiunaigh cleireach na Hephesuis buaidhreadh a phobail toma cheard chuntha na niodhal.*

AGUS tárla a nuáir do bhí Apollos a Gcorintus, gur shiobhail Pol tres na ranntuibh úachdarácha, agus go dtáinic sé go Hephesus: agus ar bhfagháil dheisciobal airighe dhó.

2 A dubhairt sé ríu; Nar ghabhabhuir an Spiorad náomh ó chreideabhair? agus a dubhradarsan ris; Ní chualamar a noiread sin féin go bhfuil Spiorad náomh ann.

3 Agus a dubhairt seision ríu; Maseadh créd ann ar baisdeadh sibh? agus a dubhradarsan; A mbaisdeadh Eóin.

4 Agus a dubhairt Pól; Go deimhin do bhaisd Eóin lé baisdeadh na haithrighe, ag rádh ris an bpobal, creideamh ann sa té do thiocfadh na dhiáigh féin, eadhon a Níosa Críosd.

5 Agus ar ná chlos so dhóibh

ion, do ghabhadar baisdeadh
huca a nainm an Tighearna
Iósa.
6 Agus ar gcur a lámh do
Phól orrtha, tháinic an Spiorad
náomh orrtha, agus do labhra-
dar lé teangthuibh, agus do
rinneadar fáidheadoireachd.
7 Agus do bhádar uile a
dtimcheall dá fhear dhéug.
8 Agus ar ndul dósan a steach
don tsinagóig, do labhuir sé
go dána, ar feadh thrí míos ag
diosbóireachd, agus ag cruth-
ughadh na neitheann bheanus
ré rioghachd Dé.
9 Achd an tráth do chruaidh-
gheadar dream aca, agus nach
ccreidfidis, ach go labhraidís
go holc ar a tslighe sin a
bhfhíadhnuisi an phobúil, do
imthigh Pól úatha, agus do
dhealuigh sé na deisciobail,
agus do bhíodh sé ag diosbói-
reachd gach éunlá a sgoil
dhuine áirighe *dár bhainm*
Tiránnus.
10 Agus do bhi so dhá dhéu-
namh ar feadh dhá bhlíadhan:
a gcruth go gcúaladar a raibh
ann sa Náisia uile, eidir Iú-
duidhe agus Ghréugach, brí-
athar an Tighearna Iósa.
11 Agus as mór na míorbh-
uile do rinne Día tré lámhuibh
Phóil.
12 A gcrúth go mbeirthí ó na
chorp, éudaighe lámh nó cinn,
chum na ndáoine dtinn, agus
go sgaradh a neasláinte ríu,
agus go nimthighdis drochspio-
ruide asda.
13 Agus dream áirighe do na
Iúduidhibh do bhíodh ag siobh-
al ó áit go háit ag cur spiorad
fá gheasuibh, da chuireadar
rompa ainm an Tighearna Iósa
do ghairm ós cionn na ndáoine
ann a mbíodh drochspioruda,
ag rádh; Cuirmid fá gheasuibh
sibh tré Iósa do ní Pól a shean-
móir.
14 Agus do bhádar móir-
sheisear mac aIúdaighe áirighe
dár bhainm Sceua uachdarán
na sagart, noch do níodh so.
15 Achd ar bhfreagra don
drochspioraid, a dubhairt sé
ríu; Atá éolus ar Iósa agam,
agus as aithne dhamh Pól:
gidheadh cía sibhsi?
16 Agus do shaith an duine
ann a raibh an drochspiorad
orrtha, agus ar na gcláoi dhó
do bhúadhuigh sé orrtha, a
gcruth gur theitheadar créuch-
dach lomnochd as an dtigh sin.
17 Agus fúaradar na Iú-
duighe agus na Gréuguigh uile
do áitrigh a Nephesus a sgéula
so: agus do ghabh eagla íad
uilé. Agus do hoirrdhearcadh
ainm an Tighearna Iósa.
18 Agus tangadar mórán
don mhuinntir do chreid, ag
admháil, agus ag innisin a
ngníomharthadh féin.
19 Agus fós morán don
mhuinntir do ghnáthuigheadh
drochealadhna, tugadar a
leabhuir léo, agus do dhóigh-
eadar a bhfíadhnuisi cháich uile
iad: agus do chomháirmheadar
a lúach, agus fúaradar é na
dheich mile agus da fhíchead
píosa airgid.

20 Do fhás bríathar Dé, agus rug sí búáidh chomhláidir sin.

21 Agus ar gcríochnughadh na neitheadhsa, do chuir Pól roimhe ann intinn tar éis dul tré Mhacedónia & Achaía dhó, dul go Hiarusalém, ag rádh; Tar éis mé bheith ann sin, as éigin damh an Róimh fheachain.

22 Agus ar gcur dheisi don mhuintir do bhíodh ag minisdráláchd dó *eadhon* Timotéus agus Erastus don Mhacédonia, dfan sé féin sa Násia ar feadh tamuill.

23 Agus fá namsin déirigh trioblóid nár bheag a dtimcheall shligheadh *an Tighearna*.

24 Oír do bhí ceard airgid áirighe dár bhainm Demétrius, do níodh teampuill airgid do Dhíana, *agus* fúair fabhálrus nar bheag don luchd céirde.

25 Ar gcruinniughadh dhósan a raibh ré na leithéid sin do cheird, a dubhairt sé ríu: A dháoine, atá a fhios aguibh gur leis an gcéirdse do gheibhmídne ar sochar.

26 Agus do chíthí, agus do chluintí gur fhill an Pólsa lé na bhríathraibh pobal mór, ní hé amháin a Nephesus achd fós beag nach sa Násia uile, ag rádh; Nach Déé íad do uithear lé lámhuibh.

27 Agus ní hi ar gcéird amháin as guáis dúinn do theachd chum masla, achd fós teampall na Baindée móire Díana do dhul a dtarcuisne, agus go dtiocfadh chum críche go gcuirfí ar gcúl a morrdhachdsa, noch onóruigheas a Násia, agus an domhan mór uile.

28 Agus ar na chlos so dhóibhsion, do líonadh íad dfeirg, agus do gháireadar ag rádh; *Is* mór Díana na Nephésíanach.

29 Agus do bhí an chathuir uile ar na líonadh do bhuáidhreadh, agus do thiomáineadar déuntoil go háit chruinnighthe an phobail, agus rugadar ar Ghaíus, agus ar Aristarcus Macedónaigh, comhaisdrighe Phóil.

30 Agus ar na shantughadh do Phól dul a steach a measg an phobuil, níor leígeadar na deisciobail dó.

31 Agus mar an gcédna do chuireadar cuid áirighe dúach daranuibh na Hasia dó bhí na gcáirdibh aige teachda chuige, dá íarruidh air gan dul go háit chruinnighthe an pobuil.

32 Uime sin do éigh cuid díobh an nísi, agus cuid ní eile: óir do bhí an coimhthionól buaidheartha, & ní raibh a fhios ag an gcuid ba mó dhíobh, Créd é an tadhbhar fá a dtangadar a gceann a chéile.

33 Agus rugadar amach ríu as a tslúagh Alexanndar, noch do thiomáineadar na Iuduighe rompa. Agus ar sméideadh Dhalexanndar lé na láimh ag íarruidh éisdeachda, dob áill leis an tadhbhar dinnisin don phóbal.

34 Agus an tan do aithnighe-

dar gur Iudaighe é, do thógbh-
dar uile gáir, ag éighmhe a
ltimcheall dhá uáir, Is mór
Diana na Nephésianach.
35 Ann sin do chíunaidh an
cléireach an pobal, ag rádh;
A luchd Ephesus, cía an duine
ag nach bhfuil a fhios go no-
nóruigheann cathair na Nephé-
sianach an Bhaindía mhór
Díana, agus a ní tháinic a núas
o Iubiter?
36 Ar a nadhbharsin ó nach
bhféudann duine ar bith cur na
aghuidh so, is coir dhíbhsi
suaimhneas do dhéunamh, agus
gan éinní dhéunamh go hobann.
37 Oír tugabhuir na dáoinesi
libh, nach ar gheid áoinní as
na heagluisibh, & nach dtug
aithis do bhur mbaindia.
38 Ar a nadhbharsin má atá
adhbhar ag Demétrius agus ag
luchd a cheirde atá na fhochuir
ar dhuine ar bith, atá an chúirt
ar buil, agus atáid na huachda-
ráin ann; éilighidis féin a
chéile:
39 Achd ma atá bhur gcéisd
fá adhbhuruibh eile, réidhfidh-
ear í a gcoimhthionól dlisdea-
nach.
40 Oír atámáoíd a ngábhadh
go néiléochthar sinn a ccearnn-
airce, ar son an láoi a niugh,
óir ní bhfuil adhbhar ar bith
ann a bhféudmaid reusún do
thabhuirt ar son an chruinni-
ighesi. Agus an tan a dubh-
airt sé so, do chuir sé an
choimhthionól air siubhal.

CAIB. XX.

Pol ar togbhail Eutichus on bhás, 17 & ar gairm sinnsear na Hephesuis go Miletum chuir sé tréd Dé mar úalach uirrthe, & ghabh cead dibh.

AGUS tar éir na ceandairr-
ce do chosg, do ghoir Pól
na deisciobail chuige, agus air
ngabháil a cheada ríu, da
thríall sé dul úatha go Mace-
dónia.
2 Agus ar ndul trés na críoch-
uibhsin dó, agus ar na dteagasg
lé hiomad briathar, táinic sé
don Ghréig.
3 Agus ar mbeith dhó trí mhí
ann sin, ar gcur luigheacháin
do na Iúdaighibh air, mar do
bhi fáoi dul a luing go Síria,
do chuir sé roímhe filleadh tar
a ais go Macedónia.
4 Agus do chuáidh ris na
chuideachda gus a Násia, Sopa-
ter ó Bheréa: agus do luchd
Tessalónica, Arístarchus agus
Secundus, agus Gáius ó *chath-
ruigh na* Deirbe, agus Timo-
téus; agus do luchd na Hasia,
Tichicus agus Trophimus.
5 Do imthigheadar so romh-
ainne, dfanadar rinn a Dtróas:
6 Achd do chúamairne a
luing ó Philippi tar éis láethe
a naráin gan laibhín, agus tan-
gamar chucasan go Tróas a
gcionn chúig lá, agus dfánamair
ann sin ar feadh seachdmhuine.
7 Agus an céud lá don tseachd-
mhuin ar gcruinniughadh do
na dèisciobluibh a gceann a
chéile, do bhriseadh arain, do
bhrigh go raibh fáoi Phól
imtheachd úatha lá ar na mhá-

rach, do rinne sé seanmóir go meadhón oidhche.

8 Agus do bhádar mórán lóchrann a séomra árd ann ar chruinnigheadar a gceann a chéile.

9 Agus do shuidh ógánach áirighe dár bhainm Eutichus ar fuinneóig air dtuitim na chodladh go trom, agus ar mbeith do Phol a bhfad ag déunamh seanmóra, air na shárughadh tré chodladh do thuit sé síos ón treas lota, agus do tógbhadh súas marbh é.

10 Agus ar ndul do Phól síos, do luigh sé air, agus ar na fhásgadh ris dó, a dubhairt sé, Na bíodh buáidhreadh ar bith oruibh; óir atá a anum ann.

11 Agus ar ndul do Phól súas, do bhris sé arán, agus a duáidh sé, agus do rinne sé comhrádh fada go dtáinic máidin, dimthigh sé ann sin.

12 Agus tugadarsan an tógánach léo na bheathuigh, agus níor bheag a ngairdeachus.

13 Achd ar ndul a luing dhúinne do shéolamar go Hassos, ar chor go mbéuramais Pól linn as. Oír is mar sin dórduigh sé é, chum go nimtheachadh sé féin da chois.

14 Agus a núair thárla sé oruinn a Nassos, ar na bhreith linn dúinn tangamar go Mitiléne.

15 Agus ag seóladh dhúinn as sin, tangamar lá ar na mhárach as comhair Chiós, agus an lá na dhiáigh tangamar a dtir a Sámos, agus dfanamar a Dtrogillium, agus tangamar lá ar na mhárach go Milétum.

16 Oír do chuir Pól roimhe seóladh ré táobh Ephesus, deagla go gcuirfidhe moill ar bith air ann sa Násia, Oír do bhí deithfir air chum da madh éidir dhó é, go mbíadh sé a Níarusalém fá chingcís.

17 Agus ag cur feasa úadha ó Mhilétum go Hephesus, do ghoir sé sinnsir na heagluisi.

18 Agus mar thangadar chuige, a dubhairt sé riu. Atá a fhios aguibhsi cionnus do bhí misi bhur bhfochuir ann gach uile aimsir, ón chéud la tháinic mé do Násia.

19 Ag déunamh seírbhisi don Tighearna maille ré gach uile umhlachd intinne, agus maille ré mórán déur agus cathaighe, noch do éirigh dhamh do bhrígh chéilge na Niúdaigheadh;

20 Agus nár chongaimh mé ní ar bith go folaightheach dár fhoghuin, gan a fhoillsiughadh dhíbh, agus gan bhur dteagasg go puiblidhe, agus ó thigh go tigh.

21 Ag déunamh fíadhnuisi do na Iúduighibh agus do na Gréugachuibh, fá fhilleadh chum Dé, a naithrighe agus a gcreideamh ar Dtighearna Iósa Críosd.

22 Agus féuch a nois, atáim ag dul go Híarusalém, ceanguilte a spioruid, gan a fhios agum créd theigéumhus dhamh ann.

23 Achd amháin go ndéunann an Spiorad náomh fíadhnuisi

nn gach uile chathruigh
hamh, ag rádh, Go bhfuilid
eimhleacha agus míoshuáimh-
eas ag fuireach leam.
24 Achd ní bhfuil cás agam a
éinni, agus ní bhfuil cion
gam ar manum féin, achd go
lti dhíom mo thuras agus an
niniosdrálachd fuáir mé ón
Dtighearna Iósa do choimh-
íonadh maille ré gáirdeachus,
é fíadhnuise dhéunamh do
shóisgéul ghrás Dé.
25 Agus féuch a nois, atá a
fhios agam nach bhfaicfidh
éunduine aguibhsi, air ar
shiobhail mé ag seanmóir riogh-
achda Dé, maghaidh ó so
amach.
26 Ar a nadhbharsin cuirim
a fhíadhnuisi oruibhse a niugh,
go bhfuilim glan ó fhuil na
nuile dháoine.
27 Oír níor sheachain mé gan
comhairle Dé fhoillsiughadh
dhíbh go hiomlán.
28 Ar a nadhbharsin tabhruidh
bhur naire dhíbh féin, & don
tréud uile ar a ndearna an Spi-
orad náomh easbuig dhíbh,
do bheathughadh eagluíse Dé,
noch do cheannaigh sé lé na
fhuil féin.
29 Oír atá a fhios so agamsa,
tar éis misi imtheachd, go
dtiocfuid madruigh allta ghéu-
ra bhur measg, nach coigeóla
an tréd.
30 Agus fós éireóchuid dáoine
dhíbh féin, noch laibheórus
neithe sáobha, chum deisciobal
do tharruing na ndiáigh.
31 Ar a nadhbharsin déu-
naidh faire, & cuimhnighidh
nár sguir misi ar feadh thrí
mbliadhan, ag teagusg gach
áon díbh do ló agus doidhche
maille ré déuruibh.
32 Agus a nois, a bhráithré-
acha, cuirim sibh ar cumairce
Dé agus bhríathar a ghrás,
noch fhéudas bhur dtógbháil
súas, agus oíghreachd do thab-
huirt díbh a bhfochair na nuile
náomh.
33 Níor shanntaigh mé air-
gead, ná ór, ná éudach dhuine
ar bhith.
34 Is aithne dhíbhsi féin, gur
ab íad na lámhasa do sholáth-
air dhamh gach ní dhá raibh
na ríachdanus orum féin, &
ar a raibh am fhochair.
35 Do fhoíllsigh mé dhíbh
ann sna huile neithibh, gur ab
ag sáothrughadh mar so is cóir
dháoibh cungnamh leis ná
hanbhfannuibh, agus bríathra
an Tighearna Iósa do chuimh-
niughadh, mar a dubhairt sé;
Is mó as beannaighe ní do
thabhuirt, ná do ghlacadh.
36 Agus an tan a dubhairt sé
na bríathraso, agá léigean féin
ar a ghlúinibh, do rinne ré ur-
naighe maille ríusan uile.
17 Ann sin do ghuileadar
uile go mór, agus ag luighe ar
mhuinéul Phóil, do phógadar
é:
38 Ag deanamh tuirse go
mormhór fán mbréithir a dubh-
airt sé; Nách bhfaicfidís a
aghaidh ó sin súas: agus do
chúadar leis gus an luing.

CAIB. XXI.

Tairrghire Agabuis iom chuibhreach Phoil, 17 neach ar chuireadar lámh a Niárusalem.

AGUS tárla ar ndealughadh ríusan dúinn, gur sheólamar romhainn, agus tangamar go díreach go Cóos, agus lá ar na mhárach go Rhódus, agus as sin go Patara.

2 Agus ar bhfaghháil luinge dhúinn ann sin, do bhí ag triall go Phenice, do chúamar innte, agus do sheólamar romhainn.

3 Agus ar dteachd a radharc Chíipruis, agus ar na fhaghbháil air ar láimh chlí dhúinn, do sheólamar go Síria, agus tangamar as sin go Tírus: óir as ann sin bá mián leis an luing a lasd do chur amach.

4 Agus ar bhfaghháil deisciobal ann sin dúinn, dfanamair seachdmhuin ann: & dubhradar ré Pól trés an Spiorad, gan dul súas go Hiarusalém.

5 Agus ar gcríochnughadh na laétheadh sin, do thríallamar romhainn; & tangadársan uile, agus a mná, agus a gclann ar gcuideachda as an gcathruigh amach: agus do leigeamar air ar ngluinibh sinn ar an dtráigh, agus do rinneamar urnaighe.

6 Agus tar éis a chéile do phógadh dhúinn, do chúamar sa luing: & dfilleadarsan dá dtighthibh féin:

7 Agus ar gcríochnughadh ar loingseóireachda dhúinn, tangamar ó Thírus go Ptolemáis: agus ar mbeannughadh do na bráithribh dhúinn, dfanamar lá na bhfochair.

8 Agus lá ar na mhárach ar nimtheachd dúinn, tangamar go Séasáréá: agus ar ndul á steach dhúinn go tigh Philib suibhisgél (noch do bhí mhóirsheisear) dfanamar aige.

9 Agus do bhádar ceathrar maighdean dígheanmnaidh aigesion, noch do níodh fáidhtheadóireachd.

10 Agus ag foireachd dúinne mórán do láethíbh, táinic fáidh áirighe ó thír Iúdaighe dár bhainm Agabus:

11 Agus ar dteachd chugainne dhó, do ghlac sé crios Phóil, agus ag ceangal a lámha agus a chosa féin, a dubhairt sé; Mar so a deir an Spiorad náomh, is ar an gcorsa cheingeoluid na Iúdaidhe an té lér leis an chrios so a Niarusalém, agus do bhéaruid síad a láimh na geinead hach é.

12 Agus an tan do chúalamar na neithesi, díarramair féin agus lucht na háite sin air, gan dul súas go Hiarusalém.

13 Do fhreaguir Pól ann sin; Créd do bheir sibhsi ag gul, & ag briseadh mo chroidhesi? óir atáimsi ullamh, ní chum bheith cuibhrighe amháin, achd mar an ccéudna chum báis dfulang a Niarusalém, ar son anma an Tighearna Iósa.

14 Agus an tan nar ghabh sé comhairle, do sguireamar, ag rádh; Déantar toil an Tighearna.

15 Agus tar éis na láeth-
adhsa, ar mbeith ullamh
dhúinn, do chúamar súas go
Iiarusalém.
16 Agus tangadar cuid do na
deisciobluibh linn ó Shéasárea,
agus tugadar seindeisciobal áir-
ghe léo dhár bhainm Mnason
do rugadh a Cíprus, aga mbei-
nís ar ósda.
17 Agus ar dteachd go Hia-
rusalém dhúinn, do ghabhadar
na bráithre chuca sinn go lúath-
ghároach.
18 Agus lá ar na mhárach
do chúaidh Pól maille rinne a
steach mar a raibh Séumus,
agus do chruinnigheadar na
sinsir uile ann sin.
19 Agus ar mbeannughadh
dhóibh do Phól, dinnis sé a
ndiáigh a chéile, créd do rinne
Día tré na sheirbhís féin a
measg na gcineadhach.
20 Agus ar na chlos so
dhóibhsion tugadar glóir don
Tighearna, agus a dubhradar
ris; Do chí tusa a bhráthair
ga mhéud míle do na Iúdaidh-
ibh tháinic chum creidimh;
agus átaid uile lán do ghrádh
an reachda.
21 Agus do chúaladar ortsa,
go dteagasgam tú do gach uile
Iúduighe dá bhfuil a measg na
gcineadhach Maóisi do thréi-
gean, agus go nabuir tú nach
cóir dhóibh a mic do thim-
cheallghearradh, na siubhal do
réir an ghnáthuighe.
22 Ar a nadhbharsin créd
dhéanfuighear? gan amharus
as éigin don phobal cruinni-
ughadh a gceann a chéile: óir
cluinfíd síad go dtáinic tusa.
23 Ar a nadhbharsin déanna
an nísi a deirmíd ne riot: atáid
ceathrar feár aguinne, air a
bhfuil móid:
24 Beir íad so leachd, agus
glantar thú maille ríu, & caith
léo ionnus go mbearrfaidís a
gcinn, & aithéonaidh gach uile
dhuine nach bhfuil éifeachd
ann ar cuireadh ort, achd go
siobhlann tú féin ag coimhéud
an reachda.
25 Achd a dtáobh ar chreid
do na cineadhachuibh, do
sgríobhamairne, & dórdaigh-
eamar dhóibh gan a leithéid
sin do ghnáthughadh, achd
amháin íad féin do choimhéd
ó gach ní iodhbarthar díodh-
aluibh agus ó fhuil, agus ó
néithibh teachduighe, agus ó
sdríopachus.
26 Ann sin rug Pól na fir
leis, agus ar na mhárach, ar
na ghlanadh maille ríu do
chuáidh sé don teampoll ag
foillsiughadh choimhliónta
láetheadh an ghlanta sin, nó
go dtúgtháoi offráil ar son gach
áonduine aca.
27 Agus tar éis na seachd
lá sin do choimhlíonadh achd
beag, do chonncadar na Iú-
daighe ó Násia eisean ann sa
teampoll, agus do bhogadar an
phobal uile, agus chuireadar
lámha ann san.
28 Ag éighmhe, cobhair a
Chlanna Israél: a sé so an fear
theaguisgeas an gach uile áit a
naghuidh an phobuil, agus an

reachda, & na háitesi: & tuilleadh eile fós tug sé Gréuguigh a steach don teampoll, & do shaluigh sé a naít náomhthasa.

29 (Oír do chunncadar Trophimus Ephesíanach na fhochuirsean sa chathraigh roimhe sin, noch do sháoileadar go dtug Pol chum a teampuil é.)

30 Uime sin do bhuáidhreadh an chathuir uile, agus do rith an pobal a gceann a chéile: & ar mbreith air Phól dóibh do thairngeadar amach as a teampoll é: agus ar an mball do híadhadh na doirsi.

31 Agus an tan do bhreathnuigheadar a mharbhadh, táinic sgéula go hárdchaiptín an bhanna, go raibh Iarusalém uile ar na buáidhreadh:

32 Agus ar an mball rug seisean saighdiúirighe & caiptinighe leis, & do rith sé chucasan. Agus an tan do chunncadarsan an túachdarán, & na saighdíuiri, do sguireadar do ghabháil ar Phól.

33 Ann sin ar ndrud ris do núachdarán, rug sé air, agus daithin sé a cheangal lé dhá shlabhradh: & dfíafruigh sé Cía hé, & créd do rinne sé.

34 Agus do éigh cuid mar so, agus cuid mar súd a measg an phobail: agus mar nár bhéidir leision deimhín sgéul dfagháil do bhrigh na buáidheartha daithin sé eisean do bhreith don chaisléun.

35 Agus tárla ar dteachd do Phól chum a sdaighre, gur iomchradar na saighdíuirighe é air son foiréigin an phobail.

36 Oír do lean mórán *don* phobal é, ag éighmhe; Beir uainn é.

37 Agus an tráth do bhí Pól dá bhreith a steach don chaisléun, a dubhairt sé ris a núa*chd*arán; An ceaduigheach dhamh ní labhuirt riot? agus a dubhairt seision, An labhrann tú Gréigis?

38 An né nach tusa an Téigipteach do thóg ceannairrce mhór roimhe so, & do thréoruigh ceithre mhíle fear do luchd fionghoile leachd ar an bhfásach?

39 Agus a dubhairt Pól; Gán amharus as Iúdaighe misi, ó chathruigh ro oirdheirc Tharsus na Cilícia: agus guidhim thusa, fulaing dhamh labhuirt ris an bpobal.

40 Agus an tan tug sé cead dó: ar seasamh do Phól ar a sdaighre, do sméid sé lé na láimh ar an bpobal, ag íarraidh éisdeachda: & ar ndéanamh cíunuis mhóir dhóibh, do labhuir sé sa teanguidh Eabhra ríu, ag rádh;

CAIB. XXII.

Aithris ar thús beathaidh, 6 *Filleadh*, 14 *urleisgeul*, 25 *& saóirse Phóil mar Romhanach.*

A DHAOINE, a bhráithreacha, agus a aithre, éisdigh a nois rém sháoradhsa dháoibh.

2 (Agus an tan do chúaladar gur sa teanguidh eabhra do

labhair sé ríu, as móide do
rinneadar cíunus é. Agus a
dubhairt seisean.)
3 As Iúdaighe misi gan amh-
arus, rugadh a Dtarsus na Ci-
lícia, gidheadh as ann sa chath-
ruighsi ag cosaibh Ghamáliel
do hoileadh mé, agus do muin-
eadh go diongmhála a ndligh-
eadh ar naithreadh mé, & do
bhí mé ar lasádh do ghrádh
Dé, amhail & atathaoisi uile a
niu.
4 Agus do bhí mé ag gérleanm-
mhuin na slígheadhso gus an
mbás, ag ceangal fhear agus
bhan, agus dá dtarraing chum
priosúin.
5 Mar do ní uachdarán na
sagurt fós fíadhnuisi dhamh,
& na sinnsir uile, ó bhfuáir mé
leitreacha mar an gcéudna
chum na mbrathar ré dul go
Damascus, ar chor go dtiubh-
ruínn leam ceanguilte go Híar-
usalém an mhuinntir do bhí
ann sin, dfaghaíl peannuide:
6 Agus tárla dhamh ar mo
thuras, ar rochdain damh go
gar do Dhamascus, timcheall
mheadhóin láoi, gur dheall-
ruigh solus mór ó neamh go
hobann am thimcheall.
7 Agus do thuit mé ar tal-
amh, agus do chúaluidh mé
guth dá rádh rium; A Sháuil,
a Sháuil, créd fá ngérleanann
tú mé?
8 Agus do fhreaguir misi;
Cia thú féin, a Thighearna?
& a dubhairt seisean rium; As
misi Iósa Nasardha ar a bhfuil
tusa ag gérleanmhuin.
9 Agus na dáoine do bhí am
fhochair, do chunncadar an
solas go deimhin, & do ghabh
eagla iad, gidheadh ní chúala-
dar guth an té do labhuir
rium.
10 Agus a dubhairt mé, Créd
do dhéuna mé, a Thighearna?
agus a dubhairt an Tighearna
rium, Eirigh, agus imthigh go
Damascus: agus inneósdar
dhuit ann sin, gach uile ní dár
hórduigheadh dhuit do dhéun-
amh.
11 Agus mar nach raibh amh-
arc agam tré ghlóir na soillsi
sin, do threóruigheadar mo
luchd éintsligheadh ar láimh
mé, nó go dtáinic mé go Da-
mascus.
12 Agus táinic óglach áirighe
dár bhainm Ananias chugam,
duine diadha do réir an digh-
idh, air raibh teisd mhaith ag
gach uile Iúdaighe dár áitigh
ann sin.
13 Agus ar seasamh dhó
láimh rium, a dubhairt sé; A
Sháuil a bhráthuir, gabh chug-
ad dó radharc. Agus ar a
núair sin féin dféuch mé air-
sion.
14 Agus a dubhairt sé, Do
thogh Día ár náithreachne
roimh láimh thusa chum a
thola féin daithniughadh, & an
neach comhthrom úd dfaicsin,
& glór a chluisden as a bhéul.
15 Oir bíaidh tú ad fhíadh-
nuisi aige a láthuir na nuile
dháoine, ar na neithibh do
chunnuirc agus do chúala tú.
16 Agus a nois créd

bheir ag déunamh moille thú?
éirigh, gabh baisdeadh chugad,
agus bí ar do ghlanadh ód
pheacadhaibh, ar ngairm ar
ainm an Tighearna.
17 Agus tárla an tan do
fhill mé go Hiarusalém, agus
do rinne mé urnaighe ann sa
teampoll, go ndeachaidh mé a
néull,
18 Agus do chunnairc mé
eisean dá rádh rium; Déuna
deithbhir, agus imthigh go
tapuidh as Iárusalém, óir ní
ghéubhuid síad chuca thfíadh-
nuisi am thimchealllsa.
19 Agus a dubhairt misi; A
tighearna, as aithne dhóibhséan
go gcuirinnsi a bpriosún an
lión do chreideadh ionnadsa;
agus go ngabhainn orrtha ann
gach uile shínagóg.
20 Agus a núair do dhóirt-
eadh fuil do mhairtír Steaphán,
do bhi misi a láthuir: agus
daontuigh mé chum a mharbh-
tha, agus do choimhéud mé
éudaighe na muinntire do
mharbh é.
21 Agus a dubhairt seisean
rium; Imthigh romhad: óir
cuirfidh misi ag céin thú, chum
na gcineadhach.
22 Agus déisdeadarsan ris
gus an bhfocalsin: achd *ann*
sin do thógbhadar a nguth
os áird, ag rádh; Beir uáinn
don talumh a lethéid so do
dhuine, óir ní cóir a bheith na
bheathuidh.
23 Agus an tan do éighmhea-
dar, agus do theilgeadar a
néuduighe dhíobh, agus do
theilgeadar luáithreadh sa nai-
ér,
24 Do aithin an túachdarán
eisean do bhreith don chais-
léun, agus a dubhairt sé fios
agéul do bhuáin lé agíursaidh-
ibh dhe: do chum go mbeith
a fhios aige créd é an tadh-
bhar fár éighmheadar mar sin
na aghuidh.
25 Agus mar do cheangladar
é lé cordádhuibh, a dubhairt
Pól ris an gcaiptín do sheas a
láthair; An cóir dháoibhsi
Rómhánach a sgíursadh, agus
gan é ar na dhamnadh?
26 Agus ar na chlos so don
chaiptín, do chuáidh sé a
gceann a núachdaráin, agus
dfóillsigh sé sin dó, ag rádh;
Tabhair dod aire créd atá tú
dhéunamh: óir is Rómhánach
an fearso.
27 Ann sin ar dteachd do
núachdarán chuige, a dubhairt
sé ris; Innis damhsa an Ró-
mhánach thú? & a dubhairt
seisean, A seadh.
28 Agus do fhreaguir an
túachdarán; As mór an tsuim
ar a bhfuáir misi sáoirsi na
caithreach sin. Agus a dubh-
airt Pól, Achd is ann a rugadh
misi.
29 Ar a nadhbharsin an luchd
do bhí ar tí a sgíursaighe do
imthigheadar úadh ar an mball:
agus mar an gcéadna do ghabh
eagla an túachdarán, ar bhfagh-
áil a fheasa gur Rómhánach é,
agus go dtug sé fa deara a
cheangal.
30 Agus ar na mhárach ar

mbeith dhó fonnmhar air dhei-
mhin sgéul dfagháil, créd í an
choir do chuirfidís na Iúdaighe
na aghuidhsion, do sgáoil sé é
ó na chuibhrighibh, & tug sé
aithne dúachdaráin na sagart
agus dá gcomhairle uile teachd
do lathuir, agus ar dtabhairt
Phóil amach, do chuir sé ann
a bhfíadhnuisi é.

CAIB. XXIII.

Iarrfa an tardshagart Pól do bhualadh. 11 ach tug Dia meisneach, 14 & rinne iúl-do, ar dhol, as é-choimhchealg na Niúdiugheadh.

AGUS ar ngérfhéachuin
do Phól ar an gcomh-
airle, a dubhairt se; A dháoine
& a bhráithreacha, do rinne
misi seirbhís do Dhía an gach
uile choinsías mhaith gus an
lá a niugh.
2 Achd do aithin Ananías an
tárdshagart do na dáoinibh do
sheas láimh ris, a bhúaladh ar
a mbéul.
3 Ann sin a dubhairt Pól
risean; Buáilfidh Dia thusa, a
bhalla fionnáolta: an suidheann
tú do dhéunamh breitheamh-
nuis orumsa do réir an dlighe,
agus an dtabhuir tú áithne mo
bhúaladh a naghuidh an dlighe?
4 Achd a dubhradar an mhuin-
tir do sheas láimh ris; An bhfuil
tú ag imdheargadh árdshaguirt
Dé?
5 Agus a dubhairt Pól; Ni
raibh a fhios agam, a bhráith-
reacha, gur bhé an tárdshagart
é: óir atá sgríobhtha, Ní ab-
eóra tú olc ré úachdarán do
phobuil.
6 Agus ar na thuigsin do
Phól go raibh cuid aca na Sa-
ducíneachuibh, agus an chuid
eile na Bhpairisíneachuibh, do
éigh sé a láthair na comhairle;
A dháoine *agus* a bhráithrea-
cha, as Phairisineach misi, mac
Phairisínigh: fá shúil do bheith
agam ré heiseirghe na marbh
atáim dom éiliughadh.
7 Agus an tan a dubhairt sé
so, do éirigh imreasan eidir na
Phairisinigh agus na Saducín-
igh: agus do roinneadh an
coimhthionól.
8 Oír a deirid na Saduicínigh
Nach bhfuil eiséirghe ann, na
aingeal, ná spiorad: achd ad-
mhuighid na Phairisínigh íad
so uile.
9 Ar a nadhbharsin do tóg-
bhadh gáir mhór, agus ar
néirghe do na Sgríobuidhibh do
tháobh na Bhpairisíneach, do
chathaigheadar na naghaidh-
sean, agus a dubhradar; Ní
fhaghmáoidne olc ar bith sa
nóglachsa: achd má labhair
spiorad, nó aingeal ris, na cath-
uigheamne a naghaidh Dé.
10 Agus an tan do éirigh
ceannairce mhór *eatarra*, dea-
gla go dtairreóngaidís Pól as a
chéile, daithin an túachdarán
do na saighdiúiribh dul síos,
agus a fhúadach as a lár, agus
a bhreith don chaisléun.
11 Agus a noidche na dhiáigh
sin do sheas an Tighearna láimh
ris, agus a dubhairt sé; Bíodh
meisneach mhaith agad a Phóil:
óir do réir mar do rinne tú
fíadhnuisi am thimcheallsa a

Niarusalém, as mar sin as éi-
gean duit fíadhnaisi dhéunamh
sa Róimh.
12 Agus ar néirghe don lá,
do chruinnigheadar dream áir-
ighe do na Iúdaighibh a gceann
a chéile, agus tugadar mionna
nách iósadís, agus nach iobhá-
dís nó go marbhaidís Pól.
13 Agus do bhádar os cionn
dá fhichead fear do rinne an
coimhcheangalso re chéile.
14 Agus ar ndul chum na
nárdshagurt, agus na sinnsear
dhóibh, a dubhradar; Tugam-
airne móid agus mionna nách
blaisfemís ní ar bith no go
marbhamaois Pól.
15 Ar a nadhbharsin íarruidh-
si ar a núachdarán do thoil na
comhairle a thabhairt dá bhur
láthuir a márach, mar do bhíadh
sibh ar ti fios a ghníomharthadh
dfagháil ní as iomláine: agus
atámáoidne ullamh chum a
mharbhtha ní as táosga ná
thiocfas sé chuguibhsi.
16 Achd an tan do chúaluidh
mac deirbhsheathar Phóil na
cealga so, tháinic sé agus do
chúaidh sé a steach don chais-
léun, & dinnis sé so do Phól.
17 Ann sin ar nguirm áoin do
na caiptínibh chuige do Phól,
a dubhairt sé: Beir an tógán-
achsa leachd chum an úachda-
ráin: óir atá ní aige ré a inni-
sin dó.
18 Agus rug an caiptín an
tógánach leis chum a núachd-
aráin, agus a dubhairt sé; Do
ghoir an príosúnach Pól chuige
mé, agus díarr sé orum, an
tógánach so, agá bhfuil, ní do
innéósadh sé dhuit, do thab-
airt chugad.
19 Agus ar mbreith ar láimh
a nogánaigh don núachdarán
rug sé leis a leathtáoibh é, &
dfíafruigh sé dhe, Créud atá
agad ré a innisin damhsa?
20 Agus a dubhairt an togán-
ach; Do rinneadar na Iúduigh
do chomhairle a íarraidh ortsa
Pól do thabhuirt amach a már-
ach chum an choimhthionóil,
mar do bheidís ar tí a cheasd-
ugha níos géire.
21 Uime sin na tabhuirsi áon-
ta dhóibh: Oír atá ós cionn dá
fhichead fear dhíobh a luigh-
eachán air, noch thug a mionna
nach iósaidís agus nach ióbhai-
dís nó go marbhaidís é: agus
atáid síad ullamh a nois ag
feitheamh réd ghealladhsa.
22 Agus do léig an túachda-
rán an tógánach úadh, ar na
áithne dhe gan a fhios do thabh-
airt do dhuine ar bith, gur
fhóillsigh sé na neithesi dhó
féin.
23 Agus do goir sé dhá chaip-
tín airighe chuige, & a dubh-
airt sé: Ullmhuighidh dhá chéd
saighdiúir rachas go Séasarea,
& deichneabhar & trí fichid
marcach, & dá chéud do luchd
gaéthe, ón trés úair do noidh-
che amach:
24 Agus mar an gcéudna ull-
mhuighidh 'eachruidh iomchó-
rus Pól slán chum an árdúachd-
aráin Félix:
25 Agus do sgríobh sé litir
an sa bhfoirmse.

26 Beatha agus sláinte ó
Claudius Lísias chum a nárd-
uachdaráin ro oirdheirc, Félix.
27 An tan do bhí an fearso
tar éis a ghabhála ag na Iú-
duighibh, agus íad ar tí a
marbhtha, tháinig misi orrtha
le slúagh agus an tan fúair mé
scéula gur Rómhánach é, do
theanus díobh é.
28 Agus mar bhí a fhonn
orum fios sgéul dfagháil créd
an tadhbhar far éiligheadar é,
rug mé amach chum a gcomh-
áirleseau é.
29 Do thuig mé gur fá cheas-
tuibh a dtimcheall a ndlighidh
féin do héiliughadh é, agus
nách raibh coir bháis na
bhraighdeanuis ar bith air.
30 Agus an tráth do hinnis-
eadh dhamhsa gur mhián ris
na Iúduighibh luigheachán do
chur air, do chuir mé ar an
mball chugadsa é, agus a dubh-
airt mé fós ré luchd a éilighthe
gach adhbhar dá mbeith aca
air, a chur na leith ad fhiadh-
nuisisi. Slan riot.
31 Uime sin do réir mar do
háithnigheadh do na saighdiúi-
ribh, rugadar Pól leó ann sa
noidhche go Hantipatris.
32 Agus lá ar na mhárach do
léigeadar don mharcshlúagh
dul leisean, agus dfilleadar féin
don chaisléun.
33 Agus a núair rangadar go
Séasáréa, agus tugadar an litir
do núachdarán, do chuireadar
Pól na sheasamh na fhiadh-
nuisi.
34 Agus tar éis a léighthe do
nuachdarán, agus a fhiafruighe
dhesean gá tír dhó, agus ar
naithniughadh gur ab ó Chilí-
cia é,
35 A dubhairt sé, Eisdfidh
mé riot, an tan thiócfuid luchd
théilighthe mar an gcéadna.
Agus do áithin sé eisean do
choimhéud a gcúirt Ioruáigh.

CAIB. XXIV.

*Fréagra Phôil do Thertullus a lath-
air Fhelix, 25 neach do chriothnuigh
re an theagasc.*

AGUS a gcionn chúig lá
na dhiáigh sin, tháinig
Ananias an tárdshagurt a núas
maille ris na sinnsearuibh, agus
ré Tertullus fear deagh labh-
artha áirighe: noch do fhoill-
sigh íad féin a bhfiadhnuisi a
núachdaráin a naghuidh Phóil.
2 Agus a núair do goireadh
amach é, do thionnsguin Ter-
tullus a éiliughadh ag rádh;
3 A Fhélix ro oirdheirc, ad-
mhamáoid go follus agus an
gach áonáit, maille ré gach uile
bhuidheachas, go bhfuilmíd
ag fagháil iomud síodhchana
thríódsa, agus go bhfuilid mó-
rán do neithibh tré do ghlioc-
asa ar na gceartughadh a measg
an chinidhsi.
4 Achd deagla go dtuirseóch-
uinn thú ní sa mhó, guidhim
thú dod mhóircheart féin éisd-
eachd linn go haithghearr.
5 Oír do fuaramar an fearsa
mar phláigh & ag cur cheann-
airc eidir na Iúduighibh uile
ar feadh an domhuin, agus na
cheannfeadhna dórd na Nasa-
réunach:

6 Agus mar an gcéudna do thogair sé an teampall do shalchadh: & do chuireamairne lámh ann, agus do shanntuigheamar breitheamhnus do thabhairt air do réir ar ndlighe *féin*.
7 Achd táinic an túachdarán Lísias orainn, agus rug sé lé hainneart mór as ar lámhuibh é:
8 Agus do áithin sé da luchd éilighthe teachd chugadsa: ó na bhféudfa tusa gach éun sgéula dfagháil fá na neithibhse chuirmídne na leith, dá leana tú ar a níarruidh.
9 Agus do áontuigheadar na Iúdaighe mar an gcéudna leis, dá rádh, Gurab mar sin do bhádar na neithe sin.
10 Achd ar sméideadh do nuachdarán air Phól chum labhartha, do fhreaguir sé: As romhóide mfonn fá fhreagra ar mo shon féin, go bhfuil a fhios agum thusa bheith ré mórán do bhlíadhnuibh ad bhreitheamh ar an gcineadhso.
11 Oír féuduigh tú a fhios dfagháil, nach mó ná dhá lá dhéug, ó chuaidh misi súas go Híarusalém do dhéunamh eadarghuidhe:
12 Agus nách bhfúaradar ag diosbóireachd ré duine ar bith sa teampall mé, ná ag gluasachd an phobail, ná ann sna sinagóguibh, na fós sa chathraigh:
13 Agus ní héidir léo na neithesi atáid síad déiliughadh oram a nois, a chruthughadh.
14 Achd admhuim so dhuitsi, go ndéunnuim seirbhís do Dhía ar naithreach do réir na sligheadh ú dá ngoiridsean Eiriceachd: ag creideamh dá gach uile ní dhá bhfuil sgríobhtha ann sa dligheadh, agus ann sna faidhibh.
15 Agus go bhfuil dóigh agam a Ndía, ré a bhfuil a súilsean fós, go dtiocfa éiséirghe na marbh, eidir fíréun, agus neimhfhíréun.
16 Is ar a shon so shaothruighim coinsías glan do bheith agam, gach uile úair, a dtáobh Dé agus dáoine.
17 Agus táinic mé a nois, tar éis mhóráin blíadhan, a measg mo chinidh féin, chum déirce agus ofrála dhéunamh.
18 Ann a bhfúaradar Iúdaighe áirighe don Asía mé ar mo ghlanadh sa teampoll, gan chonghair, gan bhuáidhreadh,
19 Noch dar chóir seasamh ann so ad fhiadhnuisisi *maille riumsa*, agus méiliughadh, dha mbeith ní ar bith aca ré a chur am aghaidh.
20 No abruid an mhuintírse féin, ma fúaradár éugcóir ar bith ionnam, an tan do sheas mé a bhfíadhnuisi na comhairle.
21 Achd amháin ar son a néanghotha so do éimh mé, an tráth do sheas me na lár, Gurab fa eiseirghe na marbh atáim dom éiliughadh aguibhsi a niugh.
22 Agus mar do chúaluidh Félix na neithesi, dó chuir sé ar athlá íad, ag rádh; A núair do ghéubha mé fios na neitheadh bheanus ris a tslighese ní

s fearr, an tan thiocfas Lísias
n tuamchdarán a núas, cuirfidh
ıé bhur gcúis a gcrích.
23 Agus do aithin sé don
haiptín Pól do chumhdach,
gus socamhal do thabhairt
ló, agus gan a bhacadh déun-
luíne dá cháirdibh a fhriothól-
mh, ná dhúl dá ionnsuighidh.
24 Agus a gcionn laetheadh
iirighe ar mbeith do Fhélix
naille ré na mhnáoi Drusilla,
ıoch do bhí na Iúdaighe a
ıathair, do chuir sé fios ar Phól,
agus do éisd sé ris a dtimcheall
an chreidimh a Gcríosd.
25 Agus an tan do labhair sé
riu, a dtimcheall na fíréantach-
da, & na measarrdhachda, & an
bhreitheamhnuis atá ag teachd,
ar gcriothnughadh Dfélix, a
dubhairt sé; Imthigh romhad
a nois: & a núair bhías úain
agamsa air, cuirfidh mé fios
ort.
26 Agus do bhí súil aige fós
go dtiubhradh Pól airgead dó
do chionn a sgáoilte; air a
nadhbharsin ag cur feasa air
go minic, do labhradh sé é ris.
27 Agus ar gcoimhlíonadh
dhá bhlíadhan, táinic Porcius
Festus a náit Fhélix: águs ar
mbeith fonnmhar Dfelix air
bhuídheachus na Niúdaigheadh
do thuilleamhuin, dfág sé Pól
ceanguilte.

CAIB. XXV.

Pól ag seasamhadh na firinne go cro-dha, curata, a bhfiaghnuis Fhestuis.

AGUS an tan tháinic Fes-
tus don phrobhinnsi, do
chúaidh sé a gcionn thrí lá na
dhíaigh sin ó Shéasareá suas
go Hiarusalém.
2 Agus do chúaidh an tárd-
shagurt, agus maithe na Niúd-
aigheadh dhá láthair a nagh-
aidh Phóil, agus do chuireadar
impidhe air,
3 Ag íarruidh foghuir a nagh-
aidh Phóil, as go gcuirfeadh sé
fios air go Híarusalém: ar gcur
luigheacháin ar a tslighe fá
chomhair a mharbhtha.
4 Achd do fhreaguir Festus
go raibh Pól air cumhdach a
Séasáreá, agus go rachadh sé
féin go háithghearr *ann sin.*
5 Uime sin, ar seisean, gidh
bé aguibhsi fhéudfus é, teagh-
aid síad a náoinfheachd rinne
síos, agus má tá olc ar bith ann
sa bhfearso, éilighid síad é.
6 Agus ar nfanmhuin dó na
measg tuáirim dheich lá, do
chuáidh sé síos go Sésáreá:
agus lá ar na mhárach do
shuidh sé ann sa chathaoir
bhreitheamhnuis agus do áith-
in sé Pól do thabhuirt a láth-
air.
7 Agus an tan tháinic sé, do
sheasadar na Iúdaighe tháinic
a núas ó Iarusalém na thim-
cheall, agus tugadar mórán
déilighthibh trómа, nár fhead-
adar a chruthughadh, a nagh-
aidh Phóil:
8 Ar bhfreagra Do Phól dá
ghlanadh féin, Nách dearna sé
ní ar bith a naghaidh dhlighe
na Niúdaigheadh, na an team-
puill, na Shéasair.
9 Gidheadh air mbeith fonn-
mhar air fhoghar do dhéan-

O 4

amh do na Iúdadhuibh do fhreaguir Festus do Phól, agus a dubhairt sé: A náill leachd dul súas go Hiarusalém, agus breitheamhnus dfulang ann sin a dtimcheall na neitheadhso am fhíadhnuisisi?

10 Achd a dubhairt Pól, Atáim am sheasamh ag cathaoir bhreitheamhnuis Shéasair, ann ar cóir breath do bhreith orum. Ní dhearna me eugcóir ar bith ar na Iúdaidhibh, mar as maith atá a fhios agadsa féin.

11 Oir má rinne mé éugcóir ar bith ná éainní do thuill bás, ní bhfuilim ag díultadh bás dfagháil; gidheadh muna dhearna mé áoinní do na neithibhsi éilighid síad oram, ní fhéudann áonduine mo thíodhlacadh dhóibh: tíaghuim ar comairce Shéasair.

12 Ann sin do labhuir Festus ris an gcomhairle, agus do fhreaguirsé; A ndeachaidh tú ar comairce Shéasair? is dionnsuighe Shéasair rachus tú.

13 Agus ar gcaitheamh laéthe áirighe táinic an Rí Agrippa & Bernice go Séasáreá, do chur failte roimhe Fhestus.

14 Agus ar nfanmhuin dóibh ann sin mórán do laethibh, do fhoillsigh Festus cuis Phóil don Rí, ag rádh; Dfag Felix duine áirighe na phríosúnach;

15 *Agus* an tan do bhí misi a Níarusalém, tangadar úachdaráin na sagart agus sinnsir na Niúdaigheadh chugam na thimcheall, agus do íarradar breith dhamanta na aghuidh;

16 Ar a dtugasa an fhreagra so, Nár bhéus do na Rómhanchuibh duine ar bith do thabhairt dá mhilleadh, nó go dtigdís an luchd éilighthe a láthuir an tí éilighthear, agus go bhfaghadh sé ionad air é féin do ghlanadh ón gcoir do chuirfidh air.

17 Ar a nadhbharsin ar dteachd ann so dhóibh a gceann a chéile, ar ná mharach gan cháirde ar bith, do shuidh me ann sa chathaoir bhreitheamhnuis, agus do aithin mé an fearsin do thabhuirt dom láthuir.

18 Agus do sheasadar luchd a éilighthe na fhochair, agus níor chuireadar coir ar bith air do na neithibh do sháoil misi.

19 Achd do bhádar ceasda áirighe a dtimcheall a ngeasrogadh féin aca na aghuidh, & a dtimcheall Íósa éigin fúair bás, noch a dubhairt Pól bheith béo.

20 Agus do bhrígh go raibh misi amharusach a leithid sin do cheisd, dubhairt mé, Nar bháill leis dul go Hiárusalem agus breitheamhnus thabhairt air ann, fá na neithibhsi.

21 Agus an tan díarr Pól é féin do choimhéud nó go bhfuigheadh Augustus fios air, do aithin misi a chumhdach nó go gcuirfinn chum Séasair é.

22 Agus a dubhairt Agrippa ré Festus, Bá mian riumsa fós mé féin éisdeachd ris an bhfear sin. Agus a dubhairt seisean, Cluinfidh tú a márach é.

23 Uime sin ar na mhárach táinic Agrippa, agus Bernice

poimp ro mhóir, agus do
úadar a steach maille rís na
achdaránuibh agus ré maith-
h na caithreacha go teagh na
irte, agus ar na áithne Dfes-
s, tugadh Pól a láthuir.
24 Ann sin a dubhairt Festus:
Rí Agrippa, agus a bhfuiltí do
háoinibh a láthair ann so, do
íthí an fearso agá dtangadar
obal na Niudaigheadh go huil-
lhe a Niárusalém, & ann so,
hugamsa na thimcheall, ag
ighmhe nár chóir a bheith beó
i as faide.
25 Achd a núair do thuig
nisi nách dearna sé ní ar bith
lo thuill bás, & go ndeachuidh
é féin ar comairce Agustus,
lo chuir mé romham a chur
chuige.
26 *Agus* ní feas damh éainní
áirighe do sgriobhthuinn chum
mo Thighearna na thímcheall;
ar a nadhbharsin tug mé bhur
láthuirsi é, agus go mórmhór
dod láthuirsi a Rí Agrippa,
ionnus ar na cheasdughadh go
mbeith agam ní do sgríobh-
thuinn.
27 Oír do chíthear dhamhsa
gur neimhréasúnta príosúnach
do chur uáim, & gan na cúis-
eanna atá na aghaidh dfoill-
siughadh.

CAIB. XXVI.

Pól ag labhairt a ttimcheall Chríosd go neartmhar a néisdeacht Agrippá. 30 do mheasadar an eireachd neimh-chiontach é.

AGUS a dubhairt Agrippa
ré Pól, As ceadaigheach
dhuit labhairt ar do shon féin.
Ann sin ar síneadh a láimhe
amach do Phól, do fhreagair
sé dá shaoradh féin:
2 Measuim gur sona mé, a
Rí Agrippa, ó bheith a niugh
chum labhartha ar mo shon féin
ad fhíadhnuisise, sna huile
neithibh ann a néilighid na
Iúdaighe mé:
3 Go mórmhór do bhrígh gur
feasach dhamh, thusa do bheith
eólghach a nuile ghnáthaighibh
agus cheasduibh na Niúdaigh-
eadh. Ar a nadhbharsin guid-
him thú fá éisdeachd ríum go
foighideach.
4 Is aithne do na Iúdaighibh
uile mo bheathasa ó móige,
agus cionnus do bhí sí a measg
mo chinidh féin a Niárusalém
ó thosach.
5 Noch do aithin mé roimhe
so, (dá madh áil ríu fíadhnuise
do dhéunamh) ar mbeith
dhamh am Fhpairisineach ó
mó shinnsearaibh, do réir
ríaghla a núird ro dhírighse
aguinne.
6 Agus a nois seasuim ar
mbeith dhamh dom éiliughadh,
tré dhóchus na geallamhna do
rinne Día dár naithribh:
7 Ré a bhfuil súil ag ar nda
threibh dhéugne ag déanamh
seirbhíse do Dhia do ló agus
doidhche go gnáthach. Is do
tháoibh an dóchais sin, a Rí
Agrippa, eilighid na Iúdaighe
misi.
8 Créd fá a measdar ribhse
mar ní díchreidmheach, go
ndúisigheann Día na mairbh?
9 Go deimhin do mheas misi

ionnam féin, gur chóir dhamh
mórán do neithibh contrarrdha
do dhéanamh, a naghaidh
anma Iósa Nasárrdha:
10 Noch do rinne mé mar an
gcéudna a Níarusalém: oír do
chuir mé iomad do na náomh-
uibh, a bpríosúnaibh, ar bhfagh-
áil chumhachd dhamh ó úach-
daránaibh na sagurt: agus an
tan do básuigheadh íad, tug
misi máonta.
11 Agus ag tabhairt pionúis
dóibh go minic trés na huile
shinagogaibh, do choimhéig-
nigh mé íad, chum blasphéime
labhairt; & ar ndul damh tar
mhodh ré buile na naghaidh,
do rinne mé gérleanmhuin orr-
tha a gcaithreachaibh coig-
críche.
12 Fá a namsin ar mbeith
dhamh fós ag dul go Damáscus
lé cumhachdaibh & lé barántus
na nárdshagurt,
13 Do chunairc mé, a Rí, a
meadhon láoi sa tslighe, solus
ó neamh bá mó ná soillse na
gréine, noch do dheallruidh um
thimcheallsa, & a dtimcheall
na druinge do bhí uim fhochair
sa tslighe.
14 Agus ar dtuitim dhúinn
uile ar talamh do chualaidh mé
guth ag labhairt riom, agus ag
rádh sa dteangaidh Eabhra; A
Sháuil, a Sháuil, créd fa bhfuil
tú ag gérleanmhuin orum? is
eruidh dhuit beith ag gabháil
dod shálaibh a naghaidh
dhealg.
15 Agus a dubhairt misi, Cía
thú féin a Thighearna? & a
dubhairt seision; Is misi Iósa
ar a bhfuil tusa ag gérleann-
huin.
16 Achd eíridh súas, agus seas
ar do chosaibh: óir is chuige
so do fhoillsigh mé mé féin
duit, do chum go ndóirdeó-
chainn thú ad oglách agus ad
fhiadhnuise, ní hé amháin ar
na neithibh do chunnairc tú,
achd mar an gcéudna ar na
neithibh ann a bhfoillseóchar
dhuit mé.
17 Dod sháoradh on bpobal,
agus ó na cineadhachaibh,
chum a bhfuilim anois dod
chur,
18 Chum a súl dosgladh,
agus chum a bhfillte ó dhorch-
adus chum an tsolais agus ó
chumhachdaibh Shatáin chum
Dé, chum maithfeachais na
bpeacadh dfágháil dóibh, agus
oidhreachda a measg na muinn-
tire atá ar na náomhadh tré
chreideamh ionnamsa.
19 Uime sin a Rí Agrippa,
ní raibh mé éasumhal don
táibhse neamhdha:
20 Achd do fhógair mé do
luchd Dhamascus ar tús, agus
a Niarusalem, & ar feadh ré-
gion thíre Iúdaighe go huilidhe,
agus do na cineadhachaibh,
aithreachus do dhéanamh, agus
filleadh chum Dé, ag déanamh
oibreacha iomchubhaidh don
aithrighe.
21 Ar son na nadhbharsa do
rugadar na Iudaighe sa team-
pall oram, agus do chuireadar
rompa mo mharbhadh.
22 Gidheadh tug Día cobhair

[ag]hamh, & do sheas mé gus a [n]iu, ag déunamh fiadhnuise [d]on mbeag agus don mor, gán [r]aiduí a rádh dhamh, achd na neithe a dubhradar na fáidhe agus Máóisi do bheith chum teachda:

23 Go bhfuiléongadh Críosd an pháis, agus go madh hé céidneach do éiréochadh ó mharbhaibh é, agus go bhfoillséochadh sé solus don phobalsa agus do na cineadhachaibh.

24 Agus ar mbeith dhó ag rádh na neitheadhsa ar s shon féin, a dubhairt Festus do ghuth mhór; Atá tú ar buile a Phóil, cuiridh iomad foghlomatha ré cuthach thú.

25 A dubhairt Pól an tan sin; A Fhéstuis ro oirdheirc, ní bhfuilimse ar buile, achd labhruim bríathra na fírinne go céillighe:

26 Oír atá fios na neitheannsa ag an Rí, agá labhraimse go dána na lathair: óir ní shaóilim go bhfuil ainbhfios éainneithe dhíobh so air: Oír ní a gcúid do rinneadh so.

27 An gcreideann tú, a Rí Agrippa, na fáidhe? atá a fhios agam go gcreidir.

28 A dubhairt Agrippa an tan sin ré Pól, Is beag nách ttairrngeann tú mé chum bheith am Chríosduighe.

29 Agus a dubhairt Pól, Do bfearr leam go bhfaghuinn dathchuinge ó Dhía, ní hé amháin thusa, achd mar an gcéudna an mhéid éisdeas riom aniu, bheith go híomlán cosmhail ríom féin, achd na geimhleachasa amháin.

30 Agus ar na rádh so dhó, do éiridh an Rí súas, agus an túachdarán, agus Bernice, agus an dream do shuidh na bhfochair.

31 Agus ar ndul do leathtaóibh dhóibh, do labhradar ría a chéile, ag rádh; Ní dhéunann an fearso éin ni thuilleas bás na cuibhrighthe.

32 Agus a dubhairt Agrippa ré Festus, Do béidir an fearso do léigean fá réir, muna bheith go ndeachaidh sé ar chomairce Shéasair.

CAIB. XXVII.

Luingséorachd Phóil, 41 & an luingbhriste, 44 achd tárrfuid na daoine fa thír slán.

AGUS ar ttabhairt breatha dhóibh go seolfamaóis do Neadáill, tugadar Pol agus bráighde áirighe eile, do chaiptín bhanna Agustus, dár bhainm Iúlius.

2 Agus ar ndul dúinn a luing *do longaibh* Adramitium, do chuireamar romhuinn séoladh ré táobh chósdadh na Háisia, *agus* do thógbhamar ar séolta, agus do bhí Aristarcus Macedónach ó Thessalonica ann ar gcuideachda.

3 Agus an lá na dhiáigh sin tangamar go Sídon: agus ar mbeith go muinntearrdha ré Pól do Iúlius, dfulaing sé dhó dhul dfios a charad, chum comhfurtachda dfaghail úathadh.

4 Agus ar nimtheachd dhúinn as sin, do shéolamar ré taóibh Chípruis, do bhrígh go raibh an gháoth contrardha dhúinn.

5 Agus, ar séoladh dhúinn trés an bhfairrge láimh réCilícia agus ré Pamphília, tangamar go Míra *cathair a* Lícia.

6 Agus ar bhfagh//áil luinge don chaiptin ó Alexandria ann sin, do bhí ag triall do Neadáill, do chuir sé sinne innte.

7 Agus ar mbeith dhúinn morán do laethibh ag séoladh go mall, agus ar dteachd dúinn ar éigin as comhair Chníduis, do bhrígh nar leig an gháoth dhúinn, do shéolamar a ngar do Chréta, láimh ré Salmóne.

8 Agus ar séoladh thairis dúinn ar éigin, tangamar go hionadh áirighe, dá ngoirthear, Na cúanta bréagha, dár bhfogus cathair Laséa.

9 Agus ar gcaitheamh mhórain aimsire dhúinn, agus ar mbeith dhár luingséorachd cheana gúasachdach, do bhrígh an troisgidh do dhul cheana thorainn, do bhí Pól dhá ccomairliughadh,

10 Ag rádh ríu; A dhaóine, do chím go mbiáidh bhur luingséorachd maille ré dochar & ré dul amugha mór, ní hé amháin na ladála agus na luinge, achd ar nanmann féin mar an gcéudna.

11 Gidheadh is mó do chreid an caiptin, an túachdarán & maighisdir na luinge, ná na neithe a dubhairt Pól.

12 Agus ar mbéith don chúan neamhgharamhail aca re haimhuin ann sa gheimhreadh, do rinnidh a normhór do chomhairle sgaóileadh as, dféuchain an bhféudfaidis air éanchor teachd go Phenice, chum an gheimhridh do chaitheamh ann: cúan *do chúantaibh* Chrétá, atá ar na shuidhiughadh a niarndeas agus a niardtuáidh.

13 Agus ar séideadh go ciuin don gháoith a ndeas, ar na sháoilsin dóibhsean go néiréochadh a dturas ríu, ar dtógbháil a séoltadh dhóibh, do shéoladar ní sa ghoire do Chréta.

14 Achd go haithghearr na dhiáigh sin do shéid gáoth sdoirmeamhail do bhí na gáoith a noirdtuáidh ar a noiléun.

15 Agus ar mbeith don luing dhá fúadach, agus gan neart aice cur a naghaidh na gáoithe, ar na léigean *ris an ngáoith* dhúinn, do séoladh *fan bhfairrge sinn.*

16 Agus ar ndul a sdeach go dían dúinn fá oileun beag áirighe dar ab ainm Clauda, is ar éigin rugamar ar an mbad.

17 Noch do thógbhadar súas, *agus* do fhéuchadar gach uile ghléus cabhartha, ag creasughadh na luinge fáoithe: deagla go mbuáilfedís a ngaineamh béo: agus ar léigean a séolta síos dóibh, do hiomchradh íad mar sin.

18 Agus ar mbeith dhúinn an lá na dhiaigh sin, dár dteilgean

thoinn go toinn ré sdóirm ro
mhóir, do theilgeadar *a nearr-*
idhe amach:
19 Agus an treas lá do theil-
geamar amach lé ar lámhuibh
airnéis na luinge féin.
20 Agus ar mbeith don ghréin,
agus do na réultaibh gan tsoill-
siughadh dhúinn mórán do
láethibh, agus ar luighe do
sdóirim nár bheag orainn,
rugadh uainn gach uile dhóchas
cabhartha dá raibh aguinn ó
shin amach.
21 Agus ar mbeith dhúinn a
bhfad gan bhíadh, do sheas
Pól iona meadhon, agus a
dubhairt sé; A fheara, do
bhfearr dháoibh aire do thabh-
airt dhamhsa, & gan sgáoileadh
ó Chrétá: ionnus go seach-
ónadh sibh an docharsa agus
an dioghbháil.
22 Agus a nois guidhim sibh
fá mheisnigh mhaith do bheith
agaibh, óir ní chaillfidh éund-
uine agaibh a anum, achd an
luing amháin.
23 Oír do sheas aingeal Dé
lér ab rís misi, agus dá ndéu-
nuim serbhís, sa noidhche a
nochd láimh rium.
24 Ag rádh; Na bíodh eagla
ort, a Phóil, is éigean duit
seasamh a lathair Shéasair:
agus féuch, do thiodhlaic Día
dhuit, an mhéid sheolus maille
riot.
25 Uime sin, a fheara, bíodh
meisneach mhaith agaibh: óir
creidimse Día, gurab amhluidh
bhías sé mur a dubhradh leam.
26 Thairis sin, is éigean dúinn,
búaladh fá oiléun áirighe.
27 Agus ar dteachd don
cheathramhadh oidhche déug,
ar mbeith dhúinn dar dteilgean
ó thoinn go toinn ag Adriá a
dtimcheall mheadhóin oidhche,
do sháoileadar na mairnéulaidh
go rabhadar a bhfogus do thír
éigin.
28 Agus ar léigean an luáidhe
síos dóibh, do theasdughadh
an ghrinnéill, fúaradar é na
fhichíd feadh *ar dhoimhne:*
agus ar ndul as sin bheagán
dóibh, ar léigean an luáidhe
síos arís dóibh, fúaradar é na
chúig fheadhaibh déug.
29 Agus ar mbeith dhóibh
eaglach fá bhúaladh fá ionad-
aibh garbha ar dteilgean ceithre
nancaireadh ó dheireadh na
luinge dhóibh, do bfearr léo go
mbíadh an lá ann.
30 Agus ar mbeith do na
mairnéulachaibh ar tí teith-
eamh as an luing, agus ar léigén
an bháid síos dóibh sa bhfairr-
ge, mar do bhedís ar tí ancair-
eadh do shíneadh amach ó
thosach na luinge,
31 A dubhairt Pól ris an
gcaiptin, agus ris na saighdiuir-
ibh; Muna bhfanaid so sa
luing, ní héidir síbhse shábháil.
32 Do ghearradar na saigh-
diúiri an sin téuda an bháid,
agus do léigeadar dhó tuitim
amach.
33 Agus an feadh do bhí an lá
ag éirghe, tug Pól do chomhairle
dhóibh uile bíadh do chaith-

eamh, ag rádh; A sé so an
ceathramhadh lá déug dhíbh
ag fuireach bhar dtroegadh,
gan bhíadh ar bith do chaith-
eamh.
34 Uime sin guidhim sibh fá
bhíadh chaitheamh, óir is sí
bheanus ré bhur slainte é: Oír
ní rachaidh ruáinne cinn éun-
duine aguibh a mugha.
35 Agus ar rádh na neitheadh
so dhó, agus ar nglacadh aráin,
rug sé buidheachas ré Día na
bhfíadhnuise uile: agus ar
mbriseadh *a naráin* dó, do
thionnsgain sé a ithe.
36 Ann sin ar ngabháil mein-
nighe chuca do cách uile, do
chaitheadar bíadh mar an
gcéuda.
37 Agus a sé uibhir dháoine
do bhámair sa luing, dha
chéd sé fir dhéug agus trí
fichid.
38 Agus tar éis a saith bídh
do chaitheamh dhóibh, do
éudromuigheadar an lung, ar
dteilgean na croithneachda a-
mach fán bhfairge.
39 Agus ar néirghe don ló,
ní raibh fios na tíre sin aca:
achd tugadar caladh áirighe
dha naire ann a raibh tráigh,
ann ar fontuigheadar an lung
do shathadh, dá madh éidir
ríu.
40 Agus ar dtógbháil na
nancaireadh dhóibh, do léigea-
dar *an lung* fán bhfairge, agus
ar sgáoileadh cheangluigh-
theadh na sdiúire dhóibh mar
an gcéudna, do thógbhadar
an príomhseól ris an ngáoith,
agus do thríalladar chum na
trágha.
41 Agus ar dteagmháil a
nionadh dhóibh ionar bhuáil
dá fhairrge fá chéile, do bhuáil-
eadar an lung fá thalamh: agus
ar ndaingniugbadh do thosach
na luinge dfan sí gan chorrugh-
adh, agus do sgaoileadh a
deireadh ó chéile ré haimh-
neart na dtonn.
42 An sin do rinneadar na
saighdiúiri do chomhairle na
braighde do mharbhadh, deagla
go mbéaradh a shnámh éun-
duine aca as:
43 Achd ar mbeith don chaip-
tín fonnmhar ar Phól do shab-
háil, do thoirmisg sé iad ón
gcomhairlesi: agus do aithin
sé don luchd do fhéud snámh,
íad féin do théilgean amach ar
tús, agus dul a dtír:
44 Agus do chách eile, cuid
díobh air chláraibh, agus cuid
eile ar chotannaibh *brisde*
áirighe don luing: agus tárrla
mar sin go ndeachadar uile slán
fá thír.

CAIB. XXVIII.

*Pól ag slánughadh na neaslán ar a
ttlighe, 14 ruinic an Reimh, 30 ꝯ
theagaisc ann sin dá bhliadhan.*

AGUS ar dteachd dóibh
slán, dó aithneadar ann
sin gur Melita do bainm don
oilén.
2 Agus níor bheag an dáonn-
achd do rinneadar na dáoine
Barbartha oruinn. Oír ar
bhfadógh teineadh dhóibh do
ghabhadar sinn uile chuca, ar

son an cheatha do bhi ag teachd, agus air son an fhúachda.

3 Agus ar gcruinniughadh mhoráin spriosan do Phól, agus ar na gcur dhó ar an dteine, táinic aithir nimhe amach as an teas, agus do léim sé ar a láimh.

4 Agus ar bhfaicsin na péisde croichde as a laimh do na dáoinibh barbartha, a dubhradar ría chéile; Go deimhin is fear dúnmharbhtha é, dá nach bhfuilgeann dioghaltus *Dé* a bheith beó, giodh tháinic sé slán ón bhfairge.

5 Achd ar gcrothadh na péisde dhósan sa teini, níor airidh sé dochar ar bith.

6 Gidheadh do bhí súil acasan ré hát dó, nó ré na thuitim síos marbh go hobann; achd ar mbeith dhóibh a bhfád ag fuireach, agus nach bhfacadar dochar ar bith ag teagmháil dó, ar nathrughadh inntinne, a dubhradar, Gur Dhía é.

7 Agus a dtimcheall na háitesin do bhí fearann ag ceannphort a noiléin, dar bhainm Publius, noch do ghabh sinne chuige, agus tug áoidheachd dhúinn ar feadh thrí lá go rocháirdeamhail.

8 Agus tárlá go raibh athair Phuibliuis na luighe ré fíabhrus agus ré fluxa fola: agá ndeachaigh Pól dá ionnsuighe, agus ar ndéanamh urnaighe, ar gcur a lámh air, do shlánuigh sé é.

9 Agus ar na dhéunamh so, tangadar an mhéid do bhí easlán sa noiléun chuige, agus do shlánaigheadh íad:

10 Noch mar an gcéudna tug dhúinn onóir mhór, agus ar ndealadh dhúinn ríu, do chuireadar linn na neithe do bhí na riachdanus *orainn*.

11 Agus a gcionn thrí míos na dhiáigh sin, do sheólamar a luing *do longaibh* Alexándria, do bhí ag caitheamh an ghéimhridh sa noiléun, agus a sé fá comhartha dhi Castor agus Pollux.

12 Agus ar dteachd dúinn go Siracúsa dfanamar ann trí lá.

13 Agus ar seóladh dhúinn timcheall as sin, tangamar go Rhégium: agus a gcionn láe na dhiáigh sin do shéid an ghaoth a ndeas, agus tangamar lá ar na mhárach go Puteóli:

14 Mar a bhfúaramar dearbhraithreacha, agus do chuireadar impidhe oruinn fanmhuin na bhfochair feadh seachdmhuine: agus már sin do thríallamar rombuinn don Róimh.

15 Agus as sin ar bhfagháil ar sgéul do na braithribh, tangadar do theagmháil dúinn go margadh Appius, agus gus na trí táibheirnibh: agus ar na bhfaicsin do Phól, rug sé buidheachus ré Día, agus do ghabh sé meisneach chuige.

16 Agus ar dteachd dúinn don Róimh, tug an caiptín na braighde dáirdghinerál na slógh? achd tugadh cead do Phól bheith ris féin a bhfarr-

adh shaighdiúir do choimhéudfadh é.

17 Agus tárla a gcionn thrí lá na dhiaigh sin, gur ghoir Pól uaisle na Niúdaigheadh a gceann a chéile: agus ar gcruinniughadh dhóibh, a dubhairt sé ríu. A fheara *agus* a bhraithreacha, bíodh nách dearna misi éinní a naghaidh an phobail, ná ghnáthaighe na sinnsear, gidheadh tugadh mé ceangailte ó Ierusalém a lámhaibh na Rómhanach.

18 Noch lér mhían tar éis mo theasdaighe mo léigean fá sgáoil, do bhrígh nach raibh coir ar bith bháis orum.

19 Achd ar labhairt go contrárdha do na Iúdaighibh, do béigean damh dul fá chomairce Shéasair, ní hé go bhfuil adhbhar ar bith, agam fá a neileóchainn mo chineadh.

20 Uime sin is fá a nadhbharsa do chuir mé fios oraibhse, chum bhar bhfaicsiona, & labhartha ribh. Oír is ar son mhuinighine Israél atáim ceangailte sa slabhradhsa.

21 Agus a dubhradarsán ris, Níor ghlacamairne fíu na leitre ó thír Iúdaighe ad thimcheall: agus ní tháinic fós neach ar bith do na dearbhraithribh dfoillsiughad ná dinnisin uilc ar bith ort.

22 Achd budh mían rinn a chlos uáit na neithe bhreathnuigheas tú. Oír do tháobh a nuirdse, is aithnigh dhúinn go dticthear na aghaidh sa nuile áit.

23 Agus ar ndéunamh láe ris dóibh, tangadar mórán chuige dhá lóisdín; noch dhar fhoillsigh sé ríoghachd Dé maille ré fíadhnuise do dheunamh, dhá dtarraing ré na theagusg chum na neitheadh do bhean ré Híosa, a reachd Mháosi agus ann sna fáidhibh, ó mhaidin go hoidhche.

24 Agus do aontuigheadar cuid díobh do na neíthibh a dubhairt sé, agus cuid eile nar aontaigh.

25 Agus ar mbeith dhóibh contrárdha dhá chéile, do sgáoileadar as sin, ar rádh na héinbhréithresi do Phól; Is maith do labhair an Spiorad náomh tré san bhfáidh Esaías ré ar naithreachaibhne,

26 Ag rádh; Imthigh romhad chum an phobailse, agus abair, Cluinfidh sibh ré bhur gclúasaibh, & ní thuigfidhe: agus do chifidh ré bhur súilibh, agus ní budh leir dháoibh.

27 Oír atá croidhe an phobailse ar na ramhrughadh, agus do bhádar a gcluasa bodhar chum éisdeachda, & do cháochadar a súile; deagla go bhfaicfedís ré na súilibh, agus go gcluinfedís ré na gclúasaibh, agus go dtuigfedis ré na gcroidhthibh, agus go bhfillfedís, agus go slaineochainnse íad.

28 Uime sin bíodh a fhios agaibhse, go bhfuil an slánughadhsa Dé ar na chur chum na gcineadhach, agus go gcluinfid síadsan *é*.

29 Agus ar rádh na neith-

annsa dhó, do imthigheadar na Iúdaighe amach, agus do bhí iomad diosbóireachda aca eatorra féin.
30 Agus do chomhnuigh Pól dhá bhlíadhain go hiomlán a dtigh do réidhigh sé dhó féin; agus do ghabhadh ris na huile dháoine do thigeadh a steach chuige:
31 Ag seanmórughadh riogh-achda De, agus ag teagusg na neitheann bheanus ris an Dtighearna Iósa Críosd, maille ré gach uile chumus labhartha, gan toirmeasg.

EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA ROMHANACH.

CAIB. I.

Ag admhail a Absdóldacht, 21 dearbha Pól gur ab peactha, graineamhla is bacadh ar an Fhírinne.

POL searbhfhóghantuighe Iósa Críosd, do goireadh *chum bheith* na absdal, do toghadh chum soisgéil Dé,
2 (Noch do réimhgheall sé tré ná fháidhibh sna sgriobtúraibh náomhtha,)
3 A dtimcheall a mhic Iósa Críosd ar Dtighearna, (do gineadh do shíol Dáibhi do réir na féola;
4 Do foillsigheadh na mhac Dé a gcumhachdaibh, do réir Spioraid na náomhthachda, tré eiséirghe ó mharbhaibh.)
5 Tré a bhfúaramairne grása & absdaltachd, chum umhlachda an chreidimh, a measg na nuile chineadhach ar son anmasan:
6 (Eidir a bhfuil sibhsi leis ar bhur ngairm ré Híosa Críosd:)
7 Chugaibhsi uile an mhéid atá sa Róimh, ar bhur ngrádhughadh ó Dhía, & bhur náomhaibh do réir gharma; Grása agus síothcháin maille ribh, ó Dhía ar nathair, agus an Dtighearna Iósa Críosd.
8 Ar tús beirim buidheachus ré mo Dhía féin tré Iósa Críosd, ar bhur sonsa uile do bhrígh go bhfuil túarasgbháil bhúr gcreidmhe ar feadh an domhain uile:
9 Oír atá Día dfíadhnuise agum, dhá ndéanaim seirbhís am spioraid a soisgéul a mhic, go mbím gan sgur ag teachd thoraibh.
10 Ag íarraidh do shíor am urrnaighe, a fhagháil do thoil Dé, asdar séunmhar ar chor éigin do dhéunamh dhamh fa dheóigh ré theachd chugaibhse.
11 Oír atá ro fhonn oram sibhse dfaicsin, ar ghléus go roinnfinn ribh tiodhlacadh éigin spioradalta chum bhur neartuighe.
12 Eadhon ionnus go bhfuigh-

inn comhfhurtachd bhur bhfochairse tré chreideamh a cheile *eadhon* bhur gcreid-eamhsa agus mo chreideamh-sa.

13 Agus a dhearbhraithrea-cha, ní háill leam gan a fhios do bheith agaibh, gur chuir me romham go minic teachd chug-aibh, (gidheadh do cuireadh toirmeasg oram gus a nois) ionnus go bhfuighinn toradh éigin bhur measgsa, comhmaith ris na cineadhachaibh eile.

14 Atáim am fhéitheamh-nach do na Gréugachaibh & do na dáoinibh Barbártha, do dháoinibh glioca & neamh-ghlioca.

15 Ar a nadhbharsin an mhéid is éidir leam, atáim ullamh chum an tsoisgéil do sheanmóir dháoibhse mar an gcéudna, a bhfuiltí sa Róimh.

16 Oír ní bhfuil náire óram fá shoisgéul Chríosd, do bhrigh gur ab é cumhachd Dé é chum slánaighe, dá gach áon chreid-eas, don Iúdaighe ar tús, agus fós don Ghréugach.

17 Oír as ann fhoillsighthear fíréuntachd Dé, ó chreideamh go creideamh, amhail atá sgríobhtha; Do ghéubhaidh an firén beatha tre chreid-eamh.

18 Oír fhoillsighthear fearg Dé ó neamh anaghaidh gach uile neamhdhiadhachd, agus eagcóir na ndaóineadh chong-mhas a nfírinne a neamhfhir-eantachd:

19 Oír an mhéid déolus is éidir dfaghail ar Dhía, atá sé go follus ionntasan: óir do rinne Día follus dhóibh é.

20 Oir a neithesion nach éi-dir dfaicsin, *mar atá* a chumh-achd síorraidhe agus a dhiadh-achd, atáid síad soilléir só-thuigsighe ó chruthughadh an domhain treas na neithe do rinneadh: ionnus nach beith leithsgéul aca.

21 Do bhrígh ar naithniugh-adh Dé dhóibh, nach dtugadar glóir dhó mar Dhía, agus nach rugadar buidheachus ris: achd gur líonadar do dhiomhaóineas ann a smuáintighibh, agus gur dalladh a gcroidhe neamh-thuigsionach.

22 Ag rádh gur dhaóine eag-nuidhe íad fein, do rinneadh amadáin dhióbh.

23 Oir do iompóidheadar glóir Dé nach éidir do thruáill-eadh, a gcosamhlachd iomh-áighe dhuine shothruáillighe, agus éunlaithe, agus ainmhinn-teadh cheatharchosach, agus phéisdeagh.

24 Ar a nadhbharsin tug Día íadsan mar an gcéudna dáin-mhíanaibh a gcroidheadh féin, chum a gcorp do shalchadh eatorra féin:

25 Mar dhruing do iompóidh fírinne Dé a mbréig, agus do rinne onóir agus seirbhís don chreatúr, ag tréigean an chruth-aighthéora, noch atá beann-aighe go síorraidhe. Amén.

26 Ar a nadhbharsa tug Día íad dainmhíanaibh gráineamh-la: óir do athruigheadar a mná

gnáthughadh nádúrtha, go
náthughadh mínádurtha:
27 Agus mar an gcéudna na
ar dtréigeam ghnáthaighe
dúrtha na mban dóibh, do
adar ann a mianmíanaibh
fear a naghaidh a chéile,
a fir ag déunamh gráineamh-
achda ris na fearuibh, & fúar-
adar ionnta féin luáidheachd a
seachrain, mar budh cóir.
28 Agus amhail mar nár
chuireadar suim a néolus Dé
do chongmháil: as mar sin
tug Dia íadsan diantinn neamh-
chéillidhe, ionnus go ndéunai-
dís neithe nar bhiomchubh-
aidh;
29 Ar na líonadh do nuile
éugcóir, do mhaílis, do dhrúis,
do dhroichmhéin, do shaint,
ar na líonadh do thnúth, do
dhúnmharbhadh, dó cheann-
arraic, do mheabhail, do
dhrochbhéusuibh, luchd sius-
arnuighe.
30 Luchd ithiomráidh, luchd
fúathaighe Dé, luchd tarcuisne,
dáoine uáibhreacha, mórdhál-
ácha, luchd comtha uilc, eas-
umhal daithreachaibh agus do
mhaithreachaibh,
31 Eigcéillidhe, neamhchoin-
ghealllach, gan ghrádh nadúr-
tha, doríartha, neamhthrócair-
each:
32 Noch ar naithne dhlighe
Dé dhóibh, (eadhon go dtuíllid
luchd na ngníomhsa do dhéun-
amh bás) ní hé amháin fós
íad féin dá ndéunamh, achd
mar an gcéudna cáomhnuid
síad luchd a ndéunta.

CAIB. II.

Gu bfuil Iudaighe & na cinidhe faoi aondannadh arson pheacaidh.

AR a nadhbharsin ní héi-
dir do leisgél a ghabh-
áil, a dhuine, gidh bé ar bith
thú dhamnuigheas *duine eile:*
Oír ann sa ní a ndáorann tú
neach eile, dáoradh tú thú féin:
óir thusa dháorus *duine eile*
do ní tú na neithe céadna.
2 Achd atá a fhios aguinne
go bhfuil breitheamhnas Dé
do réir na fírinne, a naghuidh
na muintire do ní ionnsamhail
na neitheadh sin.
3 Agus an measann tusa so,
O a dhuine dhamnuigheas an
dream do ní a leitheid súd,
agus thú féin dá ndéunamh, go
racha tú as ó bhreitheamhnus
Dé?
4 Nó an dtarcuisnidheann tú
saidhbhreas a mhaitheasa, agus
a fhoighide, agus fhoide a
fhulaing, gan a fhios agad go
dtréoruigheann maitheas Dé
thú chum aithrighe?
5 Achd do réir do chruáis
féin, agus do chroidhe neamh-
aithrigheach, taisgidh tú dhuit
féin féarg, fá chomhair láoi
na feirge, agus fhoillsighthe
cheirtbhreitheamhnuis Dé:
6 Noch a bhéuras dá gach
éinneach do réir a ghníomh-
artha:
7 Eadhon don druing íarrus
tré fhoighid na deaghoibre,
glóir, agus onóir agus neamh-
thruáilleadh, an bheatha mharr-
thanach:
8 Achd don dreim ata ceann-

airrceach, agus nach umhluígheann don fhírinne, achd chreideas do néagcórtuigh, *dó bhéurthar* diomdha agus fearg.
9 Trioblóid agus doghruing air anam gach áonduine do ní olc, an Iúdaidhe ar tús, agus an Ghréugaigh mar an gcéudna.
10 Achd glóir, agus onóir, agus siothcháin do gach áon do ní maith, don Iúduighe ar tús, agus don Ghréugach mar an gcéudna.
11 Oír ní bhfuil cion ag Día ar phearsain seach a chéile.
12 Oír an mhéid do pheacuigh gan an dligheadh, rachuid a mugha gan an dligheadh: & an mhéid do pheacuigh sa dligheadh, daiméontar íad leis a ndligheadh,
13 (Oír ní híad luchd éisdeachda an dlighidh atá na bhfírénchuibh a bhfíadhnuisi Dé: achd luchd choimhlíonta an dlighidh a síad shaorfuidhear.
14 Oír na cineadhacha ag nach bhfuil an dligheadh, do nid síad ó nádúir na neithe bheanas ris an dligheadh, íad so ag nach bhfuil an dligheadh aca, atáid síad na ndligheadh dhóibh féin:
15 Noch fhoillsigheas obair an dlighidh sgríobhtha an a gcroidhthibh, ar mbeith dá gcogús ag déunamh fíadhnuise, má ráon rín, & a smuáintighthe ag éiliughadh a chéile, nó fós ag gabháil a leisgéil.):
16 Ann sa lá an a mbéura Día breith ar sheicréidibh na ndáoine tré Iósa Críosd, do réir mo shoisgéilsi.
17 Féuch, goirthear Iúdaidhe dhíotsa agus múinighidh tú as a ndligheadh, agus do ní tú mórdháil as Día.
18 Agus atá fios a thoile agad, agus dearbhuidh tú na neithe as fearr ar mbeith foghlomtha dhuit ón dligheadh:
19 Agus atáoi dóchasach go bhfuil tú ad éoluighe ag na dalluibh, ad sholas ag an muintir atá a ndorchadas,
20 A tfior múinte na ndáoine néamhéagnuidhe, ad theagasgóir na leanabh, ar son go bhfuil foirm a néoluis agus na fírinne agad sa dligheadh.
21 Thusa an a nadhbharsin mhúineas duine eile, créd nach múineann tú thú féin? thusa shéanmóiteas Gan ghoid do dhéunamh, a ndéunann tú féin goid?
22 Thúsa a deir Gan adhaltrannas do dhéanamh, a ndéanann tú féin adhaltrannas? thusa agá bhfuil gráin ar na híodhaluibh, an sladann tú a neaglais?
23 Thusa do ní mórdháil as a ndligheadh, an dtabhair tú easonóir do Dhía tré bhriseadh an dlighe?
24 Oír masluighthear ainm Dé thríbhsi eidir na cineádhachuibh, mar atá sgríobhtha.
25 Oír is tarbhach an timcheallghearradh go deimhin má choimhéudann tú an dligheadh: achd más fear briste

n dlighidh thú, atá do thim-
heallghearradh gan bheith na
nimcheallghearradh.
26 Ar a nadhbharsin má
hoiméudann an neamhthim-
heallghearradh ordaighe an
dlighe, a né nách measfuigh-
hear a neamhthimcheallghear-
adh do bheith na thimcheall-
ghearradh.
27 Agus a né nach daiméona
an neamhthimcheallghearradh
atá ó nadúir, má choimhéud-
ann sé an dligheadh, thusa atá
ad fhior sáruighe an dlighe
trés an litir agus trés an dtim-
chealghearradh.
28 Oír ní hé an tí atá go
follas, is Iúduighe ann, ná fós
an dtimchealghearradh atá go
follas sa bhfeóil, is timcheall-
ghearradh:
29 Achd an té atá ós íseal na
Iúduidhe, agus timchealghear-
radh an chroidhe, ann sa spio-
ruid, agus ní sa litir: aga bhfuil
a mholadh, ní ó dháoinibh,
achd ó Dhia.

CAIB. III.

O sharuigh na Iuduighe an Reachd,
28 sé. Creideamh is dlitan dóibh-
si, & do na cineadhachaibh.

MASEADH créd é an bárr
atá ag an Iúduidhe, nó
créd é tárbha an timcheall-
ghearrtha?
2 Is mór é ar gach áonchor;
a chéadúair, do bhrígh gur
ríusan do tháobhadh bríathra
Dé.
3 Oír créd é an chúis má
nár chreideadar dream áirighe
dhíobh? a ndéuna a neamh-
chreideamhsan fírinne Dé gan
eifeachd?
4 Nár léige Día sin: achd
bíodh Día fírinneach, agus
gach uile dhuine bréugach,
mar atá sgríobhtha, Ar chor
go sáorfuidhe thú ad bhríath-
ruibh, & go mbeartha buáidh,
an tan bheireas tú breith.
5 Achd má neartuigheann ar
néagcóirne cóir Dé, créd a
déaram? An bhfuil Día éag-
córach do ní dioghaltus? (mar
dhuine labhruim.)
6 Nár léige Día sin: oír don
táobh eile cionnas bhias Día
na bhreitheamh ar a tsáoghal?
7 Oír má mhéudaighe fírinne
Dé trém bhréigsi chum a
ghlóiresion, créd fá a ndaman-
tar misi fós mar pheacach?
8 Agus créd fá nach déan-
ámaoid uilc, ionnus go dtioc-
fadh maithe dhíobh, (do réir
mar mhaslaighthear sinne, &
mar a deirid dáoine áirighe) ar
a dtig damnadh ó cheart, go
nabramáoid?
9 Créd eile má seadh? an
bhfuilmídne ag breith bháirr?
ní bhfuilmíd ar éanchor: óir
do shuigheamar roimhe so na
Iúduighe agus na Gréaguigh
uile do bheith fá pheacadh.
10 Mar atá sgríobhtha, Ní
bhfuil fíréun ann, fós ní bhfuil
áonnduinne:
11 Ní bhfuil neach ann thuig-
eas, ní bhfuil neach íarrus Día.
12 Do chláonadar uile, atáid
síad a néinfheachd ar na
ndéunamh mítharbhach: ní

bhfuil neach ann do dhéunadh maith, ní bhfuil go héinneach.
13 As uáimh osguilte a sgórnach, do rinneadar meabhail lé na dteangthuibh, atá neimh na naithreach neimhe fa na bpusuibh.
14 Agá bhfuil a mhéul lán do mhallachadh agus do shearbhas.
15 Atáid a gcosa lúath chum fola dhórtadh:
16 Agá bhfuil briseadh croidhe agus anshógh ann a slighthibh:
17 Agus nior aithnigheadar slighe na siothchána:
18 Ní bhfuil eagla Dé a bhfíadhnuisi a súl.
19 Agus atá a fhios againne gidh bé ar bith neithe a deir an dligheadh, gur ris a ndreim atá fán dligheadh labhrus sé: ionnus go dtochdfuidh gach uile bhéul, agus go mbeith an domhan uile cíontach do breitheamhnus Dé.
20 Ar a nadhbharsin ní sáorfuidhthear éinneach na fhíadhnuisision ó oibrighibh an dlighe: óir is trés an dligheadh tig aithne an pheacuigh.
21 Achd a nois a néagmhuis a dlighe atá ceart Dé ar na dhéunamh follas, ar na dhearbhadh lé fíadhnuisi an dlighe agus na bhfáidheadh.
22 Ceart Dé *a deirim* tré chreideamh Íósa Críosd dá gach áonduine, agus ar gach áon chreideas: óir ni bhfuil eidirdhealughadh ann.
23 Oír do pheacaigh a nuile dhuine, agus atáid a néagmhuis ghlóire Dé.
24 Agus atáid ar na sáoradh a naisgidh ré na ghrásuibhsean trés an bhfúasgladh do rinneadh lé Híosa Críosd:
25 Noch do órduigh Día na cheann réidhtigh tré chreideamh ann a fhuil, chum a fhíréantachda dfoillsiughadh, tré mhaithmheachas na bpeacadh do chuáidh tharainn,
26 A bhfoighid Dé, chum a fhiréantachda féin dfoillsiughadh ann sa naimsirsi do láthair: ionnus go mbíadh sé féin ceart, agus go sáorfadh sé an té atá do chreideamh Íósa.
27 Ar a nadhbharsin, cáit a bhfuil an mhórdháil? atá sí ar na cur amach. Cía an dligheadh *lér cuireadh amach í?* an *tré dhligheadh* na noibreacha? Ní headh, ach tré dhligheadh an chreidimh.
28 Measamuid ar a nadhbharsin, gur lé creideamh sháorthar an duine a néagmhuis oibreach an dlighe.
29 An leis na Iúdaighibh amháin Dia? a né nach leis na cineadhachuibh é mar an céadna? go deimhin *a sé Día* na geineadhach é leis.
30 Oír is éin Ndía sháorfas an timcheallghearradh ó chreideamh, agus an neamhthimchealighearradh tré chreideamh.
31 Uime sin a ndéunmáoid an dligheadh neamhthabhachdach tré san gcreideamh? Nár

éige Día sin: achd fós neart-
uighemíd an dligheadh.

CAIB IV.

Gurab tré Chreideamh amháin, do mheasadh gach duine, Fírinneach.

UIME sin créd a déaram
fuáir Abraham ar nathair,
do réir na feola?
2 Oír más ó oibreacha do
sáoradh Abraham, atá adhbhar
máoidhfeachuis aige, achd ní
a dtáobh De.
3 Oír créd a deir an sgriob-
tur? Do chreid Abraham do
Dhía, agus do measadh sin dó
már fhíréantachd.
4 Achd don té do ní obair,
ní do réir ghrás mheasdar
túarasdal dó, achd dhó réir
fhíach:
5 Achd don té nach déineann
obair, ach chreideas ann sa ti
sháorus an duine neamh-
dhíadha, measdar a chreideamh
mar fhíréantachd.
6 Amhail a deir Dáibhí mar
an gcéudna, Gur beannuighe
an duine dhá measánn Día
fíréantachd gan oibreacha: *ag
rádh.*
7 Is beannuighe an dream
agá bhfuil a ndroichghníomh-
artha ar na maitheamh dhóibh,
agus agá bhfuilid a bpeacuigh
ar na bhfolach:
8 Is beannuighe an té ag nach
ccuirfi an Tighearna peacadh
na leith.
9 Ar a nadhbharsin an ann
sa timcheallghearradh amháin
atá an beannachadhsa, nó fós
ann sa neamhthimcheallghearr-
adh? óir a deirmíd gur mea-
sadh a chreideamh Dábraham
mar fhíréantachd.
10 Masead cionnas do mea-
sadh dhó é? a né a núair do
bhí sé sa timcheallghearradh;
nó a núair nach raibh? Ní ann
sa timchillghearradh, achd ann
sa neamhthimchillghearradh.
11 Agus do ghlac sé comhar-
tha an timchillghearrtha, séula
fíréantachda an chreidimh do
bhí aige an sa neamhthimcheall-
ghearradh, ionnus go mbeith
sé na athair ag gach áon do
chreidfeadh san neamhthim
chillghearradh, do chum go
measfuidhe fíréantachd dhói-
bhsean mar an gcéudna:
12 Agus na athair an timchill-
ghearrtha, ní hé amháin don
dreim atá don timchillghearr-
adh, achd mar an gcéudna don
dreim leanas lurg chreidimh ar
nathar Abraham, noch do bhí
aige ann sa neamhthimchill-
ghearradh.
13 Oír ní tré san dligheadh
do rinneadh an gealladh Da-
braham nó dhá shliochd, go
mbiadh sé na oighre ar an
domhan, achd tré fhíréantachd
an chreidimh.
14 Oír má atá muinntir an
dlighe na noidhrighibh, atá an
creideamh ar na dhéunamh
díomhaoin, agus an gealladh
neamhthabhachdach.
15 Do bhrígh go noibrigh-
eann an dligheadh fearg: óir
gidh bé áit nach bhfuil dligh-
eadh ní bhfuil briseadh dlighe
ann sin.

16 Uime sin is ó chreideamh
atá a noidhreachd ionnus *go
mbíadh sí* tré ghrasaibh chum
na geallamhna do bheith diong-
mhála don tsíol uile: ní hé
amháin don chuid *atá* don
dligheadh, achd mar an gcéud-
na don chuid *atá* do chreid-
eamh Abraham, atá na athair
aguinne uile.
17 (Mar atá sgríobhtha, Do
órduigh mé thú ad athair do
chineadhachuibh iomdha,) a
bhfíadhnuisi Dé dar chreid
sé, noch a bhéodhuigheas na
mairbh, agus ghoireas na nei-
the nach bhfuil, amhail as do
bheidis ann.
18 *Abraham* noch do chreid
fa dhéchas a naghaidh dóch-
ais, go mbiadh sé na athair
iomad cineadhach, do réir mar
a dubhradh; Is mar sin bhías
do shíolsa.
19 Agus ar mbeith neimh-
meirbh dhó a gcreideamh, níor
chuir sé íona suim go raibh a
chorp féin cheana gan sprac-
adh, ar mbeith dhó a dtim-
cheall chéd blíadhan, na *fós*
a neimhmbrioghmhuireachd
bhronn Shára.
20 Agus níor chuir se cunnt-
abhairt a ngealladh Dé lé
míchreideamh; achd do neart-
nigheadh é a gcreideamh, ar
dtabhairt ghlóire do Dhía:
21 Agus do bhí a láindeimhin
aige, an té thug an gealladh,
gur cumhachdach é ar choimh-
líonadh.
22 Ar a nadhbharsin do meas-
adh so dhó mar fhíreantachd.
23 Gidheadh ní ar a shonsan
amháin do scríobhadh gur
measadh so dhó:
24 Achd már an gcéudna air
ar soinne dá measfuighear é,
ma chreidmíd ann sa *té* do
dhúisigh Iosa ar Dtighearna
ó mharbhuibh.
25 Noch do bhásuigheadh
air son ar gciontaine, agus do
haithbheódhuigheadh chum
sinne shásradh.

CAIB. V.

*Toradh na Shoirsinne tré Chreid-
eamh; 12. & Coimhshíneadh Adh-
áinih & Chríosd ré chéile.*

AR a nadhbharsin tar éis
ar saortha tré chreid-
eamh, atá síothcháin aguinn ré
Día, tré ar Dtighearna Iósa
Críosd:
2 Tré na bhfuaramar mar an
gcéadna slighe trés an gcreid-
eamh chum na ngrása ann a
seasmáoid, agus a ndéanmáoid
gáirdeachas fá mhuinighin
ghlóire Dé.
3 Agus ní hé amháin, achd
do nimid gáirdeachus mar an
gcéadna a dtriobloidibh, do
bhrígh go bhfuil a fhios ag-
uinn go noibrigheann an triob-
lóid, foighid:
4 Agus an fhoighid dear-
bhadh, agus an dearbhadh,
dóchus:
5 Achd ní adhnáirgheann an
dóchus, do bhrígh go bhfuil
grádh Dé ar na dhórtudh an
ar gcroidhibhne trés an Spio-
rad náomh atá ar na thabhairt
dúinn.

6 Oír do fhulaing Críosd bás a am féin ar son na ndaóinadh neamhdhíadha, an tan do bhámar fós anbhann.
7 Oír go deimhin is deacair go bhfuileongadh duine bás ar son fhírénuigh: óir dob éidir go lamhthadh duine éigin bás fulang ar son dhuine mhaith:
8 Achd foillsighidh Día a ghrádh féin dúinne *ann so*, do bhrigh ag mbeith dhúinn fós ar bpeacachuibh, gur fhuiling Críosd bás air ar son.
9 Ar a nadhbharsin tar éis ar sáortha a nois lé na fhuilsion, is mó go mór choimhéudfuidhthear sinn thrídsion ó fheirg.
10 Oír má réidheadh eadruinne agus Día tré bás a mhic, a nuáir do bhámar ar náimhdibh: is mó ná sin go mór ar mbeith a nathmhuinnteardhas dúinn choimhéadfuighthear sinn tré na bheathasan.
11 Agus ní hé sin amháin, achd már an gcéudna do nímíd máoidheamh a Ndía, tré ar Dtighearna Iósa Críosd, tré a bhfúaramar a nois an tathmhuinnteardhas.
12 Ar a nadhbharsin mar tháinic an peacadh air a tsáogal tré áonduine amháin, agus an bás trés an bpeacadh: is mar sin ráinic an bás na huile dhaóine, ar son gur pheacuighcadar uile.
13 Oír gus an dlígheadh do bhí an peacadh ann sa tsáoghal, achd ní cuirthear an peacadh a leith dhuine a nuáir nach bíonn dligheadh ann.
14 Gidheadh do bhí rioghachd ag an mbás ó Adhamh go Maóisi, ar a ndréim fós nar pheacaigh do réir chosamhlachda easumhlachda Adhuimh, noch atá na fhioghair ag an té úd do bhí chum teachda.
15 Achd ní mar an gcoir, atá an tiodhlacadh; óir má fúaradar mórán bás tré thuitim áonduine amháin is romhó na sin do acfuinnigh grás Dé, & an tiodhlacadh tré ghrás a náonduine Iósa Críosd, do mhórán.
16 Agus ní mar an táonduine do pheacuigh *atá* an tabhartas: óir *tháinic* an breitheamhnus tré áonchoir amháin chum dámanta: achd *táinic* an tabhartus ó iomad cionntadh chum sáortha.
17 Oír más do bhrígh áonchoire amháin do ghabh an bás rioghachd tré áonduine, is mó ná sin go mór do ghéubhá an mhuinntir ghlacas fáirsingi ghrása agus thabhartais na fíreantachda, rioghachd a mbeatha tré áon *eadhon* Iósa Críosd.
18 Ar a nadhbharsin amhail as tré aónchoir amháin *thainic breitheamhnus* air ná huile dhaóinibh chum damanta: is mar sin *tháinic an tabhartus* tré áontsáoradh amháin air gach uile dhuine, chum sáortha na beatha.
19 Oír mar is tré easumhlachd éunduine amháin, do rinneadh peacuigh do mhorán, is mar sin tré umhlachd éun-

P

duine amháin, do dhéantar fíréanuigh do mhórán.

20 Achd tháinic an dligheadh, ionnus go méidéochthaoi an choir: achd an bhall ar mhéuduigh an peacadh is ann rug an grás bárr.

21 Ionnas dó réir mar do thighearnuigh an peacadh chum báis, go dtighearnóchadh grás mar an gcéudna tré fhíréantachd chum na beatha marthanuighe, tré Iosa Criosd ar Dtighearna.

CAIB. VI.

Ar chum peacadh do scrios, 4 aithghintear duine tré Baisde, 12 & fhásas é a Gcriosd.

AR a nadhbharsin créd a déuram? an bhfanfum a gcomhnuidhe a bpeacadh, ionnus go líonfadh grás *Dé?*

2 Nár léige *Día sin.* Cionnas do fhéadfamaóisne atá marbh don pheacadh, fuireach béo fós ann?

3 A né nach bhfuil a fhios agaibh, an mhéid dhínne do baisdeadh a Níosa Críosd, gur baisdeadh sinn ann a bhás san?

4 Ar a nadhbharsin atámuid adhlaice maráon risean tré bhaisdeadh chum báis; ionnus do réir mar do tógbhadh súas Críosd ó mharbhaibh, chum glóire a Náthar: gur mar sin mar an gcéudna do dhéunmais siubhal a nuáidheachd beatha.

5 Oír dá raibh sinn air ar bplanndughadh maráon rision a gcosmhuilachd a bháis: bíam mar an gcéadna a gcosmhuilachd a eiséirghe:

6 Ar mbeith fhios so aguinn, go bhfuil ar seanduine ar ná chéusadh maráon rision, do chum go sgriosfaidhe corp an pheacaidh, ionnus nách déanamaóis seirbhís ó so súas don pheacadh.

7 Oir an tí fuáir bás, is sáor é ó pheacadh.

8 Agus má fúaramar bás mar áon ré Críosd, creidmid go mairfeam mar an gcéudna maráon ris.

9 Ar mbeith a fhios aguinn, ar néirghe do Chríosd ó mharbhaibh, nach bhfuighe sé bás ní sa mhó: ní bhfuil tighearnus feasda ag an mbás air.

10 Oir ar bhfagháil bháis dó, is don pheacadh fuáir sé bás éunuáir amháin: achd ar mbeith béo dhó, is do Dhía atá sé béo.

11 Agus mar an gcéudna is measda dháoibhsi go bhfuiltí marbh don pheacadh, agus béo do Dhía, tré Iósa Críosd ar Dtighearna.

12 Ar a nadhbharsin na biodh rioghachd ag an bpeacadh ion bhur gcorp somharbhtha, ionnus go dtiubhradh sibh umhlachd dó ann a ainmhianaibh.

13 Agus na tugaidh bhur mbaill na narmuibh éugcóra don pheacadh: achd tugaidh sibh féin do Dhía, mar dhuine atá béo ó mharbhaibh, agus bhur mbaill na narmuibh fíréantachda do Dhía.

14 Oír ní bhiáidh tighearnus

g an bpeacadh oraibh, do bhrígh nách fáoi an dligheadh tá sibh, achd faói ghrásuibh.
15 Créd eile maseadh? a déanam peacadh, ar a nadhbhar nách bhfuilmíd fáoi an dligheadh, achd faói ghrásuibh? nar léige Día sin.
16 An é nach bhfuil a fhios aguibh; gidh bé dhá dtabharthaói sibh féin mar sheirbhíseachuibh chum umhlachda, gur seirbhísigh sibh don tí dá numhlaighthí, mas do pheacadh chum báis, no dumhlachd chum fíréantachda?
17 Achd buidheachas ré Día go rabhabhair bhur seirbhíseachuibh ag an bpeacadh, achd dumhlaigh sibh ó chroidhe don fhoirm theaguisg do tugadh dhíbh.
18 Agus ar mbeith dhíbh ar bhur sáoradh ó pheacadh, do rinneadh seirbhísigh don fhíréuntachd dhaóibh.
19 Is mar dhuine labhrum, ar son anbhfainme bhur bhfeólasa. Oír do réir mar thugabhair bhur mbaill na seirbhíseachuibh do neamhghloine & do bhriseadh na haitheantadh chum éagcóra: tabhruidh a nois mar an gcéudna bhur mbaill na seirbhíseachuibh don fhíréantachd chum náomhthachda.
20 Oír an tan do bhí sibh bhur seirbhíseachuibh ag an bpeacadh, do bhí sibh sáor ó fhíréuntachd.
21 Ar a nadhbharsin créd é an toradh fúarabhair a nuársin ann sna neithibh fá a bhfuil náire a nois oraibh? Oír as é as críoch dhóibh bás.
22 Achd a nois ar mbeith dháoibh ar bhur sáoradh ó pheacadh, agus ar bhur ndéunamh bhur seirbhíseachuibh dó Dhía, atá toradh aguibh chum náomhthachda, agus an chríoch dheigheanach, an bheatha mharrthanach.
23 Oír asé as túarasdal don pheacadh, bás: achd *asé* tabhartus Dé, an bheatha mharrthanach, tré Iosa Críosd ar Dtighearna.

CAIB. VII.

Gu bhfuil duine, marbh don Reachd (noch fhéuchas a choire dhó, nach éidir leis a chlaói, tré chath na mbaill ré na inntinne;) 25 ach beó tré Chreidimh Chriosd.

ANE nach bhfuil a fhios aguibh a dhearbhraithre, (óir as ris an luchd agá bhfuil fios an reachda labhruim) go bhfuil cumhachda ag an reachd ar dhuine, ar feadh a sháoghail?
2 Oír an bhean atá pósda ré fear, atá sí ceangailte dhe feadh a sháoghail, do réir an reachda: gidheadh dá bhfaghadh a fear bás, atá sise sáor ó reachd a fir.
3 Uime sin ré sáoghal a fir dá raibh sí ag fear eile, goirfighthear meirdreach dhí: gidheadh dá bhfaghaidh a fear bás, atá sí sáor ón reachd, ionnus nach meirdreach í, ar son í bheith ag fear eile.

4 Ar a nadhbharsin a bhraith-
reacha, atá sibhse leis marbh
don reachd tré chorp Chríosd:
ionnus go mbíadh sibh ag fear
eile, noch do tógbhadh súas ó
mharbhaibh, chum toraidh do
thabhairt duinn do Dhía.

5 Oír an tan do bhámair sa
bhfeóil, do bhiodh míangus na
bpeacadh trés an reachd ag
oibriughadh ann ar mballaibh,
chum toraidh do thabhairt
chum báis.

6 Achd a nois atámaid air ar
sáoradh ón reachd, ar mbeith
don ní lér congmhadh sinn
marbh: ionnus go ndéanam-
aóis seirbhís a nuáidheachd na
spioraide, agus ní an narsaigh-
eachd na leitre.

7 Ar a nadhbharsin créud a
déuram? a né gur peacadh an
reachd? nar léige Día sin.
Gidheadh ní raibh fios peac-
aigh agum achd trés an reachd.
Oír ní bhíadh éolus air mhían-
gus agum, muna nabradh an
reachd, Na biodh míanghus
ort.

8 Agus ar ngabháil chion-
fátha don pheacadh trés a
naithne, do oibrigh sé íonn-
um gach uile ghné mhíanghuis,
óir a bhféugmhuis an reachda
do bhi an peacadh marbh:

9 Agus do bhí misi ar uáiribh
beó a bhféugmhais an reachda:
achd ar dteachd do náithne,
do aithbhéodhaidh an peacadh,
agus fuáir misi bás.

10 Agus a náithne úd *do
hórduigheadh* chum beatha,
fríth dhamhsa í chum báis.

11 Oír ar ngabháil chionfá-
tha don pheacadh trés a naith-
ne, do mheall sé mé, agus lé
sin do mharbh sé mé.

12 Ar a nadhbharsin atá an
reachd gan amharus náomhtha,
agus a náithne náomhtha, agus
comhthrom, agus maith.

13 Uime sin, an bhfuil a ní
maith ar na dhéunamh na bhás
dhámhsa? nar léigidh Día sin.
Achd an peacadh, ionnus go
mbíadh sé follus na pheacadh,
doibrigh sé bás ionnum, trés a
ní maith, do chum go mbíadh
an peacadh na pheacadh áidh-
bhéileach trés a náithne.

14 Oir atá a fhios aguinn go
bhfuil an reachd sbioradálta,
achd atáimse collaighe ar mo
reic faói pheacadh.

15 Oir ní thuigim an ní do
ním: óir ní hé an ní is mían
ríom do ním, achd a ní fúath-
aighim, a sé do ním.

16 Agus má sé a ní nach
mían riom, do ním, tigim ris
an reachd gur maith é.

17 Ar a nadhbharsin ní misi
feasda do ní é, achd an peac-
adh chomhnaigheas ionnum.

18 Oír atá a fhios agam nach
bhfuil maith ar bith na comh-
nuidhe íonnum, eadhon am
fheóil: óir ata an toil a bhfogus
damh, achd ní fhaghuim *slighe
ar bith* chum na maitheasa do
chríochnughadh.

19 Oír ní dhéanuim an mhaith
is mían riom: achd an tolc
nach mían riom, a sé do ním.

20 Agus má nímse a ní nach
mían riom, ní misi do ní é feas-

la, achd an peacadh chomh-
uigheas ionnum.
21 Ar a nadhbharsin do
heibhim dligheadh, an tan is
mian riom maith do dhéanamh,
go bhfuil an tolc do lathuir
agam.
22 Oír atá fonn agam a
eachd Dé, do réir an duine
áobh asdigh:
23 Ach do chím reachd eile
um mo bhallaidh ag cathugh-
adh a naghaidh reachda minn-
inne, agus dom thabhairt a
mbruid do reachd an pheac-
aidh, noch atá am bhallaibh.
24 Uch mo thruaighe: cía
shaórfus mé ó chorp an bháis
so?
25 Beirim buidheachus ré Día
tré Íósa Críosd ar Dtighearna.
Uime sin do nímse go deimhin
am intinn seirbhís do reachd Dé,
achd a mfeoil do reachd an
pheacaidh.

CAIB. VIII.

Saóirse & fíor dhóchas na ndaóine mhaireas fa reachd na Spioruide.

AR a nadhbharsin ní bhfuil
damnughadh ar bith a
nois don dreim atá a Níósa
Críosd, nach siobhlann do réir
na féola, achd do réir na Spio-
ruide.
2 Oír do sháor dligheadh
Spioruide na beatha a Níosa
Críosd, misi ó dhligheadh an
pheacaidh agus an bháis.
3 Oír an ní nár bhéidir don
dligheadh do dhéunamh, ar
mbeith dhó anbhfann trés an
bhfeól, ar gcur a mhic féin do
Dhía ag cosamhlachd cholla an
pheacuigh agus ar son peac-
aigh, do dhamnuighe sé an
peacadh sa ccoluinn.
4 Ionnus go gcoimhlionfuidhe
ceart an dlighe ionnuine, nach
siobhlann do réir na colla, achd
do réir na Spoiruide.
5 Oír an dream atá do réir
na féola, smuáintighid síad
neithe bheanas ris an bhfeóil:
achd an dream atá do réir na
Spioruide, na neithe bheanas
ris an Spioruid.
6 Oír is bás glioca sna feóla:
achd is beatha agus siothcháin
gliocas na Spioruide:
7 Oír is námhadus a nagh-
uidh Dé gliocas na féola, óir
ní umhluigheann sé do dhligh-
eadh Dé: agus fós ní héidir
leis.
8 Ar a nadhbharsin an dream
atá do réir na féola, ní héidir
leó toil Dé do dhéunamh.
9 Achd ní bhfuiltísi do réir
na féola, achd do réir na Spio-
ruide: má atá Spiorad-Dé na
comhnuidhe ionnuibh. Achd
gidh bé nach bhfuil Spiorad
Chríosd aige, ní lé Críosd an
duine sin.
10 Agus má atá Críosd ionn-
uibh, *ata* an corp go deimhin
marbh do thaóibh an pheac-
uigh: achd *is* beatha an Spio-
rad tré fhiréantachd.
11 Achd má chomhnuigheann
ionnuibh Spiorad an té do
dhúisigh Íósa ó mharbhuibh;
an té do dhúisigh Criosd ó
mharbhuibh, béodhachaigh sé
bhar gcuirp sho mharbhthach-
asa mar an gcéudna, tré na

P 3

Spioruidsion chomhnuigheas
ionnuibh.
12 Uime sin a bráithreacha,
ní don fheóil atámaóid ar
bhféitheamhnuibh, ar chor go
gcaithfeadhmaóis ar mbeatha
do réi na féola.
13 Oír más do réir na féola
chaithfidhe bhar mbeatha, do
ghéubthaói bás: achd má
mharbhthaói gníomhartha na
colla leis an Spioruid, do
gheubhthaói beatha.
14 Oír an mhéid thréoruigh-
thear lé Spiorad Dé, a síad
clann Dé íad.
15 Oír níor ghabhabhair
chugaibh Spiorad na seirbhíse
a rís chum eagla, achd do
ghabhabair chuguibh Spiorad
atharghadh na cloinne, tré
ngoirmíd Abba a athair.
16 Do ní an Spioradsa fíadh-
nuisi lé ar spioruidne, gur clann
do Dhía sinn,
17 Agus más clann, is oidh-
righe fós sinn: óidhrighe gan
amharas do Dhía, agus comh-
oidhrighe do Chríosd; má
fhuilngmíd a néinfheachd ris,
ionnus go mbemís a ccómh-
ghlóir ris.
18 Oír measuim nach fíu na
neithe fhuilgemíd sa naimsirse
a láthair, an ghlóir fhoillséoch-
thar dhúinn,
19 Oír atá feitheamh díth-
cheallach gach creatúir ag fuir-
each ré foillsiughadh chloinne
Dé.
20 Oír atá an creatúir fá
mhursantachd an díomhaóinis,
ní dhá thoil féin, achd ar son
an té do chuir fá mhursant-
achd é;
21 A muinighin go sáorfuidhe
an creatúir féin ó sheirbhís
na truáillidheachda, go sáoirsi
ghlóire chloinne Dé.
22 Oír atá a fhios aguinn
go bhfuil a nuile chreatúir ag
osnaighe, agus a bpéin *mar*
mhnaói ré cloinn má ráon
rinne gus a nuáirse.
23 Agus ní *hiadsan* amháin,
achd sinne féin agá bhfuilid
céadthórtha na Spioruide, bí-
míd ag osnaighe ionnuinn féin
ag feitheamh re athurgadh na
cloinne, fúasgladh ar gcuirp.
24 Oír as lé dóigh atámaóid
sabhalta; achd má chíthear
an dóigh, ní dóigh í: Oír créd,
fá a mbíadh dóigh ag neach
ris an ní do chí sé?
25 Achd má bhíonn súil ag-
uinn ris an ní nach bhfaicmíd,
do nimíd fuireach tre *fhoigh-*
id.
26 Agus is mar an gcéadna
fhóireas an Spiorad ar néag-
crúasne: Oír ní bhfuil a fhios
aguinn créd do íarrfadhmaóis
a nurnuighe mar budh cóir:
achd do ní an Spiorad féin
urnuighe air ar son lé hosnaidh-
ibh dó-innse,
27 Achd atá a fhios ag sgrúd-
aightheóir na gcroidheadh cred
é toil na Spioruide: óir is do
réir *thola* Dé ghuidheas sé ar
son na náomh.
28 Agus atá a fhios aguinn
go gcomhoibrigheann gach uile
ní chum maitheasa do na dhaói-
nibh, ghráduigheas Día, noch

tá ar na ngairm do réir órdaighesion.

29 Oír an dream do réumháithin sé, do réumhórduigh sé a mbeith combchosmhuil díomháigh a mhic féin, ar chor go mbeith seisean na chédghein éidir mhórán dearbhbhrathar.

30 Agus an dream do thogh sé roimh láimh, do ghoir sé íad mar an gcédna: agus an dream do ghoir sé, do sháor sé íad mar an gcéudna: agus an dream do sháor sé, Tug sé glóir dhóibh mar an gcéudna.

31 Uime sin créd a déaram fa na neithibhsi? má *atá* Día linn, cia *fhéadus bheith* ar naghuidh?

32 An té nár choigill a mhac díleas féin, achd tug air ar soinne uile é, cionnas nach ttiodhluigfeadh sé dhúinn gach uile ní maille ris?

33 Cía chuirfeas coirthe a naghuidh dháoine toghtha Dé? *a sé* Día shaoras.

34 Cía dhaimhdeónas? Críosd fúair bás: Agus fós do rinne a neisérghe: noch atá ar deis Dé, agus fós ghuidheas air ar soinne.

35 Cía dhealóchus sinn ó ghrádh Chríosd? trioblóid, nó amhgar, nó díbeirt, nó gorta, nó lomnochduighe, nó peiríacuil, nó cloidheamh?

36 (Mar atá sgríobhtha; Is ar do shonsa mharbhthar sinn ar feadh an láoi; atámáoid air ar meas mar chaorcha ré huchd a marbhtha.)

37 Achd buáidhemíd ionnta so uile, trés an té do ghrádhuigh sinn.

38 Oír atá a dheirbhfhios agam, nach búdh héidir lé bás, ná lé beatha, ná lé hainglibh, ná lé húachdaranachduibh, ná lé cumhachduibh, ná leis na neithibh atá do láthair, ná leis na neithibh atá chum teachda,

39 Ná lé hairde, ná lé doimhne, ná lé creatúr ar bith eile, sinne dhealughadh ó ghrádh Dé atá a Níósa Críosd ar Dtighearna.

CAIB. IX.

Mar fúaradur na Iúduidhe roimhesi sochair do thuille ar na Geintleachaibh, amhluidh bheir Diá cuibhrionn ghrása is éifeachdaigh dáonduine no do dhuine eile.

ADEIRIM a nfírinne a Gcríosd, ní dhéunuim brég, ar mbeith dom chogús ag déunamh fíadhnuise dhamh tres an Spiorad náomh,

2 Go bhfuil tuirsi mhór oram, agus doilgheas a gcomhnuidhe ar mo chroidhe.

3 Oír do ordeóchuinn mé féin do bheith dealuighthe ó Chríosd ar son mo dhearbhraithreach, mo dháoine gáoil do réir na feóla.

4 Noch atá na Nisrahéluibh; ag ar leó athargadh na cloinne, agus an ghlóir, agus an tiomna, agus órdughadh an reachdu, agus seirbhís Dé, agus na geallamhnacha.

5 Ag ar díobh na haithre, agus ó a bhfuil Críosd do réir na feóla, atá na Dhia ós cionn na

muile, beannaighe go síorruidhe.
Amén.
6 Gidheadh ni héidir bríathar
Dé a bheith gan éifeachd: óir
ní hé gach éunduine *thig* ó
Israhél, atá na Israhélach.
7 Agus ní ar son go bhfuilid
síad na síol ag Abraham, *atáid*
síad uile na gcloinn: achd A Ni-
saac ainmneochar dhuit síol.
8 A sé sin ré a rádh; Ní híad
clann na féola, clann Dé: achd
clann na geallamhna mheastar
mar shíol.
9 Oír a sí sō bríathar na
geallamhna: Tiocfuidh mé fá
namsa a rís, agus biáidh mac
ag Sára.
10 Agus ní hé amháin, achd
Rebecca mar an gcéudna a
nuáir do thoircheagh í ó neach
áirighe *eadhon* Isáac ar nath-
airne,
11 Oír suil rugadh *na leinibh*
agus suil do rinneadar maith
ná olc, ar chor go mbíadh
órdughadh Dé do réir na togha
seasmhach, ní ó oibreachuibh
achd ón té ghoireas,
12 A dubhradh ría, Go ndéan-
adh an té is seine seirbhís don
té ís óige.
13 Mar atá sgríobhtha; Do
ghrádhuigh mé Iácob, agus do
fhúathuigh mé Esau.
14 Uime sin créd a déaram?
An *bhfuil* éagcóir ag Día?
Bíodh a bhfad uáinn sin do
rádh.
15 Oír a deir sé ré Máoise;
Do dhéana mé trócaire, ar an
té ar a ndéuna mé trócaire,
agus do dhéuna mé truaidhe
don té dhá ndéunuidh mé
truáidhe.
16 Ar a nadhbharsin, ní ón
té lér ab áill, ná on té ríothas
atá an togha achd ó Dhía do
ní trócaire.
17 Oír a deir an sgrioptúr ré
Pharáo; Is chuige so féin do
thóig mé súas thú, ar chor go
bhfoillseóchuinn mo chumh-
achda ionnad, agus go ninn-
eóstáoi mainm ar feadh na
talmhan uile.
18 Uime sin do ní sé trócaire
ar an té is áill leis, agus cruáidh-
ighe sé an té Is áill leis.
19 Achd a déara tú ríom;
Maseadh créud fá bhfuil fearg
air? óir cía chuir a naghuidh
a thola?
20 Achd ó a dhuine, cía thusa
thagrus a naghuidh Dé? a
naibeóra an ní do cumadh rís
an té do chum é, Créd fá a
ndearnuidh tú mé mar so?
21 A né nach bhfuil cumh-
achda ag ceard na críadh ar
an gcréafóig, ionnas go ndéan-
adh sé soitheach chum onóra,
& soitheach eile chum neamh-
onóra déanádhbhar amháin?
22 Achd má dfulaing Día,
chum a fheirge féin a thais-
béanadh, agus a chumhachd
do dhéanamh follus, tré iomad
foighide le soighthighibh na
feirge do hórduigheadh chum
damanta?
23 Agus do chum go bhfoill-
seóchadh sé saidhbhreas a
ghlóire féin do shoithighibh na
trócaire, do ullmhuigh sé ó
thús chum glóire?

24 *Eadhon* dúinne noch do
ghoir sé, ní as na Iúduidhibh
amháin, achd fós as na cin-
adhachaibh.
25 Mar a deir sé fós a No-
éa, Goirfidh mé mo phobal
féin don pobal nár leam: ag-
us mo ghrádh féin don mhnáoi
nach raibh am ghradh.
26 Agus teigeamhuidh, an sa
ionad a ndubhradh ríu, Ní
sibhsi mo phobalsa, go ngoir-
fighear sa náit chéadna díobh
Clann Dé bhi.
27 Agus éighidh Esaías ar
Israhél; Bíodh go mbeith
uimhir chloinne Israhel mar
ghaineadh na fairge, sláinéoch-
thar a bhfuighleach.
28 Oír do dhéaná sé cúnntas,
agus cuirfidh sé a naithghearr
é maille ré comhthrom: óir is
cúntas aithghearr do dheana
an Tighearna ar an dtalamh.
29 Agus mar a dubhairt Esaí-
as roimhe, Muna bhfágbhadh
Tighearua na slúagh síol ag-
uinn, do dhéantáoi sinn mar
Shodom, agus do bhíadhmáois
cosmhuil lé Gomorra.
30 Ar a nadhbharsin créd a
déaram? go rugadar na cin-
eacha nár lean don fhíréan-
teadhachd, ar an bhfíréntachd
í, an fhíréntachd atá ón chreid-
eamh.
31 Achd Israhél do lean
reachd na fíréntachda, ní ran-
gadar go reachd na fíréantach-
da.
32 Créd uime? Do bhrigh
nach ó chreideamh, achd mar
do bheith ó oibrighthibh an
reachda *do iarradar í:* óir
fúaradar oilbhéim fa chloich
na hoilbhéime.
33 Mar atá sgríobtha; Féuch,
cuirim a Síon cloch oilbhéime
agus carruic thuislidh, agus
gidh bé chreideas ann, ní
bhfuighe sé náire.

CAIB. X.

Gu bfuil fíreantacht an Dlighe, sa nduine, & a Nisrael amhain: ach fíreantacht an Chreidímh, a Ccríosd, ag rochtain na nuile chineadh.

A BHRAITHRE, go dei-
mhin atá deaghthoil mo
chroidhe agus murnuighe chum
Dé ar son Isráel, chum a slán-
uighthe.
2 Oír do ním dfiadhnuisi
dhóibh, go bhfuil teas ghrádha
Dé aca, achd ní do réir éoluis.
3 Oír ar mbeith ainbhfeasach
dhóibh a bhfiréantachd Dé, &
ag íarruidh a bhfíreantachd
féin do sheasadh, níor ísligheа-
dar íad féin dfiréantachd Dé.
4 Oír a sé Críosd foircheann
an reachda chum fíreantachda
dá gach áon a chreideas.
5 Oír sgríobhuidh Máoise
ar an bhfíreantachd *thig* ón
reachd; Gidh bé dúine dhéan-
us íad, mairfidh sé tríotha.
6 Achd an fhíréantachd *thig*
ó chreideamh, is mar so a deir
sí; Na habair ann do chroidhe
féin, Cía rachas súas ar neamh?
is ionann sin agus Críosd do
thabhairt a núas.
7 Nó, cía rachas síos don
dubhaigén? is ionann sin agus
Críosd do thabhairt a rís ó
mharbhuibh.

8 Achd créd a deir sí? Atá an bhríathar a ngar dhuit, ann do bhéul agus an do chroidhe, a sí so bríathar an chreidimh do nimíd do sheanmóir.

9 Eadhon dá nadmha tú ód bhéol an Tighearna Íósa, agus dá gcreide tú ad chroidhe gur thóg Día é ó mharbhuibh, sláinéochthár thú.

10 Oír is ris an gcroidhe chreidthear chum fíréantachda, agus leis an mbéul do níthear admháil chum slánaighe.

11 Oír a deir an sgríoptúr; Gidh bé chreideas annsan, ní bhfuighe sé náire.

12 Oír ní bhfuil diffir ar bith eidir an Iúduidhe agus an Gréugach ann: Oír is éin Tighearna dhóibh uile, atá saidhbhir dá gach uile dhuine ghuidheas é.

13 Oír gidh bé duine ghuidhfeas ainm an Tighearna, sláinéochthar é.

14 Achd cionnas ghuidhfid síad an té ann nar chreideadar? agus cionnas chreidfid síad ann sa té nach ccúaladar *teachd thairis*? agus cionnas chluinfid síad gan seanmóntuigh?

15 Agus cionus do dhéanuid síad seanmóir, muna chuirthear *chuige* íad? Mar atá sgríobhtha, O créd é bréaghachd chos na muinntire shoisgéulas an tsiothchain, shoisgéulas neithe maithe.

16 Achd níor umhluigheadar uile don tsoisgéul: Oir a deir Esaías; a Thighearna, cía chreid dar seanmóirne?

17 Uime sin is tré éisdeachd *thig* an creideamh, agus an téisdeachd tré bhréithir Dé.

18 Achd a deirimse; A né nach ccúaladar? Do chuáidh a bhfuáim go deimhin fá gach uile thalamh, agus a mbríathra go leithimeal an domhuin.

19 Achd a deirim: A né nách raibh a fhios ag Israhél? a deir Máoisi ar tús; Cuirfidh mé fúrtheir oruibh lé *cineadh* nach bhfuil na chineadh: le cineadh míq-thuigseach cuirfidh mé fearg oruibh.

20 Agus atá Esaías dána, agus a deir sé; Frith mé leis a ndréim nach ar íarr mé: Do rinneadh follus mé don dreim nár íarr mo thúarasgbháil.

21 Achd a deir sé a naghuidh Israhél; Do shín mé amach mo lámha feadh an láoi chum pobuil easumhuil, labhrus am aghaidh.

CAIB. XI.

Atá fuighioll do thóradh Israel ar a dtogha; 16 ach iompochtar fós lan-thoradh dhíobh.

UIME sin fíafruighim, Nar theilg Día a phobal féin uadha? nár léige Día sin: Oír is Israhélach misi féin do shliochd Abraham, do threibh Bhenjamin.

2 Níor theilg Día uáidh a phobál féin do aithin sé ó thús. A né nách bhfuil a fhios aguibh créd a deir an scrioptúr a dtimcheall Elías: cionnas do ní sé casáoid ré Día a naghaidh Israhél ag rádh:

3 A Thighearna do mharbh-
adar thfaidhe: agus do leaga-
dar síos haltóracha: agus do
fágbhadh misi am áonar, agus
atáid síad ag íarruidh man-
ma.
4 Achd créd é an fhreagra
do bheir Día air? Do choimhéd
mé dhamh féin seachd mile fear
nár fhill a nglúine do Bhaal.
5 Ar a nadhbharsin is mar sin
do fágbhadh fáoilleach ann sa
naimsirsi do réir thoghtha na
ngrás.
6 Agus más tré ghrás, ní ó
oibrighthibh *atá sé* feasda, nó
ní grás an grás uáidh sin am-
ach. Achd más ó oibrigh-
thibh, ní grás é as sin súas:
nó ní hobair a nobair feasda.
7 Créd eile máseadh? an ní
íarrus Israhél, ní fhuáir sé é:
achd fúaradar na dáoine togh-
tha *é*, agus do dalladh an chuid
eile.
8 Mar atá sgríobhtha; Tug
Día spiorad chollatach dhóibh;
súile chum nach bhfaicfedis,
agus cluasa chum nach cchluin-
fedís gus a niugh.
9 Agus a deir Dáibhi, Bíodh
a mbórd mar dhul, agus mar
ghléus gabhála, agus mar adh-
bhair oilbhéime, agus mar mha-
lairt dóibh.
10 Bíodh a súile dall chum
nach bhfaicfidh síad, agus
cromsa a ndromanna a gcomh-
nuidhe.
11 Uime sin fíafraighim, An
bhfúaradar tuisleagh chum go
dtuitfedís? nar léigidh *Día sin*:
Achd sé a dtuitimsion slánugh-
adh na ccineadhach, chum
tnútha do chur orrthasan.
12 Agus más é a dtuitimsion
saidhbhreas an domhain, agus
a laghdughadh saidhbhreas na
gcineadhach: a né nach mó
ná sin a lionmhuireachd?
13 Oír is ribhsi na cineadh-
uigh labhruim, do bhrígh gur
me easbal na gcineadhach,
onóruighim moifig féin.
14 Dá fhéuchuin an bhféud-
fuinn ar chor ar bith tnúth do
chur ar mo chomhgháol féin,
agus cuid éigin díobh do shlan-
ughadh.
15 Oír más é a ndíultadhsan
is réiteach don domhan, créd
é a nathghabháil, achd beatha
ó mharbhuibh?
16 Oír má *atáid* na céad-
thorrtha náomhtha *atá* an
chuid eile *náomhtha* mar an
gcéudna: agus má *atá* an
fhrémh náomhtha, *atáid* na
géuga leis.
17 Achd má atá cuid éigin
do na géuguibh ar na ngearradh
dhe, agus gur cuireadh thusa
na nionad, agus gur roinneadh
frémh agus súgh chroinn na
hola fíre riot, ar mbeith duit
ad chrann ola fhíadháin:
18 Ná bíodh uáill ort a nagh-
uidh na ngég: achd ma bhíonn
uáill ort, ní tusa iomchras an
fhrémh, achd an fhrémh thu-
sa.
19 Uime sin a déara tú, Do
gearradh na géuga dhe chum
go bplainntéochtháoi misi *ná*
náit.
20 Is maith sin: is tré mhí-

chreideamh do gearradh íad,
agus seasuigh tusa tré chreid-
eamh: ná bí áirdinntinneach,
achd biodh eagla ort.
21 Oír ma nar choigill Día
na géuga nadúrtha, dob éidir
nach ccoigéoladh sé thusa mar
an gcéadna.
22 Ar a nadhbharsin tabhair
dod aire toirbheartas agus
buirbe Dé: a bhuirbe do
tháobh na muinntire do thuit,
achd a thoirbheartas duitsi, dá
bhfana tú ann a thoirbheartus:
nó gearrfuidhear thusa mar an
gcéudna.
23 Agus plainntéochthar íad
súd a rís, achd muna bhfanuid
síad a míchreideamh: óir is
éidir lé Día a gcur a steach a
rís.
24 Oír má gearradh thusa
don chrann ola do bhí fiodháin
ó naduir, agus gur cuireadh
thusa a naghuidh nádúra a
gcrann na fíorola: a né nach
mó na sin chuirfidhear na géu-
gasa atá nadúrtha ann a gcrann
ola féin.
25 Oír ní háill leam, a
bhráithreacha, ainbhfios na
seicréidesi do bheith oruibh,
do chum nach bíadh sibh glic
ann bhur mbaramhluibh féin:)
go dtárrla duille air chuid Íos-
ráel, nó go dtí iomláine na
gcineadhach a steach.
26 Agus mar sin sláineochthar
Isráel uile: mar atá sgriobh-
tha, Tiocfa an fear sáortha as
Síon, agus fillfidh sé neamh-
dhíadhachd ó Iácob.
27 Agus a sé so mo chunn-
radh ríu, an tan thoigéubhas
mé a bpeacuigh úatha.
28 Uime sin do tháobh an
tsoisgéil, *atáid síad* na náimh-
dibh ar bhur sonsa: achd do
tháobh na toghtha, *atáid síad*
grádhaighe ar son na naith-
reach.
29 Oír atáid tiodhlaice agus
gairm Dé gan aithreachus.
30 Oír do réir mar nach ttug-
abhairse a náilód umhlachd do
Dhía, agus fúarabhair trócaire
a nois, tré na neasumhlachd-
san:
31 As mar an gcéudna a nois
níor chreideadarsan da bhur
dtrócairesi, ionnus go bhfuigh-
edís féin trócaire mar an gcéud-
na.
32 Oír do dhúin Día íad uile
a neamhchreideamh, do chum
trócaire do dhéunamh orrtha
uile.
33 O créd é doimhne shaidh-
bhris eagna agus éolais Dé.
Créd é deacrachd a bhreith-
eamhnuis do chúartughadh, &
lorg a shligheadh do lean-
mhuin.
34 Oír cía agá raibh fios inn-
tinne an Tighearna? nó cía ba
comhairleach dhó?
35 Nó cía thug dhó ní ar
tús, agus do ghéubhaidh sé a
chúitiughadh leis?
36 Oír is úadhasan, agus
thrídsion, agus ar a shonsan
atáid na huile neithe. Glóir
dhó féin go síorruidhe. A-
mén.

CAIB. XII.

Ata adhra umhal Dé, maille re gradh charad & namhad; fúagartha errainn trid shompla thrócaire Chriosd.

AR a nadhbharsin sirim dathchuinge oraibh a dhearbhraithreacha, tré thróc-aire Dé, bhur gcuirp do thabh-airt na bhéo-iodhbairt, náomh-tha, gheanamhail do Dhía, bhur seirbhís réusúnta:

2 Agus na cumaidh sibh féin ris a tsáoghalsa, achd cuiridh sibh féin a natharrach crotha ré hathnúadhughadh bhur ninn-tinne, ionnus go mbíadh a dhearbh aguibh, créud í toil mhaith, gheanamhuil, dhiong-mhála Dé.

3 Oír a deirim ré gach áon eadruibhse, trés an ngrás do tugadh dhamh, gan ghabháil ré a ais ní do thuigsin ós cionn a neithe is iomchubhaidh dhó do thuigsin: achd a thuigsi do bheith réir mheasarrdhachda, amhail as do roinn Día ré gach áoinneach miosúr creidimh.

4 Oír do réir mar atá iomad ball aguinn a néunchorp amh-áin, agus nach éunoifig amháin atá ag na huile bhallaibh sin:

5 As mar an gcéudna atám-aóidne mórán ar néanchorp a Gcríosd, agus gach áon fo leith ar mballaibh agá chéile.

6 Uime sin ar mbeith do thiodhlaicibh éugsámhla ag-uinn, do réir na ngrás tugadh dhúinn más fáidhedóireachd *atá aguinn, déanam faidhed-óireachd* do réir mhéud an chreidimh:

7 Nó más oifig *atá aguinn, tugam aire* don oifig: nó an té theaguisgeas *tugadh aire* dha theagusg:

8 Nó an té do bheir foircea-dal úadha, *tugadh aire* dhá fhoirceadal, an tí roinneas *an déirc*, roinneadh í maille ré neamhurchóid: an tí agá bhfuil ceannus ós cionn cháich, *déun-adh é* maille ré dúthrachd, an tí do ní trócaire, *déunadh í* maille ré subhachus.

9 *Bíodh bhur* ngrádh gan cheilg. Bíodh gráin agaibh ar a nolc, *agus* ceangluigh don mhaith.

10 Bíodh toil aguibh dhá chéile maillé ré grádh bráith-reamhuil; Ag tabhairt onóra uáibh, gach áon ag dul roimhe a chéile.

11 Ná *bíghidh* leisgeamhuil a ngnothuighibh. *Bíghidh* ar fiuchadh ann bhur spioraid: ag déanamh seirbhísi don Tigh-earna:

12 Ag déunamh gáirdeach-ais tré dhóthchas: foighideach a mbuáidhearthuibh: comh-nuigheach a núrnaighe:

13 Ag comhroinn ris na náomhaibh iona ríachdanus-aibh: ag gnáthughadh luchd áoidheachda do ghlacadh.

14 Tabhruidh bhur mbeann-achd don dreim dhíbreas sibh; tabhruidh bhur mbeannachd dóibh, agus na malluidhe íad.

15 Bíodh gairdeachus oráibh ma ráon ris an muinntir ar a bhfuil gairdeachus, agus bígh-ídh ag cáoi maráon ris an muinntir do ní caói.

16 Go madh áontoil dhíbh
ré chéile. Ná *bíghidh* áird-
inntinneach, achd cumaidh
sibh féin ris a ndreim is ísle.
Na bíghidh glic ann bhur
mbarambhuilibh féin.
17 Na déanaidh olc a nagh-
aidh uilc ar éainneach. Bíodh
cúram na neitheann maith or-
aibh a bhfíadhnuise na nuile
dháoine.
18 Mas féidir é, an mhéid
thig dhíbhsé dhe, bíodh síoth-
cháin agaibh ris na huile dhaói-
nibh.
19 A *chairde* grádhacha, ná
déunaidh dioghaltus ar bhur
son féin: achd fanaidh ris an
bhfeirg, óir atá sgríobhtha, Is
leamsa an dioghaltus, do bhéu-
ra mé cúitiughadh uáim, a deir
an Tighearna.
20 Uime sin dá raibh ócarus
ar do námhuid, tabhair biadh
dhó; dá raibh tart air, tabhair
deoch dhó: óir tré so do
dhéunamh dhuit, cárnfuidh tú
griosach ar a cheann.
21 Na beireadh an tolc buaidh
ort: achd beirse buaidh ar a
nolc ré maith.

CAIB. XIII.

*Umhlachd, lonthabharta duachdáran-
aibh cneasta, 4 ag caitheamh ar
ceirte, 8 Grádh do gach aón-
duine.*

BIODH gach uile anum
umhal do na cumhach-
daibh atá ós a cionn. Oír ní
bhfuil cumhachda ar bith achd
ó Dhía: agus na cumhachda
atá ann, as ó Dhía do hórduigh-
eadh iad.
2 Ar a nadhbharsin gidh bé
ar bith chuireas a naghaidh na
chumhachda, cuiridh sé a nadh-
aigh órdaighe Dé: agus an
dream chuireas iona adhaigh,
gabhaid damnughadh chuca
féin.
3 Oír ní bhí eagla roimh
uachdaránaibh ar son dheigh-
ghníomharthadh, achd ar son
dhroichghníomharthadh. Uime
sin an míán riot bheith gan
eagla ar an chumhachda ort?
déuna maith, agus do ghéubha
tú moladh uadh.
4 Oír a sé searbhfhoghantui-
dhe Dé é chum do mhaitheas-
asa. Achd dá ndéarnaidh tú
olc, bíodh eagla ort: óir ní go
díomháoineach iomchras sé an
cloidheamh: óir a sé searbh-
fhoghantuidhe Dé é, na dhiogh-
altóir feirge ar an tí *do ní*
olc.
5 Uime sin as éigean bheith
umhal, ní deagla feirge amháin,
achd fós ar son coinnsiais.
6 Oír is uime *so* íocas sibh
cánachus: do bhrígh gur
searbhfhoghantuigheadha do
Dhía iad, ag déunamh a ndith-
chill sa ní chéadna.
7 Ar a nadhbharsin tabhraidh
a ndualgas do na huile dhaoi-
nibh: cánachus don tí *dar
dúal* cánachus: custum don
tí *dar dúal* custum: eagla ré
san tí *ré ar cóir* eagla: onóir
don tí *dár cóir* onóir.
8 Ná bíodh fiacha ag áoin-
neach oraibh, achd amháin sibh
féin do ghrádhughadh a chéile.
(Oír an tí ghrádhuigheas a

homharsa, do choimhlíon se n dligheadh.
9 Oír *na haitheantasa*, Na déuna adhaltrannus, ná déuna únmharbhadh, na déuna goid, na ndéun fíadhnuisi bhréige, na déuna saint, & gach aithne ile *dha bhfuil ann*, atáid go aithghearr fá bhrigh an ráidh o, eadhon, Grádhaigh do chombharsa mar thú féin.
10 Ní dhéanann grádh olc don chombharsain: ar a nadhbharsin *a sé* an grádh coimhlíonadh an dlighe.
11 Agus sin ré meas na haimsire, gur mithidh dhúinn a nois músgladh ó chodladh: óir is goire dhúinn a nois ar slánughadh, na a nuáir do chreideamar.
12 Do chuáidh a neidhche thoraimn, agus do dhruid an lá rinn. Uime sin teilgeam uáinn oibreacha an dorchaduis, agus cuiream umainn éideadh an tsolais.
13 Siubhlam go cubhaidh amhail sa ló: ní a geocaos, ná a misge, ná a seómradóireachd, ná a macnus, ná a gceannarraic, ná a dtnúth.
14 Achd cuiridh umuibh an Tighearna Iósa Críosd, agus ná bíodh cúram na colla oraibh a míangusaibh.

CAIB. XIV.

Gan eilbheim thabhairt don aithearrach, ni neithibh, eidir-mheadhonach.

GABHAIDH chugaibh an tí atá éagcruáidh sa gcreideamh, achd ní chum ímreasan diosbóireachda.
2 Creididh neach gur féidir gach uile bhíadh díthe: agus ithidh neach eile bhíos éugcruáidh, luibheanna.
3 Ná tugadh an té itheas, tárcuisne ar an tí nach itheann; agus ná beireadh an tí nach itheann, breath ar an tí itheas. Oír do ghabh Día leis.
4 Cía thusa bheireas breith ar shearbhfhoghantuidhe dhuine eile? as dá Thighearna féin sheasus nó thuiteas sé, Agus coingéubhthar súas é: Oír is éidir lé Día a chongmháil na sheasamh.
5 Bí cion ag neach ar lá tar lá eile: agus bí cion ag neach eile ar gach lá *mar a chéile.* Bíodh gach éunduine laindearbhtha ann a inntinn féin.
6 An tí chongmhus an lá, as don Tighearna chongmhas sé é: agus an tí nach ccongmhann an lá, as don Tighearna nach ccongmhann sé é. An té itheas, as don Tighearna itheas sé; óir beiridh sé buidheachus ré Día: agus an té nách itheann, as don Tighearna nach ithean sé, agus beiridh a bhuidhe ré Día.
7 Oír ní dhó féin mhaireas éunduine aguinn, agus ní dó féin do gheibh éunduine aguinn bás.
8 Oír más beó dhuinn, as don Tighearna atámáid beó: agus más marbh dhúinn, as don Tighearna atámáoid marbh. Uime sin más beó nó marbh dhúinn, as leis an Tighearna sinn.

9 Oir is chuige so fuáir Críosd
bás, agus do eiséirghe sé, agus
do aithbheódhaidh se chum
bheith na Thighearna dhó ar
bheodhaibh, & ar mharbhaibh.
10 Achd créd fá mbeireann
tusa breath ar do dhearbhráth-
air? nó fós créud fa dtarcuis-
nigheann tú do dhearbhrathair?
óir séasfum uile a bhfiadhnuise
chaithíreach bhreitheamhnuis
Chríosd.
11 Oír atá sgríobhtha, Mair-
imse, a deir an Tighearna, &
sléachdfuidh gach uile ghlún
damh, agus do dhéana gach
uile theangaidh admháil do
Dhía.
12 Ar a nadhbharsin do bhéu-
ra gach áon dínn cunntus ar a
shon féin do Dhía.
13 Uime sin ná bímid ní sa
mhó ag breith bhreithe ar a
chéile: achd go madh mó
dhéanus sibh breitheamhnus
air so, eadhon gan adhbhar
oilbhéime na tuitme do thabh-
airt da bhur ndearbhrathair.
14 Atá a fhios agum, agus is
dearbh leam tré san Dtighearna
Iósa, nach bhfuil éinni neamh-
ghlan úadha féin; achd on tí
mheasas éinni do bheith neamh-
ghlan atá sé dhó sin neamh-
ghlan.
15 Gidheadh dá raibh doil-
gheas ar do dhearbhrathair ar
son an bhidh, ní shiubhlann tú
a nois do réir ghrádha. Ná
cuir amugha réd bhiádh an té
agá bhfuáir Críosd bás ar a
shon.
16 Ar a nadhbharsin na tug-
aidh fá deara bhur maith do
mhaslughadh.
17 Oír ní bíadh na deoch
rioghachd Dé, achd fíreant-
achd, & siothcháin, agus gáird-
eachus san Spiorad náomh.
18 Oír gidh bé ar bith do ní
seirbhís do Chríosd ann sna
neithibhsi, atá gean ag Día
air, agus is dearbhtha re dáoi-
nibh é.
19 Uime sin leanum na neithe
bheanus ré siothcháin, agus na
neithe bheanus ré follamnugh-
adh a chéile.
20 Ná cuir amugha obair Dé
ar son bídh. Go deimhin atá
a nuile bhíadh glan: achd teid
a ndochar don tí itheas maille
ré hoilbhéim.
21 As indéunta gan feóil dithe,
ná fíon dibhe, na éinni tré
bhfuighe do dhearbhráthair
tuisleadh nó oilbhéim, nó tré
a ndéantáoi éugcruáidh é.
22 Atá creideamh agadsa:
bíodh sé agad leachd féin a
bhfíadhnuise Dé. As beann-
aighe an ti nach damnuigheann
é féin, fá an ní ré dtig sé.
23 Achd an tí ar a mbí amh-
rus, dá nithidh sé, atá se dam-
anta do bhrígh nach ó chreid-
eamh *itheas se:* óir gach ní
nach bhfuil ó chreideamh, is
peacadh é.

CAIB. XV.

Ní fuláir don láidir a necreidimh, an anbfann do Neartughadh, mar dhearnadh le Críosd.

ATA dfiachaibh orainne
an dream atá láidir, éug-
crúas na ndáoineadh meirbh

iomchar, agus gan ar dtoil
féin do leanmhuin.
2 Uime sin déunadh gach áon
guinn toil a chomharsan ré
maith chum follamnuighe.
3 Oír ní hí a thoil féin do
inne Críosd, achd do réir mar
tá sgríobhtha: Do luidh im-
dheargadh na druinge do im-
dhearg thusa, oramsa.
4 Oír gidh bé neithe do
sgríobhadh roimhe so, is chum
sinne theagusg do sgríobhadh
iad: ionnus go mbeith dóth-
chas aguinn tré fhoighid agus
tré chumhfhurtachd na sgríob-
túr.
5 Agus go dtugaidh Día na
foighide agus na cumhfhurt-
achda dhaóibh, bheith dháoi-
ninntin a dtáobh a chéile, do
réir Iósa Criosd.
6 Ionnus go madh héidir libh
go háontadhach ré hén bhél
amháin, Día athair ar Dtigh-
earna Iósa Críosd do mholadh.
7 Uime sin gabhaídh chug-
aibh a chéile, do réir mar do
ghabh Críosd sinne chuige
chum glóire Dé.
8 Agus a deirim go raibh Iósa
Críosd na mhinistir an tim-
chillghearrtha, ar son fírinne
Dé, chum geallamhnach na
naithreach do dhaingniughadh.
9 Agus ionnus go molfadh na
cineadhacha Día, ar son a
thrócaire: do réir mar atá
sgríobhtha; Ar a nadhbharsa
aidmheocha mé thú a measg
na gcineadhach, agus do dhéu-
na mé ceól dod ainm.
10 Agus a deir sé a rís;
Déunaidh gáirdeachus, a chin-
eadhacha, maille ré na phobal.
11 Agus a rís, Molaidh an
Tighearna a uile chineadhacha,
agus a phuibleacha, uile mol-
aidh é.
12 Agus a ris a deir Esaías;
Biáidh frémh Jesse ann, agus
an tí éireochas chum na ccin-
eadhach do sdiúradh, cuirfid na
cineadhacha a ndóthchas ann.
13 Agus go líonaidh Día an
dóthchais, sibhse, do gach uile
gháirdeachus agus shiothcháin
ó chreideamh dháoibh, ionnus
go madh móide bhur ndóth-
chas, tré chumhachdaibh an
Spiorad náoimh.
14 Agus a dhearbhráithrea-
cha, as dearbh leamsa féin
bhur dtáobhsa, go bhfuilti lán
do mhaith, ar mbeith dháoibh
líonta do gach uile éolas, agus
go dtig dháoibh fós a chéile do
theagusg.
15 Gidheadh fós, a bhráith-
reacha, do sgríobh mé chug-
aibh a gcáil maille ré gné
dhánachda, mar do bhéinn dá
bhur gcur a gcuimhne, trés an
ngrás tugadh dhamh ó Dhía.
16 Ionnus go mbéinn am óg-
lach ag Iósa Críosd a measg
na gcineadhach, ag miniosdral-
achd soisgéil Dé, do chum go
mbeith gean ar ofrail na gcin-
eadhach, ar mbeith dhi náomh-
tha, trés an Spiorad náomh.
17 Uime sin atá *adhbhar*
gáirdeachais agam a Niósa
Críosd a ttáobh Dé.
18 Oír ní bhía mé daná ar
éainni do labhairt nar oibridh

Críosd thríom, chum umhlach-
da na gcineadhach a mbréithir
agus a ngníomh.
19 Maille ré cumhachd chomharthadh, agus mhíorbhuil-
eadh, tré neart Spioraide Dé;
ionnus gur choimhlíon mé sois-
géil Chríosd, ó Ierusalem, & na
timcheall, go soithe Illiricum.
20 Agus mar sin do choimh-
éignidh mé mé féin chum an
tsoisgéil do sheanmórughadh,
ní sa nionadh ionar hainmnigh-
eadh Críosd, deagla mobair
do thogbháil damh ar fhunn-
dameint dhuine eile.
21 Achd do réir mar atá
sgriobhtha, Do chifid an dream
nach bhfuáir a thuarasgbháil
é: agus an drong nach ccúal-
aídh, tuigfid síad.
22 Ar a nadhbharsin fós do
cuireadh toirmeasg oram go
minic fá theachd chugaibhse.
22 Achd a nois ó nach bhfuil
ionadh ní sá mhó agam sna
críochuibhse, agus ro fhonn
oram ré mórán bliadhann,
teachd chugaibhse.
24 An tan thríallfus mé don
Sbáinn, tiocfadh mé, chugaibh:
óir atá súil agum ré sibhse
dfaicsin ag gabhail seachad
dhíbh, agus sibhse do theachd
riom dom sheóladh don nion-
adh sin: achd go raibh mé
saitheach a gcáil da bhur
gcuideachdasa.
25 Achd a nois atáim ag dul
go Híarusalém, do dhéanamh
miniosdrálachda do na náomh-
aibh.
26 Oir do bhádar *luchd*
Mhacedónia agus Achaia fom-
mhar, ar chomhroinn do dhéan-
amh ris na naomhaibh atá a
Niarusalém.
27 Oir bá rotheoil ríu é, agus
atáid siádsan na bhféitheamh-
nuibh aca: Oír má roinneadh
ris na cineadhachaibh a neithe
sbioradáltasan, atá dfiachaibh
orthasan mar an gcéudna mi-
niosdrálachd do dhéanamh
dhóibhsion, sna neithibh bhea-
nus ris an gcolainn.
28 Uime sin ar na chríoch-
nughadh so dhamh, agus ar
gcur shéula dhamh ar an to-
radhsa dhóibh, géubhaidh mé
ré bhur dtáobhsa don Sbainn.
29 Agus as deimhin leam ar
dteachd dhamh chugaibhse, go
dtiocfaidh mé maille ré beann-
achadh líonmhar shoisgéil
Chriosd.
30 Agus íarruim dathchuinghe
oraibh a dhearbhraithreacha,
tré ar Dtighearna Iósa Críosd,
agus ar son ghrádha na Spio-
raide, bhur ndithcheall do
dhéunamh ma ráon riom, a
nurnaighibh chum Dé ar mo
shon.
31 Chum mo shaortha ón
druing atá easumhal a dtír Iú-
daighe, agus chum go mbíadh
mo aheirbhís taitneamhach ag
na náoimh a Níarusalém.
32 Ionnus gó madh héidir
leam teachd chughaibhse maille
ré gáirdeachus dó thoil Dé, ag-
us furtachd dfaghál dhamh
má ráon ribh.
33 Agus Día na síothchána
maille ribh uile. Amen.

CAIB. XVI.

Ar éis fáiltiughadh do mhóran, is chuir Pól na mfaireach iad a ttaobh dhaoine connsboideach, contrarrdha.

ACHD táobham ribh Phébe ar ndeirbhshíur, noch as searbhfhoghantuidhe don neagluis atá a Gcenchreá:
2 Do chum go ngabha sibh ría sa Dtighearna, mar as cubhaidh do náomhaibh agus cungnamh ría an gach adhbhar iona mbía bhur riachdanus uirthe. Oír tug sí áoidheachd do mhorán, agus dámhsa féin mar an gcéudna.
3 Fáiltighidh do Phriscilla agus do Acuila, mo luchd cunganta a Niósa Críosd;
4 (Noch do chuir a muinéul féin sios ar son manmasa: dá nach misi amháin do bheir buidheachus, achd fós eagluiseacha na gcineadhach go hiomlán.
5 Agus do neagluis atá iona dtigh. Fáiltighidh do Epénetus, as ionmhuin liomsa, agar ab é céudthoradh na Hachaíá a Gcríosd.
6 Fáiltighidh do Mhuire noch do rinne sáothar mhór ar dtimcheillne,
7 Fáiltighidh do Andronicus agus Iúnia, mo dhaoine gaoil, agus mo chumpána príosúin, noch atá oirdheirc eidir na habstalaibh, noch fós do bhí a Gcríosd romhamsa.
8 Fáiltighidh do Amplias mo dhioghraiseach sa Dtighearna.
9 Fáiltighidh do Urbánus ar bhfear cabhartha a Gcríosd. agus do Stachis mo dhearbhrathair ionmhuin.
10 Fáiltighidh do Apelles, noch atá dearbhtha a Ccríosd. Fáiltighidh do luchd éntighe Aristoboluis.
11 Fáiltighidh do Heródion, mo bhrathair. Fáiltighidh do luchd éntighe Narcissuis, noch atá sa Dtighearna.
12 Fáiltighidh do Thriphéna agus do Thriphósa, mná shaothruigheas sa Dtighearna. Fáiltighidh do Phersis ionmhuin, noch do rinne móran sáothair sa Dtighearna.
13 Fáiltighidh do Ruphus, duine toghtha sa Dtighearna, agus da mhathair agus do mo mháthairse.
14 Fáiltighidh do Asincritus, Phlegon, Hermas, Phatrobas, Hermes, agus do na dearbhraithribh atá na bhfarradh.
15 Failtighidh do Philológus, agus do Iulias, do Nereas, agus da dheirbhshiáir, agus do Olimpas, agus do na náomhuibh uile na bhfarradh.
16 Beannaighe féin dá chéile, maille ré póig náomhtha. Cuirid eagluiseacha Chríosd beatha agus sláinte chugaibh.
17 Agus íarruim dathchuinge oruibh, a dhearbhráithreach, géurchoimhéud do dhéunamh dháóibh ar an muinntir thógbhus siosma, agus is ciontach ré hoilbheim do thabhairt úatha, contrarrdha do theagasg do fhoghluim sibh: agus seachnaidh iad.

18 Oír an luchd is cosmhuil
ríu so, ní don Tighearna Iósa
Críosd do níd síad seirbhís,
achd dá mbólg féin: agus
meallaid síad ré briathraibh
milisi agus ré clúain, croidhthe
na ndáoine neamhurchóideach.
19 Oír ráinic *tuarasgbháil*
bhur numhlachdsa, na huile
dháoine. Ar a nadhbharsin atá
gáirdeachas orum bhur dtáobh-
sa: gidheadh is mían riom
bheith dháoibh eagnuighe a
dtáoibh na maitheasa, agus
neamhurchoidheach a dtaobh
a nuilc.
20 Agus bruithfidh Día na
síothchána Sátan fáoi bhur
gcosaibh go hathghoird. Grá-
sa ar Dtighearna Iósa Críosd
maille ribh. Amén.
21 Cuiridh Timotéus mo
chompánach, agus Lúcius, ag-
us Iáson, agus Sosipater, mo
dháoine gáoil, beatha, agus
sláinte chugaibh.
22 Cuirimsi Tertius noch do
sgríobh an eipistilse, beatha
agus sláinte chugaibh sa Dtigh-
earna.
23 Cuiridh Gaius mósdóir
féin agus na heagluisi uile,
beatha agus sláinté chugaibh.
Cuiridh Erastus prócadóir na
caithreach, beatha agus sláinte
chugaibh, agus an dearbhrath-
air Quartus.
24 Grása ar Dtighearna Iósa
Críosd maille ribh uile. Amén.
25 Agus a nois don té lér
féidír sibh do dhaingniughadh
do réir mo shoisgeilsi, agus
sheanmóra Iósa Críosd, do réir
fhoillsighe na seicréide noch
do congmhadh go folaigheach
ó thús an domhain:
26 Achd a nois atá ar na
nochdadh, agus ar na fhoill-
siughadh do na huile chineadh-
achaibh, tré sgriopturaibh na
bhfáidheagh dó réir aithne Dé
bhiothbhúain, chum umhlach-
da an chreideimh.
27 Don náoindía éagnaidhe
amháin glóir go síorruidhe tré
Iósa Críosd. Amén.

O Chorintus do sgríobhadh
an eipisdilse chum na Ro-
mhanach, agus lé Phébe
searbhfhoghantuidhe eag-
luisi Chénchrea do cuir-
eadh í.

CEUD EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA CCORINTHIANACH.

CAIB. I.

Los caintinne do chosc, 18 goiridh sé ó shaoibh-cheill an teaghailse iad, go gliocas na croiche céasaidh.

POL, Absdal Iósa Criosd
do réir gharma, tre thoil
Dé, agus Sostenes *ar* ndearbh-
bhrathair.
2 Chum eagluise Dé atá a
Gcorintus chum na druinge
atá ar na náomhadh a Níosa
Criosd, náoimh do réir gharma,

naille ris na húile *dháoinibh*
ghoireas ann gach éaináit air
inm ar Dtighearna Iosa Críosd,
noch as Tighearna dhoibhsean
gus dúinne;
3 Grása, maille ribh, agus
síothcháin ó Dhía ar nathair,
& ón Dtighearna, Iósa Críosd.
4 Beirim a bhuidhe do ghnáth
é mo Dhía ar bhur sonsa, do
háobh ghrás Dé do tugadh
dhíbh a Niósa Críosd.
5 Ar a nadhbhar go bhfuil
ibh ar bhur ndéanamh saidh-
bhir sna nuile neithibh thríd-
sion, ann gach uile urlabhra,
agus an gach uile eólas.
6 Do réir mar do dhaingnidh-
eadh fíadhnuisi Iósa Criosd
ionnuibh.
7 Ionnas nach bhfuil riach-
danas én tiodhluice oraibh, ag
fuireach dhibh ré teachd ar
Dtighearna Iósa Críosd.
8 Noch fós dhaingneóchas
sibh go foircheann *bhur mbea-
tha, ionnus go mbía sibh* neimh-
chiontach a ló ar Dtighearna
Iósa Críosd.
9 Atá Día díleas tres ar goir-
eadh sibh chum cumuinn a
mhic Iósa Críosd ar Dtigh-
earna.
10 Agus íarruim dathchuinge
oraibh a dhearbhraithreacha,
tré ainm ar Dtighearna Iósa
Críosd, sibh uile do labhairt
éainneithe amháin, agus gan
siosma do bheith bhur measg:
achd a bheith ceangailte dhá
chéile go diongmhálta a náoin-
intinn, agus a náoin chéill.
11 Oír a dhearbhraithreacha
do foillsigheadh dhamh oraibh-
si ré luchd tighe Chlóé, go
bhfuilid imreasana eadraibh.
12 Ag so a ní a deirim go
nabair gach áon agaibhsi;
Gabhaimse ré Pól, gabhaimsi
ré Hapollos, gabhaimsi ré Cé-
phas, gabhaimsi ré Críosd.
13 An bhfuil Críosd ar na
roinn? an é Pól do céusadh ar
bhur son? nó na nainm Phóil
do baisdeadh sibh?
14 Beirim a bhuidhe ré Día
nár bháisd mé áoinneach ag-
aibh, achd Crispus agus Gaius.
15 Deagla go naibeóradh
éainneach, gur a mainm féin
do bhaisd mé.
16 Gidheadh fós do bhaisd
mé muinntir Steapháin: ós a
chionn sin ní feasach dhamh
gur bhaisd mé áoinneach eile.
17 Oír ní chum baisdigh do
dhéunamh do chuir Críosd mé,
achd chum an tsoisgéil do
sheanmórughadh; ní re glio-
cas briathar, deagla croichthe
Chríosd do chur a neim-
brígh.
18 Oír as amadanachd don
dreim théid a mugha, briathar
na croichthe: achd dhúinne
atá air ar slanughadh, as é
cumhachda Dé é.
19 Oír atá sgríobhtha, Sgrios-
faidh mé eagna na ndáoineadh
eagnaighe, agus cuirfidh mé
ar gcúl tuigse na ndáoineadh
dtuigsionach.
20 Cá bhfuil an teagnuidhe?
Cá bhfuil an scriobuighe? Cá
bhfuil fear tagartha an tsáogh-
ailsi? a né nach dearna Día

aimhghlioċas do ghlioċas an domhainsi?

21 Óir o na neagna Dé, ó nár aithin an saoghal Día tré eagna, bá toil lé Día tré éigcríonnachd na seanmóra, an dream chreideas do shlánughadh.

22 Agus bíodh go niarraid na Iúduighe comhartha, agus go siréid na Gréugaidh eagna.

23 Gidheadh fós do nímidne Críosd ar na chéusadh do sheanmórughadh, na oilbhéim do na Iúduighibh, agus na éigcríonnachd do na Gréugaibh.

24 Achd don druing atá ar na ngairm eidir Iúduighe agus Ghréugach, Críosd, cumhachd Dé, agus eagna Dé.

25 Óir is glioca aimhghlioċas Dé náid dáoine; agus as neartmhaire meirbheas Dé náid dáoine.

26 Óir, a dhearbhráithreacha, do chí sibh bhur ngairm, nach iomdhá *dhíbh* eagnuighe do réir na feóla, ní hiomdha cumhachdach, ní hiomdha uasal.

27 Achd do thogh Día neithe éigcríonna an tsáoghail, chum adhnáire do chur ar na dáoinibh eagnuidhe: agus thogh Día neithe neimhneartmhara an tsáoghail, chum adhnáire do chur air na neithibh neartmhara:

28 Agus do thogh Día neithe annaisle an tsáoghail, agus na neithe tarcuisnecha, agus na neithe nach bhfuil ann, chum na neitheann atá ann do *chur* a neimhbrígh:

29 Ionnus nach déanadh feóil air bith uáill iona fhíadhnaise.

30 Achd as úadhasan atá sibhse a Niósa Críosd, noch atá ar na dhéunamh ó Dhia dhúinne, na eagna, agus na fhíréuntachd, agus na náomhthachd, agus na fhuasgladh:

31 Ionnus do reir mar atá sgriobhtha, An tí do ní máoithfeachus, déunadh sé máoithfeachas sa Dtighearna.

CAIB. II.

Gur fearr thuigthear Críosd ar na cheusadh, le obair Spioraid Dé ar an chroidhe, & lé mírbhuilibh; no le bríathra uaille.

UIME sin ar dteachd damhsa chugaibh, a dhearbhráithreacha, ní ré hóradh-bríathar, na re ghliocas tháinic me dfoillsiughadh fíadhnuise Dé dhíbh.

2 Óir níor léig mé oram féin bhur measgsa eólas do bheith agum air ní ar bith, achd amháin air Iósa Críosd, agus é fós ar na chéusadh.

3 Agus do bhí mé bhur measgsa a néugcrúas, agus a neagla, agus a gcriothnughadh mhór:

4 Agus ní raibh mo chomhrádh ná mo sheanmóir a millseachd bhríathar an ghliocais dáonna, achd a bhfoillsiughadh dhearbhthachd chumhachda na Spioraide:

5 Ionnus nach bíadh bhur gcreideamhsa a ngliocas na ndáoine, ach a gcumhachd Dé.

6 Gidheadh fós labhramáoid
beagnuidhe a measg na
láoineadh iomlána; bíodh
ach do réir eagna an tsáogh-
lse, nó phrionnsadh an tsáogh-
lse atá ag dul amugha.
7 Achd labhramáoid eagna
é a seicreid, a neagna fho-
igheach, noch do orduigh
ía roimh an tsáoghal chum
nglóirinne.
8 A neagna nar bhaithne
áoinneach do phrionnsaidh-
bh an tsáoghailse: óir dá
iadh aithne dhóibh í, ní
héusfaidís Tighearna na glóire
o bráth.
9 Achd do réir mar atá
griobhtha Ní fhacaidh súil,
gus ní chuálaidh clúas, agus
iír smuáin croidhe duine, na
ieithe do ullmhuigh Día don
lruing ghrádhaigheas é.
10 Gidheadh achd do fhoill-
sigh Día dhúinne *iad* tré na
Spioraid: Oír sgrúdáigh an
Spiorad na huile neithe, agus
fós neithe doimhne Dé.
11 Oír cía hé an neach aga
bhfuil fios na neitheann is lé
duine, achd amháin ag an spio-
raid atá sa duine? as mar an
gcéudna ní bhfuil fios na neith-
eann is ré Dia ag áoinneach,
achd amháin ag Spioraid Dé.
12 Gidheadh ní hé spiorad
an tsáoghail do ghabhamairne,
chugainn, achd an Spiorad atá
ó Dhía: ionnus go mbíadh fios
na neitheann aguinn noch do
tiodhlaiceadh dhúinn ó Dhía.
13 Noch fhoillsighemád mar
an gcéadna ní a mbríathraibh
theaguisgeas an gliocas dáon-
na, achd a mbríathraibh theag-
uisgeas an Spiorad náomh, ag
coimhcheangal na neitheann
spioradálta ré chéile.
14 Achd ní feas don duine
nádúrtha na neithe thig ó Spio-
rad Dé; Oír as aimhghliocas
ris íad: agus fós ní féidir leis
a bhfios do bheith aige, do
bhrígh gur go sbioradalta aith-
eantar iad.
15 Gidheadh is léir don duine
sbioradalta na huile neithe, ag-
us fós ní bhfuil féin sa bhreith
áonduine.
16 Oír cía daithin inntinn an
Tighearna, noch dó bheuradh
teagasg dhó? achd atá inntinn
Chríosd aguinne.

CAIB. III.

*Is comhlionadh oibre do Dhia, na Mi-
nisdridh; 11. ach Criosd fein bunait
an Chreidimh.*

AGUS, a dhearbhraithrea-
cha, níor bhféidir leam-
sa labhairt ribhse mar dháoi-
nibh sbioradálta, achd mar
dháoinibh colluidhe, amhuil
náoidheanaibh a Gcríosd.
2 Do bheathaidh mé sibh re
bainne agus ní ré biadh: óir
níor bhféidir libhi fós *a ghabh-
áil chugaibh*: agus a nois féin
ní féidir libh.
3 Oír atá sibh fós colluidhe:
Oír ó atá tnúth, agus imreasain,
agus aimhreiteach eadruibh, a
né nach bhfuiltí colluidhe, ag-
us nach siobhlann sibh do réir
dháoine?
4 Oír an tan a deir neach, As

lé Pól misi, agus neach eile as
le Apollos misi, a né nach
bhfuiltí colluidhe ?
5 Oír cía hé Pól ? agus cía
hé Apollos, achd na míniesdrí
tré ar chreideabhair, agus do
réir mar tug an Tighearna da
gach áoinneach ?
6 Do phlanndaigh misi, do
chraith Apollos an tuisge : achd
a sé Día tug an fás.
7 Ar a nadhbharsin ní bhfuil
éifeachd sa tí phlanndaigheas,
na fós sa tí chroitheas an tuis-
ge : achd a Ndía do bheir an
fás.
8 Agus is ionnann an tí phlann-
daigheas, agus an tí chroitheas
an tuisge : agus do ghéubhaidh
gach áon a thúarasdal do réir
a sháothair.
9 Oír is comhluchd oibre do
Dhía sinne : is sibhse treabhaire
Dé, agus áitreabh Dé.
10 Do reir ghrás Dé tugadh
dhamhsa do chuir mé an fhonn-
dameint, mar mhaighisdir íul-
mhar oibre, & tógbhuidh neach
eile obair air : Gidheadh tabh-
radh gach áón dá aire cionnus
thógbhus sé a nobair.
11 Oir ní héidir ré háoinn-
each fonndameint ar bith eile
do chur, táobh amuigh *don
fhonndameint* atá ar na chur
cheana, eadhon Iósa Críosd.
12 Agus dá dtógbhuidh áoin-
neach ar an bhfonndameintsi,
ór, airgead, clocha uáisle, adh-
mad, féur, no connlach :
13 Do dhéuntar obair gach
áonduine follus : óir foillseoch-
aidh an lá é do bhrígh go
madh léir é ris an dteine. Ag-
us foillseóchaidh an teine cion-
nus bhías obair gach éunduine.
14 Da nanaidh obair áonduine
noch do thóg sé ar *an bhfonn-
dameint* do ghéubhaidh se túa-
rasdal :
15 Má loisgear obair éun-
duine, rachaidh a sháothar
amugha ; gidheadh sáorfuigh-
thear é féin, achd sin fós amh-
úil tré theine.
16 A né nach bhfuil a fhios
aguibh gur sibh teampoll Dé,
agus go gcomhnuigheann sbio-
rad Dé ionnaibh ?
17 Má thruáilligheann ein-
neach teampoll Dé, sgriosfuidh
Día an tí sin : óir atá teampoll
Dé náomhtha, noch as sibhse.
18 Na mealladh éinneach é
féin : má chithear déunduine
aguibh é féin do bheith glic
sa sáoghalsa, bíodh sé na am-
adán, ionnus go *mbíadh* se
glic.
19 Oír is aimhghliocas ré *Día*
gliocas an tsáoghalsa : Oír atá
sgríobhtha, Greamuidhe sé na
dáoine glioca ann a *slighthibh*
féin.
20 Agus a rís, Atá a fhios ag
an Dtighearna gur díomháoin-
each smuáintighe na ndáoin-
eadh glioc.
21 Uime sin na déunadh áoin-
neach máoithfeachas ar dháoi-
nibh : óir is libhse na huile
neithe :
22 Da madh é Pól é, nó
Apollos, nó Céphas, nó an
sáoghal, nó beatha, nó bás, nó
na neithe atá do lathair, nó na

eithe atá chum teachda, is
bhse íad uile.
23 Agus as lé Críosd sibhse,
;us as le Día Críosd.

CAIB. IV.

ól na scáthan dheagh-fheadhman-aigh na Heaglaise.

GO madh hamhluidh
mheasfus duine sinne
ar mhinisdridh Chríosd, agus
ar fheadhmantachaibh rúin-
íamhradh Dé.
2 Tuilleadh eile, íarrthar ar na
adhmantachaibh go bhfuigh-
idh neach díleas.
3 Ar mo shonsa, is ro bheag
o shuim a mbreitheamhnus
o dhéunamh dháoibhsa oram,
á fós a mbreitheamhnus dáon-
a: achd fós ní bheirim breath
ram féin.
4 Oír ní feasach dhamh ní ar
ith dhom tháobh féin: gidh-
adh ní sháorann sin mé: achd
sé an Tighearna an tí is
reitheamh oram.
5 Uime sin ná beiridh breith
r áoinní roimh a nam, nó go
ltíg an Tighearná; noch fhoill-
eóchas neithe folaigheacha an
lorchadais, agus nochdfus rún
a gcroidheadh: agus ann sin
lo ghéubhaidh gach áon mol-
idh ó Dhia.
6 Agus a dhearbhraithreacha,
lo tharruing mé na neithesi
chugum féin agus chum Apol-
os a bhfioghair ar bhur sonsa:
chum sibhse dhá fhoghluim
uáinn gan bheith dháoibh ní
a glioca ná mar atá sgriobh-
tha, gan neach aguibh do bheith
a naghaidh a chéile ar na shéid-
eadh.
7 Oír cía chuireas ar leith
thusa? agus créud atá agad
nach bhfuáir tú? agus má fuáir
tú é, créd fa ndéanann tú glóir
as, mar nach glacfá é?
8 Atá sibh a nois sáitheach:
atá sibh a nois ar bhur ndéu-
namh sáidhbhir: do ghnodh-
aigheabhair rioghachd ionar
bhféugmhaisne: agus do bfearr
leam go bhfaghadh sibh riogh-
achd ionnas go mbeidhmísne
fós ar ríoghaíbh maille ribh.
9 Oír méasuím gur chuir Día
inne na habsdail dheireannacha
amach, mar dhruing atá ar na
dfeilgean chum báis: óir do
rinneadh sgáthán dhinn don
tsaóghal, agus dainglibh, agus
do dháoinibh.
10 As amadáin sinne ar son
Chríosd: achd atá siblise glic
a Gcriosd; átamáoidne éug-
cruáidh, achd atá sibhse lái-
dir: atá sibhse ag fagháil onó-
ra, agus sinne ag fagháil eas-
onórá.
11 Gus a namsa féin atá-
máoid ag fagháil ocaruis, agus
iótan, agus atámáoid lomnoch-
daigh, agus gabhthar do dhorn-
aibh orainn, agus ní bhfuil
ionadh comhnuidhe ar bith áir-
ighe aguinn.
12 Agus atámáoid ag fágháil
sháothair ag déunamh oibre
ría ar lámhuibh féin; an tan
mhallaighthear sinn, do bheir-
míd ar mbeannachd úainn: an
tan ghérléantar sinn, do bheir-
mid fulang uáinn.

Q

13 An tan mhaslaighthear
sinn, níomáoid úrnaighe: atamáoid
air ar ndéunamh mar
shalchar an domhain, mar sgim
na nuile neitheann gus a niugh.

14 Ní chum sibhse do náir-
iughadh sgríobhuim na neith-
esi, achd mar mo chloinn ión-
mhuin theagusgim sibh.

15 Oír bíodh go bhfuil deich
mile do luchd teaguisg agaibh
a Gcríosd, ní híomdha fós
bhur naithre. Oír is misi do
ghin sibh a Níosa Críosd trés
an tsoisgéul.

16 Uime sin iarruim dath-
chuinge oraibh mo lorg féin
do leanmhuin.

17 As chuige so do chuir mé
Timoteus chugaibh, atá na
mhac ghrádhach agam, agus
díleas sa Dtighearna, noch
chuirfeas a gcuimhne dhíbh
mo shlighesi a Gcríosd, do
réir mar theaguisgim sna huile
eagluisibh an gach éanáit.

18 Achd mar nach dtiocfuinn
ní sa mhó chugaibh, atá dream
aguibh ar nat súas.

19 Gidheadh do thoil an
Tighearna tiocfuidh mé chug-
aibh go haithghearr, agus aith-
eónuidh mé, ní híad bríathra
na druinge sin atá ar nat súas,
achd a gcumhachda.

20 Oír ní a mbríathraibh atá
ríoghachd Dé, achd a gcumh-
achdaibh.

21 Créud is áill libh? an lé
sgíursa thiucfas mé chugaibh,
no ré gradh, agus ré spioraid
cheannsachda.

CAIB. V.

An duine colach do chur uadhadh, 8 & drochmhein do chlaoi thriamach, sul ghabhthar an cumaoineach.

ATA sé dhá aithris go
coitcheann go bhfuil
sdríopachas eadruibh, agus a
ionnshamhuil do sdríopachas
nach ainminghthear a measg
na gcineadhach féin, eadhon go
mbíadh bean à nathar ag an
mac.

2 Agus atá sibh ar nat súas,
agus níor ghabh dóbrón sibh
mar budh cóir, chum fhir
déunta an ghníomhasa do
thogbháil as bhur lár,

3 Oír go deimhin do bhreath-
nuigh misi cheana, mar neach
nách bhfuil a láthair a bpear-
suinn, achd atá a láthair a
sbioraid, amhuil mar do bhéinn
a láthair, an tí do rinne mar
so an gníomhsa.

4 Ar mbeith dhíbhse & dom
spioraidse cruinn a bhfochair a
chéile à nainm ar Dtighearna
Iósa Críosd, maille ré cumh-
achd ar Dtighearna Iósa Críosd,

5 Ionnshamhail a nfirsin do
thoirbhirt do Shátan, chum na
colla do cháochludh, ionnus go
saorfuidhe an sbiorad a ló an
Tighearna Iósa.

6 Ní bhfuil bhur ngáirdeach-
us ionmholta. A né nach
bhfuil a fhios aguibh go ngear-
uighean beagan laibhín an táos
uile?

7 Uime sin sgriosaidh uáibh
an sean láibhin, ionnus go

ibíadh sibh bhur dtáos núadh,
mháil atá sibh gan laibhín:
)ír fuáir Críosd ar núan
ásgne, a iodhbairt air iar
on.
8 Ar a nadhbharsin déunam
n fhéusda choimhéud, ni ré
eanlaibhín na ré laíbhin nile
gus droichmhéine: achd ré
arán fhíorghloine agus fírinne
gan laibhín.
9 Do sgríobh mé chugaibh a
eitir, gan bheith dhibh a geaid-
eabh sdríopach:
10 Achd ní híad sdríopacha
n tsáoghailse go huilidhe, náid
dháoine santacha, náid a
uchd sracaireachda, náid a
luchd iodhaladhruidh: óir da
madh íad, do chaithfeadh sibh
an sáoghal dfágbhail.
11 Achd a nois do sgríobh
mé chugaibh gan chaidreabh
do dhéanamh, má bhíonn éain-
neach dá ngoirthear deafbh-
ráthair na sdríopaigh, nó na
dhuine shanntach, nó na fhear
iodhaladhruidh, nó na fhear
misge, nó na fhear fúaduighe;
ná caithidh fíu an bhidh na
fhochair.
12 Oír créud í mo chuidse
do bhreitheamhnus do thabh-
airt ar an druing atá amuigh?
a né nách air an druing áta a
stigh do bheir sibhse breith-
eamhnus?
13 Achd do ní Dia breith-
eamhnus ar an druing atá
amuigh. Uime sin tógbhuidh-
si uáibh an bhur lár an droch-
dhuine sin.

CAIB. VI.

Spreagthar agardais thur fa bhreith na neimhchreitimheach, 15 *& tréaill-eadh an chuirp, noch is teampall Spioradalta do Chríosd.*

AN lámhaam éinneach ag-
uibh, agá bhfuil cúis a
naghaidh dhuine eile, gan dul
fáoi bhreitheamhnus na náomh,
achd na ndáoine míochothrom?
2 A né nách bhfúil a fhios
aguibh go mbéuraid na náoimh
breath ar an domhan? & más
ribhse bheirthar breath ar an
domhan, a né nach fíu sibh
bheith bhur mbreitheamhnuibh
ar na hadhbharaibh is lugha?
3 Nach fios díbh go mbéar-
amne breitheamhnus ar na
hainglibh? créud fá nach mó
ná sin ar na neithibh bheanus
ris an mbeathaidh si?
4 Uime sin ó tá sibh a nion-
adh breitheamhnuis do dhéun-
amh ar na neithibh bheanus
ris an mbeathaidh so, cuiridh
na suidhe chum bhreitheamh-
nuis an dream atá fa tharcuisne
sa neagluis.
5 As do chur adhnáire or-
aibh do labhruim. An mar sin
nach bhfuil go fíu éunduine
amháin eagnuidhe eadruibh dá
dtiocfadh breitheamhnus do
dhéunamh eidir a dhearbhrái-
thre.
6 Achd téid dearbhráthair
chum dlighe ré dearbhráthair
eile agus sin fós a lathair dháoi-
ne gan chreideamh.
7 Uime sin a nois atá lochd
go cinnte ionnuibh, tré dhul
díbh chum dlighe eadruibh

féin. Créd fá nách bhfuilngthí éugcóir ní as táosga? créd fa nách bhfuilngthí bhur meall-adh ní as luáighthe?

8 Gidheadh fós do ní sibh féin éugcóir agus díoghbháil, agus sin ar bhur ndearbhráith-ribh.

9 A né nach bhfuil a fhios aguibh, nach bhfaghuid luchd déanta na heugcóra sealbh rioghachda Dé? ná mealltar sibh. Ní bhfuighidh sdríop-thacha, na luchd iodhaladh-ruidh, na luchd adhaltrannais, ná dáoine macnusacha, ná dáoine míonadúrtha.

10 Ná gaduighthe, ná dáoine sanntacha, na luchd misge, na luchd imdheargtha, náid sra-caireadha, oidhreachd riogh-achda Dé.

11 Agus mar so do bhí cuid agaibhse: achd atá sibh ar bhur nionnladh, achd atá sibh ar bhur náomhadh, achd atá sibh ar bhur sáoradh, a nainm an Tighearna Iósa, agus tré Spioraid ar Ndéinne.

12 Atáid na huile neithe dlis-deanach dhamh, achd ní bhfuil-id uile tarbhach: atáid na huile neithe dlisdeanach dhamh, gidheadh ní béarthar fáoi chumhachda éinneithe mé.

13 An bíadh don bholg agus an bólg don bhíadh: gidheadh sgriosfuidh Día íad ar áon. Achd ní do sdríopachas *do hórduigheadh* an corp, achd don Tighearna, agus an Tigh-earna don chorp.

14 Agus do thóg Día, an Tighearna súas, agus tóigeabh-aidh sé sinne súas ré na chumh-achdaibh féin mar an gcéadna.

15 A né nach bhfuil a fhios aguibh gur boill do Chríosd bhur gcuirp? uime sin an dtoig-eubhaidh misi boill Chríosd chum ball sdríopaidhe do dhéunamh dhíobh? nár léige Día sin.

16 A né nách bhfuil a fhios aguibh, an tí atá ceangailte do sdríopaidh, gur éunchorp *ría* é? óir Bíaidh, ar sé, días na maóinfheóil.

17 Gidheadh an tí atá cean-gailte don Tighearna, is áoin-spiorad *ris* é.

18 Seachnuidh sdríopachas. Atá gach peacadh dá ndéan-ann duine leith amuigh don chorp: achd an tí do ní sdríopachas, do ní sé peacadh a naghaidh a choirp féin.

19 A né nach bhfuil a fhios aguibh, gur ab é bhur gcorp teampoll an Spiorad náoimh, noch atá ionnuibh, agus atá aguibh ó Dhía, agus nach libh féin sibh?

20 Oír do cheannchadh sibh ar luach: uime sin tugaidh glóir do Dhía, ré bhur gcorp, agus ré bhur Spioraid, óir is lé Día íad.

CAIB. VII.

Freagra na cceisde attaobh posadh, 18 *Ghairm nó oifige dhuine,* 25 *& Gheanmnuidheachd.*

TUILLEADH eile a dtáobh ná neitheann do sgríobh sibh chugam: is maith dfear gan buáin ré mnáoi.

2 Gidheadh do sheachma sdríopachais, bíodh a bhean féin ag gach áoinneach, agus a fear féin ag gach éunmhnáoi.
3 Tugadh an fear a dúalgus féin don mhnáoi: agus an bhean don fhior mar an gcéudna.
4 Ní ag an mnáoi atá cumus a cuirp féin, achd ag an bhfear: agus ní ag an bfear atá cúmus a chuirp féin mar an gcéudna, achd ag an mnáoi.
5 Ná meallaidh a chéile, achd amháin do thoil a chéile air feadh tamuill, chum sibh féin do thabhairt do throsgadh, agus dúrnaighe: agus a rís taguidh a gceann a chéile, deagla go gcuirfeadh Satán cathughadh oraibh tre bhur neamhgheanmnuidheachd.
6 Achd is mar chomhairle a deirim so ribh, agus ní mar áithne.
7 Oír do bfearr leam go mbíadh na huile dháoine mar mé féin: gidheadh atá a thiodhlacadh féin ag gach éunduine ó Dhía, ag neach mar so, agus ag neach eile mar súd.
8 Uime sin a deirim ris an druing nach bhfuil pósda, agus ris na baintreabhachaibh gur maith dhóibh má fhanuid síad mar fhanuimse.
9 Gidheadh muna féidir ríu íad féin do chongmháil geanmnuidh, pósadh síad: óir as fearr pósadh ná bheith ar lasadh.
10 Achd áithnighim don druing atá pósda, bíodh nach misi, achd an Tighearna, Gan an bhean do dhealughadh ré na fear.
11 Achd má dhealuigheann sí *ris* fhanadh sí gan phósadh, nó bíodh sí réidh ré na fear; agus ná ligeadh an fear a bhean.
12 Achd a deirimsi re cách, *agus* ní he an Tighearna: Dá raibh bean gan chreideamh ag dearbhráthair ar bith, agus go dtig a háonta ar fhuireach na fhochair, ná cúireadh úadh í.
13 Agus an bhean agá bhfuil fear gan chreideamh, agus go dtig a áonta ar fhuireach na fochair, na cuireadh sise uáithe é.
14 Oír atá an fear gan chreideamh, ar na náomhadh sa mnáoi, agus atá an bhean gan chreideamh ar na náomhadh san bhfear: nó do bhíadh gan amharus bhur gclannsa neamhghlan: achd a nois atáid síad náomhtha.
15 Gidheadh dá ndealuighe an duine gan chreideamh é féin, bíodh sé dealuighthe: ní bhfuil dearbhráthair, nó deirbhshíur fá dháoirse ann a léithid so do chás: ach is chum siothchána do ghoir Día sinn.
16 Oír gá fios duit a bhean, nach sláinneochthá an fear? nó gá fios duit a fhir, nach slainneochtha an bhean?
17 Achd do réir mar do roinn Día *a thiodhlaice* ré gach éunduine, do réir na gárma tug an Tighearna dá gach áon, go madh hamhluidh sin shiubhal-

fus sé. Agus is mar sin ór-
duighimse sna huile eagluisibh.
18 An bhfuil éinneach ar na
ghairm ar mbeith dhó timchill-
ghéarrtha? ná híarradh sé a
bheith neimhthimchillghearr-
tha: an bhfuil éinneach ar na
ghairm gan bheith dhó tim-
chillghéarrtha? na timchill-
ghearrthar é.
19 Ní bhfuil éifeachd sa tim-
chillghearradh, agus ní fhuil
éifeachd sá neimhthimchill-
ghearradh, achd a gcoimhéud
aitheantadh Dé.
20 Fanadh gach áon sa ngairm
ionar goireadh é.
21 Nar goireadh thú ad
shearbhfhoghantuidhe? ná
bíodh suim agad ann: gidh-
eádh más féidir leachd bheith
sáor, go madh hé sin do ro-
gha.
22 Oír an tí atá ar na ghairm
sa Dtighearna na shearbhfhogh-
antuidhe, is duine sáor e don
Tighearna, is mar an gcéudna
fós an tí atá ar na ghairm ar
mbeith dhó sáor, as searbh-
fhoghantuidhe do Chríosd é.
23 Do ceannchadh sibh ar
líach, ná bíghidh bhur séir-
bhíseachuibh do dháonibh.
24 A dheárbhráithreacha, fan-
adh gach aon ag Día, sa ngairm
a fuáir sé.
25 Achd a dtáobh na maigh-
dean, ní bhfuil áithne an Tigh-
earna agam: gidheadh do
bheirim comhairle, mar neach
fuáir trócaire ón Dtighearna
ré bheith díleas.
26 Uime sin sáoilim gur maith
so ar son an riachdanuis atá do
láthair, óir is maith do dhuine
bheith mar sin.
27 An bhfuil tú ceangailte do
mhnáoi? na híarr dealadh *ria*.
An bhfuil tu sgáoilti ó mhnáoi?
ná híarr bean.
28 Achd fós ma phósann tú,
ní bhfuil peacadh dhuit ann:
& má phósann maighdean, ní
bhfuil peacadh dhi ann: gidh-
eadh do gheubhaid a leithid so
buáidhirt do thaobh na feóla:
achd atáimse da bhur ccoigilt.
29 As uime a deirim so, a
dhearbhraithreacha, do bhrígh
na haimsire do bheith aith-
ghearr: ionnus go mbíadh an
drung agá bhfuilid mná, mar
nach bíadh *mná* acá:
30 Agus an dream do ní cáoi,
mar dhruing nach déun cáoi;
agus an dream do ní gáirdea-
chus, mar luchd nach dein
gáirdeachus: agus an dream
cheannchus, mar dháoinibh gan
sealbh aca:
31 Agus an dream chaitheas
an sáoghalsa, mar dhruing nach
ccaitheann é: óir imthigh
sgéimh an tsáoghailse thart.
32 Agus bá mian leam sibhse
do bheith gan roochúram. An
té nach bí pósda, bí curam na
néitheann bheanus ris an Tigh-
earna air, cionnus budh fhéidir
ris toil an Tighearna do dhéun-
amh:
33 Achd an té bhíos pósda,
bí cúram na neitheann sáogh-
alta air; cionnus búdh fhéidir
leis toil a mhná do déunamh:
atá dithfir eatorra.

34 Agus bí curam na neith-
ann bheanus ris an Dtighearna
r an mnáoi agus air an maigh-
lin nach bí pósda, ionnus go
nbíadh sí náomhtha a gcorp
igus a spioraid: achd bí curam
na neitheann bheanus ris an
sáoghal ar an mnáoi bhíos pós-
da, cionnus búdh fhéidir ría
toil a fir do dhéunamh.
35 Agus is ar mhaith libhse
a deirim na neithesi: ní chum
bhur ngabhála a ndul, achd
ionnus go cceangalfadh sibh
don Tighearna go cneasda gan
trioblóid.
36 Achd dá sáoilidh éin-
neach nach iomchubhaidh dhá
mhaighdin bláth a haimsire do
léigean thairrsi, agus gur cóir
a dhéanaimh mar sin: déunadh
mar is áill ris féin, ní bhfuil
peacadh dhó ann: pósdar íad.
37 Achd an tí atá dearbhtha
as a chroidhe féin, ar nach
bhfuil riachdanus, agus fhéu-
dus a thoil féin do cheannsugh-
adh, agus do chuir so roimhe
iona chroidhe, a mhaighdean
do choimhéud, is maith do ní
sé é.
38 Uime sin is maith do ní
an té do bheir dfior *í*: achd
is fearr do ní an té nách tabh-
air dfior *í*.
39 Atá an bhean ceangailte ó
dhligheadh ar feadh sháoghail
a fir: gidheadh dá bhfaghuidh
a fear bás, atá sí sáor ré pó-
sadh ris an tí as áill ría: amh-
áin sa Dtighearna.
40 Achd do réir mar sháoil-
imse, as mó is beannaighe í da
nanaidh sí mar sin: agus is
dóigh leamsa go bhfuil Spiorad
Dé agum féin.

CAIB. VIII.

Gu bhfuil ar Neólas inadiúradh le Grádhglan.

TUILLEADH eílea dtáobh
na neitheann iodhbarthar
díodhaluibh, atá a fhios aguinn
go bhfuil éolus aguinn uile.
Arduighe an teólus inntinn
dhuine, achd do ní an grádh
follamnughadh.
2 Achd más dóigh ré héun-
duine fios éinneithe do bheith
aige, ní feas dó fós éinní, do
réir mar búdh chóir fios do
bheith aige.
3 Achd dá dtuguidh éinneach
grádh do Dhía, as eólghach
dhó é.
4 Uime sin a dtáobh ithe bhídh
iodhbarthar díodhaluibh, atá a
fhios aguinn nach bhfuil éi-
feachd ar bith a niodhail, agus
nach bhfuil Día eile ann, achd
an táon Día.
5 Oír bíodh go bhfuilid *neithe
ann* dá ngoirthear Dée, ar
neamh agus ar talamh, (amhail
atáid iomad Dée, agus iomad
tighearnadh.)
6 Gidheadh *ní bhfuil* ag-
uinne achd áon Ndía amháin,
an Tathair, ó bhfuilid na huile
neithe, & sinne annsan: & éin-
Tighearna Iósa Críosd, tré a
bhfuilid na huile neithe, agus
sinne thrídsion.
7 Gidheadh ní fhuil an teólus
sin ag gach éunduine: Oír atá
dream áirighe agá bhfuil fios

na hiodhaile gus a nois, itheas
é mar ní iodhbarthar diodhal-
uibh: & ar mbeith dá ccoinn-
siás éugcruáidh, salaighthear é.
8 Achd ní moltar sinn ar son
bídh a bhfíadhnuise Dé: óir
dá nítheam, ní saidhbhride sinn
é: agus muna nitheam, ní
dáibhride sinn é.
9 Gidheadh tugaidh bhur naire
ribh nach biáidh an cumhachd-
asa atá aguibh, a gcail ar bith,
na adhbhar oilbhéime don
druing atá lag.
10 Oír da bhfaicidh éunduine
thusa agá bhfuil eólas, ad
shuidhe ar bhórd a dteampoll
na niodhal, a né nach neirteó-
char connsías an tí atá meiribh,
chum na neitheann iodhbarthar
diodhaluibh ithe?
11 Agus do bhrígh heoluise,
an rachaidh an dearbhráthair
éugcruáidh amugha, agá bhfúair
Críosd bás ar a shon?
12 Agus mar sin ag peacugh-
adh dhíbh a naghaidh na
ndearbhraithreach, agus ag lot
a ccoinnsiáis éugcruaidh, do
ní sibh peacadh a naghaidh
Chríosd.
13 Uime sin dá dtugaidh
bíadh adhbhar oilbhéime dom
dhearbhráthair, ní íosaídh mé
feól go bráth, ionnus nach
dtiubhrainn adhbhar oilbhéime
dom dhearbhráthair.

CAIB. IX.

Cumas na Neasbal. 7 Beathughadh na Minisdreadh, 24 & an bheathasa mar choimhliong.

A NE nách easbal misi? a
né nach bhfuilim sáor?
a né nach bhfacaidh me Iósa
Críosd ar Dtighearna? a né
nach sibhse mobair sa Tigh-
earna?
2 Bíodh nach easbal mé do
dháoinibh eile, go dearbhtha a
seadh dháoibhse: Oír as sibhse
séula mabsdaltachda sa Tigh-
earna.
3. A sí so mo fhreagra don
druing chuirfeas ceisd oram,
4 A né nach bhfuil cumhachd
ithe agus ibhthe aguinne?
5 A né nach bhfuil cumhachd
aguinn bean ná deirbhshiúr do
bhreith linn fá gcuairt, amháil
do níd an chuid eile do na
habsdalabh, agus bráithreacha
an Tighearna, agus Céphas?
6 Nó an bhfuilimse amháin
agus Barnabas gan chumhachd
aguinn bheith sáor ó obair?
7 Cía théid chum cogaidh
uáir ar bith ar a chosdús féin?
cía chúireas fíneamhuín, agus
nach itheann féin dá toradh?
nó cía bheathuigheas tréud,
agus nach blaiseann do bainne
an tréuda?
8 An mar dhuine labhrum na
neitheso? a né nach abair an
reachd na neithesi mar an
gcéudna?
9 Oír atá sgriobhtha a reachd
Mháoisi; Ná cuir ceangal ar
bhéul an daimh bhriseas an
tarbhar. An bhfuil cúram
damh ar Dhía?
10 Nó a né nach air ar soinne
go huilidhe a déir sé so? go
deimhin as air ar soinne atá sé
sgríobhtha: Oír as maille ré
dóthchas is cóir don treabh-

aire, treabhadh do dhéanamh: agus don bhuáilteóir *búaladh*, a muinighin go bhfuigheadh sé tairbhe a dhóthchais.
11 Má shiólchuir sinne neithe shiorádalta dháoibhse an mór *libhsi* sinne do bhuáin bhur neitheann sáoghaltasa?
12 Má gheibhid dáoine eile toradh an chumhachdasa uáibh, créud fá nách bhfuighemisne é ní sa mhó? gidheadh níor chuireamar na cumhachdasa a ngnás: achd iomchramáoid na huile neithe, ionnus nach dtiocfadh dhínn toirmeasg ar bith do chur ar shoisgéul Chríosd.
13 A né nách bhfuil a fhios aguibh, an dream shaothruigheas a dtimcheall na neitheann náomhtha, go níthid síad do neithibh an teampoill? agus an dream bhíos do ghnáth ag fritheóladh na haltóra, go bhfaghaid cuid ranna don naltóir?
14 As mar an gcéudna do órdaigh an Tighearna don druing fhoillsigheas an soisgéul, a mbeatha dfagháil ón tsoisgéul.
15 Gidheadh níor chuir misi éinní dhíobh so a ngás. Agus fós ní huime do sgríobh mé na neithesi, ionnus go ndéantáoi mar sin leam féin: Oír do bhfear leam bás dfagháil, ná go ccuirfeadh éainneach mo mháoithfeachus a neimbrígh.
16 Oír bíodh go ndéanuinn an soisgéul do sheanmórughadh, ní bhfuil *adhbhar* máoithfeachuis agam: do bhrígh go bhfuil sé na éigean oram; Agus as trúagh dhamh muna ndéana mé an soisgéul do sheanmórughadh.
17 Oír más ó thoil do ním so, atá luaidheachd agam: achd más a nadhaigh mo thoile, atá *fós* a chúram ar na léigean táobh ríom.
18 Uime sin créd í mo lúaidheachd? Go fírinneach soisgéul Chríosd do thabhairt uáim a naisgidh an tan sheanmóruim é, do chum gan na cumhachda atá agam sa tsoisgél dísliughadh.
19 Oír bíodh go bhfuilim sáor ó na huile dháoinibh, do rinne mé searbhfhoghantuidhe dhíom féin do na huile dháoinibh, chum ní sa mhó do gnodhughadh dhamh:
20 Agus do bhí mé mar Iúduighe do na Iúduighibh, chum na Niúduigheadh do ghnodhughadh: don druing atá fáoi an reachd, amhuil *mar bheinn* fáoi an reachd chum na druinge atá fáoi an reachd do ghnódhughadh dhamh:
21 Don druing atá gan reachd, mar *do bhéinn* gan reachd (bíodh nach bhfuilim gan reachd do tháobh Dé, achd umhal do reachd Chríosd) chum na druinge gan reachd do ghnodhughadh dhamh.
22 Do bhí mé do na dáoinibh anbhfann mar dhuine anbhfann, amhuil *mar do bheinn* meirbh, chum na ndáoine anbhfann do ghnodhughadh dhamh: Do bhí mé sa nuile chruth do na huile

dhaóinibh, chum go sáorfuinn cuid éigin ar gach uile chor.
23 Agus as ar son an tsoisgéil do ním so, ionnus go mbiadh cuid agum dhe márαon ribhse.
24 A né nach bhfuil a fhios aguibh, an dream bhíos ag coimhridh ré chéile, go riothaid uile, bíodh gur ab éunduine bheireas an geall? go madh hamhluidh dhéantáoisi rioth, ionnus go madh éidir libh gnodhughadh.
25 Agus gach aón chleachdussbáirn, is measardha é sna huile neithibh: Agus is uime do níd siadsan sin, chum coróine truáillighe dfaghbháil: achd inne chum coróine neamhthruáillighe.
26 Uime sin as amhluidh riothaimsi, ní mar fá thuáirim: as amhluidh do ním sbáirn, ní mar neach bhuáileas an taiéur.
27 Achd sgiúrsaim an cholann, agus do bheirim fá umhlachd í: deagla ar éunchor ar ndéunamh seanmóra do dhraing eile dhamh, go ccuirfidh mé féin air ccúl.

CAIB. X.

Gurab peacadh uaibhreach, & iodhaladhradh, fleadh na ndeamhan; 21 Creideamh & Grádh, bord Chríosd.

TUILLEADH eile fós a dhearbhraithreacha, ní háill leam bheith dhábh ainbhfeasach, go rabhadar ar naithre uile fáoi an néul, agus go ndeachadar uile thríd a bhfairrge:
2 Agus gur baisdeadh íad uile lé Máoisi sa néull, agus sa bhfáirrge:
3 Agus gur itheadar uile éen bhiadh amháin sbioradálta:
4 Agus gur ibheadar uile dáoindigh amháin sbioradálta: Oír do ibheadar don charruic sbioradálta do lean *íad*: agus dob í an charruic sin Críosd.
5 Achd ní raibh Día sásdh re mórán aca: óir do sgriosadh íad sa bhfásach.
6 Atáid na neithesí a nois na neisiomplairibh aguinne, ionnus nách bíadh fonn droichneithe oruinne, amhail do bhí orrthasan.
7 Uime sin na bíghídhsi bhur luchd iodhaladhrúigh, mar do bhí dream acasan, amhail atá sgríobhtha; Do shuigh an pobal síos chum ithe, agus ibhthe, agus do éirgheadar na seasamh chum súgartha.
8 Agus ná déanaimne sdríopachas, amhuil do rinneadar cuíd acasan, agus do thuiteadar a néanló, trí mhíle fhichiot *pearsa*.
9 Agus ná cuireamne cathughadh ar Chríosd, amhuil do chuireadar cuid acasan, agus do sgriosadh íad ré haithreachaibh neimhe.
10 Agus na dénaidhsi monmhar, amhail do rinneadar cuid acasan, agus do sgriosadh íad ris an sgriosdóir.
11 Agus tárla na neithesi uile dhóibhsion na neisiomplárαibh: agus is chum fógartha do thabhairt dúinne, ar a ndug deir-

eadh an domhuin, do sgriobhadh iad.
12 Uime sin an tí sháoileas bheith na sheasamh, tugadh aire ris féin, deagla go bhfuighеadh sé leagadh.
13 Ní thárla cathughadh *ar bith* dhíbh, achd an cathughadh leanus gach áon: agus atá Día fírinneach, nách bhfuileóngaidh cathughadh do chur oraibh ós cionn bhur neirt, achd do dhéuna sé slighe dhíbh ann sa gcathughadh, ionnus go madh éidir libh a iomchar.
14 Ar a nadhbharsin, a dhearbhráithre grádhacha, seachnaidh jodhaladhradh.
15 Labhruim, mar *laibheóruinn* re dáoinibh tuigsionacha: beiridh féin breith air a ní labhruim.
16 A né nach é cumáoin fhola Chríosd, cupán na mbeannachd, do níomáoidne do bheannughadh? A né nách é cumáoin choirp Chríosd, an tarán bhrismid?
17 Oir as áonarán, agus áonchorp sinne *bíodh go bhfuilmíd* morán do bhrígh go nglacmáoid uile ar gcuid déunarán.
18 Tabhruidh aire re Hisraél do réir na feóla: a né nách bí cuid ronna don naltóir, ag an druing itheas na hiódhbartha?
19 Uime sin créud a deirim? a né go bhfuil éifeachd sa niodhail, nó go bhfuil éifeachd sa ní íodhbarthar diodhaluibh?
20 Achd *a deirim* gur do dhiabhláibh iodhbruid na ciníadhacha na neithe íodhbruid síad, agus nach do Dhía: agus ní háill leam cumann do bheith aguibhsi ris na diabhluibh.
21 Ní héidir libh cupán an Tighearna dibhe, agus cupán na ndeamhan: ní héidir libh comhruinn bhuird an Tighearna dfagháil, agus bhuird na ndeamhan.
22 An bhfuilmíd ag brosdughadh an Tighearna chum feirge? an treisi linne na leision?
23 Atáid na huile neithe dlisdeanach dhamh, gidheadh ní bhfuilid uile tarbhach: atáid na huile neithe dlisdeanach dhamh, gidheadh ní fhóllamhnuighid uile.
24 Nár ab é a ní bheanus ris féin shirfeas neach ar bith, ach siread gach áon a ní rachus a sochar dá chomharsuin.
25 Ithidh gach ní reacthar sa margadh, gan cheisd ar bith do tháoibh coinnsiáis.
26 Oir as leis an Dtighearna an talamh, gon a líonmhaireachd.
27 Agus dá dtugaidh éunduine don druing atá gan chreideamh, cuíreadh dhíbh, agus go mádh toil libh dul riu; Ithidh gach ní churthar bhur bhfíadhnuisi, gan cheisd ar bith do chur do tháobh coinnsiáis.
28 Gidheadh dá nabrudh éunduine ribh, Is diodhaluibh do hiodhbradh so, ná hithidh é, ar son an tí do fhoillsigh dhíbh é, agus ar son coinnsiáis: Oir as leis an Tighearna

 Q 6

an talamh, gon a líonmhair-
eachd.

29 Agus ní hé do choinnsiás
a deirim, achd choinnsías an
duine eile sin: Oír créud fá a
ndaimeóntáoi mo sháoirsise ré
coinnsías dhuine eile.

30 Agus más tré ghrás Dé
ránntar riomsa é, créud fá
labharthar go holc oram, ar
son a neithe fá dtugam buidh-
eachas?

31 Uime sin mas ithe, nó
ibhe dháoibh, nó gidh bé ar
bith ní do ní sibh, go madh
chum glóire Dé dhéana sibh
na huile neithe.

32 Ná tábhruidh adhbhar
oilbhéime do na Iúduigheadh-
aibh, ná do na Gréugachaibh,
ná deagluis Dé.

33 Do réir már do nímse toil
gach áoin sna huile neithibh,
agus ní díarraidh eudála dhamh
féin, achd do mhorán chum a
slánaighthe.

CAIB. XI.

Ceann an fhir do nochdadh na neir-eachd, 5 ceann na mná fá fholach. 21 Cleachda neamh-naomhtha an chumainigh 23 ar na athdhíorghadh.

BIGHIDH bhur luchd
leanmhana dhamhsa, do
réir mar atáimse do Chríosd.

2 Agus moluim sibh a dhear-
bhráithreacha, fá choimhne do
bheith aguibh oram sna huile
neithibh, agus fá bheith dhíbh
ag coimhéud na norduigh-
theadh, amhuil tug mé dhíbh
iad.

3 Gidheadh as mian riom a
fhios do bheith aguibh, gurab
ó Críosd ceann gach fir: agus
gur ab é an fear, ceann na
mná: agus gur ab é Día ceann
Chríosd.

4 Gach uile fhear agá mbí
folach ar a cheann, ag urnaighe
dhó, nó ag fáidheadóireachd,
do bheir sé easonóir dhá cheann.

5 Gidheadh gach bean agá
mbí a ceann nochdaighe, ag ur-
naighe nó ag faidheadóireachd
dhi, do bhéir sí náire dhá
ceann, óir is ionann sin agus a
bheith beárrtha dhi.

6 Oír muna raibh folach ar
cheann na mná, beárrthar í
mar an gcéudna: achd mas
granna do mhnáoi bheith beárr-
tha, nó lom, cuireadh sí folach
uirthe.

7 Oír ní cóír don fhior a
cheann dfolach, do bhrígh gur
ab é iomháigh ghlóire Dé é:
achd a sí an bhean glóir an
fhir.

8 Oír ní ón mhnáoi an fear:
achd ón fhior an bhean.

9 Oír ní ar son na mná do
cruthuigheadh an fear; achd
an bhean ar son a nfir.

10 Uime sin, is cóir don
mhnáoi folach do bheith ar a
ceann, ar son na naingeal.

11 Gidheadh ní *bhfuil* an
fear a néugmhais na mná, ná
an bhean a néugmhais a nfir,
sa Dtighearna.

12 Oír amhail mar is ón
bhfear an bhean, mar an
gcéudna as tríd an mnáoi an
fear: achd is ó Dhía na huile
neithe.

13 Measaidh ionnuibh féin, ın cubhaidh do mhnáoi gan 'olach *ar a ceann*, Día do ghuidhe?
14 A né nach bhfuil an nádúr féin dá theagusg dhíbh, gur nár dfior gruág fhada do bheith air?
15 Gidheadh dá raibh grúag fhada ar mhnáoi, as glóir dhí é: óir is mar fholach tugadh a grúag dhi.
16 Ach ma bhíonn éanduine cointinneach, ní bhfuil a leithid sin do ghnás aguinne, nó ag eagluisibh Dé.
17 Agus agá fhoillsiughadh so dhamh, ní mholaim sibh, fá theachd a gceann a chéile dhibh, ní chum bhur leasa, ach chum bhur naimh leasa.
18 Oír ar tús, ar gcruinniughadh dhíbh a gceann a chéile sa neagluis, do chluinim gó mbíd siosmadha eadruibh, agus creidim é a ccáil.
19 Oír is éigin fós Eiriceachd do bheith bhur measgsa, chum na druinge atá dearbhtha eadruibh bheith follus.
20 Uime sin ar gcruinniughadh dhíbh a gceann a chéile, ní hé sin suipéir an Tighearna do chaitheamh.
21 Oír ithidh gach áon a shuipéir féin air tús, agus bí ocarus ar dhuine aguibh, agus duine eile ar misge.
22 A né nach bhfuil tighthe aguibh chum ithe, agus ibhthe? nó an bhfuiltí ag tarcaisniughadh eagluisi Dé, agus ag tabhairt náire don druing atá gan éainní? Créud a déura mé libh? an molfad sibh? ní mholaim sibh sa gcássa.
23 Oír is ón Dtighearna fuáir misi a ni thug mé dhíbhse mar an gcéudna, gur ghlać an Tighearna Iosa arán sa noidhche ionar bráitheadh é:
24 Agus ar mbreith bhuidheachais dó, do bhrís sé *é*, agus a dubhairt sé, Glacaidh, ithidh: a sé so mo chorpsa bhrisdear ar bhur sonsa: déunaidh so mar choimhniughadh oramsa.
25 Agus an cupán mar an gcéudna tar éis suipéir, ag rádh, A sé an cupánsa an tiomna núa trém fhuilse: déunaidh so, dhá mhioncachd ibhthi *é*, mar choimhniughadh oramsa.
26 Oír ní bhfuil dá mhionca íosas sibh an taránsa, agus iobhthas sibh an cupánsa, nach bhfoillsigheann sibh bás an Tighearna, go teachd dhó?
27 Uime sin gidh bé íosas an taránsa, nó íobhthas cupán an Tighearna go neimhiomchubhaidh, biáidh sé cionntach do chorp agus dfúil an Tighearna.
28 Ar a nadhbharsin dearbhadh gach áonduine é féin, agus mar sin itheadh sé do naránsa, agus ibheadh don chupánsa.
29 Oír gidh bé itheas agus ibheas go neimhiomchubhaidh, ithidh agus ibhidh sé damnughadh dho féin, an tan nach déun sé eidirdhealughadh eidir chorp an Tighearna *agus bhiadh eile.*

30 Dá bhrígh so atáid morán
meirbh agus ar dhíth neirt
eadruibh, agus morán ar néug.
31 Oír dá mbeith breath-
nughadh aguinn oruinn féin,
ní bhéarthaoi breath oruinn.
32 Gidheadh an tan bheir-
thear breath oruinn, is ris an
Tighearna smachdaighthear
sinn, deagla ar ndamnaighthe
maille ris a tsáoghal.
33 Uime sin a dhearbhráith-
reacha, ar dteachd díbh a
gceann a chéile chum ithe,
fuirighidh ré chéile.
34 Agus dá raibh ocarus ar
éinneach, itheadh sé agá thigh,
deagla theachd dáoibh a gceann
a chéile chum damnaighthe:
agus ar dteachd damh cuirfe
mé gach ní eile nórdughadh.

CAIB. XII.

Gu bfuil na tiodhluicte neimh-ionann arson tairbhe na nuile, 12 mar bhallaibh an chuirp nadúrdha.

ACHD a dtáobh neithibh
spioradálta, a dhearbh-
ráithreacha, ní háill leam bheith
dháoibh ainbhfeasach.
2 Atá a fhios aguibh, go
rabhabhair bhur gcineadhach-
aibh, ar bhur dtarruing go
hiodhaluibh balbha, do réir
mar do treóruigheadh sibh.
3 Uime sin foillsighim dháoibh,
nach abair éinneach labhrus ó
Spioruid Dé, Iósa do bheith
mallaighe: agus nach féidir
dáoinneach a rádh gur bé Iósa
an Tighearna, achd trés an
Sbiorad náomh.
4 Atáid tiodhlaice éugsamhla
ann, achd ní bhfuil achd ein
Sbiorad amháin.
5 Agus atáid miniosdrálachda
éugsamhla ann, gidheadh ní
bhfuil achd éin Tighearna
amháin.
6 Agus atá oibriughadh éug-
samhla ann, gidheadh a sé an
táon Ndía oibrigheas na huile
neithe, sna huilibh.
7 Agus do gheibh gach áon
foillsiughadh na Sbioraide,
chum tairbhe.
8 Oír do gheibh neach bría-
thar eagna trés an Sbioruid,
agus neach eile bríathar eóluis
trés an sbioruid chéudna:
9 Neach eile creideamh trés
an Sbioruid chéudna: agus
neach eile tabhartus leighis,
trés an Sbioruid chéudna: ag-
us neach éile oibriughadh míor-
bhuileadh: & neach eile faidh-
eadóireachd: agus neach eile
breathnughadh sbiorad:
10 Agus neach eile morán do
ghnéithibh teangthadh: agus
neach eile míniughadh teang-
thadh.
11 Agus as Aoinsbiorad amh-
áin oibrigheas na neithesi uile,
ag roinn ré gach áon fó leith,
do réir mar as áill ris.
12 Oir amhuil mar as áon an
corp, agus morán do bhallaibh
aige, agus buill a néunchuirp
uile, biodh gur ab iomdha iad,
nach bhfuil ionnta achd éan-
chorp amháin; as mar an
gceudna atá Críosd.
13 Oír is tré Aoinsbioruid do
baisdeadh sinn uile chum éun-
choirp, más Iúduighe sinn, nó

Gréugaigh, más sáor nó daor
sinn: agus tugadh deoch dhuinn
uile ré a libhe chum éin Sbio-
ruide.
14 Oír ní héanbhall an corp,
achd morán.
15 Dá nabradh an chos, Do
bhrígh nách mé an lámh, ni
don chorp mé: a né nach don
chorp í ar a shon sin?
16 Agus dá nabradh an chlúas,
Do bhrígh nách mé an tsúil, ni
don chorp mé: a né nách don
chorp í ar a shon sin?
17 Dá *mbíadh* an corp uile
na shúil, cá háit *a mbíadh* an
téisdeachd? dá *mbiadh sé* uile
na éisdeachd, cá háit a mbíadh
an boltanus?
18 Achd a nois do chuir Día
na buill sa gcorp, gach ball
díobh fo léith, do réir a thola
féin.
19 Achd dá mbeidís uile na
néunbhall, cá háit *a mbíadh*
an corp?
20 Gidheadh a nois *atáid síad*
na morán ball, *biodh nach
bhfuil* achd énchorp amháin.
21 Agus ní héidir ris an tsúil
a rádh ris an láimh, Ní bhfuil
feidhm agum ort: nó a rís don
cheann ris na cosaibh, Ní bhfuil
féidhm agum oraibhse.
22 Achd go mórmhór buill
an chuirp, nó ar cosmhuile
bheith ró lag, atá feidhm or-
tha.
23 Agus is ar bhallaibh an
chuirp noch sháoilmid do bheith
neamhonórach, as mó chuirmíd
donóir: agus ar na *ballaibh*
as neimhdheisi aguinn, as mó
chuirmid do dheisi.
24 Oír ní bhi ar mbuill deasa
na riachdanus: achd do cho-
muisg Día an corp ar a chéile,
ar dtabhairt na honóra as mó
don chuid ó dteasdaigh sí.
25 Ionnus nach bíadh siosma
sa gcorp, achd go mbíadh an
cúram céudna ag na balláibh
ar son a chéile.
26 Uime sin dá bhfuilngidh
éunbhall, comhfhuilngid na
buíll uile; nó dá bhfághuidh
éunbhall onóir, do níd na buill
uile gáirdeachas má réon ris.
27 Agus as sibhse corp
Chríosd, agus buill fó leith.
28 Agus do órduigh Día
dream áirighe sa neagluis, ar
tús absduil, na dhiáigh sin
fáidhe, an treas uáir luchd
teaguisg: a rís luchd míor-
bhuile do dhéunamh, na dhiáigh
sin luchd leighis, luchd cobh-
artha, luchd ríaghalta, *agus
iomad* do ghnéithibh teang-
thadh.
29 An bhfuilid uile na nabs-
daluibh? an bhfuilid uile na
bhfáidhibh, an bhfuilid uile na
luchd teaguisg?
30 An cumhachdach iad uile
*ar mhíorbhuilibh do dhéun-
amh?* an bhfuilid tiodhlaice
leighis aca uile? an labhruid
uile ré teangthuibh? an ndéan-
uid uile eidirmhiniughadh?
31 Achd bíodh míán na subh-
ailceadh as fearr oraibh: agus
foillseochaidh mé slighe dhíbh
ré mbéura sibh bárr.

CAIB. XIII.

Buaidh, & scathan na Carthanachda.

GIODH go laibhéoruinn ré teangthuibh dháoine agus aingeal, agus gan grádh ionnam, ní bhfuilim achd mar phrás ag déunamh fuáime, nó mar chimbal ag cluigineachd.

2 Agus bíodh go mbeith fáidheadóireachd agam, & go mbeith fios na nuile ruindíamhradh, & gach uile éolas agam: agus bíodh go mbeith an creideamh uile agam ar ghléus go bhféudfuinn sléibhte athrughadh, agus mé bheith gan ghrádh, ní bhfuil éifeachd ionnam.

3 Agus bíodh go gcaithfinn a bhfuil agam ré bochdaibh do chothughadh, agus go dtiubhruinn mo chorp féin da losgadh, agus mé bheith gan grádh, ní bhfuil tarbha dhamh ann.

4 Atá an grádh fadfhoighideach, deaghchroidheach: ní ghabhann an grádh tnúth: ní dhéanann ní ar bith go neamhchóir: ní máoithmheach é.

5 Ní dhéanann ní ar bith ré tarcuisne: ní iarrann sé na neithe bheanus ris fein: ní sobhrosduighe é chum feirge: ní smuáineann sé ar a nolc;

6 Ní dhéanann gáirdeachus sa néugcóraidh, achd gabhuidh sé gáirdeachus sa bhfírinne:

7 Fuilngidh sé na huile neithe: creidigh sé na huile neithe: bí muinighin aige as na huile neithibh: iomchraidh ris na huile neithibh.

8 Ní théid an grádh ar gcúl choidhche: bíodh go rachaidh fáidheadóireachd ar gcúl, & go gcoisgfid na teangtha, agus go gcuirfighthear an téolas ar gcúl.

9 Oír ní bhfuil *a nois* aguinn achd né éoluis, agus gné faidheadóireachda.

10 Achd an tan thiucfus a ní iomlán, cuirfighthear an tansin a ní easbhuidheach ar gcúl.

11 An tan do bhí mé am náoidhean, do labhair mé mar náoidhean, do thuig mé mar náoidhean, as cíall náoidhin do bhí agum: achd ar dteachd damh go háois iomláin, do chuir mé na neithe leanbuidhe ar gcúl.

12 Oír is radharc spéucláire dorcha atá aguinn a nois, achd a nuáirsin *bíam* ar aghaidh a chéile: a nois, atá gné aithne agam, achd an tan sin aithéonad do réir mar atá aithne oram.

13 Agus a nois fanaid na trí neithesi, creideamh, dóthchas agus grádh: gidheadh a sé an grádh is mó dhíobh so.

CAIB. XIV.

Labhartha choitchionn na Heagluise ar na riaghlughadh.

LEANUIDH an grádh, agus bíodh mían na neitheann sbioradálta oraibh; achd go madh mó go ndéanadh sibh fáidheadóireachd.

2 Oír an tí labhrus a dteanguidh *choimhthighe* ní ré dáoi-

nibh labhrus sé, ach ré Día. Oír ní thuigeann éunduine é: bíodh go labhrann sé ruin-díamhradh san Sbioruid.
3 Achd an tí do ní fáidhead-óireachd as ré dáoinibh labh-rus sé chum follamnuighthe, chum teaguisg, & chum comh-fhurtachda.
4 An tí labhrus a dteanguidh *choimhthighe* a sé féin fhol-lumnuigheas sé: achd an tí do ní faidheadóireachd, follam-nuighidh sé a neagluis.
5 Agus do bfearr leam go labhradh sibh uile ré teang-thuibh, achd bá fonnmhaire leam ná sin, sibh do dhéu-namh fáidheadóireachda: óir is mó an tí do ní fáidhead-oireachd, ná an tí labhrus ré teangthuibh, achd muna ccuir-idh sé a gcéill íad, chum fol-lamnuighthe dfagháil don nea-gluis.
6 Agus á nois, a dhearbhráith-reacha, dá dtigidh mé chug-aibh ag labhairt ré teangthuibh, créud é an sochar do dhéunad díbh, muna labhra mé ribh a bhfoillsiughadh, nó a néolas, nó a bhfáidheadóireachd, nó a dteagusg?
7 Tuilleadh eile fós, na neithe gan anam do ní fuáim, mas píob, nó cláirseach, muna ndéarna síad eidirdhealughadh ann a ngothuibh, cionnus do géubhthar a fhios créud shinn-tear ar an bpíob, nó ar an gcláirsigh?
8 Mar an gcéudna má bheir an trompa fuáim neimhchinnte úadh, cía uillmhéochas é féin chum catha?
9 As amhluidh sin sibhse, mu-na labharthaoi bríathra so-thuigsiona tres an dteanguidh, cionnus aithéontar a ní labhar-thar? oir is fá a naiéur laibh-éorus sibh.
10 Atáid (do réir mar thárrla ann) a noiread sin do ghnéithibh gothann sa domhan, agus ní bhfuil éunghuth dhíobh gan chéill.
11 Uime sin muna dtuige mé brígh an ghotha, biáidh mé barbartha ag an ti labhrus, agus biáidh an tí labhrus bar-bartha agumsa.
12 As mar sin sibhse mar an gcéadna, do bhrigh go sann-tuigheann sibh neithe sbiorad-álta, íarraidh bárr do bhreith chum follamnuighthe na heag-luisi.
13 Uime sin an tí labhrus a dteanguidhe *choimhthighe*, guidheadh sé go madh éidir leis ní éidirmhíniughadh.
14 Oír má ním urnuighe a dteanguidh *choimhthighe*, do ní mo sbiorad urnuighe: gidh-eadh atá mo thuigsi neamhtho-ruidheach.
15 Créud eile maseadh? do dhéuna mé urnuighe ris an Sbioruid, gidheadh do dhéana mé urnuighe ris a tuigsi mar an gcéudna: do dhéuna mé céol ris an Sbioruid, achd fós do dhéuna mé céol ris an tuigse.
16 Nó má bheir tú buidh-eachas ris an Spioruid, cionnus

a déuruidh an tí atá a náit an
túata, Amén, ré breith bhuidh-
eachais duitsi, agus nach feas
dó créud a deir tú?
17 Oír go deimhin as maith
bheireas tusa buidheachas,
gidheadh ní fhaghann neach
eile a fhollamnughadh.
18 Beirim a bhuidhe rém
Dhía gur mó labhruim do
theangthuibh ná sibh uile.
19 Gidheadh do bfearr leam
cúig focail maille rém thuigsi
do labhairt sa neagluis, chum
daóineadh eile do theaguisg
mar an gcéudna, na deich míle
focal a dteanguidh *choimh-
thighe.*
20 A dhearbhráithreacha, na
bigidh bhur leanbuibh, a dtuig-
si: achd a dtáobh dhroch-
mhéine bigidh bhur leanbuibh,
gidheadh a dtúigse bigidh
foirfe.
21 Atá sgríobhtha sa reachd:
Laibhéora mé ris an bpobalsa
a dteangthuibh, agus a nurla-
bhra eile: agus mar sin fós ní
chluinfid mé, a deir an Tigh-
earna.
22 Uime sin, as mar chomh-
artha atáid na teangtha *coimh-
thigheacha*, ní don druing
chreideas, ach don druing atá
air dhíth creidimh: gidheadh
ní don druing atá gan chreid-
eamh *fhoghnus* fáidheadóir-
eachd, ach don druing chreid-
eas.
23 Uime sin da gcruinnighe
a neagluis uile a gceann a
cheile, agus go laibhéoruid uile
ré teangthuibh *coimhthighea-
cha*, agus go dtiucfaid túatadha
nó dáoine ar dhíth creidimh a
sdeach, a né nach aibéoruid
síad Go bhfuil sibh air buile!
24 Gidheadh dá rabhuid uile
ag fáidheadoireachd, & duine
gan chreideamh, nó túata do
theachd a sdeach, sbreagthar
úatha uile é, *agus* do níd uile
breitheamhnus air.
25 Agus mar sin foillsigh-
thear neithe folaigheacha a
chroidhe, agus amhluidh sin ar
dtuitim ar a aghaidh dhó, do
bhéura sé onóir do Dhía, ag
foillsiughadh go bhfuil Día
eadruibhse go fírinneach.
26 Maseadh créd é sin, a
dhearbhráithreacha? ar dteachd
a gceann a cheile dhíbh, atá
salm, atá teagusg, atá tean-
guidh, atá foillsiughadh, atá
míniughadh ag gach duine ag-
aibh: déuntar na huile neithe
chum follamnuighthe.
27 Dá labhruidh áonduine a
dteanguidh *choimhthighe, labh-
radh* días no triúr an chuid is
mó dhe, agus sin a ndiáigh a
chéile: agus déunadh áon éi-
dirmhíniughadh.
28 Achd muna mbiáidh fear
éidirmhínighthe ann, bíodh sé
na thochd sa neagluis, agus
labhradh ris féin agus ré Día.
29 Agus labhradh días nó
triúr do na fáidhibh, agus
déunadh an chuid eile breith-
eamhnus.
30 Achd má ghéibh *faidh*
eile shuidheas na naice, tais-
béunadh, bíodh an céudduine
na thochd.

31 Oír is féidir libh uile
fó leith fáidheadoireachd do
dhéunamh chum foghlama &
comhfhurtachda dfagháil díbh
uile.
32 Agus atáid Shiorada na
bhfáidheadh, umhal do na
fáidhibh.
33 Oír ní hé Día *ughdar* na
buáidheartha, achd na sioth-
chána, mar (as léir) a nuile
eagluisibh na náomh.
34 Bíodh bhur mná na dtochd
sna heagluisibh: óir ní cead-
uigheach dhóibh labhairt,
achd a bheith umhal, amhuil
a deir an reachd mar an gcéud-
na.
35 Agus dá raibh fonn éin-
neithe dfoghluim orrtha, fiaf-
ruighidís a stigh dha bhfear-
aibh *é*, óir as nár do mhnaói
labhairt sa neagluis.
36 An uaibhse tháinic bría-
thar Dé? no an chugaibhse
amháin ráinic sí?
37 Más dóigh ré héinneach
gur fáidh, nó *duine* shioradálta
é féin, bíodh a fhios aige na
neithe sgríobhuimse chuguibh,
gur ab íad aitheanta an Tigh-
earna íad.
38 Achd an tí atá ainbhfea-
sach, bíodh ainbhfeasach.
39 Uime sin, a dhearbhráith-
re, bíodh ro fhonn oruibh
fáidheadoireachd do dhéun-
amh, agus ná cuiridh toirmeasg
fá labhairt ré teangthuibh.
40 Déuntar na huile neithe
go deaghmhaiseach, agus do
réir orduighe.

CAIB. XV.

Dearbhadh na Heiseirghe, 35 & samhuil na ccorp do bhias ag na dáoinibh.

TUILLEADH eile, a dhear-
bhráithre, atáim ag foill-
siughadh an tsoisgéil díbh, noch
do sheanmóir mé dhíbh *cheana*,
noch do ghabhabhair chugaibh,
agus ann a seasbhuighe mar an
gcéudna:
2 Agus tré a slánaighthear
sibh fós, dá gcongmhuidh sibh
an bhríathar ionar sheanmóir
mé dhíbh *é*: munar chreid-
eabhair go díomhaóin.
3 Oír tug mé dhibh ar tús
an ní fuáir me mar an gcéad-
na, eadhon go bhfuáir Críosd
bás ar son ar bpeacaidhne, do
réir na sgriobtúr:
4 Agus gur hadhlaiceadh é,
& gur éiridh sé an treas lá do
réir na sgríobtúr:
5 Agus go bhfacas é ré Cé-
phas, agus na dhiáigh sin ris
an dá fhear dhéug.
6 Ná dhiáigh sin fuáir ós cionn
chuig céud dearbhráthair radh-
arc air a naóinfheachd: agá
bhfuil a lán díobh na mbeath-
aidh gus a nois, agus dream
eile na gcodladh.
7 Ná dhiáigh sin do chon-
nairc Séumus é; a rís na habs-
dalaibh uile.
8 Agus na ndhiáigh uile, do
chonnairc misi féin é, mar
neach rugadh a nanamm.
9 Oír as mé as lugha do na
habsdalaibh, agus ní fíu mé
absdal do ghairm dhíom, do

bhrígh go ráibh mé ag gérlean-
mhuin eagluisi Dé.
10 Achd tré ghrás Dé atáim
mar atáim: agus ní raibh a
ghrásasan *do tiodhlaiceadh*
dhamh, gan bhrígh; óir is mó
an saothar do rinne mé ná iad-
san uile: biodh nach misi fós,
achd grás Dé maille riom.
11 Uime sin giodh bé dhínn,
misi nó íadsan, as amhluidh so
do nímíd seanmóir, & as amh-
luidh so do chréideabhairsi.
12 Agus má nithear Críosd
a sheanmóir, gur éiridh sé ó
mharbhuibh, Cionnus a deir
cuid aguibhse nach bhfuil éi-
seirghe na marbh ann?
13 Oír muna bhfuil eiséirghe
na marbh ann, níor éiridh
Críosd fós.
14 Agus munar éiridh Críosd,
go deimhin as diomhaóineach
ar seanmoirne agus as diomh-
aóineach bhur gcreideamhsa
mar an gcéudna.
15 Agus geibhthear sinne fós
ar bhfínné bréige ar Dhia: óir
do rinneamar fíadhnuisi do
tháobh Dé, gur dhúisigh sé
Críosd *ó mharbhuibh:* an tí
nár dhuisigh sé, muna neís-
eirghid na mairbh.
16 Oír muna néirghid na
mairbh, níor éiridh Críosd féin
fós.
17 Agus munar éiridh Críosd,
as díomhaóin bhur gcreideamh-
sa: atá sibh fós ann bhur
bpeacadhaibh.
18 Agus mar sin an mhéid
do chodail a Gcríosd, atáid ar
ndul amugha.
19 Más sa mbeathasa amháin
atá dóthchas aguinn as Críosd,
as sinn is mó do dhíol truáighe
do na huile dhaóinibh.
20 Achd a nois do eiséirghidh
Críosd ó mharbhuibh: do rin-
neadh céudthoradh ná druinge
do bhí na gcodladh dhe.
21 Oír do bhrígh gur tré
dhuine *tháinic* an bás, as tré
dhuine mar an gcéudna *thig*
eiseirghe na marbh.
22 Oír amhuil mar gheibhid
na huile dhaóine bás a Nádh-
am, as mar an gcéudna do
dhéuntar íad uile daithbhéodh-
ughadh a Gcríosd.
23 Gidheadh gach áon ann
a ordughadh féin: Críosd an
céud thoradh, na dhiáighsin,
an luchd bheanus ré Críosd,
agá theachd:
24 Ann sin bhías an chríoch
dheigheanach, ar dtabhairt na
ríoghachda súas dó a láimh
Dhé athar: an tan chuireas sé
ar gcúl gach uile úachdarán-
achd, agus gach uile chumh-
achd, agus gach uile neart.
25 Oír as éigean dó bheith
na Rí nó go gcuiridh sé a
naimhde uile faói na cho-
saibh.
26 A sé an bás an námhuid
dheigheanach, sgriosdar.
27 Oír do chuir sé na huile
neithe faói na chosaibh: Gidh-
eadh an tan a deir sé gur cuir-
eadh na huile neithe faói, as
follus nach beanann an rádh
so ris an tí do chuir na huile
neithe faói.
28 Agus an tán chuirfidhear

na huile neithe faói, biáidh an
mac féin ann sin faói an tí do
chuir na huile neithe faói,
chum Dé do bheith na uile
ina huilibh.
29 Nó créud dhéunus an
dream atá ar na mbaisdeadh
air son na marbh? muna neir-
ghid na mairbh air éunchor,
créud fá mbaisdear íad air son
na marbh?
30 Créud fá bhfuilmídne fós
a nguáis gach uile uáir?
31 Dar bhur ngáirdeachusa
ioch atá agumsa a Níosa
Críosd ar Dtighearna, do ghei-
bhim bás gach laói.
32 Más do réir nóis dáonna
do chomhruic mé ré hain-
mhidhibh a Nephesus, créud é
an tarbha a dtéid sé dhamh,
muna néirghid na máirbh?
Itheam, agus ibheam: óir do
ghéubham bás a márach.
33 Ná mealltar sibh: Truáil-
lidh droch chomhráite béusa
maithe.
34 Músgluidh chum fíréunt-
achda, agus na déunaidh peac-
adh: óir ní bhfuil éolus Dé
ag cuid *aguibh:* as chum adh-
náire do chur oraibh a derim
so.
35 Achd a déuraidh neach
éigin; Cionnus éirghid na
mairbh? agus créud é samhail
an chuirp ann a dtigid síad?
36 O a dhuine mhichéllidh,
an síol chuireas tusa, ní bhéodh-
thuighear é, muna bhfaghuidh
sé bás air tús.
37 Agus a ní shíolchuireas
tú, ní hé an corp bhías, do
shíolchuireas tú, ach grán lom,
eadhon, cruithneachda, nó ar-
bhar éigin eile.
38 Ach do bheir Día corp
dhó do réir a thola féin, agus
dá gach uile shíol a chorp féin
fó leith.
39 Ní háon fheóil amháin
gach uile fheóil, achd atá feóil
ar leith ag dáoinibh, agus feóil
ar leith ag ainmhitibh, agus
feóil ar leith ag íasguibh, agus
feóil ar leith ag éunlaith.
40 Agus *atáid* cuirp neamh-
dha *ann,* agus cuirp thal-
mhuidhe: gidheadh atá glóir
ar leith ag na *corpuibh* neamh-
dha, agus glóir ar leith ag na
corpuibh talmhuidhe.
41 Atá glóir ar leith ag an
ngréin, agus glóir ar leith ag
an ngealuidh, agus glóir ar
leith ag na réultuibh: óir atá
dithfir ghlóire eidir réult, agus
réult *eile.*
42 As mar an gcédna *bhías*
eiséirghe na marbh. Bí an
corp truáillighe agá chur, *agus*
éirghidh sé neamhthruaillidh.
43 As neamhonórach é agá
chur, *agus* éirghidh sé maille
ré glóir: bí gan neart agá
chur, *agus* éirghídh sé maille
ré neart: bí sé na chorp na-
dúrtha agá chur, *agus* éirghidh
sé na chorp sbíoradálta.
44 Atá corp nádúrtha ann,
agus corp sbioradálta.
45 Amhuil fós atá sgriobh-
tha: Do rinneadh an céuduine
Adhamh na anam béo: an
Tádhamh déigheanach na Spio-
rad bheódha:

46 Gidheadh ní hé an ní sbioradálta do bhí air tús, achd an ní nádúrtha: na dhiaigh sin an ní sbioradálta.

47 An céudduine talmhuidhe, ón dtalamh: an dara duine, an Tighearna ó neamh.

48 Mar atá an duine talmhuidhe, as mar sin átáid an drung thalmhuidhe: agus amhuil *atá* an neach neamhdha, as amhluidh sin *atáid* an drung neamhdha.

49 Agus amhuil do iomchramar iomháigh an duine thalmhuidhe, iomchóram fós iómháigh an duine neamhdha.

50 Ag so an ní a deirim, a dhearbhráithre, do bhrígh nach féidir ré feóil agus ré fuil oighreachd ríoghachda Dé dfaghail: ná ré truáilleadh bheith na oighre ar neamhthruáilleadh.

51 Féuch, as ní dorcha labhruim ribh; ní choidéolam uile, ach cuirfighthear a naithearrach crotha sinn uile, a mómeint, ré silleadh na súl, ré *guth* an sdúic dheigheanaigh.

52 Oír séidfidh an sdoc, agus dúiseochar na mairbh, neamhthruáillighe, agus cuirfighthear sinne a naithearrach crotha.

53 Oír as éigean don ní truáillighesi, neamhthruáillleadh do ghabháil uime, agus don ní shomharbhthasa, neamhmarbhthachd do gabháil uime.

54 Agus an tan ghéubhus a ní truáillighesi, neamhthruáillleadh uime, agus a ní somharbhneamhmarbhthachd uime, biáidh an tan sin an bhriathar atá sgríobhtha ar na comhlíonadh; Do sluigeadh an bás a mbuáidh.

55 O, a bháis, gá háit a bhfuil do cháilg? ó a uáimh, gá háit a bhfuil do bhuáidh?

56 A sé an peacadh cáilg an bháis: agus a sé an reachd neart an pheacaidh.

57 Gidheadh a bhuidhe ré Día, do bheir dhúinn buáidh do bhreith tré ar Dtighearna Iósa Críosd.

58 Uime sin, a dhearbhráithre grádhacha, bíghidh comhnuigheach, neamhchorrach, ag méudughadh do shíor a nobair an Tighearna, ar mbeith a fhios aguibh nach díomháoin bhur sáothar sa Dtighearna.

CAIB. XVI.

Tar eis brosdughadh chum daonnachd, 16 chuir se beatha agus slainte chum na mbrathar.

TUILLEADH eile a dtáobh an chruinnighe dá chomhair na náomh, do réir mar do órduigh mé deagluisibh na Galátia, déunaidhsi fós mar an gcéudna.

2 Gach éun chéud *la* don tseachdmhuin cuireadh gach áon aguibh air leith leis féin do réir mar as áill leis: ionnus nach biáidh tionól ré dheunamh, ar dteachd damhsa.

3 Agus ar dteachd damh, gidh bé ar bith dream mholfas sibhse ré bhur litreachuibh cuirfidh mé íad do bhreith bhur ccarthannachd go Hiarusalém.

4 Agus más iomchubhaidh
fós mé féin imtheachd, rachuid
síadsan am chuideachda.
5 Agus géubhuidh mé chug-
aibhsi, tar éis mé dhul tre Mhá-
cedónia: (Oír géubhuidh mé
tré Mhacedónia.)
6 Agus dob éidir go bhfan-
fuinn, nó fós go ccaithfinn an
geimhreadh bhur bhfochairsi,
ionnus go rachadh sibh tamall
do shlighe leam, gidh bé áit a
rachaidh mé.
7 Oír ní mían ríom dul bhur
bhféachain a nois don dulsa:
gidheadh atá súil agum fuir-
each bhur bfochair feadh ta-
muill, do chead an Tighear-
na.
8 Agus do dhéuna mé comh-
nuidhe a Nephesus go cing-
cís.
9 Oír do hosgladh dorus mór
éifeachdach dhamh, agus
naimhde iomdha.
10 Agus dá dtigidh Timó-
téus, tugaidh aire ribh go
mbiáidh sé gan eagla bhur
bhfochair: óir sáothruidhe sé
a nobair an Tighearna, amhuil
do nímse.
11 Uime sin ná tugadh éan-
duine neimhchion air: ach
tréoruidhe uáibh a siothcháin
é, chum teachd chugamsa dhó,
óir atá súil agum ris maille
ris na dearbhraithribh.
12 Agus a dtáobh ar ndear-
bhráthar Apollós, do shir mé
go dithchealladh air, teachd
chugaibhse maille ris na dear-
bhráithribh, ach ni raibh a aig-
neadh ar éanchor ré theachd
a nuáirse: gidheadh tiucfuidh
sé an tan ghéubhus sé am iom-
chubhaidh.
13 Déunaidh faire, seasaidh
sa gcreideamh, bíghidh fearr-
gha, bíghidh láidir.
14 Déanaidh na huile neithe
maillé ré grádh.
15 Agus íarruim dathchuin-
ghe oruibh, a dhearbhráithre,
(ós aithnidh dhíbh muinntir
thighe Steapháin, gurab íad
céadthoradh na Hachaía, agus
go dtugadar íad féin do dhéan-
amh miniosdralachd do na
náomhuibh.)
16 Bíghidhse fós umhal da
leithéid sin, agus dá gach áon
do ní obair agus sáothar maille
rinn.
17 Agus atá lúathgháire oram
tré theachd Steapháin, agus
Fhórtunátuis, agus Achaicuis,
do bhrígh go ndearnadar bhur
niónadhsa dhamh.
18 Oír túgadar furtachd dom
spiorudse, agus do bhur sbio-
ruidsi. Uime sin biodh meas
aguibh ar a samhuil sin.
19 Cuirid eagluisidhe na
Hásia beatha agus sláinte
chugaibh. Cuirid Acuilas,
agus Priscilla maille ris a
heagluis atá ann a dtigh, bea-
tha agus sláinte go dúthrach-
tach sa Dtighearna chugaibh.
20 Cuirid na dearbhraithre
uile beatha agus sláinte chug-
aibh. Teannuidh féin ré chéile
maille ré póig náomhtha.
21 Beatha agus sláinte uáim-
se Pól ré mo láimh féin (chug-
aibh.)

22 Gidh bé nach gradhuigheann an Tighearna Iósa Críosd, bíodh sé malluighe go síorruidhe.

23 Grása ar Tighearna Iósa Críosd maille ribh.

24 Mo ghrádhsa maille ribh uile a Níosa Críosd. Amen.

DARA EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA CCORINTHIANACH

CAIB. I.

Nach bfuil tríobloid ar bith gan cháil sóluis leis;

POL Absdal Iósa Críosd, tré thoil Dé, agus an dearbhráthair Timotéus, chum eagluisi Dé noch atá a Gcorintus, maille ris na huile náomhuibh atá ar feadh na Hachaía;

2 Grása maille ribh, agus síothchain ó Dhía ar nathair, agus ón Dtighearna Iósa Críosd.

3 Glóir agus moladh do Dhía, eadhon, athair a Dtighearna Iósa Críosd, athair na trócaire, agus Día na huilé fhurtachda:

4 Do bheir furtachd dúinn ann ar nuile thriubloid: ionnus gó dtiucfadh dhínn comhfhurtachd do thabhairt don druing ar a mbí buáidhreadh ar bhith, trés an gcomhfhurtachd ré a bhfaghmaóid féin furtachd ó Dhía.

5 Oír amhuil mar líonus páis Chríosd ionnuinn: as amhluidh sin líonus ar bhfurtachd mar an gcéadna tré Chríosd.

6 Agus más buáidhirt dúinn, ar son bhur gcomhfhurtachdasa, agus bhur slánuighe: nó más furtachd duinn, ar son bhur gcomhfhurtachdasa agus bhur slánuighe, oibrighthear ionnuibh a bhfulang a namhghair chéudna fhuilngemid féin.

7 Atá muinighin dhaingean aguinn asuibhsi: do bhrígh go bhfuil a fhios aguinn, mar do gheibh sibh bhur gcuid don nanshógh, go bhfuighe sibh bhur gcuid don tsógh mar an gcéudna.

8 Oír ní háill linn ainbhfeas do bheith oruibh, a dhearbhráithre, a dtáobh na buáidheartha thárrla dhúinne sa Násia, eadhon, gur brughadh tar mhogh sinn ós cionn ar neirt, ionnus go raibh amharus aguinn fós air a bheith béo.

9 Ach do bhreathnuigheamar ionnainn féin go rabhamar fá bhreith an bháis, ionnus nach asuinn féin do bhíadh muinighin aguinn, achd as Día dhúisigheas na mairbh;

10 Noch do sháor sinn ó na chomhór sin do bhás, agus sháorus *sinn:* as a bhfuil ar ndóigh go sáorfuidhe sé sinn fós mar an gcéudna.

11 Ar mbeith dhíbhse ag
omhchungnamh ré chéile a
úrnuighe air ar son, ionnus
o ttiubhradh mórán buidh-
acuus air ar soinne, do bhrigh
n tiodhlaice *fúaramar* air son
ìhóráin.
12 Oír a sé so ar ngáirdeach-
isne, Fiadhnuisi ar ccoinn-
áis, gur a neimhúrchóid agus
bhfíorghloine dhíadha, agus
ach a ngliócas colluidhe, ach
naille ré grás Dé, do bhí ar
coinbhearsaid sa i ssóghal,
gus go mórmhór eadruibh-
.
13 Oír ní neithe eile sgriobh-
maóid chugaibh, ach na nei-
ıe léigheas sibh, nó fós agá
bhfuil a bhfios dearbhtha ag-
ibh: agus atá súil agam go
ıbiáidh sibh déimhneach ásda
o dteachd don chrich dhéigh-
anuidh.
14 Amhail do admhuigh sibh
gcáil, Gur sinne bhur ngáir-
eachas, mar as sibhse ar ngáir-
eachaisne, a lô an Tighearna
ósa.
15 Agus ris an dóthchassa bá
ıían riom teachd chugaibh
oimhe so, ionnus go bhfuigh-
adh sibh grása dúbaltá:
16 Agus gabháil uaibhse go
Iacedónia, agus teachd a rís
Mhacedónia chugaibh, agus
ibhse do theachd riom dom
héoladh go tír Iúdaighe.
17 Uime sin ar na cur so
omham dhamh, an raibh éad-
uime oram? nó an do réir na
éola chuirim romham na nei-
he chuirim romham, ionnus
go mbíadh aseadh, agus ní
headh agum?
18 Achd mar atá Día fírin-
neach, níor bhé ar ccomhrádh
ribhse, aseadh, agus ní headh.
19 Oír mac Dé Iósa Críosd,
noch do rinneamairne shean-
móir eadruibhse, misi agus
Silbhánus, agus Timóteus, níor
bha aseadh, agus ní headh é;
achd a seadh do bhí annsan.
20 Oír geallamhna Dé go
huilidhe, A seadh annsan íad,
agus Amén annsan chum glóire
Dé dhar dtáoibhne.
21 Agus *a sé* Día dhaing-
nigheas sinne maille ribhse a
Gcríosd, agus do ung sinn.
22 Noch fós do chuir séula
oruinn, agus tug comhartha
daingnighthe na Sbioruide ann
ar gcroidhthibh.
23 Agus goirim Día dfiadh-
nuisi a naghuidh mhanma, gur
do ghabháil aguibhse, nach
dtáinic mé fós go Corintus.
24 Ní hé gur Tighearnuidhe
sinn ar bhur gcreideamhsa,
achd luchd cungnanta sinn do
bhur ngáirdeachas: Oír is tré
chreideamh sheasus sibh.

CAIB. II.

Maitheamhnus & meisneach thabhairt do nduine cholaigheach, déis a aithreachas.

ACH do smuáin mé so riom féin, gan teachd a rís chugaibh a ndoilgheas.
2 Oír má chuirimse doilgheas oraibhse, cía hé chuireas sólás oram féin, achd an tí atá fá dhoilgheas dom tháobh?
3 Agus as chuige do sgríobh

mé a ní so féin chugaibh,
deagla ar dteachd dhamh, go
ngéubhadh doilgheas air muin
doilghis mé féin muinntir, agár
chóir dhamh gáirdeachas do
bheith oram dhá dtáobh: ar
mbeith dhamh muinighineach
asaibh uile, gur ab é mo ghair-
deachasa, bhur ngáirdeachasa
uile.
4. Oír is as buáidhirt mhóir,
agus as doilgheas croidhe do
sgríobh mé chugaibh maille ré
hiomad déur: ní chum doil-
gheasa do chur oraibh, ach
chum go dtuigfeadh sibh an
grádh ro lionmhar atá agam
dhíbh.
5. Ach má tháinic doilgheas
do tháobh éundaine, níor chuir
sé doilgheas oramsa achd a
gcáilibh, ionnus nach gcuirfinn
ro úalach oruibhse uile.
6 Is lór dhá leitheid sin do
dhuine, an timdheargbhadh
fuáir sé ó mhórán.
7. Ionnus *a nois* contrárrdha
dhó sin, gur córa dhíbh maith-
eamhnus do thabhairt *dó*, agus
sólás do chur air, deagla go
sluigfidhe súas é lé hiomar-
cuidh doilghís.
8 Uime sin, iarruim dath-
chuinghe oruibh, bhur ngrádh
do dhaingniughadh dhá tháobh.
9 Oír as chuige so fós do
sgríobh mé, chum go mbíadh
fios dearbhtha agum oraibhse,
an mbíadh sibh umhal sna huile
neithibh.
10 Agus gidh bé dhá dtug
sibhse maitheamhnus éoinnei-
the, do bheirimse mar an gcéad-
na: óir má thug misi maith-
eamhnus a neimhí uáim, gidh
bé dhá dtug mé an maitheamh-
nus, is ar bhur sonsa tug mé
uáim *é*, a bhfíadhnuisi Chríosd,
deagla Shátan do bhreith buái-
dhe oruinn ré na ghliocas:
11 Oír ní bhfuil ainbhfios a
shlightheadhsan oruinn.
12 Tuilleadh eile, ar dteachd
damh go Tróas, air son shois-
géil Chríosd, bíodh gur hos-
gladh doras damh ón Dtigh-
earna, ní bhfuáir mé suáimh-
neas dom shioruid, do bhrígh
nach dtárla dhamh mo dhear-
bhráthair Títus.
13 Achd ar ngabháil mo
cheada acasan damh, do im-
thigh mé úatha go Macedónia.
14 Agus a bhuidhe ré Día,
do bheir fá deara dhúinn
buáidh do bhreith a gcomh-
nuidhe a Gcríosd; agus fhoill-
sigheas baladh a eolais féin
thrínne sa nuile áit.
15 Oír is sinn deaghbhaladh
Chríosd do Dhía, sa druing
shlánuighthear, agus sa druing
dhamnuighthear.
16 Do dhruing dhíobh, *atá-
muid* ar mbaladh báis, chum
báis: agus don druing eile, ar
mbaladh beatha, chum bea-
tha: agus cía atá acfuinneach
chum na neitheannsa?
17 Oír ní bhfuilmídne mar
mhórán do thruáillígheas bría-
thar Dé: achd labhrámaóid
ar Chríosd, amhail ó fhior-
ghloine, nó amhuil ó Dhía, a
bhfíadhnuisi Dé.

CAIB. III.

*urob raghis [illegible] Soisgeil sholl-
ier na nuaidhe, ar mhíneadh ar
[illegible] scéalibh; do bhitir dano
adh.*

AN dtionnsgnamaóid a rís
sinn féin do mholadh?
ó an bhfuil riachdanus aguinn
ar *atá* ag druing áirighe, re
treacha molta chuguibhse, nó
treacha molta uáibh?
2 A sí ar litir sibhsi sgríobhth-
a ionar gcroidhthibh, thuig-
iear agus léightear ris na
uile dhaóinibh:
3 Ar mbeith follus gur sibh
pisdil Chríosd, do friothóladh
inne, ar na sgríobhadh, ní ré
dubh, ach ré Sbioruid Dé
bhí: ní a gclaruibh cloiche,
chd a gclaruibh feólmhara an
chroidhe.
4 Agus atá a leithéid so do
dhóthchas aguinn tré Chríosd,
i Ndía.
5 Ní hé go bhfuilmíd cumas-
ach ar énní smuáineadh uáinn
féin, mar uáinn féin: achd is ó
Dhía atá ar gcumas:
6 Noch fós do rinne minisdrí
iomchubhaidh dhinn don tiom-
na núadh, ní don litir, ach
don Sbioruid: óir marbhuidh
an litir, ach do bheir an Sbio-
rad beatha.
7 Agus má bhí miniosdrálachd
an bháis a litribh, ar na thar-
ruing a gclochaibh, glórmhar,
ionnus nar bhféidir ré clan-
naibh Israél féuchain go gér
air aghaidh Mhaóisi, tre dheall-
ruigh a ghnúisi, noch do cuir-
eadh ar gcúl:
8 Cionnus nach bhfuighe mi-
niosdrálachd na Sbioruide ní
sa ghlórmhuire?
9 Oír má *bhí* miniosdrálachd
an damnuighthe glórmhar, as
ro mhó ná sin bheireas a mi-
niosdrálachd na fíreantachda
bárr a nglóir.
10 Oír a ní ud do rinneadh
glórmhar, ní dhearnadh glór-
mhar é sá chás so, a bhfarradh
na glóire is áirde.
11 Oír má *bhí* an ní sin cur-
thar ar gcúl glórmhar, as ro
mhó ná sin *atá* an ní comh-
nuightheach glórmhar.
12 Uime sin, ar mbeith dhá
samhuil so do mhuinighin ag-
uinn, cleachdmaóid dánachd
mhór.
13 Agus ní *bhfuilmid* mar
Mhaóisi, do fholuidh a agh-
uidh, ionnus nach bhféuchfa-
daóis clanna Israél go grinn
air chrích a neithe churthar ar
gcúl.
14 Uime sin do dalladh a
ninntinn: óir gus a niugh a
léughthóireachd na seantiomna
fanuidh an folach céadna gan
áthrughadh, noch curthar ar
gcúl ré Críosd.
15 Ach fós gus a niugh an
tan léightear Maóisi, curthar
an folach ar a gcroidhthibh.
16 Gidheadh an tan fhillfid
síad chum an Tighearna, toig-
éabhthar an folach *úatha.*
17 Achd as Sbiorad an Tigh-
earna: agus gidh bé hionadh
ann a bhfuil Sbiorad an Tigh-
earna, *atá* sáoirse sa nionadh
sin.

18 Agus ar mbeith dhúinn
uile gan folach air ar nadhuigh
ag féuchuinn ghlóire an Tigh-
earna *amhuil do bhiadh* a
sgathán, curthar a náithear-
rach crotha sinn sa niomháigh
chéudna sin, ó ghlóir go glóir,
ré Sbioruid an Tighearna.

CAIB. IV.

Gurab soillier an fhirinne do, uti sa áill, 7 & gur mo comhfhurtacht no cumhgach an chreideamh.

AR a nadhbharsin ar mbeith
don mhiniosdrálachdsa
aguinn, do réir mar fuaramar
trócaire, ní theighmid a nan-
bhfuinne:
2 Ach do thréigeamar na
neithe folaighteach míomhac-
ántuis, ní ag siubhal a cceilg,
ná ag truáilleadh bhréithre
Dé: ach maille ré foillsiughadh
na fírinne do nímid sinn féin
ionmholta do gach áon, a
bhfíadhnuisi Dé.
3 Uime sin má atá ar sois-
géulne ar na fholach, is ar an
druing théid amugha atá sé ar
na fholach:
4 Agar dhall día an tsáogh-
ailse a ninntinn, noch atá ar
dhíth creidimh, ionnus nach
bíadh soillse shoisgéil ghlór-
mhair Chríosd, noch is íomh-
áigh Dé, ag dealrughadh
dhóibh.
5 Oír ní sinn féin do nímid
do sheanmóir, achd Iósa Críosd
an Tighearna; agus sinn féin
do bheith dháoibhse ar searbh-
fhoghantuighibh, ar son Iósa.
6 Oír a sé an Día do aithin
don tsolás soillsiughadh as an
dorchadus, do dhealruidh ann
ar gcroidhibhne, chum soillsi
éolais ghlóire Dé *do thabhairt
uainn* a ngnúis Iósa Críosd.
7 Gidheadh atá an tiom-
mhus so aguinn a soithighibh
criadh, chum oirdhearcais an
chumhachd sin do bheith ó
Dhía, agus ní uainn féin:
8 *Bímid* dar mbuáidhreadh
ar gach táobh, ge nach ccur-
thar a gcúmhgach sinn bímid
a gconntabhairt, gé nach dtéid
sin a neudóchas:
9 Bí gérleanmhuin dá déun-
amh oruinn, gidheadh ní tréig-
thear sinn: teilgthear síos sinn,
gidheadh ní théighmid amugha.
10 Iomchramaóid ann: ar
ccorp fá gcuáirt sna huile áit-
ibh, bás an Tighearna Iósa,
ionnus go mbeith beatha Iósa
mar an gcéudna follus ann ar
gcorp.
11 Oír sinne atá béo, bímid
do shíor dar ccur chum báis
ar son Iósa, ionnus go mbeith
beatha Iósa follus mar an
gcéudna, ann ar bhfeóil sho-
mharbhtha.
12 Uime sin bí an bás ag
oibriughadh ionnuinne, agus an
bheatha ionnuibhsi.
13 Agus do bhrígh gur ab
áon chreideamh atá aguinn, do
réir a neithe atá sgríobhtha:
Do chréid mé, *agus* ar a nadh-
bharsin do labhair mé: creid-
midne fós, agus ar a nabh-
bharsin labhramaóid mar an
gcéudna.
14 Ar mbeith a fhios ag-

uinn, an tí do thóg súas an Tighearna Iósa, go dtoigéubhaidh sé sinne mar an gcéadna tré Iósa, agus go dtiubhra sé sinn bhur lathairse.

15 Oír is ar bhur sousa *atáid* na huile neithesi, ionnus go líonfadh an grás ro líonmharsa chum glóire Dé, tré bhreith buidheachais nihórain.

16 Uime sin ní bhfuilmíd ag dul a nanbhfuinne: ach bíodh go dtruáillighthear ar nduine leithimealach, athnúadhaighthear fós an tí atá don táobh a stigh go láethamhuil.

17 Oír oibrighidh ar mbuáidhairt éudrom neamhbhúan, truime mharthanach ghlóire go ro líonmhar, dhúinn:

18 Ar mbeith dhúinn ag tabhairt ar naire do na neithibh nach bhfuil ré a bhfaicsin: Oír is neamhbhúan na neithe atá ré a bhfaicsin: agus is síorruidhe na neithe nach bhfaicthear.

CAIB. V.

Go ttabhraid, croidhe glan ó ainmhianaibh; & beatha núa, ni is foigse do Chriosd sinn.

OIR atá a fhios aguinn dá sgaóiltear ó chéile ar dtigh talmhaidhe na boithesi, go bhfuil áitreabh aguinn ó Dhía, tigh nar tóghbhadh ré lamhuibh, marthanach air neamh.

2 Oír atámuid ag ósnaigh ann so, ag íarruidh maille ré míanghus ar dtigh neamhdha féin do chur iomuinn.

3 Achd amháin go bhfaghthar éuduighthe sinn, agus ní lomnochd.

4 Oír bímidne luchd na boithesi ag osnaighe, ar mbeith úaluidh oruinn: ar nach mían rinn beith gan éudach, ach tuilleadh éuduigh do chur iomuinn, ionnus go sluigfidhe súas an ni sómharbhtha ré beatha.

5 Agus *a sé* Día do chruthuigh sinn chuige so, agus fós túg dhúinn combartha daingnighthe na Sbioruide.

6 Uime sin atámuid deighmheisnigh a gcomhnuidhe, agus a fhios aguinn an feadh bhíam coigcríche sa gcoluinn, go bhfuilmíd a dtír choimhthighe ó an Dtighearna:

7 (Oír as do reír chreidimh shiubhlamáoid, agus ní do réir radhairc.)

8 Gidheadh atá deighmheisneach aguinn, agus is mó thig ré ar ninntinn an cholann dfágbháil, agus dul do chomhnuidhe a bhfochair an Tighearna.

9 Uime sin fós cía bé aca bhiam ag fuireach, na ag imtheachd, is ro fhonnmhar sinn air a thoilsean do dhéanamh.

10 Oír as eigean dúinn uile dul a lathair chaithbíre bhreithieamhnuis Chríosd, ionnus go ngéubhadh gach éunduine chuige na neithe *do rinne sé* sa gcoluinn, do réir an ghníomha do rinne sé maith nó olc.

11 Uime sin ar mbeith féasach dhúinn air bhuirbhe an Tighearna, táirngéamaóid daóine

chum creidmhe, agus as follus
do Dhía sinn: agus atá dóigh
agam go bhfuilmid follas do
bhur ccoinnsiasuibhse mar an
gcéudna.
12 Oír ní bhfuilmíd a rís dar
moladh féin ribhse, ach do
bheirmíd fáth gáirdeachais díbh
dhár dtáobh: ionnus go mbíadh
freagra aguibh ré thabhairt ar
an druing do ní gáirdeachas a
ngnúis, agus ní a gcroidhe.
13 Oír má atámuid ar saóbh
chéille, is do Dhía *atámuid ar
saóbh céille:* nó más deagh-
chíall atá aguinn, is daóibhse
atámuid *ar deaghchéill.*
14 Oír atá grádh Chríosd dar
mbrosdughadh; ar na bhreath-
nughadh so dhúinn, *eadhon*
má fuáir éunduine bás ar son
na nuile, go bhfúaradar uile
bás.
15 Agus go bhfuáir seisean
bás ar son na nuile, ionnus
nach bíadh an dream atá béo,
ó so amach béo dhóibh féin,
ach don tí fuáir bás ar a son,
agus do éiséirghe.
16 Uime sin ní haithe dhúinne
ó só amach éunduine do réir
na féola: agus bíodh go raibh
aithne aguinn ar Chríosd do
réir na féola, gidheadh ní haith-
ne dhúinn a nois feasda é.
17 Ar a nadhbharsin má atá
éunduine a Gcríosd, is créutúr
núadh *é:* do imthigheadar na
seinneithe thoruinn, feuch, do
rinneadh na huile neithe núadh.
18 Agus as ó Dhía atáid uile,
noch do reidhigh sinne ris féin
tré Iósa Críosd, agus tug
dhúinne miniosdrálachd an
réitigh sin:
19 Oír go deimhin do bhí
Día a Gcríosd, ag réiteach an
tsáoghuil ris féin, gan cuntus
do dhénamh ríu fá na gcion-
tuibh, agus do chuir sé ion-
nuinne briathar an réitigh sin.
20 Uime sin is teachdaireadha
sinn as uchd Chríosd, amhuil
do chuirfeadh Día impidhe
oruibhse thrídne, íarrmaóid
dathchuinghe *oruibh* as uchd
Chríosd, bíghidh réidh ré Día.
21 Oír do rinne seisean air
ar soinne, peacadh don tí ag
nách raibh fios peacaigh, ion-
nus go ndéantaói fíréantachd
Dé dhínne, annsan.

CAIB. VI.

*Go bhfuil buille na bhfréan ag meud-
ughadh an subhailce ⁊ a miomeracus;
14 ⁊ go gcaidrigh Día ag an fhear
shoachnas cumann dhaoine gan chrei-
deamh.*

AGUS ar mbeith dhúinne
ag cungnamh rision,
íarrmuid fós dathchuinghe
oruibh gan ghrás Dé do gha-
bháil chuguibh do díomhaóin.
2 (Oír a deir sé; Do éisd mé
riot a nám iomchubhaidh, agus
a ló an tslánaighthe tug mé
cabhair dhuit: féuch, a nois
an tam iomchubhaidh, féuch,
a nois lá an tslánaighthe.)
3 Ní thabhramaoid adhbhar
ar bith oilbhéime uáinn a néin-
ní, deagla go mbeith an mhi-
niosdrálachd dá diomoladh:
4 Achd do nímid sinn féin
iommholta sa nuile ní, mar mhi-
nisdribh Dé, ré foighid fhada,

mbuáidhearthuibh, a riachanus, a namhghar.
5 A mbuillidhibh, a bpriosúnibh, a ndíbirt ó áit go háit, a saothar, a bhfuire, a dtroisibh.
6 A ngeanmnuidheachd, a néolus, a mionchar fhada, a macántas, máille ris an Sbiorad náomh, máille ré grádh neamhchallsa.
7 Maille ré bréithir na fírinne, maille ré cumhachd Dé, maille ré harmuibh fíreuntachda, air ar láimh dheis, agus chlé.
8 Tré onóir agus easonóir, tré dhrochtheisd agus dheaghtheisd: mar mhealltóirigh agus íad fírinneach:
9 Mar dhruing nach aitheantar, agus íad aitheanta: mar dhruing ag faghail bháis, agus féuch, atámaoid béo: mar dhruing smachduighthear, agus gan a marbhadh:
10 Mar dhruing ag déanamh doilgheasa, ach do ghnáth ag déanamh gáirdeachais: mar dhaóinibh bochda, gidheadh do ní morán saidhbhir: mar dhaóinibh gan ní ar bith aca, gidheadh do shealbhuigheas na huile neithe.
11 O a Chorinthiánacha, atá ar mbéulne osguilte chugaibhse, atá ar gcroidhe air na dhéanamh fairsing.
12 Ní bhfuilti ionnuibhse dá bhur gcongmháil a gcumhgach, achd atá sibh cumhang ann bhur ninnibh féin.
13 Achd afághail an chúitigh chéadna (labhruim amhuil réna chloinn) bighidhse fairsing mar an gcéudna.
14 Ná bíonchruidh cuing mhiochomhthrom a bhfochair dhaóineadh gan chreideamh. Oír créd é caidreabh na fíréuntachda ré neamhfhiréuntachd? nó créd é cumann an tsolais ris a ndorchadas?
15 No cionnus thig Críosd agus an diabhál ré chéile? nó créd í cuid an tí chreideas, don tí nach ccreideann?
16 Nó créd é an ceangal do bhiadh ag teampoll Dé, agus ag iodhaluibh ré chéile? óir is sibhse teampoll Dé bhí: do réir mar a dubhairt Día, Biáidh mé um chomhnuidhe ionnta, agus siubhólad na measg: agus biáidh mé um Dhía aca, agus béid siadsan na bpobal agamsa.
17 Uime sin taguidh amach as a lár, agus dealuighe ríu, a deir an Tighearna: agus ná bíodh buáin aguibh ré ní neamhghlan: agus géubhuidh misi chugam sibh:
18 Agus biáidh mé aguibh um athair, agus biáidh sibhse bhar gcloinn mhac agus ingheán agumsa, a deir Tighearna na nuile chumhachd.

CAIB. VII.

Do mhúsgailgheadh doilgheas diagha, dargh gáiniomh.

UIME sin a *dhearbhbhráithre* grádhacha, ar bhfaghail ná ngeallamhnachsa dhúinn, glanam sinn féin ó uile shalchar na feóla, agus na spioruide,

ag críochnughadh náomh-
thachda a neagla Dé.
2 Gabhuidh sinne chuguibh:
ní dhearnamar eugcóir ar éun-
duine, ní thruáilleamar éun-
duine, ní dhearnamar éudail
ar éunduine.
3 Ní chum sibhse dháoradh
a deirim so: óir a dubhairt
mé roimhe, go bhfuiltí ann ar
gcroidhibhne, chum báis agus
beatha dfagháil a bhfochair a
chéile.
4 As mór an dánachd do ním
oruibh; is mór mo gháirdea-
chas ar bhur son: atáim lán do
mheanma: is ro líonta mé do
gháirdeachas ann, ar nuile
bhuáidhirt.
5 Oír ar dteachd dúinn go
Macedónia, ní bhfuáir ar
bhféoil suáimhneas ar bith,
achd air buáidhreadh air gach
táobh: comhraic don táobh a
muigh dhínn, agus eagla don
táobh a sdigh.
6 Ach Día do bheir furtachd
do na dáoinibh anbhfanna, tug
sé furtachd dúinne ré teachd
Thítuis.
7 Agus ní ré theachdsan
amháin ach mar an gcéudna
ris an bhfurtachd fuáir seision
uáibhse, an tan do aithris sé
dhúinn bhur bhfonn romhórsa,
bhur gcáoineadh, bhur dteas-
grádh dhamhsa: ionnus gur
móide do ghabh gáirdeachas
mé.
8 Oír ge gur chuir mé doil-
gheas óruibh rém litir, ní bhfuil
sé na aithreachas oram, ge go
raibh sé na aithreachas oram;
Oír do chím gur chuir an litir
sin doilgheas oruibhsi, bíodh
nár chuir achd ar feadh ta-
muill.
9 Atá gáirdeachas a nois
oram, ní ar son doilghis do
bheith oruibhsi, ach fá dhoil-
gheas do bheith oruibh, chum
na haithrighe: óir is do réir
Dé do bhí doilgheas óruibh,
ionnas nach dearnadh díogh-
bháil díbh ar éunchor dár
dtáoibhne.
10 Oír an doilgheas bhíos do
réir Dé, oibrighe sé aithrighe
chum slánaighthe nach aith-
reach linn: achd oibrigheann
doilgheas an tsáoghail, bás.
11 Oír féuch, a níse féin,
doilgheas do bheith oruibh do
réir Dé, créd é méd na dúth-
rachda do oibrigh sé ionnuibh,
agus fós an leisgéil, agus fós an
reachd feirge, agus na heagla,
agus fós an romhíanghuis, agus
fós an teas grádha, agus fós an
dioghaltuis? do fhoillsigheabh-
air sibh féin ar gach éunchor
do bheith glan sa nadhbharsa.
12 Uime sin biodh gur sgríobh
mé chuguibh, ní ar son an tí
do rinne a néugcóir do sgríobh
mé, ná ar son an tí ar a ndear-
nadh a néugcóir: achd ionnus
go mbíadh ar ndúthrachdne
bhur dtimcheallne, follus
daóibh a bhfíadhnuisi Dé.
13 Ar a nadhbharsa, fúara-
mar comhfhurtachd, do bhrígh
na furtachda fúarabhairse: ach
bá ro mhó ná sin do bhí gáir-
deachas oruinn, fá gháirdeachas
Thítuis, do bhrígh gur mean-

mnuigheadh a spiorad uáibhse uile.

14 *Agus* do bhrígh má rinne mé mórdháil a néinní rision bhur dtáobhsa, nár cuireadh adhnáire oram: achd amhuil do labhramar ribhse na huile neithe a bhfírinne, gur ab amhluidh sin mar an gcédna frith ar mórdháil *asuibhse* ré Títus, na fhírinne.

15 Agus as líonmhuire ná sin atá toil a chroidhesion daóibhse, ag coimhniughadh bhur numhlachd uile dhó, mar do ghabhabhair chugaibh é, maille re faitcheas agus ré criothnughadh.

16 Uime sin atá gáirdeachas oram, do bhrígh gur féidir leam bheith dána asuibh sa nuile ní.

CAIB. VIII.

Gur sbor ghér chum daonachd, Sompla na Macedonach, 9 & Iosa Críosd.

TUILLEADH eile a dhearbhráithre, foillsigheamaóid grás Dé dháoibh, noch tugadh deagluisibh na Macedónia.

2 Eadhon a ngáirdeachas líonmhar, sa mbuaidhirt mhóir lér dearbhadh iad, agus gur líon a mbochduine ro mhór, chum saidhbhris a ndáonachd.

3 Oír (do ním dfiadhnuisi dhóibh) do bhádar toilteanach do réir a nacfuinne, nó fós ós cionn a nacfuinne:

4 Dhá iarruidh go gér dathchuinghe oruinne, an grása, agus comhruinn sa miniosdrálachd a dtimcheall na náomh, do ghabháil oruinn.

5 Agus ní do réir mar bhí dóigh aguinn, ach tugadar iad féin ar tús don Tighearna, agus na dhiáigh sin dúinne do thoil Dé:

6 Chum impidhe do chur ar Thítus duinn do réir mar thionnsguin sé, go gcuirfeadh sé críoch eadruibhse fós air an ngrás céudna.

7 Uime sin amhuil atá sibh iomlán sna huile neithibh, a gcreideamh, agus a mbréithir, agus a néolas, agus fa nuile dhúthrachd, agus a ngrádh dár dtaóibhne, gur mar sin bhías sibh iomlán sa ngrássa mar an gcéudna.

8 Ní tré cheannus *oruibh* a deirim so, ach do bhrígh dhúthrachd dhaóineadh eile, agus do dhearbhadh chínéil bhur ngrádhsa.

9 Oír is aithne dhaóibh grása ar Dtighearna Iósa Críosd, do bhrígh ar mbeith dhó saidhbhir, go ndearnadh duine fíorbhochd de ar bhur sonsa: chum sibhse do dhéunamh saidhbhir, ré na bhochdainesion.

10 Agus foillsighim minntinn sa níse: Oír téid so a sochar dhaóibhsi, noch do thionnsguin cheana, ní hé amháin a dhéunamh, ach bheith fonnmhar fós daóibh, bliadhain ó shin.

11 Uime sin, as a nois cuiridh críoch ar a dhéunamh, ionnus mar do bhábhair ó thoil ro ul-

R 5

lamh chum a dhéunta, go madh
hamhluidh sin mar an gcéadna
chuirfeas sibh a gcrích *é*, don
ní atá aguibh.
12 Oír dá raibh inntinn fonn-
mhar ag neach ar tús, gabhthar
sin úadh, do réir a neithe atá
aige, agus ní do réir a neithe
nach bhfuil aige.
13 Agus ni huime *a deirim*
so, chum socamhuil *do bheith*
ag dáoinibh eile, agus sibhse
do bheith fá dhaoirsi: achd ar
chonnradh chomhthrom, chum
bhur naofuinnesi a nois *dfóir-*
ighthin á riachdanuision;
14 Ionnus go bhfóirfeadh a
naefuinnsean ar bhur riach-
danusa mar an gcéadna, ar
ghléus go mbíadh comhthrom
eadruibh;
15 Do réir mar atá sgríobh-
tha, An tí *do chruinnigh* mo-
rán, ní raibh iomarcuigh aige:
agus an tí *do chruinnigh* bea-
gán, ní raibh easbhuidh air.
16 Agus a bhuidhe ré Día
do chuir an dúthrachd céudna
a gcroidhe Thítuis bhur dtim-
chealllsa.
17 Oír do ghlac sé go dei-
mhin an brosdugh chuige: ag-
us ar mbeith dhó ní sa dúth-
rachduigh ná sin, do thriall sé
dhá thoil féin chuguibh.
18 Agus do chuireamar leis,
na chuideachda, an dearbhra-
thair ar a bhfuil deaghtheisd
sa soisgéul, trés na huile eag-
luisibh.
19 (Agus ní hé amháin, ach
do toghadh é mar an gcéudna,
ris na heagluisibh, mar fhear
comhaisdir againne, do tháobh
an ghrássa do nímid a mhinios-
dráladh chum glóire an Tigh-
earna, agus chum *go bhfoill-*
sioghthéí bhur ninntinn ro
ullamhsa:)
20 Ar mbeith dháinn ag
seachna ar ndíomolta do neach
ar bith, sa bhfairsingeoi do ní-
thear do mhiniosdrálachd rinn.
21 Ar mbeith dháinn ag so-
láthar dheaghneitheann, ní hé
amháin a bhfíadhnuisi an Tigh-
earna, achd a bhfíadhnuisi na
ndáoine mar an gcéadna.
22 Agus do chuireamar ár
ndearbhráthair ma ráon ríu,
noch do dhearbhamar go minic
do bheith dúthrachdach a mo
rán do neithibh, agus a nois ní
sa dhuthrachduighe ná sin, do
bhrígh an rodhóchuis atá aige
asuibhse.
23 Achd a dtaóibh Thítuis,
a sé mo chompánachsa *é*, ag-
us mo chomhoibrighe bhur
dtáobhsa: ná a dtáobh ar
ndearbhráithreach, *a síad*
teachdáirighe na neaglúiseadh
íad, agus glóir Chríosd.
24 Uime sin cuiridh dearbh-
thachd bhur ngrádha, agus ar
mordháilne asuibhse, a naimh-
ail deibh, a bhfíadhnuisi na
neagluiseadh.

CAIB. IX.

An barr meanmnughadh chum féile & déirce.

OIR a dtáobh mhiniosdrá-
lachda do dhéunamh do
na náomhuibh, as iomarcach
dhamh sgríobhadh chuguibh.

2 Oír atá fios ullmhachda bhur nintinne agum, as a ndéanaim mórdháil asuibhse ris na Macedónachaibh, *ag rádh*, Go bhfuil bliadhuin ó bhí Achaía ullamh: ionnas gur bhrosduigh bhur niomthnúthsa morán.

3 Agus do chuir mé na dear-bhráithreachasa ar siubhal, ionnus nach bíadh mé mhórdhail asuibhsi díomhaóin sa gcáilsi; agus go mbíadh sibhse ullamh, mar a dubhairt mé.

4 Deagla má thigid na Macedónaigh riom, agus go bhfuighid síad sibhse neamhullamh, go mbíadh adhnáire oruinne, gan teachd oruibhsi, fa mhéid na mordhálasa.

5 Uime sin do bhreathnuidh mé gur ríachdanach, na dearbhráithre bhrésdughadh, chum teachd chugaibhsi dhóibh ar tús, agus bhur nalmsana air ar labhradh cheana do chríochnughadh roimh láimh, ionnus go mbíadh sí ullamh, mar ní *gheibhthear* tré dháonnachd, agus ní ré crúadháil.

6 Agus bíodh so ar cuimhne aguibh, an tí shíolchuireas go tana, is go tana bheanfus sé: agus an tí shíolchuireas go tiugh, is go tiugh bheanfus sé.

7 *Tabhradh* gach aon *uadh* do réir thogra a chroidhe: ní maille ré doithcheall, nó ré héigean: Oír is ionmhuin ré Día an tí bhronnus go soilbhir.

8 Agus as cumusach Día ar sibhse do líonadh do na huile ghrásaibh; ionnas ar bhfaghail bhur sáith dhaóibh a gcomhnuidhe do na huile neithibh, go líonfadh sibh chum gach uile dheagh-oibre.

9 (Do réir mar atá sgríobhtha; Do leathnidh sé, *agus* tug sé do na bochdaibh: mairidh a fhiréantachd go síorruidhe.

10 Agus an tí do bheir síol don tsíoladóir, agus arán chum beatha, go dtuguidh agus go méuduighe sé bhur síolchursa, agus go dtuguidh sé dó thorthuibh bhur bhfiréuntachda fás.)

11 Ar mbeith dháóibh ar bhur ndéunamh saidhbhir sa nuile chás, chum na huile dháonnachda, noch do bheir fó deara thridne, buidheachas do bhreith ré Día.

12 Oír do bheir miniosdrálachd na hofrálasa, ní hé amháin fóirighin do riachdanusaibh na náomh, ach líonuidh sé mar an gcéudna tré mhoran buidheachais do bhreith ré Día;

13 Ar mbeith dhóibh tré dhearbhthachd na miniosdralachdasa ag moladh Dé, do bhrígh bhur numhlachdasa an a bhfuil sibh admhalach do shoisgéul Chríosd, agus do bhrígh bhur gcumuinn dháonnachduigh ríu féin, agus ris na huile *náomhuibh*.

14 Agus ann a núrnuighe ar bhur sonsa, noch atá bhur níarruidh ar son ghrás Dé líonas ionnuibh.

15 Uime sin buidheachas ré Día ar son a thiodhlaice, nach dtig ré teanguidh fhoillsiughadh.

CAIB. X.

Airm & éideadh spioradalta na Nccriosduigheadh.

TUILLEADH eile, sirimse Pól dathchuinge oruibh, tré mhacántus, agus cheannsachd Chríosd, noch ar mbeith dhamh do láthair bhíos íseal eadruibh, ach do ní dánachd oruibh an tan nach bím bhur lathair:

2 Achd iarruim oruibh gan *sibh dom éigniughadh,* an tan bhías mé bhur lathair, chum bheith teann damh, leis a ndánachd céudna ré a saóilthear mé bheith teann a nadhuigh dhruinge áirighe, mhéusas sinn, mar do bheimís ag siubhal do réir na féola.

3 Oír ar mbeith dhúinn ag siubhal sa bhfeóil, ní do réir na féola nímid cogadh:

4 (Oir ar náirm coguidh ní féolmhar íad, ach cumhachdach ó Dhía, chum daingneach do leagadh sios,)

5 Ag cur theilgin na hinntinne ar gcúl, agus gach uile áirde, dá nárduigheann é féin a nadhuigh éolais Dé, agus ag breith gach uile smuáintighe a mbráighdeanus chum umhluighthe do Chríosd.

6 Agus agá bhfuil díoghaltus ullamh ré dhéunamh ar a nuile easumhlachd, an tan choimhlíontar bhur numhlachdsa.

7 An do réir a bhfaicseana mheasas sibh neithe? má atá dóchas ag aóinneach as féin, gur lé Críosd é, smuáineadh sé so a rís úadha féin, amhuil is ré Críosd eision, gur lé Críosd sinne fós mar an gcéudna.

8 Oír biodh go ndéanuinn ní éigin ní sa mhó do mhórdháil as na cumhachduibh atá aguinn, tug an Tighearna dhúinn, chum bhur bhfollamhnuighthe-si, agus ní chum bhur gcurtha ar gcúl, ní bhíadh adhnáire oram.

9 Achd ionnus nach measfuighe mé mar bhéinn ag cur eagla oruibh rém litribh.

10 Oir atáid na litreacha (a deirid siad) nimhneach, láidir: achd is meirbh a phearsa a láthair, agus ní bhfuil éifeachd na bhríathruibh.

11 An tí atá amhluidh sin, smuáineadh sé ar so, Do réir mar bhímid a mbréithir tré litribh ar mbeith dhúinn as láthair, go mbíam mar an gcéudna dá réir sin a ngníomh, an tan bhíam a láthair.

12 Oír ní lamhmaóid sinn féin do cheangal, nó chur a gcomórtus ré druing áirighe bhíos dá moladh féin: gidheadh ní thuigid síad, Gur dá dtomhas féin ríu féin bhid síad, agus dá gcomórtus féin ré chéile.

13 Achd ní dhéunmaóidne mórdháil as na neithibh théid thar ar dtomhas: ach do réir mhiosúir na riaghla, noch do thomhuis Día dhúinn, miosúr ré rochduin fós go soithe sibhse.

14 Oír ní shínemíd sinn féin tar mhogh mar nach dtiucfadh dhínn rochduin chugaibhsi; óir

rangamar: fós chuguibh maille ré soisgéul Chríosd.

15 Ní ag déunamh mórdhála as na neithibh nár toimhseadh dhúinn, as sáothruibh dhaóineadh eile: achd as doigh linn, ar mbeith dá bhur gcreideamhsa ag fás ionnuibh, go léigfighthear tuilleadh fairsinge chuguinn sa ní do toimhseadh dhúinn.

16 Chum an tsoisgéil do sheanmóir sna críochaibh atá don táobh amuigh dhaóibhsi: ní chum mordhala dhéanamh as riaghuil dhuine eile, as neithibh atá ullamh cheana.

17 Achd an tí do ní mordháil, déunadh mórdháil as an Dtighearna.

18 Oír ní hé an tí mholas é féin, atá ionmholta, achd an ti mholtar ón Dtighearna.

CAIB. XI.

Urrúim na Firinne ag Pól tar na dallabsdaluibh mealbhach; 22 a leábgeul fós & a fhulang.

DO bfeart leam go niomchradh sibh beagán rém leimhe: agus fós iomchruidh leam.

2 Oír atáim éudmhar sibh, ré héud díadha: óir do ullmhaigh mé sibh déinfhear amháin, chum bhur dtabhartha mar óigh fhíorghloin do Chríosd.

3 Gidheadh atá eagla oram, mar do mheall naithir ueimhe Eúbhá ré na mheabhaill, go dtruáillfidhe bhur ninntinnse mar an gcéudna ón tsimplidheachd noch atá a Gcríosd.

4 Oír dá dtigidh neach sheanmórughadh Iósa ei nach dearnamairne sheanmó nó da nglacuidh sibh spior eile nár ghlacabhair chuguin dob iondéunta dhíbh a fhulan

5 Oír saóilimse nach rai bárr ag an gcuid dob áirde na hábsdalaibh oram.

6 Agus bíodh go bhfuil tuatamhuil a mbríathruil achd ní bhfuilim a néolas: a dó rinneadh follus sinn bh measgsa thríd amach sna hu neithibh.

7 A né gur chiontaigh tré bheith dom íslíughadh f chum sibhse dhárdughadh, bheith dhamh ag soisgéulu adh shoisgéil Dé dhaóibhs naisge?

8 Do shlad mé eagluisea eile, ag glacadh tuarasd uatha chum seirbhíse do dh namh dhíbhsi.

9 Agus an tan do bhí bhur láthair, agus riachda oram, níor léig mé mo th ar éinnduine: óir do fóir a neasbhuidh do bhí oran na dearbhráithribh tháin Mhacédónia: agus ar á gach nidh do choimhéudas mé ó mo throm do léigean or si, agus fós coimhéudfad.

10 Atá fírinne Chríosd ionam, nách dúnfuighthe maóidheachussa am adh gcríochaibh na Hachaía.

11 Créd uime? an do b nach bhfuil grádh agam se? atá a fhios sin ag D

12 Ach a ní do ní

dhéanad fós é: ionnus nach dtiubhruinn cionfátha don druing ler míon cionfátha dfaghbháil, chum a bhfaghbhála comhchosmhail rinne, sa ní as a ndéanuid síad mórtháoithfeachdus.

13 Oir atáid a leithid sin dabsdaluibh bréige, na luchd oibre fhallésach, meabhlacha, dá gcur féin a bhfoirm absdál Chríosd.

14 Agus ní hiongnadh sin: óir cuiridh Satán é féin a bhfoirm aingil na soillse.

15 Uime sin ní mór an ní é, dá gcuirid a mhinisdrí iad féin mar an gcéadna a bhfoirm mi-nisdridhe na fíréantachda, agá mbiáidh a gcríoch dheighean-ach do réir a noibreacha.

16 A deirim a rís, Na tugadh éundhuine meas dhuine gan chéill oram: nó fós gabhuidh chuguibh mé mar neach gan chéill, go ndéanuinnsi fós beagán mórdhála asam féin.

17 A ní labhrum, ní do réir an Tighearna labhrum é, ach mar neach ar a bhfuil díth céille a ndóthchas an mórdhá-lasa.

18 Do bhrígh go ndéanuid morán mórdháil do réir na fóo-la, do dhéanadsa mórdháil mar an gcéadna.

19 Oír fuilngidh sibh daóine gan chéill go toilteanach, do bhrígh go bhfuil sibh féin céil-lidhe.

20 Oír iomcharthaói dá mbeire neach a ndaóirsi sibh, dá sluige neach sibh, dá mbea-na neach *bhar gcuid* dibh, da dtáirchuighe neach é féin, dá mbuáile neach sibh ar a eadh-aigh.

21 As a dtáobh easonóra a deirim so: amhail mar bhéi-misne anbhfann: gidh eadh fós gidh bé ar bith ní as a bhfuil neach eile dána, (labhraim go míchéillidhe) atáimse mar an gcéadna dána as.

22 An Eabhruidhe íadsan? a seadh misi mar an gcéadna. An Isráeluidh íad? a seadh misi fós? An do shíol Abrá-ham íad? a seadh misi mar an gcéadna.

23 An minísdrí do Chríosd íad? (labhraim mar dhuine michéillidhe) atáim fós a gcionn sa *chéil* sin. Níos líonmhuire a saóthruibh, a mbuilleadhuibh níos ro mhó, a bpríosúnuibh níos mionca, a nguais bháis go minic.

24 Fuáir mé dhá fhithchead buille achd a haon, cúig huáire ó na Iúdaighibh.

25 Do gabhadh do shlatuibh oram trí huáire: do gabhadh oram éunuáir do chlochaibh: dfulaing mé luingbhriseadh trí huáire: do bhí mé ló gan oidh-che a ndubhaigéun *na fairrge*:

26 A naisdribh go minic, a nguáisbheadh uisgeadh, a mbáo-ghal bitheamhnach, a mbáo-ghal ó mo chineadh, a mbáo-ghal ó na cinidheachaibh, a mbáoghal sa gcathruidh, a mbáoghal sa bhfásach, a mbáo-ghal sa bhfairrge, a mbáoghal a measg dhearbhráithreach bhfállsa.

27 A dtuirse agus a mbrieadh croidhe, a bhfaire go minic, a nocarus agus a níotuin, a dtroisgthibh go minic, a bhfúachd agus a lomnochdnighe.

28 Os cionn na neitheannsa don táobh amuigh, an ní thig oram go láetheamhuil, Cúram na nuile eagluiseadh.

29 Cía bhíos lag, agus nach bímse lag? cía gheibh oilbhéim, agus nach bímse dom loscadh?

30 Más éigean mordháil do dhéunamh, is as na neithibh bheanas réin éugcrúas do dhéunn mórdháil.

31 Atá a fhios ag Día, eadhon athair ar Dtighearna Íosa Críosd atá beannuighe do shíor, nach bhfuilim ag déunamh bréige.

32 A Ndamascus, do chuir uachdarán an phobuil fáoi an Rí Arétas, coimhéud ar chathair na Ndamascenach, a ndóigh misi do ghabháil:

33 Achd do léigeadh síos mé a gclíabh tré fhuinneóig ris an mballa, agus mar sin do chuáidh mé as a lámhuibh.

CAIB. XII.

Gur tarbhaighe cúil thriobloid, no tréunghlóir, sa bheathaidhse.

GO deimhin ní hiomchubhaidh dhamhsa mórdháil do dhéanamh: óir tiucfaidh mé chum taibhreadh agus taisbéunadh an Tighearna.

2 As aithnidh dhamh neach a Gcríosd ós cionn cheithre mblíadhan déug ó shin, (más ann sa gcoluinn, ní eadar: nó as an gcoluinn, ní eadar: atá a fhios ag Día,) noch do fúaduigheadh súas gus an treas neamh.

3 Agus as aithnidh dhamh a leithid sin do neach, (más ann sa gcoluinn no as an gcoluinn, ní eádar mé: atá a fhios ag Día,)

4 Gur fuáduigheadh é go Párrthas, agus go gcúalaidh bríathra rúindiamhracha nach cóir do dhuine labhairt.

5 Do dhéan mordháil as a shamhuil sin do neoch: gidheadh ní dhéan mórdháil asam féin, muna *dhéarnad* é as méugcrúasuibh.

6 Oír dá naibh na mhían oram mórdháil do dhéunamh, ní bhiáidh mé neimh-chéillidhe: óir déura mé a nfírinne. Gidheadh atáim ag congmhail oram féin, deagla éundaine dom mheas, thar mar do chí sé mé, nó mar do chluin sé uáim.

7 Agus deagla áirde inntinne dom bhreith tar mhodh, tré iomad sgéimhe na dtaisbéuntadh, fuair mé sgolb ann mfeóil, aingeal Shátáin, chum gabhála do dhornuibh oram, deagla áirde inntinne dom bhreith tar mhodh.

8 Dá thaobh so do chuir mé impidhe ar an Dtighearna fo thrí, fá na dhul uáim.

9 Achd a dubhairt sé riom: Is lór dhuit mo ghrásasa: óir iomlánuighthear mo chumhachdasa a néugcrúas. Uime sin budh ro mhéide mfonn

mórdháil do dhéunamh as
méugcrúasuibh, ionnus go
ndéanadh cumhachd Chríosd
comhnuidhe ionnam.
10 Uime sin bí sáimhe oram a
néugcruasuibh, a nimdhearg-
thuibh, a ríachdanusuibh, a
ngérleanmhanuibh, a namh-
gharuibh ar son Chríosd: óir
a núair bhím lag, bím láidir
an tan sin.
11 Atáim mícheillidhe ré
déanamh mórdhála: is sibhse
do choimhéignidh mé. Oír bá
cóir dhamh mo mholadh uáibh-
se: óir ní raibh mé a gcáil ar
bith fáoi an luchd dob áirde
do na habsdaluibh, bíodh nach
bhfuil éifeachd ionnam.
12 Go deimhin do hoibrigh-
eadh comharthaigh absduil
eadruibhse maille ris a nuile
fhoighid, a gcomharthuibh,
agus a niongantasuibh, agus a
gcumhachduibh.
13 Oír créud í an cháil a
rabhabhair fáoi eagluisibh eile,
mana bé nár léig misi mo throm
oruibh? tuguidh maitheamhnas
damh sa néugcóirse.
14 Féuch, is ullamh a nois
mé an tres uáir chum teachd
chuguibh; agus fós ní chuirfe
me mó throm oruibh: óir ní
hí bhur máoin íarruim, ach
sibh féin: Oír ní har an gcloinn
ata dfíachuibh ionnmhus do
chruinniughadh fá chomhair
na naithreach, achd ar na haith-
ribh fá chomhair na cloinne.
15 Agus budh ró mhían leam-
sa caitheamh ribhsi, agus mé
féin fós do thabhairt ar son
bhur nanmann: bíodh dá
mhéud ghráidhighim sibh, gur
lúghaide bhur ngrádh dhamh
é.
16 Ach bíodh nár chuir mé
muirighin oruibh, gidheadh ar
mbeith dhamh glic, do ghabh
mé sibh ré m ghliocas.
17 A ndearna mé éudáil or-
uibh a dtáoibh éunduine dhár
chuir mé chuguibh.
18 Do íarr mé dathchuinge
ar Thítus *dul dhar nionnsuidhe*
agus do chuir mé dearbhráth-
air maille ris: a ndearnuidh
Títus eadáil oruibh a ní ar
bith? a né nach a náon spio-
ruid amháin do shiubhlamar?
a né nach éunlorg amháin
do leanamar?
19 An sáoiltí a rís go bhfuil-
mid ag gábháil ar léisgéil ribh?
as a bhfíadhnuisi Dé labhra-
máoid a Gcríosd; achd an
tiomlán, a chairde, chum bhur
bhfollamnuighthese.
20 Oír as eaguil leam ar
dteachd damh, nach bhfuighe
mé sibh mar as mían riom,
agus nach bhfuighe sibhse mí-
si mar is mían ribh. Agus
go *mbiáidh* imreasuin, tnúth,
fearg consbóid, ithiomradh,
siusarnach, líonadh *droch-
mhéine, agus* ceannarruic,
eadruibh.
21 Deagla ar dteachd a ris
chuguibh dhamh, go nísleóch-
uidh mo Dhía mé eadruibh,
agus go gcáoinfe mé morán
don druing do pheacuidh chea-
na, agus nach dearna aithrighe
sa neamhghloine, agus sa

sdríopthachas, agus sa mionáire do rinneadar.

CAIB. XIII.

Bagra na gér-slaite ar dhaoinibh do-smachdaighe.

AG so an treas uáir dhamh ag teachd chuguibh. A mbéul dhéisi no thrír fíadhné, biáidh gach uile bhríathar ar bun.

2 Do réumhráidh mé, agus réumhráidhim an dara huair, amhuil as do bhéinn bhur láthair, agus ar mbeith dhamh as bhur lathair, sgríobhuim a nois chum na druinge do pheacuidh roimhe so, agus chum na coda eile uile, Dá dtigidh mé a rís, ní choigeólad *sibh :*

3 O atá sibh ag íarruigh dearbhadh ar Chríosd labhrus ionnam, noch da bhur dtáobhsa nach bhfuil éugcruáidh, achd atá cumhachdach ionnuibh.

4 Oír bíodh gur céusadh é tré éugcrúas, mairidh sé fós tré chumhachd Dé: Oír atámuidne fós éugcruáidh maille rision; gidheadh bíam beó maille ris tré chumhachd Dé bhur dtáobhsa.

5 Feuchuidh sibh féin, an bhfuil sibh sa gcreideamh: cúartuighe sibh féin. A né nach feasach sibh oruibh féin, go bhfuil Iósa Criosd ionnuibh? ach muna dáoine éidearbhtha sibh.

6 Achd atá súil agum go mbiáidh a fhios aguibh, nach dáoine éidearbhtha sinne.

7 Agus íarruim dathchuinghe ar Dhía, gan sibhse do dhéanamh uilc ar bith: ní chum go measfuidhe sinne do bheith dearbhtha, achd chum sibhse do dhéunamh neithe iomchubhaidh; bíodh go mbeimíse éidearbhtha.

8 Oír ní féidir linn ní ar bith dhéanamh a nádhuigh 'na fírinne, achd ar son na fírinne.

9 Oír bí lúathgháir oruinn an tan bhímid féin éugcruáidh, agus sibhse láidir: agus íarrmuid so dathchuinghe *ar Dhia* mar an gcéudna, eadhon sibhse do bheith diongmhálta.

10 As uime sin sgriobhuim na neithe so ar mbeith dhamh as bhur láthair, deagla mo bheith borb ar mbeith a lathair dhamh, do réir na gcumhachd tug an Tighearna dhamh, chum follamnuighthe, agus ní chum sgriosda.

11 An cuid eile dhe, a dhearbhráithreacha, bíodh gáirdeachas oruibh: bighidh diongmhálta: bíodh deaghmheisneach aguibh: bighidh dhéinintinn: leanuidh dón tsíothcháin: agus biáidh Día an ghradha, agus na siothchána maille ribh.

12 Feannuidh féin ré chéile maille ré póig náomhtha. Cuirid na náoimh uile a mbeannachd chuguibh.

13 Grása an Tighearna Iósa Críosd, agus grádh Dé, agus cumann an Sbioraid náoimh maille ribh uile. Amén.

EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA NGALATIANACH.

CAIB. I.

Muintir na Galatia ceurtuigh, diombuán a Gcreidimh.

POL abstal (ní ó dhaóinibh, ná tré dhuine, achd tré Íósa Críosd, agus tré Dhía athaír, noch do thóg súas é ó mharbhuibh.)

2 Agus na dearbhráithreacha uile atá maille riom, chum eagluiseadh na Galátia;

3 Grása maille ribh, agus síothcháin ó Dhía athar, agus ó ar Dtighearna Íósa Críosd;

4 Tug é féin ar son ar bpeacaighne, chum ar sáortha ón drochsháoghalsa do láthair, do réir dheaghthoile Dé, eadhon ar nathairne:

5 Agá *bhfuil* glóir go sáoghal na sáoghal. Amén.

6 As iongnadh leam bheith ar niompógh dhibh comhlúath sin chum soisgéil eile, ón tí do ghoir sibh chum grás Chríosd:

7 Ag nách *soisgéul* eile é: achd amháin go bhfuil dream áirighe dhá bhur mbuáidhreadh, agus lér míun soisgél Chríosd do chur a neimbrígh.

8 Ach biodh go ndéanamáoinne, no aingeal ó neamh soisgéul eile do sheanmóir dháoibh, tar an *tsoisgéul* do rinneamar do sheanmóir dháoibh cheana, bíodh sé malluighe.

9 Amhuil a dubhramar roimhe, a deirim a nois a rís mar an gcéudna; Cía bé dhéanas soisgéul do sheanmóir dháoibh, leith amuigh dhe súd do ghabhabhair chughaibh, bíodh sé malluighe.

10 Oír a nois an íad dáoine, nó a né Día thaghluim? nó a ní toil na ndáoine d'iarraim a dhéunamh? go deimhin dá mbéinn agus a nois ag déunamh toil na ndáoine, ní bhéinn um shearbhfhoghantuidhe ag Críosd.

11 Agus do bheirim a fhios dhíbh a dhearbhráithre, an soisgéul do seanmóradh leamsa, nách do réir dhuine atá sé.

12 Oír ní ó dhuine fúair mé é, ná do theaguisgeadh mé, ach tré thaisbéunadh Íósa Críosd.

13 Oír do chúalabhair mo choimhbhearsáid a nallód a gcreideamh na Niúduigheadh, eadhon go raibh mé ag géirleanmhuin eagluisi Dé tar mhogh, agus dá sgrios.

14 Agus gur mo thainic mé ar madhuigh a gcreideamh na Niuduigheadh ná morán dom mhaca samhla a dteasg mo chinidh, ar mbeith dhamh ní as dúthrachdaighe ag leanmhuin luirg mo shinnsear.

15 Gidheadh an tan do thogúir Día (noch do chuir air leith mé ó bhrúinn mo mhácthar, agus do ghoir mé tré na ghrás.)

16 A mhac féin dfoillsiughadh ionnam, ionnus go mbéinn dá shearmóir a measg na geinnadhach: air a nuáirsin ní dearna mé comhairle ré fuil agus re féoil:

17 Agus níor fhill mé go Hiarusalem, chum na druinge *do bhí* na napsdaluibh romham: ach do imthigh mé go Harábia, agus táinic mé ar mais arís go Damascus.

18 Na dhiáigh sin a gceann thrí mbliadhan do fhill mé go Hiarúsalém, dfeuchain Pheadair: agus dfan mé na fhochair cúig lá dhéug.

19 Agus ní fhaca mé neach ar bith eile do na hapsdaluibh, achd amháin Séumus dearbhráthair an Tighearna.

20 Agus na neithibh sgriobhuim chuguibh, féuch, tóghbhuim Dia dfiadhnuisi, nách bréug do ním.

21 Na dhiáigh sin tháinic mé go críochaibh na Síria agus Cilícia.

22 Agus ní raibh eólas orum do réir mhaicsiona ag eaglaisibh thíre Iúdaighe noch do bhí a gcríosd.

23 Achd amháin do chualadar, an tí do bhí dár ngérleanmhuin roimhe so, go bhfuil sé a nois ag soisgéulughadh an chreidimh, do sgrios sé roimhe.

24 Agus tugadár glóir do Dhía dom thaobh.

CAIB. II.

Pól ag leanmhuin ar a thuras 4 ⁊ ag deimhniughadh an tsoisgeil. 7 mar theachtaire na Geinntidheach; amhail Peadar, na Niúdhuigheach.

AGUS a gceann cheithre mbliadhan déug na dhiáigh sin, do chuáidh mé súas a rís go Hiarusalem ma ráon ré Barnabas, ar mbreith Thítuis rium mar an gcéudna uim chuideachda.

2 Agus is do réir taisbéunta do chuáidh mé súas, agus do chuir mé a gcéill dóibh an soisgéul do ním a shearmóir a measg na gcinneadhach: achd don druing dob oirdheirce ata air leith, deagla a gcáil ar bith go riothfuinn go díomhaóin, no gur riothas.

3 Ach fós níor cuireadh dfiachuibh ar Thítus do bhí am chuideachda, a thimcheallgearradh, bíodh go raibh sé na Ghréugach.

4 Agus sin ar son na ndearbhráithreach bhfallsa, do bhí ar dtaoltógh a steach, noch do théaltóigh a steach do bhrath na saóirse atá againn a Gcríosd chum ar mbreith fá dhaóirse:

5 Dá nach dtugamar urraim ar feadh uaire amháin, ionnus go bhfanfadh fírinne an tsoisgéil aguibhse.

6 Agus ón druing air a saóiltear cáil éigin oirdheaircuis do bheith, (gidh bé mar do bhádar roimhe so, ní bheanann sé dhamhsa: ní ar phearsainn dhuine bhíos meas ag Día; óir) an dream shaóiltear do

bheith oirdheirc, níor chuir-
eadarr bárr ar mo theagusgsa.
7 Ach go contrárdha dhó sin,
ar bhfaicsin dóibh gur táobh-
adh soisgéul an nemhthim-
chillghearrtha leamsa, mar *do
táobhadh soisgéul* an timchioll-
ghearrtha lé Peadar:
8 (Oír an té do oibrigh do
Pheádar chum abstalachda
an timchillghearrtha, doibrigh
sé dhamhsa mar an gcéudna
do tháobh na gcineadhach.)
9 Agus ar naithne do Shéu-
mus agus do Chéphas, agus
Déoin, ar a bhfuil meas bheith
na bposdúighibh, an grás do
tugadh dhamh: tugadar a lámh
dheas *a ccruth* chumainn
damhsa agus do Bharnabas;
chum sinne dimtheachd chum
na ccineadhach, agus íad féin
chum an timchíllghearrtha.
10 Achd amháin go mbíadh
cuimhne aguinn ar na bochd-
duibh: an ní céudna agá raibh
mé féin dútharachdach chum a
dhéunta.
11 Agus an tan tháinic Pea-
dar go Hantíochia, do sheas
mé a nadhaigh a éuduin, óir
do thuill sé a spreagadh.
12 Oír sul tangadar dream
áirighe ó Shéumas, do chaith
sé bíadh a bhfochair na gcin-
eadhach: ach tár éis teachd
dóibh, do théultó sé agus do
sgar sé *ríu*, ar mbeith eaglach
dhó roimh an luchd do bhí
don timchiollghearradh.
13 Agus do bhádar an chuid
eile do na Iúduighibh mar an
gcéadna ag cluáinereachd na
fhochair: ionnas gur tháin-
ngeadar Barnabas fós ré na
gcluáin.
14 Achd an tan do chonnairc
misi, nách í an tslighe dhí-
reach do shíubhladar chum
fírinne an tsoisgéil, a dubhairt
mé ré Peadar na bhfíadhnuisi
uile; Má atá tusa, agus tú ad
Iúduighe, ag caitheamh do
bheatha réir na gcineadhach,
agus ní réir na Níuduigheadh,
créd fá gcuireann tú d'fíachuibh
ar na cineadhachuibh, aithris do
dhéanamh ar na Iúduighibh?
15 Inne, atá ar Níuduighibh
ó nadúir, agus ní ar bpeac-
thachuibh do na cinéadhach-
uibh,
16 Ar mbeith fhios aguinn,
nach sáorthar duine tré oibrigh-
ibh an reachda, ach tré chreid-
eamh Iósa Críosd; do chreid-
eamairne a Níosa Críosd, mar
an ccéudna, ionnus go sáor-
fuighe sinn tré chreideamh
Chríosd, agus ní tré oibrighibh
an reachda: do bhrígh nach
sáorfuighthear feóil ar bith tré
oibrighibh an reachda.
17 Agus má gheibhthear sinne
ar bpeacthachuibh, *agus sinn*
ag íarruidh ar sáortha a
Gcríosd, A né go bhfuil Críosd
na mhinisdir ag an bpeacadh?
Nar léige Día sin.
18 Oír má thógbhuim súas a
rís na neithe do leag mé síos,
do ním ciontach mé féin.
19 Oír atáimse trés an reachd,
marbh don reachd, ionnus go
mbéinn béo do Dhía.
20 Do céusadh mé má ráon

é Críosd: gidheadh atáim beo;
iodh nach misi feasda, ach
Críosd atá béo ionnam: agus
n bheatha chaithim a nois sa
coluinn, is tré chreideamh
nhic Dé chaithim í, noch do
hrádhuigh mé, agus tug é féin
ar mo shon.
21 Ní ag tear glanás Dé ar
cúl atáim: Oír má thig trés
an reachd, fíréantachd, is gan
adhbhar fuáir Críosd bás.

CAIB. III.

Tugadh Dlighe Mhaosi 19 *chum peacadh do bheagughadh, & do nochdadh;* 24 *ach is tré chreideamh Chríosd atá ar sáoradh uatha thríd amach.*

O A Ghalatíanacha gan
chéill, cía rinne piosóga
dhaóibh, as nách géillfeadh
sibh don fhírinne: agar thaisbéunadh
Iósa Críosd daóibh
roimhe so a bhfiadhnuisi bhur
súl, ar na chéusadh bhur
measg?
2 Bá mían ríom so amháin
dfoghluim uáibh, An ó oibrighthibh
an reachda fúarabhair an
Spiorud, ná ó éisdeachd an
chreidimh?
3 An bhfuiltí coimhmíchéillidhe
sin, ar dtosughadh dhaóibh
sa Spioruid, go mádh mían ribh
a nois bhur gcríochnughadh sa
bhfeóil?
4 An go díomhaóin dfuiling
sibh a noirid sin do néithibh?
achd fós más díomhaóin.
5 Uime sin an tí do bheir an
Sbiorad go fairsing dhaóibh,
agus oibrigheas subhailcighe
míorbhuileacha ionnuibh, An
tré oibrighthibh an reachda,
nó tré éisdeachd a chreidimh
do bheir sé íad?
6 Amhuil do chreid Abraham
do Dhía, agus do measadh dhó
é mar fhiréantachd.
7 Uime sin is tuigthe dhaóibh,
an drong *atá* don chreideamh,
gur ab íad sin clann Abraham.
8 Oír ar na fhaicsin roimhe
don sgríobtúir, go sáorfadh
Día na cineadhacha tré chreideamh,
do shoisgéil sé roimhe
láimh Dábraham, *ag rádh*
Biáidh na huile chineadhacha
ar na mbeannughadh ionnadsa.
9 Uimé sin an dream *áta* don
chreideamh, atáid síad beannuighthe
maille ré Hábraham
deaghchreidmheach.
10 Oir an méid atá do
tháobh oibrightheadh an reachda,
atáid siad fáoi an mallachd:
Oír atá sgríobhtha, As malluighe
gach áon nach ccomhnuigheann
sna huile neithibh
atá sgríobhtha a leabhar an
reachda, chum a ndéunta.
11 Agus as ní follas nach
sáorthar éunduine trés an
reachd a bhfíadhnuisi Dé: óir
As tré chreideamh mhairfeas
an firéun.
12 Gidheadh ní ón chreideamh
atá an reachd: Achd an
tí dhéunas íad, mairfidh sé
thríothadh.
13 Ach dfuasgail Críosd
sinne ó mhallachd an reachda,
ar mbeith dhó ar na dhéunamh
na mhallachd air ar son: óir
atá sgríobhtha, As malluighe
gach áon chrochthar a ccrann:

14 Ionnus go dtiucfadh beannughadh Abraham chum na geineadhach a Níosa Críosd, chum sinne dfoghbháil gheallamh na Spioraide tré chreideamh.

15 A dhearbhráithre, is do réir nóis daoine labhraim: bíodh nach bíadh ann achd conradh duine, ar mbeith dhó daingnighthe, ní chuireann éinneach ar gcúl é, agus ní cuirthear tuilleadh ar bith leis.

16 Máseadh is Dábraham agus dá shíol tugadh na geallamhnacha. Ní abair sé, Agus do na síoltuibh, mar do *bhíadh sé ag labhairt* ar mhórán; ach mar do *labhóradh sé* ar son *ag rádh*, Agus dad shíolsa, agus as é Críosd é.

17 Agus a deirim so, nách ccuireann an reachd, noch do thionnsgain a gceann cheithre gcéud agus dheich mbliadhan bfichead na dhiaigh, an conradh do daingnigheadh roimhe ré Día a dtaobh Chríosd, a neimhbrígh, ionnus go gcuirfeadh sé an ghealladh ar gcúl.

18 Oír más ón reachd tig an oighreachd, ní *thig sí* feasda ón ngeallamhuin: ach tug Día í go saor Dábraham tré ghealladh.

19 Uime sin créud é an reachd? is uime do húdúighead é ar son shárughthe na naitheantadh, go teachd don tsíol dá ndearnadh an gealladh ar na órdughadh ris na haingliobh, tré láimh eadarmheadhontóra.

20 Achd an teidirmheadhonach, ní ré háon é: achd is áon é Día.

21 Uime sin an bhfuil an reachd a nadhuigh gheallamhnacha Dé? a bhfad uainn sin do rádh. Oír da mbeith reachd ar na thabhairt, lér bhféidir beatha do thabhairt fadha, go deimhin is tré an reachd do thiucfadh fíréuntachd.

22 Ach dúnaigh an sgriobhtúir na huile dháoine dúnta fáoi pheacadh, ionnus go dtiubhartháoi an ghealladh ó chreideamh Íosa Críosd, don dhroing chreideas.

23 Ach suil tháinic an creideamh, do congmhadh sinn fá smachd an reachda; agus do dúnadh orainn chum an chreidimh, do bhí ré hadhuigh a fhoillsighthe.

24 Uime sin a sé an reachd fá sgolmhaighistir dhúinne go Críosd, ionnus go sáorfuidhe sinn tré chreideamh.

25 Achd ar dteachd dón chreideamh, ní bhfuilmíd feasda fáoi sgolmhaighisdir.

26 Oír atá sibh uile bhur gcloinn ag Día, tré chreideamh a Níosa Críosd.

27 Oír an mhéid agaibh do baisdeadh a gCríosd, do chuireabhair Críosd iomuibh.

28 Ní bhfuil Iúdúighe na Gréugach, ní bhfuil sáor na dáor, ní bhfuil fear na bean: óir is áon sibh uile a Níosa Críosd.

29 Agus más lé Críosd sibh, as sibh síol Abraham gan amh-

s, agus oighrighe do réir na
ealltanuhsa.

CAIB. IV.

hadar daoine fá reachd Mhaoise,
nar oighre fa fhoar-coimhead: 22
gedhoadh is, dúal tsaoirsa thnacht ar
shliocht Shára.

GIDHEADH a deirim, ar
feadh bhíos an tóighre
a leanbh, nach bhfuil dithfir
r bith eidir é agus shearbh-
hoghantuidhe, bíodh go bhfuil
a Thighearna ós cionn gach
eithe:
2 Ach bí fáoi luchd a choimh-
uda, agus fán luchd ar a mbí
chúram, go teachd na haim-
ire do órduigh an tathair.
3 As mar an gcéadna sinne,
n tan do bhámar ar leanbuibh,
lo bhámar a ndáoirse fáoi
chéadthosuighibh an tsáogh-
ail.
4 Achd ar gcoimhlíonadh
na haimsire, do chuir Día a
mhac féin uadh, do gineadh ó
mhnáoi, agus do gineadh fáoi
an reachd.
5 Chum na druinge do bhí
fáoi an reachd dfúasgladh dhó,
ionnus go bhfuighemísne ait
cloinne.
6 Agus do bhrígh go bhfuiltí
bhur gcloinn, do chuir Día
uadh ann bhur gcroidhthibh
Spiorad a mhic féin, ghaireas
Abbá, Athair.
7 Uime sin ní searbhfhogh-
antuidhe thú feasda, ach mac:
agus más mac, is oighre thú
mar an gcéadna do Dhía tré
Chríosd.
8 Achd an tan sin ar mbeith
dháoibh gan eólas Dé aguibh,
do bhíodh sibh ag seirbhís do
na déeibh, nach bhfuil na
déeibh, ó nadúir.
9 Achd a nois ó atá eólas Dé
aguibh, nó fós eólas Dé oruibh,
cionnas fhilleas sibh a rís ar na
céudthosuighibh eugoruáidhe
uireasbhacha, dár mían ribh
bheith a rís fá dháoirse?
10 Bí coimhéud aguibh ar
laethibh, agus ar míosaibh,
agus ar aimsearuibh, agus ar
bhlíadhanaibh.
11 Atá eagla oram bhur dtim-
cheall, gur go díomháoin do
thuirsigheas mé féin ribh.
12 Iarruim dathchuinge or-
uibh a dhearbhráithre, bígh-
idh mar misi, do bhrígh go
bhfuilimse mar sibhse. Ní
dhearnabhair éugcoir ar bith
oram.
13 Agus atá a fhiós aguibh
gur tré éugcrúas na feóla do
sheanmóir mé dháoibh an soi-
géul ar tús:
14 Agus ní raibh tarcuisne
ná gráin aguibh air mo chath-
ughadhsa um fheóil; ach do
ghabhabhair chuguibh mé mar
aingeal Dé, nó fós mar Íosa
Críosd.
15 Uime sin créd í an cháil
shonuis do bhí oruibh? óir do
níom dfíadhnuise dháoibh, go
mbeanfadh sibh, da madh éidir
é, bhur súile féin amach re na
dtabhairt damhsa.
16 Ar a nadhbharsin an
bhfuilim um námhuid aguibh
fán bhfírinne dinnisin díbh.
17 Ní ré máith atá teasghrádh

aondhean dhóibh, ach is é is mian riu sinne do chur amach uáibhse, ionnus go mbíadh teasghrádh aguibhsi dhóibh féin.

18 Achd is maith an teasghrádh ré bheith go siorraidhe a ní mhaith, agus ní hé amháin an tan bhímse bhur láthair.

19 A chlann bheag, agá bhfuilim a rís ré níodhnuibh bhur dtimcheall, nó go ndealbhthar Críosd ionnuibh.

20 Agus do bfearr leam go mbéinn bhur láthair a nois, chum mo ghotha dáthrughadh; óir atáim amharusach oruibh.

21 Innisigh dhamh, a dhreamsa lér mían bheith fáoi an reachd, An gcluin sibh an reachd?

22 Oír áta sgríobhtha, go rabhadar días mac ag Abraham; mac aca ré hinnilt, agus mac eile ré mnáoi sháoir.

23 Agus an mac do bhí ris a ninnilt, as do reir na feóla rugadh é; achd an mac do bhí ris an mnáoi sháoir, as do bhrígh na geallamhna rugadh é.

24 Atá ní eile ré thuigsin as na neithibhse: Oír a síad so an dá thiomna: tiomna dhíobh agár ab é Agar é ó shlíabh Sína, bheireas clann chum dáoirse.

25 Oír as ionann Agar agus Sína, slíabh sa Narábia; agus as cosmhuil í ris a Niarusalém atá a nois ann, agus atá sí fá dhaoirse maille ré na cloinn.

26 Achd ata an Tiarusalém atá shúas sáor, noch as máthair dhúinne uile.

27 Oír atá sgríobhtha, Bíodh gairdeachas ort a bhean aimrid nách beireann clann; réub amach agus éigh, a bhean nach bhfuil ré níodhnuibh: óir is lía clann na mná tréigthe, ná na mná agá bhfuil fear.

28 Uime sin a dhearbhráithre, is sinne clann na geallamhna do réir Isaac.

29 Achd amhuil do bhí a nuáirsin an tí rugadh do réir na feóla ag géirleanmhuin ar an tí rugadh do réir na Sbioruide: is mar sin atá a nois mar an gcéudna.

30 Gidheadh créd adeir an sgriobtúir? Teilg amach a ninnilt agus a mac: óir ní bhíaidh mac na hinnilte na oighre má ráon ré mac na mná sáoire.

31 Go deimhin a dhearbhráithre, ní clann don innilt sinne, ach don mhnáoi sháoir.

CAIB. V.

Sáoirse na Gcreidmheach tré Chríosd; ag coimhsheasamh, 3 ní a ngnás an tseinreachd, & pheacaidh, 13 ach a ngradh Spioraid Dé, & iomrúctis.

UIME sin seasuidh sa tsáoirse, léur sháor Críosd sinn, agus ná bíghidh a rís ar bhur gcreapall ré cuing ná dáoirse.

2 Féuch, a deirimse Pól ribh, Dá dtimchillghearthar sibh, nách bhfuighe sibh tairbhe ar bith a Gcríosd.

3 Oír do ním dfíadhnuisi a rís do gach áon timchillghearrthar, go bhfuil dfíachuibh air, an reachd uile do choimhlíonadh.

4 Atá an mhéid aguibh sháor-
ıar trés an reachd ar bhur
dealughadh ré Críosd ; do
ıuiteabhair ó ghrás.
5 Oír atámuidne trés an Sbio-
ıid ó chreideamh, ag fuireach
ė dóthchas na fíreuntachda.
6 Oír a Níósa Críosd ní bhfuil
ifeachd ar bith a dtimchill-
hearradh, ná a neamhthim-
hillghearradh : achd a gcreid-
amh oibrigheas tré ghrádh.
7 As maith do riothabhair;
ía chuir toirmeasg oruibh, fá
heith umhal don fhírinne ?
8 Ní on tí ghoireas sibh,
háinic an brosdughadh so.
9 Géuruidhe beagán laibhín
ın táos uile.
10 Atá muinighin agumsa
ısuibh sa Dtighearna, nách
íadh sibh ar atharach inn-
inne : gidheadh an tí chuireas
uáidhreadh oruibh, biáidh sé
fá bhreith dhamanta, gidh bé
ar bith é.
11 Agus a dhearbhráithre,
má nímse mar an gcéudna an
timchillghearradh do shean-
móir, créud fá bhfuil gérlean-
mhuin fós dá dhéunamh oram?
go deimhin atá sgannuil na
croithe ar na cur ar gcúl.
12 Do bfearr leam fós an
drung chuireas míoshuaimh-
neas oruibh, go mbeidís ar na
ngearradh uáibh.
13 Oír a dhearbhráithre, as
chum sáoirsi do goireadh sibh :
amháin ná *déunuidh* an tsáoirse
na cionfátha don choluinn: ach
bíghidh féin ag seirbhís da
chéile tré ghrádh.

14 Oír coimhlioutár an reachd
uile a náoinbhréithir amháin.
Grádhuigh do chomharsa mar
thú féin.
15 Ach dá raibh sibh ag crinn
agus ag slugadh a cheile, tabh-
ruidh aire ribh nách ccnáoith-
ear sibh ré chéile.
16 Uime sin a deirim, Siubh-
luidh sa Sbioruid, agus ní
choimhlionfuidh sibh míanghus
na colla.
17 Oír bí míanghus na colla
a nadhuigh na Sbioruide, agus
na Sbioruide a nadhuigh na
colla: agus atáid so contrárdha
dhá chéile, ionnas nach féidir
libh na neithe as mían ribh do
dhéunámh.
18 Agus ma treóruighthear
sibh ris an Sbioruid, ni bhfuil-
ti fáoi an reachd.
19 Tuilleadh eile, is follas
oibreacha na colla, mar atá
Adhaltrannas, sdríopthachas,
neamhghloine, macnas.
20 Iodhaladhradh, piseóga,
námhadas, imreasuin comór-
tus, miosguis, consbóid, cean-
narruic, eireceachd.
21 Tnúth, dúnmharbhadh,
misge, cráos, agus a samhail
sin, ar a labhruim ribh roimh
láimh, amhuil do innis mé
dháoibh roimhe; nach bhfuighe
an drung do ní a samhail so,
oighreachd ríoghachda Dé.
22 Achd a sé as toradh don
Spioruid. Grádh, gáirdea-
chas, síothcháin, foighid fha-
da, ceannsachd, rún maitheasa
do dhéunamh, creideamh, ma-
cántas measardhachd.

23 Ní bhfuil dligheadh a nadhuigh a samhuil sin.

24 Oír an dreang as le Críosd, do chéusadar an cholan, maille ré na toil agus ré na míanghusuibh.

25 Más beó dhúinn sa Sbioruid, siubhlam mar an gcéudna sa Sbioruid.

26 Ná bíodh dúil a nglóir dhiomháoin aguinn, ag cur chathuighe ár a chéile, ag tnuth ré chéile.

CAIB. VI.

Tríd Thrócaire, 6 Cheirte, 14 Fhulang, 15 & Bheatha núa, aitheantar clann Dé.

A DHEARBHRAITHRE, má ghreamuighthear neach a gcoir ar bith go hobann, tuguidhse a dhream spioradálta a shamhuil sin do dhuine ar a ais ré sbiorad ceannsachda: ag tabhairt aire leachd féin *a dhuine* nach ccuirfidhe cathughadh ortsa mar an gcéudna.

2 Iomchruidh úaluidhe a chéile; agus mar sin coimhlíonfuidh reachd Chríosd.

3 Oír dá sáoilidh éunduine é féin do bheith éifeachdach, ar mbeith dhó gan éifeachd, atá se meallta ann a inntinn féin.

4 Ach déunadh gach áon a obair féin dearbhtha: agus mar sin biáidh adhbhar gáirdeachais aige dhá tháobh féin amháin agus ní do tháobh dhuine eile.

5 Oír iomchoruidh gach áon a úalach féin.

6 Tugadh an tí theaguisgthear sa mbréithir, don tí theagaisgeas é, roinn dá uile mhaitheasuibh.

7 Ná mealltar sibh: ní ghabhthar Día sgige chuige: Oír gidh bé ní shiolchuireas neach, a sé an ní céudna bheanfas sé.

8 Oír an tí shiolchuireas don choluinn, buainfigh sé truailligheachd don choluinn: achd an tí shíolchuireas don Sbioruid, buáinfidh se an bheatha mharthanach don Sbioruid.

9 Achd ag déunamh maitheasa, ná bímid tuirseach: Oír beanfum iona am féin, muna ndéacham a neimbrígh.

10 Uime sin an feadh atá an tám aguinn, déunam maith do na huile dháoinibh, agus go mórmhór dó luchd éintighe an chreidimh.

11 Do chí sibh fairsinge na litre do sgríobh mé chuguibh ré mo láimh féin.

12 An mhéid lér mían íad féin do thaisbéunadh go sgíamhach sa ccoluinn, cuirid dfíachuibh oruibhse an timchillghearradh do ghabhail chuguibh, amháin deagla go ndéantáoi gérleanmhuin orrtha ar son chroithe Chríosd.

13 Oír an dream sin féin atá timchillgheartha ní choimhéuduid síad an reachd: achd as mían ríu sibhse bheith timchillgheartha, chum mórdhála do dhéunamh dhóibh as bhur bhfeóil.

14 Gidheadh nár léige Día go ndéanuinnse mórdháil, achd

ıs croith ar Dtighearna Iósa
Críosd, tré a bhfuil an sáoghal
céusda agumsa, agus misi ag
an tsáoghal.
15 Oír a Níosa Críosd ní
bhfuil éifeachd ar bith a dtim-
chillghearradh, ná a neamh-
thimchillghearradh, ach sa
gcruthughadh núadh.
16 Agus an mhéid shiubhal-
fus réir na riághlachsa, síoth-
cháin agus trócaire orrtha, ag-
us ar Israel Dé.
17 O so amach ná cuireadh
éundaine mioshuáimhneas or-
amsa: oir iomchruim um chorp
comharthadha an Tighearna
Iósa.
18 Grása ar Dtighearna Iósa
Críosd maille ré bhur spioruid,
a dhearbhraithre. Amén.

EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA NEPHESIANACH.

CAIB. I.

Iarraidh Pól ar Dhía, iad do thuig-sin gur thoga iad ná noighre ar a Ghlóir.

POL absdal Iósa Críosd tré
thoil Dé, chum na náomh
a Nephesus, agus chum na
druinge chreideas a Nióśa
Críosd.
2 Grása maille ribh agus
síothcháin ó Dhía ar nathair,
agus ón Dtighearna Iosa Críosd.
3 Glóir agus moladh do Dhía,
eadhon Dathair ar Dtighearna
Iósa Críosd, noch do bhean-
nuidh sinn lé gach uile bhean-
nachadh sbioralta, sna neithibh
neamhdha, a Gcriosd:
4 Amhuil do thogh sé sinn
annsan, sul do chruthuigheadh
an domhan, ionnus go mbéimís
náomhtha agus neimhchion-
tach, dhá lathairsion a ngrádh.
5 Agus do réimhchinn sé
dhúinne bheith aige féin a náit
cloinne, tré Iósa Críosd, ar a
shon féin, do réir dheaghfhuinn
a thola féin.
6 Chum molta glóire a ghrás,
tré a ndéarna sé sinne grása-
mhuil an a *mhac* ghrádhach,
7 Iona bhfuil fuásgladh ag-
uinn, tré na fhuil, (maith-
mheachas na bpeacadh) do
réir shaidhbhris a ghrássan:
8 Tré ar líon sé chuguinne,
a nuile eagna agus thuigse;
9 Ag foilsiughadh dhúinne
rúindiamhair a thola, do réir a
dheaghfhuinn féin, noch do
chuir sé roimhe ris féin,
10 A miniosdralachd choimh-
líonta na haimsire, na huile
neithe noch atá ar neamh agus
ar talamh do chruinnihghadh a
gceann a chéile a Gcríosd.
11 Ann a bhfuilmidne togh-
tha, air ar réimhchinneadh réir
órduighthe an tí oibrigheas na

huile neithe, réir chomhairle a thola féin.

12 Ionnas go mbéimísne, lér tosuigheadh dóigh do bheith aguinn a Gcríosd, chum molta a ghlóiresion.

13 Ann a bhfuil bhur ndóigh-se mar an gcéudna, ar gclos bhréithre na fírinne dhíbh, shoisgéil bhur slánaighthe, trér cuireadh fós séula oruibh, íar gcreideamh dháoibh, tré Sbiorad náomhtha na geallamhna:

14 Agár ab é is geall connartha dar noighreachdne, go teachd dúinn a seilbh ar sáoir-si, chum moltá a ghlóiresion.

15 Uíme sin ar gclos dámhsa mar an gcéudna, an chreidimh atá aguibhse sa Dtighearna Iósa, agus an ghrádh do na huile náomhuibh.

16 Ní sguirim dá bheith ag breith bhuidheachais ar bhur son, ag coimhniughadh oruibh um urnuighibh:

17 Ionnus go dtíubhradh Día ar Dtighearna Iósa Críosd, Athair na glóire, Sbiorad eagna agus foillsighé dháoibh chum eision dadmháil.

18 Ag soillsiughadh súl bhur ccroidhe: chum a fheasa do bheith aguibh créud í muinighin a ghármasan, agus créd é saidhbhreas ghlóire a oighreachda sna náomhuibh:

19 Agus créd é roimhéud a chumhachd dár dtáoibhne, an dream chreideas, do réir oibriughadh a mhóirneirt,

20 Noch do oibrigh sé á Gcríosd, an tan do thóg sé súas ó mharbhuidh, agus do shuighidh sé é ar a dheis féin air neamh.

21 Go hárd ós cionn gach uile uachdáranachda agus chumhachd, agus neirt agus Thighearnuis, agus gach uile anma dá nainmnighthear, ní sa sáoghalsa amháin, achd mar an gcéudna sa sáoghal atá chum teachda.

22 Agus do chuir sé na huile neithe síos fá na chosuibh, agus tug sé na cheann é ós cionn na nuile, don neagluis,

23 Noch atá na corp aige, na coimhlíonadh ag an tí choimhlíonas na huile sna huilibh.

CAIB. II.

Olcmhas staid dhuine ó Nádur, 13 *ach gu rug Críosd abfogus do dheagh-bheatha*, 18 *& do Dhia é.*

AGUS *dó bheódhuigh sé* sibhse, ar mbeith díbh marbh a gcionntuibh agus a bpeacüighibh:

2 Ann a rabhabhair a nallód ag siubhal, do réir nóis an tsáoghailsé, do réir an phrionnsa agá bhfuil cumhachda a naiéir, *agus* na sbioruide oibrigheas a nois a gcloinn na heasumhlachda.

3 Agá rabhamairne uile mar an gcéudna nar gcoinbhearsaid a nallód, a nainmhíanuibh na colla, ag tabhairt a tóla féin don choluinn agus do na smuáintighibh: agus do bhamar ó nadúir ar gcloinn na féirge mar chách.

4 Ach Día noch atá saidhbhir a dtrócaire, tré na mhór-

ghrádh lér grádhuigh sé sinn,
5 Ar mbéith dhúinn fós marbh
ré chionntuibh, do chóimh-
bheódhuigh se sinn maille ré
Críosd; is lé grásuibh shlán-
aighthear sibh.
6 Agus do chomhthóg sé
súas, agus do chomhshuighidh
sé *sinn* air neamh a Niósa
Críosd.
7 Ionnus go bhfoillseóchadh
sé sna haimsearuibh atá chum
teachda saidhbhreas rolíon-
mhar a ghrás, tré mhaitheas
dhár dtáobhne a Niósa Críosd.
8 Oír as tré ghrás atá sibh
ar bhur slánughadh tré chreid-
eamh: (agus ní uáibh féin so:
achd tiodhlacadh Dé.
9 Ní ó oibrighthibh, deagla
go ndéanadh áonduine uáill as
féin.
10 Oír as sinne a obairsion,
air ar gcruthughadh a Niósa
Críosd chum deaghoibrigh-
eadh, noch do ullmhuigh Día
roimh láimh, chum sinne do
shiubhal ionnta.
11 Uime sin bíodh ar coimhne
aguibh, ar mbeith dhaóibh a
nallód bhur gcineadhachuibh
sa bhfeóil, da ngoirthí an
neamhthimchillghearradh ris
an *druing* da ngoirthear an
timchillghearradh do níthear
lé lamhuibh sa bhfeóil,
12 Go rabhabbair sa naim-
sirsin a néugmhais Chríosd, ar
mbeith dháoibh gan buáin ag-
uibh ré maitheas puiblidhe Is-
raél, agus bhur gcoimhigh-
theachuibh do chonnarthuibh
na geallamhna, ar mbeith díbh
gan muinighin, agus gan Día
ar bith aguibh.
13 Achd a nois a Niósa
Críosd, atá sibhse do bhi ar
uáiribh neamhchomhgharach,
ar bhur ndéunamh comhgha-
rach, tré fhuil Chriosd.
14 Oír as eision ar sioth-
cháinne, noch do rinne áon
dinn aráon, agus do bhris síos
balla méadhónach na teóruin
ne:
15 Ar gcur a naimhdeanuis ar
gcúl dó tré na fheóil, *eadhon*
reachd na naitheantadh maille
ris na hórduighthibh, ionnus
go ndéanadh sé áonduine amh-
áin núadh do dhías ann féin,
ag déunamh siothchána.
16 Agus go ndéanadh réidh
ar áon íad ré Dia náonchorp
tres an gcroith, lér chuir sé an
naimhdeanas ar gcúl.
17 Agus ar dteachd dhó do
shoisgéil sé siothcháin dibhse
nách raibh na chomhghar, ag-
us don druing do bhí na chomh-
ghar.
18 Oír is trídsion atá ar
slighe ar áon, ré dhul a steach
chum a Nathar, a náoin Spio-
ruid.
19 Uime sin, ní bhfuiltí ní sa
mhó bhur gcoimhightheach-
uibh, ná bhur gcoigcríochuibh:
achd bhur luchd áonchaith-
reach do na náomhuibh, agus
bhur luchd tighe Dé:
20 Ar mbeith díbh áitighthe
ar fhonndameint na nabsdal,
agus na bhfáidheadh, ar mbeith
Diósa Críosd féin na chloich
chinn ag an ccuáinne:

21 As a bhfásann an teaghuis uile súas, ar mbeith dhó go ceart ceanguilte dhá chéile annsan, chum *bheith na* theampoll náomhtha sa Dtighearna:

22 Ann a bhfuil sibhse mar an gcéudna ar bhur gcomhthógbháil súas, ionnus go mbíadh sibh bhur dteaghuis chomhnuidhe ag Día trés an Spioruid.

CAIB. III.

Gradh Chriosd ro ionguntach, a soillsiughadh na Ccineadhach ainbfiosach.

AR a nadhbharsa, atáimse Pól um bhráighe Díósa Críosd, ar bhur sonsa, a chinneadhacha;

2 Má chualabhair feadhmanntas ghrás Dé tugadh dhamh bhur dtáobhsa.

3 Oír gur fhoillsigh sé dhamh do réir thaisbéunta, an rúindíamhair, mar do sgríobh mé roimhe go haithghearr:

4 As ar féidir libh ar na léughadh dhíbh, meólussa a rúindíamhair Chríosd do thuigsin.

5 Noch sna haimsearruibh eile nár foillsigheadh do chlannuibh na ndáoine, do réir mar atá sé a nois ar na fhoillsighadh dá absdaluibh náomhtha, agus da fháidhibh, trés an Spioruid.

6 *Eadhon* go mbeidís na cineadhacha na gcomhoighridhibh agus na gcomhchorp, agus rannpháirteamhuil ann a gheallamhnasan a Gcríosd, trés an soisgéul:

7 Ar a ndearnadh minisdir dhíomsa, téir thiodhluice ghrás Dé tugadh dhamh, maille ré hoibriughadh bríoghmhar a chumhachdsan:

8 Dhamhsa, an tí as lugha do na huile náomhuibh, do tugadh an grás so, *eadhon* saidhbhreas dóchúartuighthe Chríosd do shoisgéulughadh a measg na gcineadhach.

9 Agus a fhoillsiughadh do na huile dháoinibh, créd é cumann ná rúiudiamhra, noch do bhí folaighthe ó thús an domhain a Ndía, noch do chruthuigh na huile neithe tré Iósa Críosd:

10 Ionnus go ndéantáoi a nois follas trés a negluis, eagna éugsamhuil Dé dúachdaránuibh agus do chumhachduibh ar neamh:

11 Do réir an réimhchinnidh shíorruidhe, noch do rinne sé a Níósa Críosd ar Dtighearna.

12 As a bhfuil dánachd aguinn, agus slighe ré dhul a steach maille ré dóchas, tré chreideamh annsan.

13 Uime sin iarruim dathchuinghe, gan sibh do dhul a nanbhfuinne tré mo bhuáidhearthuibhse ar bhur sonsa, noch as glóir dháoibhse.

14 Ar a nadhbharsa filleam mo ghlúine Dathair ar Dtighearna Iósa Críosd:

15 As a nainmnighthear a nuile athardhachd air neamh agus air talamh.

16 Ionnus go dtíubhradh sé dhibh, do réir shaidhbhris a

hlóire, bheith láidir neart-
ıhar tré na Sbioruid, sa duine
on táobh a stigh.
17 Ionnus go ndéanadh Críosd
omhnuidhe tré chreideamh
nn bhur gcroidhthibh:
18 Ionnas ar mbeith díbh ar
ıhur bhfréumhughadh agus ar
ıhur bhfonndameantughadh a
ıgrádh, go madh féidir libh a
:hoimsiughadh maille ris na
ıuile náomhuibh, créd é an
eithead, agus an fad, agus an
loimhne, agus an airde:
19 Agus eólus ro oirdheirc
ghrádha Chríosd do bhéith
ıguibh: chum go líonfuidhe
ibh ré huile ioniláine Dé.
20 Uime sin don tí lér féidir
na huile neithe do dhéunamh
go hiomarcach tar mar iarr-
muid, nó mar smuáinemíd, do
réir an chumhachd oibrigheas
ionnainn,
21 Don tí sin, glóir sa nea-
gluis, tré Iósa Críosd, ó dhíne
go díne, go sáoghal na sáoghal.
Amén.

CAIB. IV.

Brosdadh ua nCcineadhach chum aondachd eatorra fein, 17 *& scur ó na seanghnáthaighthibh miotharbhach, mionáireach.*

UIME sin sirimse air mbeith
um bhráighe ar son an
Tighearna, dathchuinghe or-
uibh, siubhal dáoibh mar is
iomchubhaidh don ghairm
chum ar goireadh sibh,
2 Maille ris a nuile umhlachd
inntinne agus cheannsachd,
maille ré foighid fhada, ag
iomchur ré chéile a ngrádh:
3 Ag déunamh díthchill air
áondachd na Sbioruide do
choimhéud, a gcoimhcheangal
siothchána.
4 Eúnchorp, agus éin Sbiorad
atá ann, amhuil fós do goireadh
sibh á néunmhuinighin bhur
ngarma.
5 Eíntighearna, éinchreid-
eamh, éun bhaisdeadh.
6 Eín Ndía, agus Athair na
nuile, noch atá ós cionn na
nuile, agus trés na huilibh,
agus ionnuibhse uile.
7 Ach tugadh grás dá gach
áon aguinn do réir mhiosúir
thiodhlaice Chríosd.
8 Uime sin a deir sé, Ar ndul
dó súas a náirde, go rug sé an
bhruid a mbráighdeanas ris,
agus tug sé tiodhlaice do dháoi-
nibh.
9 Achd go ndeachuidh sé
súas, créd is cíall dó ach go
ndeachuidh sé síos ar tús mar
an gcéudna go hionaduibh íach-
dara cha na talmhan?
10 An tí do chuáidh síos, a
sé an neach céudna do chuáidh
súas go hárd ós na huile neamh-
uibh, chum na nuile do líon-
adh dhó.
11 Uime sin tug sé drung
áirighe na nabsdaluibh, agus
drung eile na bhfáidhibh, agus
drung eile na soibhisgéuluibh,
agus drung eile na náodhairigh-
ibh agus na luchd teaguisg:
12 Chum na náomh do chean-
gal go diongmhálta ré chéile,
chum oibre na miniosdrálach-
da, *agus* chum follamnuighthe
chuirp Chríosd:

13 Go teachd dúinn uile a náondachd an chreidimh, agus eólais mhic Dé, mar dhuine iomlán, *agus* do réir mhiosúir áoise iomláine Chríosd:

14 Ionnus nách beimís ó so amach ar leanbuibh, dár mbog-adh agus dár nglúasachd sa gcuáirt ré gach uile shuinnéun teaguisg, ré cleasradh dáoin-eadh, agus ris an ngliocas ceilge an a mbíd ag luigheachan chum mealltóireachd:

15 Achd ar mbeith dhúinn ag leanmhuin don fhírinne a ngrádh, fásam sna huile neith-ibh chum an tí as ceann ann, *eadhon* Críosd:

16 O na bhfaghann an corp uile, ar mbeith dhó go ceart coimhcheanguilte, agus dluth-aighthe ré chéile tré choimh-cheangal na nuile bhall ré a gcoimhlíontar é, maille ré hoib-riughadh bríoghmhar do réir mhiosúir gach éunbhúill, fás iomchubhaidh cuirp, chum a fhollamnuighthe féin a ngrádh.

17 Uime sin a deirim so, agus tógbhuim an Tighearna dfíadh-nuise air, gan sibhse do shiu-bhal feasda, mar shiubhluid na cineadhacha eíle, a ndio-mháoineas a ninntinne,

18 Agá bhfuil a dtuigse ar na dalladh, ar mbeith dhóibh na gcoimhightheachuibh do bheatha Dé, do bhrígh a nain-bhfis atá ionnta, tré chrúas a gcroidhe.

19 Noch ar mbeith dhóibh gan mothughadh ionnta, tug iad féin do mhíonáire, chum gach uile neamhghloine do dhéunamh maille ré saint.

20 Ach ní mar sin fuarabh-airse foghluim Chríosd:

21 Má chúalabhair é, agus má teaguisgeadh sibh ris, (amh-uil atá a nfírinne a Níosa.)

22 Gur cóir dháoibh do réir na céud choinbhearsáide an seanduine do chur dhíbh, noch atá ar na thruáilleadh ó ain-mhíanuibh seachráin.

23 Agus bheith dháoibh ar bhur nathnúadhughadh a sbio-ruid bhur nintinne.

24 Agus an duine núadh do chur íomuibh, noch atá ar na chruthughadh do réir Dé, a bhfiréuntachd, agus a bhfíor-náomhthachd.

25 Uime sin ar ndealughadh ris an mbréig dháoibh, lábh-radh gach áon aguibh a nfír-inne ré ná chomharsuin: óir as buill dá chéile sinn.

26 Bíodh fearg oruibh, gidh-eadh ná déunuidh peacadh: ná maireadh bhur bhfearg go dul na gréine fáoi:

27 Agus ná tuguidh áit don Diábhal.

28 An tí do rinne goid, ná gadadh ní sá mhó: ach go madh luáithe dhéanas sé sáo-thar, ag oibriughadh maitheasa ré na lámhuibh féin, ionnus go mbíadh ní aige ré thabhairt don tí air a bhfuil ríachdanus.

29 Ná tigeadh bríathar ar bith thruáillighe amach as bhur mbéul: ach gidh bé *bríathar* fhoghnas chum fol-lamnuighthe, ionnus go dtíu-

hradh grása don luchd éis-
eachda.
30 Agus ná cuiridh doilgheas
r Sbioruid náomhtha Dé, lér
uireadh séula oruibh go lá an
húasluighthe.
31 Bíodh gach uile shear-
bhus, agus gach aingidheachd,
agus gach fearg, agus gach
gárrtha, agus gach ithiomradh,
ar ná thogbháil uaibh, maille
is a nuile olc.
32 Bighidh sochroidhtheach,
trócaireach dhá chéile, ag
tabhairt maitheamhnuis uáibh,
amhuil tug Día mar an gcéud-
na maitheamhnus dáoibhse a
Gcríosd.

CAIB. V.

Gu bhfuil Iosa inleanmhuinne, a ngrádh & a nglan dleasdanus do gach neach; 25 & an pósadh na scathan ar cheangal & ionnanus Chriosd ré na Eagluise.

UIME sin bighidhse bhur
luchd leanmhana Dé,
mar chloinn ghrádhuigh.
2 Agus siubhluidh a ngrádh,
amhuil do ghrádhuigh Críosd
sinne, agus tug sé é féin air ar
son, na ofráil agus na iodhbairt
dheaghbhaluidh do Dhía.
3 Gidheadh sdríópachas, nó
neamhghloine ar bith, nó sáinnt,
ná hainmnighthear amháin bhar
measg íad, mar as iomchubh-
aidh do náomhuibh:
4 Ná gáirrseamhlachd, na
comhrádh báoth, ná cnáid
chainte, noch is neithe neamh-
chubhaidh: ach go madh fearr
libh breith bhuidheachais.
5 Oír ata a fhios so aguibh,
nach bhfuil oighreachd a ríogh-
achd Chriosd agus Dé, ag sdríó-
puidh ar bith, ná ag duine saan-
tach, noch as fear íodhaladh-
ruigh.
6 Ná mealladh éainneach sibh
ré bríathruibh díomháoinea-
cha: óir tig fearg Dé ar son
na neitheannsa ar chloinn na
heasumhlachda.
7 Uime sin ná bíghídh na
gcumann.
8 Oír do bhábhair ar uáiribh
bhar ndorchadus, achd a nois
bhár solas sa Dtíghearna:
siubhluidh mar chloinn an
tsolais.
9 (Oír atá toradh na Sbio-
ruide sa nuile mhaith, agus
fhíreuntachd agus fhírinne.
10 Ar mbeith dháoibh, ag
dearbhadh créd é an ní iona
mbí deaghthoil an Tighearna.
11 Agus ná bíodh cumann
aguibh ré hoibrighibh neamh-
tharbhacha an dorchaduis, ach
go madh luáithe ríbh dhá loch-
dughadh.
12 Oír as gráineamhuil ré a
ninnisin amháin, na neithe do
níd síad ós íseal;
13 Gidheadh bíd na huile
neithe follas, ar mbeith dhóibh
diomolta ón tsolas: óir a sé an
solas do ní gach ní foillsighe.
14 Uime sin a deir sé, Mús-
guil a dhuine átá ad chodladh,
agus éirigh ad sheasamh ó
mharbhuibh, agus do bhéura
Críosd solas duit.
15 Uime sin tabhruidh dá
bhur náire cionnas do thiuc-
fadh ribh siubhal go haireach:

ní mar dhruing gan eagna, ach mar dhruing eaguuidhe:

16 Ag fúasgladh na haimsire, do bhrígh go bhfuilid na laethe go holc.

17 Uime sin na bíghidh neamhghlic, ach tuigidh créd í toil an Tighearna.

18 Agus ná bíghidh ar misge ó fhíon iona bhfuil cráos: ach bíghidh ar bhur líonadh don Sbioruid:

19 Ag labhairt ré chéile a salmuibh, agus a bhfonnuibh diagha, agus a gcainntighibh sbioradálta, ag seinm, agus ag déunamh ceóil don Tighearna ann bhur gcroidhthibh.

20 Ag breith bhuidheachais do shíor ré Día Athar, a nainm ar Dtighearna Iósa Críosd, ar son na nuile neitheann.

21 Ag déunamh umhlachda dhá chéile a neagla Dé.

22 A mhná, bíghidh umhal dá bhur bhfearuibh féin, amhuil *do bhíadh sibh* don Tighearna:

23 Ar a nadhbharsin gur ab é an fear ceann na mná, amhuil a sé Críosd ceann na heagluise: agus is é slánaightheóir an chuirp é.

24 Uime sin amhuil atá a neagluis umhal do Chríosd, go madh hamhluidh sin *bhías* na mná dá bhfearuibh féin an gach éinní.

25 A fhiora, bíodh grádh aguibh dá bhur mnáibh, mar do ghrádhuigh Críosd a neagluis, agus tug sé é féin air a son:

26 Ionnus go ndéanadh náomhtha í, ar na glanadh dhó a nighe uisge, trés an mbréithir:

27 Chum a déunta dhó féin na heagluis ghlórmhuir, gan cháidhe gan chasadh, ná ní as cosmhuil ríu sin: achd ionnus go mbíadh sí náomhtha neimhchionntach.

28 As amhluidh sin as cóir do na fearuibh a mná do ghradhughadh mar a gcorpuibh féin. An tí ghrádhuigheas a bhean, a sé féin ghrádhuigheas sé.

29 Oír ní thug éunduine ríamh fós fúath dhá fheóil féin, ach do bheir beatha agus clúdhadh dhi, do réir mar do bheir an Tighearna don neagluis.

30 Oír as buill dá chorpsan sinne, dá fheóil agus dá chnámhuibh.

31 Dá bhrígh so fúigfidh duine a athair agus a mhathair, agus bíaidh sé ceanguilte dhá mhnáoi, agus béid a ráon na náoin fheóil.

32 As seicréid mhór so, achd as air Chríosd agus a neagluis a labhruimse.

33 Uime sin gráidheadh gach áon aguibh a bhean, mar é féin: achd go mbíadh an bhean eaglach ríomh an bhfear.

CAIB. VI.

Ríaghlaighte Tigheadhais. 10 & naomh-airm chothuighthe na beatha cogthachsa.

ACHLANN bíghidh umhal dá bhur naithribh

agus dá bhur maithribh sa Dtighearna: óir as cóir so.
2 Tabhair onóir dod athair agus dod mhathair, (noch as é an chéud áithne maille ré geallamhuin.)
3 Ionnus go mbíadh rath ort, agus go mbíadh fad-sáoghuil agad ar an dtalamh.
4 Agus a aithreacha, ná brosduighe bhur gclann chum feirge, ach tógbhuidh súas íad a dteagusg, agus a bhfoircheadal an Tighearna.
5 A shearbhfhoghantuighidh, bíghidh umhal dá bhur maighisdribh do réir na féola, maille ré faitcheas agus ré criothnughadh, a bhfíorghloine bhur gcroidheadh, amhuil *do bhíadh sibh*, do Chríosd.
6 Ní ag déunamh seirbhíse don tsúil, mar an luchd do ní toil na ndáoine, ach mar shearbhfhoghantuighibh Chríosd, ag déunamh toil Dé ó chroidhe:
7 Maille ré deaghthoil ag déunamh seirbhíse, amhuil don Tighearna, agus ní do dháoinibh:
8 Ar mbéith a fheasa aguibh, gidh bé maith do dhéunas gach áon, go bhfuighe sé a lúaidheach dón Dtighearna, más dáor nó sáor é.
9 Agus a mhaighisdri, déunuidhse na neithe céudna dhóibhsion, ag cur bhagair ar gcúl: ar mbeith a fheasa aguibh, go bhfuil bhur maighisdir féin air neamh mar an gcéudna, agus nach bhfuil féuchuin do phearsuinn seach a chéile aige.
10 Fá dheóigh a dhearbhráithreacha, bíghidh neartmhar sa Dtighearna, agus a gcumhachd a neirtsion.
11 Cuiridh iomuibh armáil Dé go huilidhe, ionnus go madh féidir libh seasamh a nadhuigh shlightheadóireachd an Díabhail.
12 Oír ní ré fuil agus ré féoil do níomuid Sbáirn, ach ré huáchdaranuibh, ré cumhachduibh, ré prionnsuidhibh an domhuin, dhorchaduis an tsáoghailse, ré drochsbioraduibh, noch atá sna hionaduibh árda.
13 Uime sin glacuidh chuguibh armáil Dé go huilidhe, chum go madh-féidir libh cur na nadhuigh a ló an ríachdanuis, agus seasamh ar gcríochnughadh na nuile neitheanh dáoibh.
14 Uime sin seasuidh, ar mbeith dá bhur leasrachuibh ar na gcreasrughadh ré firinne, agus ar gcur éidigh ochda na fíreantachda iomuibh:
15 Agus bróga ullmhuighthe shoisgéil na siothchána fá bhur gcosaibh.
16 Agus tar gach uile ní, glacuidh chuguibh, sgíath an chreidimh, tré na dtiucfuidh dhíbh uile ghaethe tinntighe na drochsbioruide do mhúchadh.
17 Agus gabhuidh chuguibh clogud na sláinte, agus cloidheamh na Sbioruide, eadhon bríathar Dé.
18 Ar mbeith díbh ag úrnuighe do shior, ré gach áoin

ghné úrnuighe agus athchuinghe trés an Sbioruid: agus ag fáire sá ní gcéudna maille ré gach uile bhúanas agus ghuidhe ar son na nuile náomh.

19 Agus ar mo shonsa; ionnus go dtiubhartháoi dhamh cumas labhartha a nosgladh mo bhéil maille ré danachd, chum seicreide an tsoisgéil do fhoillsiughadh dhamh:

20 Dá bhfuilim um theachdaire a ngéibheann: ionnus go ndéunuinn dánachd labhartha as, mar as éigean damh labhairt.

21 Achd ionnus go mbíadh fios aguibhse air na neithibh bheanas riomsa *agus* créd do nim, foillseóchuidh Tichicus dearbhráthair gradhach, agus minisdir díleas sa Dtighearna, na huile neithe dhíbh:

22 Noch do chur mé chuguibh a dtimchioll a nadhbhairse féin, ionnus go mbíadh fios na neitheann bheanus rinne aguibhse, agus go dtíubhradh comhfhurtachd dá bhur gcroidhthibh.

23 Siothcháin ris na dearbhráithribh, agus grádh maille ré creideamh ó Dhía Athar, agus ón Dtighearna Iósa Críosd.

24 Grása maille ris na huile dháoinibh ghrádhuigheas ar Dtighearna Iósa Críosd maille ré neamhthruáilleadh. Amén.

EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA BHFILIPPIANACH.

CAIB. I.

Guidhe arson méudughadh seirce & sair-eóluis 27 & impidhe ar bi cruadalach croidhetrén fa leathtrom.

POL agus Timotéus searbhfhoghantuighidh Iósa Críosd, chum na nuile náomh a Niósa Críosd nach atá a Bhfilippi, maille ris na heasbuguibh agus ris na deochanuibh:

2 Grasa maille ribh agus síothcháin ó Dhía ar nathair, agus on Dtighearna Iósa Críosd.

3 Beirim buidheachas ré mó Dhía gach uáir choimhnighim oruibhse,

4 Ag sírdhéunamh úrnuighe maille ré gáirdeachas, um uile ghuidhe ar bhur sonnsa uile.

5 Do bhrígh bhur gcumuinn ris a tsoisgéul, ón gcéud lá gus a nois.

6 Ar mbeith dhamh dearbhtha as an ní céudnasa, eadhon an tí do thionnsguin obair mhaith ionnuibh, go gcuirfe sé críoch uirrthe, go lá Iósa Críosd:

7 Már as cóir dhamh an breathnughadhsa do bheith agum oruibh uile, do bhrígh go bhfuil sibh agam um chroidhe, go rabhabhair uile páirteach ré mo ghrása ré linn mo

ghéibhleann, agus mo chosanta
agus mo dhaingnighthe ar a
tsoisgéul.
8 Oír atá Día dfíadhnuise
agum, ar mhéud mo dhúile
ionnuibh uile ó fhréumhach
mo chroidhe a Nióa Críosd.
9 Agus íarruim so dathchuin-
ghe, bhur ngrádhsa do líonadh
fós ní sa mhó ná chéile, a
neólas agus a nuile thuigse:
10 Ionnus go ndearbhadh
sibh na neithe as fearr, as go
mbíadh sibh fíorghlan gan
tuisleadh ar bíth go lá Chríosd:
11 Ar mbeith líonta do thórr-
thuibh fíréuntachda, noch tré
Iósa Críosd *líonus* chum glóire
agus molta Dé.
12 Agus as míun riom a fhios
do bheith aguibh, a dhearbhrái-
thre, na neithe thárrlá dhamh
gur éiridh ríu barr oirrdhear-
cuis do chur ar a tsoisgéul:
13 Ionnus go bhfuilid mo
chuibhrighthese ar son Chríosd
óirdheirc ar feadh an Phálais
uile, agus sna huile *áitibh* eile:
14 Ionnus gur móide dánachd
na coda as mó do na dear-
bhraithribh sa Dtighearna,
chum na bréithré do labhairt
go neimheaglach, an mheis-
neach do ghabhadar chuca as
mo chuibhrighthibhse.
15 Do ní dream áirighe go
dearbhtha Críosd do shean-
mórughadh tré thnúth agus
tré chonsbóid, agus dream eile
tré dheaghthoil:
16 Do ní dream aca Críosd
do sheanmórughadh tré chons-
bóid, ní ó inntínn ghloin, ag
sáoilsin dóibh go gcuirfid tuil-
leadh buáidheartha a gceann
na gcuibhreach atá oramsa:
17 Ach dream eile ó ghrádh,
ar mbeith a fheasa aca, go
bhfuilimse ar mo chur chum
feasda ar son an tsoisgéil.
18 Créd eile máseadh? atá
Críosd fós dá sheanmórughadh
ar gach éunchor, más a riochd
fírinne nó fós a bhfírinne féin:
agus do nímse dhá bhrígh so
gáirdeachas, agus fós do dhéu-
nad gáirdeachas.
19 Oír atá a fhios agum go
rachuid so chum slánuighthe
dhamh tré bhur núrnuighthese,
agus tré chungnadh iomlán
Sbioruide Iósa Críosd:
20 Do réir mar atá mo shúil
agus mo mhuinighin go géur
ris, nách ccuirfighthear adh-
náire oram a náoin ni, ach
maille ré gach uile dhóchas,
amhuil *do tharrla dhamh* a
ríamh, go náirdeochar Críosd
a nois mar an gcéudna um
chorp, más tré bheatha nó tré
bhás *é*.
21 Oír as éudáil damhsa
Críosd, más beatha nó bás
damh.
22 Agus dá *dteagmhuigh
dhamh* bheith beó sa gcoluinn,
bhiáidh sé tarbhach dhamh:
agus créd do bhéuruinn do
roghain, ní eadair mé.
23 Oír atáim a gcumhgach
ar gach táobh, ar mbeith
dhamh fonnmhar ar bheith fá
reír, agus ar bheith a bhfochair
Chríosd: óir ni bhfuil ann ní
as fearr ná sin.

24 Gidheadh as riachdanuigh dhibhsé mé fhuireach sa gcoluinn.

25 Agus atá a fhios dearbhtha so agum, gó bhfanfad agus go ndéunad comhnuidhe bhur bhfochairse uile, chum sibhse chur ar bhur nadhuigh, agus chum gáirdeachais créidimh:

26 Ionnus go líonfadh bhur luathgháirse a Niósa Críosd dom tháobhsa, ó bheith dhamh a rís a láthair agaibh.

27 Amháin iomchruidh sibh féin go cubhaidh do shoisgéul Chríosd, ionnas dá dtígidh mé agus go bhfaicfeadh sibh, nó dá raibh mé uáibh, go bhfuighead sgéula oruibh, go bhfuiltí ag fuireach a náoin Sbioruid, agus ag cur lé chéile dhéininntinn a gcreideamh an tsoisgéil:

28 Agus ná bíodh eagla na druinge chuireas bhur nadhuigh oruibh a gcáil ar bith: noch is comhartha sgriosda dhóibhsion, ach sláinte dhíbhse, agus sin ó Dhía.

29 Oír tugadh dhíbhse a naisgidh ar son Chríosd, ní hé amháin creideamh dhíbh ann, ach mar an gcéudna fulang ar a shon:

30 Ar mbeith don chomhrac chéudna aguibhse, noch do chonncabhair ionnamsa, agus a nois do chluintí *bheith* ionnam.

CAIB. II.

Impidhe chum Ionnanus, 8 *Umhlachd;* 12 *&* *Slainte an anam do shaóthrughadh le dithchioll.*

UIME sin ma atá comhfhurtachd ar bith a Gcríosd, má atá solás ar bith grádha, má atá cumann ar bith Sbioruide, má atá truáighe ar bith nó trócaire;

2 Coimhlíonuidh mo gháirdeachasa, ré bheith díbh déninntinn, dáonghrádh, déuntoil, *agus* déinbhreitheamhnas.

3 Gan éinní tré chonnsbóid, ná tré ghlóir dhíomháoin, achd a numhlachd inntinne measadh gach áon gur fearr neach eile na é féin.

4 Nár ab íad na neithe bheanas ris féin bheuras gach áon dá aire, ach gach áon, na neithe fós bheanas ré dáoinibh eile.

5 Uime sin bíodh a ninntinn chéudna ionnuibh noch do bhí fós a Niósa Críosd:

6 Noch ar mbeith dhó a bhfoirm Dé, nár mheas sé na shlad bheith dhó coimhionnun ré Día:

7 Achd do chuir sé é féin a neamhshuím, ar ndul dó a riochd shearbhfoghantuighe, ar na dhéunamh cosmhail ré dáoinibh,

8 Agus ar na fhagháil a bhfioghair mar dhuine, do ísligh sé é féin, ar mbeith dhó ar ná dhéunamh umhal gus an mbás, eadhon bás na croiche.

9 Ar a nadhbharsin do árduigh Día é go ro árd mar an gcéudna, agus tug sé ainm dhó ós cionn gach uile anma.

10 Ionnus go ccromthadh gach uile ghlún dainm Iósa, *eadhon glúine* na neitheann atá ar neamh, agus ar talamh, agus fáoi an dtalamh:

11 Agus go naidmheóchadh
gach uile theanguidh gur ab
Iósa Críosd an Tighearna,
chum glóire Dé Athar.
12 Uime sin a cháirde, amh-
uil tug sibh umhlàchd uáibh a
gcomhnuidhe, ní hé amháin
lom láthairse, achd a nois go
mórmhór ar mbeith dhamh
bhur bhféugmhuis, sáothruighe
bhur slánughadh féin maille ré
faitcheas agus ré criothnugh-
adh.
13 Oír a sé Día oibrigheas
ionnuibh an toil agus an
gníomh, do réir a dheagh-
thola.
14 Déunuidh na huile neithe
gan mhonbhar agus gan chal-
lóid:
15 Ionnus go mbiáidh sibh
neimhchiontach, agus neamh-
urchóideach, bhur gcloinn
neamhlochduigh ag Día, a
measg dhroichchinidh chros-
da, eidir a bhfuil sibh ag déall-
rughadh mar lóchrannuibh
soilse sa tsáoghal.
16 Ag síneadh bhréithre na
beatha uáibh amach, ionnus
go dtiucfadh dhíomsa mórdh-
áil do dhéunamh a ló Chríosd,
nár rioth mé go díomháoin,
agus nár sháothruidh mé go
díomháoin.
17 Ach fós bíodh go bhfuilim
dom iodhbairt ar muin iodh-
bartha agus sheirbhíse bhur
gcreidimhse, atá luathgháir
oram agus gáirdeachas má ráon
libhse uile.
18 Ar son a nadhbhair chéud-
na déanuighse fós luathgháir
agus gáirdeachas má ráon
riomsa.
19 Agus atá muinighin agum
sa Dtighearna Iósa, ré Timo-
teus do chur chuguibh go haith-
ghearr: ionnus go mbéinn
deighmheisnigh, ar bhfagháil
fheasa créud as cor dhíbh-
se.
20 Oír ní bhfuil a shamhuil
agum ar fheabhus a inntinne,
do neoch ar a mbíadh cúram
na neitheann bheanas ribhse
go dúthrachdach.
21 Oír síad na neithe bheanas
ríu féin íarruid na huile, *agus*
ní híad na neithe bheanas ré
Híosa Críosd.
22 Achd atá fios a dhearbh-
thachdsan aguibhse, eadhon ga
ndearna sé miniosdrálachd um
fhochairse sa soisgéul, amhuil
do dhéunadh mac a bhfochair
a athar.
23 Uime sin atá súil agum
ris a bhfearsa do chur *chug-
uibh*, comhlúath agus bhías a
fhios agum créud bhus cor
dhamh féin.
24 Agus atá muinighin agum
sa Dtighearna, go dtiucfuidh
mé féin mar an gcéudna chug-
uibh go haithghearr.
25 Gidheadh do mheas mé
gur riachdanach, mo dhear-
bhráthair Epaphroditus do
chur chuguibh, mo chomh-
oibrighe, agus mo choimhfhior
coguidh, agus bhur dteachd-
airese, agus an tí do fhóir oram
a nám mo riachdanuis.
26 Oír do bhí fonn a chroidhe
ionnuibhse uile, agus do líon-

adh é do thuirse tré na chlos dáoibhse go raibh sé lag.

27 Agus go deimhin do bhí sé lag a bhfogus don bhás: gidheadh do rinne Día trócaire air, agus ní hair amháin, achd oramsa mar an gcéudna, ionnus nach bíadh doilgheas ar muin doilghis oram.

28 Uime sin bá moide mo dhuthrachd fá na chur chuguibh, ionnus ar na fhaicsin a rís daóibh go ngéubha gáirdeachas sibh, agus go madh lughaide mo dhoilgheassa é.

29 Ar a nadhbharsin gabhuidh chuguibh é sa Dtighearna maille ris a nuile gháirdeachás: agus bíodh cion mór aguibh ar a shamhuilsion.

30 Do bhrígh go dtáinic sé go gar don bhás ar son oibre Chríosd, agus nár chuir suím ann a anam, ionnus go gcoimhlíonfadh sé a nuireasbhaidh do bhí oramsa a dtaobh bhur seirbhísse.

CAIB. III.

Bíodh gur choimhed Pól an Dlighe tar chách, nier tháobh sé ris; achd mheasadh na dhioghbhail é, & gach éinní eile arson Chríosd do tharbhughadh.

TUILLEADH eile a dhearbhraithre, déunuidh gáirdeachas sa Dtighearna. Go deimhin ní léisg leam na neithe céudna do sgríobhadh chuguibh, agus as ní sabhálta dhíbhse é.

2 Coimhéuduigh sibh féin ar mhadruighibh: coimhéuduigh sibh féin ar dhrochluchd oibre: coimhéuduigh sibh féin ar an gcoimhghearradh.

3 Oír as sinne an timchillghearradh, noch do ní seirbhís do Dhía a sbioruid, agus do ní gáirdeachas a Níosa Críosd, agus nach ccuireamn ar muinighin sa bhfeóil:

4 Bíodh gur féidir leamsa fós bheith muinighineach as an bhfeóil. Má shaóileann éinneach eile go bhféudann sé muinighin do chur sa bhfeóil, as mó ná sin fhéudaimse,

5 Ar mbeith dhamh timchillghearrtha an tochdmhadh lá, do chineadh Israél, do threibh Bhenjamin, am Eabhraidhe do na Heabhruighibh, am Fhairísineach do réir an reachda.

6 Ré hiomad grádha do rinne mé gérleanmhuin air a neagluis: do réir an cheirt atá sa reachd, do bhí mé neimhchiontach.

7 Ach na neithe do bhí na néudáil agam, do mheas mé gur dhioghbháil íad ar son Chríosd.

8 Agus fós go deimhin, measuim gur dioghbháil na huile neithe, ar son éolais ro oirrdheirc Iósa Críosd mo Thighearna: agár léig mé dhíom na huile neithe ar a shon, agus measuim nach bhfuil ionnta achd aóileach, ionnus go ngnodhachuinn Críosd.

9 Agus go bhfuighthí annsan mé, gan bheith dom fhiréunntachd féin *thig* ón reachd agám, achd a nfiréuntachd *thig* tré chréideamh Chríosd, an fhí-

antachd *atá* ó Dhía tré
ıreideamh:
10 Ionnus go mbíadh aithne
gum airsion, agus ar chumh-
chd a eiséirghe agus ar chu-
ıann a pheannuide, ar mbeith
hamh dom chur a gcosamh-
ıchd chrotha ré na bhás:
11 *Dá fhéuchain* an dtiuc-
adh dhíom ar éunchor, rochd-
in go heiséirghe na marbh:
12 Ní hé go ráinic mé chea-
ıa, nó go bhfuilim fos ar
lteachd chum críche; achd
ıtáim ag rioth *dféuchain* an
ltiucfadh dhíom fós breith
uirrthe, do bhrigh go rugadh
oram cheana ré Iósa Críosd.
13 A dhearbhráithre, ní mhea-
suim gur rug mé fós uirrthe.
14 Ach *do ním* éin ní amháin:
ar mbeith dhamh ag dearmad
na neitheann atá ar mo chúl,
agus ag déunamh mo dhíthchill
chum na neitheann atá romh-
am, riothuim go dían chum an
chomhartha, do mhían luáidh-
éachda árdghárma Dé a Níosa
Críosd.
15 Uime sin an mhéid dhínn
atá diongmhalta, bíodh a ninn-
tinnse aguinn: ach má tá sibh
ar atharrach inntinne foill-
séochuidh Día a ní céudna
dhíbh.
16 Gidheadh siubhlam air ar
nadhuigh sa ní chum a dtan-
gamar, do réir áon ríaghla
amháin, *agus* bímid déininn-
tinn:
17 A dhearbhráithre, bíghidh
ıé chéile bhur luchd leanmha-
na agumsa, agus tabhruidh aire
don druing shiubhlas do réir
na heasumlára do bheirmídne
dhíbh.
18 Oír atáid mórán ag siu-
bhal, fár labhair mé ribh go
minic, agus fá a bhfuilim ag
gul a nois dá innisin díbh,
gur naimhde íad do chroich
Chríosd:
19 Agár ab damnughadh a
gcríoch dheigheanach: *agus*
agar ab é a Ndía a mbolg,
agus agá *dtéid* an ghlóir a
náire dhóibh, noch smuáineas
ar neithibh talmhuidhe.
20 Achd as ar neamh atá ar
gcoinbhearsáidne, an tionad as
a bhfuil súil aguinn fós ré
teachd an tslánaighthéora, an
Tighearna Iósa Críosd:
21 Noch chuirfeas an gcorp
truáillighe a natharrach cro
tha, chum a dhéunta comh-
chosmhuil ré na chorp glór-
mhar féin, tres a noibriughadh
lér féidir leis na huile neithe
fós do chur faói féin.

CAIB. IV.

Na neithe móra inleanmhana, 11 & súsughadh Phóil ris gach ein inmhc.

UIME sin a dhearbhraithre
grádhacha, dá bhfuil
toil mo chroidhe, mo sholás
agus mo choróin, seasuidh mar
so sa Dtighearna, a *dhear-
bhráithre* grádhacha.
2 Sirim dathchuinghe ar Ebh-
ódias, agus guidhim Sintiche,
bheith déininntinn sa Dtigh-
earna.
3 Agus sirim dathchuinge
ortsa mar an gcéudna, a chom-

panuigh charthanaigh, cungnamh ris na mnáibh, noch do rinne díthchioll maille riomsa sa tsoisgéul, agus maille ré Clemens, agus ris an gcuid eile dom luchd cabhartha, agá *bhfuilid* a nanmanna a leabhar na beatha.

4 Déunuidh gáirdeachas do shíor sa Dtighearna: a deirim a rís, Déunuidh gáirdeachas.

5 Bíodh suáimhneas bhur ninntinne follas do na huile dhaóinibh. *Atá* an Tighearna láimh ribh.

6 Ná bíodh ró chúram neithe ar bith oruibh: ach sa nuile ní biodh bhur níarratuis foillsighthe do Dhía, a nurnuighe agus a nathchuinghe maille ré breith bhuidheachais.

7 Agus coimhéudfaigh siothcháin Dé sharuigheas a nuile thuigse, bhur gcroidhthe agus bhur ninntinneacha a Níosa Críosd.

8 Tuilleadh eile a dhearbhraithre, gidh bé ar bith neithe atá fírinneach, gidh bé neithe *atá* trómgha, gidh bé neithe *átá* ceart, gidh bé neithe *atá* glan, gidh bé neithe 'as fíu grádh, gidh bé neithe ar a bhfuil deaghtheisd, ma tá subhailcighe ar bith, agus má tá moladh, go madh híad bhías sibh a smuáineadh.

9 Ná neithe fós do fhoghluim sibh, agus do ghlacabhair, agus do chúalabhair, agus do chonncabhair ionnamsa, déunuidh íad: agus biáidh Día na síothchána maille ribh.

10 Agus do ghabh gáirdeachas go mór sa Dtighearna mé, do bhrígh gur éiridh dhíbh fá dheireadh mo chúramsa do bheith oruibh, fós an ní do bhí na chás oruibh, ach nach bhfúarabhair ám.

11 Ní tré riachdanus a deirim so; óir do fhoghluim misi bheith sásuigh ris a staid a bhfuilim.

12 As éol damh bheith uiriseal, agus as éol damh bheith iomlán: sa nuile áit, agus sna huile neithibh do teaguisgeadh mé, ré bheith sáitheach agus ré bheith ocarach, ré bheith líonta agus ré bheith a riachdanus.

13 Tig dhíom na huile neithe do dhéunamh, tré Chríosd noch do neartuigheas mé.

14 Thairis sin is maith do rinneabhairse bheith páirteach rém bhuáidhirtse.

15 Agus fós atá a fhios agúibhse a Philippíanacha, a dtosach an tsoisgéil an tan do fhág mé Macedonia, nár roinn eagluis ar bith rium a gcunntus tabhartha agus gabhala, ach sibhse amháin.

16 Oír *ar mbeith dhamh* fós a Dtessalonica, do chuireabhair chugam uáir nó dhó, fóirighin mo riachdanuis.

17 Ní hé go bhfuilim ag íarruidh tabhartuis, achd amháin ag íarruidh toruidh ro líonmhuir chum bhur gconntuisse.

18 Fuáir mé a nois na huile neithe, agus atá mo theannsháith agum: do líonadh mé

ngglacadh dhamh ó Epaphro-
us na neithe *tháinic* uáibh-
an baladh dheaghbhaluidh,
niodhbairt thaitneamhach,
a bhfuil gean ag Día.
9 Agus fóirfidh mó Dhíasa
ch uile uireasbhuidh dhá
bía oruibhse, do réir a sháidh-
aris maille ré glóir, a Níosa
ríosd.
20 Agús glóir do Dhía, eadh-
n ar Nathairne go sáoghal na
ioghal. Amen.

21 Teannuidh ribh gach uile
náomh a Níosa Críosd. Cuirid
na dearbhraithre atá um fho-
chairse a mbeannachd chug-
uibh.
22 Cuirid na naóimh uile a
mbeannachd chuguibh, agus
go mórmhór an dream atá do
luchd tighe Shéusair.
23 Grása ar Dtighearna Iósa
Críosd maille ribh uile. A-
men.

EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA GCOLOSSIANACH.

CAIB. I.

An Críosd fírinneach, 18 *ceann na Heagluise;* 26 *neach a nallod bhí diamhar ar na cineadhachaibh.*

POL absdal Iosa Críosd tré
thoil Dé, agus an dear-
bhrathair Timotéus,
2 Chum na náomh, agus na
ndearbhráthar ndíleas a Níosa
Críosd, a Gcolosse; Grása
maille ribh, agus siothcháin ó
Dhía Athair, agus ón Dtigh-
earna Iosa Críosd.
3 Beirmíd a bhuidhe ré Día,
agus ré Hathair ar Dtighearna
Iosa Críosd, ag déunamh ur-
nuighe do shíor ar bhur son-
sa:
4 On ráth fá gcúalamar iom-
rádh bhur gcreidimh a Níosa
Críosd, agus bhur ngrádh do
na huile náomhuibh:
5 Ar son ná muinighne atá
ar na cur a gcoimhéud bhur
noirchill air neamh, agá bhfuár-
abhair a túarásgbháil roimhe,
a mbréithir fhírinne an tsois
géil,
6 Noch tháinic chuguibhse,
comhmaith ris an ndomhan
uile: agus do bheir toradh
úadha, mar do bheir bhur
measgsa ón lá fá gcúalabhair
agus fá bhfúarabhair éolas air
ghrás Dé go fírinneach.
7 Amhuil fós do fhoghluim
sibh ó Epaphras ar gcoimh-
shearbhfoghantuidh grádhach,
noch atá ar bhur sonsa na mhi-
nisdir díleas ag Críosd.
8 Noch fós do fhoillsigh
dhúinne bhur ngrádhsa trés an
Sbioruid.
9 Uime sin ón lá fá gcúala-
mar, ní sguirmíd dá bheith ag
úrnuighe ar bhur son, agus ag
athchuinghe sibhse do bheith
líonta déolas a thoilesion, a

nuile eagna agus thuigse sbioradalta;

10 Ionnus go siubhalfadh sibh mar as cubhaidh don Tighearna, maille ré na thoil do dhéunamh sna huile neithibh, ag tabhairt toruidh uáibh sa nuile dheaghobair, agus ag fás a néolas Dé:

11 Ar bhur neartughadh maille ris a nuile neart tré na chumhachd glórmharsan, chum na huile fhoighide agus fhulaing maille ré gáirdeachas:

12 Ag breith bhuidheachais ris a Nathair, noch do rinne sinne iomchubhaidh chum coda doighreachd na náomh sa tsoillse.

13 Noch do sháor sinn ó chumhachduibh an dorchaduis, agus do atharruigh sinn go rioghachd a mhic ionmhuin féin:

14 Ion a bhfuil an fúasgladh aguinn tré na fhuil, *eadhon* maithmheachas na bpeacadh.

15 Noch atá na iomháigh don Día dofhaicsigh na chéidghin na nuile chreatúr:

16 Oír is leisean do cruthuigheadh na huile neithe, noch atá ar neamh agus ar talamh, sófhaicsigh, agus dófhaicsigh: más árdchaithireacha íad, nó Tighearnuis, nó úachdaránachd, nó cumhachda, as leision, agus ar a shonsan do cruthugheadh íad uile.

17 Agus atá féin roimh na huile neithibh, agus is trídsion sheasaid na huile neithe a bhfochair a chéile.

18 Agus as eision ceann chuirp na heagluisi: agar ab é an tosach é, an chéidgin ó mharbhuibh, chum airdcheannuis do bheith aige ós cionn na nuile.

19 Oír do thogair an Tathair a nuile iomláine do chombnuidhe annsan:

20 Agus na huile neithe do dhéunamh réidh ris féin thrídsion, ar ndéunamh siothchána tré fhuil a chroichesean, mas air talamh íad, no air neamh.

21 Agus sibhse do bhí a nallód bhur gcoimhightheachuibh agus bhur naimhdíbh, ann bhur ninntinn tré drochoibrighibh, do réidhigh sé a nois daóibh.

22 A gcorp a fhéola féin, tré bhás: chum bhur ndéunta náomhtha glan, agus neimhchiontach na fhíadhnuise féin:

23 Má chomhnuigheann sibh go fonndameinteach daingean sa gcreideamh, gan bheith dhíbh ar bhur nathrughadh ó mhuinighin an tsoisgéil do chúalabhair, *agus* do rinneadh sheanmóir dá gach uile chreatúr atá faói neamh, dá bhfuilimse Pól am mhinisdir.

24 Noch do ní a nois gairdeachas ann sna neithibh fhuilingim ar bhur sonsa, agus choimhlíonas fuigheall buáidheartha Chríosd am fheóil, ar son a chuirpsion, eadhon a neagluis:

25 Dá ndearnadh minisdir dhíom, do réir fheadhmanntuis Dé, tugadh dhamh bhur

táobhsa, chum breithre Dé
a choimhlíonadh.
26 An ruindiamhair do bhí
folaighthe ó thús an domhuin,
agus ó ré na sinnsear, achd a
nois atá ar na fhoillsiughadh,
dhá naómhuibhsion.
27 Dar thogair Dia a fhoill-
siughadh, créd é saidhbhreas
ghlóire an ruindíamhairse a
measg na gcineadhach, agár ab
é Críosd é bhur measgsa, muin-
ghin na glóire:
28 Noch do nímidne shean-
móir, ag tabhairt fógra dá gach
áon, agus ag teagusg gach aóin,
sa nuile eagna, chum gach áon
do thabhairt a láthair iomlán a
Níosa Críosd:
29 A ní chum a bhfuilimse ag
déunamh díthchill, ar mbeith
dhamh ag sbáirn do réir mar
oibrigheas a oibriughadhsan
ionnam go cumhachdach.

CAIB. II.

Diosbóireachd chealgach, lé béulaireachd, agus geasrogadh dhaoine, 20 & gnathaighte an reachd, do sheachna.

OIR do bfearr leam go
mbíadh a fhios aguibh,
créd é méud mo chomhruic ar
bhur sonsa, agus ar son na
druing atá a Laodicéa, agus ar
son na méide nach bhfacuigh
madhuigh sa bhfeóil:
2 Ionnus go mbíadh sólás
air a ccroidhthibh, ar mbeith
dhóibh dluthuighe ré chéile a
ngrádh, agus a nuile shaidh-
bhrios sháirdhearbhthachd
tuigse, chum éolais rúindía-
mhra Dé eadhon a Nathar,
agus Chríosd:
3 Ann a bhfuilid na huile
ionnmhusa eagna agus éolais,
folaighe.
4 Achd a deirim so, deagla
go meallfadh éunduine sibh ré
hóradh bríathar:
5 Oír bíodh nach bhfuilim
bhur láthair sa gcoluinn, gidh-
eadh atáim bhur láthair sa
sbioruid, ag déunamh gáirdea-
chais agus ag féuchain bhur
nórduighe, agus dhaingne bhur
gcreidimh a Gcríosd.
6 Uime sin amhuíl do ghabh-
abhair an Tighearna Iósa
Críosd chuguibh, siubhluidh
annsan:
7 Ar mbeith dhíbh ar bhur
bhfréumhughadh agus ar bhur
bhfollamnughadh ann, agus ar
bhur ndaingniughadh sa gcreid-
eamh, do réir mar do theaguisg-
eadh sibh, ag líonadh ann díbh
maille ré breith bhuidheachais.
8 Tabhruidh bhur naire ribh,
nach meallfuidh éinneach sibh
tré fheallsamhnachd agus tré
mhealltóireachd dhiombaóin,
do réir thráchduighe na ndaói-
ne, do réir chéudthosuigheadh
an domhuin, agus ní do réir
Chríosd.
9 Oír atá a nuile iomláine
dhíaghachda na comhnuidhe
annsan go corparrdha.
10 Agus atá sibhse ar bhur
iomlíonadh annsan, noch as
ceann don uile uachdaranachd,
agus do na huile chumhachd-
uibh.
11 Ann a bhfuilti mar an

gcéudna, timchillgearrtha, ré timchillghearradh nach láimhdhéanta, ag cur chuirp pheacuidh na féola dhíbh, tré thimchillghearradh Chríosd.

12 Ar mbeith díbh adhluice má ráon ris tré bhaisdeadh, ann a ndearnabhair eiseirghe fós má raón ris tré chreideamh oibre Dé, do thóg é súas ó mharbhuibh.

13 Agus do aithbhéodhuigh sé sibhse maille rision, ar mbeith dhíbh marbh a bpeacaidhibh, agus a neamhthimchillghearradh bhur bhféola, ag maitheamh a nuile pheacuidh dhíbh;

14 Ar sgríos sgríbhinne na nordiugheadh do bhí ar nadhuighne, dhó, agus do bhí contrárrdha dhúinne, do thóg sé as a tslighe í, ága greamadh don chroich:

15 Ag fádhbhadh na nuachdaránachd agus ná gcumhachd dó, do thaisbéin sé go follas *íad* ar ndul dó ann féin go caithréimeach ós a gcionn.

16 Uime sin ná damnuigheadh éinneach sibh ar son bhídh ná dhighe, ná a dtáobh láe saóire, ná fán Ré nuáidh, ná a dtáobh na saboideadh:

17 Nach bhfuil ach na sgáile do na neithibh atá chum teachda: achd is lé Críosd an corp.

18 Ná mealladh éunduine sibh, a numhlachd inntinne agus a dtabhairt onóra dainglibh, dhá sháthadh féin sna neithibh nách bhfacuidh sé ríamh, ar na líonadh go díomhaóin ré hinntinn a cholla féin:

19 Agus nach cconghmhann sé an ceann, as a bhfaghann an corp uile, ar mbeith dhó gan easbhaidh dluthuighe ré chéile tré altuibh agus tre choimhcheangaltuibh, fás tré fhás Dé.

20 Uime sin má fúarabhair bás má ráon ré Críosd, ó chéudthosuighibh an domháin: créd fá bhfuil sibh mar dhaóinibh chaitheas a mbeatha sa sáoghal, ag leanmhuin dórdaighthibh.

21 Ná bean ris, na blais, na láimhsigh.

22 Noch théid uile a ttruáilleagh ré na gcleachdadh, do réir aitheantadh agus theaguisg na ndaóine.

23 Neithe agá mbí cáil eagna orrtha, sa seirbhís chumuid daóine úatha féin, agus a numhlachd inntinne, agus a neamhchoigilt an chuirp, ní a nonóir air bhith do shásadh na colla.

CAIB. III.

Na seanbhéusa do chur far ccúl, 18 *& caitheamh ar reachd tighe na nccomidmheach, lé mía-beatha.*

UIME sin má deiséirghe sibh má ráon ré Críosd, íarruidh na neithe atá shúas, sa nionadh ann a bhfuil Críosd na shuidhe ar deis Dé.

2 Bíodh bhur ndúil sna neithibh atá shúas, agus ní sna neithibh atá air talamh.

3 Oír atá sibh marbh, agus atá bhur mbeatha folaighthe má ráon ré Críosd a Ndía.

4 An tan fhóillséochar
Críosd, ar mbeathainne, foill-
séochar sibhse fós an tan sin a
glór má ráon ris.
5 Uime sin claóidhigh bhur
mbuill thalmhuidhe, sdríopa-
chas, neamhghloine, fonn col-
luidhe, ainmhían, agus sainnt
noch as íodhaládhradh :
6 Tré na dtig díoghaltus Dé
ar chloinn na heasumhlachda.
7 Ann a rabhabhairse fós ag
siubhal, a nallód, ar mbeith
dhíbh ag caitheamh bhur
mbeatha ionnta.
8 Achd a nois cuiridh uáibh
na neithesi uile, fearg, buirbe,
droichmhéin, comhradh salach
as bhur mbéul.
9 Ná déunuidh bréug ré
chéile, ó chuireabhair an sean-
duine dhíbh maille ré na
ghníomharthuibh :
10 Agus ó chuireabhair an
duine núadh iomuibh, noch
atá ar na athnúadhughadh a
néolas, do réir íomháighe an-ti
do chruthaidh é :
11 Mar nach bhfuil Gréugach
agus Iúduighe, timchillghear-
radh agus neamhthimchill-
ghearradh, duine barbartha
agus Scitían, dáor agus sáor :
achd Críosd na uile agus ann
sna huilibh.
12 Uime sin cuiridh iomuibh,
mar *chloinn* thoghtha náomh-
tha ionmhuin Dé, innighe tró-
caire, cáoine, umhlachd inn-
tinne, ceannsachd agus foigh-
id :
13 Ag tabhairt íomchair dhá
chéile, agus ag maitheamh dhá
chéile, má tá gearan ag néach
a nadhuigh ar oile : amhuil tug
Críosd maitheamhnas díbhse,
go madh hamhluidh sin *dhéu-
nas* sibhse.
14 Achd ós cionn na neithe-
annsa uile *biodh aguibh* carr-
thannachd, noch as coimh-
cheangal diongmháltachda ann.
15 Agus bíodh siothcháin Dé
ag ríaghlughadh bhur gcroidh-
eadh, chum a bhfuiltí fós ar
bhur ngairm a néunchorp : ag-
us bíghidh buidheach.
16 Bíodh bríathar Chríosd
na chomhnuidhe ionnuibh go
saidhbhir sa nuile eagna : dá
bhur múnadh agus dá bhur
dteagusg féin a salmuibh, agus
a bhfonnuibh molta Dé, agus
a gcainticibh sbioradálta, ag
déunamh ceóil don Tighearna
ann bhur gcroidhthibh maillé
ré gean.
17 Agus gidh bé ar bith ní
dhéuntaói, a mbreithir nó a
ngníomh, *déantar iad* uile a
nainm an Tighearna Iósa ag
breith bhuidheachais díbh ré
Día eadhon an Tathair, thríd-
sion.
18 A mhná, bíghidh umhal
do bhur bhfearuibh, mar is
cubhaidh sa Dtighearna.
19 A fhiora, grádhuighe bhur
mná, agus ná bíghidh searbh
dhóibh.
20 A chlann, bíghidh umhal
do bhur naithribh agus do
bhur máithribh sna huile nei-
thibh : óir as mór gean an
Tighearna ar so.
21 A aithreacha, na bros-

duighe bhur gclann chum
feirge, deagla a meisnighe do
chur ar gcúl.
22 A shearbhfhoghantuigh-
idh, bíghidh umhal sna huile
neithibh don druing is maigh-
isdridhe oruibh do réir na feó-
la, ní a seirbhís súl, mar luchd
do ní toil na ndaóine, ach
maille re neamhurchóid chroi-
dhe, ar mbeith eaglach dhíbh
roimhe Dhía.
23 Agus gidh bé ar bith ní
do ní sibh, déunuidh é ó
chroidhe, amhuil don Tigh-
earna, agus ní do dhaóinibh;
24 Ar mbeith a fheasa ag-
uibh, go bhfuighe sibh ón
Dtighearna luáidheachd oigh-
reachda: óir as don Tighearna
Críosd do ní sibh seirbhis.
25 Achd gidh bé ní eugcóir,
do ghéubhuidh sé luach sáo-
thair na héugcóra do rinne sé:
agus ní bhfuil féuchuin do
phearsuinn seach a chéile.

CAIB. IV.

*Día do ghuidhe arson na minis-
dreudh; & siubhal go haireach fa
chomhair na michreidmheacha.*

AMHAIGHISDRIGHE,
déunuidh cóir agus
comhthrom ré bhur searbh-
fhoghantuighibh: ar mbeith
a fheasa aguibh, go bhfuil
maighisdir aguibh féin mar an
gcéudna ar neamh.
2 Bíghidh búan a núrnuighe,
ag faire innte maille ré breith
bhuidheachais.
3 Ag úrnuighthe mar an
gcéudna air ar soinne, chum
Dé dfosgladh dhoruis na hur-
labhra dhúinn, as go laibheó-
ramis rúindíamhair Chríosd,
tré a bhfuilim fós a gcuibhrigh-
thibh:
4 As go bhfoillséochuinn í,
amhuil as cóir dhamh labhairt.
5 Siubhluidh go heagnuidhe
a dtáobh na druinge atá a
muith, ar mbeith dhíbh ag
fúasgladh na haimsire.
6 Bíodh bhur gcomhrádh do
ghnáth grásamhuil, ar na thu-
madh a salann: ionnas go
mbíadh a fhios aguibh cionnas
as cóir dhíbh gach áon do
fhreagra.
7 Foillséochuidh Tichicus
dearbhráthair grádhach, agus
minisdir díleas, agus comh-
shearbhfhoghantúidhe sa Dti-
ghearna, mo chorsa uile dhíbh:
8 Noch do chuir mé chuguibh
fá a nadhbhar chéudna, ionnus
go mbíadh a fhios aige créd as
cor dhaóibh, agus go dtiubh-
radh furtachd da bhur gcroidh-
thibhse:
9 Má ráon ré Honesimus
dearbhráthair díleas grádhach,
noch as díbh féin. Foillséo-
chuid dhíbh na huile neithe
atá ann so.
10 Cuiridh Aristarchus mo
choimhphríosúnach beatha ag-
us sláinte chuguibh, agus Mar-
cus bráthair Bhárnabais, agá
bhfúarabhair áitheanta dhá
tháobh: Má thig sé chuguibh,
gabhuidh leis.
11 Agus Iósa da ngoirthear
Iustus, noch as don timchill-
ghearradh: a síad amháin mo
luchd cungantasa do chum

oghaehda Dé, *agus* a siad bá
hurtachd damh.
12 Cuiridh Epaphras searbh-
hoghantuidhe Chríosd noch
dibh féin, beannachd chug-
ibh, ag déunamh sbárna do
híor a núrnuighibh ar bhur
on, chum seasda dhíbh go
iongmhálta agus líonta a nuile
hoil Dé.
13 Oír do ním dfiadhnuise
is, go bhfuil teasgrádh aige
híbhse, agus do luchd Lao-
icéa, agus do luchd Híera-
ólis.
14 Cuiridh Lucás an liáigh
rádhach, agus Démas, bean-
achd chuguibh.
15 Beiridh beannachd chum
na ndearbhráthar atá a Lao-
dicéa, agus chum Nimpháis,
agus chum na heagluise atá
ann a thigh.
16 Agus an tan léighfigh-
thear a neipisdilse eadruibh,
tuguidh fá deara a léaghadh
mar an gcéudna a neagluis na
Laodicéanach: agus léighidhse
fós a neipisdil ó Laodicéa.
17 Agus abruidh ré Harchip-
pus, Tabhaire haire leachd fán
miniosdrálachd fuáir tú sa
Dtighearna, do choimhlíonadh.
18 Beatha agus slainte *chug-
aibh* ré mo láimhse Pól. Bíodh
cuimhne aguibh ar mo ghéimh-
leachuibh. Grása maille ribh.
Amén.

CEUD EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA DTESSALONICANACH.

CAIB. I.

Ata déthchéall na Dtessaloniccnseach, ó ioná scathan do na huile Chriosd-uighibh.

POL agus Silbhánus agus
Timotéus chum eagluise
na Dtessalónicanach a Ndía
Athar, agus sa Dtighearna Iósa
Críosd, Grása maille ribh agus
síothcháin ó Dhía ar Nathair,
agus ón Dtighearna Iósa Críosd.
2 Beirmíd buidheachas ré Día
do shíor ar bhur sonsa uile, dá
bhur gcoimhniughadh ann ar
núrnuighibh:
3 Gan sgur dá bheith ag
coimhniughadh bhur nobair
creidimh agus sáothar carr-
thannachda, agus foighide *bhur*
mhuinighne ann ar Dtighearna
Iósa Críosd, a bfíadhnuisi Dé
eadhon ar Nathair.
4 Ar mbeith fios bhur dtogh-
asa aguinn, a dhearbhráithre
as ionmhuin ré Día.
5 Oír ní a mbréithir amháin do
bhí an soisgéul do rinneamar
a sheanmóir dhaóibhse, achd
a gcumhachd mar an gcéud-
na, agus sa Sbiorad náomh,
agus a láindearbhthachd: do
réir mar as aithnigh dhíbh an
gléus ann a rabhamar bhur
measg ar bhur sonsa.
6 Agus do rinneadh luchd
leanmhana dhúinne agus don

Tighearna dhíbh, ar ngabháil
na breithre chuguibh a mbuái-
dhirt mhóir, maille ré gairdea-
chas an Sbiorad naóimh :
7 Ionnas go rabhabhair bhur
neisiompláiribh don mhéid agá
bhfuil creideamh a Macedónia
agus a Nachaía.
8 Oír do clos fuáim bhréithre
an Tighearna uáibhse amach,
ní hé amháin a Macedónia ag-
us a Nachaía : ach do leath-
nuidh bhur gcreideamh a Ndía
sa nuile áit mar an gcéudna,
ionnas nach bhfuil na ríach-
danas oruinne éinní labhairt.
9 Oír foillsighid féin oruinn,
cionnas do chúamar a steach
chuguibhse, agus an gléus air
ar fhill sibhsé ó iodhaluibh
chum Dé, chum seirbhíse do
dhéunamh don Día bheó fhír-
inneach :
10 Agus chum fuireach ré
na mhac ó neamh, noch do
thóg sé súas ó mharbhuibh,
eadhon Iósa, sháorus sinne ón
bhfearg atá chum teachda.

CAIB. II.

Sompla an fhoir-theaguisc, 13 & na ndeagh luchd éisdeachd.

OIR atá a fhios aguibh
féin, a dhearbhráithre,
nár dhíomhaóin ar ndul a
steachne chuguibh :
2 Ach fós ar bhfulang dhúinn
roimhe, agus tar éis ar mas-
luighthe a Bhfilippí, do réir
mar as aithnigh dhíbhse, do
rinneamar dánachd as ar Ndía
féin, ré soisgéul Dé do shean-
mórughadh dhíbhse maille ré
hiomad Sbárna.
3 Oír ní raibh ar dteagnúis-
ne tré mhealltóireachd, ná tre
neamhghloine, ná tré cheilg :
4 Achd amhuil fuáir Día dúil
ionnuinn ré cúram an tsoisgéil
do chur oruinn, as dá réir in
labhramaóid, ní mar dhruing
do ní toil na ndaóineadh, ach
toil Dé dhearbhus ar gcroidh-
the.
5 Oír ní dhearnamar ríamh
slíomadóireachd bhríathar,
mar as aithnigh dhíbhse, n
leithsgéul sainte : *atá* Dí
dfíadhnuise air.
6 Agus níor íarramar glóir ó
dhaóinibh, ná uáibhse, ná ó
dhaóinibh eile : bíodh gur
bhféidir linn trom do léigean
oruibhse, mar abstaluibh
Chríosd.
7 Ach do bhámar caóin bhur
measg.
8 Agus amhuil do bhíadh
buime ag altrom a cloinne, i
mar sin, ar mbeith dhúinne
fonnmhar ionnuibhse, bá mían
rinn ní hé amháin soisgéul Dé
do roinn ribh, achd ar nanman-
na féin mar an gcéudna, do
bhrígh go rabhabhair roion-
mhuin dhúinn.
9 Oír as cumhain libh, a
dhearbhráithre, ar sáothairne
agus ar nanshógh : óir ar mbeith
dhúinn ag déunamh sáothair
do ló agus doidhche, deagla
ar dtruim do léigean ar éun
duine aguibhse, do rinneamar
soisgéul Dé do sheanmóir
dhaóibh.
10 As fiadhnuisighe sibhse
agus Día, créd é a náomhtha,

agus a chomhthruime, agus a
neamhlochduíghe do iomchra-
mar sinn féin eadruibhse, an
drung chreideas.
11 Mar as aithnigh dhíbh
cionnas do bhímís ag teagasg
agus ag furtachd, agus ag
guidhe gach aóin fó leith ag-
uibh, amhail *do dhéunadh* ath-
air ré na chloinn,
12 Ionnus go siubhalfadh sibh
go cubhaidh do Dhía, noch do
ghoireas sibh chum a ríogh-
achda agus a ghlóire féin.
13 Ar a nadhbharsin, bímíd-
ne mar an gcéudna gan sgur
ag breith bhuidheachais ré Día,
do bhrígh ar ngabháil bhréithre
Dé chuguibh noch do chúa-
labhair uáinne, gur ghabha-
bhair chuguibh é, ní mar
bhréithir dháonna, ach (do réir
mar atá sé go fírinneach) mar
bhréithir Dé, noch fos oibrigh-
eas ionnuibhse, an drung chrei-
deas.
14 Oír a dhearbhráithre, do
rinneadh dhíbhse luchd lean-
mhana eagluiseadh Dé noch
átá a dtír Iúdaighe a Níosa
Críosd: do bhrígh gur fhulaing
sibh na neithe céudna ó bhur
luchd éintíre féin, amhuil *do
fhuilngeadarsan* ó na Iúduigh-
ibh:
15 Noch fós do chuir an
Tighearna Iósa chum báis, ag-
us na fáidhe do bhí aca féin,
agus do rinne gérleanmhuin
oruinne: agus nach dtaitneann
ré Día, agus atá conntrárrdha
do na huile dhaóinibh:
16 Ag toirmeasg oruinne labh-
airt ris na cineadhachuibh
chum a slánuighthe, chum
bheith dhóibh ag sirlíonadh a
bpeacuighibh: óir táinic a
nfearg orrtha go síorruidhe.
17 Agus ar mbeith dhúinne
dealuighe ribh a dhearbhrái-
thre, ar feadh tamuill bhig, a
bpearsuinn, ní a gcroidhe, as
móide do rinneamar dithcheall
é, chum bhur naighthe dfaicsin
maille ré hiomad míana.
18 Uime sin bá mían rinn
teachd chuguibh, (mise Pól
go háirighe) uáir no dhó, ach
do chuir Sátan toirmeasg or-
uinn:
19 Oír créd í ar muinighiu,
nó ar ngáirdeachas, no ar gco-
róin ghlóire? a né nach sibhse
iad a bhfíadhnuise ar Dtigh-
earna Iósa Críosd, agá theachd?
20 As sibh go deimhin ar
nglóir agus ar ngáirdeachas.

CAIB. III.

*Athchoimghe Phóil, 10 arson meud-
ughadh creideamh dhóibh.*

AR a nadhbharsin ó nar
bhféidir linn congmháil
oruinn ní búdh faide, do chonn-
cas dúinn gur bhindéunta ar
bhfagbháil a Nátens ar náonar.
2 Agus do chuireamar Timo-
téus ar ndearbhráthair, agus
minisdir Dé, agus ar bhfear
cabhartha a soisgéul Chríosd,
chum sibhse neartughadh agus
do theagusg do tháobh bhur
gcréidimh:
3 Ionnus nach bíadh éun-
duine aguibh sobhogtha sna
buáidhearthuibhse: óir atá a

fhios aguibh féin gur hórduigh-
eadh sinn chuige so.
4 Oir an tan do bhámar bhur
bhfochair, dinnísceamar dhíbh
roimh láimh, go néireochadh
buáidhirt dhúinn, do réir mar
thárrla, agus áta a fhíos ag-
uibhse.
5 Ar a nadhbharso, ó nár
bhféidir leamsa congmháil or-
am ní budh fhaide, do chuir
mé *cision* chuguibh, chum
feasa bhur gcreidimh dfághail,
deagla gur chuir an cathuighe-
óir cathughadh oruibh a gcás
ar bith, agus go mbíadh ar
sáothairne díomhaóin.
6 Achd a nois go déighean-
ach, ar dteachd do Thimotéus
uáibhse chuguinne, agus ar
dtabhairt dheaghtheisde ar
bhur gcreideamh agus ar bhur
ngrádh dhúinn dó, agus go
bhfuil deaghchoimhne aguibh
oruinn, ar mbeith dhibh do
shíor fonnmhar ar sinne dfaic-
sin, amhuil atámuidne fós ribh-
se.
7 Dá bhrígh sin a dhear-
bhráithre, fúaramar furtachd
bhur dtáobh ann ar nuile
bhuáidhirt agus ríachdanas,
tré bhur gcreideamh:
8 Oír atámuidne a nois béo,
dá seasuidh sibhse sa Dtigh-
earna.
9 Oír créd é an buidheachas
as féidir linne do thabhairt
mar mhalairt do Dhía ar bhur
sonsa, do bhrígh a nuile gháir-
deachais re a ndeunmuid gair-
deachas thríbhse a bhfíadh-
nuise ar Ndé féin;
10 Dá íarraidh dathchuinghe
go ro dhíthchiollach do ló ag-
us doidhche bhur nadhuigh
dfaicsin, agus uíreasbhuidh
bhur gcreidimh do leasugh-
adh?
11 Agus go dtréoruidhe Día
féin eadhon ar Nathaír, agus
ar Dtighearna Iósa Críosd sinn
sa slighe dhírigh chuguibhse.
12 Agus go méuduighe an
Tighearna sibh, agus go dtug-
uidh fó deara dhibh líonadh a
ngrádh dhá chéile, agus do na
huile dhaóinibh, do réir mar
atámuidne fós díbhse.
13 Chum bhur gcroidheadh
do dhaingniughadh neimh-
chiontach a náomhthachd a
bhfíadhnuisi Dé eadhon ar
Nathar, a dteachd ar Dtigh-
earna Iósa Críosd maille ré na
nuile náomhuibh.

CAIB. IV.

Iarrfa sé orra, 11 a ngnothuighe féin do dhéanamh, 13 & gan na marbh do ro-chaóineadh.

TUILLEADH eile a dhear-
bhráithre, cuirmíd dím-
pidhe agus dathchuinge or-
uibh trés an Dtighearna Iósa,
sibh theachd ar bhur nadhuigh
ní sa mhó ná chéile, do réir
mar fúarabhair uáinne an gléus
air ar cóir dhaoibh siubhal,
agus toil Dé do dhéunamh.
2 Oír atá a fhios aguibh créd
íad na haitheanta thugamar
dhaóibh trés an Dtighearna
Iósa.
3 Oír a sí so toil Dé, sibhse
do bheith náombtha, ionnus

go seachnochadh sibh sdríopa-
bhas:
4 Agus fios do bheith ag gach
aon aguibh ar a shoitheach féin
do chongmháil a náomhthachd
agus a nonóir:
5 *Agus* ní a bhfonn ainmhí-
anach, amhail *do níd* na cin-
eadhacha, ag nach bhfuil éolas
Dé.
6 Gán leathtrom, na meabhail
do dhéunamh *déinneach* air a
dhearbhrathair, óir do ní Día
díoghaltus sna neithibhse uile,
do réir mar a dubhramar
cheana ribh, agus do rinnea-
mar dfíadhnuisi.
7 Oír ní chum neamhghloine
do ghoir Dia sinn, ach chum
náomhthachda.
8 Ar a nadhbharsin an tí
chuireas a neamhshuim *na nei-
thesi*, ní a nduine atá neamh-
shúim aige, achd a Ndía, noch
fós tug dhúinne a Sbiorad
náomhtha féin.
9 Achd a dtáobh ghrádh
bhráithreamhuil ní bhfuil sibh-
se a riachdanas sgríobhadh
chuguibh: óir do teaguisgeadh
sibh ó Dhía, chum a chéile do
ghrádhughadh.
10 Agus fós do níthí an ní
céudna do na huile dhear-
bhraíthribh ar feadh na Ma-
cedónia uile: Gidheadh íarr-
muid dathchuinge oruibh a
dhearbhráithre, teachd ar bhur
nadhuigh ní sa mhó na chéile:
11. Agus bhur ndithchioll do
dhéunamh ré bheith ciúin, ag-
us re bhur ngnothuighibh féin
do dhéunamh, agus ré sáoth-
rughadh dhíbh ré bhur lámh-
uibh féin, do réir na naitheant-
adh thugamairne dhíbh:
12 Chum sibh féin díomchar
go cubhaidh a dtáobh na
druingc *atá* don táobh amuith,
agus ionnus nách bíadh uireas-
bhuidh éinneithe oruibh.
13 Agus a dhearbhráithre, ní
háill leam ainbhfios do bheith
oruibh a dtáobh na muintire
atá na gcodladh, ionnas nách
déunadh sibh doilgheas, mar
an drung ag nách bhfuil muin-
ighin.
14 Oír má chréidmíd go
bhfuáir Iósa bás agus gur eis-
éirghe sé, as amhluidh sin fós
bhéuras Día an drung chodlus
a Níosa, ma ráon ris.
15 Oir a deirmíd so ribh a
mbréithir an Tighearna, nách
rachmuidne an luchd atá beo,
do fáigeadh go teachd an
Tighéarna, roimh an luchd áta
na gcodladh.
16 Oír tiucfuidh an Tighear-
na féin a núas ó neamh, maille
ré gáir ré guth a narchaingil,
agus ré sdoc Dé: agus eireó-
chuid na mairbh a Gcríosd ar
tús.
17 Na dhíaigh sin inne fhúig-
fighear béo, fuáidéochar súas
sinn ma ráon ríusan sna néull-
uibh, chum teagmhála don
Tighearna sa naieur: agus mar
sin bhíam go síorruidhe a bhfo-
chair an Tighearna.
18 Uime sin tuguidh furtachd
dhá chéile ris na bríathruibh-
se.

CAIB. V.

An ghné ullmhuighte is fearr, 11 fa choinne an lá dheireannuigh.

GIDHEADH a dhear-
bhráithre, ní bhfuil na
riachdanus oruibh sgríobhadh
chuguibh, a dtáobh aimsireadh
agus mhóimenteadh.
2 Oír atá a sháirfhios aguibh
féin, go dtiucfuidh lá an Tigh-
earna, mar ghaduighe sa noidh-
che.
3 Oír an tan déuruid síad,
Síothcháin agus neambáoghal:
tiucfuidh sgrios obann orrtha
an tan sin, mar thig iodhana
go mnaói thorruidh, agus ní
bhéuruid íad féin as.
4 Gidheadh a dhearbhráithre,
ní bhfuil sibhse a ndorchadas,
ionnus go dtiucfadh an lá sin
oruibh mar ghaduidhe.
5 As clann na soillse sibh
uile, agus clann an laói: ní
clann do noidhche, ná don
dorchadas sinn.
6 Uime sin ná déunam cod-
ladh do nós cháich, ach déu-
nam faire agus bíom measárr-
dha.
7 Oír an dream chodlas, is
ann sa noidhche chodluid síad:
agus an dream ar a mbí misge,
is an sa noidhche bhíd ar
misge.
8 Gidheadh sinne atá ar
gcloinn ag an lá bímid meas-
sarrdha, ar gcur éidigh ochda
an chreidimh agus an ghrádha
iomuinn, agus mhúinighne an
tslánuighthe mar chlogaid.
9 Oír ní chum feirge dórd-
uigh Día sinn, ach chum an
tslánaighthe do ghnodhughadh
tré ar Dtighearna Iósa Críosd,
10 Noch do fuáir bás air ar
son, ionnus, mas dúsachd nó
codladh dhúinn, go mairfemís
na fhochairsion.
11 Uime sin teaguisgidh a
chéile, agus follamnuighidh a
chéile, amhuil do ní sibh mar
an gcéudna.
12 Agus íarrmuid dathchuin-
ghe oruibh a dhearbhraithre,
aithne do bheith aguibh air an
luchd do ní sáothar bhur
measg, agus atá ós bhur gcionn
sa Dtighearna, agus theaguisg-
eas sibh:
13 Agus grádh ro dhíógh-
raiseach do bheith aguibh
dhóibh, ar son a noibre. Bígh-
idh síothchánta eadruibh féin.
14 Agus guidhemid sibh a
dhearbhráithre, teagusgaidh ná
daóine míríaghalta: tugaidh
furtachd don lagchroidheach:
iomchraidh ris a nanbhfann:
bighidh foighideach ris a nuile
dhuine.
15 Tuguidh aire ribh nách
déun éinneach olc a nadhuigh
uilc ar bith: ach leanuidh an
mhaith do ghnáth, da bhur
dtáobh féin, agus do tháobh
na nuile dhaóineadh.
16 Bíodh gáirdeachas oruibh
do shíor.
17 Bíghidh ag úrnuighe gan
sgur.
18 Beirídh buidheachas sna
huile neithibh: óir a sí sin
toil Dé a Níosa Críosd bhur
dtáobhsa.

9 Ná múchaidh an Sbio-
l:
0 Ná tuguidh neamhshúim
bhfáidheadóireachd.
1 Dearbhuidh na huile nei-
e: congmhuidh an ní *bhias*
aith.
22 Seachnuidh gach uile cho-
mhlachd uile.
23 Agus go ndéarna Día na
othcháua fein náomhtha sibh
o hiomlán: agus go gcoimh-
udthar bhur spiorad, agus
bhur nanam, agus bhur gcorp
go huilighe ó chiontuibh, go
teachd ar Dtighearna Iósa
Críosd.
24 As díleas an tí do ghoir
sibh, noch fós do dhéunas sin.
25 A dhearbhráithre, dean-
uidh úrnuighe air ar soinne.
26 Teannuidh ribh na dear-
bhráithre uile maille ré póig
náomhtha.
27 Cuirím dúalach oruibh a
bhfíadhnuise an Tighearna, a
neipisdilse do léughadh do na
dearbhráithribh náomhtha uile.
28 Grása ar Dtighearna Iósa
Críosd maille ribh. Amen.

DARA EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA DTESSALONICANACH.

CAIB. I.

Láin díola na bfiréin, 5 a néaraic a mbuáidhreadh, re teachd Chriosd.

POL agus Silbhánus agus
Timotéus, chum eaglaise
na Dtessálonicánach, a Ndía
ar Nathair, agus sa Dtighearna
Iósa Críosd.
2 Grása maille ribh agus
síothcháin ó Dhía ar Nathair,
agus ón Dtighearna Iósa Críosd.
3 A tá dfíachuibh oruinn
buidheachus do bhreith ré Día
do shíor, ar bhur sonsa a
dhearbhráithre, mar as iom-
chubhaidh, do bhrígh go bhfuil
bhur gcreideamh ag fás go
líonmhar, agus grádh gach aóin
aguibh uile ag méudughadh
dhá chéile:
4 Ionnas go ndéunmaóidne
féin mordháil bhur dtáobhsa a
neagluisibh Dé, ar son bhur
bhfoighide agus bhur gcreid-
eimh ann gach gérleanmhuin,
agus gach buáidhirt iomchras
sibh;
5 Comhartha follas ar cheart
bhreitheamhnuis Dé, ionnus
go measfuidhe gur fíu sibhse
ríoghachd Dé, ar son a bhfuil-
tí fós ag fulang:
6 Oir as ní ceart ag Día, ma-
lairt buáidheartha do thabhairt
don druing bhuáidhreas síbh:
7 Agus suáimhneas díbhse
fhuilngeas buáidhirt má ráon
rinne, an tan fhoillséochas an
Tighearna Iósa é féin ó neamh,
maille ré na ainglibh cumhach-
dacha.
8 A dteine lasarrdha, ag déu-
namh díoghaltuis ar a ndruing

 T4

ag nach bhfuil éolas Dé, agus
nách dtabhair umhlachd do
shoisgéul an Dtighearna Iósa
Críosd:

9 Noch ghéubhus pionús an
damnuighthe shíorruidhe, ó
adhuigh an Tighearna, agus ó
ghlóir a chumhachd:

10 An tan thiucfas se chum
glóire dfághháil ann a náomh-
uibh, agus chum a dhéunta
iongantach sna huile dhaói-
nibh chreideas (do bhrígh gur
chreideadh a nfíadhnuisi do
rinneamairne eadruibhse) sa la
sin.

11 An tádhbhar fá ndéun-
muidne fós úrnuighe do shíor
ar bhur sonsa, ionnus go
measfadh ar Ndía gur fíu
an ghairmse sibh, agus go
gcoimhlíonfadh sé deaghthoila
mhaitheasa go huilidhe, agus
obair an chreidimh maille ré
cumhachduibh.

12 Ionnas go ndéantaói ainm
ar Dtighearna Iósa Críosd glór-
mhar ionnuibhsi, agus sibhse
annsan, do réir ghrás ar Ndé,
agus an Tighearna Iósa Críosd.

CAIB. II.

Tairrghir a ttaobh 3 thosach, 4 fhas, 8 & scrios an Aintichriosd.

AGUS iarrmuid dathchuin-
ghe oruibh a dhearbhrai-
thre, tré theachd ar Dtighearna
Iósa Críosd, agus ar gcomh-
chruinnighne chuigesion.

2 Gan bheith dhíbh go ho-
bann so-bhogtha ó ninntinn *atá
aguibh*, ná bheith buáidhear-
tha, ó shioruid, ná ó bhréithir,
ná ó litir, mar *do thiucfadh sí*
uainne amhuil do bhiadh lá
Chríosd do láthair.

3 Ná mealladh éunduine sibh
ar ghléus ar bith: óir *ni thiuc-
fa an lá sin* muna dtiucfaidh
tréigean ar tús, agus go bhfoill-
seochar an duine peacthach,
mac an damnuighe,

4 An námhuid do áirduigheas
é féin ós cionn gach neithe dá
ngoirthear Día, nó do nithear
onórughadh: ionnas go súighfe
sé mar Dhía a dteampoll Dé,
dhá chur a gcéill gur Día é
féin.

5 A né nach cumhuin libh,
ar mbeith dhamh fós bhur
bhfochair, go ndubhairt mé na
neithese ribh?

6 Agus a nois atá a fhios ag-
uibh créud is toirmeasg ann,
chum a fhoillsighthe ann a ám
féin.

7 Oír atá rúindíamhair na
neimhdhíaghachda ag oibri-
ughadh cheana: amháin an tí
thoirmisgeas a nois, *cuirfidh sé
toirmeasg*, nó go dtógaibhthear
as lár é.

8 Agus foillséochar an tan
sin an duine neamhdhíaghasin,
noch chlaóifeas an Tighearna
ré Sbiorad a bhéil, agus sgrios-
fus sé ré déallradh a theachd:

9 *Eadhon an tí* aga bhfuil a
theachd ó oibriughadh Shatáin,
maille ris a nuile chumhachd,
agus ré comharrthuibh, agus
ré hiongantuibh bréige:

10 Agus maille ris a nuile
mhealltóireachd eugcóruidh, a
measg na druinge theid a mu-

gha: do bhrígh nár ghabhadar
grádh na fírinne chuca, chum
a slánaighthe.
11 Agus air a nadhbharsa
cuirfe Día chuca oibriughadh
bríoghmhar séachráin, ionnus
go ccreidfidís an bhréug.
12 Ionnus go ndaimeontaói
an méid uilé nar chreid a nfír-
inne, ach agá raibh a ndúil a
néugcóir.
13 Gidheadh atá dfiachuibh
oruinne, buidheachas do
bhreith do shíor ré Día ar
bhur sonsa, atá grádhuighthe
ón Dtighearna, ar a nadhbhar
gur thogh Día sibh ó thosuigh
chum slánaighthe, tré náomh-
thachd na Spioruide, agus tré
chreideamh na fírinne:
14 Chum ar ghoir sé síbh tré
ar soisgélne, chum gnodhuighe
ghlóire ar Dtighearna Iósa
Críosd.
15 Uime sin a dhearbhráith-
re, seasuidh go daingean, agus
congmhuídh na toirbhearta
fúarabhair, noch do múineadh
dhíbh, tré bhreithir nó tré ar
neipisdilne.
16 Agus gó dtuguidh an
Dtighearna féin Iósa Críosd,
agus Día eadhon ar Nathair,
noch do ghrádhuigh sinn, agus
tug *dhúinn* comhfhurtachd
síorruidhe agus muinighin
mhaith tré ghrás.
17 Furtachd do bhur gcroidh-
thibh, agus go ndaingnidhe sé
sibh sa nuile bhréithir agus
dheaghobair.

CAIB. III.

Beatha, 7 mhíriaghaltach, 10 díomhaóin, 14 & droch comhlúadar, do sheachna.

TUILLEADH eile a dhear-
bhráithre, guidhidh or-
uinne, ionnus go mbíadh cumus
reatha ag bréithir an Tighear-
na, agus go ndéuntaói glór-
mhar é, do réir mar *atá* ag-
uibhse:
2 Agus chum sinne sháoradh
ó dhroch-dháoinibh, gan fha-
ras: Oír ní ag gach éinneach
atá creideamh.
3 Gidheadh atá an Tighear-
na díleas, noch dhaingnéochas,
agus chóimhéudfus sibh ó
olc:
4 Agus atá muinighin aguinn
sa Dtighearna bhur dtáobhsa,
go ndéunann, agus go ndéunfá
sibh na neithe áithnighmid
díbh.
5 Agus go dtréoruidhe an
Tighearna bhur gcroidhthe sá
tslighe dhírigh chum grádha
Dé, agus chum feitheamh go
foighideach ré Críosd.
6 Agus do bheirmíd fógra
dhíbh, a dhearbhráithre, a
nainm ar Dtighearna Iósa
Críosd, sibh féin do dhealugh-
adh ré gach dearbhráthair
shiubhlus go miríaghalta, agus
ni réir an teaguisg fuáir sé
uáinne.
7 Oír atá a fhios aguibh féin
cionnas as cóir sinne lean-
mhuin: óir níor iomchramar
sinn féin go míríaghalta ead-
ruibhse.
8 Agus ní a naisgidh do ith-

eamar arán ó aóin neach: ach maille ré sáothar agus ré hanshógh, ag déunamh oibré do ló agus doidhche, deagla ar dtruim do leigean ar áon neach aguibhse.
9 Ní hé nach bhfuil ughdarrás aguinn: achd ionnus go ndéunamaóis eisiompláir dhinn féin díbhse, chum sinne leanmhuin.
10 Oír fós an tan bhámar eadruibh, do áithneamar so dhíbh, eadhon Má atá aóinneach ris nách áill obair do dhéunamh, ná hitheadh bíadh mar an gcéudna.
11 Oír do chluinmíd go bhfuilid daóine áirighe ag siubhal eadruibh go míriaghalta, nach déun obair ar bith, ach sháitheas íad féin a neithibh nach beanann ríu.
12 Do bheirmíd fógrá dhá samhuil sin, agus íarrmuid orrtha tré ar Dtighearna Iósa Chríosd, a narán féin dithe dhóibh, ag sáothrughadh maille ré sírаimhneas.
13 Agus ná bighidhse a dhearbhráithre, tuirseach do dhéunamh maitheasa.
14 Agus má atá duine ar bith nach dtabhair umhlachd dár mbréithirne sa neipisdilse, cuiridh comhartha air: agus seachnuidh a chomhluadar, ionnus go mbíadh adhnáire air.
15 Tairis sin, ná bíodh meas námhad aguibh air, ach teaguisgidh é mar dhearbhráthair.
16 Agus go dtuguidh Tighearna na siothchána féin siothcháin dhíbh do shíor ar gach éunchor. An Tighearna maille ribh uile.
17 Beatha agus sláinte chugaibh re mo láimhse Pol, noch as comhartha ann gach éin eipisdil: is mar so sgríobhuim.
18 Grása ar Dtighearna Iósa Críosd maille ribh uile. Amén.

CEUD EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM TIMOTEUS.

CAIB. I.

Teagasg míothарbhach do sheachna; 15 & adhbhar theachd Críosd don tsaoghail, do sheanmórughadh.

POL absdal Iósa Críosd do réir órduigh Dé ar slánaightheóir, agus an Tighearna Iósa Críosd, ar muinighin.
2 Chum Timotéus mo mhac grádhach sa gcreideamh: grása maille riot, trócaire, agus siothcháin ó Dhía ar Nathair, agus ó Iósa Críosd ar Dtighearna.
3 Amhuil do chuir mé dimpidhe ort, comhnuidhe a Nephesus, ar ndul go Macedonia dhamh, ionnus go dtiubhartha fógrá uáit do dhruing áirighe, gan atharrach teaguisg do thabhairt úatha.

4 Ná aire do thabhairt do chumadóireachd agéul, ná do gheanchusuibh neimhchríochnuighthe, noch bhrosduigheas ceasdanna ní sa mhó na folламnughadh díagha tre chreideamh.
5 Oír a sé as críoch don náithne grádh ó chroidhe ghlan, agus ó choinnsías mhaith, agus ó chreideamh neamhfhallsa.
6 Na neithe ó ndeachuidh dream áirighe ar seachran, agus do fhilleadar chum díomháoinis cainte:
7 Bá míau ría bheith na ndoctúiribh an dlighe, agus fós ni thuigid créd a deirid féin, ná na neithe dheimhnighid síad.
8 Gidheadh atá a fhios agumne gur maith an dligheadh, dá leanuidh duine go dlisdeanach é.
9 Ar mbeith fhios so aige, nach do dhuine cheart órduighthear an dligheadh, ach don druing aindlighthеach easumhal, do dháoinibh neamhdhíagha agus do pheacthachuibh, do dháoinibh neamhnáomhtha agus neamhghlana, do luchd fionghuile do dhéunamh ar a naithreachuibh agus a maithreachuibh, do luchd dúnmharbhtha.
10 Do sdríopthachuibh, do dháoinibh míonádúrtha, do ghaduighibh dáoineadh, do dháoinibh bréugacha, do luchd anéithigh, agus má tá ní ar bith eile contrárdha do theagusg fhalláin.
11 Do réir shoisgéil ghlórmhair Dé bheannuighthe, do fágbhadh táobh riumsa:
12 Ar a nadhbharsin beirim buidheachas ris an tí do neartuigh mé, Iósa Críosd ar Dtighearna: do bhrígh gur mheas sé mo bheith díleas, dom chur sa miniosdralachd.
13 Ar mbeith dhamh roimhe um fhear labhartha blaisphéimeadh, agus um fhear gérleanmhana do dhéunamh *ar a neaglais*, agus um dhuine eugcórách; ach do rinneadh trócaire oram, ar a nadhbhar gur tré ainbhfios do rinne mé so ar dhíth creidimh.
14 Ach do mhéuduigh grása ar Dtighearna go ro líonmhar *ionnam*, maille ré creideamh, agus ré grádh a Níósa Críosd.
15 As fírinneach an rádh, agus as fíu é ar gach éunchor gabháil ris: go dtáinic Iósa Criosd ar a tsáoghal chum peacthach do shlánughadh, agá bhfuilimse um cheann orrtha.
16 Gidheadh as uime so do rinneadh trócaire oram, ionnus go dtaisbéunfadh Iósa Criosd ionnamsa ar tús, a nuile fhoighid, chum go mbéinn um eisiompláir don druing chreidfeas annsan, chum na beatha marrthannuigh.
17 Uime sin don Rí shíorruidhe, mharrthannach, dhofhaicsigh, don Día atá na áonar eagnuidhe, *go raibh* onóir agus glóir, go sáoghal na sáoghal. Amén.
18 Fágbhuim a náithnese agad, Thimotéuis a mhic, do réir

na bhfuidheadoireachda do rinneadh ort roimhe só, troid mhaith do dhéunamh dhuit thríotha.

19 Ar mbeith chreidimh agus chogúis mhaith agad: noch ar na thréigean do dhruing áirighe, do luingbhriseadar fan ccreideamh.

20 Agar ab díobh Himenéus, agus Alexandar: noch tug misi uáim do Shatán, ionnus ar mbeith dhóibh smachduighe, go bhfoghlamaidís gan blaisphéime do labhairt.

CAIB. II.

Onoir duachdaranaibh; 9 Culaidh iomchubhuidh, 11, & cionnas na mban ó theagusg choitchionn do thabhairt uatha.

UIME sin teaguisgim thair gach éinní, athchuinghe, guidhe, urrnuighe, *agus* altughadh ar son na nuile dháoineadh.

2 Ar son na Ríghtheadh, agus ar son na nuile agá bhfuil cumhachda; chum ar mbeatha do chaitheamh go suaimhneach siothchánta dhúinn, a nuile chráibhtheachd agus chneasdachd:

3 Oír is maith agus is geannamhuil so a bhfíadhnuise Dé ar slánaightheóir.

4 Ré ar mían na huile dháoine sháoradh, agus íad theachd chum eólais na fírinne.

5 Oír is áoin Ndía *atá ann*, agus áon eidirmheadhonthóir eidir Dhía agus dháoinibh, *eadhon* an duine Iósa Críosd.

6 Noch tug é féin na fhúasgladh ar son na nuile *dháoineadh*: mar fhiadhnuise a ndu iomchubhaidh:

7 Chum ar hórduigheadh misi um sheanmóntuigh agus um absdal, (lábhruim a nfírinne a Gcríosd, ní dhéunuim bréug) um fhear teaguisg na gcineadhach, a gcreideamh agus a bhfírinne.

8 Uime sin as mían rium na fir do dhéunamh úrnuighe sa nuile áit, ag tógbháil súas a lámh náomhtha, gan fheirg, gan amharus.

9 Agus na mná mar an gcéudna do chur éuduigh iomchubhaidh iompa maille ré hadhnáire agus ré macántus; ní ré grúaig chasda, ná ré hór, ná ré *péurlaighibh*, ná ré culuigheachuibh mórluáidh;

10 Ach (mar is cúbhaidh do mhnáibh gheallus crábhádh) ré deaghoibrighibh.

11 Déunadh an bhean foghluim a gcíunus maille ris a nuile umhlachd.

12 Oír ní thuguim cead do mhnáoi teagusg do *thabhairt* uáithe, ná ceannas do bheith aice ós cionn a nfir, ach bheith na tochd.

13 Oír a sé Adhamh do cruthuigheadh ar tús: agus *na* dhiáigh sin Eúbha.

14 Agus ní hé Adhamh do mealladh; achd ar mbeith don mhnáoi ar na mealladh, a sí bá ciontach ré briseadh na háithne.

15 Gidheadh slaineóchar í ré breith chloinne, dá gcomhnuighid siad a gcreideamh,

agus a ngrádh, agus a náomhthachd maille ré macántus.

CAIB. III.

Deagh choinghiolla mhinisdreadh na Heaglaise.

AS rádh fírinneach so, Má atá fonn ar áoinneach oifig Easbuig do ghlacadh, íarruidh sé obair mhaith.

2 Uime sin as cóir Deasbog a bheith neamhlochdach, na fhior éunmhná, na dhuine fhaireach, mheassarrdha, mhacánta dháoinachdach, réidh chum teaguisg:

3 Gan bheith rofhonnmhar a bhfíon, gan bheith buáilteach, gan dúil do bheith aige a neudáil neamhghloin: ach bheith ceannsaigh, neamhcheannairceach, neamhshanntach:

4 Agus na dhuine ríaghluigheas a thigh féin go maith, agá mbí a chlánn fá umhlachd maille ris an uile thrómghachd:

5 (Oír munab eól do neoch a thigh féin do riaghlughadh, cionnas bhías cúram eagluise Dé air?

6 Gan bheith dhó na noibhíseach, deagla ar mbeith dhó líonta dúabhar, go duitfeadh sé a ndamnughadh an díabhail.

7 As cóir dhó fós deaghtheisd do bheith air ag an druing atá a muith: deagla go bhfuigheadh se sgannuil, agus go dtuitfeadh sé a ndul an díabhail.

8 Mar an gcéudna *as cóir* do na deochánuibh 'bheith trómdha, gan a dteanguidh liom, leachd; gan bheith ro fhonnmhar a bhfíon, ná dúil do bheith aca a néudáil neamhghloin:

9 Ag congmháil sheicréide an chreidimh a gcoinnsías ghlan.

10 Agus déuntar íad so do dhearbhadh mar an gcéudna ar tús, ná dhíaigh sin déunuid miniosdrálachd, má gheibhthear neamhlochdach íad.

11 A mná már an gcéudna trómgha, neamhthathóireach, suaimhneach, ionruic sna huile neithibh.

12 Bíodh na deocháin na bhfearuibh áon mhná, ag ríaghlughadh a gcloinne agus a dtightheadh féin go cubhaidh.

13 Oir an dream do ní miniosdrálachd go maith, gnodhuighid síad céim maith dhóibh féin, agus dánachd mhór trés gcreidheamh atá a Níósa Críosd.

14 Sgríobhuim na neithese chugad, ar mbeith dhamh muinighneach re theachd go haithghearr a ttionnsuighe.

15 Ach ma ním muill ré theachd, chum a fheasa do bheith agad, cionnas as cóir dhuit thú féin diomchar a dtigh Dé, eadhon eagluis Dé bhí, posda agus daingean na fírinne.

16 Agus gan amharus as mór seicréid na díaghachda: Do rinneadh Día follas sa ccoluinn, do foillsigheadh é na fhiréun san Sbioruid: do chonncas é ré haingliblh, do rinneadh a shéanmóir do na cineadhachuibh, do creideadh dhó sa

shóghal, *agus* do gabhadh súas é chum glóire.

CAIB. IV.

Tuirngir atiléabh fluarchreideamh, & chrabhadh choimhigheach na naimsire deighionnach.

ACHD a deir an Sbiorad go follas, go dtréigfidh dream áirighe an creideamh sna haimsearuibh deigheanacha, ag tabhairt aire do sbioraduibh seachranacha, agus do theagusguibh deamhan.

2 Tré chlúainereachd luchd labhartha na bréige, ar mbeith dá ccoinnsíasuibh ar na losgadh ré híarann dearg,

3 Noch thoirmisgeas pósadh, an bíadh do sheachna, noch do chruthuigh Día chum a chaithmhe maille re haltughadh don druing chreideas agus agá bhfuil fios na fírinne.

4 Oír as maith gach ní do chruthuigh Día, agus ní cóir éinní deiteach, ach go ngabhthar é maille ré breith bhuidheachuis.

5 Oír do níthear náomhtha é tré bhréithir Dé, agus tré urnuighe.

6 Dá gcuiridh tú na neithesi a gcéill do na dearbhráithribh, biáidh tú ad mhinisdir mhaith Diósa Críosd, ar mbeith dhuit oilte a mbríathruibh an chreidimh, agus an teagusg mhaith, dhár lean tú.

7 Gidheadh seachain sgéula fábhuill neamhdhíagha, caillchúla: agus cleachd thú féin chum díaghachda.

8 Oír as beag an tarbha a dtéid an cleachdadh corpardha: achd is tarbhach an díaghachd chum na nuile neitheann, agá bhfuil gealladh na beatha atá a lathair, agus chum teachda.

9 As rádh fírinneach so, agus atá sé iongabhála ris ar gach éunchor.

10 Oír as uime do nimid sáothar, agus imdheargthar sinn, do bhrígh go bhfuil ar muinighin a Ndía bhí, agar ab é as fear sáortha dó na huile dháoinibh, go mórmhór don druing chreideas.

11 Fógair agus teaguisg na neithese.

12 Ná bíodh tarcuisne ag áoinneach ar hóige, ach bí mar eisiompláir don druing agá bhfuil creideamh, a mbréithir, a gcoimbhearsaid, a ngrádh, a sbioruid, a gcreideamh, *agus* a bhfíorghloine.

13 Go teachd damhsa tabhair haire do léughthóireachd, do theagusg, *agus* dfoirceadal.

14 Ná léig faillidhe sa dtiodhlacadh atá ionnad, noch tugadh dhuit tré fáidheadóireachd maille ré leagadh lámh na sinnsear.

15 Smuáin ar na neithibhse, comhnuigh ionnta: ionnus go mbíadh do theachd ar hadhuigh follas do na huile dháoinibh.

16 Tabhair aire dhuit féin, agus do theagusg: comhnuigh ionnta: Oír dá ndéuna tú sin, sáorfuidh tú thú féin, agus an drong éisdeas riot.

CAIB. V.

odh thabharta na nachmhasan: 3 nóir fós is cubhaidh do bhaintreabhcharibh diadha, 17 & do Shinnsearaibh na Heaglaise.

NA himdhearg seanóir,
ach teaguisg é mar athr: *agus* na hogánuigh mar
hearbhráithre:
2 Na mná áosda, mar mháiare, agus na mná óga, mar
heirbhsheathracha, maille ris
nuile fhíorghloine.
3 Tabhair onóir do bhainreabhachuibh, noch atá na
ubaintreabhacha dhá ríribh.
4 Gidheadh má tá baintreabhach ar bith agá bhfuil clann,
no clann chloinne, déunuidís
foghluim ar tús, ar íad féin
thaisbéunadh go díagha ann a
dtighthibh féin, àgus ar mhalairt do thabhairt dá dtuismightheóiribh: óir is ní maith
geanamhuil so a bhfíadhnuisi
Dé.
5 Agus an bhean atá na baintreabhuigh dhá ríribh, agus ar
na fagbháil na háonar, cuiridh
sí a muinighin a Ndía, agus
comhnuidhe sí do ló agus
doidhche a nguidhe agus a
núrnuighibh.
6 Achd an bhaintreabhach do
bheir í féin do mhacnus, air
mbeith dhí beó, atá sí marbh.
7 Uime sin, áithin na neithese
dhíobh, ionnus go mbeidís
neamhlochdach.
8 Agus má atá aonduine nách
déun soláthar dá dháoinibh
féin, agus go mórmhór do
luchd a thighe, do shéun sé
'an creideamh, agus is measa
é ná neach gan chreideamh.
9 Toghthar baintreabhach
nach bí ní sa lugha ná trí
fichid bliadhan dáois, do bhí
ná mnáoi éinfhir:
10 Ar a raibh teisd mhaith as
a deaghoibrighthibh: má rinne
sí a clann doileamhuin, má
ghlac sí dáoine air aoidheachd,
má dionnuil sí cosa na náomh,
má thug sí fóirighthin do luchd
anshoigh, má lean sí do ghnáth
gach deaghobair.
11 Ach diúltuigh na baintreabhachá óga: óir ar mbeith
dhóibh macnasach a nadhuigh
Chríosd, is mían ríu pósadh;
12 Agá bhfuil damnughadh
na gcionn, do bhrígh gur
thréigeadar an céud chreideamh.
13 Agus fós ar mbeith dhóibh
díomháoin, foghlumuid síad
dul fá gcúairt ó thigh go tigh:
agus ní hé amháin bheith díomháoin, ach bíodánach mar an
gcéudna, agus dá sáthadh féin
sna neithibh nach beanann ríu,
ag rádh neitheann nach bí ionnráidh.
14 Uime sin as toil leam na
mná óga, fir do phósadh, clann
do bhreith, aire do thabhairt
do ghnothuighibh an tighe,
agus gan cionfátha ar bith do
thabhairt do náidhbherseóir ré
labhairt go holc.
15 Oír do fhilleadar dream
áirighe cheana ar a nais a
ndiáigh Shatáin.
16 Má atá fear nó bean don
druing chreideas, agá bhfuilid

baintreabhacha, tugaidís dóibh
fóirighin a ríachdannis, agus
ná bíodh a muirighin at a neag-
luis, ionnus go mbíadh go lór
aice ré thabhairt do na fíor-
bhaintreabhachuibh.
17 Na sinnsir ríaghluigheas
go maith, bíodh meas orrtha
gur fíu onóir dhúbalta íad: go
mórmhór an luchd shåothruigheas
ruigheas sa mbréithir agus a
dteagusg.
18 Oír a deir an sgriobtúir,
Ná cuir ceangal ar bhéul an
daimh bhrisios an tarbhar.
Agus As fíu an toibrighe lúach
a shåothair.
19 Ná gabh casåoid a nadh-
aigh sheanóra, gan fíadhnuisi
deisi nó trír.
20 An dream pheacuidheas,
imdhearg íad a bhfíadhnuisi
cháich uile, ionnus go ngéubh-
adh eagla an chuid eile mar an
gcéudna.
21 Cuírim dúalach ort a
bhfíadhnuisi Dé, agus an Tigh-
earna Iósa Críósd, agus na
naingeal toghtha, na neithese
choimhéud, gan suim do bheith
agad a neach seach ar oile, gan
ní ar bith dhéunamh dhuit go
cláon.
22 Ná cuir lámha go hobann
ar åoinneach, agus ná bí párt-
ach ré péacuighibh dhåoineadh
eile: connaimh thú féin glan.
23 Ná hibh uisge ní sa mhó,
ach cleachd beagan fíona ar
son do ghaile, agus héugcruás
minic.
24 Bíd peacuighe dhåoineadh
áirighe follas roimh láimh, ag
dul rompa chum breitheamh-
nuis: agus leanuid a peacuidh
dream eile:
25 Mar an gcéudna fós bíd
deaghoibre follas roimh láimh:
agus na hoibreacha atá ar
ghléus eile, ní féidir a bhfo-
lach.

CAIB. VI.

Luchd na teaguisg eattrom, 4 do sheachna, 6 ach éadail na díaghachd do gnothughadh.

TUGADH gach a bhfuil
do shearbhfhoghantuigh-
eadhuibh faói chuing, meas
gur fíu a maighisdreagha a
nuile onóir *dfaghåil*, ionnus
nach bhfuigheadh ainm Dé
agus a theagusg sgannail.
2 Agus an dream agá bhfuilid
maighisdreadha deaghchreid-
mheacha, ná bíodh tarcuisne
aca *orrtha* do bhrígh gur dear-
bhráithre íad: ach go madh
móide dhéanuid seirbhís, do
bhrigh go bhfuilid síad deagh-
chreidmheach, grádhach, agus
pártach sa dtiodhlacadh. Múin
agus teaguisg na neithese.
3 Dá dtabhruidh åoinneach
atharrach teaguisg úadha, agus
nach dtabhair åonta do bhría-
thruibh fallåin ar Dtighearna
Iósa Críosd, agus don teagusg,
atá réir dhiaghachda,
4 Atá sé uáibhreach gan fios
åoinneithe aige, achd é ar sáobh
céille a dtimcheall cheasdann,
agus imreasan focal: tré na
dtig miosguis, connsbóid, an-
chaint, droch bharamhla,
5 Dìosbóireachd chíapálach
dhaóineadh truáilligh na ninn-

nní, agus atá dealuighthe ris
n fírinne, agus shaóileas gur
íaghachd a néudáil. Deal-
idh ré na samhuil sin do
haóinibh.
6 Gidheadh is éudáil mhór
líaghachd, maille ré neach a
bheith sásuigh ré na staid
féin.
7 Oír ní thugamar ní ar bith
inn air a tsáoghal, is follas
fós nach féidir linn éinní
bhreith as.
8 Uime sin an feadh atá
bíadh agus éudach aguinn ar
fághail, go madh lór linn é.
9 Ach an dream lér míann
bheith saidhbhir, tuitid síad a
gcathughadh agus a ndul, agus
a niomad ainmhían éigcéillidhe
dioghbhalacha, noch mhúchas
daóine a sgríos agus a mil-
leadh.
10 Oír a sé grádh a nairgid
fréumh na nuile olc: noch ar
mbeith do dhruing áirighe dhá
shanntughadh, do chúadar ar
seachrán ón gcreideamh, agus
do tholladar íad féin thríoth-
adh ré hiomad doilghis.
11 Ach tusa, óglaóich Dé,
seachain na neithese: agus lean
dfíréuntachd, do dhíaghachd,
do chreideamh, do ghrádh,
dfoighid, *agus* do cheann-
sachd.
12 Déun comhrac maith sa
gcreideamh: beir greim ar
an mbeatha mharrthannuigh,
chum ar goireadh thú, agus ar
a ndearnuídh tú admháil mhaith
a láthair mhoráin dfíadhnuibh.
13 Aithním dhíot a bhfíadh-
nuisi Dé bhéodhuigheas na
huile neithe, agus Iósa Críosd
noch do rinne fíadhnuisi *agus*
admháil mhaith a láthair
Phuinc Phíolaid:
14 Na haitheantasa do choi-
mhéud gan cháidh: gan lochd,
go teachd ar Dtighearna Iósa
Críosd.
15 Noch fhoillseochas na
ám féin an tí atá beannuighe,
eadhon an Coimhdhe cumh-
achdach na áonar, Rí na righ-
theadh, agus Tighearna na
dtighearnadh:
16 Agá bhfuil an neamh-
marbhthachd na áonar, atá na
chomhnuidhe sa tsoillse nách
féidir a rochduin, nách bhfac-
uidh duine riamh, agus nách
bhféudann fhaicsin: onóir ag-
us cumhachd síorruidhe dhó.
Amen.
17 Fógair don druing atá
sáidhbhir sa tsáoghalsa, gan
bheith áirdinntinneach, ná a
muinighin do chur a sáidh-
bhreas neamhbhuáin, ach sa
Día bheó do bheir dhúinne go
sáidhbhir na huile neithe chum
a ccaithmhe.
18 Máith do dhéunamh,
bheith sáidhbhir a ndeagh-
oibrighthibh, éusguidh fá na
gcuid do thabhairt úatha, agus
do roinn maille ré cumann:
19 Cisde chur a dtaisge ar
fhondaimeint mhaith dhóibh
féin, ré haghuidh na haimsire
atá chum teachda, chum na
beatha marrthannuigh do
ghnodhughadh dhóibh.
20 O a Thimotéuis, coimhéid

an ní fágbhadh táobh riot, *agus* seachain ciapáil bhríathar neamhdhíagha gan éifeachd, agus connatrarrdhachd ealadhan, nách bhfuil ach na haiam ealadhna.

21 Noch ar mbeith do dhruing áirighe dhá hadmháil, do chúadar ar seachrán a dtimchioll an chreidimh. Grása maille riot. Amén.

DARA EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM TIMOTEUIS.

CAIB. I.

Grasa Dé do bhiodhgadh súas tré chleachdadh, agus urnuighe; 13 agus Sompla na mbríathar fhallain attaobh creideamh agus gradh, do choimhéil.

POL absdal Íósa Críosd tré thoil Dé, do réir ghealladhna na beatha, atá a Níosa Críosd.

2 Go Timotéus an mac ionmhuin, grása, trócaire, *agus* síothcháin ó Dhía Athar, àgus ó Íósa Críosd ar Dtighearna.

3 Bheirim buidheachas ré Día da ndéanuim seirbhís ag leanmhuin luirg na sinnsear maille ré coinnsías glan, fá chuimhne bheith agam ortsa do ghnath am úrnuighibh do ló agus dojdhche:

4 Ar mbeith dhamh fonnmhar an thusa dfaicsin, an tan chuimhnighim ar do dhéuruibh, ionnus go mbéinn líonta do ghairdeachas:

5. Ar mbeith cuimhneach dhamh ar an gcreideamh neamhfhallsa atá ionnad, noch do bhí na chomhnuidhe ar tús ann do sheanmháthair Lois, agus ann do mháthair Eunice: agus is deimhin leam a bheith ionnadsa mar an gcéudna.

6 Ar a nadhbharsa cuírim a gcoimhne dhuit, tiodhlacadh Dé atá ionnad, tré chur mo lámhsa ort, do bhíodhgadh súas.

7 Oír ní Shiorad eagla tug Día dhúinne, ach *Sbiorad*, cumhachd, agus grádh, agus sláinte inntinne.

8 Uime sin ná bíodh adhnáire ort fá fhíadhnuise ar Dtighearna, ná am thimchiollsa is priosúnach ar a shon: ach bíodh do chuid agad do bhuáidhirt an tsoisgéil do réir chumhachd Dé;

9 Noch do shéor sinn, agus do ghoir sinn maille ré gairm náomhtha: ní réir ar noibrightheadh, ach réir a chinnidh féin agus a ghrás, noch do tugadh dhúinn a Níósa Críosd roimh chruthughadh an domhuin:

10 Achd atá a nois ar na fhoillsiughadh tré theachd deallruigheach ar Dtighearna Íósa Críosd, noch do dhíbir

bás, agus tug beatha agus
ambhthruáilleadh chum soill-
trés an tsoisgéul.
1 Chum ar hórduigheadh
si um sheanmóntuigh, agus
a absdal, agus um dhoctúr
gcineadhach.
2 An tadhbhar fá a bhfuilim
fulang na neitheannsa: gidh-
dh ní bhfuil adhnáire oram:
ír atá a fhios agum cía dhár
ireid mé, agus as deimhin
am gur féidir leis an ní dfág
é táobh ris, do choimhéud
chombair an láoi úd.
13 Bíodh agad sompla fírin-
each na mbríathar bhfalláin
o chualuidh tú uáimse a
creideamh agus a ngrádh a
Jíósa Críosd.
14 Coimhéid an taisge mhaith
lo fágbhadh agad, trés an
biorad náomh chomhnuigheas
onnuinn.
15 Atá a fhios so agad gur
hréigeadar luchd na Hásia
uile misi: agár ab dhíobh
Phigellus, agus Hermogenes.
16 Go dtuguidh an Tighear-
na trócaire do thigh Onesipho-
ruis: óir tug sé fúaradh go mi-
nic dhamhsa, agus níor ghabh
adhnaire é fam shlábhradh.
17 Achd ar mbeith dhó sa
Róimh, do lorgair sé mé go ro
dhíthchiollach, agus fuáir sé
mé.
18 Go dtuguidh an Tighear-
na dhósan trócaire dfághail
ón Dtighearna sa ló úd. Agus
atá a sháirfhios agadsa, créd é
a mhéud do fhoir sé oram a
Nephesus.

CAIB. II.

Cúram, 6 foighide 22 geanmnuidh-eachd, 24 & ceannsachd na Minis-dreadh.

UIME sin a mhic, bíse lái-
dir sa ngrás atá a Níosa
Críosd.
2 Agus na neithe do chúa-
luidh tú uáimse a láthair mho-
ráin dfíaghnuibh, táobh na
neithe céudna ré dáoinibh dísle
noch bhías feirtill ar dháoinibh
eile do theagusg mar an gcéud-
na.
3 Uime sin fulaingse anshógh
mar shaighdíur maith Iósa
Críosd.
4 Ní chreapluighear éinneach
dá leanam an cogadh, ré
gnothuighthibh na beathasa,
ionnus go ndéanadh toil an tí
do thogh é na shaighdiúr.
5 Agus fós má ní áoinneach
Sbáirn, ní curthar coróin air,
muna dhearna sé Sbáirn go
dlisdionach.
6 As éigean don treabhthach
sáothar do dhéanamh suil do
gheibh sé na tórtha.
7 Smuáin ar na neithibh a
deirim: agus go dtuguidh an
Tighearna tuigsi dhuit sna
huile neithibh.
8 Cuimhnigh gur eiséirghe
Iósa Críosd ó mharbhuibh, do
shíol Daibhí, do réir mo shois-
géilse:
9 Ar son a bhfuilim ag fulang
uilc go géibheannuibh, mar
fhear drochgníomha gidheadh
ní bhfuil bríathar Dé cean-
gailte.
10 Uime sin iomchruim na

huile neithe ar son na druinge
atá ar na dtogha, chum an
tslánaighe atá a Nióssa Críosd
do ghnodhughadh dhóibhsion
mar an gcéudna, maille ré
glóir shíorruidhe.
11 As rádh fírinneach so:
Oír más bás dúinn na fho-
chair, búdh marthuinn dúinn
mar an gcéudna na fhochair:
12 Má nimíd fulang, bíam a
ríoghachd mar an gcéudna
maille ris: dá séunam é, séun-
fa seision sinne mar an gceud-
na:
13 Má nách ccreidmídne,
fanaidh seision díleas; ní féidir
leis é féin do shéuna.
14 Cuir na neithesi a gcuimh-
ne *dhóibh*, agus aithin díobh
a bhfíadhnuisi an Tighearna,
gan bheith ag cíapáil a dtim-
chioll focal, gan tairbhe air
bith, ach buaidhreadh don
druing éisdeas.
15 Déun díthchioll ar thú
féin do tháisbéunadh ionmhol-
ta do Dhía, a fhior oibre nách
rig a leas adhnáire do bheith
air, ag gearradh bhreithre na
fírinne go comhthrom.
16 Toirmisg ciapáil bhríathar
neamhdhíagha gan éifeachd:
óir tiucfuidh ar a nadhuigh
chum tuillidh neimhdhiaghach-
da.
17 Agus biáidh a mbríathar
ag cnáoi mar chancar: agár
díobh Himenéus agus Philé-
tus:
18 Noch a dtáobh na fírinne
do chuáidh ar seachrán ón
gcomhartha, ag rádh, Go ndea-
chuidh a neiséirghe thoruin
cheana: agus sgriosas creid-
eamh dhruinge áirighe.
19 Gidheadh fanuidh fon-
dameint dhaingean Dé ar bun,
aga bhfuil an séulasa, *eadhon*
Go bhfuil fios a mhuinntire
féin ag an Dtighearna; agus
gach íon ghoireas ar ainm
Chríosd, seachnadh sé a néug-
cóir.
20 Gídheadh a dtigh mór
bíd, ní hé amháin soithighe
óir agus airgid, ach fós, soi-
thighe croinn agus críadh:
cuid díobh chum onóra, agus
cuid eile chum neamhonóra.
21 Uime sin, dá nglana neach
ar bith é féin uatha so, biáidh
sé na shoitheach chum onóra,
ar na dhéunamh náomhtha,
oireamhnach don Tighearna,
ullamh chum gach uile dheagh-
oibre.
22 Seachuin mar an gcéudna
ainmíana na hóige: agus lean
dfíréuntachd, do chreideamh,
do ghrádh, do shíothcháin
maille ris an druing ghoireas
air an Dtighearna ó chroidhe
ghlan.
23 Agus seachain ceasda éig-
céillidhe neamhfhoghlomtha,
ar mbeith a fheasa agad go
mbrósduighid síad ceannar-
ruic.
24 Oír ní cóir do shearbh-
fhoghantuidhe an Tighearna
bheith ceannarraiceach, ach
bheith ceannsa ris na huile
dháoinibh, réidh chum teag-
uisg, ag iomchar ré droch-
dháoinibh:

5 Ag teagusg na druinge
íos conntrarrdha dhá inn-
n, maille ré ceannsachd:
ćuchain an dtiubhradh Día
hrighe dhóibh uáir ar bith,
um na fírinne dadmháil:
6 Agus teachd ar a nais, ó
ul an díabhail, agá bhfuilid
bhtha, mar is áill leis féin.

CAIB. III.

1 haimseara baoghlach ré teachd.
6 Fós ughdar agus eifeachd na Sgriobtúr.

AGUS bíodh a fhios so
agad, go dtiucfuid aim-
ara báoghlacha sna laethibh
ighеanacha.
2 Oír béid dáoine rochean-
nhuil orrtha féin, sanntach,
dhbhéil, díomsach, ithiom-
iiteac[illegible]asumhal dá naith-
bh ag[illegible] dá máithribh, dom-
uidheach, neamhnáomhtha.
3 Gan ghrádh nadúrtha, luchd
rochchoinghill, luchd éilighe
réugacha, neímhmeassardha,
orb, gan ghrádh don mhaith,
4 Luchd bratha, mearrgánta,
ardinntinneach, luchd ghrádh-
igheas sáimhe ní sa mhó ná
Día:
5 Leigeas orrtha féin bheith
díagha,. ach do dhíult do
chumhachd na díaghachda.
Agus seachainse a samhuil sin.
6 Oír is don druingse an
luchd bhíos ag teultógh a
steach a dtighthibh, agus bhei-
reas ríu a mbruid mná sim-
plidhe líonta do pheacadh,
noch do threórúighthear ré
hainmhíanuibh éugsamhla:

7 Ag foghluim do shíor, agus
go bráth gan teachd dhóibh
chum eólais na fírinne.
8 Agus do réir mar do chuir
Iannes agus Iambres a nadh-
uigh Mhaóisi, as mar an gcéud-
na chuirid an dreamsa a nadh-
uigh na firinne: luchd inntinne
truáillighe, mearuighe a dtáobh
an chreidimh.
9 Gidheadh ní bhéuruid
buáidh ní sa mhó: óir biáidh
a gcuthach follas do na huile
dháoinibh, amhuil do bhí a
gcuthach súd mar an gcéudna.
10 Ach do lean tusa mo
theagusgsa, réim mo bheatha,
mo rún, mo chreideamh, mo
cheannsachd, mo ghrádh, *agus*
mfoighid,
11 An ghérleanmhuin, an
pháis a dfulaing mé a Nantió-
chia, a Nicónium, *agus* a Lis-
dra: créd é méid na gérleanmha-
na diomchuir mé: ach do sháor
an Tighearna mé úatha uile.
12 Agus fós an mhéid ler
mían a mbeatha chaitheamh
go díagha a Níósa Críosd, fuil-
eónguid síad gerleanmhuin.
13 Ach na drochdháoine, ag-
us na meallitóirighe rachuid air
a naghuidh sa nolc, ag meal-
ladh, agus ar na mealladh
dhóibh.
14 Ach comhnuighse sna nei-
thibh do fhoghluim tú, agus
do fágbhadh táobh riot, ar
mbeith a fheasa agad cía ór
fhoghluim tú *iad*.
15 Agus ó bhí tú ad leanabh,
go raibh eólas na sgrioptúr
náomhtha agad, lér féidir do

dhéunamh eagnuidhe chum
slánaighe, trés an gcreideamh
noch atá a Níósa Críosd.
16 Is ó Sbioruid Dé tháinic
an sgriobtúir uile, agus is tar-
bhach é chum teaguisg, chum
spreagtha, chum ceartuighthe,
chum foirceaduil na fíréant-
achda.
17 Ionnus go mbíadh óglach
Dé diongmhalta, agus ullmh-
uighe go hiomlán chum na
huile dheaghoibre.

CAIB. IV.

Oifig bhuachaille na Heaglaise, 7 agus caithreim dheireannach Phóil, tar éis búadhughadh.

UIME sin cuirim dúalach
ort a bhfíadhnuise Dé,
agus an Tighearna Iósa Críosd,
noch bhéuras breath ar bheódh-
uibh agus ar mharbhuibh agá
theachd deallruightheach, agus
ann a ríoghachd:
2 Déuna an bhríathar do
sheanmóir; bí dúthrachdach a
nám, agus a nanám: spreag,
smachduighe, *agus* teaguisg
maille ris a nuile cheannsachd
agus fhoirceadal.
3 Oír tiucfuidh aimsir nach
bíáidh fulang aca ar theaguag
fhalláin: achd ar mbeith dá
gclúasuibh líonta do thochas,
cruinneóchuid síad dhóibh féin
do réir a naimmían, iomad teag-
uagóir.
4 Agus fillfid síad a gclúasa
ón bhfírinne, agus geillfid do
sgéultuibh fábhuill.
5 Gidheadh déunsa faire sna
huile neithibh, fulaing anshógh,
déin obair shoibhisgeil, tabhair
fá deara do mhiniosdrálachd
do bheith dearbhtha.
6 Oír atáimse a nois féin dom
íodhbairt, agus is fógas damh
aimsir mimtheachda.
7 Do chomhraic mé comhrac
maith, ráinic mé ceann mo
choimhleanga, do choimhéid
me an creideamh,
8 O so amach atá coróin
fhíréuntachda ar na taisge
fám chomhair, noch bhéuras
an Tighearna an breitheamh
comhthrom dhamh, sa ló úd:
agus ní dhamhsa amháin, ach
mar an gcéudna do na huile
dháoine ghrádhuigheas a
theachd.
9 Déun deithneas ré theachd
chugam go haithghearr.
10 Oír do thréig Démas mé,
ar dtabhairt ghrádha don
tsáoghalsa a láthair, agus do
imthigh sé go Tessalonica,
Crescens go Galátia, Títus go
Dalmátia.
11 Atá Lucás na áonar um
fhochair. Ar mbreith dhuit
ar Mhárcuis tabhair leachd é:
óir as ro shocrach dhamhsa é
chum miniosdrálachda.
12 Agus do chuir mé Tichi-
cus uáim go Hephesus.
13 An tan thiucfas tú tabhair
leachd an brat noch do fhág
mé a Dtróas ag Carpus, agus
na leabhair, go háirighe na
meamruim.
14 As mór dolc do rinne A-
lexandar an céard copair oram;
go dtuguidh an Tighearna dhó
réir a ghníomharthadh.

15 Agus bîse mar an gcéadna
r do choimhéud air: óir is
mór do chuir sé a nadhuigh ar
a bhríathairne.
16 Ann mo chéud chosaintse
níor raibh éonduine agam, ach
do thréigeadar uile mé: nar
agrar orrtha é.
17 Gidheadh do sheas an
Tighearna láimh rium, agus do
neartuigh sé mé, ionnus go
mbíadh seanmóir *an tsoisgeil*
learbhtha thríomsa, agus go
gcluinfedis na cineadhacha uile
í: agus do sáoradh mé ó bhéal
a leomhain.
18 Agus sáorfa an Tighearna
mé ó gach uile dhrochobair,
agus coimhéudfaidh mé chum
a ríoghachda neamhdha féin:
glóir dhósan go saoghal na
saoghal. Amén.
19 Beir beannachd chum
Phrisca agus Acuila, agus
chum luchd tighe Onesípho-
ruis.
20 Do chomhnuidh Erastus
a Gcorintus. Agus dfág mé
Trophimus a Milétum go héug-
cruáidh.
21 Déan deithneas ré theachd
roimh an ngéimhreadh. Cuir-
idh Eubulus, agus Pudens, ag-
us Línus, agus Cláudia, agus
na dearbhráithre uile a mbean-
nachd chugad.
22 *Go raibh* an Tighearna
Íosa Críosd maille réd sbio-
ruid. Grása maille ribh. A-
mén.

EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM TITUIS.

CAIB. I.

Modha na ndeagh easbog & na sean-óireadh; 12 re peacadh dúthaidh na Gcréténuigh, in-imdheargadh.

POL searbhfhoghantuigh
Dé, agus absdal Iosa
Críosd, do réir chreidimh
dháoine thoghtha Dé, agus
admhála na fírinne, noch atá
réir dhíaghachda.
2 Chum muinighne na beatha
marthanuighe, noch do gheall
Día, ris nach féidir bréug a
dhéunamh, suil do cruthuigh-
eadh an domhan.
3 Ach do fhoillsigh sé a
bhríathar a nám iomchubhaidh,
tré sheanmóir *an tsoisgeil* do
fágbhadh táobh riumsa, do
réir áithne De ar slánaighthe-
óra:
4 Chum Títuis mo mhac ion-
mhuin, do réir an chréidimh
choitchinn, grása, trocaire, ag-
us siothcháin ó Dhía Athair,
agus ón Dtighearna Iósa Críosd
ar slánaightheóir.
5 A sé adhbhar fár fhág mé
thú a Gcréta, ionnus go leanfá
do cheartughadh na neitheann
atá fós gan cheartughadh, agus
go nóirdeócha sagairt ann gach
cathair, do réir mar do aithin
mé dhiot.

6 Má atá neach ar bith neamhlochdach; na fhior éun mhná, agá bhfuil clann ionnruic, nach féidir éiliughadh fá neamhmeasarrghachd, na easumhal.

7 Oír as cóir easbog do bheith neamhlochdach, mar fheadhmantach Dé, gan bheith dhó ag rioth réir a thóla féin, ná feargach, nár ó fhonnmhar a bhfíon, ná buáilteach, ná dúil do bheith aige a néudáil neamhghloin:

8 Ach na fhear tighe áoidheadh do chongmháil, grádhach air dháoinibh maithe, na dhuine aireach, chomhthrom, náomhtha, mheasarrgha.

9 Ag congmháil na bréithre dísle go daingean do réir theaguisg, ionnus go madh féidir léis teagusg do thabhairt úadh maille ré foirceadal fallain, agus an dream labhrus 'na adhuigh do bhréugnughadh.

10 Oír atáid iomad do dháoinibh easumhla ann, labhras go diomháoin, agus na mealltóiridh, go háirighe an luchd atá don timchillghearradh.

11 Dár ab éigean a mbéul do stopadh: dream chuireas tighthe go huilidhe fá chéile, ag teagusg neitheann nach cóir, do ghrádh eudála neamhghloine.

12 A dubhairt neach áirighe dhíobh féin, a bhfáidh díleas féin; Bréugairigh do ghnáth na Crétánuigh, droch ainmhiteadha, builg fhallsa.

13 As fíor an fhíadhnuisese: uime sin spreag íad go géur, chum a mbeith diongmhálta sa gcreideamh:

14 Agus gan aire do thabhairt do sgéuluibh fáblhuill na Níuduigheadh, agus daitheantuibh dáoineadh atá ar niompógh on bhfírinne.

15 *Atáid* na huile neithe go deimhin glan don druing atá glan: ach don druing atá salach agus gan chreideamh ni bhfuil éinní glan, ach fós atá a ninntinn agus a ccoinnsías salach.

16 Admhuighid síad eólas do bheith aca air Dhía, gidheadh séunuid a ngníomharthuibh é, ar mbeith dhóibh adhuathmhar, easumhal, agus mearuighthe a dtáobh gach uile dheaghoibre.

CAIB. II.

Teagusg agus eisiomlar Thituis ri bheith 11 *do reir sholuis an Tsoisgeil, do nuile cháil dhaóine.*

ACH labhairse na neithe thig ré teagusg fallain:

2 *Eadhon* dáoine áosda do bheith aireach, trómgha, measárgha, diongmhálta a gcréideamh, a ngrádh, *agus* a bhfoighid:

3 Na mná áosda mar an gcéudna a naibíd iomchubhaidh do náomhthachd, gan *bheith* na luchd eílighe go héugcoir, gan íad féin do thabhairt go hiomarcach dfíon, na luchd teaguisg neitheann maith:

4 As go dtiubhradáois fo deara do na mnáibh óga bheith

ıaimhneach ann a ninntinn,
rádhach air a bhfearuibh agus
r a gcloinn.
5 Measárrgha, geanmnuidh,
omhnuigheach na dtighthibh,
ıaith, umhal dá bhfearuibh:
eagla bhréithre Dé do mhas-
ıghadh.
6 Teaguisg na hóganuidh mar
n gcéudna fá bheith suáimh-
each na ninntinn.
7 Taisbein thú fein sna huile
eithibh, ad eisiompláir dheagh-
ibrightheadh, maille ré teagusg
ıeamhthruáillighe trómgha.
8 Briathar fhalláin nách fei-
lir a lochdughadh: ionnus go
nbíadh adhnáire ar an ti chuir-
as bhur nadhuigh, ar mbeith
lhó gan droch ní ar bith aige
é a radh bhur dtáobhso.
9 *Teaguisg* na searbhfhogh-
ıntuighidh fá bheith umhal dá
naighisdrighibh, fa na dtoil do
lhéunamh sna huile neithibh
gan cur a nadhuigh a mbriathar.
10 Gan éinní dha gcuid do
théultógh úatha, achd a nuile
choinghioll maith do tháis-
béunadh dhoibh, ionnus go
ndéunaidís teagusg Dé, ar
slánaightheóra taitneamhach
ar gach éunchor.
11 Oír do shoillsigh gras Dé
go deallruigheach, do bheir
slánughadh ris, chum na nuile
lháoineadh:
12 Ag tabhairt teagusg dhúin-
ne, fá neamhdhíaghachd agus
ainmhían a tsáogháilse do
sheachna, agus fa ar mbeatha
do chaitheamh dhúinn go meas-
arrgha, agus go comhthrom,
agus go díagha, sa tsáoghalsa
a láthair.
13 Ar mbeith dhúinn ag fuir-
each ris an muinghin bhean-
nuighe, agus re teachd deall-
ruigheach ghloire an Dé mhóir,
eadhon ar slánaightheóra Iósa
Críosd.
14 Tug é féin air ar son,
chum ar bfúasgalta ó gach uile
pheacadh, agus chum ar nglan-
ta, ionnus go mbeimís ar pobal
geanamhuil aige féin, ag lean-
mhuin go dúthrachdach do
dheaghoibrighibh.
15 Labhair, agus teaguisg na
neithese: agus ceartuigh maille
ris a nuile úghdarrás. Ná tar-
caisnigheadh éunduine thú.

CAIB. III.

Feíle Dé, agus deagh oibrighe do chur a gcuimhne; 9 ach ni hiad ceasda éigcéillidhe.

CUIR a gcuimhne dhóibh
bheith umhal dúachda-
ránachduibh agus do chumh-
achduibh, urruim do thabhairt
úatha, bheith ullamh chum
gach uile dheaghoibre:
2 Gan neach ar bith do mhas-
lughadh, gan bheith brúigh-
neach, *ach* suaimhneach, ag
táisbéunadh na huile cheann-
sachda do na huile dháoinibh.
3 Oír do bhamairne féin ar
uairibh éigcéillidhe, easumhal,
ag dul ar seachrán, ag lean-
mhuin dainmíanuibh agus dann-
toilibh eusámhla, ag caitheamh
ar mbeatha a miosguis agus a
dtnúth, fúathughadh a cheile:
4 Achd an tan do shoillsigh

féile agus grádh Dé ar slán-
aigheóra do dháoinibh.
5 Ní do réir na noibrigh-
theadh bhfíréunnda do rinnea-
mairne, ach do réir a thrócaire
féin do shíor sé sinn, tré ionn-
ladh na haithghineamhna, agus
tré athnúadhughadh an Spio-
rad náoimh.
6 Do dhóirt sé oruinn go
saidhbhir, tré Iósa Críosd ar
Dtighearna:
7 Ionnus ar mbeith dhúinn
air ar sáoradh tré na ghrásuibh-
sion, go ndeuntáoi oighreadha
dhinn do réir mhúinighne na
beatha marthannuighe.
8 As fírinneach an rádh so,
agus is áill leam thú dheimh-
niughadh na neitheansa, ionnus
go mbíadh an dream do chreid
do Dhía, ro dhíthchiollach a
ndeaghoibrighibh do dhéun-
amh. As iad so na neithe
théid a sochar agus a dtarbha
do dháoinibh.
9 Ach toirmisg ceasda éig-
céillidhe, agus seanchuis, agus
connsbóid, agus imreasana a
dtimchioll an reachda; óir
atáid síad gan tarbha gan éi-
feachd.
10 An tí atá na eiriceach,
tar éis fógra no dhó thabhairt
dó, seachuin é:
11 Ar mbeith a fheasa agad
go bhfuil a shamhuil sin do
neoch ar ndul fá chéile, agus
go bpeacuigheann sé, ar mbeith
dhó damnuighe úadh féin.
12 An tan chuirfeas mé Ar-
temas chugad, nó Tichicus.
déun deithneas ré theacht
chugam go Nicopolis: óir is
ann sin do chuir mé romham
an geimhreadh chaitheamh.
13 Seól uáid go dúthrach-
tach sa tallighe Sénas an fear
dlighe, agus Apollo, ar ghléus
nách bíadh uireasbhuidh éin-
neithe orrtha.
14 Agus déunuid an dream
as dínne mar an gcéudna fogh-
luim ar dheaghoibrighibh do
dhéunamh chum na ngnáth-
uightheadh riachdanach, ion-
nus nach beidis neamhtho-
ruidheach.
15 Cuirid a bhfuil am fho-
chairse uile a mbeannachd
chugad. Teann riot an mhéid
ghrádhuigheas sinne sa gcreid-
eamh. Grása maille ribh uile.
Amen.

EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM PHILEMOIN.

CAIB. I.

Impidhe ar Philemoin, maitheamhnas fhior-Chriosduighe thabhairt dá óglach annsa dioghbhail do dheunadh.

POL prìosúnach Iósa Críosd,
agus an dearbhrathair Ti-
moteus chum Philémoin ion-
mhuin, agus ar bhfear cabhar-
tha:
2 Agus chum Apphia ghrádh-
ach, agus chum Archippuis ar
geoimhfhior coguidh, agus

um na heaglaisi atá ad thigh:
Grása maille ribh, agus
ıthcháin ó Dhía ar nathair,
us ón Dtighearna Iósa Críosd.
Beirim buidheachus rém
hía, ag sior chuimhneadh
tsa um urnuighibh.
5 (Do bhrigh go gcluinim
mrádh do ghrádhasa, agus
n chreidimh atá agad a dtáobh
n Tighearna Iósa, agus a
táobh na nuile náomh :)
6 Ionnus go mbíadh cumann
lo chreidimh éifeachdach, a
ıadmhail na huile mhaithessa
ıtá ionnuibh tré Iósa Críosd.
7 Oir is mór an gáirdeachas
ıgus an solás atá aguinn ann
lo ghrádhsa, do bhrigh go
bhfúaradar inmighe na náomh
furtachd thríodsa, a dhear-
bhráthair.
8 Uime sin bíodh gur féidir
leam bheith rodhána a Gcríosd,
ris an ní atá iomchubhaidh
dáithníughadh dhíot:
9 Gidheadh cheana tré
ghrádh, is usa liom impidhe
chur *ort*, ar mbeith dhamh
mar Phól fhoirfe agus a nois
fós um phríosúnach ar son
Iósa Críosd.
10 Guidhim thu air son mo
mhic Onesimus, noch do ghein
mé a ngéibheannuibh.
11 An tí do bhí ar uairibh
neamhtharbhach dhuit, achd a
nois atá ró-tharbhach dhuitse
agus damhsa.
12 Noch do chuir mé ar ais:
agus gabhsa chugad é, mar mo
chroidhe féin:
13 Noch bá mían riomsa a
chongmháil um fhochair féin,
ionnus go ndéunadh sé minios-
drálachd damh a tionadsa, a
gcuibhrighibh an tsoisgéil.
14 Gidheadh níor aontuigh
mé éinní dhéunamh gan do
thoilse, ionnus nach bíadh do
mhaithse amhuil tré éigean,
ach do réir do thola féin.
15 As dóigh gur ab uime dim-
thigh sé ar feadh tamuill, ión-
nus go nglacfá é go síorruidhe;
16 Ní mar shearbhfhogh-
antuighe feasda, achd ós
cionn shearbhfhoghantuighe,
na dhearbhráthair ghrádhach,
go háirighe dhamhsa: a né
nach mo ná sin duitse sa gco-
laimn, agus sa Dtighearna?
17 Uime sin má atá cumann
eadrad agus misi, gabh chugad
é mar mé féin.
18 Agus má rinne sé díogh-
bháil air bith dhuit, nó má
dhligheann tú éinní dhe, bíodh
sé um leithse.
19 Misi Pól do sgríobh *so*
rém láimh féin, do bhéur dío-
luidheachd uáim: bíodh nach
abruim riot, go ndlighim thú
féin fós ós a cheann sin, díot.
20 A seadh, a dhearbhráthair,
faghaim gáirdeachas uáid sa
Dtighearna. Comhfurtuigh mo
chroidhe sa Dtighearna.
21 Do sgríobh mé chugad ar
mbeith dhamh muinighneach
as humhlachd, ar mbeith a
fheasa agam go ndéuna tú ní
sa mhó ná mar a deirim.
22 Agus maille ris sin, ull-
mhuigh léisdín damh: óir atá
muinighin agum go bhfoun-

fuighear dhíbh me tré bhur nurnuighíbh,
23 Cuiridh Epaphras (mo chomhphriosśúnach a Niósa Críosd;)
24 Marcus, Airistarchus, Démas, agus Lucas, mo chomhluchd cabhartha, a mbeannachd chugad.
25 Grása ar Dtighearna Íósa Críosd ré bhur sbioruid. Amén.

EPISTIL PHOIL ABSDAIL CHUM NA NEABHRUIGHEADH.

CAIB. I.

Go bfuil Íósa Críosd inciśdeachd ris; ar dhó bheith osciomn ná bfugh & na naingeal.

DIA, noch do labhair a nallód go minic agus ar mhoghuibh éugsamhla ris na haithreachuibh tres na faidhibh,
2 Do labhair sé rinne sna laéthibh deigheanachasa trés an mac, do órduigh sé na oighre air a niomlán, tré ar chruthuigh sé fós an domhan:
3 Noch ar mbeith dho na dheallradh glóire, agus na iomháigh fhíre a phearsannsan, agus ag congmháil súas na nuile neitheann ré breithir a chumhachd féin, ar nglanadh ar bpeacuighne dhó thríd féin, do shuigh sé ar láimh dheis na mórghachda sna hárduibh.
4 Ar mbeith dhó ar na dhéunamh ní sa ro óirrdhearca ná na haingil, ar gur ab oirrdhearca an tainm fuáir sé ná íadsan.
5 Oír cía do na hainglibh ré a ndubhairt sé ríamh, As tú mo mhac, a niugh do ghin mé thú? agus a rís, Biáidh mé um Athair aige, agus biáidh seision na Mhac agumsa?
6 Agus a ris an tan do bheir sé a steach an chéidghin don domhan, a deir sé; Agus tuguid aingil Dé uile onóir dhó.
7 Agus a deir sé a dtáobh na naingeal, Do ní sé a theachdaireadha do na sbioraduibh, agus a mhinisdreadha don teine lasarrgha.
8 Ach ris an mac a deir sé, A Dhía, máiridh do chatháéir ríoghasa go sághal na sághal: is slat chomhthruim slat do ríoghachdasa.
9 Do grádhuigh tú an fhiréuntachd agus do fhúathuigh tú a néugcóir: uime sin do ung Día do Dhía féin thú ré hola an gháirdeachuis ós cionn do chompánach.
10 Agus as tusa, a Thighearna, tug fonndameint dhaingean don talamh ó thús, agus a síad na flaitheamhnuis oibreacha do lámh.
11 Rachuid siadsan as a gcruth, ach fanuidh tusa: agus rachuid uile a gcaitheamh, mar éudach.

12 Agus fillfighear ar a chéile
ad mar bhrát, agus béid siad
r na gcláochlúgh: achd as
usa an neach céudna, agus ní
achuidh críoch ar do bhlíadh-
nuibh.

13 Agus cía do na hainglibh
ré a ndubhairt sé ríamh; Suidh
ar mo dheis, nó go gcuiridh
mé do naimhde na sdól cos
fúd?

14 A né nach sbiorada freasd-
uil íad uile, churthar a mach
chum miniosdrálachda ar son
na druinge gheubhus oigh-
reachd an tslánaighthe.

CAIB. II.

Ata Críosd fos ion-úmhlughadh dó, 7 bhrígh gur ghabh ar nadur breóite go braithreamhail chuige, 14 mar budh fhéudhmamhail.

AR a nadhbharsa as cóir
dhúinn aire rodhúth-
rachdach do thabhairt do na
neithibh do chualamar, deagla
a ligthe thrínn dúinn uáir ar
bith.

2 Oír má bhí an bhríathar
do labhradh tres na hainglibh
seasmhach, agus má fuáir gach
uile choir agus easumhlachd
an lúach sáothair do dhligh-
eadar:

3 Cionnas rachmáoidne as má
bhíonn neamhshuim aguinn ann
a chomhór so do shlánughadh?
noch do tionnsgnamh do sheam-
mórughadh ar tús ris an Dtigh-
earna féin, *agus* do deimhnigh-
eadh dhúinn ris an druing do
chúaluidh é:

4 Ar mbeith do Dhía ag
déunamh coimhfhíadhnuise ríu
maille ré comharthuibh, agus
ré hiongantuibh, agus ré
subhailcibh éugsamhla, agus
ré tiodhlaicibh an Sbiorad
náoimh, do réir a thola féin.

5 Oír ní thug sé do na haing-
libh ceannas an tsáoghail atá
chum teachda, ar a bhfuil-
midne ag labhairt libh.

6 Ach do rinne neach a nio-
nadh áirighe fíadhnuise, ag
rádh; Créd é an ní an duine
go mbeith coimhne agad air:
nó mac an duine, go mbíadh
dúil agad ann?

7 Do rinne tú é feadh sealuid
bhig ní sa ísle ná na haingil;
do chuir tú coróin ghlóire agus
onóir air, agus do chuir tú é
ós cionn oibreach do lámh.

8 Do chuir tú na huile neithe
síos fá na chosuibh: Oír ár
gcur na nuile neitheann fáoi
dhó, níor fhág sé éinní gan
chur fáoi: gidheadh ní fhaic-
míd a nois go fóill na huile
neithe fá umhlachd dó.

9 Ach do chímid Iósa ar
bhfághál choróine glóire agus
onóra, noch do rinneadh feadh
sealuid bhig ní sa ísle ná na
haingil, tré fhulang an bháis:
ionnas go mblaisfeadh sé tré
ghrás Dé bás ar son gach áoin.

10 Oír dob iomchubhaidh
don tí, ar son *a bhfuilid* na
huile neithe, agus tré *a bhfuil-
id* na huile neithe, ar dtabhairt
mhóraim cloinne dhó chum
glóire, ceannurra a slánaigh-
the do dhéunamh iomlán tré
fhuáidhearthuibh.

11 Oír an tí náomhus, agus

an dream do nithear náomhtha,
is ó aon íad uile: Uime sin ní
ghabhann adhnáire é fá dhear-
bhráithribh do ghairm dhíobh,
12 Ag rádh; Foillseóchuidh
mé hainm dom dhearbhraith-
ribh, molfuidh mé thú maille
ré ceól a meadhón na heag-
luise.
13 Agus a ris; Cuirfe mé mo
mhuinighin ann. Agus a rís;
Féuch, mísi agus an chlann
tug Día dhamh.
14 Uime sin ó atá fuil agus
feóil ar na roinn ris an gcloinn,
do ghabh seision mar an gcéud-
na a chuid díobh sin chuige,
chum an tí agá bhfuil cumh-
achd an bháis, eadhon an
díabhal, dionnarbadh dhó tré
bhás:
15 Agus chum sáoirsi do
thabhairt don mhéid do bhí
feadh a mbeatha tré fhaitcheas
an bháis fá chuing dháoirse.
16 Oír go deimhin, ní hé
nadúir na naingeal do ghabh
sé uime, achd a *sé* nadúir A-
braham do ghabh sé uime.
17 Air a nadhbharsin bá cóir
dhó bheith cosmhuil ré na
dhearbhráithribh sna huile
neithibh, ionnus go mbíadh sé
trócaireach, agus na ardshagart
díleas sna neithibh *bheanas* ré
Día, chum an phubail do ghlan-
adh ó na bpeacaidhibh maille
ré na iodhbhairt.
18 Oír do bhrígh air fhulaing
sé, an tan do cuireadh cath-
ughadh air, is féidir leis cabh-
air do thabhairt don druing ar
a gcurthar cathughadh.

CAIB. III.

Mung ccreidiom Díosa, neach rug barr ar Maóisi, 7 budh trainc dhúinne, na an smachd fuáir Israel crúadh-chroidheach.

UIME sin a dhearbhráithre
náomhtha, agá bhfuil
bhur gcuid ranna don ghairm
neamhdha, tuguidh dhá bhur
naire abstal agus árdshagart ar
nadmhála, eadhon Iósa Críosd:
2 Noch do bhí díleas don tí
do órduigh é, amhuil do bhí
Máoisi fós ann a thighsean uile.
3 Oír measdar gur fíu an
fearsa glóir as óirdhearca ná
Máoisi, an mhéid gur mó onóir
an tí thógbhas an tigh, ná an
tighe féin.
4 Oír ní bhfuil tigh ar bith
nach duine éigin thógbhus é:
agus an tí do thóg na huile
neithese, sé Día é.
5 Agus go deimhin *do bhí*
Máoise díleas ann a thighsean
uile, mar shearbhfhoghantuigh,
chum fíadhnuise na neitheann
do bhí chum a labhartha:
6 Achd atá Críosd mar mhac
a gceannas a thighe féin: agár
ab sinne a thigh, má chung-
bhamuid go daingean go teachd
don chrích dheigheanuigh,
dóthchas agus gairdeachas na
muinighne.
7 Uime sin amhuil a deir an
Sbiorad náomh: A niugh má
chluin sibh a ghuth,
8 Ná crúaidhighe bhur
ccroidhthe amhuil a ló na
díbhfeirge, eadhon lá an chath-
aighe sa bhfásach:
9 Sa náit ar chuireadar bhur

aithreacha cathughadh oram,
dhearbhadar mé, agus a
chonnacadar moibreacha ar feadh
dhá fhichead blíadhan.
10 Uime sin do bhí ro fhearg
orm ris an gcineadh sin, agus
dubhairt mé: Atáid síad do
ghnáth ar seachrán ann a
gcroidhe, agus ní bhfúaradar
eólas mo shligheadhsa.
11 Ionnus go dtug mé mionna
ann um fheirg, nách rachdáois
a steach am shuáimhnios.
12 Tuguidh aire ribh a dhearbhráithre
nách biaidh droch
chroidhe gan chreideamh ag
éinneach aguibh uáir ar bith,
ré dtuitfeadh sibh ón Día
bheó:
13 Ach teagusguidh a chéile
go láetheamhuil, an feadh
ghoirthear an lá niugh dhe:
deagla éanduine aguibh do
dhul a gcrúas tré mhealltóireachd
an pheacuidh.
14 Oír atá ar gcuid do
Chríosd aguinn, má chongmhamáoid
go diongmhálta
céudthosach na substainte go
teachd don chrich dheigheanuidh.
15 An feadh a deirthear, A
niugh má chluin sibh a ghuth,
ná cruaidhighe bhur ccroidhthe
amhuil a ló na díbhfeirge.
16 Oír ar na chluinsin do
dhruing áirighe, do bhrósduigheadar
an Tighearna chum
féirge: biodh nách *dearnadar*
uile an mhéid tháinic as a
Néigipt tré Mháoise *mar sin.*
17 Ach cía an dream ré a
raibh a fhearg ar feadh dhá
fhichead blíadhan? an é nách
ris an druing do pheacuidh,
agár thuiteadar a gcuirp sa
bhfásach?
18 Agus cía an dream dhá
dtug sé mionna nách rachdáois
a steach dhá shuáimhnios, achd
amháin don luchd do bhí easumhal?
19 Agus do chímid nar bhféidir
ríu dul a steach tré mhíchreideamh.

CAIB. IV.

Coimhshíneadh Shabbáide na Nudhigheach, ⁊ na Necreidmheach, ré a chéile.

UIME sin biodh faitcheas
oruinn, deagla ar dtréigean
na geallamhna uáir ár
bith ré dhul a steach na
shuáimhnios, go measfuidh
áoinneach aguibhse bheith air
fágbháil.
2 (Oír do seanmóruigheadh
an soisgéul dúinne, amhuil do
rinneadh dhóibhsion mar an
gcéudna: gidheadh ní dhéachuidh
an bhríathar do chúaladar
a dtarbha dhóibh, de bhrígh
nách raibh sí ar na cumusg ré
creideamh sa druing do chúaluidh
í.
3 (Oír téighemidne an dream
chreideas a steach sa tsuáimhnios)
do réir mar a dubhairt
sé; ar a nadhbharsin Tug mé
mo mhionna um fheirg, Nach
rachuid síadsan a steach am
shuáimhnios; bíodh gur críochnuigheadh
na hoibreacha ó
thús an domhuin.
4 Oír do labhair sé a nionadh
áirighe ar an seachdmhadh lá

U 4

mar so; Agus do chomhnuigh
Día an seachdmhadh lá ón a
oibribh uile.
5 Agus sa nionadhsa a rís,
Ní rachuid síad a steach am
shuáimhnios:
6 Uime sin do bhrígh go
dtuigthear as so go rachuidh
dream áirighe a steach ann,
agus nach deachuidh an dream
dhár seanmóruigheadh an sois-
géul ar tús a steach, tré eas-
umhlachd:
7 Orduighe sé a rís lá airighe,
A niugh, ag rádh a Ndáibhi;
a ndiáigh a comhfhad sin daim-
sir (mar a dubhradh,) A niugh
má chluin sibh a ghuth, ná
crúaidhighe bhur gcroidhthe.
8 Oír dá dtugadh Iósua
suáimhneas dóibh, ní labheór-
adh sé na dhiáigh so air lá eile.
9 Uime sin fágthar lá suáimh-
niosa ag pobal Dé.
10 Oír an tí do chuáidh a
steach dhá shuáimhneas san,
do chomhnuidh sé mar an
gcéudna ón oibreachuibh,
amhuil *do chomhnuigh* Día
ón a oibreachuibh fhin.
11 Uime sin déunam díth-
chioll ré dhul a steach sa
tsuáimhnios sin, deagla éunn-
duine thuitim sa neisiompláir
chéudna easumhlachda.
12 Oír *atá* bríathar Dé beó,
agus bríoghmhar, agus ní sa
ghéire ná cloidheamh ar bith
dhá fháobhar, agus téid sí
thrín a steach go roinn a nan-
ma agus na sbioruide, na nalt
agus an smeara ré chéile, agus
is breathamh í ar smuaintigh-
ibh, agus ar bhreathnuighibh
an chroidhe.
13 Agus ní bhfuil creatúr ar
bith, nach bhfuil follus na
fhíadhnuísision, ach na huile
neithe nochduighe soilléir do
shúilibh an tí ar a bhfuilmidne
ag labhairt.
14 Uime sin ó atá árdshagart
mór aguinn, do chúaidh a
steach sna neamhuibh, Iósa
mac Dé, congmham go daing-
gean a nadmháil.
15 Oír ní bhfuil árdshagart
aguinn, ris nách féidir ar néug-
cruáis a mhothughadh, achd
air ar cuireadh cathughadh sna
huile neithibh a gcosamhlachd
rinn, gan pheacadh.
16 Ar a nadhbharsin déunam
maille ré dochas go hárd-
chathaóir na ngrás chum tró-
caire do ghnodhughadh, agus
ghrás dfagháil dúinn, chum
furtachda a nám riachdanais.

CAIB. V.

Oirdhearcus Shagartachd Iósa Críosd oscionn na nuile.

OIR gach uile árdshagart,
thógthar ó dháoinibh, *Is*
ar son dáoineadh orduighear é,
a dtaobh na neitheann bheanas
ré Día, chum ofrála agus iodh-
bartha do dhéunamh ar son
peacadh.
2 Noch agá bhfuil cumas
lórthruaighe do bheith aige
don druing atá ainbhfiosach
agus ar seachrán, do bhrígh
go dtimchiollthar é féin mar
an gcéudna déugcrúas:
3 Agus dá bhrígh so atá

achuibh air iodhbairt do
éunamh ar son na bpeácadh,
son an phubail, agus ar a
on féin mar an gcéudna.
Agus ní ghabhann éunduine
nonóirse chuige féin, achd an
atá ar na ghairm ó Dhía,
mhuil Aáron.
As mar an gcéudna ní úadh
in do ghabh Críosd a non-
rse chuige, go ndeuntáoi árd-
agart de, achd ón ti a dubh-
rt ris; As tú mo mhac, a
ugh do ghein misi thú.
6 Do réir mar a deir sé fós a
iit eile; As sagart thú go
orruidhe, do réir uird Mhél-
ísedec.
7 Noch a laethibh a fheóla,
o fhoráil úrnuighe agus gui-
he maille ré héighmhe láidir
gus ré déuruibh, ar an tí agá
aibh cumhachda a sháortha ó
hás, agus do héisdeadh ris
nar an gcéudna tré na dheagh-
haitcheas:
8 Agus bíodh gur bé an mac
, dfoghluim sé umhlachd as
a neithibh do fhulaing sé:
9 Agus ar mbeith dhó ar na
lhéunam iomlán, do rinneadh
ighdar an tslánuighe shíor-
ruidhe dhe do na huile dháoi-
aibh umhlaigheas dó:
10 Ar mbeith dhó ar na
ghairm ó Dhía, na árdshagart
do réir uird Mhelchísedec.
11 Ar a bhfuil mórán aguinn
re a labhairt do neithibh atá
dóchurtha amach, do bhrígh
go bhfuil muill éisdeachda or-
uibhse.
12 Oír sibhse dár chóir bheith
bhur luchd teaguisg do réir
aimsire, as riachdanus dáoibh
a rís sinne bhur dteagusg a
gcéudthosuighibh bhréithre
Dé: agus tárrla dhibh beith
sa riochdsin gur mó atá bainne
duireasbhuidh oruibh, na bíadh
láidir.
13 Oír gach áon chleachdas
bainne, atá sé neamhíulmhar a
mbréithir na fíréuntachda:
(óir is náoidhe é.)
14 Achd is don luchd thig
chum áoisi fhoghnas an biádh
laidir, agá bhfuilid a gcéud-
fadha tré ghnáthughadh fhada
ar na goleachdadh chum eidir-
dhealuighe maitheasa agus uilc.

CAIB. VI.

Mór-Chuntabhairt cláonadh go neimh-Chreideamh, [*& a rádh, Go b'airidh Críosd ar a chéusadh, mar mheallltoir ó Shatán, Math.* vii. 22. c. xii. 24, 31.] *Tar éis do dhuine mhíoghráiseach, Críosd a admhail, no Spiorad na míorbhuilteadh dfaghháil uaidh.*

UIME sin ar léigean thoruinn dúinn theaguisg
chéudthosuigheadh Chríosd,
tigeam air ar nadhuigh chum
bheith diongmhálta: gan bheith
dúinn a rís ag cur fhonnda-
meint na Haithrighe ó oib-
reachuibh marbha, & Chreid-
mhe a dtáobh Dé.
2 Theagusg na Mbaisdeadh,
agus Leaguidh na lámh, agus
Eiséirghe na marbh, agus an
Bhreitheamhnnis shíorruidhe.
3 Agus do dhéunam so, do
chead Dé.
4 Oír an dream atá ar na

soillsiughadh áon uáir amháin,
agus fuáir blas an tiodhluice
neamhgha, agus lér roinneadh
an Spiorad náomh,
5 Agus do bhlais deaghbhría-
thar Dé, agus subhaileidhe an
tsáoghail atá chum teachda,
6 Agus atá ar dtuitim, ní
féidir a nathnuadhughadh a rís
chum aithrighe; do bhrígh go
bhfuilid ag céusadh mhic Dé
a rís dhóibh féin, agus ag sgige
fáoi.
7 Oír an talamh shúigheas a
nfearthuinn thig go minic air,
agus do bheir luibhionna úadha
théid a dtárbha don druing
sháothruigheas é, do gheibh sé
beannachd ó Dhía:
8 Achd an talamh do bheir
sgeathach agus driseach úadha,
as diomolta, agus is fogus é
dá bheith malluighe, agur ab é
a chríoch a losgadh.
9 Gidheadh a cháirde, atá-
muid deimhneach asuibhse fá
neithibh is fearr ná sin, agus
as foigse don tsláunughadh,
bíodh go lábhramáoid mar so.
10 Oír ní bhfuil Día neamh-
chomhthrom, go mbíadh dear-
mud aige ar bhur nobair, agus
air sháothar bhur ngrádha,
noch do fhoillsigheabhair dhá
ainm, sa miniosdrálachd do
rinneabhair, agus fós do ní
sibh do na náomhuibh.
11 Agus as mían rinn gach
áon aguibh do thaisbéunadh
na dúthrachda céudna chum
láindearbhtha an dóthchais go
deireadh.
12 Ionnas nách biáidh sibh
leasgeamhuil, ach bhur luchd
leanmhana ag an druing ag a
bhfuil oighreachd na ngeal-
lamhnach tré chreideamh agus
tré fhoighid.
13 Oir an tan thug Día geal-
ladh D'ábraham, do bhrígh
nár bhféidir leis neach bá mó
do thabhairt mar mhionnuibh,
tug sé é féin mar mhionnuibh,
14 Ag rádh; Go deimhin ag
beannughadh beannócha mé
thusa, agus ag méudughadh
méideócha mé thú.
15 Agus mar sin ar bhfuireach
gó foighideach dhó, fuáir sé
toradh na geallamhna.
16 Oír go deimhin do bheird
dáoine an tí is mó na iad féin
mar mhionnuibh, agus as críoch
air gach imreasain dóibhsion,
mionna chum deimhnighthe.
17 As mar an gcéudna ar
mbeith do Dhía fonnmhar ar
a chomhairle neamhchorruidh
dfoillsiughadh go ro fhoirr-
leathan doighribh na gallamh-
na, do dhearbhuidh sé é re
mionnuibh:
18 Ionnas tré dhá ní dhó-
atharruidh, ann nach féidir lé
Día bréag do dheunamh, go
mbeith meanma láidir aguinne
ag rioth chum greamnighthe
don dóthchas atá romhuinn:
19 Noch atá aguinn mar an
caire daingean diongmhálta
namma, agus théid a steach go
soithe a ní atá don táoibh a
stigh don bhrat.
20 Sa náit a ndeachuidh an
céidreathuighe air ar soinne
cadhon Íosa, dá ndearnadh árd-

sagart síorruidhe do réir uird Mhelchísedec.

CAIB. VII.

Sagartacht Chriosd do réir Mhelchisedec, oirdheirc tar uird Aarain.

OIR an Melchisedecsa Rí Shálem, sagart an Dé is airde, tharrla sé Dábraham ar mbéith dhó ag filleadh air ais ar na ríghtheadh, agus do bheannuigh sé é.

2 Agus tug Abraham deachmhuigh na nuile neitheann dó: noch dhá ngoirthear ar tús ar na eidirmhíniughadh, Rí na fíréuntachda, agus na dhiaigh sin mar an gcéudna, Rí Shálem, eadhon Rí na síothchána:

3 Gan athair, gan mháthair, gan chineadh, gan tosach laetheadh, ná deireadh beatha aige: achd ar na chur a gcosamhlachd mhic Dé, fanuigh sé na shagart go síorruidhe.

4 Tuguidh a nois do bhur naire créd é méud an duinese, dhá dtug Abraham féin an priomhathair deachmhuigh na héudála.

5 Agus go deimhin an dream do chloinn Lébhi ghabhus an tsagartachd chuca, atá áithne acá réir an reachda, deachmhuigh do ghabháil ón bpobal, eadhon ó na ndearbhráithribh féin, bíodh go dtangadar ó leasrach Abraham.

6 Achd an tí nach áirmhighthear a bheith déinchineadh ríusan, do ghlac sé deachmhuigh ó Abraham, agus do bheannuigh sé an tí agá rabhadar gnaeallamhnacha.

7 Agus gan imreasuin ar bith, beannuighthear a ní is lugha ón ní is mo.

8 Agus ann so glacuid na dáoine gheibh bás, deachmhuigh: achd ann súd, an ti ré ndearnadh fíadhnuise go maireann sé.

9 Agus (do rádh na fírinne) tug Lébhi féin, noch ghlácas an deachmhuigh, deachmhuigh úadha a Nábraham.

10 Oír do bhí sé fós a leasrach a athar an tan thárla Melchísedec dhó.

11 Ar a nadhbharsin dá dtigeadh iomláine tré shagarthachd na Lebhíti, (óir is ré linn na sagarthachda sin tugadh an reachd don phobal,) créd fá raibh riachdanus ní sa mhó ré sagart eile éirghe ann, do réir uird Mhelchísédec, agus gan bheith dhó ar na ghairm do réir uird Aáron?

12 Oír ar mbeith don tsagartachd ar na athrughadh, is éigean an reachd dathrughadh mar an gcéudna.

13 Oír an tí air a labharthar na neithese, is ré treibh eile bheanas sé, dá nach dearnuigh éinneach miniosdralachd ag a naltóir.

14 Oír as ní follas gur do threibh Iúda do éirigh an Tighearna, treabh ar nar labhair Máoise éinni a dtáobh na sagartachda.

15 Agus fós is móide as follás é, do bhrigh go bhfuil sagart eile ar néirghe ann a gcosamhlachd Mhelchísedec,

16 Dá nách dearnadh *sagart* réir reachd na háithne colluidhe, ach réir chumhachd na beatha síorruidhe.

17 Oír do ní *Día* fíadhnuise: As sagart thú go síorruidhe, réir uird Mhelchísedec.

18 Oír a náithne do bhí roimhe ann, atá sí ar na cur ar gcúl, do bhrígh a meirbhe agus a neamhtharbhuidhe.

19 Oír ní dhearna an reachd ní ar bith iomlán, ach teachd a steach na muinighne as féarr, tré na dtigmíd a bhfogus do Dhía.

20 Agus an mhéid nach gan mhionnuibh, (óir do rinneadh sagairt díobhsan gan mhionnuibh:

21 Achd don fhearsa, maille ré mionnuibh, trés an tí a dubhairt ris; Tug an Tighearna mionna, agus ní ghéubhuidh aithreachas é, As sagart thú go síorruidhe réir uird Mhelchísedec.)

22 Do rinneadh go fíu a noirid sin, urra an chonnartha is feárr, Díósa.

23 Agus do rinneadh iomad díobhsan na sagartuibh, do bhrígh gur thoirmisg an bás íad fhuireach:

24 Ach do bhrígh go maireann an fearsa go síorruidhe, atá sagartachd shíorruidhe aige.

25 Ionnus gur féidir leis, an dream thig chum Dé thríd féin, do shlánughadh go híomlán, ar mbeith dhó beó go síorruidhe chum eadarghuidhe do dhéunamh ar a son.

26 Oír a sé shamhuil sin dárdshagart dob iomchubhaidh dhúinne *do bheith* aguinn, *noch atá* náomhtha, neimhchiontach, gan cháidhe ar bith, ar na sgaradh ré peacthachuibh, agus do rinneadh níos áirde ná na flaithis:

27 Ar nách bhfuil riachdanus go láetheamhuil, mar *do bhí* ar na hárdshagartuibh úd, iodhbartha do dhéunamh ar tús ar son a pheacuigheadh féin, na dhiáigh sin *ar son pheacuigheadh* an phobail: óir do rinne sé so eunuair amhain, an tan do rinne sé iodhbairt de féin.

28 Oír do ní an reachd árdshagairt do dháoiníbh bhíos eugcruáidh; ach do ní bríathar na mionn a ndiáigh an reachda *ardshagart* don mhac, noch atá críochnuigh go síorruidhe.

CAIB. VIII.

Sagartachd shíorraidh Chríosd, 7 & Connradh bíothbhúan an Tsoisgél, ar gcur sagartachd Aaroin & connradh éimsiordha na naithreach, far gcúl.

AGUS *a sé so* suim na neitheann a deirmíd; Atá a shamhuil sin dárdshagart aguinn, noch do shuigh ar deis árdchathaóire na mórdhachda sna flaithís,

2 Atá na mhinisdir *sna hionadaibh* náomhtha, agus don Tabearnacail fhírinnigh úd, noch do shuighidh an Tighearna, agus ní duine.

3 Oír as chuige órduighthear gach uile árdshagart chum na

abhartus agus na niodhbartha dforáil: ionnas gur bhéi a don fhiorsa mar an gcéud- ní éigin do bheith aige ré a dhbairt.
4 Oír ní bhíadh sé na shagart, dá mbíadh sé ar an dtalmh, an feadh atáid sagairt nn, fhoráileas tabhartuis do éir an reachda,
5 Noch do ní seirbhís do hompla agus do agáile na neitheann neamhdha, amhuil lo fhógair Día do Mháoise, ar mbeith dhó ar tí an Tabearnacail do chríochnughadh; Tabhair haire riot, ár sé, go ndéane tú na huile neithe do réir an tsompla do taisbéunadh dhuit sa tslíabh.
6 Ach a nois fuáir sé oifig as óirrdhearca ná sin, an mhéid go bhfuil sé na eidírmheadhonthóir an chonnartha as féarr, noch atá ar na dhaingniughadh ris na geallamhnachaibh is fearr.
7 Oír dá mbeith an céudchonnradh úd neamhuireasbhach, ní shirfidhe ionadh don dara connradh.
8 Oír a deir sé dhá néilíughadhsan: Tiucfuidh na laethe a deir an Tighearna ann a gcríochnóchuigh mé connradh núadh ré tigh Israél agus ré tigh Iúda:
9 Ní réir an chonnartha do rinne mé ré na naithribh, sa lá ann a rug mé ar láimh orrtha, chum a dtreóruighthe as talamh na Héigipte: óir níor fhanadar a mbun mo chonnartha, agus ní raibh cás agumsa íonntadhsan, a deir an Tighearna.
10 Uime sin ag so an connradh do dhéuna mé ré tigh Israél a ndiáigh na laetheadhsin, a deir an Tighearna: Cuirfe mé mo dhlighthe ann a ninntinn, agus sgríobhthad íad ann a gcroidhe, agus biáidh mé um Dhia aca, agus béid síadsan na bpobal agumsa.
11 Agus ní bhiáidh gach áon fó leith ag teagusg a chomharsan, agus gach áon fo leith *ag teagusg* a dhearbhráthar, ag rádh, Bíodh aithne air an Dtighearna agad: óir biáidh eólus aca uile oramsa ón mbeag gus an mór.
12 Oír biáidh mé trócaireach da néugcóruibh, agus cuirfe mé a bpeacuidhe agus a naindlighthe as mo choimhne feasda.
13 An tan a deir sé *An connradh* núadh, do chuir sé án seanchonnradh a neimbrígh: agus an ní atá ar na chur a neimbrígh: agus atá sean, as fogus dó bheith ar dtéurnógh.

CAIB. IX.

Iodhbairt fola Chriosd ni is uáisle nó fuil iodhbartha an reachd.

UIME sin do bhádar fós ag an gcéud *chonnradh* órduighthe a dtáobh sheirbhíse Dé, agus náoimhiosdadh saoghalta.
2 Oír do tógbhadh an Tabearnacail ann a raibh sa gcéud iosdadh dhe, an coinnleóir ag-

us an bórd, agus arán na fíadh-
auise, ré ráidhtear náomhtha.
3 Agus *do bhí* táobh a stigh
don dara brat, an tabearnácail
dá ngoirthear an náomh *iond-
adh* Ro Náomhtha.
4 Sa náit a raibh an túiséir
orrgha, agus áirc an chonnar-
tha ar an folach timchioll ré
hór, ann a raibh an pota orr-
gha ann a raibh an Manna,
agus slat Aáróin noch do
sgeith, agus cláir an chonnar-
tha:
5 Agus ós cionn na háirce
do bhádar na Cherubíni glór-
mhar, ag cur sgátha ar fholách
na háirce: neithe ar nach féi-
dir leam labhairt fó leith a
nois.
6 Agus ar mbeith do na nei-
thibhse órduighthe mar so, do
théighedís na sagairt do ghnáth
a steach don chéad Thabernú-
cail, do choimhlíonadh sheir-
bhíse Dé:
7 Ach don dara *Tabernácail
do théigheadh* an tárdshagart
na áonar áon úair amhain ga-
cha bliadhna, ní gan fhuil,
noch do fhoráileadh sé ar a
shon féin, agus *ar son* sheach-
ráin an phobail.
8 Ar mbeith don Sbiorad
náomh dhá fhoillsiughadh so,
nár hosgladh fós an tslighe
chum a *niosda ro* náomhtha,
an feadh do bhi an céud tha-
bearnácail na sheasadh:
9 Noch as sompla don naim-
sirsi a láthair ann a bhfuil
tabhartuis agus iodhbartha dhá
bhforáil, lé nár féidir an tí do
ní an tseirbhís sin, do náomh-
adh a dtáobh a choinnsiása:
10 *Ar mbeith dhóibh* amháin
a mbiadhuibh, agus a ndeoch-
uibh, agus a nionlatuibh éag-
samhla, agus a ngnáthuighthibh
colluidhe, do cuireadh orrtha
dúálach, go teachd aimsire an
cheartuighe.
11 Achd ar dteachd do
Chríosd na árdshagart na nei-
theann maith do bhí chum
teachda, tré thabearnácail bá
mó agus bá diongmhálta, nách
dearnadh ré lámhuibh, ionann
sinn ré rádh agus, nach don
nobairse,
12 Agus fós ní tré fhuil gha-
bhar na láodh, ach tré na
fhuil féin, do chuáidh sé a
steach éun uáir amháin sna
hiosdadhuibh náomhtha, ar
bhfaghail fúasluighthe shíor-
ruidhe *dhúinne.*
13 Oír má ní fuil tharbh ag-
us ghabhar, agus luáithreadh
seachbhuidh, ar na crothadh
ar an druing neamhghloin, a
náomhadh a dtáobh ghlanta
na feóla.
14 A né nách ro mhó ná sin
dhéunas fuil Chríosd, noch do
fhoráil é féin gan cháidhe do
Dhia tré an Sbioruid shíor-
ruidhe, bhur coinnsíasa ghla-
nadh ó oibreachuibh marbha,
chum seirbhíse do dhéunamh
don Día bheó?
15 Agus ar shon so a seision
eidirmheadhonthóir an chon-
nartha a nuáidh, ionnas trés an
mbás do fhuiling sé chum
fúasluighthe sháruighthe na

a theantadh do bhí sa gcéud-
chonnradh, go bhfuighedís an
dream atá ar na ngairm, gealla-
mhain na hoighreachda sior-
raidhe.
16 Oír sa náit ann a bhfuil
tiomna, as éigean bás an tí do
rinne an tiomna do bheith *ann*.
17 Oír bí an tiomna diong-
mhálta an tán bhíd dáoine ar
néug: óir atá sí fós gan bhrígh
an feadh mhaireas an tí do
rinne í.
18 Uime sin nior daingnigh-
eadh an chéud *thiomna* féin
gan fhuil.
19 Oír an tan do labhair
Máoise na huile aitheanta ris
an bpobal uile réir an reachda,
ar nglacadh fola láodh, agus
gabhar dhó maille ré huisge
agus rê holuinn phurpair agus
ré híosóip, do chraith sé *í* ar
an leabhar, agus ar an bpobal
uile mar an gcéudna.
20 Ag rádh; A sí so fuil na
tiomna noch do aithin Dia
dhíbh.
21 Agus fós do chraith sé a
nfuil chéudna ar an Tabear-
nácail, agus ar shoithighibh
na miniosdrálachda náomhtha
uile.
22 Agus as beag nach ré fuil
ghlantar na huile neithe do
réir an reachda, agus ní fagh-
thar maitheamhnas ar bith gan
dórtadh fola.
23 Uime sin dob éigin som-
pla na neitheann atá ar neamh,
do ghlanadh ríu so: ach na
neithe neamhgha fein ré híodh-
barthuibh as fearr ná íad so.
24 Oír ní dheachuidh Críosd
a steach don náoimhiosdadh
do rinneadh ré lámhuibh, noch
bá heisiompláir do na *fíos-
dadhuibh* fírinneach: ach go
flaitheamhnas fein chum é féin
do thaisbéunadh a nois a
bhfíadhnuise Dé air ar soinne.
25 Agus ní chum é féin diodh-
bairt go minic, amhuil do
théigheadh an tardshagart a
steach don náoimhiosdadh ga-
cha blíadhna, ré fuil nar leis
féin:
26 (Oír mar sin bá héigean
dó páis dfulang go minic ó
thús an domháin, achd a nois
do foillsígheadh é éun uáir
amháin a ndeireadh an tsáogh-
ail, chum an pheacuidh sgrios
tré na iodhbairt féin.
27 Agus amhuil atá a ndán
do dhaóinibh bás dfagháil áon-
nuáir amháin, agus na dhíaigh
sin an breitheamhnus:
28 As mar an gcéudna fuáir
Críosd a iodhbhairt éunuáir
amháin, chum peacuidh mhó-
ráin do sgríos dó, *agus* búdh
léir é an dara huáir gan pheac-
adh don druing atá ag fuireach
ris, chum slánnighthe.

CAIB. X.

Admháil chreidimh Chríosd (neach shásuigh ar an uile) 19 do chong-mhail go faighideach, socrach.

OIR ar mbeith do sgáile na
neitheann maith do bhí
chum teachda ag an reachd,
agus ní dealbh fíre na neithe-
ann féin, ní féidir leis choidh-
che na druinge thig chuige, do
náomhadh, ris na híodhbharth-

aibhsin bhíd fhoráil do ghnáth
gacha blíadhna:
2 Nó go deimhin do choisg-
feidís dá bheith dhá bhforáil,
do bhrígh ar mbeith do luchd
na níodhbarthadhsin dforáil,
ar na nglanadh éunuáir amháin,
nach bíadh ní sa mhó coinn-
sías pheacuigh aca.
3 Ach sna *níodhbarthuibh* sin,
do nithear athchoimhniughadh
na bpeacadh gacha blíadhna.
4 Óir ní féidir dfuil tharbh
agus ghabhar na peacuigh chur
ar gcúl.
5 Uime sin ag teachd dó
chum a tsáogháil, a deir sé;
Níor bháil leachd iodhbairt ná
ofráil, ach do chum tú corp
dhamhsa.
6 A níodhbarthuibh loisge,
agus *a níodhbarthuibh* ar son
pheacuidh, ní raibh fonn agad.
7 A dubhairt misi an tan sin,
Féuch atáim ag teachd (a dto-
sach an leabhair atá sgríobhtha
oram) chum do tholasa do
dhéunamh, a Dhé.
8 Ar na rádh shúas dó; Níor
bháil leachd iodhbairt ná ofráil,
ná iodhbartha loisge, ná iodh-
bartha ar son pheacuigh, agus
Ní raibh fonn agad *ionnta:*
(noch do nithear fhoráil réir
an reachda,)
9 A dubhairt seision an tan
sin, Féuch atáim ag teachd
chum do tholasa, a Dhé, dho
dhéunamh. Cuiridh sé an
céud ní ar gcúl, chum an dara
neithe do sheasadh dhó.
10 An toil ré a bhfuilmídne
air ar ndéunamh náomhtha,
tré íodhbairt chuirp Íósa éunu-
áir amháin.
11 Agus seasuidh gach sagart
go láetheamhuil ag miniosdrá-
lachd agus ag ofráil na níodh-
barthadh gcéudna go minic,
ris nach féidir choidhche peac-
uidh chur ar gcúl;
12 Achd ar bhforáileadh éin
iodhbartha amháin ar son na
bpeacadh don tise, do shuigh
sé ar deis Dé, go síorruidhe:
13 Ag fuireach ó shin amach,
nó go gcurthar a naimhde na
sdól cos *faói.*
14 Óir do rinne sé dio*ng*-
mhálta go síorruidhe ré héin
iodhbairt amháin, an dream atá
ar na náomhadh.
15 Agus do ní an Sbiorad
náomh mar an gcéudna fíadh-
nuise dhúinn: óir ar na rádh
dhó roimhe,
16 Ag so an connradh dhéu-
nas mé ríu a ndiáigh na laeth-
eadh úd, a deir an Tighearna,
Cuirfe mé mo dhlighthe ann a
gcroidhthibh, agus sgríobhthad
íad ann a ninntinneachuibh:
17 Agus cuirfe mé a bpeac-
uidh agus a naindlighthe as
mo choimhne feasda.
18 Agus sa náit ann a bhfuil
maitheamhnas na neitheannso,
ní bhfuil iodhbairt ar son
pheacuidh ann ní sa mhó.
19 Ar a nadhbharsin a dhear-
bhráithre, ó atá sáoirse aguinn
ré dhul a steach don naóimh-
iosdadh tré fhuil Íósa,
20 An tslighe núadh bhéo
noch do ullmhuigh sé dhúinn
ré na bhás, trés an mbrat, as

ann sin ré a rádh agus, tré
fheóil féin,
1 Agus tré shagart mór, agá
fuil ceannas thighe Dé:
22 Druideam air ar naghaidh
aille ré croidhe fírinneach
irdheimhneach a goreideamh,
mbeith dár gcroidhibh ar
ccrothadh ó dhrochchoinn-
as.
23 Agus ar mbeith dár gcorp
nnailte ré huisge glan, cong-
ham gan chorruidhe admháil
r muínighne, (óir as díleas an
í thug gealladh dhúinn.)
24 Agus tugam aire dhá
héile, ionnus go mbéam dhár
nbrosdughadh féin chum grá-
lha agus deaghoibrigheadh:
25 Gan tréigean an chomh-
hruinnighe do níomaóid a
gceann a cheile, do réir nóis
lhruinge áirighe: ach ag teag-
usg *a chéile*, agus go madh
móide *dhéanam sin* an mhéid
as léir dhíbh an lá úd ag drúd
rinn.
26 Oír dá bpeacuigheam
déuntoisg tar éis éolais na fír-
inne do ghabháil chuguinn, ní
fhagthar iodhbairt *aguinn* ní
sa mhó ar son na bpeacadh:
27 Ach feitheamh báoghlach
ris an mbreitheamhnus, agus
ré teas na teineadh, noch shluig-
feas an námhuid.
28 An tí do bheir tarcuisne
air reachd Mhaóise, do gheibh
sé bás gan truáighe tré fhiadh-
nuise deisc nó thír:
29 An é nach dtuillfidh (do
réir bhur mbaramhlasa) an tí
shaltras mac Dé fá na chos-
uibh, agus mheasas fuil an
chonnartha lér náomhadh é
bheith neamhghlan, agus do
bheir malla do Spioruid na
ngrás, pionús as ró mhó ná
sin?
30 Oír as aithnigh dhúinn an
tí a dubhairt, Is leamsa diogh-
altus do dhéunamh: do bhéur
cúitiughadh uáim, a deir an
Tighearna. Agus a rís, Do
dhéana an Tighearna breith-
eamhnus ar a phobal.
31 As ní robháoghlach tuitim
a lámhuibh an Dé bhí.
32 Bíodh athchoimhne ag-
uibh a rís ar na laethibh do
chuáidh thoruibh, ann a rabh-
abhair tar éis bhur soillsighe
ag fulang throda móire a
mbuáidhearthuibh.
33 Cuid, de, an tan do rin,
ncadar cách sgathán díbh-
maille ré masla agus ré buáidh-
earthuibh; agus cuid eile an
tan do rinneadh sibh bhur
gcompánuibh don druing do
bhí sa riochd chéudna sin.
34 Oír do bhabhair ag fulang
má ráon ríomsa um ghéibhean-
nuibh, agus do ghabhabhair
chuguibh go luathgháireach
fádhbhadh bhur maóine, ar
mbeith a fheasa aguibh ion-
nuibh féin go bhfuil maóin
shíorruidhe as fearr (ná sin)
aguibh ar neamh.
35 Uime sin ná téilgidh uáibh
bhur muinighin admhálach,
agá bhfuil mórlúach sáothair.
36 Oír atá foighid na ríachd-
anus oruibh, ionnus ar ndéu-
namh tola Dé dhíbh, go

bhfuighe sibh *toradh* na geal-
lamhna.
37 Oír sealad ro bheag go
fóill, tiucfaidh an ti atá chum
teachda, agus ní dhéuna sé
muill.
38 Agus mairfidh an fíréun
tré chreideamh: gidheadh má
théid sé air ccúl, ní bhfuighe
m'anamsa fonn ann.
39 Gidheadh ní sinne an
drung théid air ccúl chum
dámnuighthe, ach chreideas
chum a nanma shlánughadh.

CAIB. XI.

Nadur an Chreidimh; 7 & a Neart, ar na dhearbhadh ré iliomad sompla.

AGUS a sé an creideamh
as bun do na neithibh
ré bhfuil dóigh, *agus* as foill-
siughadh dearbhtha air na nei-
thibh nach bhfaicthear.
2 Oír as tríd, fúaradar na
sinnsir deaghtheisd.
3 As tré chreideamh thuig-
míd gur cruthuigheadh an do-
mhan tré bhréithir Dé, ionnas
go ndearnadh neithe sófhaic-
sigh do na neithibh dófhaic-
sigh.
4 As tré chreideamh do fho-
ráil Abel do Dhía iodhbairt ní
as féarr ná Cáin: tré a ndéar-
nadh fíadhnuise dhó go raibh
sé na fhíréun, ar mbeith do
Dhía ag déunamh fíadhnuise
dhá thíodhlaicibh: agus trés
an gcreideamhsin, ar bhfagháil
bháis dó, lábhruidh sé fós.
5 As tré chreideamh do háth-
ruigheadh Enóch, chum nach
bhfaicfeadh sé an bás, agus ni
frith é, do bhrígh gur athruigh
Día é: Oír súil do hathruigh-
eadh é, do rinneadh fíadhnuise
ris gur thaitin sé ré Día.
6 Achd a bhféugmhuis chreid-
imh ní féidir taitneamh ris:
Oír an tí thig chum Dé, is éi-
gean dó a chreideamh go bhfuil
sé ann, agus go dtabhair sé
lúach sáothar don druing íar-
ras é.
7 As tré chreideamh, ar bhfa-
gháil fógartha ó Dhía do Naói
a dtimchioll na neitheann nach
raibh fós ré na bhfaicsin, ar
ngabháil fhaitchis do, dull-
mhuigh sé a náirc, do shábh-
áil a thighe féin; trér dham-
nuigh sé an domhan, agus do
rinneadh oighre na fíréuntach-
da atá tré chreidimh, dhe.
8 As tré chreideamh dumh-
laigh Abraham ar na ghairm,
ag imtheachd go hionadh, noch
do gheubadh sé na dhiáigh
sin, doighreachd: agus do
thríall sé roimhe gan a fhios
aige cá háit ann a raibh sé
ag dul.
9 As tré chreideamh do
chomhnuigh sé a dtír na geal-
lamhna, amhuil a dtir choimh-
ighthe, ar ndéunamh comh-
nuighe dhó a mbothuibh maille
ré Hísaac agus ré Iácob,
comhoighreadha na geallamh-
na céudna.
10 Oír do bhí a shúil ris an
gcathruigh úd, agá bhfuil fonn-
dameint, agár ab é Día a sáor
agus a cruthaightheóir.
11 As tré chreideamh mar an
gcéudna fuáir Sára féin neart

ıum síl do ghabháil di, agus
g sí *mac* tar éis í dhul tar
ıis *cloinne bhreith* do bhrígh
ır mheas sí gur bhfírinneach
ı tí tug an gealladh.
12 Uime sin do gineadh *sliochd*
áon amháin, agus é fós a
ochd mhairbh, coimhlíon-
ıhar ré réultuibh nimhe, agus
é gaineamh thragha na fairrge
ach féidir áireamh.
13 As do réir chreidimh fúa-
adar so uile bás, bíodh nach
ıhfuaradar na neithe do gheal-
adh dhóibh, ach go bhfacadar
ad a bhfad úatha, agus do
heannadar riu *iad* agus do ad-
nhuigheadar go rabhadar féin
ıa ndéoradhuibh agus na noil-
ırtheachuibh ar an dtalamh.
14 Oír an dream a deir na
neithese, cuirid síad a gcéill
go follas, go bhfuilid síad ag
íarruidh dúithche.
15 Agus dá mbeith an *dúith-
che* úd as a dtangadar amach,
ar coimhne aca, do bhí ám aca
ré filleadh air a nais:
16 Achd a nois atá a ndúil a
ndúithche as féarr, eadhon sa
dúithche neamhgha: Uime sin
ní nár lé Día dhá dtáobhsan,
A Ndía do ghairm dhe: Oír do
ullmhuigh sé cathair dhóibh.
17 As tré chreideamh do fho-
ráil Abraham Isaac, an tan do
dhearbhadh é; agus an tí fuair
na geallamhnacha do fhoráil
sé a néinghin,
18 Lé a ndubhradh, Is a Ní-
sáac ghoirfighthear do shíol:
19 Ar mbreathnughadh dhó
gur cumhachdach Día air a
thógbháil súas ó mharbhuibh:
as ar ghlac sé é fós a gcosamh-
lachd.
20 As tré chreideamh do
bheannuigh Isáac Iácob agus
Esáu, a dtáobh na neitheann
do bhí chum teachda.
21 As tré chreideamh do
bheannuigh Iácob ag faghail
bháis dó, días mac Ioseph: ag-
us do rinne sé adhra ós ceann
a bhata.
22 As tré chréideamh do
chuir Ióseph a gcoimhne, ag
faghail bháis dó, imtheachd
chloinne Isráel *as a Néigipt:*
agus tug sé áithne a dtimchioll
a chnámh.
23 As tré chreideamh do
cuireadh Máoise a bhfolach ré
na athair agus ré na mháthair
feadh thrí míos an tan rugadh
é, do bhrígh go bhfacadar
leanabh áluinn: agus ní raibh
faitcheas roimh áithne an rígh
orrtha.
24 As tré chreideamh do
dhíult Maóise ar mbeith dhó
mór, mac inghine Phárao do
ghairm dhe:
25 Ar mbreith dhó do rogh-
ain bheith ag fulang buáidh-
eartha a bhfochair phubail Dé,
tar bheith a sáimhe neamh-
mbúan an pheacuidh.
26 Ar na mheas dó, gur mhó
an saidhbhreas masla Chríosd,
ná ionnmhas na Héigipte: óir
do bhí súil aige ris an lúach
sáothair.
27 As tré chreideamh do
thréig sé an Néigipt, gan fhait-
cheas air roimh fheirg an rígh,

óir do bhí sé comhláidir sin ná
inntinn, ionann agus do chí-
feadh sé an tí nach féidir
dfaicsin.

28 As tré chreideamh dórd-
uigh sé an *túan* casg, agus an
dórtadh fola, deagla go mbean-
fadh an tí do sgríos gach céid-
ghin, riusan.

29 As tré chreideamh do
chúadar trés an muir ruáidh
amhuil tré thiormach: an mhuir
léur sluigeadh na Héigiptigh,
ar dteachd dá teasdughadh
dhóibh.

30 As tré chreideamh do
thuiteadar balluidhe Ierico,
tar éis gabhála na dtimchiol
seachd lá.

31 As tré chreideamh nár
sgriosadh an mheirrdreach
Rahab a naóinfheachd ris an
druing do bhí easumhal, ar
dtabhairt aóidheachda uáithe
don luchd bratha go síoth-
chánta.

32 Agus créd a déuruinn ní
sa mhó? óir do bhíadh a naim-
sir ro ghearr agum ré bheith
ag cráobhsgaóileadh ar Ghe-
déon, agus ar Bhárac, agus ar
Shampson, agus ar Jephte, ag-
us ar Dháibhi, agus ar Sha-
muel, agus ar na fáidhibh:

33 Noch tré chreideamh da
bhúadhuigh ríoghachda, do oi-
brigh fíréuntachd, do ghnodh-
uigh na geallamhnacha, do
sdop beóil na leomhan,

34 Do mhúch neart na tein-
eadh, do chuáidh as ó fháo-
bhar an chloidhimh, tugadh ó
laige go láidireachd, do rin-
neadh neartmhar a gcath, do
chuir a dteithcheamh sluáighe
na neachdrannach.

35 Do ghlacadar na mná, a
mairbh ó eiséirghe. Do céu-
sadh drung eile mar an gcéud-
na, gan suim ann a sáoradh
aca, chum eiséirghe budh féarr
dfagháil dhóibh:

36 Agus do dearbhadh drung
eile, ré sgige, águs ré sgiurs-
uighibh, águs fós ré géibhean-
nuibh, agus ré príosún.

37 Do clochadh íad, do gear-
radh ó chéile íad, do cuireadh
cathughadh orrtha, do marbh-
adh ré cloidheamh íad, do bhá-
dar ar seachrán a nunn sa nall,
a gcróicnibh cáorach agus ga-
bhar, ar mbeith dhóibh a ríach-
danus, dá mbuáidhreadh, agus
dá gcrádh.

38 Dream nár bhfiu an sáo-
ghal, ag dul amugha a bhfá-
suighibh, agus a sléibhthibh,
agus a dtuinighthibh, agus a
núamhuibh talmhan.

39 Agus ar mbeith dhóibh so
uile ar na ndearbhadh tré
chreideamh, ni rugadar air an
geallamhuin.

40 Ar mbeith do Dhía ag
soláthar dhuinne an neithe as
féarr, chum gan íadsan do
bheith iomlán ar bhféugmhuis-
ne.

CAIB. XII.

Tré eisiomlar Chríosd & na Náomh, lé feabhas na Tiomna nuaidh tar an Tsein-tiomna. ata sair-dhiaghacht agu bhrosdughadh.

AR a nadhbharsin ó thárr-
la a chomhmór sin do

éull fíadhnuiseadh ar dtim-
mioll-ne mar an gcéudna, ag
ur gach uile thruim dhínn,
gus an pheacuigh leanus dínn
o héusguidh, riotham maille
é foighid chum chinn na
oimhleanga atá romhuinn:
2 Ag féuchuinn ar Iósa,
eannphort agus *fear* críoch-
nuighe an chreidimh, noch ar
on an tsóláis do cuireadh as a
chomhair, do fhulaing céusadh
na croithe, ag gcur na masla
ugadh dhó a neamhshuim,
agus do shuigh ar deis, árd-
chathaóire Dé.
3 Oír smuáinigh ribh féin ar
an tí úd do fhulaing a shamh-
uil sin do chaint do chur na
adhuigh ó pheacachuibh dea-
gla dhul a dtuirse agus a nan-
bhfainne dhibh ann bhur ninn-
tinnibh.
4 Níor sheasabhair fós go
fuil, ag cathughadh a nadhuigh
an pheacuidh.
5 Agus a né gur dhearmuid
sibh an foirceadal labhras ribh,
amhuil ré cloinn? A mhic,
ná bíodh neamhshuim agad a
smachd an Tighearna, agus ná
téidh a nanbhfainne an tan
chronuigheas sé thú.
6 Oír smachduighe an Tigh-
earna an tí ghrádhuigheas sé:
agus sgíurfuidh sé gach mac
ré ngabhann sé.
7 Dá bhfuilnge sibh smachd-
ughadh atá Día dhá fhóráil-
eadh féin oruibh, amhuil air
chloinn: Oír cía hé an mac
nach smachduigheann an tath-
air?
8 Ach dá raibh sibh gan an
smachdughadh, roinntear ris
na huilibh, go deimhin, as
clann bhasdaird sibh, agus ní
clann dhíleas.
9 Do bhádar fós ar naith-
reacha colluidhe aguinn na
luchd smachduighthe, agus do
bheirmís urruím *dhóibh*: a né
nach ro mhó ná sin do bhéuram
umhlachd Dathair na spiorad,
agus bíam béo?
10 Oír do bhádarsan dár
smachdughadh-ne beagan láe-
the, réir a dtola féin: achd
chum ar leasa; eision ionnus
go nglacfamaóis a náomh-
thachd san.
11 Achd ní cosmhuil smachd-
ughadh air bith ré headh na
nnáire sin do bheith sólásach,
ach dólasach: gidheadh do
bheir sé na dhiáigh sin toradh
suáimhneach na fíréuntachda
don druing chleachdas é.
12 Uime sin tógbhuidh súas
na lámha díomhaóineach, agus
na glúine gan sbracadh:
13 Agus déunuidh céimniugh-
adh díreach ré bhur gcosuibh,
deagla a neithe atá bacach do
chláonadh as a tslighe, ach go
madh táosga leighéosaidh é.
14 Leanuigh síothcháin ris na
huile dhaóinibh, agus náomh-
thachd: *óir* gan í, ní fhaicfidh
éinneach an Tighearna.
15 Tabhruidh aire ribh fá gan
áoinneach aguibh do chláonadh
ó ghrás Dé: fá gan fréumh
shearbhuis ar bith do fhás súas
dá bhur mbuáidhreadh, trés a
ndéuntaói morán neamhghlan.

16 Deagla go mbíadh éin-
neach na sdríopuigh, ná neimh-
dhíagha, mar Esau, noch do
reác a cheart óighreachda ar
son éinchinn amháin bídh.
17 Oír atá a fhios aguibh an
tan bá míen rís fós ná dhiáigh
sin an bheannachd fhagháil
mar oighreachd, gur díaltadh
é: óir ní bhfuáir sé áit aith-
righe, bíodh gur íarr sé í maille
re déuruibh.
18 Oír ní chum an tsléibhe
thangabhair ré a bhféudtar
cumailt, ná chum na tíneadh
lasarrgha, ná chum na sdoirme,
ná an dorchaduia, na an gairbh-
shíain.
19 Ná chum fuáime an sduic,
ná ghotha na mbríathar, agár
shireadar an dream do chual-
uidh é, dathchuinge, gan an
bhríathar do labhairt ríu féin
ní sa mhó:
20 Oír níor bhfeidir ríu an
ní do bhí ar na áithne dhíobh
diomchur, agus dá mbeanuidh
fíu a nainmhidhe féin ris a
talíabh, géubhthar do chloch-
uibh air, nó gheabhuidh sé a
tholladh ré gath.
21 Agus do bhí an ní do
chonncadar comhúathbhasach
sin, go ndubhairt Maóise, At-
'áim lán dfaitcheas agus do
chríth.
22 Achd as chum sléibhe
Sióin atá sibh ar dteachd, ag-
us chum caithreach Dé bhí,
chum na Hiarusalém, neamh-
gha agus chum cuideachda na
mílteadh angeal,
23 Agus chum coimhthíonóil
gacha céidghine noch atá
sgríobhtha ar neamh, agus
chum Dé breitheamh na nuile,
agus chum spiorad na bhfíréan
ndiongmhálta,
24 Agus chum Íósa eidir-
mheadhonthóir na tiomna núái-
dhe, chum na fola do craith-
eadh, labhrus ní as féarr na
Abél.
25 Tabhruidh dá bhur naire
gan éura do thabhairt don tí
lábhras *ribh*: óir muna dheach-
nigh an dream úd as, tug díul-
tadh don tí labhair ríu as uchd
Dé ar an dtalamh, a né nach
lugha na sin rachmaóidne as,
dá ndíultam don tí *atá* ó
neamh?
26 Agár chríothaigh an tal-
amh a nuáir sin ré na ghuth:
agus a nois tug sé geallad
úadh, ag rádh; Fós éunuáir
eile cairfe mé, ní hé amháin
an talamh ar crith, ach neamh
mar an gcéudna.
27 Agus foillsighidh an rádh
so, Fós éunuáir eile, áthrugh-
adh na neitheann atá neimh-
sheasmhach, mar atá na neithe
do rinneadh, iomnus go mbíadh
na neithe doghlúaisde, comh-
nuigheach.
28 Uime sin ar bhfagháil
ríochachda dhúinn nach féidir
a chorrughadh, bíodh grás
aguinn, tré na bhféudfam seir-
bhís a dhéanamh do Dhía ann
a mbíadh dúil aige, maille ré
náire agus ré faitcheas.
29 Oír as teine dhíanloisg-
each ar Ndía-ne.

CAIB. XIII.

Leanughadh na naoimh-Theaguisg.

BIODH grádh bráith-
reamhúil go comhnuigh-
ach *eadruibh*.
2 Ná dearmaduigh dáon-
achd: óir dá réir so tugadar
ream áirighe aóidheachd
ainglibh gan fhios dóibh
féin.
3 Bíodh cuimhne aguibh ar
an druing atá ceangailte, amh-
uil coimhcheangailte riu: *agus*
ar an druing fhuilingeas an-
shógh, ar mbeith dhíbh féin
fós sa gcolainn.
4 *As* onórach an pósadh a
measg na nuile, agus an leabh-
uidh neamhshalach: ach béar-
uidh Día breith ar luchd na
drúise agus a nadhaltrannuis.
5 Seachnuidh sibh féin ar
shaint: go madh lór libh na
neithe atá a lathair aguibh:
Oír a dubhairt an Tighearna,
Ní dhealocha mé riot, agus ní
thréigfead thú:
6 Ionnus gur féidir linn a
rádh go dána, Sé an Tighear-
na mfear cabhartha, agus ni
bhiáidh eagla oram fá ní dhár
féidir do dhuine dhéunamh
oram,
7 Bíodh cuimhne aguibh ar
luchd bhur dtréoruighe, noch
do labhair briathar Dé ribh:
agus leanuidh dhá gcreideamh,
ag tabhairt aire ré críoch a
gcoinbhearsáide.
8 Iósa Críosd a né agus a
niugh, agus go síorruidhe, an
ccéudna.
9 Ná gluáisdear sibh fá
ré teagusguibh éugsa
coimhthigheacha: óir as ma
an croidhe bheith diongmhálta
a ngrás, ní a mbíadhuibh,
nach deachuigh a dtarbha don
druing do ghnáthuigh íad.
10 Atá altóir aguinne, dá
nach bhfuil a gcumhachdaibh
na druinge do ní seirbhis don
tabearnácail *ni* ithe.
11 Oír na hainmhinntighe agá
mbeireann an tárdshagart a
bhfuil leis a steach don nios-
dadh náomhtha ar son peac-
adh, loisgthear a gcuirp don
táobh a muigh don champa.
12 Uime sin do fhulaing
Íosa an pháis mar an gcéudna
don táobh amuigh don gheata,
chum an phubail do naomhadh
dhó ré na fhuil féin.
13 Ar a nadhbharsin imthigh-
eam amach as an gcampa
chuigesin, ag iomchur masla
air a shon.
14 Oír ní bhfuil cathair
chomhnuigheach aguinn ann
so, achd atá iarruidh aguinn
ar an *gcathruigh* atá chum
teachda.
15 Uime sin foráileam thríd-
sion do ghnáth iodhbhairt mhol-
ta do Dhía, eadhon toradh na
mbéol admhuigheas a ainm.
16 Ná dearmaduigh maith
agus cumann do dhéunamh,
óir bí dúil ag Día ann a samh-
uil sin díobarthuibh.
17 Tabhruidh umhlachd do
luchd bhur dtréoruighthe, agus
ísligh sibh féin *dóibh*: óir bíd
síad ag faire bhur nanmann

mar an luchd bhéuras comhtas
úathadh: chum so do dhéun-
amh dhóibh maille ré gáir-
deachas, agus ní ré hosnaigh-
ibh: óir as neamhtharbhach
dhíbhse so.
18 Déunuidh urnuighe air ar
soinne, óir is muinighneach sinn
as coinnsías maith do bheith
aguinn, ar mbeith fonnmhar
dhúinn ar sinn féin diomchar
go cubhaidh sna huile neithibh.
19 Agus as móide shirim so
oruibh, ionnus go madh lúath-
aide gheabhus sibh mé aiseag
dhíbh a rís.
20 Agus Día na síothchana
tug air ais ó mharbhuibh an
Tighearna Iósa, árdaodhairė
na gcáorach, tré fhuil an
chonnartha shíorruidhe.
21 Go ndéuna sé sibh diong-
mhalta sa nuile deaghobair,
chum a thola do dhéunamh,
ag oibriughadh ionnuibh an
neithe as geanamhuil na fhiadh-
nuise tré Iósa Críosd, dá bhfuil
glóir go sághal na sághal.
Amén.
22 Iarruim fós dathchuinge
oruibh, a dhearbhráithre, bría-
thar an tsóláis dfulang dhíbh:
óir do sgríobh mé go haith-
ghearr chuguibh.
23 Bíodh a fhios aguibh gur
sgaóileadh an dearbhráthair
Timotéus, an tí ré a racha me
bhur bhféucháin, má thig se
go goirid.)
24 Teannuidh ribh bhur nuile
luchd tréoruighe, agus na
naóimh uile. Cuirid na Head-
áillighe a mbeannachd chug-
uibh:
25 Grása maille ribh uile.
Amén.

EPISTIL GHINEARALTA SHEUMUIS ABSDAIL.

CAIB. I.

Gurab uáinn féin atá ar laige, 6 ar luaimhneas a Gcreidimh, 13 ar nainnmíanna, & ar bpeacadh.

CUIRIDH Séumus searbh-
fhoghantuighe Dé agus
an Tighearna Iósa Críosd,
chum an dá threibh dhéug atá
sgartha ó chéile, beatha agus
sláinte.
2 A dhearbhráithre, measuidh
na ró ghairdeachas, an tan
thuitfeas sibh a gcaithighthibh
éugsamhla.
3 Ar mbeith a fheasa aguibh
go noibrigheann dearbhadh
bhur gcreidimh, foighid.
4 Agus bíodh obair dhiong-
mhálta ag an bhfoighid, chum
sibh féin do bheith diong-
mhálta, iomlán, gan uireas-
bhuidh aóinneithe.
5 Agus má atá aóinneach ag-
uibh a neasbhuibh eagna, íar-
ruidh í air Dhía, noch do bheir
go fairsing úadh do na huilibh,
agus nach déun maóidheamh:
agus do bhéurthar dho í.

i Achd íarradh sé maille ré
eideamh, gan bheith amh-
sach air éunchor; óir an tí
a mbí amhrus, is cosmhuil
ré tuinn fhairge ghluáisdear
i an ngaóith, agus bhíos dá
)máin a nunn sa nall.
' Ná saóileadh an tí sin go
ıfuighe sé aóinní ón Dtigh-
rna.
3 Fear dhá inntinne, neimh-
ıeasmhach na uile shligh-
ibh.
) Agus bíodh gáirdeachas ar
ı dearbhráthair atá íseal fá é
in árdughadh;
10 Agus ar an tsáidhbhir fá
féin ísliughadh: óir biáidh
ag téurnógh mar bhláth na
ibhe.
11 Oír *amhuil* sheargus an
ıían ar néirghe, an luibh ré
as, agus thuiteas a bláth, ag-
ı théid maise a faicseana ar
:úl: is amhluidh sin shearg-
s an duine saidhbhir ann a
ılighthibh.
12 As beannuighe an tí iom-
ıras cathughadh: óir tar éis
fhaghála dearbhtha, do ghea-
ıuidh sé coróin na beatha,
ıch do gheall an Tighearna
ın ndruing ghrádhuigheas é,
13 Ná habradh éinneach an
n bhíos a gcathughadh, Is ó
hía churthar cathughadh or-
n: óir ní féidir cathughadh
nuile do chur air Dhía, agus
chuireann sé cathughadh ar
ìinneach.
14 Ach bí gach áon a gcath-
ghadh, an tan thairngeas, ag-
ı bhréugas a ainmhíana féin é.

15 Na dhiaigh sin ar ngabháil
toirrcheasa chuige don naim-
mhían, beiridh sé peacadh,
agus an tan críochnuightear
an peacadh, beiridh sé bás.
16 Ná bíodh seachrán oruibh
a dhearbhráithre grádhacha.
17 As a núas atá gach deagh-
thabhartus, agus gach tíodh-
lacadh diongmhálta, ag teachd
ó Athair na soillse, ar nach
dtéid athrughadh, ná fíu sgáile
cláochlóigh.
18 As dá thoil féin do aith-
ghin sé sinne ré bréithir na
fírinne, chum bheith dhúinn
ar gcéud tórthaibh dhá chrea-
túraibhsion.
19 Uime sin a dhearbhráithre
grádhacha, bíodh gach áon ul-
lamh chum éisdeachda, mall
chum labhartha, mall chum
feirge.
20 Oír ní oibrigheann fearg
dhuine fíréuntachd Dé.
21 Uime sin ar gcur uaibh
na huile neamhghloine, agus
iomarcuidh mailíse, gabhaidh
chuguibh maille ré ceannsachd,
an bhríathar atá ar na plánn-
dughadh ionnuibh, ler féidir
bhur nanmanna shlánughadh.
22 Agus bíghidh bhar luchd
na bréithre chur a ngníomh,
agus ní bhur luchd a héis-
deachda amháin; dá bhur
mealladh féin.
23 Oír dá néisdigh éinneach
ris an mbréithir, agus nach
déun sé dhá réir, as cosmhuil
é ré duine bhíos ag breath-
nughadh a ghnúise nadúrtha a
sgathán.

24 Oír ar na bhreathnughadh féin dó, imthighe roimhe, agus ar ball dearmaduigh sé créd hé é a chosamhlus féin do dhuine:

25 Ach an tí fhéuchas go grinn ar reachd diongmhálta na saóirse, agus chomhnuighe-as ann, do bhrígh nach fear éisdeachda dearmadach é, ach fear gníomha do dhéunamh, biáidh sé beannuighe ann a ghníomh féin.

26 Má atá aóinneach eadruibh lér cosmhuil bheith riaghalta, agus nach ccuireann srian ré na theanguidh, ach bhíos ag mealladh a chroidhe féin, as díomhaóin ríaghail an tíse.

27 As so an ríaghail ghlan gan cháidhe, a bhfíadhnuise Dé agus a Nathar, *cadhon* dul dféuchain na ndíleachdadh, agus na mbaintreabhach a núm a ríachdannis, neoch é féin do choimhéud gan cháidhe ón tsáoghal.

CAIB. II.

Nach mar Abraham, ach cosmhuil re creideamh eattrom na nDeamhan, creideamh gan dhéagh oibreachaibh.

A DHEARBHRAITHRE, ná bíodh creideamh ar Dtighearna ghlórmhar Iósa Críosd aguibh maille ré feuchain do phearsuin seach a chéile,

2 Oír dá dtí neach a steach dá bhur gcoimhthíonól ar a mbiáidh fáinne óir, a néudach lonnrach, agus go dtiucfuidh duine bochd mar an gcéudna a néudach thruáillighe:

3 Agus go mbiáidh féuchain aguibh don tí ar a mbí an téudach lonnrach, agus go naibéora sibh ris, Suighse sa nionadh onóráchsa: agus go naibéora sibh ris an duine bhochd, Seasaimhse ann sin thall, nó suigh ann so faói sdol mo chos:

4 A né nach bhfuil sibh ag breathnughadh eadruibh féin, agus do rinneadh breitheamhuin díbh air dhroch smuáintighibh?

5 Éisdigh a dhearbhráithre grádhacha, a né nár thogh Dia boichd an tsáoghailse, sáidhbhir a gcreideamh, agus na noighrighibh na ríoghachda, noch do gheall sé don druing ghrádhuigheas é?

6 Ach tugabhairse easonóir don bhochd. A né nach déunuid na sáidhbhir ro iomarcuigh oruibh, agus a né nach dtairrngid sibh chum *breithcamhnuis*?

7 A né nach dtabhruid siad masla don ainm óirdeirc as a nainmnighthear sibh?

8 Gidheadh dá gcoimhlíon sibh an reachd ríogha do réir an sgriobtúir; Grádhuigh do chomharsa mar thú féin, as maith do ní sibh *é*:

9 Ach má bhíonn féuchain do phearsuin seach a chéile aguibh, do ní sibh peacadh agus éiligthear sibh ón reachd mar luchd sáruighe.

10 Oír gidh bé neach choimhlíonfus an reachd uile, agus gheubhas tuisleadh a néu

ithne amháin, ata sé ciontach
onnta uile.
11 Oír an tí a dubhairt, Ná
déun adhaltrannas, a dubhairt
sé mar an gcéudna, Ná déun
dúnmharbhadh. Agus bíodh
nach ndéun tú adhaltrannas,
ach go ndéun tú dúnmharbh-
adh, do rinneadh fear sáruighe
an reachda dhíot.
12 Go madh hamhluigh laibh-
éorthaói, agus go madh hamh-
luidh dhéunas sibh, mar an
luchd ar a ndéuntar breith-
eamhnus tré reachd na saoirsi.
13 Oír breitheamhnus gan
trócaire don tí nach dearnadh
trócaire: agus do ní an trócaire
gáirdeachas a nadhuigh an
bhreitheamhnuis.
14 Créd é an tarbha, a dhear-
bhráithre, do neach a rádh go
bhfuil creideamh aige, agus
gan oibreacha aige? an bhféud-
ann an creideamh a shaoradh?
15 Oír da raibh dearbhráth-
air nó deirbhshiúr lomnochd-
uighe, agus a riachdanas na
beatha láetheamhla:
16 Agus go naibéora neach
aguibhse riú, Imthighe romh-
uibh a síothchain, goruidh sibh
féin, agus líonuigh bhur mbuilg,
agus gan sibh do thabhairt na
neitheannatá na riachdanas ar
an gcolainn dóibh, créd é a
tharbha sin?
17 As amhluidh sin an chrei-
deamh mar an gcéudna, muna
bhfuilid oibreacha aige, atá sé
marbh ann féin.
18 Achd a déuruidh neach
éigin, Atá creideamh agadsa,
agus atáid oibreacha agumsa:
taisbéinse dhamhsa do chrei-
deamh a bhféugmuis hoib-
reacha, agus taisbéuneadsa mo
chreidimh dhuitse as mhoib-
reachuibh.
19 Creidigh tusa go bhfuil
aon Ndía ann: as maith do ní
tú *sin:* creidid na deamhuin
féin mar an gcéudna, agus
criothnuighid síad.
20 Achd a dhuine dhíomaóin,
an mían leachd a fhios dfágh-
áil, gur marbh an creideamh
gan oibreachuibh?
21 A né nach ó oibreachuibh
do rinneadh ar nathair Abrá-
ham fíréunta, an tan dforáil sé
a mhac Isaac ar a naltóruigh?
22 A né nách léir dhuit go
raibh an creideamh ag comh-
oibriughadh maille ré na
gníomharthuibh, agus gur ab
as na gníomharthuibh, do rin-
neadh an creideamh diong-
mhálta?
23 Agus do coimhlíonadh an
sgriobtúir a deir, Do chreid
Abraham do Dhía, agus do
measadh dhó é na fhiréunt-
achd, agus do goireadh caruid
Dé dhe.
24 Ar a nadhbharsin dó chí
sibh gur ab as oibreachuibh
dó nithear duine fíreunta, agus
nach as creideamh amháin.
25 Agus mar an gcéudna fós
an mheirdreach Rahab, a né
nách as oibreachuibh do rin-
neadh fíreunta í, an tan tug sí
aóidheachd do na teachdaire-
dhuibh, agus do chuir sí uaithe
iad a slighe eile?

26 Oír amhuil is marbh an
corp a bhféugmhuis na spio-
ruide, as amhluidh sin mar an
gcéudna bhíos an creideamh
marbh gan oibreachuibh.

CAIB. III.

Gu bhfuil maith no olc adhbhal-mór sa dteanguidh, do réir mar a ghéubhas stiuradh.

A DHEARBHRAITHRE,
ná déunuidh iomad
maighisdreachda, ar mbeíth a
fheasa aguibh gur móide an
breitheamhnus ghlacfamaóid.
2 Oír ciontuighemid uile a
mórun do neithibh. Gidh bé
nach cciontuigheann a mbrei-
thir, as duine diongmhálta é,
lér féidir fos srían do chur ris
an gcoluinn uile.
3 Féuch, cuirmíd srianta a
mbéoluibh na neach chum íad
umhlughadh dhúinn, agus do
bheirmíd air a gcorp uile íom-
pógh fá gcuairt:
4 Féuch, mar an gcéudna na
longa, bíodh go bhfuilid ro
mhór, agus go ngluáisdear íad
ré gáothuibh garbha, fós iom-
poighthear íad fá gcuáirt ré-
sdíuir ro bhig, gidh bé ar bith
árd a dtogrann fear na sdiúire:
5 As amhluidh sin as ball
beag an teanguidh, agus do ní
mordhái̦l mhór: feuch, créd é
méud a nadhbhair lasas ré
teine bhig.
6 Agus as teine an teanguidh,
domhan na héugcóra: as mar
sin atá an teanguidh ar na
suigheadh a measg ar mball,
go salchann an corp uile, agus
go gcuireann air lasadh sdaid
ar mbeatha ó gheintear sinn,
agus is ó ifrion lastar í.
7 Oír ceannsuighthear, agus
do rinneadh ceannsa ris a na-
dúir dhaonna, gach uile nadúir
ainmhinnteadh nallta, agus
eunlaithe, agus na neitheann
shnámhas an talamh agus a
nfairrge:
8 Ach ní héidir daóinneach
an teanguidh cheannsughadh:
olc dóriartha lan do nimh
mharbhthuigh.
9 Do bheirmid ría glóir do
Dhía agus don Nathair, agus
bímid ag mallughadh na ndaói-
ne ría, noch do cruthuigheadh
do réir chosamhlachd Dé.
10 Tig mallughadh agus bean-
nughadh as éun bhéul amháin.
A dhearbhraithre, ní cóir na
neithese bheith mar so.
11 An gcuireann tiubruid uái-
the amach as éin tslighe amh-
áin, *uisge* milis agus searbh?
12 An féidir a dhearbhráith-
re, do chrann fíge, cáora
chrainn ola thabhairt úadh, nó
do chrann fíneamhna fígighe?
is amhluidh sin nach *féidir* do
thiubruid ar bith uisge sáile ag-
us fioruisge do thabhairt úadh.
13 Cía *atá* na dhuine eag-
nuidhe iulmhar eadruibh? tais-
béunadh sé a oibreacha féin
as a choinbhearsáid mhaith,
maille, ré ceannsachd eagna.
14 Gidheadh má bhíonn séar-
bhus tnútha, agus brosdugh-
adh feirge aguibh ann bhur
gcroidhthibh, ná déunuidh
mórdháil, ná bréug a nadh-
uigh na fírinne.

15 Ní ó neamh thig a neagnasa, achd atá sí talmhuighe, colluidhe, diabhluidhe.
16 Oír sa náit ann a bhfuil tnúth agus consbóid, bí buáidhirt ann, agus gách uile dhroichghníomh.
17 Achd a neagna úd ó neamh; atá sí glan ar tús, na dhiáigh sin síothchánta, ceannsuigh, sotheaguisg, lán do thrócaire agus do dheaghthórtuibh, gan chláon gan fhallás.
18 Agus síolchurthar toradh na fíreuntachda a síothcháin, do luchd déunta na síothchána.

CAIB. IV.

Gur ó chath na hanntola sa nduine féin, fhásas a nuile choinntinne eidir é & cách.

CRED as *á néirghid* cogtha agus comhruic eadruibh? a né nach úadh so, eadhon ó bhur nanntoluibh féin bhíos ag cathughadh ann bhur mballuibh?
2 Santuighe sibh ní, agus ní bhíonn sé aguibh: bhí sibh ag marbhadh agus ag iomthnúthughadh, agus ní féidir libh ní fhagháil: do ní sibh comhrac agus cogadh, agus ní bhíonn ní aguibh, do bhrígh nach íarrann sibh.
3 Iárruidh sibh, agus ní gheibh sibh éinní, do bhrígh go níarrthaói go holc, ionnus go mbíadh sibh ag caitheamh ré bhur míangusaibh féin.
4 A fhiora agus a mhná a nadhaltrannais, a né nach bhfuil a fhios aguibh gur naimhdeanus a nadhuigh Dé, caindeta an tsáoghailse? uime sin gidh bé rér mían an sáoghal bheith na charuid aige, do ní sé namhuid Dé dhe féin.
5 An saóileann sibh gur díomhaóin a deir an sgriobtúir, Go mbi an spiorad chomhnuigheas ionnuinn fonnmhar a dtnúth?
6 Gidheadh do bheir úadha grása ní sa mhó, uime sin a deir sé; Cuiridh Día a nadhuigh na nuáibhreach, ach do bheir grása do numhal.
7 Uime sin umhluighe sibh féin do Dhía, cuiridh a nadhuigh an díabhail, agus teithfidh: sé uáibh.
8 Druidigh ré Día, agus druidfé sé ribh: glanuidh bhur lámha a pheacacha, agus glanuidh bhur gcroidhthe a luchd na dá intinne.
9 Fuilngidh anshógh, águs déunuidh caóith, agus gul: Iompoighthear bhur ngáire a ndoilgheas, agus bhur ngáirdeachas a ndóbrón.
10 Islíghe sibh féin a bhfiadhnuise an Tighearna, agus áirdéocha sé sibh.
11 Ná lábhruidh go holc ar a chéile, a dhearbhráithre: An tí lábhras go holc ar a dhearbhráthair, agus an tí dhamnuigheas a dhearbhráthair, lábhruigh sé go holc ar an reachd, agus damnuighe sé an reachd: Agus má dhamnuigheann tú an reachd, ní fear coimhlíonta an reachda thú, ach breitheamh.
12 Atá áon ann do bheir

neachd fadha, agá bhfuil cumh-
achda sáortha agus sgriosda:
cía thusa dhamnuigheas neach
eile ?
13 Súd chuige, sibh a nois
a dhream a deir, Racham a
niugh nó a márach dhá samh-
ail so do chathruigh, agus do
dhéunam comhnuighe innte
feadh bliadhna, agus bíam ag
reic agus ag ceannach, agus
ag faghail eudála.
14 Agus fós gan a fhios ag-
uibh créd é *bhur ccor* a már-
ach: Oír créd lér cosmhuil
bhur mbeatha ? ré gal bhíos
ré fhaicsin ar feadh tamuill,
agus na dhiaigh sin théid air
neimhní.
15 Sa náit ar chóir dhíbh a
rádh, Do thoíl an Tighearna,
agus Dá rabhum béo, dhéunam
so nó súd.
16 Achd a nois do ní sibh
mordháil as bhur núabhar
féin; is olc gach mórdháil dá
shamhuil sin.
17 Uime sin an tí atá iúl-
mhar ar mhaith do dhéunamh,
agus nach déun í, as peacadh
dhó é.

CAIB. V.

*Dioghaltas na ndaóine saidhbhir eug-
córach; 14 & tábhachd urnuighe na
bhfíréan.*

AG súd chuige sibh a nois
a dhaóine saidhbhire,
déunuidh gal agus uáillfeam-
ach, ar son na namhgar thiocf-
fus oruibh.
2 Atá bhur saidhbhrios lobh-
tha, atá bhur gculuigheacha ar
na nithe ó mhíolaibh críona.
3 Atá bhur nór agus bhur
náirgead ar nglacadh meirge,
agus biáidh a meirg na fiadh-
nuise bhur nadhuigh, agus
caaóifidh sí bhur bhfeóil mar
theine: do rinneabhiar cisde fá
chomhair na laéthean ndeigh-
eanach.
4 Féuch, atá túarasdal an
luchd oibre do bhean bhur
ngúirt, do chunnaimh sibh úa-
tha, ag éighmhe, agus do chua-
dar éighmhe an luchd búana a
steach a gclúasaibh Thighearna
na slógh.
5 Do chaitheabhair bhur
mbeatha a sáimhe agus a mac-
nuis ar an dtalamh: tugabhair
oileamhuin dá bhur gcroidh-
thibh amhuil a ló fhéusda.
6 Do dhamnuighe *agus* do
mharbh sibh an fíréun, *agus*
níor chuir sé bhur nadhuigh.
7 Uime sin a dhearbhráithre,
bíghidh foighideach go teachd
an Tighearna. Féuch bí an
treabhach ag fuireach re to-
radh mórluáidh na talmhan,
agus fanuidh sé ris maille ré
foighid, nó go bhfaghann sé
fearthuin na maidne, agus an
trátha nóna.
8 Bighidhse mar an gcéudna
foighideach, *agus* neartuighe
bhur gcroidhthe, óir is fogus
dúinn teachd an Tighearna.
9 Ná bighidh ag gnúsachd-
aigh ar a chéile, a dhear-
bhráithre, deagla bhur ndamn-
aighthe: Féuch, atá an breith-
eamh na sheasamh ag an doras.
10 Gabhuidh chugaibh, a
dhearbhráithre, na fáidhe do

bhair a nainm an Tighearna,
iar eisiomplàire fulaing an-
nóigh, agus foighide imchéine.
11 Féuch, measmaóid gur sona
n drong bheir fulang úatha.
Do chualabhair teachd air
'hoighid Iób, agus do chon-
tairc sibh críoch an Tighearna:
Oír atá an Tighearna lán do
hruáighe, agus do thrócaire.
12 Agus roimh na huile nei-
thibh, a dhearbhráithre, ná
tabhruidh mionna, mar atá
neamh, ná talamh, na mionna
ar bith eile: ach go madh bé
bhur *gcomhrádh* Aseadh, a-
seadh, agus Ní headh, ní
headh: deagla tuiteam dhíbh
a ndamnughadh.
13 An bhfuil éinneach ead-
ruibh ar na bhuáidhreadh?
déunadh sé urnuighe. An
bhuil subhachas ar éinneach?
canadh sé sailm.
14 An bhfuil éinneach éug-
cruáidh eadruibh? cuireadh sé
fios ar shinnsearuibh na heag-
luise, agus déunuidís guidhe
ar a shon ar na ungadh dhoibh
ré hola a nainm an Tighearna.
15 Agus tábhúlfuidh urnuighe
an chreidimh an teaslán, agus
tóigéabhuidh an Tighearna
suas é, agus má rinne sé peac-
uigh, do gheabhuidh sé maith-
eamhnas ionnta.
16 Admhuighe *bhur* gcionta
dhá chéile, agus déunuidh
guidhe ar son a chéile, chum
go leighéosfuidh sibh: *Oír* as
mór an bhrígh atá a nurnuighe
dhuthrachdaigh a nfíréin.
17 Do bhí Elias na dhuine
anbhfann cosmhuil rinne, agus
do ghuidh sé go dúthrachdach
fá gan fhearthuinn do bheith
ann: agus ní dhearnadh fear-
thuin ar an dtalamh feadh thrí
mbliadhan agus shé míos.
18 Agus do ghuidh sé a rís,
agus tug neamh fearthuin ua-
dha, agus tug an talamh a
thoradh.
19 A dhearbhráithre, má atá
aóin neach bhur measg ar ndul
ar seachrán ón bhfírinne, agus
gur iompóigh éinneach é,
20 Biodh a fhios aige go sáor-
fuidh an tí do iompóigh an peac-
ach ó seachrán a shligheadh,
anam ó bhás, agus go gcuirfe
folach ar iomad peacadh.

CEUD EPISTIL GHINEARALTA PHEADAIR ABSDAIL.

CAIB. I.

Nach nuatheagasc, ach sean tairrghire, slainte tré Chriosd. 13 uime sin, nach fuláir ar nathchuma do réir bheatha Iosa, neach do ghoir sinn.

PEADAR absdal Íosa
Críosd, chum na gcoig-
críoch atá sgartha ó chéile ar
feadh Phontus, Ghalátia, Chap-
padócia, na Hásia, agus na Bi-
tínia.
2 Ar na dtogha do réir réimh-
fhios Dé Athar, chum náomh-
thachda na Spioruide, tré umh-

lachd agus chrothadh fola Iósa
Críosd: grása agus siothcháin
go ro líonmhar maille ribh.
3 Glóir agus moladh do Dhía,
eadhon Dathair ar Dtighearna
Iósa Críosd, noch do aithghin
sinn do réir a mhórthrócaire,
chum béomhuinighne, tré eis-
éirghe Iósa Críosd ó mharbh-
aibh.
4 Chum oighreachda neamh-
thruailligh gan cháidhe, nach
dtéid a seirge, choimhéudtar ar
neamh fá bhur gcomhairse.
5 Chumhduighthear ré neart
Dé tré chreideamh, chum slán-
uighe atá ullamh ré a fhoill-
siughadh sa naimsir dheigh-
eanuidh.
6 An ní ann a bhfuil sibhse ag
déunamh gáirdeachais, bíodh
go bhfuil sibh a nois ré sealad
(má atá na riachdanus) fá thuir-
se a gcathuighthibh éugsamh-
la:
7 Ionnus go bhfuighthigh
dearbhadh bhur gcreidimh is
rouáisle na ór théid air neimh-
ní, bíodh go ndearbhthar é lé
teine, na mholadh, agus na
onóir, agus na ghlóir an tan
fhoillseóchas Iósa Críosd é
féin:
8 An tí dhá dtugabhair grádh,
bíodh nach bhfacabhair é: ann
a bhfuil sibh a nois ag creid-
eamh, gé nach léir dhibh é:
agus as a ndéuntaói gairdea-
chas ré luathgháire dhófhais-
néis, ghlórmhar:
9 Ag glacadh chríche bhur
gcreidimh sláinte na nanmann.
10 An slánughadh ar a ndear-
nadar na fáidhe lórgaireachd
agus cúartughadh noch do
rinne fáidheadóireachd ar an
ngrás *do thiucfadh* chuguibhse.
11 Ag cúartughadh créd í a
nuair nó a náimsir do fhoill-
séochadh Spiorad Chríosd noch
do bhí ionntadh, ag déunamh
réimhfíadhnuise air na neithibh
do bhí a ndán do Chríosd fhu-
lang, agus an ghlóir rómhor *do*
leanfadh dhíobh:
12 Dár foillsigheadh, nach
dóibh féin ach dúinne do dhéu-
naidís miniosdrálachd na nei-
theann atá a nois ar na bhf*oill*-
siughadh dhíbhse leis an druing
lér seanmóruigheadh an sois-
géul díbh trés an Spiorad
náomh do cuireadh ó neamh
a núas: na neithe is míán *ris*
na hainglibh fhaicsin.
13 Uime sin ar gcreasrughadh
leasruigh bhur ninntinne dhíbh,
maille ré measarrghachd, bíodh
dóchas diongmhálta aguibh *as*
an ngrás atá ar na thabhairt
chuguibh a dtaisbéunadh Iósa
Críosd;
14 Mar chloinn na humhlach-
da, gan bheith dhíbh dá *bhur*
nathchuma féin ris na hain-
míanuibh *do ghnáthuigh sibh*
roimhe, ann bhur nainbhfios.
15 Ach do réir mar atá an tí
do ghoir sibh náomhtha, *bígh-*
idhse mar an gcéudna náomh-
tha sa nuile choinbhearsáid.
16 Do bhrigh go bhfuil
sgríobhtha, Bighidhse náomh-
tha, óir atáimse náomhtha.
17 Agus dá ngoiridh sibh
Athair don tí do ní breith-

amhuil do réir gníomha gach é-
óin, gan féuchain do phear-
uinn seach a chéile, caithidh
imsir bhur noilirthe maille ré
nitcheas.
18 Ar mbeith a fheasa aguibh
ach lé neithibh truáillighe, ré
airgead ná hór do fúasgladh
íbh ó bhur gcoimbhearsaid
lhíomaóin dár leanabhair do
éir luing na sinnsear:
19 Ach ré fuil mhórluáidh
Chríosd, amhuil uáin gan
háidhe, gan lochd.
20 Noch do hórduigheadh
oimh chruthughadh an domh-
ain, ach do foillsigheadh sna
aimsearuibh deigheanacha ar
bhur sonsa.
21 Noch thrídsean chreideas
Ndía, do thóg súas é ó
nharbhuibh, agus tug gloir
lhó, ionnus go mbeith bhur
gcreideamh agus bhur muini-
ghin a Ndía.
22 O rinneabhair bhur nan-
manna glan a numhlachd na
fírinne trés an Spiorad, chum
grádha bráithreamhuil gan
fhallás, bíodh grádh díoghrai-
seach aguibh dhá chéile ó
chroidhe ghlan:
23 Ar mbeith dhibh ar bhur
naithghineamhuin ó shíol, nach
truáillighe, ach neamhthruáil-
lighe, tré bhréithir Dé, mhai-
reas, agus chomhnuigheas go
síorruidhe.
24 Oír *atá* a nuile fheóil
mar an bhféur, agus a nuile
ghlóir dháonna mar bhláth a
nféir: Searguidh an féur, agus
tuitigh a bhláth dhe:
25 Ach fanaigh briathar an
Tighearna go síorruidhe: agus
á sí so an bhríathar do sois-
géulughadh dháibhse.

CAIB. II.

A naitreabh do thógbhail ar Iosa, an phríomh chloch uilinn.

UIME sin ar gcur na huile
aingidheachda, agus
mheabhla, agus fhalláis, agus
thnutha, agus a nuile ithiom-
ráidh uáibh,
2 Mar naóidheanuibh núaidh-
bheartha, bíodh fonn aguibh a
mbainne fhíorghlan na bréi-
thre, chum bheith dhíbh ag
fás ris:
3 Má bhlaiseabhair créd é
míllse an Tighearna.
4 An tí chum a bhfuil sibh
ar dteachd, noch is cloch bhéo,
do dhíultadh ó dhaóinibh,
achd atá toghtha, mórluáidh
ag Día:
5 Agus bíghidhse mar bhéo-
chlochaibh, tógtha súas bhur
dtigh spioradálta, bhur sagart-
achd náomhtha, chum iodh-
barthadh spioradálta dforáil
ar a mbiáidh gean ag Día tré
Iósa Críosd.
6 Uime sin atá sgríobhtha sa
sgriobtuir; Féuch, cuirim a
Sion príomhchloch an chuáin-
ne, toghtha, mórluáidh; agus
an tí chreideas innte ní bhfui-
ghe sé náire.
7 Ar a nadhbharsin *atá sí*
na honóir dháibhse agá bhfuil
creideamh: ach don druing
atá easumhal, don chloich úd
do dhíultadar na saóir do rin-

rinneadh cloch chinn an oisín-ne;

8 Agus cloch oilbhéime, agus carruic thuislidh don druing bhíos easumhal, do gheibh oilbhéim, fán mbréithir chum ar hórduigheadh fós iad.

9 Achd is cinéul toghtha sibhse, sagarthachd ríoghdha, cineadh náomhtha, pobal ar leith: ionnus go bhfoillseóchadh sibh subháilcidhe an tí do ghoir sibh as dorchadus chum a sholuis iongantaigh féin.

10 Noch a nallód nach raibh bhur bpobal, achd a nois as pobal do Dhía sibh: a dhream nach bhfuáir trócaire, atá sibh a nois ar bhfagháil trócaire.

11 A cháirde, iarruim dathchuinghe oruibh, mar dhéoruidhibh agus oilirthibh, sibh féin do sheachna ar aimmhíanuibh na colla, noch bhíos ag cathughadh a nadhaigh a nanma.

12 Bíodh deaghchoimpbhearsáid aguibh a measg na geintadhach; ionnus a náit a niththionnsáidh do níd oruibh mar luchd mighníomh, go madh héidir léo, as na deaghoibribh do chífid siad, glóir do thabhairt do Dhía, sa lá na bhfeuchfuidh orrtha.

13 Uime sin bíghidh umhal dá gach uile chréutúir dáonna ar son an Tighearna: ní hé amháin don Rí, mar an tí agá bhfuil árdcheannas.

14 Ach do na húachdaránuibh mar an gcéudna, mar sin [illegible] chuirthear úadh, chum díoghaltuis ar luchd na mígníomh, agus chum molta luchd na ndeighghníomh.

15 Oír is mar sin ag déanamh maitheasa dáoibh, as toil lé Día srian do chur ré haimbhfios na ndaóineadh égcéillidhe.

16 Mar dhaóine saóra, agus ní mar an druing agá bhfuil an tsaóirse na brat folaighthe a nuile, ach mar shearbhfhoghantuighidh Dé.

17 Tuguidh onóir do na huile dhaóinibh. Grádhuighe na dearbhráithre. Bíodh eagla Dé oruibh. Tuguidh onóir don Rí.

18 A shearbhfhoghantuighidh, bíghidh umhal dá bhur maighisdribh maille ris a nuile fhaitcheas, ní hé amháin do na maighisdribh maithe deaghchroidheacha, ach fós do na droch mhaighisdribh.

19 Oír is ní so is fiú buidheachas, dá niomchraidh neach doilgheas ar son coinnséisis Dé, ag fulang na héugcóra.

20 Oír créd é mar ádhbhar molta, dá niomchra sibh gabháil do dhórnuibh oruibh, ar ndéanamh peacaigh dháibh? ach dá bhfuilnge sibh go foighideach, agus sibh ag déanamh maitheasa, as ní sin dá bhfuil Día buidheach.

21 Oír is chuige so fós do goireadh sibh: óir do fhuluing Críosd mar an gcéudna air ar sonne, ag fágbháil sómpla aguinn, ionnus go leanfadh sibh a lorg.

22 An tí nach dearnuidh peac-
adh, agus ag nach frith meal-
bhail na bhéul.

23 An tí nach dearnuidh an-
chaint a nadhuigh na han-
chainte do rinneadh air: nach
dearnuidh bagar, ag fulang
dhó: ach tug *é féin* a láimh
an tí do ní breitheamhnus go
ceart.

24 An tí do iomchair ar bpeac-
uighne ann a chorp féin air
an gcrann, ionnas ar mbeith
dhúinne marbh do na peac-
uighibh, go mairfemís do fhír-
éuntachd: an tí agár leigheas-
adh sibhse ré na chréuchd-
uibh.

25 Oír do bhadhair mar
cháoiruibh seachráin: achd
a nois do filleadh sibh go
háodhaire agus go heasbog
bhur nanmann.

CAIB. III.

Umhlaidh na mban dá bhfearaibh. 7 Is [illegible] na bhfear dá mnáibh.

BIODH na mná mar an gcéudna umhal dá bhfear-
uibh, ionnas go bhféudfuidhe
an dream nach dtabhair umh-
lachd don bhréithir, do thar-
ruing a bhféugmhuis na bréi-
thre tré chomhbhearsáid na
mban,

2 An tan chífid siad bhur
gcomhbhearsáid gheanmnuidh
maille re faitchess.

3 Nar go foirimlach bhías a
maise, a ngruaig chasda, ná a
gcur óir na dtimchioll, ná a
gcur chulaighheach orrtha:

4 Ach go madh hé a maise
duine folaighheach an chroidhe,
a neamhthruaillèadh spioraide
ceannsa ciúin, noch is mór-
luaich a bhfiadhnuise Dé.

5 Oír is mar so bhíodh a nallód
na mná náomhtha do chuireadh
a muinighin a Ndía, iad féin
do dhéaghmhaisiughadh, ar
mbeith dhóibh umhal dá
bhfearuibh:

6 Amhuil tug Sára umhlachd
Dábraham, ag gairm Tighear-
na dhe: dárob ingheana sibhse,
an feadh do ní sibh maith, ag-
us nach ccriothnuighthear sibh
ré faitchios ar bith.

7 A fhiora mar an gcéudna,
déunuidh comhnuighe a bhfo-
chair bhur mban, mar is cubh-
aidh do dhaóinibh iúlmhara,
ag tabhairt onóra don mhnaói,
amhuil don tsoitheach as laige,
amhail fós atá sibh bhar gcomh-
oighriobh ghrás na beatha, dea-
gla thoirmisg do chur ar bhur
nurnuighibh.

8 Fá dheóigh *bighidh* uile
déunmhuin, ag comhfhulang
ré chéile: bíodh grádh bráth-
argha eadruibh: *bighidh* tróc-
aireach, sóchaidridh:

9 Ná déunuigh olc a nadh-
aigh uilc, ná anchaint a nadh-
uigh anchainte: ach go con-
trárgha dhó sin, tuguidh bhur
mbeannachd, ar mbeith a fhea-
sa aguibh, gur chuige so do
goireadh sibh, ionnas go bhfui-
gheadh sibh féin beannachd
mar oighreachd.

10 Oír gidh bé agá bhfuil
dúil ann a bheatha, agus ré a

mían laéthe maithe dfaicsin, congmhadh sé a theanguidh na tochd ó olc, agus a bhéul ó mheabhuil a labhairt:

11 Seachnadh an tolc, agus déunadh an mhaith: iárradh an tsíothcháin, agus leanadh dhi.

12 Oír *atáid* súile an Tighearna ar na fíréunuibh, agus a chlúasa osguilte dha nurnuighe: achd *atá* gnúis an Tighearna a a nadhuigh na druinge do ní na huilc.

13 Agus cía dhéunas olc oruibh má leanann sibh don mhaith?

14 Gidheadh fós má fhuilngthidh ar son na fíréuntachda, atá sibh beannuighe: agus ná bíodh eagla *mar* a neaglasan oruibh, agus ná bíghidh buáidheartha.

15 Ach náomhuigh an Tighearna Día ann bhur gcroidhthibh; Agus bíghidh ullamh do ghnáth lé freagra thabhairt uáibh do gach aóinneach shireas oruibh réusún na muinighine atá aguibh, maille ré ceannsachd agus ré faitcheas,

16 Ar mbeith do choinnsías maith aguibh: ionnas an tan labhruid go holc oruibh mar luchd míghníomh, go mbíadh náire orrtha ag faghála lochda ar bhur ndeaghchoinbhearsáid a Gcríosd.

17 Oír is fearr *dhíbh*, mas amhluidh as toil lé Día é, fulang ag déunamh maitheasa, ná ag déunamh uilc.

18 Oír do fhuling Críosd fós éunuáir amháin ar son na bpeacadh, an fíréun ar son na neimhfhiréun: ionnus go dtiubhradh sinné chum Dé: do bhásuigheadh é a dtáobh na colla, ach do béodhuigheadh é ris an Spioruid.

19 Tré a ndeachuigh sé fós do sheanmóir do na spioraduibh a bpríosún;

20 Noch do bhí easumhal a nalléd, an tan do fhan foighid fhada Dé a láethibh Náoi, an feadh do bhí a náirc dha hullmhughadh, ionar cáomhnadh beagán, eadhon ochd bpearsanna, tré uisge.

21 A ní fós ré dtig an baisdeadh ré sáorthar sinne a nois, ag freagra na heísiomplara sin, (ní hé cur uáinn shalchair na colla, ach fiarfuidhe dheaghchoinsiáis a dtáobh Dé,) tré eiséirghe Íósa Críosd.

22 Noch atá ar deis Dé, tar éis dul ar neamh, dá bhfuilid na haingil, agus na cumhachda, agus na subháilcidhe fá umhlachd.

CAIB. IV.

Gur brosdughadh do deagh gníomh, fulang Chríosd air ar són, 7 á críoch an domhain bheith ag drud riun.

UIME sin ó dfulaing Críosd air ar soinne sa gcoluinn, cuiridhse an smuáineadh céudna na arm iomuibh, eadhon an tí dfulaing sa gcoluinn, gur aguir sé ó pheacadh,

2 Ionnus nách ccaithfeadh sé feasda fuigheall na haimsire *atá aige* sa gcoluinn, réir ain-

ahíona na ndaóineadh ach réir
thola Dé.
3 Oír is lór dhúinn an mhéid
do chuáidh thoruinn dár mbea-
tha do chaitheamh réir thola
na gcineadhach, ar mbeith
dhúinn ag siubhal a macnas,
a naimmhíanuibh, a miage, a
gcráos, a bpótaireachd, agus
a níodhaladhradh aindligh-
theach.
4 An ní ann a bhfaghuid ion-
gnadh, gan sibhse rioth ríu sa
neimhmheasarrghachd chéudna,
ag labhairt go masluigheach
oruibh:
5 An dream bhéuras cunntas
úatha don tí atá ullamh chum
breitheamhnuis do dhéunamh
air bhéódhuibh agus air mhar-
bhuibh.
6 Oír as chuige so do sean-
móruigheadh an soisgéul do na
marbhuibh mar an gcéudna,
chum breitheamhnuis do dheu-
namh orrtha réir dhaóineadh
sa gcoluinn, agus chum mar-
thana dhóibh réir Dé sa spio-
ruid.
7 Agus atá críoch na nuile
neitheann ag druid rinn: Uime
sin bíghidh measarrgha, agus
déunuigh faire a nurnuighibh.
8 Agus roimh na huile nei-
thibh bíodh grádh ro dhíogh-
raiseach aguibh dhá chéile:
óir cuirfidh an grádh folach
ar iomad peacadh.
9 Tuguidh aóidheachd dá
chéile gan mhonmar.
10 Ag déunamh minioshra-
lachd dá chéile, gach áon réir
an tiodhlaice fuáir sé, mar
fheadhmannaighe maithe ghrás
éugsamhuil Dé.
11 Má labhrann éanneach,
labhradh mar bhríathra Dé:
má ní éinneach miniosdrá-
lachd *déunadh* í réir na bac-
fuinne bheir Día úadh: ionnus
go bhfuighe Día glóir sna
huile neithibh tré Iósa Críosd,
agá bhfuil glóir agus cumh-
achda go sáoghal na sáoghal.
Amén.
12 A cháirde, ná bíodh ion-
gnadh aguibh sa dteasdughadh
tinntighe, do nithear oruibh
chum bhur ndearbhtha, amh-
uil do theigéumhadh ní éigin
coimhthigheach dhibh:
13 Ach go madh haóibhinn
libh sibh féin do bheith pártach
ré buáidhearthuibh Chríosd,
ionnus go mbiáidh gáirdeachas
agus meanma mhór oruibh mar
an gcéudna, an tan fhoillséo-
char a ghlóirsion.
14 Má mhasluighthear sibh
ar son anma Chríosd, atáthaói
beannaighe: óir do ní Sbiorad
na glóire, agus Dé comhnuighe
orúibh: *noch* do gheibh masla
dhá dtáobhsan, agus glóir dá
bhur dtáobhsa.
15 Ach cheana ná fuilngeadh
éunduine aguibh mar fhear
dúnmharbhtha, nó mar bhith-
eamhnach, nó mar fear mí-
ghníomh, nó mar neach shai-
theas é féin a neithibh nach
beanann ris:
16 Ach má *fhuilingeann sé*
mar chríosduighe, ná gabhadh
náire é: ach tugadh glóir do
Dhía dhá tháobh.

17 Oír tháinic aimsir an bhreitheamhnuis do tosughadh ó thigh Dé: Agus más uainne thosuighthear é, créd bhus críoch don druing atá easumhal do shoisgéul Dé?

18 Agus más air éigin shaorthar an fíréun, ca háit a dtaisbéunafa an duine neimhdhiadha agus an peacach é féin?

19 Uime sin an dream fhuilngeas réir thoila Dé, tiobhraidís a nanmanna ris mar chruthuightheóir dílios, a ndéunamh na maitheasa.

CAIB. V.

An Minisdir do riaghladh an phobail le neart Bhreithre Dé, & ní re foirrneirt láimhe mar thighearnaidheacht shaoghalta.

IARRUIM dathchuinghe ar na seanóiribh bhur measg, ar mbeith dhamh féin fós um sheanóir, agus um fhiadhnuise ar na neithibh do fhulaing Críosd, agus um pháirtuighe a ttoradh na glóire atá ré hadhuigh a fhoillsighe.

2 Beathuighidh tréud Dé do fágbhadh taobh ribh, ar mbeith dhá churam orraibh, ní tré éigean, ach go toillteanach: ní ar son éudála neamhghlóine, ach maille ré hinntinn ullaimh.

3 Ní mar do bhiadh sibh bhur dtighearnaidhibh ós cionn eagluise Dé, ach mar dhruing atá na neisiompláire don tréud.

4 Agus an tan fhoillséochar an tárdaodhaire, do gheubhtha sibh coróin nemharthannach ghlóire:

5 Mar an gcéudna a dhaoine óga, tuguidh umhla do na sinnsearaibh: agus bíghidh uile umhal dá chéile: Déunuidh sibh féin deaghmhaiseach don umhla a stigh ó umhlachd intinne: óir Cuiridh Dia a nadhaigh na nuáibhreach, agus do bheir grása do numhal.

6 Uime sin umhluidhe sibh féin faói laimh chumhachduigh Dé, chum bhur nárduighe dhó a nam iomchubhaidh.

7 Teilgidh bhur nuile chúram airsion, óir is cúramach é bhur dtimchioll.

8 Bíghidh measarrgha: déunuidh faire: óir atá bhur námhaid an diabhal, mar leomhan bhéicfeach, ag gabháil fá gcuáirt dá fhéuchain cía shluigfeadh sé.

9 Cuiridhse na adhaigh *ar mbeith dhíbh* láidir a gcreideamh, ar mbeith a fhios agaibh go gcoimhlíontar na buáidheartha céudna sa gcuid eile dá bhur ndearbhraithribh atá sa tsaoghal.

10 Agus Dia na nuile ghrás, noch do ghoir sinn chum a ghlóire síorruidhe a Níosa Críosd, tar éis beagáin buáidheartha dfhulang dhíbh, go ndéuna sé féin sibh iomlán; go neartuighe, go láidrighe, agus go ndaingnighe sé sibh.

11 Glóir agus cumhachd dhósan go saoghal na saoghal. Amén.

12 Ré Silbhanus dearbhráthair dílleas dó réir bharamhla, do sgríobh mé go haithghearr

chugaibh, ag teagasg agus ag
déunamh fiadhnuise gurab é
so fíorghrás Dé ann a bhfuil
sibh ag seasamh.
13 Cuiridh a neaglais atá
sa Mbaibilóin do toghadh mar
aon ribh, agus mo mhac Marcus, beatha agus sláinte chug-
aibh.
14 Beannuighidh sibh féin ré
chéile maille ré póg charthan-
nachda. Síothcháin maille ribh
uile ar mhéid aguibh atá a Nío-
sa Críosd. Amén.

DARA EPISTIL GHINEARALTA PHEADAIR ABSDAIL.

CAIB. I.

A ntogha do dheanamh cinnteach dhoibh féin, tre shúbhailce Chríosd do leanmhain; 16 neach do dhearbhadh na Mac Dé, ó na Fhaisdinibh, ón Athair, & ó na Fáidhibh.

SIMON Peadar searbh-
fhoghantaigh agus absdal
Iósa Críosd chum na druinge
fuáir creideamh comhmór-
luáidh rinne, tré fhíréuntacht
ar Ndé agus ar slánaightheóra
Iósa Críosd.
2 Grása agus síothcháin go ro
líonmhar maille ribh, tré eólas
Dé, agus Iósa ar Dtighearna;
3 Mar do thiodhluic a chumh-
achd diaghasan na huile neithe
dhuinne bheanas ré beatha ag-
us ré diaghachd, tré eólas an
tí do ghoir sinn chum glóire
agus subhailce.
4 Tré a dtug sé dhúinn geal-
lamhnacha ro mhóra mór-
luáidh, ionnus go mbiádh sibh trí-
thesin so cumann aguibh ris
a nádúir diadhachd, ar mbeith
dhíbh ag seachna an truail-
lidhe atá sa tsaoghal tré ain-
mhian.
5 Agus fós ar ndéunamh na
huile dhúthrachda dhíbhse
dhá thaobh so, cuiridh subh-
ailcidhe ré bhur gcreideamh,
agus eólas ré bhur subhail-
cidhibh.
6 Agus measarrghachd ré
bhur neólas, agus foighid ré
bhur measarrghachd, agus
díaghachd ré bhur bhfoighid.
7 Agus cáoineas bráithreamh-
uil ré bhur ndiaghachd, agus
grádh ré bhur gcáoineas.
8 Oir má bhíonn na neithese
eadruibh, agus iad ag líonadh,
do bheuruid óruibh gan bheith
díomháoin, na neamhthórthach
a neólas ar Dtighearna Iósa
Críosd.
9 Oir an tí atá gan na nei-
these aige, atá sé dall, agus ní
léir dhó ní ar bith a bhfad
uadh, ar na dhearmad dó gur
glanadh é ó na sheanpheac-
aighibh.
10 Uime sin a dhearbhráith-
re, go madh móide dhéunas
sibh dúthrachd, ré bhur ngairm
agus re bhur dtogha do dhéu-
namh diongmhalta: óir má ní

sibh na neithese, ní bhfuighe sibh leagadh choidhche.

11 Oír as ámhlaidh so glacabhus sibh go fairsing slighe ré dhul a steach a rioghachd shiorraidhe ar Dtighearna agus ar slánaightheóra Iósa Críosd.

12 Ar a nadhbharsa ní dhéanna mé faillidhe ré bheith ag síorchuir na neitheannsa a gcuimhne dhíbh, bíodh go bhfuil sibh iúlmhar agus daingean sa bhfírinne atá a lathair.

13 Ach cheana measuim gur cóir an feadh bhías mé sa mboithse sibhse do dhúsachd ré bhur gcur a gcoimhne:

14 Ar mbeith a fheasa agum gur fogas damh ám sgáoilte mo bhoithe amhuil fós do thaisbéin ar Dtighearna Iósa Críosd dhamh.

15 Agus fós do dhéan mo dhithchioll do ghnáth tair éis mimtheachd, go madh héidir ribhse na neithese chuimhniughadh.

16 Oír ní ag leanmhuin do sgéultuibh ealadhanta fábhuill do bhámar, an tan do fhoillsigheamar dhíbhse cumhachda agus teachd ar Dtighearna Iósa Críosd: ach do chonneamar ré ar súilibh féin a mhórghachd.

17 Oír fuáir sé onóir agus glóir ó Dhía Athair, an tan tháinic a shamhuil so do ghuth chuige ón nglóir mhórghasin Ag so mo mhac grádhachsa, ann a bhfuil mo dheaghthoil.

18 Agus do chualamairne an guth sa tháinic ó neamh, ar mbeith dhúinn na fhochaireas ar a tsliabh náomhtha:

19 Agus atá aguinn bríathar na bhfaidheadh as deimhnighe *ná sin*, ďan a maith do ní sibh aire do thabhairt, amhuil do lóchrann shoillsigheas a nionadh dhorcha, go soillsiughadh an lá, agus go héirghe do réult na maidne ann bhur gcroidhthibh.

20 Ar mbeith fhios so aguibh ar tús, nach bhfuil fáidheadóireachd ar bith don sgriobtúr, ó eidirmhíniughadh *thig ó dhuine* féin.

21 Oír ní réir thola duine tháinic an fháidheadoireachd a nallód, ach do labhráidís dáoine náomhtha Dé, réir mar do seóltuighe iad ón Spiorad náomh.

CAIB. II.

Táirrnghir ionna lucht mhaireachd, nádur, cleachtadh, ⁊ smachd na bfáighe fallsa.

AGUS do bhádar mar an gcéudna fáidhe fallsa a measg an phobuil, amhuil bhías fós luchd teaguisg fallsa eadruibhse, noch bhéurus a steach ós íseal eireceachd dhamnuighthe, agus shéunfás an Tighearna do cheannuigh iad, ag tarruing sgrios obuinn orrtha féin.

2 Agus leanfuid móran a dteaguisg damnuighthe, ré maísleóchar slighe na fírinne.

3 Agus tré shaint béid dá bhur nimcheannuigheachd maille ré bríathruibh blasda; dream dhár *cinneadh* fada ó shin

damnughadh nách dtéid a shín-
eadh, agus ní ghabhann cod-
ladh an sgrios thiucfus orr-
tha.
4 Oír monar choigil Día na
haingil do pheacuidh, ach ar
na dteilgean síos go hifrionn
dó, go dtug íad do shlabhraidh-
ibh an dorchaduis chum a
gcongmhála ris an mbreith-
eamhnus.
5 Agus monar choigil sé an
seandomhan, ach gur sháor sé
Náoi an tochdmhadh *pearsa*
seanmóntuighe na fíréuntach-
da, ar dtabhairt na díleann dó
ar a ndomhan na ndáoineadh
neimhdhíagha;
6 Agus ag déunamh luáith-
ridh do chaithreachuibh Sho-
duim agus Ghomorra, do
dhamnuigh sé íad maille ré na
sgrios, ar na ndéunamh na
neisiompláir don druing do
chaithfeadh a mbeatha go
neimhdhíagha.
7 Agus do sháor sé Lot an
fíréun do tuirsigheadh ré coin-
bhearsáid neamhghloin na
ndáoineadh neimhdhíagha:
8 (Oír ar mbeith don fhíréun
úd na chomhnuidhe eatorra,
fuáir a anam fíréunta a phían-
adh ó lá go lá ré na ngníomh-
arthuibh neimhdhlisdionacha,
dá bhfaicsin agus dá gcluinn-
sin dó.)
9 As eól don Tighearna na
dáoine díagha sháoradh ó
chathughadh, agus na dáoine
neimhfhíréunta choimhéud go
lá an bhreitheamhnuis a bpean-
naid:
10 Agus go mórmhór an
dream leanus ainmhíana na
colla a neamhghloine, agus do
bheir neimhchion ar uachda-
ránachd; *ar mbeith dhóibh* an-
dána, lán asda féin, ní bhíonn
faitcheas ortha fá anchaint do
dhéunamh ar an luchd atá a
gcumhachduibh árda.
11 An tan nach beirid na
haingil féin atá ós a gcionnsan
a neart agus a gcumhachduibh,
breath mhasluigheach na nadh-
uigh a bhfíadhnuise an Tigh-
earna.
12 Ach bhíd an dreamsa,
mar ainmhinntibh brúideamhla
leanas dá ndúchas, noch do
cruthuigheadh chum a nga-
bhála agus a sgriosda ag labh-
airt go masluigheach air na
neithibh nach aithnidh dhóibh,
sgriosfuighthear íad an a
dtruáilleadh féin.
13 Agus do ghéubhuid síad
tuarasdal na héugcora, mar an
druing mheasas gur sáimhe
sógh gach láoi; buill cháidh-
eacha shalcha, bhíos lán dfonn
ann a mealltóireachd féin, an
tan bhíd bhur bhfochair ar
fhéusduidhibh.
14 Agá bhfuilid súile lán dadh-
altrannas, agus nach bhfeudann
sgur do pheacadh, ag mealladh
na nanmann neimhsheasmhach:
agá bhfuilid croidhthe do bheir
íad féin do ghnáth do shaint,
clann na mallachd:
15 Noch do sheachuin an
tslighe dhíreach, agus do
chuáidh ar seachrán, ag leán-
mhuin luirg Bhálaaim mhic

Bósoir noch tug grádh do
thuarusdal na héugcóra.
16 Ach fuáir sé achmhusán
ar son a pheacuigh: do labhair
an beathach balbh do ghlór
dháonna, agus do thoirmisg sé
an mhíchiall do bhí ar an
bhfáidh.
17 As tobair gan uisge íad so,
neóill dá dtiomáin ré sdoirm
gháoithe: agá bhfuil an dor-
chadas fíordhorcha dhá thais-
ge fá a gcomhair go síorruidhe.
18 Oír ar mbeith dhóibh ag
labhairt bhríathar uáibhreach
gan éifeachd, mealluid síad ré
hainmhíanuibh macnusacha na
colla, an dream do dhealuigh
beagán ré luchd an tseachráin
do leanmhuin:
19 Ag geallamhuin sáoirsi
dhóibh, agus gan iountadh féin
ach seirbhísigh don truáil-
leadh: óir gidh bé ní bheireas
buáidh ar neach, do ní an ní
céudna fós seirbhíseach dhe.
20 Oír tar éis dealuighe
dhóibh ré neamhghloine an
tsáoghailse, tré eólas an Tigh-
earna agus an tslanaightheóra
Iósa Críosd, dá gcraiplighthear
íad a rís innte, ar na sárugh-
adh, as measa a gcrioch dheigh-
eanach ná a dtosach.
21 Oír do bhfearr dhóibh
gan eólas do bheith aca ar
shlighe na fíréuntachda, ná tar
éis eólais dfaghail, impogh
dhóibh ó náithne náomhtha
tugadh dhóibh.
22 Gidheadh do éiridh dhóibh
do réir an tseanfhocail fhírin-
nigh: Do fhill an madradh tar
a ais chum aithgeathruighe,
agus an mhuc do bhí ar na
nighe, chum a húnfurtaigh sa
laithigh.

CAIB. III.

Ga mór sgige na daoine bolgach uime sin, tiocfuidh Críosd ina lá féin do bhreith bhreitheamhnuis orra.

AG so a nois an dara hei-
pisdil sgríobhuim chug-
uibh, a chairde, ré bhfuilim ag
togbháil suás bhur nintinne
fhíorghloin, dá bhur gcur a
gcuimhne.
2 Ionnus go mbíadh cuimhne
aguibh air na bríathruibh do
labhradar na fáidhe náomhtha
roimhe so, agus air a náithne
tugamairne abstail an Tigh-
earna agus an tslánaighthéora
uáinn.
3 Ar mbeith fhios so aguibh
ar tús, go dtiucfuid sna laéth-
ibh deigheanacha, luchd sgige,
leanfus dá nainmíanuibh féin:
4 Agus a déaruid, Ca háit a
bhfuil geallamhuin a theach-
da? óir ón tráth fá ndeacha-
dar na haithreacha dhéug, fa-
nuid na huile neithe a néun-
sdaid ó thus an chruthuighe.
5 Oír atáid na ainbhfios so
déuntoisg, go raibh neamh ann
fada ó shin tré bhréithir Dé,
agus an talamh sheasas go
daingean as a nuisge agus ann
sa nuisge.
6 Uime sin an domhan a
nuáirsin, do sgriosadh é, ar
dtecachd don díle thairis.
7 Achd neamh agus talamh
a nois atáid da dtaisge ris an

bréithir gcéudna dá gcoimh-
ıd fá chomhair teineadh, go
damnuighe agus sgriosda na
dáoineadh neimhdhiagha.
8 Agus a cháirde, ná biodh
n táoin nise na ainbhfios or-
ibh, go bhfuil éunlá amháin
g an Dtighearna mar mhíle
liadhan, agus míle blíadhain
ar éunlá amháin.
9 Ní cuireann an Tighearna
muill ar a ghealllamhuin (mar
nheasuid dream áirighe muill)
ıchd atá sé foighideach rinne,
lo bhrígh nach mían ris ein-
ıeach dul amugha, ach na
uile dháoine theachd chum
aithrighe.
10 Gidheadh tiucfuidh lá an
Tighearna mar ghaduighe sa
noidhche, ann a rachuidh
neamh thoruinn maille ré tor-
mán, agus ann a mbéid na
dúile ag leaghadh ré teas,
agus ann a loisgfighthear an
talamh, agus na hoibreacha
atá air.
11 Uime sin ós éigin na nei-
these uile do sgáoileadh ó
chéile, créd an riochd ann ar
cóir dháoibhse bheith, da bhur
síriomchar féin go náomhtha
agus go díagha.
12 Maille ré bheith dhíbh
ag fuireach agus ag déunamh
deithnis ré lá Dé theachd, ann a
sgáoilfighthear neamh ó cheile,
ar mbeith dhó tré theinidh, ag-
us ann a mbéid na duile ag
leaghadh ré teas:
13 Achd atá súil aguinne
do réir a ghealllamhnasan, ré
neamhuibh núadha agus ré
talamh núadh, ann a gcomh-
nuigheann an fhiréuntachd.
14 Uime sin a cháirde, ó atá
súil ris na neithibhse aguibh,
bíghidh dúthrachdach chum
bhur bhfághala dhósan gan
cháidhe gan chiontuibh a sioth-
cháin.
15 Agus measuidh foighid
fhada ar Dtighearna mar shlán-
ughadh, amhuil do sgríobh fós
ar ndearbhráthair grádhach Pól
chuguibh, do réir na heagna
tugadh dhó:
16 Amhuil fós ann a éipis-
dlibh uile, ag labhairt ionntadh
ar na neithibhse, ann a bhfuilid
neithe áiridhe atá dothuighsi-
ghe, noch iompoighid an dream
neamhfhoghlomtha, neimh-
sheasmhach ón gcéill dhírigh,
amhuil *do níd* an chuid eile
do na sgrioptúruibh mar an
gcéudna, chum a ndamnuigh-
the féin.
17 Ar an adhbharsin a cháirde,
ó atá fios aguibh roimh láimh,
tugaidh aire ribh, deagla ar
mbeith mealllta ré seachrán na
druinge neimhdhíagha sin, go
dtuitfeadh sibh ó bhur ndiong-
mhaltachd féin.
18 Ach bíghidh ag fás a
ngrás, agus a neólas ar Dtigh-
earna, agus ar slánaighthéora
Iósa Críosd: glóir dhósan a
nois agus go síorruidhe. A-
mén.

CEUD EPISTIL GHINEARALTA EOIN ABSDAIL.

CAIB. I.

Cumann dhuine ré Dia, ó ar na dhear-bhadh le beatha shoillier ghlan.

AN ní do bhí ann ó thús,
an ní do chúalamar, an
ní do chonncamar ré ar súilibh
féin, an ní air ar fhéuchamar,
agus do ghlacadar ar lámha, a
dtáobh bhréithre na beatha;
2 (Oír do foillsigheadh an
bheatha, agus do chonnca-
mairne, agus do nimid
dfíadhnuise, agus foillsighemid
díbhse an bheatha mharthan-
nach úd, noch do bhí ag a
Nathair, agus atá ar na foill-
sughadh dhúinne.)
3 A ní do chonncamar agus
do chúalamar, atámáoid dhá
fhoillsiughadh dhíbhse, ionnus
go mbíadh cumann aguibhse
mar an gcéudna rinne: agus ar
gcumainne fós ris a Nathair,
agus ré na Mhac Íósa Críosd.
4 Agus sgríobhamáoid na
neithese chuguibh, chum bhur
ngáirdeachais do bheith iom-
lán.
5 Agus a sí so an teachdair-
eachd do chúalamar úadhasan,
agus fhoillsigheamáoid dhíbh-
se, eadhon Gur solas é Día,
agus nach bhfuil dorchadus ar
bith ann.
6 Dá nabram go bhfuil cu-
mann aguinn ris, agus sinn ag
siubhal a ndorchadus, do nímid
bréug, agus ní leanmáoid an
fhírinne.
7 Ach da siubhlam sa tsolas,
amhuil atá seision sa tsolas, atá
cumann aguinn ré chéile, agus
glanuidh fúil Íósa Críosd a
mhicsion sinn ó nuile pheac-
adh.
8 Dá nabram nach bhfuil
peacadh oruinn, atámuid dár
mealladh féin, agus ní bhfuil
an fhirinne aguinn.
9 Dá nadmham ar bpeacuidh,
atá seision fírinneach ceart, ré
ar bpeacuigh do mhaitheamh
dhúinn, agus rér nglanadh ó
nuile neamhfhiréuntachd.
10 Dá nabram nach dearna-
mar peacadh, bréugnuidhmíd
eisean, agus ní bhfuil a bhría-
thar ionnuinn.

CAIB. II.

An uile pheacadh tre laige, atáid liaighiste re tuillteanas Chriosd.

A CHLANN bheag, sgrío-
bhuím na neithese chug-
uibh, ionnus nach déunadh
sibh peacadh: Agus má rinne
éinneach peacadh, atá abhcóid-
igh aguinn a bhfochair a Na-
thar, Íósa Críosd an fíréun.
2 Agus is seision an réidh-
teach air son ar bpeacuighne:
ní ar son ar bpeacuighne amh-
áin, ach air son an domhuin
uile mar an gcéudna.
3 Agus is as so is deimhin
linn aithne do bheith aguinn
air, dá gcoimhéudam a aithe-
anta.

4 An tí a deir, Atá aithne
gum air, agus nach ccoimh-
udann a aitheanta, as bréug-
ch é, agus ní bhfuil fírinne
nn:
5 Achd an tí choimhéudas a
bhríathar, as ann atá grádh
Dé ar na choimhlíonadh go
fírinneach: as so aithnighmíd
inn féin do bheith annsan.
6 An tí a deir go bhfuil sé
na chomhnuighe annsan, atá
dfíachuibh air siubhal, réir
mar do shiubhaíl seision.
7 A dhearbhráithre, ní háith-
ne núadh sgríobhum chuguibh,
achd an tseanáithne do bhí
aguibh ó thosuigh: A sí an
tseanáithnese an bhríathar úd
do chúalabhair ó thosuigh.
8 A rís sgríobhuim áithne
núadh chuguibh, noch atá fír-
inneach annsan, agus ionnuibh-
se: óir atá an dorchadas ag
imtheachd thoruinn, agus atá
an solas fírinneach a nois ag
soillsiughadh.
9 An tí a deir é féin do bheith
sa tsolas, agus fhuaithigheas a
dhearbhráthair, atá sé sa dor-
chadus gus a nois.
10 An tí ghrádhuigheas a
dhearbhráthair, atá se na
chomhnuighe sa tsolas, agus
ní bhfuil oilbhéim ann.
11 Achd an tí fhuáithigheas
a dhearbhráthair, atá sé a ndor-
chadas, agus siubhluidh sé a
ndorchadas, agus ní eadair sé
cá háit a ngabhann, do bhrígh
gur dhall an dorchadas a
shúile.
12 Sgríobhuim chuguibh, a
chlann bheag, do bhrígh go
bhfuilid bhur bpeacuidh ar na
maitheamh dhíbh ar son a an-
masan.
13 Sgríobhuim chuguibh, a
aithreacha, do bhrígh gur ab
aithne dhíbh an tí atá ann ó
thosuigh. Sgríobhuim chug-
uibh a ogánacha, do bhrígh go
rugabhair buáidh ar an droch
Spioruid.
14 Sgríobhuim chuguibh, a
leanba beaga, do bhrígh gur
ab aithne dhíbh an Tathair.
Do sgríobh mé chuguibh, a
ógánacha, do bhrígh go bhfuil
sibh láidir, agus go bhfuil
bríathar Dé na comhnuighe
ionnuibh, agus go rugabhair
buáidh ar an droch *Spioruid*.
15 Ná tuguidh grádh don
tsáoghal, ná do na neithibh atá
sa tsáoghal: Dá dtuguidh neach
ar bith grádh don tsáoghal, ní
bhfuil grádh a Nathar ann.
16 Oír gach ní atá sa tsáo-
ghal, *mar atá* ainmhían na
colla, agus ainmhían na súl,
agus úabhar na beatha, ní ó
Nathair atáid síad, achd is ón
tsáoghal atáid.
17 Agus atá an sáoghal ag
imtheachd thoruinn, agus a
ainmhían: achd an tí do ní
toil Dé, mairidh sé go sior-
ruidhe.
18 A leanba beaga, atá a
naimsir dheigheanach ann: ag-
us amhuil do chúalabhair go
dtiucfadh an Taintícríosd, atáid
a nois cheana morán Dainntí-
críosduibh ar néirghe ann: ar
a maithnighemíd a naimsir

dheigheapach do bheith a
lathair.
19 Do chúadar amach as ar
measgne, gidheadh ní rabha-
dar dhínn: óir dá mbéidís
dínn, dfanfaidís go deimhin maí
ráon rinn: ach dimthigheadar
uainn ionnus go madh follas
nach dínne íad uile.
20 Gidheadh atá ungadh ag-
uibhse ón nach náomhtha, agus
atá eólus aguibh ar na neith-
ibh.
21 Ní huime sgríobh mé chug-
uibh, do bhrígh go raibh sibh-
se ainbhfiosach sa bhfírinne;
achd ar a nadhbhar go bhfuil
a heólus aguibh, (agus nach
bhfuil bréug ar bith ón bhfír-
inne.
22 Cía atá na bhréugaire,
achd an tí shéunus gur ab é
Iósa is Críosd ann? a sé so an
Tainticríosd, noch shéunus an
Tathair agus an Mac.
23 Gidh bé shéunas an Mac,
ní bhfuil an Tathair aige: gidh
bé admhuigheas an mac, atá
an Tathair aige mar an gcéud-
na.
24 Uime sin comhnuigheadh
an ní do chúalabhair ó tho-
suigh, ionnuibh: dá gcomh-
nuighidh an ní do chúalabhair
ó thosuigh ionnuibh, biáidh
sibhse mar an gcéudna bhur
gcomhnuighe sa Mac agus sa
Nathair.
25 Agus a sé so an gealladh
do gheall sé dhúinn, eadhon
an bheatha mharthannach.
26 Do sgríobh me na neithese
chuguibh a dtimchioll na
druinge bhíos da bhur mea-
ladh.
27 Achd atá an tungadh
do ghlacabhair úadhasan, na
chomhnuighe ionnuibh: agus
ní bhfuil na riachdanus oruibh
neach ar bith bhur múnadh,
ach mar mhúineas an tungadh
sin sibh a dtáobh na nuile
neitheann, agus as fírinneach
é, agus ní bhfuil bréug ann:
agus do réir mar do mhúin sé
sibh, do dhéunuidh sibh comh-
nuighe annsan.
28 Agus a nois, a chlann
bheag, déunuigh comhnuighe
annsan, ionnas an tan fhoill-
seóchar é, go mbiádh dánachd
aguinn, agus nach biáidh náire
oruinn na fhiadhnuise, an tan
thiucfas sé.
29 Más feasach sibh eision
do bheith fíréunta, bíodh fios
aguibh gur uadhasan gheintear
gach áon leanas don fhiréunt-
achd.

CAIB. III.

Gurab suáithneas chloinn Dé, grádh, & gníomh glan.

TUGUIDH dá bhur naire
créd é méud an ghrádha
tug an Tathair dhúinne, as a
ngoirfidhe clann Dé *dhínn: Is*
uime so nach aithnidh don
tsáoghal sinn, do bhrígh nach
aithnidh dhó eisean.
2 A cháirde, as clann do Dhía
sinn a nois, ach ní léir *fós créd*
bhus sinn: gidheadh atá a
fhios aguinn an tan fhoillséo-
char eision, go mbíam cos-
mhuil ris: óir do chífeam é
do réir mar atá sé.

3 Agus gach neach agá bhfuil
in mhunighinse aige annsan,
glanuidh sé é féin, do réir mar
atá seisíon glan.
4 Gidh bé neach do ní peac-
adh, sáruighe sé an reachd
mar an gcéudna: óir a sé as
peacadh ann, Sárughadh an
reachda.
5 Agus atá a fhios aguibh
gur ab uime do foillsigheadh
seision, chum ar bpeacuighne
do chur ar gcúl, agus ní bhfuil
peacadh ar bith annsan.
6 Gidh bé neach chomh-
nuigheas annsan, ní pheac-
uigheann sé: gidh bé neach
do ní peacadh, ní fhacuidh sé
seision, agus ní raibh aithne
aige air.
7 A chlann bheag, ná meal-
adh éinneach sibh: an tí lea-
nas do nfíréuntachd, as fíréun
é, do réir mar atá seision ná
fhiréun.
8 An tí do ní peacadh, as
ón díabhal atá sé: óir atá an
díabhal ag déunamh peacuigh
ó thosach: as chuige so do
foillsigheadh mac Dé, ionnus
go sgaóilfeadh sé oibreacha an
díabhail.
9 Gidh bé neach gheintear
ó Dhía, ní dhéuna sé peacadh:
óir do ní a shíolsan comh-
nuighe ann: agus ní héidir
leis peacadh do dhéunamh, do
bhrígh go bhfuil sé ar na
gheineamhuin ó Dhía.
10 Is as so aithneantar clann
Dé, agus clann an díabhail:
gidh bé nach leanann do nfír-
éuntachd, ní ó Dhía atá sé ná
an tí nach dtabhair grádh dhá
dhearbhrathair.
11 Oír a sí so an teachdair-
eachd do chúalabhair ó tho-
suigh, eadhon sinne do thabh-
airt grádh dhá chéile.
12 Ní do nós Cháin noch do
bhí ón droch *spioraid,* agus
do mharbh a dhearbhráthair:
Agus créd é an túdhbhar fár
mharbh sé é? do bhrígh go
rabhadar a oibreacha féin go
holc, agus *oibreacha* a dhear-
bhráthar fíréunta.
13 A dhearbhráithre, na bíodh
iongnadh aguibh, fá fhúath
bheith ag an tsáoghal oruibh.
14 Atá a fhios aguinne gur
hathruigheadh sinn ó bhás go
beatha, do bhrígh go bhfuil
grádh aguinn air na dear-
bhráithribhs an tí nach grádh-
uigheann a dhearbhrathair,
comhnuighe sé a mbás.
15 Gidh bé neach fhúath-
uigheas a dhearbhráthair, as
fear dúnmharbhtha é: agus
atá a fhios aguibh nach déun-
ann an bheatha marthannach
comhnuighe a bhfear dún-
mharbhtha ar bith.
16 Is as so is aithnigh dhúinn
grádh Dé, gur chuir sé a anum
síos air ar soinne: uime sin atá
dfíachuibh orumne ar nan-
manna do chur síos ar son ar
ndearbhraithreach.
17 Agus gidh bé agá bhfuil
maóin an tsáoghailse, agus do
chí a dhearbhráthair a ríach-
danas, agus nach déun trúaighe
dhó, cionnus chomhnuigheas
gradh Dé ann?

18 A chlann bheag, nár ab a
mbréithir ná a dteanguidh bhías
bhur ngrádh, achd a ngníomh
agus a bhfírinne.
19 Agus aithnigheamaóid as
so gur don fhírinne sinn, agus
do bhéuram air ar gcroidhthibh
bheith deimhnighthe na fhíadh-
nuisesion.
20 Oír dá ndáoruidh ar
gcroidhe sinn, as mó fós Día
ná ar gcroidhe, agus atá fios
na nuíle neitheann aige.
21 A cháirde, muna ndáor-
uigh ar gcroidhe sinn, as éidir
linn bheith dána ar Dhía.
22 Agus gach ní shirmíd, do
gheibhmíd úadha é, do bhrígh
go gcoimhéudamaóid a aithe-
anta, agus go ndénummaóid na
neithe ar a bhfuil gean aige.
23 Agus a sí so a áithne go
ccreidfeadh sinne a nainm a
mhic Iósa Críosd, agus a chéile
do ghrádhughadh, réir na
háithne tug seision dúinn.
24 Oír an tí choimhéudas a
aitheanta, comhnuighe sé ann,
agus eisean annsan: agus is
as so aithnighemíd eisean do
bheith na chomhnuighe ionn-
uinn, as an Sbioruid tug sé
dhúinn.

CAIB. IV.

An teagasg admhuighéas Críosd na na Mhac Dé, na Shlánaighthóir dhaóine, & na fhear múinte na fírinne, gur ó Dhía atá.

A CHAIRDE, na creidigh
gach éin Spiorad, ach
dearbhuidh na Spioruid an ó
Dhía atáid: óir do chúadar
morán dfáidhibh fallsa amach
fán domhan.
2 Is as so is aitheanta dhíbh
Spiorad Dé, gach Spiorad ad-
mhuigheas go dtáinic Iósa
Críosd a gcoluinn, is ó Dhía
atá sé.
3 Ach gach Sbíoruid nach
admhuigheann go dtáinic Iósa
Críosd a gcoluinn, ní ó Dhía
atá sé: achd a sé *Sbiorud* a
Nainnticríosd é, air a gcúal-
abhair iomrádh go dtiucfadh
sé, agus atá sé a nois cheana
sa domhan.
4 A chlann bheag, as ó Dhía
atá sibhse, agus rugabhair
buáidh orrthasan: óir as mó
an tí atá ionnuibhse, na an tí
atá sa domhan.
5 As don tsáoghal íadsan,
uime sin labhruid neithe sáo-
ghalta, agus do bheir an sáo-
ghal éisdeachd dóibh.
6 As ó Dhía atámuidne: an
tí atá a neólas Dé, éisdigh sé
rinn: an tí nach bhfuil ó Dhía,
ní éisdeann sé rinn. Is as so
aithnighemid Sbiorad na fír-
inne agus sbiorad an tseach-
ráin.
7 A cháirde, bíodh grádh ag-
uinn dá chéile: óir as ó Dhía
tig an grádh: agus gidh bé
neach ghrádhuigheas, atá sé ar
na gheineamhuin ó Dhía, agus
is aithnidh dhó Día.
8 An tí nach grádhuigheann,
ní bhfuil eólas Dé aige: óir as
grádh é Día.
9 An so do foillsigheadh
grádh Dé dháinne, eadhon gur
chuir sé úadha a éinghin mhic

r a tsáoghal, chum go mair-
adh sinne thríd.
10 As ann so atá an grádh,
i hé go dtugamairne grádh
o Dhia, ach go dtug seision
rádh dhúinne, agus gur chuir
adha a mhac féin na iodhbairt
ìitigh air son ar bpeacuighne.
11 A cháirde, má ghrádhuigh
)ía sinne mar sin, atá dfíach-
ibh oruinne mar an gcéudna
chéile do ghrádhughadh.
12 Ní fhacuidh éinneach Día
iamh. Dá raibh grádh aguinn
á chéile, atá Día na chomh-
uighe ionnuinn, agus atá a
hrádh go diongmhálta ion-
uinn.
13 Is as so aithnighemíd sinn
lo bheith ar gcomhnuighe ann-
an, agus eisean ionnuinne, do
hrígh go dtug sé dhúinn
iodhluice na Shioruide.
14 Agus do chonncamar,
gus do níomuid dfíadhnuise,
gur chuir an Tathair an Mac
iadh, na shlánaightheóir an
lomhuin.
15 Gidh bé aidmheóchas gur
ib é Iósa mac Dé, atá Día na
chomhnuighe ann, agus eision
a Ndía.
16 Agus do aithneamar, agus
do chreideamar an grádh atá
ag Día dhúinn. Is grádh ó
Día: agus an tí chomhnuigheas
a ngrádh, comhnuighe sé a
Ndía, agus Día annsan.
17 As tríd so atá an grádh ar
na choimhlíonadh ionnuinne,
ionnus go mbíadh dánachd
aguinn a ló an bhreitheamh-
nuis, do bhrígh gur do réir
mar atá seision, atámuidne fós
sa tsáoghalsa.
18 Ní bhfuil eagla sa ngrádh,
ach cuiridh an grádh diong-
mhálta eagla amach uadh: óir
atá pían ceanguilte don neagla.
uime sin gidh bé ar a mbí
eagla ní bhfuil sé diongmhálta
a ngrádh.
19 Bheirmíd grádh dhósan,
do bhrígh gur ghrádhuigh sé
sinn ar tús.
20 Dá nabra éinneach, Atá
grádh agum air Dhía, agus
fúath bheith aige air a dhear-
bhráthair, is bréugach é: Oír
cionnas is éidir don tí nach
grádhuigheann a dhearbhráth-
air do chonnairc sé, grádh
thabhairt do Dhía nach bhfac-
uidh sé?
21 Agus atá a náithnése ag-
uinn úadhasan, An tí ghrádh-
uigheas Día, go grádhughadh
sé a dhearbhráthar mar an
gcéudna.

CAIB. V.

Gur comhartha gradh Dé, gradh bheith ar chloinn Dé & cóimhead a aitheanta, noch ata soidheanta tar an saoghal.

GIDH bé chreideas gur ab
é Iósa an Críosd, atá sé
ar na thuismeadh ó Dhía: agus
gach áon ghradhuigheas an tuis-
mightheóir, grádhuidhe se mar
an gcéudna an tí do tuismeadh
úadh.
2 As air so aithnigheamáoid
go bhfuil grádh aguinn do
chloinn De, An tan bhíos
grádh do Dhía aguinn, agus
choimhéudamáoid a aitheanta.

3 Oír a sé so grádh Dé,
eadhon sinne do choimhéud a
aitheantadh: agus ní bhfuilid
a aitheanta trom.
4 Oír beíridh gach ní atá ar
na thuismeadh ó Dhía, buáidh
ar a tsaoghal; agus a sí so an
bhúaidh rug buáidh ar a tsáo-
ghal, *eadhon* ar gcreideamhne.
5 Cía bheireas buáidh ar a
tsáoghal, achd an tí chreideas
gur ab é Iósa Mac Dé?
6 A sé só an tí tháinic tré
uisge agus tré fhuil, Iósa
Críosd: ní tré uisge amháin,
achd tré uisge agus tré fhuil:
agus a se an Spiorad do ní
dfíadhnuise gur fírinne an
Spiorad.
7 Oír atá triúr ar neamh do
ní fíadhnuise, an Táthair, an
Bhríathar, agus an Spiorad
náomh; agus atáid an triúrsa
na náon.
8 Agus atá triúr ar an dtal-
amh do ní fíadhnuise, an Spio-
rad, agus an Tuisge, agus an
Fhuil: agus tigid an tríursa ré
chéile ar áon ní.
9 Má ngabham chugainn
fíadhnuise dáoineadh, as mó na
sin fíadhnuise Dé: óir á sí so
fíadhnuise Dé, noch do rinne sé
dfíadhnuise a dtáobh a Mhic.
10 An tí chreideas a Mac
Dé, atá an fhíadhnuise aige
ann féin: an tí nach creideann
Día, do rinne sé bréugach é,
do bhrígh nár chréid sé don
fhíadhnuise noch do rinne Día
a dtáobh a Mhic.
11 Agus a sí so an fhíadh-
nuise sin, go dtug Día an bhea-
tha mharthannach dhúinne:
agus is ann a Mhac atá an
bheathasa.
12 An tí agá bhfuil an Mac
aige, atá an bheatha aige: an
tí ag nach bhfuil mac Dé, ní
bhfuil an bheatha aige.
13 Do sgríobh mé na neithese
chuguibhse, a dhream chreid-
eas a nainm mhic Dé: chum
a fheasa do bheith aguibh, go
bhfuil an bheatha mharthan-
nach aguibh, agus ionnus go
gcreidfeadh sibh a nainm Mhic
Dé.
14 Agus a sé so an dóchas
atá aguinn as, eadhon Ma iarr-
muid éinni air do réir a thola,
go néisdeann sé rinn.
15 Agus má atá a fhios ag-
uinn go néisdeann sé sinn fa
gach ní dá sirmíd, atá a fhios
aguinn, go bhfuilid na híarra-
tais do íarramar air, ar fagháil
aguinn.
16 Dá bhfaicidh éinneach a
dhearbhráthair ag peacughadh
a bpeacadh nach *bhfuil* chum
báis, iarraidh sé, agus do bhéu-
ra sé beatha don tí nach déun
peacadh chum báis. Atá peac-
adh ann chum báis ní air a
shon sin a deirim leis, guidhe.
17 As peacadh gach uile eug-
coir: gidheadh atá peacadh
ann nach *bhfuil* chum báis.
18 Atá a fhios aguinn, gach
neach atá ar na thuismeadh ó
Dhía, nach bpeacuigheann sé:
achd an tí atá ar na thuismeadh
ó Dhía, bí coimhéudach air
féin, agus ní bheanann an droch
spiorad ris.

19 Atá a fhios aguinn gur ab
Dhía atámuid, agus go bhfuil
a sáoghal uile na luidhe sa
olc.
20 Achd atá a fhios aguinn
go dtáinic Mac Dé, agus go
túg sé tuigse dhúinn ris an
Día fhíre daithniughadh: agus
atámuid sa Día fhíre sin, ann
a Mhac Iósa Críosd. A sé
so an fír-Dhía, agus an bhea-
tha mharthannach.
21 A chlann bheag, coimh-
éuduigh sibh féin air iodhal-
uibh. Amen.

DARA EPISTIL EOIN ABSDAIL.

Grádh a mbeathaidh, & fíorghloine a tteagusg, iomchomheud.

AN seanóir chum na bainn-
tighearna toghtha, agus
chum a cloinne, dá bhfuil mo
ghrádh go fírinneach, agus ní
hé mo ghrádhsa amháin, ach
grádh na nuile mar an gcéud-
na, noch fuáir eólas ar an
bhfírinne:
2 Ar son na fírinne chomh-
nuigheas ionnuinn, agus bhías
maille rinn go síorruidhe:
3 Grása, trocaire, agus síoth-
cháin maille ribh, ó Dhía Athar,
agus ón Dtighearna Iósa Críosd
Mac a Nathar, maille ré fír-
inne agus ré grádh.
4 Do bhí gáirdeachas mór
oram, do bhrígh go bhfuáir
me cuid dod chloinnse ag siu-
bhal do réir na fírinne, amhuil
fuaramar áithne ó Nathair.
5 Agus a nois íarruim dath-
chuinghe ort, a bhainntighear-
na, (ní mar do bhéinn ag sgrío-
bhadh áithne nuáidhe chugad,
ach *na háithne* do bhí aguinn
ó thosuigh,) eadhon a chéile
do ghrádhughadh dhúinn.
6 Agus a sé so an grádh,
eadhon, Sinn do shiubhal do
réir a aitheantasan. A sé so a
náithne, do réir mar do chual-
abhair ó thosuigh, chum
bheith dhíbh ag siubhal innte.
7 Oír is iomdha meálltóir tháinic
a steach sa domhan, nach
admhuigheann Iósa Críosd do
theachd a gcoluinn. Gidh bé
atá mar sin, as meálltóir agus
Ainntecríosd é.
8 Tugaidh aire ribh féin nach
léigfeam amugha na neithe do
shaothruigheamar, ach go madh
héidir linn lánlúach saothair do
ghlacadh.
9 Gidh bé neach sháruigheas,
agus nach comhnuigheann a
dteagusg Chríosd, ní bhfuil
Día aige: an tí chomhnuighe-
as a dteagusg Chríosd, atá an
Tathair agus an Mac aige.
10 Dá dtigidh éinneach chug-
uibh, agus nach dtabhair ris
an teagusgsa, ná gabhuidh
chugaibh a steach é, agus ná
beannuighe dhó.
11 Oír an tí bheannuigheas

dú, atá sé pártach ré na dhroch-
ghníomharthuibh.
12 Bíodh go raibh mórán do
neithibh agum ré a sgríobhadh
chuguibh, níor bháil leam
sgríobhadh ré papéur agus ré
dubh: achd atá súil agum ré
theachd chuguibh, agus ré
labhairt ribh béul ar bhéul,
chum ar ngáirdeachais do
bheith iomlan.
13 Cuirid clann do dheirbh-
sheathar toghtha, beatha agus
sláinte chugad. Amén.

TREAS EPISTIL EOIN ABSDAIL.

Gaius na scáthan ar an Aoldheachd.
9 & Diotrephes na sheuclar ar na doctuiribh ailghiosach, ardcheannach.

AN seanóir chum Gáiuis
ghrádhuigh, dá bhfuil
mó ghrádh go fírinneach:
2 A *dhearbhráthair* grádh-
uigh, do bfearr leam ar tús go
bhfaghthá séun agus sláinte,
amhuil atá séun ar thanam.
3 Oír do ghabh gáirdeachas
mór mé, an tan thangadar na
dearbhráithre, agus do rinnea-
dar fíadhnuise don fhírinne
atá ionnadsa, do réir mar
shiubhlas tú sa bhfírinne.
4 Ní bhfuil gáirdeachas ag-
um as mó ná so, eadhon go
gcluinim go bhfuilid mo chlann,
ag siubhal sa bhfírinne.
5 A *dhearbhráthair* ghrádh-
uigh, is deighchreidmheach do
ní tú gach a ndéun tú do na
dearbhráithribh, agus do dhéo-
raidhibh,
6 Noch do rinne fíadhnuise
dod ghrádh a láthair na heag-
luise: Is maith do dhéunas tú
má bheir tú fá shlighe íad mar
is fíu Día.
7 Oír is ar son a anmasan do
chúadar amach, gan ní ar bith
do ghlacadh dhóibh ó na cin-
eadhachuibh.
8 Uime sin atá dfíachuibh
oruinne a leithid sin do gha-
bháil chuguinn, ionnus go
mbéimis ar gcomhluchd cabh-
artha don fhírinne.
9 Do sgríobh mé chum na
heagluise: ach Diotréphes, rér
mían áirdcheannas do bheith
aige ós a gcionn, ní ghabhann
sé chuige sinn.
10 Ar a nadhbharsa, más
teachd dhamh, cuirfead a gcéill
a ghníomhartha do ní sé, ag cur
challóide orruinn ré bríath-
ruibh urchóideacha: agus ní
lór leis sin, ach ní ghabhann
sé féin na dearbhráithre chuige,
agus cuiridh toirmeasg ar an
druing lér mhían, agus cuirídh
sé amach as a neagluis *íad*.
11 A *dhearbhráthair* ghrádh-
uigh, na lean don nolc, ach
don mhaith: an tí do ní an
mhaith, is ó Dhía atá sé: achd
an tí do ní an tolc, ní fhacuidh
sé Día.
12 Atá deaghtheisd ar De-
métrius ag na *dearbhráithribh*
uile, agus ag an bhfírinne féin:

gus do níomuidne fós fíadh-
uise *ris:* agus atá a fhios
guibhse gur fírinneach an
híadhnuise do níomuid.
13 Do bhí mórán agum ré a
gríobhadh, ach ní háill leam
sgríobhadh chugad ré dubh
gus ré peann.
14 Oír atá súil agum ré thu-
sa dfaicsin go haithghearr, ag-
us laibhheóram béul ar bhéul.
15 Síothcháin maille riot.
Cuirid na cáirde a mbean-
nachd chugad. Beir bean-
nachd chum na gearad tré na
nainm.

EPISTIL GHINEARALTA JUDAIS ABSDAIL.

Ag gríosadh bhfanus a Gcreidimh, Tairrghiriomn sé deire dólasach na Bhfaigheadh cluáineach.

IUDAS searbhfhóghantui-
ghe Iósa Críosd agus dear-
bhráthair Shéumuis, chum na
druinge atá ar na ngairm, ar na
náomhadh ó Dhía Athar, agus
ar na gcoimhéud fá chomhair
Iósa Críosd:
2 Trócaire, síothcháin, agus
grádh, go raibh maille ribh gó
ro líonmhar.
3 A *dhearbhráithre* grádh-
acha, ar ndéunamh a nuile
dhithchill damh ar sgríobhadh
chuguibh, a dtimchioll an tslá-
nuighte choitchinn, do bhí na
riachdanus oram sgríobhadh
chuguibh, chum bhur dteag-
uisg fá chathughadh go dith-
chiollach ar son an chreidimh
tugadh éunuáir amháin do na
náomhuibh.
4 Oír tangadar dáoine áirighe
neimhdhíagha ar téultogh a
steach, noch do bhí fadá ó
shin roimh láimh orduighthe
chum an bhreitheamhnuis so,
noch iompoigheas grás ar Ndé
a neamhghloine, agus shéunas
an táon mhaighisdir, Día, agus
ar Dtighearna Iósa Críosd.
5 Ar a nadhbharsin, is mían
leam bhur ccur a gcuimhne,
ar bhfaghail a fheasa so éunúir
amháin, an tan do sháor an
Tighearna an pobal ó Néigipt,
gur sgrios sé na dhiáigh sin an
dream nár chreid.
6 Na haingil mar an gcéudna
nár choimhéid an chéud sdaid
ann a rabhadar ach do fhág a
nionadh comhnuighe féin, do
choimhéid sé íad a ngeimhlibh
síorruidhe fá dhorchadas, chum
breitheamhnuis an láe mhóir.
7 Do réir mar atá Sodom ag-
us Gomorra, agus na caith-
reacha na dtimchioll, noch do
lean do dhrúis air an modh
céudna sin, agus do lean dain-
mhíanuibh coimhthigheacha na
colla, ar na gcur síos na neis-
iomplair, ag fulang péine na
teineadh síorruidhe.
8 Ach fós mar an gcéudna,
saluighid an dreamsa tré na

gcodladh an cholann, agus cuirid úachdaránachd a dtarcuisne, agus do níd anchaint ar an luchd agá bhfuil áirdcheannas.

9 Gidheadh Míchael an tarchaingeal an tan do chathuigh sé a nadhuigh an díabhail, agus do rinne sé diosbóireachd a dtimchioll chuirp Mháoise, níor lamh sé breath mhasluigheádh do bhreith air; achd a dubhairt sé, Go nimdhearga an Tighearna thú.

10 Ach do níd an dreamsa anchaint ar na neithibh nach aithnidh dhóibh: agus gidh bé neithe ar a bhfuil eólas nadúrtha aca, do réir na nainmhinnteadh gan réusun, truáillid íad féin ionnta.

11 Budh hanáoibhinn dóibh: óir do leanadar lorg Cháin, agus do chúadar amugha tré mhéalltóireachd thúarasduil Bhálaaim, agus do sgriosadh iad tré bheith dhóibh comhchonntrardha ré Córe.

12 As buill cháidheacha íad so ann bhur bhféusduighibh grádha, an tan bhid ar fhéusda maille ribh, dá mbeathughadh féin gan fhaitcheas ar bith: neóill gan uisge dá mbreith fá gcuáirt ris na gáothuibh: crainn do mheath, ar nach bhfuil toradh, do éug fá dhó, ar na mbuáin as a bhfréumhach;

13 Garbhthonna fairge, sgeitheas a náire féin amhuil chubhar; réulta seachráin, fá chomhair a bhfuil an dorchadas fíordhorcha dá thaisge go síorruidhe.

14 Agus do rinne Enoch fós an seachdmhadh, *peursa* ó Adhamh fáidheadóireachd ar a samhuil so, ag rádh; Féuch, atá an Tighearna ag teachd gon a mhíltibh náomh:

15 Chum breitheamhnuis do dhéunamh ar na huile dháoinibh, agus dimdheargadh gach a bhfuil neimhdhíagha na measg ar son na nuile ghníomharthadh neimhdhíagha do rinneadar, agus ar son gach uile dhrochfhocal dar labhradar na peacuigh neimhdhíagha na adhuigh.

16 As luchd monmhuir agus gearáin an dreamsa, bhíos ag siubhal reir a nainmhían féin: agus agá labhrann a mbéul neithe aidhbhéil, maille re bheith dhóibh ag déunamh iongantuis do phearsanuibh dáoineadh do ghrádh éudála.

17 Gidheadh bíodh coimhne aguibhse a cháirde, ar na bríathruibh noch do labhradar apsduil ar Dtighearna Iósa Críosd roimhse só.

18 *Eadhon* go ndubhradh ribh, go mbíadh luchd sgige sa naimsir dheigheanuigh, ag siubhal do réir a nainmhían neimhdhíagha féin.

19 A síad so an dream sgaras íad féin ré cách, *agus íad* colluidhe, gan an Spiorad.

20 Achd ar mbeith dhíbhse, a cháirde, dhá bhur bhfollamhnughadh féin ann bhur gcreideamh ro náomhtha, maille ré

bheith dhíbh ag urnuighe sa
Sbiorad náomh,
21 Coimhéuduigh sibh féin a
ngrádh Dé, ag súil ré trócaire
ar Dtighearna Iósa Críosd,
chum na beatha marthannuigh.
22 Agus bíodh truáighe ag-
uibh do dhruing áirighe,
ar ndéunamh eidirdhealuighe
dhíbh eatorra.
23 Agus sáoruidh dream eile
ré faitcheas, dá dtarruing as an
dteine: agus fos bíodh fuath
aguibh don néudach atá ar na
shalchadh ón gcoluinn.
24 Fá dheóigh, don tí lér
féidir bhur gcoimhéud ar oil-
bhéim dfaghail, agus bhur
gcur a bhfíadhnuise a ghlóire
féin gan choir ar bith maille
ré roghairdeachais,
25 Don náon Ndía eagnuighe
na áonar ar slánaighthéoir,
glóir agus morghachd, neart
agus cumhachda, a nois agus
go sáoghal na sáoghal. Amén.

TAISBEUNADH A NAPSDUIL AGUS AN TSOISGEULUIDH EOIN AN DIAGHAIRE.

CAIB. I.

Teachdáireachd Chríosd chum na 7 Neagluisibh tré Eóin.

TAISBEUNADH Iósa
Críosd, noch tug Día
dhó, chum na neitheann is
éigean do bheith ann go lúath,
dfoillsiughadh dhá shearbh-
fhoghantuighibh: agus ar gcur
theachdaireachda uadh ré na
aingeal dó, do thaisbéin sé dá
shearbhfhoghantuighe Eóin;
2 An tí do rinne fíadhnuise
do bhréithir Dé, agus dfíadh-
nuise Iósa Críosd, agus dá gach
ní dhá bhfacuidh sé,
3 As beannuighe an tí léigh-
eas, agus an dream éisdeas
bríathra na fáidheadóireachd
so, agus choimhéudus na nei-
the atá sgríobhtha innte: Oír
atá a naimsir a láthair.
4 EOIN, chum na seachd
neagluíseadh atá sa Násia
grása maille ribh, agus síoth-
cháin, ón tí atá, agus do bhí,
agus bhías: agus ó na seachd
spioraduibh noch atá a bhfíadh-
nuise a árdchatháoiresion:
5 Agus ó Iósa Críosd, an
fhíadhnuisí fhíre, an chéid-
ghin ó mharbhuibh, agus
prionnsa ós ríoghuibh na tal-
mhan: an tí do ghrádhuigh
sinn, agus do ionnail sinn ór
bpeacadhuibh ré na fhuil féin:
6 Agus do rinne dhínn rígh-
the agus sagairt do Dhía agus
dá Athair: glóir agus cumh-
achda dhósan go sáoghal na
sáoghal. Amén.
7 Féuch, atá sé ag teachd
maille ré néulluibh, agus do
chífidh gach uile shúil é, agus
an dream féin do tholl é: agus
cáoinfid na huile threabha na

talmhan na fhíadhnuise: as
amhluidh *bhías*, Amén.
8 As mise Alpha agus Oméga,
an tosach agus an deireadh,
a deir an Tighearna, an tí atá,
agus do bhí, agus bhías, an tí
atá uile-chumhachdach.
9 Do bhí misi Eóin, bhur
ndearbhráthair, agus bhur
gcombchompánach a dtáobh
bhuáidheartha agus ríoghachda
agus fhulaing Iósa Críosd,
sa noiléun dá ngoirthear Patmos,
ar son bhreithre Dé, agus
ar son fhíadhnuise Iósa Críosd.
10 Agus do coimhéignigheadh
mé ris an Spioruid a ló
an Tighearna, agus do chualuidh
mé don táobh shíar
dhíom, guth mór mar *fhuáim*
sduic,
11 Ag rádh, As mise Alpha
agus Oméga, an céidneach agus
a neach deigheanach, agus
sgríobhsa a leabhar an ní do
chí tu, agus cuir uáit é chum
na seachd neagluiseadh atá sa
Násia, chum Ephesuis, agus
chum Smirna, agus chum Pergamuis,
agus chum Tiatíra,
agus chum Sardis, agus chum
Philadelphía, agus chum Laodicea.
12 Agus do iompoigh mé ar
mo chúl, chum an ghotha do
labhair riom dfaicsin: agus ar
niompógh dhamh, do chonnairc
mé seachd gcoinnleóirigh
órrgha:
13 Agus a meadhón na seachd
gcoinnleóir sin, *neach bá* cosmhuil
ré Mac an duine, noch
fá raibh éudach ráinic síos go
a sháluibh, agus crios órrgha
thairis a dtimchioll a chíoch.
14 Agus *do bhí* a cheann
agus a ghrúag coimhgheal re
holuinn ghil, nó ré sneachda:
agus a shúile cosmhuil re lasair
theineadh.
15 Agus bá cosmhuil a chosa
ré fionnbhruine, amhuil ar na
ndeargadh a nuáimh thineadh:
agus bá cosmhuil aghuth ré
fuáim mhoráin duisgidhibh.
16 Agus do bhí aige na láimh
dheis seachd réulta: agus
cloidheamh géur dhá fháobhar
ag teachd amach as a bhéul:
agus a ghnúis, amhuil dheallruigheas
an ghrían ann a lainneart.
17 Agus an tan do chonnairc
mé é, do thuit mé síos agá
chosuibh a riochd mhairbh,
agus do chuir seision a lámh
dheas oram, ag rádh riom;
Ná bíodh eagla ort: as míse
an céidneach agus an neach
deigheanach,
18 Agus an tí atá beó, gidh
go raibh mé marbh: agus
féuch, atáim beó go sáoghal
na sáoghal. Amén. Agus
atáid eochracha ifrinn agus an
bháis agam.
19 Sgríobh na neithe do
chonnairc tú, agus na neithe
atá ann, agus na neithe thiucfus
na dhiáigh so.
20 Rúindiamhair na seachd
réult do chonnairc tú um láimh
dheis, agus na seachd gcoinnleóir
órrgha: a síad na seachd
réulta, seachd naingil na neaglúiseadh:
agus na seachd

gcoinnleóir do chonnairc tú, a
íad na seachd neagluiseacha
ad.

CAIB. II.

Ministreadh Eagluise, 8 Smirna, 12 Pergamos, 18 & Tiatira, ar na moladh a gcáil, & diomolta a gcáil.

SGRIOBH chum aingil
eagluise Ephesuis, Ag so
na neithe a deir an tí chong-
mhas na seachd réulta na láimh
dheis, noch shiubhlas a meadh-
ón na seachd gcoinnleóir órr-
gha:
2 As aithnidh dhamh hoib-
reacha, agus do sháothar, agus
thfoighid, agus nách éidir
leachd iomchar ris na droch-
dháoinibh: agus gur dhearbh
tú an dream a deir gur ab
apsduil íad féin, agus nach
eadh, agus fuáir tú bréugach
íad.
3 Agus do cuireadh eire ort,
agus iomchruidh tú go foighid-
each: agus ar son mhanmasa
do rinne tú sáothar, agus níor
tuirsigheadh thú.
4 Gidheadh atá agum a tadh-
uigh, Gur thréig tú do chéud-
ghrádh.
5 Uime sin bíodh coimhne
agud, cá hionadh as ar thuit
tú, agus bíodh aithreachas ort
agus déun na céudoibreacha:
nó tiucfuidh mé ad choinne go
haithghearr, agus athróchad
do choinnleoir as a ionadh,
mona ndearna tú aithrighe.
6 Gidheadh atá so agad, go
bhfuil fúath agad doibreach-
uibh na Nicoláiteach, dá bhfuil
fúath agumsa mar an gcéud-
na.
7 An tí agá bhfuil clúas, éis-
deadh sé créd a deir an Spiorad
ris na heagluisibh: Do bhéura
mé don tí bheireas buaidh, ní
ré a ithe do chrann na beatha,
noch atá a meadhón Phárr-
thais Dé.
8 Agus sgríobh chum aingil
eagluise na Smirna: Ag so na
neithe a déir an céidneach ag-
us an neach deigheanach noch
fuáir bás, agus atá beó.
9 As aithnidh dhamh hoib-
reacha, agus do bhuáidhirt,
agus do bhochdaine, (gidheadh
atá tú sáidhbhir) agus an
mhasla do bheir an dream
noch a deir gur Iúduigheadh
íad féin, agus ní headh, ach
Sinagóig Shátain.
10 Ná bíodh eagla éinneithe
dhá bhfuileónguidh tú, ort:
féuch, teigeumhuidh go dteilg-
fe an díabhal cuid aguibh a
bpríosún, chum bhur ndearbh-
tha: agus biáidh sibh dá bhur
mbuáidhreadh deich lá. Bí
díleas go bás, agus do bhéursa
dhuit coróin na beatha.
11 An tí agá bhfuil clúas,
éisdeadh sé créd a deir an
spiorud ris na heagluisibh:
An tí bheireas buáidh, ní
bhfuighe sé dochar ón dara
bás.
12 Agus sgriobh chum aingil
na heagluise atá a Bpergamus:
Ag so na neithe a deir an tí
agá bhfuil an cloidheamh géur
dhá fháobhar.
13 As aithnidh dhamh hoib-

reacha, agus hionad comh-
nuighe, a náit a bhfuil ard-
chathaoir Shátain, agus coimh-
éudann tú mainmse, agus níor
shéun tú mo chreideamh, sna
laethibh fós ionar marbhadh
Antipas mfíadhnuise fhíre ead-
tuibhse, sa nionadh na bhfuil
Sátan ná chomhnuighe.
14 Gidheadh atá beagan ag-
um a tadhuigh, Go bhfuil agud
sa náit sin dream leanas do
theagusg Bhálaam, an tí do
theaguisg Bálac fá adhbhar
oilbhéime do chur roimhe
chloinn Israél, ionnus go níos-
dáois na neithe do bhí ar na
niodhbairt diodhaluibh, agus
go ndéunaidís sdríopachas.
15 As amhluidh sin atá ag-
udsa mar an gcéudna, dream
leanas do theagusg na Nico-
láiteach, an ní air a bhfuil
fuath agumsa.
16 Déun aithrighe: nó tiucfa
mé ort go haithghéarr, agus
troidfead riu ré cloidheamh
mo bhéil.
17 An tí agá bhfuil clúas,
éisdeadh sé créd a deir an
Sbiorad ris na heagluisidhibh;
Do bhéurad don tí bheireas
buáidh, ní ré a ithe don Mhan-
na fholuigheach: agus do
bhéur dhó cloch gheal, agus
ainm núadh sgríoblitha air an
gcloich, nách aithnidh daóin
neach achd amháin don tí
ghlacas í.
18 Agus sgríobh chum aingil
na heagluise atá a Dtiatira:
Ag so na neithe a deir Mac
Dé, agá bhfuilid a shúile mar
lasair theineadh, agus a chosa
cosmhuil ré fionnbhruiné.
19 As áithnidh dhamh hoib-
reacha, agus do ghrádh, agus
do mhíniosdrálachd, agus do
chreideamh, agus dfoighid, ag-
us do ghníomhartha, agus gur
líonmhuire íad fá dheireadh
ná 6 thosuigh.
20 Gidheadh atá beagan ag-
um a tadhuigh, go bhfuilngeann
tú don mhnáoi Iesabel, a deir
gur banfháidh í féin, teagusg
do thabhairt náithe, agus mo
shearbhfhoghantuigheadhsa do
mhealladh, chum sdríopachais
do dhéunamh, agus chum na
neitheann atá ar na níodhbairt
diodhaluibh ithe.
21 Agus tug mé aimsir dhi
chum aithrighe dhéunamh a
dtáobh a sdríopachais: agus ní
dhearna sí aithrighe.
22 Féuch, teilgfé mé í a leab-
uidh, agus an dream do ní drúis
ría, a mbuáidhirt ro mhóir,
muna dhearnuid síad aithrighe
a dtáobh a ngníomharthadh.
23 Agus sgriosfa mé a clann
ris an mbás: agus tuigfid na
heagluiseacha uile gur misi
sgrúduigheóir na ndubhán ag-
us na gcroidhtheach: agus do
bhéur dá gach áon aguibhse
réir bhur ngníomharthadh.
24 Agus a deirim ribhse, ag-
us rís an gcuid eile do luchd
Thiatíra, an mhéid nach ccong-
mhann an teagusgsa, agus dá
nach feas doimhne Shátain,
mar a deirid síad: ní cuirfead
oruibh úalach eile.
25 Gidheadh congmhuigh an

ní atá aguibh, go teachd damh-
sa.
26 Agus an tí bheireas buáidh,
agus chongmhus moibreachasa
gus an gcrích dheigheamuidh,
do bhéur cumhachda dhó ós
cionn na gcineadhach:
27 Agus do dhéunuidh a
ríaghlughadh ré slait íaruinn;
agus do dhéuntar a gcoimbri-
seadh, mar shoithighe críadh,
amhuil as do ghlac mise fós
óm Athair:
28 Agus do bhéur dhó réult
na maidne.
29 An tí agá bhfuil clúas,
éisdeadh se, créd a deir an
Sbiorad ris na heagluisibh.

CAIB. III.

Réaghlóirighe Eagluisi 1 Sardis, 8 Philadelphia, 15 & Laodicea ar na gcomhairliughadh.

AGUS sgríobh chum aingil
na heagluise atá a Sar-
dis: Ag so na neithe a deir án
tí agá bhfuilid seachd sbiorada
Dé, agus na seachd réulta: As
aithne dhamh hoibreacha, go
bhfuil ainm ort bheith béo,
gidheadh atá tú marbh.
2 Bí ad dhúsachd, agus neart-
uigh an chuid eile atá a mbáo-
ghal báis: oir ni bhfuáir mé
hoibreacha iomlán a bhfiadh-
nuise Dé.
3 Uime sin bíodh na neithe
do ghlac, agus do chúala tú,
ar coimhme agad, agus con-
naimh íad agus déun aithrighe.
Ach cheana muna dhearna tú
faire, tiucfa mé ort mar ghad-
uighe, agus ní bhiáidh fios na
huáire a dtiucfa mé ort agud.
4 Atá beagán danmannuibh
fos agad a Sardis, nár shaluidh
a néuduighe: agus siubhóluid
síad má ráon riómsa a *néud-
uighibh* gléigheala: óir as fíu
siu íad.
5 An tí bheireas buáidh,
biáidh sé ar na éudughadh
déuduighibh gléigheala: agus
ní sgriosfád a ainm choidhche
as leabhar na beatha, achd
aidmeócha mé a ainm a
bhfíadhnuise Mathar, agus a
bhfíadhnuise a ainglidhibh.
6 An tí agá bhfuil clúas, éisd-
eadh sé, créd a deir an Sbiorad
ris na heagluisibh.
7 Agus sgríobh chum aingil
na heagluise atá a Bphiladel-
phia: Ag so na neithe a deir
an neach náomhtha fírinneach,
agá bhfuil eochair Dháibhi:
an tí osglas, agus ní dhúnann
éinneach; an tí dhúnas, agus
ní osglann éunduine.
8 As aithnidh dhamh hoib-
reacha: Féuch, do chuir mé
doras osguilte romhad, agus ní
héidir déinneach a dhúnadh:
do bhrígh go bhfuil brígh
bheag ionnad, agus gur choi-
mhéid tú mo bhríatharsa; agus
nar shéun tú mainm.
9 Féuch, do bhéura mé air
an druing do shínagóig Shátain
noch a deir gur Iúdaigheadh
íad féin, agus nach eadh, ach
do níd bréug, féuch do bhéura
mé ortha teachd agus sléuchd-
uin do dhéunamh ag ad chos-
uibhse, agus biáidh a fhios aca
go dtug mise grádh dhuit.
10 Do bhrígh gur choimhéid

tú briathar mfoighidesi, do dhéunsa thusa choimhéud ar aimsir an chathuighe, noch atá chum teachda ar a tsaoghal uile, chum dearbhtha na druinge áitigheas an talamh.

11 Féuch, tiucfá mé go haith-ghearr: connaimh an ní atá agud, ionnus nach béuradh éinneach do choróin uáit.

12 Do dhéuna mé posda a dteampoll mo Dhé don tí bheireas buáidh, agus ní racha sé ní sa mho amach as: agus cuirfead ainm mo Dhé sgríobh-tha air, agus ainm chaithreach mó Dhé, Iarusalém núadh, noch thig a núas ó neamh ó mó Dhía, agus mainm núadh féin.

13 An tí agá bhfuil clúas, éisdeadh sé créd a deir an Sbiorad ris na heagluisibh.

14 Agus sgríobh chum ain-gil eagluise Laodicéa: Ag so na neithe a deir Amen, an fhíadhnuise dhíleas fhírin-neach tosach chreatúr Dé.

15 As aithne dhamh hoib-reacha, nach bhfuil tú fúar ná teith: do bfearr leam go mbeitheá fuár nó teith.

16 Uime sin, do bhrígh go bhfuil tú boigtheith gan bheith teith no fúar, atá fúm do sceith amach as mó bhéul.

17 Oír a deir tú, atáim saidh-bhir, agus líonta do mháoin, agus ní bhfuil uireasbhuidh éinneithe oram: agus gan a fhios agad go bhfuil tú dear-óil, agus ad thruaghan, agus bochd, agus dall, agus lom-nochd.

18 Do bheirim do chomhairle dhuit, ór a cheannach uáimse do dearbhadh a dteine, ionnus go mbeitheá saidhbhir: agus éuduighe geala, chum a gcur iomad, ionnas nach budh léir gráineamhlachd do lomnochd-uighe: agus ung do shúile ré fobhairt, na súl, ionnus go madh lér dhuit.

19 An mhéid is ionmhuin leam-sá, cronuighim agus smachd-uighim *iad*. Uime sin bíodh teasghrádh agad, agus déun aithrighe.

20 Féuch seasaim ag an do-ras, agus bím dhá bhuáladh: má éisdeann einneach rém ghuth, agus go noisgeóluidh an doras, racha mé a steach chuige, agus íosad mo shuipéir maille ris, agus eision maile riomsa.

21 Do bhéur cead don tí bheireas buáidh, suidhe maille riom um chathaóir rioghа, amhuil fós rug mise buáidh, agus shuighim a bhfochair Mathair ann a chathaóir río-ghasan.

22 An tí agá bhfuil clúas, éisdeadh sé créd a deir an Sbiorad ris na heagluisibh.

CAIB. IV.

Atá Rí, ceann, & ardbhúachaille na Heagluise, ar na onórughadh lé a Miniedribh.

NA dhiaigh so do fhéuch mé, agus féuch, doras ar neamh, agus an céud ghuth do chúaluidh mé, mar *fhuáim* sduic ag labhairt riom, ag rádh; Gabh a níos ann so, ag-

s foillseóchad dhuit na neithe s éigean do dhéunamh na hiáigh so.

2 Agus do bhí mé gan fhuirach san sbioruid, agus féuch, do bhí catháoir ríogha ar na uigheadh ar neamh, agus do bhí neach na shuidhe sa gcatháoir.

3 Agus an tí do shuigh, bá cosmhuil é ré na fhéuchain, ré cloich Iaispis agus Shardis: agus *do bhí* bogha uisge a dtimchioll na catháoire fá gcuáirt, bá cosmhuil ré ná fhéuchain ré *cloich* Smaragad.

4 Agus a dtimchioll na catháoireach fá gcuáirt, *do bhádar* ceithre catháoireacha fichead: agus do chonnairc mé sna catháoireachuibh sin na suidhe ceathrar ar fichid seanóir umá raibh éuduighe gléigheala: agus do bhádar coróna órrgha aca ar a gceannuibh.

5 Agus táinic amach ón gcatháoir sin, tinnteach, agus tóirrneach, agus gothanna: agus *do bhádar*, seachd lampuighe teineadh ar dearglasadh a bhfíadhnuise na catháoireach, agarob íad seachd Sbiorada Dé íad.

6 Agus *do bhí* a bhfíadhnuise na cathaóireach, fairrge ghloine bá cosmhuil ré criosdal: agus eidir an gcathaóir agus na neithe do bhí na timchioll, *do bhádar* ceithre beathuigh lán do shúilibh rompadh agus na ndiáigh.

7 Agus bá cosmhuil an céud bheathach ré leomhan, agus an dara beathach cosmhuil ré láodh, agus ag an dtreas beathach do bhí adhuigh mar dhuine, agus bá cosmhuil an ceathramhadh beathach ré hiolar ag eiteallaidh.

8 Agus do bhí ar gach beathach *fó leith* do na ceithre beathuighibh sin, sé sgiatháin fá gcuáirt, agus íad don táobh a stigh lán do shúilibh: agus níor sguireadar do ló ná doidhche dá bheith ag rádh; *Is* náomhtha, náomhtha, náomhtha, an Tighearna Día uile chumhachdach, an té bhí, agus atá, agus bhías.

9 An tan thugadar na beathuidh sin glóir, onóir agus buidheachas don té bhí na shuidhe sa gcatháoir, noch a mhaireas go sáoghal na sáoghal,

10 Do léigeadar an ceathrar air fhichid seanóir íad féin síos a bhfíadhnuise an té do shuigh sa gcathaóir, agus tugadar onóir don té mhaireas go sáoghal na sáoghal, agus do theilgeadar a gcorónacha a bhfíadhnuise na catháoire, ag rádh;

11 As fíu thú a Thighearna, glóir, agus onóir, agus cumhachda dfagháil: óir as tú do chruthuigh na huile neithe, agus as tré do thoilse atáid, agus do cruthuigheadh íad.

CAIB. V.

Leabhar riaghailte agus Fhreasduil Chríosd, dúnta.

AGUS do chonnairc mé ar láimh dheis an tí do bhí na shuidhe sa gcathaóir, lea-

bhar sgríobhtha don táoibh a stigh agus don táobh a muigh; do daingnigheadh ré seachd séula.

2 Agus do chonnairc mé aingeal neartmhar, noch do sheanmóruígh do ghuth árd; Cía atá iomchubhaidh chum an leabhair dfosgladh, agus chum a shéuluighe sgáoileadh?

3 Agus níor bhféidir ré héinneach air neamh, ná air talamh, ná fáoi an dtalamh an leabhar dfosgladh, ná fós feuchain air.

4 Ann sin do cháoi mise go mór, do bhrígh nach raibh éinneach air faghail, do bfíu an leabhar dosgladh ná a léughadh, na fós féuchain air.

5 Agus a dubhairt neach do na seanóiribh riom, Ná guil, féuch, rug an leomhan do threibh Iúda, fréumh Dháibhí, buáidh air an leabhar dfosgladh, agus ar a sheachd séuluighibh do sgáoileadh.

6 Uime sin do fhéuch mé, agus féuch, a meadhón na cathaóireach, agus na gceithre mbeathach, agus a meadhón na seanóir, Uan na sheasamh amhuil tar éis a mharbhtha, ar a rabhadar seachd nadharca, agus seachd súile, agar ab íad seachd sbioraida Dé íad, do cuireadh amach feadh na talmhan uile.

7 Agus táinic sé, agus do ghlac sé an leabhar as láimh dheis an tí do bhí na shuighe sa gcathaóir.

8 Agus ar nglacadh an leabhair dhó, do leigeadar na ceithre beathuigh, agus an ceathrar ar fhichid seanóir, íad féin síos a bhfíadhnuise a Nuáin, ar mbeith chláirseach agus shoitheach nórgha ag gách áon díobh fó leith, lán do dheaghbhalaidhibh, agár ab íad urnuighe na náomh íad.

9 Agus do chanadar cainntic núadh, ag rádh; As fíu thusa an leabhar do ghlacadh, agus a shéuluidhe dfosgladh: do bhrígh gur marbhadh thú, agus gur cheannuidh tú sinne do Dhía réd fhuil féin, as a nuile threibh, agus theanguidh, agus phubal, agus chineadh:

10 Agus go ndearna tú ríghthe agus sagairt dínn dár Ndía féin: agus bíam ag ríaghlughadh air an dtalamh.

11 Do fhéuch mé an tan sin, agus do chúaluidh mé guth mhóráin dainglibh a dtimchioll na cathaóireach agus na mbeathach agus na seanóir: agus a sé líon do bhádar ann, míle ar mhíle do mhíltibh aingeal.

12 Ag rádh do ghuth árd; As fíu an Túan do mharbhadh, cumhachda agus saidhbhrios, agus eagna, agus neart, agus onóir, agus glóir, agus moladh dfaghail:

13 Agus do chúala mé gach uile chreatúir dá bhfuil ar neamh, agus ar talamh, agus faói an talamh, agus dá bhfuil sa bhfairge, agus gach a bhfuil ionnta, ag rádh; Moladh, agus onóir, agus glóir, agus cumhachda don té atá na shuidhe

gceathaóir, agus don Uan, sáoghal na sáoghal.

4 Agus a dubhradar na ceithre beathuigh, Amén. Agus léigeadar an ceathrar ar fichid seanóir iad féin síos ar a naighthibh, agus tugadar onóir don té mhaireas go sáoghal na sáoghal.

CAIB. VI.

leabhair an Uain, osguilte uaidh féin amhain, orduightear breitheamhnas Dé do chur a ccrich, a bhfeadh mhaireas an sáoghal.

NA dhiáigh sin do chonnairc mé, an tan do fhosguil an Túan, an céid *shéula* do na séuluighibh, agus do chúaluidh mé *beathach* do na ceithre beathuighibh ag rádh mar fhuáim tóirrnighe; Gabh a leith, agus féuch.

2 Agus do fhéuch mé, agus féuch, each bán: agus an tí do shuigh air, do bhí bogha aige: agus tugadh coróin dó, agus do chuáidh sé amach maille ré buáidh, agus chum buáidhe do bhreith dhó.

3 Agus an tan do fhosguil sé an dara séula, do chúaluidh mé an dara beathach ag rádh; Gabh a leith, agus féuch.

4 Agus do chuáidh each eile rúadh amach: agus tugadh cumhachda don té do bhí na shuidhe air, síothcháin na talmhan do bhreith ris, ionnus go dtiubhradh orrtha a chéile mharbhadh: agus tugadh dhó cloidheamh mór.

5 Agus an tan do fhosguil sé an treas séula, do chúaluidh mé an treas beathach ag rádh; Gabh a leith, agus féuch. Agus do fhéuch mé, agus féuch, each dubh, agus an té do bhí na shuighe air, do bhí meadh aige na láimh.

6 Agus do chúaluidh mé guth a meadhón na gceithre mbeathach, ag rádh; Miosúr cruithneachda air phighin, agus trí miosúir éorna ar phighinn: agus ná mill ola ná fíon.

7 Agus an tan do fhosguil sé an ceathramhadh séula, do chúala me guth an cheathramhadh beathuigh ag rádh; Gabh a leith, agus féuch.

8 Agus do fhéuch mé, agus féuch, each glasbhán; agus a sé dob ainm don tí do bhí na shuidhe air, an Bás: agus do lean ifrionn é: agus tugadh cumhachda dhóibh ar an gceathramhadh cuid don talamh, a marbhadh ré cloidheamh, agus ré gorta, agus ré bás, agus ré hainmhinntibh állta na talmhan.

9 Agus an tan do fhosguil sé an cúigeadh séula, do chonnairc mé faói a naltóir anmanna na druinge do marbhadh ar son bhréithre Dé, agus ar son na fíadhnuise do chosnadar.

10 Agus do éigheadar do ghuth árd, ag rádh: Cá fad bhías tú a Thighearna náomhtha fhírinnigh, gan breitheamhnus do bhreith, agus dioghaltas do dhéunamh ar son ar bhfolainne, ar an druing áitigheas ar an dtalamh?

11 Agus tugadh dá gach áon
díobh fó leith róbuidhe fada
gléigheala, agus a dubhradh
ríu sgur ar feadh tamuill bhig,
nó go mbeith uibhir a gcoimh-
shearbhfhoghantuigheadh ag-
us a ndearbhraithreach ar na
choimhlíonadh, noch do bhí
ré hadhaigh a marbhtha mar
íadsan.
12 Agus do fhéuch mé an
tan do fhosguil sé an seiseadh
séula, agus féuch, do chríoth-
nuigh an talamh go mór, agus
do rinneadh an ghrían comh-
dhorcha ré héudach róin, agus
do rinneadh an ghealach uile
cosmhuil ré fuil:
13 Agus do thuiteadar réulta
neimhe chum na talmhan, amh-
uil theilgeas an crann fige a
ubhla anabuidh, an tan bhog-
thar é ré gaóith thréin.
14 Agus do imthigh neamh
thoruinn, mar leabhrán fhill-
tear ar a chéile: agus do hath-
ruigheadh gach slíabh agus
gach oiléun as a nionaduibh
féin:
15 Agus do fholuigheadar
ríghthe na talmhan, agus na
daóine móra, agus na daóine
saidhbhre, agus na hárdchaip-
tínighe, agus na daóine cumh-
achdach, agus gach searbh-
fhoghantuighe, agus gach duine
sáor, íad féin a dtuinthighibh,
agus a measg charrag na sléibh-
theadh:
16 Agus a dubhradar ris na
sléibhtibh agus ris na cairr-
gibh, Tuitidh oruinn, agus fol-
chuidh sinn ó ghnúis an tí atá
na shuidhe sa gcathaóir, agus
ó fheirg a Nuáin:
17 Oír táinic lá mór a fheirge,
agus cía fhéudus seasamh?

CAIB. VII.

Sguir na 4 naingil atá ós 4 chorruibh na talmhan, ó mhilleadh, no gur séuladh 144000 *dfíréunaibh Israel.*

AGUS na dhiáigh sin do
chonnairc me ceithre
haingil na seasamh ar cheithre
corruibh na talmhan, ag cong-
mháil cheithre ngáotha na tal-
mhan, ionnus nach séidfeadh
an gháoth ar an dtálamh, ná
ar an bhfairgé, ná ar chrann ar
bith.
2 Agus do chonnairc mé ain-
geal eile ag éirghe ón áird a
nsoir agá raibh séula Dé bhí:
agus do éigh sé do ghuth árd
ar na ceithre hainglibh dá
dtugadh cumhachda an tal-
amh agus a nfairrge mhilleadh.
3 Ag rádh; Ná déunuidh
dochar don talamh, ná don
fhairrge, ná do na crannuibh,
nó go gcuiream séula ar searbh-
fhoghantuighibh ar Ndé a
gcláruibh a néudan.
4 Agus do chúala mé uibhir
na druinge air ar cuireadh an
séula: agus do shéuluigheadh
céud ceithre mhíle ar dhá fhi-
chead do mhíltibh, do threabh-
uibh chloinne Israel uile.
5 Do séuluigheadh dhá mhíle
dhéug do threibh Iúda: do
séuluigheadh dhá mhíle dhéug
do threibh Rúben: do séul-
uigheadh dhá mhíle dhéug do
threibh Ghad:
6 Do séuluigheadh dhá mhíle

dhéug do threibh Asér: do
séuluigheadh dhá mhíle dhéug
do threibh Nephthali: do séul-
uigheadh dhá mhíle dhéug do
threibh Mhanasses:
7 Do séuluigheadh dhá mhíle
dhéug do threibh Shímeon: do
séuluigheadh dhá mhíle dhéug
do threibh Lébhi: do séul-
uigheadh dhá mhíle dhéug do
threibh Issachar:
8 Do séuluigheadh dhá mhíle
dhéug do threibh Shabulón:
do séuluigheadh dhá mhíle
dhéug do threibh Ióseph: do
séuluigheadh dhá mhíle dhéug
do threibh Bhenjamin.
9 Tar a éise sin do fhéuch
mé, agus féuch, buidhean mhór
nár bhéidir déinneach áireamh,
do gach uile chíneadh, agus
threibh, agus phubail, agus
theanguidh, na seasamh a
bhfiadhnuise na cathaóireach,
agus a bhfiadhnuise a Nuáin,
umá rabhadar róbuidhe fada
gleigheala: agus pailm ann a
lámhuibh,
10 Agus do éigheadar do
ghuth árd, ag rádh; Slánugh-
adh dár Ndíane atá na shuidhe
sa gcathaóir, agus do Núan.
11 Agus do sheasadar na
haingil uile a dtimchioll na
cathaóireach, agus na seanóir-
igh, agus na gceithre mbeath-
ach, agus do léigeadar íad féin
síos ar a naighthibh a bhfiadh-
nuisi na cathaóireach, agus
tugadar onóir do Dhía,
12 Ag rádh, Amén: moladh,
agus glóir, agus eagna, agus
buidheachas, agus onóir, agus
cumhachda, agus neart dár
Ndíane go sáoghal na sáoghal.
Amén.
13 Agus do fhreagair neach
do na seanóiribh, ag rádh
riom; Créd íad an luchdsa
umá bhfuilid na róbuidhe fada
gléigheala, agus cá hionadh as
a dtangadar?
14 Agus a dubhairt mise ris:
A Thighearna, atá a fhios ag-
adsa. Agus a dubhairt séision
riomsa; Ag so an dream thái-
nic as buáidhirt mhóir, agus do
nigh a róbuidhe *fada*, agus do
ghealuidh íad a bhfuil a Nuáin.
15 Uime sin atáid síad a
bhfíadhnuise árdchathaóire
Dé, agus do níd seirbhís dósan
do ló agus doidhche ann a
theampoll: agus an tí atá na
shuighe sa gcathaóir, áiteoch-
uidh sé na measg.
16 Ní bhíaidh ocarus ná tart
feasda orrtha, agus ní luighfidh
an ghrían orrtha, ná teas ar
bith.
17 Oír do dhéuna an Túan
atá a meadhón na cathaóireach
íadsan do bheathughadh, agus
do dhéunuidh a dtreórughadh
go tiubruidibh uisge na bea-
tha: agus glanfuidh Día a
nuile dheór ó na súilibh.

CAIB. VIII.

Amhluadh mór déis séideadh cheithre, do na seachd adhcaibh,

AGUS an tan do fhosguil
sé an seachdmhadh séula,
do bhí cíunas ar neamh túair-
im leathuáire.
2 Agus do chonnairc mé na
seachd naingil do sheas a

bhfíadhnuise Dé, agus tugadh seachd sduic dhóibh.

3 Agus tainic aingeal eile, agus do sheas sé a bhfíadhnuise na haltóra, agá raibh sionnsa órrgha: agus tugadh móran do neithibh deaghbhaluidh dhó, chum a gcurtha maille ré hurnuighibh na nuile náomh ar a naltóir órrgha do bhí a bhfíadhnuise na catháoire.

4 Agus do chuáidh deatach na neitheann ndeaghbhaluidh sin, maille ré hurnuighibh na náomh, as láimh a naingil, a bhfíadhnuise Dé.

5 Agus do ghlac an taingeal an sionnsa, agus do líon sé do theine na haltóra, agus do theilg sé fán dtalamh é: agus do éirigh gothanna, agus tóirneach, agus tinnteach, agus crith talmhan ann.

6 Agus do ullmhuigheadar na seachd naingil agá rabhadar na seachd sduic íad féin, chum na sdoc do shéideadh.

7 Agus do shéid an céudaingeal a sdoc, agus tárrla cloichshneachda agus teine ann, ar na gcumasg ré fuil, agus do teilgeadh íad fón dtalamh: agus do dhóigheadh an treas cuid do na crannuibh, agus do dhóigheadh an féur glas uile.

8 Agus do shéid an dara haingeal a sdoc, agus do teilgeadh cosamhlachd sléibhe móir tré theinidh fán bhfairrge: agus do rinneadh fuil don treas cuid don fhairrge.

9 Agus fuáir an treas cuid do na creatúiribh do bhí sa bhfairrge, ann a raibh anam, bás: agus do haidhmhilleadh an treas cuid do na longuibh.

10 Agus do shéid an treas aingeal a sdoc, agus do thuit réult mhór ó neamh ar dearglasadh mar lóchrann sholasda, agus do thuit sé sa treas cuid do na haibhnibh, agus sna tiubruidibh.

11 Agus á sé ainm ghoirthear don réult sin, Mormónta: agus do hiompoigheadh an treas cuid do na huisgidhibh a mormónta: agus fúaradar morán bás ó ná huisgidhibh, tré go rabhadar searbh.

12 Agus do shéid an ceathramhadh aingeal a sdoc, agus do buáileadh an treas cuid don ghréin, agus an treas cuid don ghealuidh, agus an treas cuid do na réultuibh: ionnas go ndearnadh an treas cuid díobh dorcha, agus níor dheallruigh an lá an treas cuid de, agus a noidhche mar an gcéudna.

13 Agus do chonnairc mé, agus do chúaluidh mé, aingeal ná áonar ag eitealluidh a meadhón neimhe, ag rádh do ghuth árd; As mairg, mairg, mairg don druing áitigheas an talamh ar son ghothann sdoc na dtrí naingeal atá fós chum teachda, ar tí a sdoc do shéideadh.

CAIB. IX.

Tuille doghrainn tar éis séideadh an 5 & an 6 sduic.

AGUS do shéid an cúigeadh aingeal a sdoc, ag-

is do chonnairc mé réult ag
tuitim ó neamh chum na tal-
mhan, agus tugadh dhó eochair
an phuill dubhaigéin.
2 Agus do fhosguil sé an poll
dubhaigéin. Agus do éirídh
deateach as an bpoll amhuil
as úamhuigh mhóir theineadh:
agus do rinneadh an ghrían
agus an taiéur dorcha ó dheat-
uigh an phuill.
3 Agus tangadar lócusduighe
amach as an deatuigh ar an
dtalamh, agus tugadh cumh-
achda dhóibh, do réir na
gcumhachd atá ag aithreach-
uibh nimhe na talmhan.
4 Agus a dubhradh ríu, Gan
dochar do dhéunamh dféur na
talmhan, ná do ní glas ar bith,
ná do chrann ar bith, ach do
na daóinibh amháin, ag nach
bhfuil séula Dé a gcláruibh a
néudan.
5 Agus tugadh dhóibh gan
a marbhadh, ach bheith dhá
bpíanadh feadh chúig míos:
agus a bpían do bheith mar
phéin aithir nimhe, an tan
chailgeas sí duine.
6 Agus ann sna laethibh sin
béid daóine ag íarruidh báis,
agus ní bhfuighid e; agus budh
mían ríu bás dfagháil, agus
teithfidh an bás úatha.
7 Agus bá cosmhuil faicsin
na bpíasd sin ré heachuibh
ullamh chum catha: agus ar
a gceannuibh mar do bhiadh
coróinacha cosmhuil ré hór,
agus a naighthe cosmhuil ré
haighthibh daóine.
8 Agus do bhí grúag orrtha
cosmhuil ré grúaig bhan: agus
bá cosmhuil a bhfiacla ré *fia-
cluibh* leomhan.
9 Agus do bhádar lúireacha
orrtha cosmhuil ré lúireach-
uibh íaruinn: agus fuáim a
sgiathán cosmhuil ré fuáim
carbad iomad each ag rioth a
gceann chatha.
10 Agus do bhádar earbuil
orrtha cosmhuil ré haithreach-
uibh nimhe, agus do bhí cailg
ann a nearbluibh: agus a sé bá
cumhachda dhóibh, bheith ag
gortughadh dhaóineadh feadh
chúig míos.
11 Agus do bhí Rí aca ós a
gcionn, aingeal an dubhaigéin,
dárob ainm a Neabhrais Abad-
don, agus a Ngréigis a sé is
ainm dhó, Apollion.
12 Do chuáidh áon truáighe
amháin thoruinn, agus féuch,
atá dhá thruáighe fós chum
teachda na dhiáigh so.
13 Agus do shéid an seiseadh
aingeal a sdoc, agus do chúal-
uidh mé guth áirighe ó cheithre
hadharcuibh na haltóra órr
gha, noch atá a bhfiadhnuise
Dé.
14 Ag rádh ris an seiseadh
aingeal agá raibh an sdoc;
Sgaóil na ceithre haingil noch
atá ceangailte ag a nabhuinn
mhóir Euphrátes.
15 Agus do sgaóileadh na
ceithre haingil, noch do bhí
ullamh duáir, agus do ló, agus
do mhí, agus do blíadhain,
chum an treas coda do na
daóinibh do mharbhadh.
16 Agus a sé uibhir an mharc-

shluáigh, fithche míle uáire
deich míle: óir do chúaluidh
mé a nuibhir.
17 Agus as amhluidh so do
chonnáirc mé na heich a dtaibh-
se, agus an luchd do bhí ar a
muin, umá rabhadar lúireacha
tinntighe agus ar dhath na
Híacinth agus na ruibhe: agus
bá cosmhuil cinn na neach, ré
ceannuibh leomhan: agus tái-
nic teine, agus deatach, agus
ruibh as a mbéuluibh amach.
18 As ris na trí pláighibhse
do marbhadh an treas cuid do
na daóinibh, ris an dteine, agus
ris a ndeatuigh, agus ris an
ruibh tháinic as a mbeuluibh
amach.
19 Oír is ann a mbéul atá a
gcumhachda, agus ann a near-
bluibh: óir is cosmhuill a near-
buill ré haithreachuibh nimhe
agus atáid cinn ar na hearb-
luibhsin ré a ndéunuid dochar.
20 Agus an chuid do na daói-
nibh do fágbhadh gan mharbh-
adh ris na pláighibhse, ni
dhearnadar aithrighe ar son
oibreacha a lámh, ionnus nach
déunaidís seirbhís do dheamh-
nuibh, agus diodhaluibh óir,
agus áirgid, agus phráis, agus
chloiche, agus chroinn, ris nach
éidir amharc, ná éisdeachd, ná
siubhal.
21 Agus ní dhearnadar aith-
righe ar son a ndúnmharbhtha,
ná ar son a bpiséog, ná ar son
a sdríopachais, ná ar son a
ngaduigheachda.

CAIB. X.

Tug treun-aingeal ioma ruibh neull, leabhar Debin; bhí milis, ag teachd ar fúascladh na Heagluise as a inmhe shearbh a uraibh roimhe.

AGUS do chonnairc mé
aingeal neartmhar eile
ag teachd a núas ó neamh, ar
na éudughadh do néul, agus
an bogha uisge ar a cheann,
agus a aghuidh mar an ngréin,
agus a chosa cosmhuil re co-
lamhnuibh teineadh:
2 Agus do bhi leabhrán os-
guilte aige ann a láimh: agus
do chuir sé a chos deas ar
muir, agus a chos chlí ar tír.
3 Agus do éigh sé do ghuth
árd, amhuil bhéiceas leomhan:
agus an tan do éigh se, do
labhradar seachd dtóirrnighe a
ngothanna féin.
4 Agus an tan do labhradar
na seachd dtóirrnighe a ngoth-
anna, do bhí mé air tí sgríobh-
adh: ach do chúaluidh mé
guth ó neamh ag rádh riom;
Cuir séula air na neithibh do
labhradar na seachd dtóirr-
nighe, agus ná sgríobh iad.
5 Agus do thóg an taingeal
do chonnairc mé na sheasamh
ar muir agus ar tír, a lámh
súas chum nimhe,
6 Agus tug sé an tí mhaireas
go sáoghal na sáoghal, noch
do chruthuigh neamh agus na
neithe atá ann, agus an talamh
agus na neithe atá ann, agus a
nfuirrge agus na neithe atá
innte, mar mhionnuibh nach
bíadh aimsir ann feasda:
7 Achd a laethibh ghotha an

seachdamhadh aingeal, an tan
shéidfeas sé a sdoc, biáidh
rúindíamhair Dé ar na chrioch-
nughadh, do réir mar do fhoill-
sigh sé dhá shearbhfhoghant-
uighibh féin na fáidhe.
8 Agus do labhair an guth
do chúaluidh mé ó neamh, a
rís riom, agus a dubhairt: Im-
thigh romhad, glac an leabhrán
osguilte úd a laimh a naingil
sheasas air muir agus air tír.
9 Agus do imthigh mé chum
a naingil, agus a dubhairt mé
ris: Tabhair dhamh an leabh-
rán. Agus a dubhairt seision
riom; Glac agus sluig é: ag-
us do dhéuna sé do bhruinn
searbh, ach biáidh sé ad bhéul
comhmilis ré mil.
10 Agus do ghlac mé an
leabhrán as láimh a naingil,
agus do shluig mé é: agus do
bhí sé um béul comhmilis ré
mil: achd an tan do shluig mé
é, do rinneadh sé mo bhruinn
searbh.
11 Agus a dubhairt sé riom;
is éigean dhuit fáidheadóir-
eachd do dhéunamh a rís a
bhfíadhnuise phuibleach, agus
chineadhach, agus theangtha,
agus mhoráin ríghtheadh.

CAIB. XI.

Eiseirghe dhá fhiaghnaise na Firinne (a Nrigheachd & a Neagluis) 15 re seideadh na 7 sduic.

AGUS tugadh dhamh giol-
cach cosmhuil ré slait,
agus do sheas an taingeal láimh
riom, agus a dubhairt; Eiridh,
agus tomhais teampoll Dé ag-
us a naltóir, agus an dream do
ní seirbhís ann.
2 Ach teilg amach an chúirt
atá don táobh amuigh don
teampoll, agus ná tomhais í:
óir tugadh í do na cineadh-
achuibh: agus do dhéunuid an
chathair náomhtha shaltairt fá
na gcosuibh, ré headh dhá
mhíos agus dá fhichead.
3 Agus do bhéura mé dom
dhías fíadhnuisighe, agus béid
síad ag fáidheadóireachd, míle,
dhá chéud agus trí fichid lá,
ar na néudughadh déuduighibh
róin.
4 Ag so an dá chrann olá
agus an dá choinnleóir, shea-
sas a bhfíadhnuise Thighearna
na talmhan.
5 Agus cía bé lér mían do-
char do dhéunamh dhóibh, tig
teine amach as a mbéul, agus
sluigidh sí a naimhde: agus
cía bé lér mían dochar do
dhéunamh dhóibh, as amhluidh
so ás éigean a mharbhadh.
6 Atá do chumhachduibh aca
so neamh do dhúnadh, ionnas
nach biáidh fearthuin ann, a
laethibh a bhfáidheadóireach-
da: agus atá cumhachda aca
ós na huisgidhibh ar a niom-
pógh a bhfuil: agus ar an
dtalamh do bhúaladh ré gach
uile ghné phláighe, comhminic
as áill ríu.
7 Agus an tan chríochnóch-
uid síad a bhfíadhnuise, do
dhéunuidh an tainmhidhe éir-
gheas ón bpoll dubhaigéin cog-
adh ríu, agus béuruidh sé
buáidh orrtha, agus muirfidh

sé iad.
8 Agus *béid* a gcuirp *sínte*
ar shráidibh na caithreacha
moire, dá ngoirthear go spio-
radálta, Sodom agus a Néigipt,
sa niomadh fós ann ar céusadh
ar Dtighearna.
9 Agus do chífid *cuid* do na
treabhaibh, agus do na puib-
leachaibh, agus do na teang-
thaibh, agus do na cineadh-
achaibh, a gcuirp féadh thrí lá
go leith, agus ní léigfid a gcuirp
do chur a ttúamaighibh.
10 Agus do dhéanaid áitrea-
bhuidh na talmhan gáirdeachas
fós a gcionn, agus biáidh lúath-
gháir orrtha: agus cuirfid ta-
bhartuis chum a chéile: do
bhrígh gur phíanadar an dá
fhaighse áitreabhuigh na tal-
mhan.
11 Achd a gcionn thrí lá go
leith, do chuáidh Spiorad na
beatha ó Dhía ionnta, agus do
sheasadar air a gcosaibh, agus
do ghabh eagla mhór an dream
do chonnairc íad.
12 Agus do chualadar guth
árd ó neamh, ag rádh ríu;
Tigidh a níos ann so. Agus
do chuadar súas ar neamh a
néull: agus do chonnairc a
naimhde íad.
13 Agus air a nuáirsin féin do
bhí crioth mór talmhan ann,
agus do thuit an deachmhadh
cuid don chathraigh, agus do
marbhadh seachd míle pearsa-
ris an gcrith talmhan sin, agus
do ghabh eagla an chuid eile,
agus tugadar glóir do Dhía
neimhe.
14 Do chuáidh an dara truái-
ghe thoruinn, agus féuch, tiuc-
faidh an treas truáighe go
haithghearr.
15 Agus do sheid an seachd-
mhadh aingeal a stoc, agus
do bhádar gotha móra ar
neamh, ag rádh: Is lé ar Dtigh-
earnaine, agus lé na Chríosd
rioghachda an domhuin, agus
béidh seisean na Rí go saoghal
na saoghal.
16 Agus do léigeadar an
ceathrar air fhichid seanóir
noch do bhí na suidhe a
bhfíadhnuise Dé ann a gcaith-
íreachaibh, íad féin síos ar a
naighthibh, agus tugadar onóir
do Dhía,
17 Ag rádh; Beirmíd buidh-
eachas riot, a Thighearna a
Dhé uile chumhachduigh, noch
atá, agus do bhí, agus bhías,
óir do ghabh tú chugad do
mhórchumhachda féin, agus
do ghnodhuigh tú do riogh-
achd.
18 Agus do ghabh fearg na ci-
neadhacha, agus táinic t'fhearg-
sa, agus aimsir breitheamhnuis
na marbh, agus luáidheachda
do thabhairt dod sheirbhfhogh-
antuighibh, do na fáidhibh,
agus do na náomhuibh, agus
don luchd ar a mbí eagla han-
ma, eidir bheag agus mhór:
agus sgreasda na druinge sgrio-
sus an talamh.
19 Agus do hosgladh team-
poll Dé ar neamh, agus ba léir
áirc a chonnartha ann a theam-
poll: agus do bhí tintreach,
agus gotha, agus toirrneach,

gus crioth talmhan, agus cloichshneachda mór ann.

CAIB. XII.

'ath Chriosdaidhe na Heagluise Abstalta, anadhaidh Dheamhan, & a nadhradh.

AGUS do taidhbhreadh comhartha mór iongantach ar neamh; bean ar na héudughadh ris an ngréin, agus an ghealach fá na cosaibh, agus coróin dhá réult déug air a ceann.

2 Agus ar mbeith dhí torrach, do éigh sí ré tineas leinbh, agus do pianadh í do mhian a toirrcheasa do bhreith.

3 Agus do taidhbhreadh comhartha iongantach eile ar neamh; agus féuch dragún mór ruadh, air a raibhe seacht gcinn, agus deich nadharca; agus seacht gcoróinacha ar a cheannaibh.

4 Agus do tharruing a earball an treas cuid do réultuibh nimhe, agus do theilg iad chum na talmhan: agus do sheas an dragún a bhfiadhnuisi na mná do bhí ré ttadhuigh a toirrcheasa do bhreith, chum a leinbh do shlugadh dhó ar na bhreith.

5 Agus rug sí mac, riaghlóchas na huile chineadhacha ré slait iarnuinn: agus do togbhadh suas a mac chum Dé agus chum a cathaóireach.

6 Agus do theith an bhean chum an fhásuigh, mar ar ullmhuigh Día áit dhi chum a beathuighe ann sin, ar feadh míle dhá chéud agus trí fichid lá.

7 Agus do bhí cath ar neamh: do chathuigh Micheál agus a aingil ris an dragún, agus do chathuigh an dragún agus a aingil riasan;

8 Gidheadh ní rugadar buáidh, agus ní frith a náit ó shin amach ar neamh.

9 Agus do theilgeadh amach an dragún mór, an tseanaithir nimhe, dá ngoirthear an díabhal agus Sátan, an tí mheallas an domhan uile, do teilgeadh amach é fán ttalamh, agus do teilgeadh amach a aingil maille ris.

10 Agus do chuala mé guth mór ar neamh, ag rádh; A nois atá slánughadh agus neart agus ríoghachd ar Ndéine, agus cumhachda a Chriosdsan; óir do teilgeadh síos fear éilighthe ar ndearbhraithreach, noch do bhí dhá néilughadh do ló agus doidhche a bhfiadhnuise ar Ndé.

11 Gidheadh rugadar buáidh air tré fhuil a Nuáin, agus tré bhréithir a fhiadhnuise: agus ní raibh suim aca na nanam féin go bás.

12 Uime sin a fhlaitheamhnasa, bíodh gáirdeachas oruibh, agus oruibhse a lucht áitreabhas ionnta. As mairg don talamh agus do mhairrge, óir táinic an diabhal a nsúas chuguibh lán do chuthach feirge, ar mbeith a fhiosa aige gur ab aithghearr a aimsir.

13 Agus an tan do chonnairc

an dragún gur teilgeadh síos
ar an dtalamh é, do rinne sé
géirleanmhuin air an mnaói rug
an leanabh mic.
14 Agus tugadh don mhnaói
dhá sgiathán iolair mhóir, chum
dul di ar eitealluigh fán bhfá-
sach dá hionadh féin, sa náit a
noiltear í, feadh aimsire agus
aimsiorach agus leithe aimsire,
ó amharc a naithir nimhe.
15 Agus do theilg a naithir
nimhe uisge mar shruth as a
bhéul a ndiáigh na mná, ion-
nus go dtiubhradh fó deara
dhi imtheachd ré fánuigh ris
an taruth.
16 Ach tug an talamh cabh-
air don mhnaói, agus dfosguil
an talamh a bhéul, agus do
shluig sé an sruth do theilg an
dragun as a bhéul.
17 Agus do ghabh fearg an
dragún ris an mnaói, agus do
imthigh sé do dhéunamh cog-
uidh ris an gcuid eile dhá síol,
choimhéudas aitheanta Dé, ag-
us aga bhfuil fíadhnuise Iósa
Críosd.
18 Agus do sheas mise air
ghaineamh na fairrge.

CAIB. XIII.

Aintícriosd, & a luchd seachmhadh a nadhradh na níodhol.

AGUS do chonnairc mé
ainmhidhe ag éirighe as
an bhfairrge, air a rabhadar
seachd gcinn agus deich nadh-
arca: agus deich gcorónacha
ar a adharcuibh, agus ainm
blaisphéime air a cheannuibh.
2 Agus bá cosmhuil an tain-
mhidhe do chonnairc mé ré
Liopard, agus bá cosmhuil a
chosá ré *cosuibh* mhathgha-
mhuin mhóir, agus bá cosmhuil
a bhéul ré *béul* leomhain; agus
tug an dragún a neart féin, ag-
us a chathaóir, agus cumhach-
da móra dhó.
3 Agus do chonnairc mé
ceann dá cheannuibh, amhuil
do bhíadh cneadh bháis air:
agus do leigheasadh a chneadh
bháis: agus do ghabh iongnadh
an talamh uile a ndiáigh a nain-
mhidhe.
4 Agus tugadar onóir don
dragún noch tug cumhachda
don nainmhidhe, agus tugadar
onóir don nainmhidhe, ag rádh:
Cía as cosmhuil ris a nain-
mhidhe? cía fhéudus cogadh
dhéunamh ris?
5 Agus tugadh béul dó labh-
rus neithe mora agus blais-
phéimigh: agus tugadh cumh-
achda dhó cogadh dhéunamh
air feadh dhá mhíos agus dá
fhichead.
6 Agus do fhosguil sé a bhéul
chum De mhaslughadh, chum
a anma mhaslughadh, agus a
thabernacail, agus na druinge
áitreabhas air neamh.
7 Agus tugadh dhó cogadh
dhéunamh ris na náomhuibh,
agus buáidh do bhreith orrtha:
agus tugadh cumhachda dhó
ós cionn gach uile threibhe,
agus theanguidh, agus chinidh.
8 Uime sin do bhéuruidh na
huile dhaóine áitreabhas an
talamh, onóir dhó, an luchd
nach bhfuilid a nanmanna

gríobhtha a leabhar bheatha
Nuáin, do mharbhadh ó thos-
ach an domhain.
9 Gidh bé agá bhfuil clúas,
isdeadh sé.
10 Cía bé bhéuras *neach* ris
mbruid, rachuidh sé féin a
nbruid: cía bé mharbhfas ré
loidheamh, is éigean é féid do
nharbhadh ré cloidheamh. Is
nn so atá Foighid agus Creid-
amh na náomh.
11 Agus do chonnairc mé
inmhidhe eile ag éirghe as an
ltalamh air a rabhadar dhá
dhairc cosmhuil ré *hadharc-
ibh* uáin, ach do labhradh se
nar dhragún.
12 Agus do rinne sé gach ní
lár bhféidir ris an gcéud ain-
nhide dhéunamh dhá lathair,
gus tug sé air an dtalamh ag-
is air an druing áitreabhas ann,
nóir do thabhairt don chéud
inmhidhe, agár leigheasadh a
hneadh bháis.
13 Agus do rinne sé mior-
bhuile móra, ionnus go dtug
é fó deara teine theachd a
núas ó neamh chum na tal-
nhan, a bhfiadhnuise na ndaói-
neadh.
14 Agus do mheall sé an
uchd áitreabhas an talamh, do
bhrígh na miorbhuileadh tug-
adh dhó ré a ndéunamh láthair
a nainmhidhe, ag rádh ris an
uchd áitreabhas an talamh,
íomháigh a dheunamh don
nainmhidhe, air a raibh an
buille cloidhimh, agus do bhí
béo.
15 Agus tugadh cumhachda
dhó, sbiorad do thabhairt
díomháigh a nainmhidhe, ion-
nus go laibhéoradh iomháigh a
nainmhidhe, agus go dtiubh-
radh fó deara an mhéid nach
dtiubhradh onóir díomhaigh a
nainmhidhe, do mharbhadh.
16 Agus tug sé air a nuile
dhuine eidir bheag agus mhór,
eidir shaidhbhir agus dhaidh-
bhir, eidir sháor agus dháor,
comhartha do ghabháil chuca
na láimh dheis, nó a gcláruibh
a néudan:
17 Agus nach bíadh cumas
ag éinneach reic nó ceannach
achd amháin ag an tí ar a
mbíadh an comhartha, nó ainm
a nainmhidhe, nó uibhir a
anma.
18 Ann so atá a neagna. An
tí agá bhfuil inntleachd, áir-
mheadh sé uibhir a nainmhi-
dhe: óir as uibhir dhuine é:
agus a sé as uibhir dhó, sé
chéud trí fichid agus a sé.

CAIB. XIV.

Búaidh Chríosd úan Dé fa dheóigh ar a uile naimhdibh, a bhfoghmhair dheigheanach an tsáoghail.

AGUS damhairc mé, agus
féuch Uan na sheasamh
ar slíabh Sióin, agus céud cei-
thre mhíle agus dá fhichid do
mhíltibh na fhochair, agá raibh
ainm a Athar sgríobhtha a
gcláruibh a néudan.
2 Agus do chúaluidh mé guth
ó neamh mar fhuáim iomad
uisgeadh, agus mar fhuáim
tóirnigh móire: agus do chual-
uidh mé fuáim cláirséoradh ag

déunamh ceóil ré na gcláir-
seachuibh:
3 Agus do chanadar mar do
bhíadh céol núadh a bhfiadh-
nuise na cathaóireach, agus
a bhfíadhnuise na gceithre
mbeathach, agus na seanóir-
eadh: agus níor bhféidir déin-
neach an céol sin dfoghluim,
achd amháin don chéud agus
do na ceithre mhíle ar dhá fhí-
chead do mhíltibh, do bhí ar
na gceannach ón dtalamh.
4 A síad so an dream nár sal-
chadh ré mnáibh: óir as ógha
íad. A síad so an dream lea-
nas an Túan gidh bé hionadh
a dtéid: atáid síad ar na gcean-
nach as meadhón na daóineadh,
na ccéudthórtha do Dhía agus
do Núan.
5 Agus ní fríth cealg na
mbéul: óir atáid gan cháidhe
a bhfíadhnuisi chathaóire Dé.
6 Agus do chonnairc mé ain-
geal eile ag eitealluigh a meadh-
ón neimhe, agá raibh soisgéul
síorruidhe, chum a shoisgéulta
don druing áitreabhas an tal-
amh, agus do nuile chineadh
agus threibh, agus theanguidh,
agus phubal:
7 Ag rádh do ghuth árd;
Bíodh eagla Dé oruibh, agus
tuguidh glóir dhó: óir táinic
uáir a bhreitheanthnuis: agus
déunuigh umhla don tí do
chruthuigh neamh, agus tal-
amh, agus an fhairrge, agus na
tiubruideacha uisge.
8 Agus do lean aingeal eile,
ag rádh; do thuit, Do thuit an
Bhábiloin, an chathair mhór;
óir tug sí air na huile chineadh
achuibh fíon feirge a sdríop-
achuis ibhe.
9 Agus do lean an treas ain-
geal íad, ag rádh do ghuth
árd; Má bheir éinneach onóir
don nainmhidhe agus dá íomh-
áigh, agus go ngéubha chuige
a chomhartha a gclár á éudain,
nó ann a láimh.
10 Ibhfidh an tíse fós dfíon
fheirge Dé, do nfíon ghlan
líontar a gcupán a fheirge, ag-
us do gheabhuidh a phíanadh
a dteine agus a ruibh a bhfiadh-
nuise na naingeal náomhtha,
agus a bhfíadhnuise a Nuáin.
11 Agus biáidh deateach a
bpeannuidhe ag éirghe súas go
sáoghal na sáoghal: agus ni
bhiáidh suáimhneas do ló agus
doidhche ag an drong do bheir
onóir don nainmhídhe agus dá
iomháigh, ná ag an tí ghabhus
chuige comhartha a anmasan.
12 Is ann so atá foighid na
náomh: is ann so *dhearbhthar*
an dream choimhéudas aithe-
anta Dé, agus creideamh Iósa.
13 Agus do chúala mé guth ó
neamh ag rádh riom; Sgríobh,
Is beannuighe na mairbh do
gheibh bás sa Dtighearna: A
seadh a deir an Spiorad, go
sguirfid síad feasda dhá sáo-
thar, agus leanuid a noibreacha
íad.
14 Agus damhairc mé, agus
féuch néull geal, agus *neach*
na shuidhe air a néull cosmhuil
ré Mac an duine, agá ráibh
coróin órrgha ar a cheann, ag-
us corrán géur ann a láimh.

15 Agus táinic aingeal eile
nach as an dteampoll, ag
ghme do ghuth árd ar an tí
o bhí na shuidhe air a néull,
aith a steach do chorrán, ag-
s buáin: óir rug aimsir na
uána ort: óir atá foghmhar
a talmhan apuidhe.
16 Agus do sháith an tí do
hí na shuidhe air a néull a
horrán a steach fán dtalamh:
gus do beanadh an talamh.
17 Agus táinic aingeal eile
mach as an teampull, noch
tá ar neamh, ag a raibh iom-
ırro, corran géur.
18 Agus táinic aingeal eile
ımach ón altóir, agá raibh
:umhachda ós cionn na teín-
:adh, agus do éigh sé do ghuth
ırd air an ti agá raibh an cor-
·án géur, ag rádh, Saith a
ıteach do chorrán géur, agus
:núasuigh tarpáin fhíneamhna
ıa talmhan, óir atáid a cáora
ıpuidhe.
19 Agus do sháith an tain-
ȝeal a chorrán a steach fán
dtalamh, agus do chnúasuigh
ıé fíneamhuin na talmhan, ag-
us do theilg é a numair mór
fheirge Dé.
20 Agus do brughadh an tu-
mar re cosuibh don táobh
amuigh don chathruigh: agus
táinic fuil amach as a numar
go sríantuibh na neach, feadh
mhílc ar shé chéud sdáid.

CAIB. XV.

Seachd plágha ó Dhia ar ti dortadh a mach ar an Impireachd fhoirngeantach, iodholadhrach, ré seachd naingliibh.

DO chonnairc mé na
dhiáigh sin comhartha
mór iongantach eile ar neamh;
seachd naingil, agá rabhádar
na seachd bplágha deigheann-
acha, óir is ríu sin do coimh-
líonadh fearg Dé.
2 Agus do chonnairc me cos-
amhlachd fhairrge gloinidhe
ar na cumasg ré teine, agus an
luchd rug buáidh ar a nain-
mhidhe, agus ar a íomháigh,
agus ar a chomhartha, agus ar
uibhir a anma, na seasamh ag
an bhfairrge ghloinidhe, agus
cláirseacha Dé aca:
3 Agus do chanadar cainntic
Mhaóise shearbhfhoghantuigh
Dé, agus cainntic a Nuáin, ag
rádh: As mór iongantach
hoibreachasa, a Thighearna a
Dhé uilechumhachduigh; is
comhthrom fírinneach do
shlighese, a Rí na ccineádh-
ach.
4 Cía air nach biáidh eagla
romhad a Thighearna, agus
nach dtiubhradh glóir dod
ainm? óir as tú a táonar atá
naomhtha: óir tiucfuid na huile
chineadhacha agus sléuchdfuid
ad fhíadhnuise: óir atáid do
bhreitheamhnuis ar na bhfoill-
siughadh.
5 Agus damhairc mé ná
dhiáigh sin, agus féuch, do
hosgladh teampoll thaberna-
cuil na fíadhnuise ar neamh.

6 Agus tangadar na seachd
naingil amach as an dteampoll,
agá rabhadar na seachd bplá-
gha, umá raibh línéudach glan
dealltruigheach, agus íad ar na
gcreasrughadh ré creasganuibh
órrgha a dtimchioll a nochda.
7 Agus tug beathach do na
ceithre beathaidhibh, do na
seachd nainglibh, seachd soith-
ighe órrgha, líonta dfeirg Dé,
mhaireas go sáoghal na sáo-
ghal.
8 Agus do líonadh an team-
poll ré deatuigh ó ghlóir Dé,
agus ó na chumhachduibh:
agus níor bhféidir déineach
dul a steach don teampoll, nó
go rabhadar seachd bplágha
na seachd naingeal ar na
gcríochnughadh.

CAIB. XVI.

Do dhóirteadh soithighe feirg Dé, ar dhuthaighibh na niodhal fada ó shin.

AGUS do chúala mé guth
ard as an dteampoll, ag
rádh ris na seachd nainglibh;
Imthighidh romhuibh, agus
dóirtighe soithighe fheirge Dé
ar an dtalamh.
2 Agus do imthigh an chéud-
aingeal roimhe, agus do dhóirt
sé a shoitheach ar an dtalamh:
agus do éiridh droch neasgóid
nimhneach don druing ar a
raibh comhartha a nainmhidhe,
agus don luchd do onóruigh a
iomháigh.
3 Agus do dhoirt an dara hain-
geal a shoitheach fán bhfairrge,
agus tárrla dhi bheith mar fhuil
dhuine mhairbh agus fuáir a
nuile bheathach sa bhfairrge
bás.
4 Agus do dhóirt an treas
aingeal a shoitheach sna haibh-
nibh agus sna tiubruidibh fíor-
uisge: agus do rinneadh fuil
diobh.
5 Agus do chúala mé aingeal
na nuisgeadh ag rádh; Is comh-
throm thú a Thighearna, noch
atá, agus do bhí, agus bhías,
tré go rug tú breath air na
neithibhse.
6 Oír do dhóirteadarsan fuil
na náomh agus na bhfáidheadh
agus tug tusa fuil ré ol dóibh:
óir do thuilleadar sin.
7 Agus do chúaluidh mé
neach eile ó níosdadh náomh-
tha ag rádh; A seadh, a Thigh-
earna a Dhé uile chumhachd-
uigh, is fírinneach comhthrom
do bhreathasa.
8 Agus do dhóirt an ceath-
ramhadh aingeal a shoitheach
ar an ngréin, agus tugadh
cumhachda dhó, daóine do
phíanadh ré hainteas teineadh.
9 Agus do bhádar daóine ar
fiuchadh ré hainteas mór, agus
do mhasluigheadar ainm Dé,
agá bhfuil cumhachda ós na
plághuibhsi: agus ni dhearna-
dar aithrighe, chum glóire do
thabhairt dósan.
10 Agus do dhóirt an cúig-
eadh aingeal a shoitheach ar
chathaóir a nainmhidhe, agus
do rinneadh a ríoghachd dor-
cha, agus do chognadar a
dteangtha ré hiomad doil-
gheasa;

11 Agus do mhasluigheadar
ia neimhe tré iomad a ndoil-
)easa agus a neasgoideadh,
guś ní dhearnadar aithrighe
r son a noibreacha.
12 Agus do dhóirt an seiseadh
ingeal a shoitheach sa nabh-
inn mhóir Euphrátes, agus
o thiormuigh a huisge, ionnus
o mbíadh an tslighe réidh ag
ioghuibh na háirde shoir.
13 Agus do chonnairc mé
rí spiorada neamhghlana bá
osmhuil ré froguibh *ag teachd*
mach as béul an dragúin, agus
s béul a mainmhidhe, agus as
péul an fháidh fhallsa.
14 Oir is spiorada deamhan
ad, bhíos ag déunamh comh-
ırthadh, *agus* théid amach go
íoghuibh na talmhan, agus an
lomhuin uile, chum a gcomh-
:hruinnighe a gceann chatha
áe mhóir Dhé uilechumhachd-
ıigh.
15 (Tabhruidh aire ribh,
ıtáim ag teachd mar ghad-
ıighe.) Is beannuighe an tí
lo ní faire, agus choimhéudus
a éuduighe, deagla go siubhal-
adh sé lomnochduighe, agus go
bhfáicfedís a náire.)
16 Agus do chruinnidh *Día*
iad go háit dá ngoirthear a
Neabhráis Armageddon.
17 Agus do dhóirt an seachd-
mhadh aingeal a shoitheach fá
a naiér: agus táinic guth árd
amach as teampoll neimhe ón
gcathaóir ag rádh; Atá sé
déunta.
18 Agus do bhádar gothanna,
agus teinteach, agus tóirrneach
ann: agus tárrla crioth mór
talmhan ann, nach raibh a
leithid ann a ríamh ón trath
fá rabhadar daóine ar an dtal-
amh, chomhmór sin do chrioth
talmhan.
19 Agus do rannadh an cha-
thair mhór a dtrí ccotannuibh,
agus do thuiteadar caithreacha
na gcineadhach, agus tháinic
an Bhabilóin mhór a gcuimhne
a lathair Dé, ionnus go dtiubh-
radh sé cupán dfíon chathuigh
a fheirge dhi:
20 Agus do theith gach uile
oiléun, agus ní raibh na sléibh-
the air fagháil.
21 Agus do thuit cloich-
shneachda mór a núas ó neamh
a gcomhthrom taluinne air
dhaóinibh: agus do mhasluigh-
eadar daóine Día, tré phláigh
an chloichshneachda sin: óir
do bhí a phláigh romhór.

CAIB. XVII.

Bhreitheamhnus na Sdriopuighe móire, noch tharraing tiortha oile go umhla a hiomhuighe greanta, le na saidhbhrios, neirt, agus fogh-luim.

AGUS táinic aingeal do na seachd nainglibh agá rabhadar na seachd soithighe, agus do labháir sé riom, ag rádh; Gabh a leith, taisbéuna mé dhuit dámnughadh na méirrdrigh móire, atá na sui-dhe ár uisgedhibh iomdha:

2 Ré a ndearnadar ríghthe na talmhan sdríopachas, agus agá bhfuilid áitreabhuidh na talmhan ar misge o fhion a sdriopachais.

3 Agus rug sé ris mé fán
bhfásach trés an spioruid, agus
do chonnairc mé bean na sui-
dhe ar ainmhidhe air dhath na
sgárrlaóide, lán danmannuibh
blaisphéimighe, ar a rabhadar
seachd gcinn, agus deich nadh-
arca.

4 Agus an bhean ar na héud-
ughadh do phurpair agus do
sgárrlaóid, agus ar na hóradh
ré hór, agus ré clochuibh mor-
luáidh, agus ré péurluighidh
agus do bhí cupán órrgha aice
na láimh, lán do ghráineamh-
lachd agus do neamhghloine a
sdríopachais.

5 Agus ainm sgríobhtha a
glár a héuduin, RUINDIA-
MHAIR, an Bhabilón mhór,
mathair sdríopachais agus
ghráineamhlachda na talmhan.

6 Agus do chonnairc mé an
bhean sin air misge dfuil na
náomh, agus dfuil mhairtíreach
Iósa: agus ar na faicsin damh,
do ghabh iongnadh romhór
mé.

7 Agus dubhairt an taingeal
riom, Créd fá ngabhann ion-
gnadh thú? foillséochadsa
dhuit rúindíamhair na mná,
agus a nainmhidhe iomchras í,
ar a bhfuil seachd gcinn, agus
deich nadharca.

8 An tainmhidhe do chon-
nairc tú, do bhí sé ann, agus
ní bhfuil: agus eiréochuidh sé
a níos as an bpoll dubhaigéin,
agus do gheubhuidh a sgrios:
agus budh hiongnadh ris an
luchd áitreabhas an talamh
(ag nach bhfuil a nanmanna
sgríobhtha a leabhar na beatha
ó thús an domhain) an tan do
chífid an tainmhidhe, do bhí
ann, agus nach bhfuil, agus
fós atá.

9 Ann so atá a ninntinn aga
bhfuil eagna. Na seachd
gcinn íad, is seachd gcnuic
íad, ar a bhfuil an bhean na
suidhe.

10 As seachd righthe íad
mar a gcéudna: do thuiteadar
cúigfhear *dhíobh*, agus mairidh
éon, agus atá *éon* eile gan
teachd fós: agus an tan thiuc-
fus se, as goirid chaithfeas sé
fuireach.

11 Agus an tainmhidhe do
bhí ann, agus nach bhfuil, a
sé fós an tóchdmhadh é, agus
as don mhóirsheisear é, agus
do gheubhuidh a sgrios.

12 Agus na deich nadharca
do chonnairc tú, as deich righ-
the íad, nar ghabh ríoghachd
chuca fós, ach gheabhus cumh-
achda chuca mar ríoghuibh, a
náonúair ris a nainmhidhe.

13 Atáid so dhéunchomh-
airle, agus do bhéuruid a neart,
agus a gcumhachda dón nain-
mhidhe.

14 Comhruicfid an dreamsa
ris a Núan, agus béuruidh an
Túan buáidh orrtha: óir a sé
Tighearna na dtighearnadh é,
agus Rí, na ríghtheadh: agus
an luchd atá dhá tháobh, atáid
síad ar na ngairm, agus ar na
dtogha, agus ionnruic.

15 Agus a dubhairt sé ríom;
Na huisgeadha do chonnairc
tú, sa nionadh na bhfuil an

nhearrdreach na suidhe, as
uiblеacha, agus coimhthion-
il, agus cíneadhacha, agus
eangtha iad.
16 Agus na deich nadharca
lo chonnairc tú air a nain-
nhidhe, biáidh fúath aca don
nheirrdrigh, agus fúigfid fá-
suighe nochduighe í, agus
iosuid a feóil, agus loisgfid re
teine í.
17 Oír do chuir Diá na
gcroidhthibh a thoil féin do
dhéunamh, agus íad féin do
bheith déuntoil, agus a ríogh-
achd do thabhairt don nain-
mhidhe, go coimhlionfuighear
bríathra Dé.
18 Agus an bhean do chon-
nairc tú, a sí an chathair mhór
í, agá bhfuil ríoghachd ós
ríoghuibh na talmhan.

CAIB. XVIII.

Aóibhneas na Naomh ioma thuitim Bhabilein iodhaladhrach, fhúar chraibhteach.

AGUS a ndiáigh na neithe-
annsa, do chonnairc mé
aingeal ag teachd a nuas ó
neamh, agá raibh cumhachda
móra: agus do dheallruidh an
talamh ré na ghlóir.
2 Agus do éigh sé go láidir
do ghuth árd; Do thuit, do
thuit an Bhabilóin mhór, agus
do rinneadh áit comhnuighe
deamhan di, agus ionadh cong-
mhála gach spioruide neamh-
ghloine, agus áit cumhduigh
gach éinfhúathmhair neamh-
ghlóin,
3 Oir do ibheadar na huile
cineadhacha dfíon fheirge a
sdríopachuis, agus do rinnea-
dar ríghthe na talmhán sdrío-
pachas ría, agus atáid cean-
nuighthe na talmhan ar na
ndéunamh saidhbhir ré hiomad
a saimhe.
4 Agus do chúala mé guth
eile ó neamh ag rádh; Tigidh
amach aisde, mo phóbalsa
deagla bheith díbh pártach ré
na peacaidhibh, agus pairt
dfagháil díbh dhá plághuibh.
5 Oír do leanadar a peac-
thuigh a cheile go neamh, ag-
us do choimhnigh Día air a
drochbheartuibh.
6 Tuguidh dhí do réir mar
thug sise dhíbhse, agus tug-
uidh dhi go dúbalta do réir a
gníomhartha, líonuidh dhi go
dúbalta an cupán do líon sise
dhíbhse.
7 Ionann agus do árduigh sí í
féin a nglóir agus a naóibhneas,
tuguidh dhi sa méid chéudna
peannuid agus doilgheas: óir
a deir sí na croidhe, Atáim um
shuidhe a nionadh bainnríogh-
na, agus ní bainntreabhach mé,
agus ní fhaicfe mé doilgheas.
8 Uime sin a náon lá amháin
tiucfuid a plágha, bás, agus
doilgheas, agus gorta: agus
loisgfighthear í ré téine: óir is
neartmhar an Tighearna Día
bhéuras breath dhanmnuighe
uirrthe.
9 Agus béid ríghthe na tal-
mhan ag gul agus ag caói ar a
son, noch do chaith a mbeatha
a nadhaltrannas agus a sáimhe
maille ría, an tan chifid deat-

ach na teineadh ré loisgfighthear í:
10 Agus seasfuid siad a bhfad uáithe ré faitcheas a peannuide, ag rádh; As trúagh, trúagh, an chathair mhór Babilón, an chathair thréun, óir a náonuáir amháin tháinic do bhreitheamhnus.
11 Agus béid ceannuighthe na talmhan ag gul, agus ag caói ós a cionn: do bhrígh nach cceannchan éunduine a nearradha ní sa mhó:
12 A nearradha óir, agus airgid, agus chloch mbuadha, agus pheurluidheadh, agus línéuduigh, toghtha, agus phurpair, agus shíoda, agus sgárlaóide, agus gach gné adhmuid Thine, agus gach gné shoithidh *nithear* dfiaclaibh Elephaint, agus gach gné shoithidh *nithear* dadhmad mhórluáidh, agus do phrás, agus díarann, agus do mharmar.
13 Agus cainéul, agus neithe deaghbhaluidh, agus oinnemeint, agus túis, agus fíon, agus ola, agus plúr míngheal, agus cruithneachd, agus ainmhinntighe, agus caóiridh, agus éich, agus carbuid, agus searbhfhoghantuighidh, agus anmanna daóineadh.
14 (Agus do imthigheadar na tórtha ann a raibh fonn ag thanam, uáid, agus do imthigheadar na huile neithe méithe maiseacha uáid, agus ní bhéid síad ar fágháil féasda agud.
15 Seasfuid ceannuighthe na neitheannsa do rínneadh saidhbhir ría, a bhfad uáithe, ar eagla a peannuide, ag gul, agus ag caói,
16 Agus ag rádh; As trúagh, trúagh, an chathair mhór, do bhí ar na héudughadh do linéudach toghtha, agus do phurpaír, agus do sgárlaóid, agus do bhí ar na hóradh ré hór, agus ré clochuibh búadha, agus ré péurluighibh. Cionnas do cuireadh fá chéile a chomhmór sin do shaidhbhrios ré headh éunuáire,
17 Agus seasfuidh gach maighisdir luinge, agus gach duine shéolas a longuibh, agus na máirnéuluigh, agus an mhéid do gheibh sochar na fairrge, a bhfad uáithe.
18 Agus béid ag éighmhe, an tan chífid deatach na teineadh ré a loisgfightear í, ag rádh; Cía *an chathair bá* cosmhail ris an gcathair mhóirse?
19 Agus teilgfid luáithreadh ar a gceannuibh, agus béid ag éighmhe, ag gul, agus ag caói, ag rádh; As trúagh, *trúagh*, an chathair mhór, ré ndearnadh saidhbhir an mhéid agá rabhadar longa ar fairrge, do bhrígh a saidhbhriosa sin: óir do fasuigheadh í a néunuáir.
20 O a fhlaitheamhnuis, bíodh gairdeachas ort dá táobh, agus oruibhse a apsdala agus a fháidhe náomhtha, óir do rinne Día dioghaltus uirrthe ar *bhur* sonsa.
21 Agus do thóg aingeal néartmhar áirighe cloch suás mar chloich mhóir mhuilinn,

gus do theilg í sa bhfairrge,
g rádh; Is mar so teilgfidh-
hear an Bhabilón an chathair
nhór síos ré foirrneart, agus
ní bhiáidh air faghail ní sa
nhó.
22 Agus ní cluinfighthear
onnad ní sa mhó fuáim chláir-
éoradh; ná luchd ciúil, ná
bhíobaireadh, ná thrompóir-
adh: agus ní bhiáidh éin-
hear ceirde déincheird air bith
ir fagháil ionnad ní sa mhó,
gus ní cluinfighthear ionnad
í sa mhó, fuáim chloichthe
nuilinn:
23 Agus ní shoillséochuigh
olas coinnle ní sa mhó ionnad:
gus ní cluinfighthear guth fir
á mná nuadhphósda ní sa
nhó ionnad: óir bá híad do
heannuighthe daóine móra na
almhan, agus is réd phiséog-
ibh do mealladh na huile
hineadhacha.
24 Agus is innte fríth fuil na
bhfaidheadh, agus na náomh,
gus na nuile *dhaóineadh* do
narbhadh ar an dtalamh.

CAIB. XIX.

Caithreim ainglidhe arson cheitte Dé, a ndioghla sola a náomh ar a nluchd sáruighte.

AGUS an diáigh na neíth-
eannsa, do chúala mé
guth árd buidhne móire ar
neamh, ag rádh; Alleluía, slán-
ughadh, agus glóir, agus onóir
agus cumhachda don Tighear-
na ar Ndíane.
2 Oír is fírinneach comh-
throm a bhreathasan: óir do
dhamnuigh sé an mheirrdreach
mhór do thruaill an talamh ré
na sdríopachas, agus do dhío-
ghail se fuil a shearbhfhogh-
antuigheadh, *do dóirteabh* ré
na láimhse.
3 Agus a dubhradar an dara
huáir, Alleluía: agus do éiridh
a deatach súas go sáoghal na
sáoghal.
4 Agus do léigeadar an cear-
thar ar fhichíd seanóir, agus
na ceithre beathuigh íad féin,
síos, agus tugadar onóir do
Dhía do bhí na shuidhe sa
gcathaóir, ag rádh; Amén, al-
leluía.
5 Agus táinic guth amách ón
gcathaóir, ag rádh; Moluidh
ar Ndía, a uile shearbhfhogh-
antuigheadha, agus a luchd air
a bhfuil a fhaitcheas, eidir
bheag agus mhór.
6 Agus do chúala mé amhuil
guth budhne móire, agus amh-
uil fuáim uisgeadh iomdha, ag-
us amhuil fuáim tóirrnidh ain-
tréin, ag rádh; Alleluía, óir a
sé an Tighearna Día uile
chumhachdach as Rí ann.
7 Bíodh gáirdeachas agus
lúathgháir oruinne, agus tugam
glóir dhósan: óir táinic pósadh
a Nuáin, agus do ullmhuigh a
bhean í féin.
8 Agus tugadh dhi í féin do
éudughadh do línéudach togh-
tha, glan deallruigheach: óir
a sé is línéudach toghtha ann,
Fíréuntachd na náomh.
9 A dubhairt sé riom an tan
sin; Scríobh, Is beannuighe
an dream fuáir cuireadh shui-
péir bhainnse a Nuáin. Agus

a dubhairt rioṁ; A síad so briathra fírinneach Dé.
10 Agus do thuit mé síos agá chosuibh, chum a onóruighthe: achd a dubhairt sé rioṁ, Coimhéid nach déuna tú sin: as coimhshearbhfhoghantuighe dhuit mé, agus dod dhearbhráithribh, agá bhfuil fíadhnuise Iósa aca. Tabhair onóir do Dhía: óir a sí fíadhnuise Iósa, Spiorad na fáidheadóireachda.
11 Agus do chonnairc mé neamh osguilte, agus féuch, each bán agus a sé dob ainm don tí do bhí na shuidhe air, An neach Díleas fírinneach, agus is do réir cheirt do ní breitheamhnus agus cogadh.
12 Agus bá cosmhail a shúile ré lasair theineadh, agus *do bhádar* mórán coróineach ar a cheann: *agus* do bhí ainm sgríobhtha aige, nár mhaithne daóineach ach dó féin.
13 Agus é ar na éudughadh déudach do thomadh a bhfuil: agus a sé ainm ghoirthear dhe, Bríathar Dé.
14 Agus do leanadar slóigh neimhe é air eachuibh bána, ar na néudughadh do líneudach toghtha, gléigheal glan.
15 Agus tháinic cloidheamh géur dhá fháobhbar amach as a bhéul, chum na gcineadhach do bhúaladh ris: agus do dhéunuidh sé a ríaghlughadh ré slait íaruinn: agus a se shaltras fá na chosaibh umar fíona cuthuigh fheirge Dé uile chumhachduigh.
16 Agus do bhí ainm sgríobhtha aige air a éudach, agus air a shlíasaid, Rí na ríghtheadh, agus Tighearna na dtighearnadh.
17 Agus do chonnairc mé aingeal áirighe na sheasamh sa ngréin, noch do éigh do ghuth árd, ag rádh, ris na huile éunlaith do bhí ag eitealluigh a lár neimhe; Tigidh, agus cruinnighthear sibh chum suipéir Dé mhóir.
18 Chum féola ríghtheadh díthe dhíbh, agus féola árdchaiptíneadh, agus féola dhaóineadh cumhachdach, agus féola each, agus an mharcshluáigh bhías orrtha, agus féola na nuile, eidir sháor, agus dháor, eidir bheag agus mhór.
19 Agus do chonnairc mé an tainmhidhe, agus righthe na talmhan, agus a slóigh ar na gcruinniughadh a bhfóchair a chéile, chum coguidh dhéunamh ris an tí do bhí ar muin a neich, agus ré na shlúagh.
20 Agus do gabhadh an tainmhidhe, agus an fáidh fallsa maille ris, noch do rinne míorbhuileadh na fhíadhnuise, léur mheall sé an dream do ghabh comhartha a nainmhidhe chuca, agus tug onóir dhá iomháigh: agus do teilgeadh íad ar áon beó a loch teineadh ar dearglasadh lé ruibh:
21 Agus do marbhadh an chuid eile ré cloidheamh an tí do bhí air muin a neich, tháinic amach as a bhéul: agus do

ısadh na huile éunlaith ré na
ıhfeóil.

CAIB. XX.

*ionus Séunmhar na Heagluise fhirin-
nigh ar an ttalamh, re aimsir fhada;
tar éis agrios na níodhal.*

AGUS do chonnairc mé
aingéal ag teachd a núas
ı neamh, agá raibh eochar an
ıhuill dubhaigein, agus slabh-
adh mór ann a láimh.
2 Agus rug sé ar a ndrágún,
ın seanathair nimhe, noch is
líabhail agus is Satán ann, ag-
ıs do cheanguil sé é míle
ılíadhain.
3 Agus do theilg é sa bpoll
lubhaigéin, agus do dhún, ag-
ıs do chuir sé séula air, ionnus
ıach meallfadh sé na cineadh-
ıcha ní sa mhó, go ccoimhlíon-
uidh an míle blíadhan: agus
ıa dhiáigh sin is éigean a sgaóil-
ıadh feadh aimsire aithghearra.
4 Agus do chonnairc mé ca-
haóireacha, agus do shuigh-
ıadar *dream* ionnta, agus do
ugadh breitheamhnus dóibh:
ıgus *do chonnairc mé* anmanna
ıa druinge do dícheannadh ar
ıon fhiadhnuise Iosa, agus ar
ıon bhreithre Dé, agus nach
ltug onóir don nainmhidhe, ná
ıhá iomháigh, agus nár ghabh
ı chomhartha chuca a glá-
uibh a néudan, ná na láimh:
ıgus mairfid, agus béid na
íoghuibh a bhfochair Chríosd
míle blíadhuin.
5 Agus an chuid eile do na
marbhuidh, ní búdh béo íad a
rís, go críochnughadh an mhíle
blíadhan. A sí só an chéud
eiséirghe.
6 Is beannuighe, & is náomh-
tha an tí agá bhfuil cuid aige
sa gcéud eiséirghe: óir ni
bhfuil cumhachda ag an dara
bás orrtha so: ach béid síad
na sagartuibh do Dhía agus do
Chríosd, agus béid na ríogh-
uibh na fhochairsean, míle
blíadhuin.
7 Agus an tan chríochnóchar
an míle blíadhan, sgaóilfigh-
thear Satán as a phríosún,
8 Agus racha sé amach do
mhealladh na gcineadhach,
noch atá a gceithre corruibh
na talmhan, Gog, agus Magog,
chum a gcnúsuigh a gceann a
chéile chum catha, agá bhfuil
a nuibhir amhuil ghaineamh
na fairrge.
9 Agus do chúadar súas ar
leithead na talmhan, agus do
thimchiolladar campa na
náomh, agus an chathair ion-
mhuin: agus táinic teine a
núas ó neamh ó Dhía, agus do
shluig sí íad.
10 Agus do theilgeadh an
díabhal do mheall íad a loch
teineadh agus ruibhe, mar a
bhfuil an beathach agus an
fáidh fallsa, agus béid síad dá
bpíanadh do ló agus doidhche
go sáoghal na sáoghal.
11 Agus do chonnairc mé
cathaóir mhór gheal, agus
neach áirighe na shuidhe innte,
agár theith talamh agus neamh
roimhe, agus ní fríth a náit.
12 Agus do chonnairc mé na
mairbh eidír bheag agus mhór

dach, agus an Túan as teampoll di.
23 Agus ní ríachdanach air an cCathruighse grían ná gealach do shoillsiughadh innte: óir do shoillsigh glóir Dé í, agus a sé an Túan is solas di.
24 Agus siubhalfuídh na cineadhacha ann a solas sin: agus béuruid ríghthe na talmhan a nglóir agus a nonóir chuice.
25 Agus ní dúnfuighthear a geatuidhe do ló: óir ní bhiáidh oidhche ann sin.
26 Agus béurthar glóir agus onóir na gcineadhach da hionnsuighe.
27 Agus ni racha a steach innte ní ar bíth neamhghlan, ná do ní gráineamhlachd, ná bréug: achd amháin an dream atá sgríobhtha a leabhar bheatha a Nuáin.

CAIB. XXII.

Foillsiughadh Pharrtháis neamhdha; 9 Gan adhrudh daingiol ar bith; & Comhdhúnadh an leabhair.

AGUS do thaisbéin sé dhamh sruth glan duisge na beatha, coimhdheallruigheach ré criosdal, ag teachd amach ó chathaóir Dé, agus a Nuáin.
2 *Agus* a lár shráide na caithreachsin, agus ar gach táobh don tsruth, *do bhí* crann na beatha, do bheireadh dhá thoradh dhéug úadha, agus do bheireadh a thoradh úadha gacha míos: agus *do fhoghain* duille an chroinnsin chum leighis na gcineadhach.
3 Agus ní bhiáidh mallughadh ar bith ann ní sa *mhó*: ach biáidh cathaóir Dé, agus a Nuáin innte: agus do dhéunuidh a shearbhfhoghantuigheadha seirbhís dó.
4 Agus do chífid síad a adhuigh, agus *biáidh* a ainm á gcláruibh a néudan.
5 Agus ní bhiáidh oidhche ann sin, agus ní bhfuil uireasbhuidh lóchruinn ná sholais gréine orrtha: óir do bheir an Tighearna Día solas dóibh, agus béid síad na ríoghuibh go sáoghal na sáoghal.
6 Agus a dubhairt sé riom; Is díleas fírinneach na bríathrasa: agus do chuir an Tighearna Día na bhfáidheadh náomhtha a aingeal úadha, dfoillsiughadh dhá shearbhfhoghantuighibh féin, na neithe is éigean do dhéunamh go haithghearr.
7 Féuch, tigim go lúath. Is beannuighe an tí choimhéudus bríathra fáidheadoireachda an leabhairse.
8 Agus mise Eóin, an tí do chonnairc agus do chúaluidh na neithese. Agus an tan do chúala, agus do chonnairc *iad*, do thuit mé síos chum sléuchdana do dhéunamh a bhfiadhnuise chos a naingil do fhoillsigh na neithese dhamh.
9 Achd a dubhairt sé riom; Seachuin thú ar *sin do dhéunamh:* óir is coimhshearbfhoghantuighe dhuit mé, agus dod dhearbhráithribh do ná fáidhibh, agus don druing

hoimhéudas bríathra an leabh-
irse: déun sléuchduin do
Dhía.
10 A dubhairt se riom an tan
in, Ná séuluidh bríathra fáidh-
adóireachda an leabhairse, óir
tá a naimsir a lathair.
11 An tí do ní éugcóir, déu-
nadh eugcóir do ghnáth: agus
an tí atá neamhghlan, bíodh
neamhghlan do ghnáth: agus
bíodh an firéun, firéunta do
ghnáth: agus bíodh an náomh,
náomhtha do ghnáth.
12 Agus féuch, is gearr go
dtiucfa mé, agus mo luach
sáóthair agum, chum a thabh-
artha dá gach áon do réir mar
bhías a ghníomh.
13 As misi Alpha agus Omé-
ga, an tosach agus an deireadh,
an chéidneach agus an neach
deigheanach.
14 As beannuighe an dream
choimhéudas a aitheanta, ion-
nus go mbíadh cumas chrainn
na beatha aca, agus cumas dul
a steach trés na geataidhibh
don chathruigh.
15 Oír don táobh amuigh
béid na madruigh, agus luchd
na bpiseóg, agus a nadhaltran-
nuis, agus an dúnmharbhtha,
agus a niodhaladhruigh, agus
gach neach ghrádhuigheas, ag-
us do ní an bhréug.
16 Do chuir mise Iósa, main-
geal uáim, chum fíadhnuise do
dhéunamh dhíbhse ar na neith-
ibhse sna heagluiseachuibh. Is
mise fréumh agus slióchd Dhái-
bhi, réult dheallruigheach na
maidne.
17 Agus a deir an Sbiorad
agus an bhean núadhphosda,
Tárr. Agus abradh an tí
chluin, Tárr. Agus tagadh an
tí ar a bhfuil tart: agus an tí
ler ab áill, glacadh sé uisge na
beatha a naisgidh.
18 Oír do ním dfiadhnuise
dá gach áon dá gcluin bríathra
faidheadóireachda an leabh-
airse, Dá gcuiridh éinneach
tuilleadh ríu so, go gcuirfe Día
airsean na plágha atá sgriobh-
tha sa leabharsa:
19 Agus dá mbeanuidh éin-
neach do bhríathruibh leabhair
na fáidheadóireachdsa, bean-
fuidh Día a chuidsion as lea-
bhar na beatha, agus as a
gcathair náomhtha, agus as na
neithibh atá sgríobhtha sa lea-
bharsa.
20 A deir an Tí do ní fíadh-
nuise na neitheannsa, Go dei-
mhin is gearr go dtiucfa mé,
Amén. Uime sin tárr a Thigh-
earna Iósa.
21 Grása ar Dtighearna Iósa
Críosd maille ribh uile. A-
mén.

FINIDH.

Chum foillsiughadh FOCLORACHD a measc na Ngaóidheal Albanach, líon díobh nach bhfuil fós déanta re snasdha chanamhain na Héire. Do cuireadh ann so sios a reim, agus a nórdugha na Haibidile, an chuid oile Dfhoclaibh do-thuigse an Bhíobail, Ar na míniughadh ris an Ghallbhéarla, no ré bríathraibh oile na Gaóidhilge, noch atá soillier, so-thuigse do gach éunduine.

A

AIRNEIS monaidh no machrach, ionann sin agus eallach, cáoraigheachd, spré.
Airneis no oírnes tighe, 1. ughaim, earrodh, no treathlamh an tighe.
Arrachda, neartmhar, cródha, beódha, arda, curata.
A bfochair, abfarradh, abfogus, leam, a ngar.
Aodhaire, buachaille.
Arsaidh, foirfe, sean.
Aitreoir, aitreabhthach, fear baile.
Abhlan, bairgheann, cáca, breaccáca beaga éattrom.
Ar, leasrach, léun.
Ainleóg, seabhac oidhche, gabhlan gaói.
Aithisigh, imdhearg, oirbhir, cronuigh spreig, reprove; Armaír, a reproof.
Aidhnios, agra, tagra, a pleading.
Argain, airgeadh, a rifling, consuming.
Aonta, consent.
Luchd Aítheantuis, éoluis, tathuighe, Acquaintance.
Aós déunta, sáoir, masons, builders.
Abuidh, ullamh, deas.
Aireach, críonda, furachar.
Athmhuintearras, réiteach.
Athmhaoltas, dibhfearg, cuthach, buile.
Ainicthe, glanadh, fuasgladh.
Aimrid, díosg, seasc.
Anfa mara, Doinionn tíre, a storm.
Anro, seachran, fadhban, raón, fa thuairim; tossing, persecution.
Aithris, gadbarsamhla.
Don Aill, go dían, tapuidh, do lathaír, suddenly, quickly, with a downfal.
Abhac, Tormanach, Crunnach, dealbh, riclean, a dwarf.
Aill, a rock.
Armáil, airmthigh, an armory.
Ainmheas, pomp, Adhbhal, great.
Armhach, slaughter.
Athghlan, scag, refine, purge, strain.
Airghe, a herd, drove.
Aigeantach, courageous.
Aonach, a fair, fair hill.
Aithnid, known.
Ar, slaughter.
Abhlor, an apish scorner.
Airigh, observe. A naice, near.
Ancaithteach, dioblaiseach, dombuileach, ruitearach, prodigal, wasting.
Adhmad, timber.
Arsuidh, sean, áosda.
Aiséudach, grave cloaths.
Athargadh, ochdmhacadh, adoption.
Aigeantach, stout hearted, Coguas, the conscience.
Acfuinneach, sufficient.
Anaithnidh, dofhaisneis, unspeakable.

B

Brionglóid no aisling, brúadar.
Bronntanas, tabhartus, tiodhlacadh.
Bromach, searrach.
Brúghadh, sarughadh, éigniughadh, dinge linge.
Bruid, bráighdeanas, daóirsi.
Buta, cusboír, comhartha.
Badhbh, fíach garbh, préachan ingneach.

Bunnan (dáol) a creeping black beetle; also a bittern, or bluter, bubaire, bunnan leanadh, corghrian.
Bean fogus gaoil, banchara, beanchinidh.
Bain chleamhuna, mathair a mhná; bean mic fós.
Búaidh, báth; Buáidh, victory.
Barr, críoch, corr.
Buaidhreadh, Amhghar, anshódh, truáighe, dogruinn, aindeisi, anacra.
Bláth, mín, réidh, smooth.
Brosdadh, béodhadh, bruideadh, muscladh, cailgeadh, corrughadh, biodhgadh, to stir up.
Braca, cliath, foirseadh, a barrow.
Na cuir Beann, suim, spéis, seadh, ann, regard.
Breacuigh, gearr, greann, carve.
Bhighaid-comhal, tairis, an hostage, pledge.
Buabhal, the cornet.
Bronn, deonuigh, aontuigh, tabhair.
Biseach, tarbha, buidhne.
Bog-chroidheach, sochroidheach.
Ar Banughadh, tanughadh, líthiughadh,
Bogaidh, máothaigh, bréugaidh, persuades.
Brodh, geadt, sal, ball, dadum, rinn, cáidhe, an atom, point, spot.
Bunaidh, dún, a habitation.
Bunaít, a foundation.
Buinean, a sprig; Beangan, a branch
Bucaide, a palm, a knop.
Barambail, saóilneas, an opinion, phantasie.
Bollsaire, a herald, a publisher.
Bonnsach, a dart, javelin.
Baóis, buile, cuthach, mire, anbuirbe, lasan.
Bladar, slíomadoireachd, spleaghachas, miodal, dissembling.
Bainsigh, fás, waste.
Bruinne, fine.
Briotach, liodach.
Bíodarnach, chirping; siosarnach, whispering; piosarnach, peeping; ciopallach, galling.
Ban-drúagh, a sorceress.

Balluigh é, stain it.
Bitheamhnach, a thief; aladmhoire, a robber; meirleach, an outlaw, a rebel; millteóir, oppressor.
Bairrdeablutha, battlements.
Borb, discir, fuileach, fierce, cruel.
Beithir, a bear.
Bruáigh, slighreach, greamam, sherds.
Birread, a hat; Bairrín, a miter.
Beinn, a high top, pinnacle.
Bríosgghlórach, babbling.
Bannlamh, feadh, a fathom.
Boig-theth; bainne blá, lukewarm.
Bacús, uamhain.
Buta, cusbóir.

C

Cúnnradh, nó cumhnant, coimhcheangal.
Criadhaire, túathannach, fear tighe.
Ceannairge, connspóid, mioguis.
Carcair, prìosun, daingean.
Carbad, cart cogaidh, coiste.
Clúmhach, molach, garbh.
Comhra, ciste na marbh, cróchar, a coffin, bier.
Cinnfidh, orduighidh, fóugraidh.
Cíonneamhuin, miothapadh, anrath, tubaisde, Earchal, neith eagmhuiseach, a chance.
Corr, adharc, rinn, beann, corn.
Cimmhais, oire, imeal, buinne.
Cadhachas, reidhte, athmhuintearras.
Cliath, ochd, brotlach, brollach.
Cruba, cróga, ingne, sbuir.
Corr-ghlas, cos dubh, geadh fliághan.
Crinteach, cognach, teascach, caithteach, cnáoiteach.
Credha, curata, crúadalach.
Claói, díoghbhail, subdue, discomfit.
Connlach, assuan.
Ceapan, a stump.
Cóirighte, delicate, adorned.
Cuibhrighte, creapluighte, entangled.
Do cinneadh, shnáidhmchinneadh, determined.
Coir mheannan, an offence of heart, voluntary.
Coirbpe, aingidh, urchoideach

drochmhein, coirtheach, mischievous.
Cumha, caói, tríabhuin, brón, tuirse, doilghios.
Comhadh, ceannach, bríb, tairgse, dearlaice.
Cladh, claoiche, port, a bank, rampart.
Cothughadh, cosnadh, cumhdach, defence.
Cuife, doire, pruchlais, garadh, cúas
Casda, fillte, winding; Cas, turn, curle.
Comhladh, a gate, portcullis, grate.
Crosach, checkered.
Caóin, a surface, rind.
Comhchogar, coimbíadha, feall, conspiracy.
Colamhuin, a colony, a pillar.
Cnagsa, push thou.
A chaóil, a leasrach, mheadhuin.
Cuingir, cáróid, cupla, comhlan, a couple, pair, twins.
Cóirigh, úird, ranges, inclosures.
Clairbeil, faircill.
Cuma, deilbh, deanata, faicsiona, fashion.
Choirigh sé, he offended.
Coimsé, tomhas.
Clúdadh, folach, scáth.
Comhgháolta, kindred.
Ceasdnuigh, fidir, fiafruigh.
Cranngbaile, a pulpit.
Camhaóire, eadarsholuis, twilight.
Crúach, cnoc, carn, an heap.
Crapta, creaplaighte, wrapped, shrunk, entangled.
Caithréim, triumph.
Croíbhel, coral.
Crioncan, murmur, contending.
Curr, back; Tarr, breast.
Currach, a fen, a bog.
Ciothrumaigh, prascan, cermarguighidh, abject base persons.
Cóisreach, fleadh, feústa, bainis.
Caínteoir, a reproacher.
Colbha, slat ríogha; Cailg, a sting.
Cuim, a covert; Cleith, a roof.
Ceatha, fros.
Cumasg, a mixture.
Cámoga ara, the temples of the head.
Carbad a bhéil, cairein, bráighe, roof of the mouth.
Canuran, muttering; Cnáid, tattle.
Céodhach, dim.
Cúal, a stake; Céachd, a plow.
Caóinteach, a mourner.
Cumadoir, ceard, a potter, former.
Colluid, colpach, seachbhuidh, a heifer, a cow.
Ciarsúr, a kerchief.
Coibhthe, hire; Cumhtha, a prosser.
Castán, a chesnut.
Crap, crup, crush.
Confa, tonnghail, rage.
Go ceannasach, haughtily.
Crann-tadhbhall, a sling.
Coimdhe, the Trinity.
Céasadoir, a tormentor.
Coillteanach, an eunuch.
Cearchall, cluaschan, piléir, a pillow.
Comhrac, a corner, a meeting of two ways.
Cuimil, bean, touch, rub.
Cathraighteoír, a citizen.
Caladh, a porch, a haven.
Cíneal, a nation, kindness.

D

Drochdhíol, evil intreating.
Diolmhanach, a soldier.
Dombuidheach, unthankful.
Deanacht, vehement.
Dúileamhuil, no cionamhail, iníarraidh.
Dréimre, fára, sdaighre.
Diongmhalta, iomlán, gan einni dá dhí, no da theasdughadh.
Dearsgnaidh, excellent, perfect.
Docamhal, mairg, caíneadh, cursa.
Diothramh, fasach, fiodhbhuidh, frith.
Dubháin, (sna háranaibh,) kidnies.
Dásachd, borb, discir, deanachd, garbh, fiochmhar, allta, fierce, rough, bold, mad.
Díol, reac, sell, pay.
Dibir, banish, dispossess, chase, drive.
Dúile, toil, saimhe, pleasure.
Dúil, an element.
Airm Diobhraice, artillery, instruments of war.
Dilsiughadh, securing.

Doirbhios, anguish, grief; Doirbh, sore, sharp.
Domblasda, froward, unsavoury.
Diombúagh, displeasure, indignation.
Duibh-chios, canachus, gearradh, tribute.
Duilleachan, a book; duilleog, a leaf; leathanach, a page; line, a line; rinn, a point.
Dicheil, disguise; Dearc, see, regard.
Dail air e, reach it to him.
Dio-laithringhadh, diobhadh, diothughadh, diobhathadh, mughadh, perishing.
Doigh, dochas, muinighin.
Drithle. Srad.
Dolas, desolation; solâs, comfort.
Dreollan teasbhuidh, a grashopper.
Duisiol, feadan; sumaire.
Daitheamhlachd, moidhachd.
Dearc, àmhairc, feúch, faic.
Dubhachus, sadness; subhachus, joy.
Dioghluim, gleanings.
Dúileamhuil, delectable.
Deireoil, afflicted.
Dala, ceart, daingin orra, espousals.
Dul, paintear, a trap.
Diorma, a troop.
Durthach, duairce, a foundation, an unpolished stone.
Diogha, the worst.
Dlaoi, ciabh, dúal, a lock of hair.
Dorubha, a line for measuring.
Diocuir, drive.
Duaibhseach, gloomy.
Dúagh, affliction, a cross.
Deoraidh, a sojourner.
Deaghfhonn, good pleasure.

E

Ealbha, búar, speil, tréud.
Earrodh, ware, merchandise, furniture.
Eachdranach, allmhurrach, coimhceach.
Eachd, ceangal, aonta, a covenant, also gaisge, prowess.
Fear eadarsgan, eidirmheadhontoir, an umpire, mediator.
Eadarbhúais, aidhmhillte, ar lithinghadh, doigh, amhluadh, inntinne, anbhuain, cradh, paisean; buaidhirt, an agony, dismaying, confusion.
Each coimhlionga, a dromedary.
Gan Eisgeartha, gan choigleadh, without exception.
Edail, spoil; plunder.
Eadan, front.
Eolchuire, wailing.
Eitreoiach, silly, weak.
Eitreach, a furrow.
Ealadhan, an art.
Eolas, a science.
Eagnach, osnadh, uchbhadhach, eaccaoin.
Eascar, flourish, also an enemy.
Easargan, a tumult.
Eidearbhtha, mearuighe, reffuse, reprobate.
Eiliughadh, an accusation.

F

Frog, tod, losgan, losgan nimhe.
Fóagra, ordugha, seim, gairm, publishing.
Fear friotuil, minighe, an interpreter.
Féasta an tarrloigh (deis an fhoghmhar do chruinninghadh.)
Fonsa, fionsa, fuaidheam.
Fabhra, fringes.
Féastrach, biorrach, sparrag, a muzzle.
Na Fhochair, na fharradh, a ngar, with or near him.
Ag Foghard, comhghothach, fuaimneach, feadalach, cluigneach, cumuisceach, echoing, tingling, hissing.
Fothrughadh, iomghlanadh, aithleaghadh, to melt, to purify with fire, or water.
Filbin, a lapwing, woodcock.
Eun fionn, ostrich, or white eagle.
Faghbhadh, to strip the dead.
Fairgneamh, follamnugha, building.
Feallsamh, a philosopher.
Faras, reason, Argún, an argument; Comhargún, a syllogism.
Flitheachd, matter, Taisleach, moisture.
Foiriomlach, leith-imeallach, formal, outward.

is, a vision, feúchadoir, feithmhoir, fear aire; a seer, a watchman.
uirfheathamh, an overseeing.
igheachnin, hangings, wreathings.
ionnamhach, hairy.
'adoigh faoi, brosdoigh, entice him, (éircochaidh leat, thou shalt prevail.)
'ostoigh, réidhigh, hire it.
'raoch a fheirge, fierceness.
'oirithin, a remedy.
'alluinge, a mantle.
'aoin, bowing.
'ann, feeble, weak.
'aol-chú, mactire, a wolf.
le Fanuigh, casuigh, headlong, into a precipice, or steep descent.
'úaradh, fionn-fhúaradh, a refreshing.
'oirlion, siolaidh, multiply, meudaigh moruigh, magnify.
'ionghuile, parricide, murder.
'uathas, cúas, doire; tuinidh, a den.
'uineadh, dul faôi.
'earthuinn, rains.
'ioch, boiling, wrath; ling, spring up; fionnbhruine, fine brass.
'orluinn, goimh.
'urachus, dochus, feitheamh.
'earain, turtuir, a turtle.
osuigh, lodge.
iatghal, fitches; féitleog, husks.
lach, dibhfeirg, cuthach.
ailchis, a pit.
olmhuigh é, empty it.
al, a hedge; faldhos, thorn hedge; sgolb scealp, a thorn.
irniamh, purify, consecrate.
earann branair, fallow, empty ground.
ineamhuin, a vineyard.
'orbhailtigh, geneamhail, acceptable.
'odhomhain, uaimh, eas, slugan, a gulf.
laith, a benefactor or beneficent person.
aoiseamh, fuaradh.
ineachas, a possession.
'u friochnamhach, cúramach.
'ulangtha, passions.
'abhaltus, tarbha, buidhne.

Fileadh, bard, duanaire, aos dan.
Fiorghloine, sincerity.
Feall, cluain, mealltoireacht.
Furail, offer.
Finné, fiaghnuise.

G

Gearba, claimh, a scab, &c.
Ghreannuigh, thug dubh-shlan faoi, defied.
Grâgan, baile, cuimin, a village, a suburb.
Gasta, glic, inntleachtach, expert, cunning.
Go grinn, attentively, stedfastly, sharply.
Gheall sé, d'amhaich, d'aontaigh, he professed, promised.
Ag geuruigheachd, re aoire, scaiteach, railing.
Geolach, wooden instruments for burial; marbh-fhasc, the swathings.
Gach ré.nuair, re sealuidheachd, by courses.
Gart-éun, treun ré trén, a quail, corn-craick.
Gabhal-fulaing, posd, uaitne, mas, a base, pillar, undersetter.
Gineamhuin, sumaire, fiochadh; spring, generation, conception.
Gonadh, to pierce.
Geibhionn, fetters.
Geasdoir, superstitious enchanter, exorcist; Faistineach, a wizard, a diviner, Draoi, a charmer; leannan sith, a familiar spirit; Piseogach, a witch; Duibhelneach, diabhalnach, a necromancer.
Gaothaire, gal, a vent, a vapour.
Gangaide, a deceiver.
Garrbhuaiceach, labhardha.
Griogchan, comhshoillsi, constellations.
Giorac, a tumult.
Graifne, an alarm.
Geannaire, ord, a hammer.
Greann, engrave.
Gealbhan, a sparrow.
Guas, baoghal, cunntabhairt.
Geasrogadh, superstitions.
Garamhuil, commodious.
Geanmnuidh, chaste.

Ga, a beam.
Gath, a sting.

I

Ionlaoghas, increase of young cattle
Iasgaire cairneach, an ospray, ostrich.
Iarma, iardhraoi, fuighioll.
Ionathar ar crith, bowels yearned.
Inbhear, pasture.
Inneachadh, aithis, caineadh, cursa.
Iom-aithfear, reproof.
Ion-taoibh, trust.
Innle, grins; inlidh, make ready.
Iarmhoireacht, inquiry.
Iomluaghail, wandering.
Imshniomhach, confounded, sad.
Ionrain, to miss, tell, or number.
Inghreim, persecution.
Ice, balm, rosin; fobhairt, salve.
Iomraidhteach, tasgamhail, cluiteach.
Imdheanta, faicsiona, cuma, fashion
Indearbh, cruthaigh, prove.
Imreasan, ceannairge, a controversy; calloid, a dispute.
Inghnetheach, iolradh, eugsamhla, divers.

L

Leoman, péist, mialtog, gadmnin, miolcrion, a moth.
Leithreachus, (ar na cur a leitheoir) separation.
Leithrigh, restrain.
Leis agus ladhairg, hip and thigh.
Loilghidh, crodh bainne.
Leath-luighe, leaning.
Locfa, coisc, forbear.
Luigheachan, an ambush.
Lann, blaosg, slig, a scale.
Luaimneach, ploscartaigh, ling, séidnigh, beat; skip, pant.
Laighe, a mattock.
Léathroid, a ball.
Las, dearg, blush.
Lamh, dare.
Laimhdeachus, braighdeanus, captivity.
Loinnir, shining; tonnaigh, glittering.
Leathrannach, partial.
Leac, tuam, a sepulchre.
Luchd droch-choinghill, covenant-breakers.

M

Muirighin, no eire, ualach, curam.
Mathghamhan, a bear.
Muc aillaidh, torc, fiadh-chullach, a boar.
Meirdreachus, druis, sdriopachus.
Mealbhucan, a cucumber.
Milmheachan, mallows.
Madhmuigh orra, tiomain, fuaduigh; buaidhir, press, fall on, chase.
Meiligh na caorach, sitreach na neach, mitteag na ngabhar, geim na mbath, buireadh na mfiagh.
Meithle, luchd buanaighe.
Meathusradh, fatlings.
Mionnocham, greannocham thu, I adjure thee.
Millteoir, bruighteach, an oppressor.
Macanta, crionda, seimh.
Macnus, pleasure, luxury.
Morgadh, breuntas, truailleachd, corruption.
Mairtineach, a cripple.
Muirnin, seircin, aonghradh.
Maothain, a springing, sprigs.
Meadhuigh, meditate.
Monghair, conghair, confa, roaring.
Maineachtnach, neamhchuramach.
Mhainnigh, anbfainnigh.
Ag Macnamh air, astonished at.
Madhm, claoi, an overthrow.
Muin, teagaisc, teach.
Moirte, deasgadh, dregs, lees.
Mot, a mount, a place for courts.
Muinmhear, hemlock.
Millean, maoitheamh, an upbraiding.
Muineach, dos, deilg, thorns.
Mudharnaigh, the ankles.
Mursanach, a subject.

N

A Numhail, in acquaintance, notice.
Neulladoir, eastrolach, a prognosticator, astrologer.
Neullfartach, slumbering.
Noibhiseach riaghla, a proselite.
Noch, neith, neach, drong.

O

Oilithre, a pilgrimage.

Oirchil, expecting.
rdhearc, oir-dhearg, tasgamhla,
learsgnaidh, famous.
oine oireadha, ceannfuirt, cinn-
headhna, chief men.
de muinte, sgol-mhaighisdir.
ghluinte, noibhisde, a scholar.
rchiseacht, gifts of bounty.
reamhna, influences; oireamh-
nach, expedient.
neach, iochd, maitheas, sioth.
ridh dho, serve ye him.
rn e, deck, adorn him.
lbheim, offence.

P

llaire, no cuinnean na srona.
ibhal, leaca.
eachan, garbh-sheabhac, a glead.
aidhinn, affliction, go praidhin-
neach.
eirse, cursa, sread, a row.
annan, a sheaf. (Pronnasc, ruibh.)
reaban, ceartach, a rag.
aintear, dul, rib, eangach.
ailmscath, the gourd, palmerist.

R

oilleun, a fan.
eachd, dlighe, lagh; dlighthean-
uigh, a law-giver.
ingthe, lingthe, tusloga, a leap-
ing.
oithleun, a wheel; mul, an axil;
crab, a nave; clar, bas, a spoke;
trasnan, a ledge; rioghthach, a
felloe.
ad, furnished.
ighfheinnidh, fian, a general.
oithreim, rushing; toirbhleasgadh,
rattling, cloichbheimneach, pran-
sing.
abhartha, overrunning.
a Reir, free, loose.

S

oifillte, solubaidh, cliste, callamh,
scairtidh, supple.
mearthachd, lamhagan, groping.
cag, strain thorough; sgachan a
sierce.
gabadh, sgacadh, scaradh.
preigheadh, scaoileadh, sreathnu-
gha.

Sioc, oighre, readh, cuisne.
Seunmhar, conaidh.
Slioghte, slactha, buaillte.
Scairt, folach, lionan, the caul.
Sineach, guirean.
Siansa, gair, nuall, eigheamh.
Ag Siosurnuigh, feadaluigh, agig-
feadh, whispering, hissing.
Suinnen, sideadh, a blast, puff.
Uile Stuaim, every device.
Sunnghaoth, blasting.
Sbruighleach, greamanna, morsels
Sleacht, fall down, worship.
Spairt, fod, a clod.
Stiall, strocadh, rent.
Scian bhearrtha, ealtuin.
Spion, search.
Sraoil, push, scatter.
Slighe, a sect, faction.
Sciobol, a barn.
Siurdan, a rattling.
Secreid, diamhar.
Stalcaire, eunadoir.
Sruimh, gnus, sron.
Scraiste, claodhaire.
Smearoid, a burning coal; eadhal,
caoire, a brand; tinnteach, light-
ning.
Spruadhar, outcasts.
Sparra orrdha, a wedge of gold.
Sginfe, sceith, thrust, bud, spring,
rush.
Smotan, a stock.
Seun, athcheodh; fos sona.
Scoith, bereave.
Speal, a scythe; (Siar, cul.)
Subhailce, virtue; dubhailce, vice.
Sracaire, ragaire.
Seal, a course; reim, a course of
life.
Staid, a furlong.
Spriosan, a bundle of sticks.
Re filleadh, caocha, caogadh na sul,
in the twinkling of an eye.
Sbor, cruba, croga.

T

Teulto, magra, snamha, gluasachd,
creeping.
Tochal, tolladh, gonadh, claoich-
eadh, treachal.
Tuismuidh, ionbhuidhe, luidhe sio-
bhal, breith chloinne, aiseadadh,
travelling, delivery.

Toircheadh i, ghin i, she conceived.
Tuismighteoir, a parent.
Truaillighe, tamailte, morgtha, salach trochluighe, defiled, profane.
Tairfeith, ceathramhan, sliafad.
Toirbhir, coisrig, dedicate.
Toicheasdal, torman, fuaim, giorac, coimhlíu, a noise.
Tulchabhcan, coileach oidhche, an owl.
Tuighe, fodder.
Teagmhail, teachd a gcomhdhail, a nÁirrcis.
Tuiriosg, a saw.
Teasd, wanting.
Tanughadh, banughadh, waxing pale.
Throm-luigh, overlay.
An Tleth, a cockatrice.
Do Thabhuigh, exacted.
Tocar, a causeway.
Tochar, a passage, a current.
Tuill, contain, deserve.
Tuairfe, tairrghir, prophesy.
Teucht e, crudle it.
Tuarasdalach, formaluigh, a hireling.
Treagh, a fish-spear.
Teilgin, a decree; cinneadh to decree.
Taigiuir, aluinn, binn, ard.
Troilighte, meatha, leon.
Triopal caor, tarpain, a cluster of grapes.
Tiubruid, a cistern.
Tar lear, from far.
Tuiseoir, sionnsa, a censer.
Tarthuigh, save.
Toireamh, treabhaire, a plowman.
Treathan, tonn, fuar.
Tileadh, the hind-deck, stern.
Teilgin, reasonings, decrees.
Trachdadh, toirbheart, tradition, a treatise.
Tathaoireach, slandering.

U

Urlabhra, eloquence; fear labhartalan, an orator.
Umorro, for, yet, also.
Urchoid, a displeasure, an ill turn.
Ucaire, luadhaighe, a fuller, a walker.
Uain, seal, am, a turn, a course.
Usga, tuis, boladh, tocht.
Unfurtuigh, wallow.
Ullmhachd, forwardness.
Deun uaillfeartach, howl.

A Shacklewell: ar na chur a Gclò re T. Rutt, an bhlia: dabis an Tigh.